

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

35'inci Birleşim 17 Aralık 2018 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	636
II.- GELEN KÂĞITLAR	640
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	641,675,715,754,790, 820,831,842,866
<i>A) KANUN TEKLİFLERİ</i>	641:662,675:698, 715:734,754:781, 790:810,820:830, 831:839,842:853, 866:886

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10)

641:662,675:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,842:853,
866:886

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11)

641:662,675:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,842:853,
866:886

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,874:875

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,874

2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim
Kesin Hesabı

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,874:875

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,875

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim
Bütçesi

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,875

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim
Kesin Hesabı

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,875

*C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ
BAŞKANLIĞI*

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,876

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı
Merkezî Yönetim Bütçesi

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,876

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı
Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,876

*Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ
BAŞKANLIĞI*

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,876:877

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı
Merkezî Yönetim Bütçesi

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,876:877

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı
Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

642:662,676:698,
715:734,754:781,
790:810,820:830,
831:839,843:853,
867:874,877

*D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ
BAŞKANLIĞI*

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,877:878

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı
Merkezî Yönetim Bütçesi

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,877:878

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı
Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,878

*E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE
DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI*

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,878:879

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi
Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,878:879

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi
Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,879

F) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,879:880

1) Türk Standartları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,879:880

2) Türk Standartları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,880

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,880:881

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
867:874,880:881

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	642:662,676:698, 716:734,755:781, 791:810,821:830, 832:839,843:853, 867:874,881
---	---

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	642:662,676:698, 716:734,755:781, 791:810,821:830, 832:839,843:853, 868:874,881:882
--	---

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	642:662,676:698, 716:734,755:781, 791:810,821:830, 832:839,843:853, 868:874,881
--	---

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	642:662,676:698, 716:734,755:781, 791:810,821:830, 832:839,843:853, 868:874,882
---	---

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
868:874,882:883

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
868:874,882

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

642:662,676:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
868:874,883

I) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

642:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
868:874,883:884

1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

642:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
868:874,883

2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

643:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,843:853,
868:874,883:884

İ) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

643:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,844:853,
868:874,884

1) Dışişleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

643:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,844:853,
868:874,884

2) Dışişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

643:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,844:853,
868:874,884

J) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

643:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,844:853,
868:874,884:885

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
643:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,844:853,
868:874,884

2) Avrupa Birliği Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
643:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,844:853,
868:874,885

K) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU
643:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,844:853,
868:874,885:886

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
643:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,844:853,
868:874,885

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
643:662,677:698,
716:734,755:781,
791:810,821:830,
832:839,844:853,
868:874,885:886

IV.- AÇIKLAMALAR

662,699,703,708,735,
781,810,831,840,853,
864

- 1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın Trump ve Erdoğan değerlendirmesi yaparken kullandığı sözün yaş, tecrübe, diplomasi kültürüyle bağdaşmadığına ilişkin açıklaması 662:663
- 2.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 17-25 Aralık'ın hem işçi hakları açısından hem milletvekillerinin ve Parlatentonun saygınlığı açısından hem de demokrasi açısından son derece önemli olduğuna ilişkin açıklaması 663:664
- 3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Esenler'deki açılış töreninde demokrasiden ne anladığı ve protesto hakkını nasıl yorumladığıyla ilgili açıklamalarını kabul etmelerinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması 664:665
- 4.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, demokrasilerde rekabetin, yarışın sandıkta olduğuna ama kendine güvenmeyen, kendisi ile milleti arasında diyalog kuramayan partilerin "sokak" demesinde hangi saiklerin olduğunu iyi bildiklerine ve usulün esastan önce geldiğine ilişkin açıklaması 665:666
- 5.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, bir ülkede toplumun diğer kesimlerini rahatsız etmeden kendisini sokakta ifade etmenin imkânı yokmuş gibi algı oluşturulursa o ülkenin demokratik ülkeler kategorisinden çıkacağına ve bir sunucunun "Gezi'ye katılanların başları koparılmalı." sözlerine sessiz kalırsa Türkiye'nin Suçluların İfadesi Anlaşması'nı işletemeyeceğine ilişkin açıklaması 666:667
- 6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, sandığın birçok faşist diktatöryal rejimde bulunduğuna ama özgür meydanın, özgür sokağın sadece demokrasilerde olduğuna, bir delilin usulsüz yoldan toplanmasının o delili gerçek dışı kılmayacağına ilişkin açıklaması 668:669
- 7.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, 17 Aralık'ın FETÖ'nün avukatları, savcılarını, yargıçlarınca yapılan sahte delillerle ortaya konulan bir gerçek olduğuna, her partinin yasal zemin içerisinde meydanlarda toplantı, gösteri yaptığına ama Türkiye'nin demokrasisine, millî egemenliğine kasteden hiçbir harekete bu milletin izin vermediğine ve vermeyeceğine ilişkin açıklaması 669:673
- 8.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Milliyetçi Hareket Partisinin var olduğu günden bugüne Türk siyasetinde ilkeli ve seviyeli siyaset anlayışıyla yoluna devam ettiğine ilişkin açıklaması 673:675

- 9.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, terörle mücadele sırasında yaralanmış ancak Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği'ndeki "yüzde 40 uzuv kaybı" şartı nedeniyle gazilik haklarını alamayan vatandaşların mağduriyetinin ne zaman giderileceğini merak ettiklerine ilişkin açıklaması 699
- 10.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, 17 Aralık Kayseri'de yapılan hain saldırının saneidevriyesinde şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ve Suriyelilerin çatışmaların sona erdiği bölgelere döndürülmesi konusunda Mersinli hemşehrilerinin Dışişleri Bakanından talebi olduğuna ilişkin açıklaması 699
- 11.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Kahramanmaraş ilinin ülkenin makro hedeflere ulaşmasında en çok katkı sağlayan iller arasında yer aldığına ilişkin açıklaması 700
- 12.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, tek tip askerlik ve bedelli askerlik konusunda verdikleri yasa teklifinin Genel Kurula ne zaman sevk edileceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 700
- 13.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Batman ilinin işsizliğin en yüksek olduğu ve her geçen yıl yükseldiği kentlerden biri olduğuna ilişkin açıklaması 700
- 14.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, FIVB Kadınlar Dünya Kulüpler Voleybol Şampiyonası'nda şampiyon olan VakıfBank'ı ve 3'üncü olan Eczacıbaşı Vitra'yı kutladığına ilişkin açıklaması 701
- 15.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 701:702
- 16.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Milliyetçi Hareket Partisinin "yolsuzluklar" adı altında yapılabilecek ne varsa her türlü soruşturmada duruşunun net olduğuna, Türkiye'nin içinden geçtiği netameli süreçte siyasi partilerin ortak milli tavır içerisinde yer almasını talep ettiklerine, Cumhuriyet'in Türkiye'nin dünyada süper güç hâline gelebilmesi ülküsünü barındıran birliktelik olduğuna ilişkin açıklaması 702:703,703:705
- 17.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Türkiye'nin 17-25 Aralık konusunda uluslararası arenada zor duruma düşürüldüğüne ve toplantı gösteri yürüyüşleriyle ilgili AİHM'de tazminata mahkûm edildiği çok sayıda dava olduğuna, bütçe görüşmelerinin ruhu, saygınlığı açısından rücu davalarıyla ilgili inandırıcı açıklamaların yapılmasının önemli olduğuna ilişkin açıklaması 705:706
- 18.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve 17-25 Aralıkla ilgili İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının takipsizlik kararı verdiğine ilişkin açıklaması 706:707

- 19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, "Tırnağı çizilse gazi sayılacak." ifadesinin Binalı Yıldırım'a ait olduğuna, 15 Temmuz gazilerinin yararlandığı haktan terörle mücadele eden gazilerin de yararlanması gerektiğine, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün "Genel Başkanımızın sözünün de sonuna kadar arkasındayız." ifadesine ilişkin açıklaması 708:709
- 20.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 17-25 Aralıkla alakalı süreçlerin devam ettiğine ve Reza Zarrab'ın suistimali varsa hesabının Türk mahkemelerinde görüleceğine, Milliyetçi Hareket Partisinin Meclis soruşturma komisyonunda bakanların Yüce Divana sevki yönünde tavır ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması 709:713
- 21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 713
- 22.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 713:714
- 23.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Meclis kürsüsünden Türkçenin dışında başka bir dil kullanılarak ne söylendiği anlaşılmayan sözler söylenilmesini esefle kınadığına ilişkin açıklaması 735
- 24.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'da yüzde 75'i tamamlanmış havaalanının Hava Kuvvetleri Komutanlığına devredilecek hem askeri hem de sivil uçuşlara açılıp açılmayacağını Millî Savunma Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 735
- 25.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Yunanistan'ın Doğu Akdeniz ve Ege'de karasularını genişletme çalışmasıyla ilgili Türkiye'nin politikasının ne olacağını Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 735
- 26.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, ücretli öğretmenlerin kadroya alınarak özlük haklarına kavuşmayı talep ettiklerine ilişkin açıklaması 736
- 27.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, büyüyen Türkiye'nin kalkınmasını inşa eden Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile hariciye siyasetini yürüten Dışişleri Bakanlığının, yerli ve millî harp sanayisiyle dosta güven, düşmana korku salan Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması 736:737
- 28.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, emperyalizmin maşası örgütün 16 Aralıkta da, 2010'da da, 2005'te de suç işlediğine ve iktidarın bu suçlara ortak olduğuna, İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının FETÖ terör örgütüyle iltisakının olup olmadığını ve terör örgütünün sahibi olduğu bilinen şirketlerin bu belediyelerden ne kadar ihale aldığını, bu ihalelerden kaç para kazandığını ve bu kazandıkları paraları halk düşmanı faaliyetlerinde kullanıp kullanmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 737:738

- 29.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türk siyasi haritasında "kürdistan" denilen bölgenin neresi olduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 738:739
- 30.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçier'in, Şanlıurfa Milletvekili Nimetullah Erdoğan'ın ve Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın yedinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ve bu ifadelerinden dolayı İç Tüzük'ün 161'inci maddesinin (3) ve (4) numaralı bentleri gereğince işlem yapılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 739:740
- 31.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un konuşmasındaki ifadenin Suriye'nin bir leş gibi görülmemesi gerektiğine dair vurgu olduğuna, Suriye'deki vesayet savaşını doğru bulmadıklarına ve özgürlüklerin önü açılırsa çatışmanın zemininin ortadan kalkacağına ilişkin açıklaması 740:742
- 32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mevlüt Çavuşoğlu'nun "Esad'la iletişim kurulabilir, Esad'la görüşülebilir." ifadesi ile Arjantin'de Trump'ın FETÖ'nün iadesini düşündüğü, bu konuda çalışmalar yaptığı sözünü verdiği mesajına, köşe yazarı yazmadığında, muhalefet milletvekili konuşmadığında esas sıkıntının doğacağına ilişkin açıklaması 742:743
- 33.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, herkesin ortak değerlerinin olduğuna ve bu ortak değerleri yok edecek ifadelerin kimseye faydası olmadığına, bütçenin halkın bütçesi olduğuna, AK PARTİ'nin demokrasinin, fikir hürriyetinin, basın hürriyetinin partisi olduğuna ve daha sağlıklı, iletişimi olan, birbirini anlayan bir dile ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması 743:746
- 34.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 746:747
- 35.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ve Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 747:748
- 36.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, dilin hem literal anlamı hem de metaforik anlamı olduğuna ve metafor kullandığına ilişkin açıklaması 748
- 37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının konuşmasındaki üsluba ve Kemal Kılıçdaroğlu'na hitap şekline ilişkin açıklaması 749
- 38.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, her turda farklı iddialar ortaya koymanın belirlenen görüşme usulünün dışında olması gerektiğine ilişkin açıklaması 749:750

- 39.- Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun, Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 750:751
- 40.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Suriye'de terör devleti oluşturma girişiminin sadece Türkiye için değil, komşu ülkeler için de beka sorunu olduğuna, Fırat'ın doğusunda yapılacak barış harekâtının bölgeye Türk mührünün vurulacağı anlamına geleceğine ilişkin açıklaması 781
- 41.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinin sulama suyuna Konya Ovası Projesi'nin çözüm üretip üretemeyeceğini ve çiftçinin sulama suyu nedeniyle borçlandığı elektrik yükünden ne zaman kurtarılacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 781:782
- 42.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, AKP iktidarının sağlık sistemindeki gelişmelerle övünürken hastaların Adana gibi büyük bir şehirden Kahramanmaraş'a nakledilmek zorunda kaldığına ilişkin açıklaması 782
- 43.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Trabzon'un Ortahisar ilçesi, Erdoğan Mahallesi'ndeki Fatma Aydın isimli annenin feryadını dile getirmek istediğine ilişkin açıklaması 782
- 44.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, 15 Temmuz gazilerinden malul gazi olanların maaş aldığına ilişkin açıklaması 782:783
- 45.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, Meclis kürsüsüne dava açanların Zülfü Demirbağ ve Efkan Ala'yla birlikte 13'e yükseldiğine, Cumhurbaşkanlığı seçim döneminde Ali Fuat Başgil olayını çağrıştıran olay yaşandığına, Gezi olaylarına tam bir ret veya tam bir onama vermediğine, Şebiarus Haftası'nda bir gazetecinin ve bazı siyasetçilerin tehdit ediliyor olmasını kaygı verici bulduğuna ilişkin açıklaması 783:784
- 46.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın yedinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 784:786
- 47.- Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 787:789
- 48.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, ülkede bulunan göçmenlerle ilgili "asimilasyon" kelimesini kullanmak istemediğine ve düzelttiğine ilişkin açıklaması 810
- 49.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, Bursa ilindeki organize sanayi bölgelerinden birini münhasıran savunma sanayisine ayırıp desteklemeyi düşünüp düşünmediklerini Millî Savunma Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 810

- 50.- Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı'nın, Dicle Barajı'nın bakım ve onarımının, kontrollerinin, risk analizinin, personel eğitiminin yapılıp yapılmadığını, periyodik bakım çizelgelerinin durumunun ne olduğunu, barajda kaç mühendisin çalıştığını, iş güvenliği uzmanının olup olmadığını, zarar tespitlerine ne zaman başlanacağını Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'tan öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 811
- 51.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, küçük ve orta ölçekli firmalara desteğin, reklam ve pazarlama faaliyetlerine katkılarının kaldırılıp kaldırılmadığını Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'tan öğrenmek istediğine, yurt dışı marka tescil destek işlemleri için KOSGEB'e başvuru yapılamadığına ilişkin açıklaması 811
- 52.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Tebrizli bir Türk olan Rahim Cavadbeyli'nin gözaltında tutulma sebebinin İran'ın iade talebi olup olmadığını ve uluslararası anlaşmalara göre iadesi mümkün olmadığına göre ne zaman serbest bırakılacağını Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 811
- 53.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, Avrupa Mahkemesinin kararı bağlayıcı iken siyasal hedefin Avrupa Mahkemesi kararının icra yükümlülüğünü ortadan kaldırıp kaldıramayacağını Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 812
- 54.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, FETÖ'nün siyasi ayağının ortaya çıkmasına niçin direndiğini Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'tan öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 812
- 55.- Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal'ın, bulunulan coğrafyanın çatışmaların her dakika tetiklenebildiği bir coğrafya olduğuna, mülteciler başta olmak üzere dış politikada çok boyutlu değerlendirmeler yapmak gerektiğine, Türkiye'nin doğru siyasal akılla dış politikasını ete kemiğe büründürmeye ihtiyacı olduğuna ilişkin açıklaması 812:814
- 56.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul'un birçok ilçesinde, birçok mahallesinde mülkiyet, imar ve ecrimisil sorunu yaşandığına, sorunun çözümü için yasal düzenleme gerektiğine, 4706 sayılı Kanun'da yapılacak değişikliklerle ilgili kanun teklifini TBMM Başkanlığına vermiş olduğuna ilişkin açıklaması 814:815
- 57.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, AİHM'in Selahattin Demirtaş kararı kapsamında 18'inci madde ihlaline ilişkin Dışişleri Bakanının düşüncelerini öğrenmek istediğine, Dışişleri Bakanlığının tutarlı bir dış politika adına ne yapmayı düşündüğünü, AİHM kararlarının uygulanmasının Cumhurbaşkanının talimatlarına mı bırakıldığını, AİHM'in kararlarının Türkiye'deki yerinin ne olduğunu ve lobcilikte büyük paralar harcanıp harcanmadığını Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 815:817

58.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	817:818
59.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	819
60.- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın, Genel Kurula "Kıymetli misafirler" diye hitap etmesinde kasıt olmadığına, sözünü geri aldığına ilişkin açıklaması	831
61.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Sanayi ve Teknoloji Bakanının göstermiş olduğu fotoğrafa ve ifadelerine ilişkin açıklaması	840
62.- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın, Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hakaret kastıyla söylemediğine ilişkin açıklaması	840
63.- Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın yedinci tur görüşmelerinde aleyhte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	853:858
64.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	858
65.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, parlamenter sistemdeki bakan ile mevcut sistemdeki bakan arasında kategorik farklılığın olmadığına, milletin referandumundan geçerek onay almış Anayasa'ya dayanan bakanları aşağılamaya kimsenin hakkının olmadığına ilişkin açıklaması	858:859
66.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Dışişleri Bakanının sorulan sorulara yanıt vermek yerine had bildirmeye kalktığına ve Suriye halklarının kendi kaderini belirleme hakkına sahip olduğuna ilişkin açıklaması	859:860
67.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın yedinci tur görüşmelerinde aleyhte yaptığı konuşmasını esefle kınadığına ilişkin açıklaması	860
68.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Peygamber ocağı olduğuna ve bütçesi görüşülürken polemik yapmayı uygun bulmadığına, sanayi üretiminin küçüldüğüne, İsrail'in Türkiye'nin desteğini alarak OECD'yle ilgili yapılan oylamada örgüte kabul edildiğine, Türkiye'nin İsrail vetosunu kaldırdığına ve ülkedeki kayıtlı Suriyeli sayısına ilişkin açıklaması	861:863
69.- Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun, Mithat Sancar'ın uygulamasına itirazı olduğuna ve Halkların Demokratik Partisinin PKK'dan izin almadan bir şey yapamayacağına ilişkin açıklaması	864:865

- 70.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve kimseden emir almadıklarına, hukuka bağlı demokratik bir parti olduklarına ilişkin açıklaması 866
- 71.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, hiçbir yerden emir almadıkları gibi hiç kimseye emir vermek istemediklerine ilişkin açıklaması 866

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**703,707,752,864**

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, üslubun kişinin karakterinin bir parçası olduğuna, milletvekilinin kullandığı sözler için önce bireysel ardından grup başkan vekilinin sorumluluğunun olduğuna, bu da yetmiyorsa İç Tüzük'ün kendisine verdiği yetkileri kullanacağına ilişkin açıklaması 703
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, gündeme getirilen konuları bütün boyutlarıyla ortaya koyma gibi bir amaç güdülrse bütçe görüşmelerini sürdürme imkânının olmadığına ilişkin açıklaması 707:708
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün talebine istinaden, yapılan konuşmaların hiçbirinde İç Tüzük'ü ihlal eden bir husus olmadığı için işlem yapmaya gerek görmediğine ilişkin açıklaması 752:753
- 4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, İç Tüzük'te bakanlara sataşmadan söz verilmesiyle ilgili hüküm olmadığı hâlde gerektiğinde İç Tüzük 60'a ve 69'a göre söz vermeye bir engel olmadığı görüşünü savunduğuna ilişkin açıklaması 864

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**840**

- 1.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın yedinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında HDP Grubuna ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 840:842

VII.-YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**887**

- 1.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bazı İDO seferlerinin geçici olarak durdurulacağı açıklamasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/5933) 887:891

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.02'de açılarak dört oturum yaptı.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 11) görüşmelerine devam edilerek;

İçişleri Bakanlığı,

Emniyet Genel Müdürlüğü,

Jandarma Genel Komutanlığı,

Sahil Güvenlik Komutanlığı,

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü,

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı,

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı,

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı,

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,

Mesleki Yeterlilik Kurumu,

Devlet Personel Başkanlığı,

Sağlık Bakanlığı,

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü,

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu,

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı,

Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu,

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu,

2019 yılı merkezî yönetim bütçeleri ile 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop, konuşmacılardan sonra talep olursa grup başkan vekillerine söz verdiğine, farklı bir uygulamasının söz konusu olmadığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, Mustafa Şentop'un birleşimi yönetiş biçiminin nasıl olacağını, McKinsey'in nasıl ve niye savunulduğunu, ülkedeki Amerikan üslerinin nerede ve kaç tane olduğunu, muhalif medyanın olmadığı bir zamanda medyaya ne dersi verildiğini öğrenmek istediğine ve mülteci sorununun sonuç olduğuna,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Cumhuriyet İttifakı'nın Türkiye'yi zayıflatarak uluslararası operasyonlara açık hâle getirmeye yönelik her türlü faaliyetin karşısında yer almaya kararlı bir ittifak olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve 6 milyon oy almış bir partinin terörize edilmesini doğru bulmadıklarına,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, bütün yanlış politikaların yükünün İçişleri Bakanlığına kalmış olmasının Bakanlığın en büyük bahtsızlığı olduğuna ve bir devleti başka yapılanmalardan ayıran şeyin hangi koşullar olursa olsun, muhatap kim olursa olsun hukuka bağlı kalmak olduğuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Aysel Tuğluk'un annesinin cenaze töreninde provokasyon çıkmasını diye nezaret eden bir anlayış ortaya koyduğuna, terörist olarak öldürülenlerin cenazelerine HDP'li vekillerin gitmesini engellediklerine, Cumartesi Annelerinin istismar edilmesine müsaade etmeyeceklerine, terörle iltisaklı belediyelere kayyum atandığına ve terörü destekleyenlerden hesap sormaya devam edeceklerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, yeni sistemde yürütmenin partilere sataşma hakkının bulunmadığına, hiçbir hak talebinin terörizme meşruiyet, teröriste masumiyet kazandırmayacağına ancak hiçbir güvenlik kaygısının da temel hak ve özgürlüklerin gasbına dayanak olamayacağına,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu, AK PARTİ'nin "çözüm" diye ortaya koyduğu iradeden terörü kuvvetlendirerek bugüne geldiğine, iktidar grubunun söylemeye niyet edeceği her cümleyi bin misliyle söyleyeceklerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, PKK'ya söylenenlerin siyasi tercihlerinden dolayı vatandaşlara söyleniyormuş gibi yorum yapıldığına, AK PARTİ'nin yaptığıın terörle etkin mücadele olduğuna,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Maraş olaylarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediklerine ve her kesimden, her sosyal yapıdan insanın hayatını kaybettiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in "Maraş milletvekillerine çağrıda bulunuyorum." ifadesine istinaden Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'a söz hakkı verilmesi gerektiğine,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Maraş milletvekillerine ve Maraşlılara yaptığı çağrının acıları birlikte analım, birlikte hatırlayalım ve tekrarlamayalım duygusu taşıdığına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, ülkenin yıllardır PKK terör örgütünün katliamlarına, provokasyonlarına muhatap olduğuna fakat bu hadiselerle karşı söyleyecek bir çift sözü olmayanları da gayet iyi bildiklerine,

İstanbul Milletvekili Zeynel Özen, fotoğrafları bir kimseyi ya da bir grubu itham etmek için göstermediğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, "Sadece Kürt olduğu için hapistedir." ifadesini kabul etmelerinin mümkün olmadığına, AIHM'in Selahattin Demirtaş için verdiği karara,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın "Üç hilali de gösteren fotoğrafları sergilemek provokatif bir davranıştır ve alçaklıktır." ifadesinin kabul edilemez olduğuna ve milletvekillerinin temiz dil kullanmaya özen göstermesi gerektiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, yaptığı açıklamada kullandığı sözlerinin İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'e yönelik olduğuna,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un ve Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, devletin bütün kadrolarına, yönetim kademelerine ehliyete, liyakate bakmadan atama yapılırsa "kaza" adı altında cinayet ve facialar olacağına,

Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz, Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, Konya Büyükşehir Belediyesine ait araçların niçin Rakka'da olduğunun açıklanması gerektiğine, Galatasaray taraftarları ile Trabzonspor taraftarları arasında yaşanan gerilime ve uyuşturucunun yaygınlaşmasının sebeplerinin yanlış yerde arandığına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Selim Yağmur'un "İŞİD iyi ki varsın, Allah kurşununu azaltmasın." ifadesine yönelik olarak AK PARTİ'den ihraç edilip edilmediğini öğrenmek istediğine,

Ankara Milletvekili Mustafa Destici, İçişleri, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının hizmetlerinin parayla ölçülemeyecek kadar mühim olduğuna, bütçenin ülkemiz, milletimiz, devletimiz için hayırlara vesile olmasını niyaz ettiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'dan şehir hastanelerine yönelik gerek yapım gerekse işletme sözleşmelerini yüce millet adına talep ettiklerine,

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Sağlık Bakanlığı olarak hiçbir şekilde geri ödeme anlamında, borç yüklenimi anlamında sözleşmeye imza atılmadığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Sağlık Bakanına yönelik talebini geri çektiğine çünkü talep ettiği hâlde sözleşmelerin Sayıştaya verilmemesinin TBMM'nin varlık sebebini ortadan kaldırdığına,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, atanmışlar ile seçilmişler arasındaki ilişkinin demokrasi tarihi olduğuna, AK PARTİ'nin Ağrı Belediye Başkan Adayı Savcı Sayan'ın "Kürtçe zorunlu ders olsun." ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde aleyhte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Mustafa Şentop'tan İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu için sarf ettiği ifadelerin kastı aşan ifadeler olduğundan bahisle özür dilemesini talep ettiğine,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, Şevket Bülend Yahniçi'nin "Eğer polis temiz olursa toplum temiz olur ama polisin içerisinde bu tip işlere bulaşanları teşhir etmek de aslında kurumu yıpratmak değil, tam tersine hukuka bağlılıktır." sözlerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, Sayıştay raporlarının gereğinin yapılması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Mustafa Şentop'un hem milletvekilleriyle olan kişisel hukukuna hem de Parlamento hukukuna hâle gelmemesi için üslubunu gözden geçirmesinde yarar olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasında Halkların Demokratik Partisine ve HDP Grubuna sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop, ifade ettiği sözlerin İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu'nun durumuyla, hâliyle ilgili olmadığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 17 Aralık 2018 Pazartesi günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 23.51'de son verildi.

Mustafa ŞENTOP

Başkan Vekili

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Burcu KÖKSAL

Afyonkarahisar

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 48

17 Aralık 2018 Pazartesi

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi

(Silahlı Kuvvet Kullanımına İzin Verme)

1.- Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tespit Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının NATO'nun Afganistan'da İcra Etmekte Olduğu Kararlı Destek Misyonu ve Devamı Kapsamında Yurtdışına Gönderilmesi, Aynı Amaçlara Yönelik Olmak Üzere Yabancı Silahlı Kuvvetlerin Anılan Misyona Katılmak Amacıyla Ülkemiz Üzerinden Afganistan'a İntikali ile Geri İntikali Kapsamında Türkiye'de Bulunması ve Bunlara İmkan Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 06.01.2015 tarihli ve 1079 Sayılı Kararıyla Verilen ve 03.01.2017 tarihli ve 1133 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Uzatılan İzin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca, 06.01.2019 Tarihinden İtibaren İki Yıl Uzatılmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/452) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.12.2018) (GÜNDEME)

17 Aralık 2018 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 35’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Görüşmelere başlamadan önce bugün uygulayacağımız kurallarla ilgili kısa bir bilgi aktarmak isterim. Bütçe görüşmelerinde, malumunuz, her bir grubun yetmiş dakika söz süresi vardır. Grup başkan vekillerinin 60’ıncı maddede göre söz taleplerini her bir grubun konuşması tamamlandıktan sonra karşılayacağım. Bu konuda grup başkan vekillerinin anlayış göstermesini rica ediyorum. Aksi takdirde, grupların konuşma bütünlüğü de zedeleniyor, süre de aşırı uzuyor. Siyasi parti gruplarına mensup olan milletvekillerinin ve grubu bulunmayan partilere mensup milletvekillerinin 60’a göre söz taleplerini yine, her bir bölümün sonunda birer milletvekiline bir dakika yerinden söz vermek suretiyle karşılayacağım. Eğer tabii, sataşmadan söz talebi olursa 69’uncu maddeye göre de onu ayrıca değerlendireceğim.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün yedinci turdaki görüşmeleri yapacağız.

Yedinci turda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, Türk Patent ve Marka Kurumu, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi, Millî Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Türk Akreditasyon Kurumu bütçesi ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (x)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (x)

(x) 10, 11 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 10.12.2018 tarihli 28’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

*A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ**1) Türk Standartları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Standartları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU**1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU**1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ**1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**I) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI**1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

1) Dışişleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Avrupa Birliği Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye yetmişer dakika söz verilerek bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gereksiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunarım.

Yedinci turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahısları adına söz alanların adlarını sırayla okuyorum:

İYİ PARTİ: Ankara Milletvekili Koray Aydın, Antalya Milletvekili Feridun Bahşi, Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli, Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs, İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz, Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş, Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan.

AK PARTİ: Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer, Denizli Milletvekili Şahin Tin, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Ali Cevheri, Muş Milletvekili Mehmet Emin Şimşek, Konya Milletvekili Ahmet Sorgun, Samsun Milletvekili Fuat Köktaş, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu, Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Şirin Ünal, Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal, Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar, Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu.

HDP: İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü, Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçıer, Adana Milletvekili Tulay Hatmoğulları Oruç, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın, Şanlıurfa Milletvekili Nimetullah Erdoğmuş, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy.

CHP: Konya Milletvekili Abdullatif Şener, Denizli Milletvekili Kazım Arslan, Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol, Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver, Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, Samsun Milletvekili Kemal Zeybek, Kayseri Milletvekili Çetin Arık, İzmir Milletvekili Ednan Arslan, Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir.

MHP: İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz, Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu, Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir, İstanbul Milletvekili Cemal Çetin, İstanbul Milletvekili Arzu Erdem.

Şahıslar: Lehte, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, aleyhte, Manisa Milletvekili Özgür Özel.

Şimdi, ilk söz İYİ PARTİ Ankara Milletvekili Koray Aydın'da.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA KORAY AYDIN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, teknolojinin ülke kalkınmasının yanında insan hayatı için de ne kadar önemli olduğunu geride bıraktığımız haftada yaşadığımız bir elim kazayla bir kere daha öğrenmiş olduk. O feci kazada benim de çok yakından tanıdığım, dünya çapında başarılarla imza atmış, çok değerli bir bilim adamını kaybettik. Ankara Üniversitesinin eski Rektör Yardımcısı olan Profesör Doktor Berahitdin Albayrak Ankara'daki yüksek hızlı tren kazasında diğer vatandaşlarımızla birlikte hayatını kaybetti, çok sayıda da yaralımız var. Kazada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Yüce Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Bütün bu kazaların nedenlerini incelemek, araştırmak, analiz etmek ve önleyici tedbirleri almak da siyaset kurumunun bir görevidir. Şimdi şunu aklımızdan çıkarmayalım: Tren kazaları doğal afet değildir. O yüzden bunun idari ve adli tarafının ivedilikle yapılması gerekmektedir. Bu arada ilgili Bakanımız, Sayın Bakanımız da bir açıklama yaptı, “Sinyalizasyon sistemi, demir yolu sistemi için olmazsa olmaz değildir.” dedi yani sinyalizasyon sisteminin olmadığını ifade etti. Daha sonra hafta sonu gazetelerde okuduk, bu sefer de kaza anında görev yerinde görevli olan makasçı da “Makas değiştirmeyi unutmuş olabilirim.” dedi.

Şimdi, buradan bir uyarıda bulunmak zorundayız: Değerli arkadaşlar, yani bu işin sorumluluğunu üstlenen yöneticilerin görevi, makasçı makas değiştirmeyi unutsa bile, kazaların meydana gelmesini önleyecek bir sistemi kurmaktır. Bu, yönetenlerin bir görevidir. Eğer siz ileri teknolojiyi yüksek hızlı tren işletmeciliği yapıyorsanız yüz yıl önceki yöntemleri kullanamazsınız. Bu faciyanın bütün sorumluluğu makas değiştirmeyi unutan geçici görevli bir görevliye, makasçıya kesilerek kapatılamaz. Bu işin, bu faciyanın siyasal sorumluluğunu üstlenecek bir anlayışa ihtiyaç var çünkü artık bu, Türkiye'nin temel bir problemi hâline de dönüştü. 2004 yılında kaza oldu, o zaman 51 kişiyi kaybettik ve bu işin sorumlusu makiniste kesildi, dava kapatıldı. Aynı şekilde geride bıraktığımız temmuz ayında Çorlu'da bir kaza yaşadık, orada da 25 kişiyi kaybettik. Bu işin sorumlusu olarak da yağmur gösterildi, yağın yağmurla ray altlarının boşaldığı, bunun için kazanın olduğu söylendi. Bu arada, İnşaat Mühendisleri Odası, kapsamlı bir araştırma yaptı. Bu araştırmada “Sorumlu olan yağmur değil, bu işi yapanlar, yaptırnanlar, daha sonra da bunun denetim mekanizmalarını kurmayarak bu faciaya sebep olanlar bu işin sorumlularıdır.” denildi.

Onun için, buradan şu soruyu sormak zorundayız: Değerli arkadaşlar, bu kadar şey olurken bir bakanın istifa etmesi ya da bir genel müdürün, bir sorumlunun istifa etmesi için daha ne yaşanması gerekiyor, daha ne olacak, ne yaşanacak da biz bunların istifa ettiği bir güne tanık olacağız? Buradan şu sonuç çıkıyor: Anlaşıyor ki bu siyasal iktidarın her konuda bu işin siyasal sorumluluğunu üstlenme gibi bir alışkanlığı yok.

Hatırlayın, zamanında FETÖ'yle de bir iş birliği yapıldı, ülkenin bütün kurumları, adliyesi, ordusu, her tarafı bunlara teslim edildi ve bu işin sonunda o kadar ileriye gidildi ki el verildi, güç verildi, destek olundu, bütün kapılar bu örgüte açıldı ve “Biz bunlara ne istediler de daha vermedik.” diyen bir anlayış ortaya çıktı ve ülkeyi getirdik, 15 Temmuzla götürdük. 15 Temmuzda da bu büyük millet ağır bir bedel

ödedi, sokağa düşen devletini sokaktan topladı, çıkardı ve tam 256 tane de şehit verdik. Yani bu işin bedelini de gene milletimiz ödedi; orada şehit olanların aileleri, yakınları ödedi ama siyasal iktidar hiçbir bedel ödemedi.

Bir benzerini daha önce de yaşadık. Sözde “çözüm süreci” adı altında bir uygulamayla, herkesin uyarmasına, “Bu işin sonu kötü olacak, bakın Türkiye çok büyük bir belaya doğru gidiyor.” denmesine rağmen yürütülen çözüm süreci sonunda Türkiye’nin şehirlerinin altı bombalarla dolduruldu, daha sonra ordumuz, askerimiz devreye girdi, polislerimizle beraber oralarda âdeta bir savaş verildi, altı yedi ay buraları geri almak için verilen mücadelede de yüzlerce şehit verdik, bunun sorumluluğunu da gene halkımız üstlendi ve bedeli de onlar ödedi. Düşünebiliyor musunuz değerli arkadaşlarım, bu kadar yaşanan olay neticesinde “aldatıldık, kandırıldık” diyerek bu işin siyasal bedelini ödemekten kaçan bir siyasal iktidarla karşı karşıyayız. Bugün yaşadığımız olay da bu anlayışın eseri olarak önümüzde duruyor.

Bakın, bir hatırlatmada daha bulunacağım. Daha geçen ay yeni birtakım gelişmeler oldu, “Yeni bir sözde çözüm süreci mi başlıyor?” sorusunu akıllara getirdi. Geçtiğimiz ay, Kasım ayında iktidar partisinin bir milletvekili başkanlığındaki bir heyet Almanya’ya gitti. Federal sistemle ilgili görüş alışverişinde bulduklarını kendileri beyan etti. Hemen akabinde akiller Oslo’da sahne aldılar. Oslo biliyorsunuz AKP iktidarının terör örgütü PKK’yla başlattığı sözde çözüm sürecinin ilk ayağıdır. O süreci İmralı, Kandil, nihayet 28 Şubat 2015 tarihinde de Dolmabahçe Mutabakatı’na kadar vardırıdılar ve Dolmabahçe’de Öcalan’ın hazırlamış olduğu 10 maddelik anlaşmanın altına AK PARTİ’nin hem milletvekilleri hem de o dönemki grup başkan vekilleri imza attılar.

Şimdi gelelim yeni Oslo görüşmelerine: İktidarın milletimizi sözde çözüm sürecinde ikna etmek için görevlendirdiği Akil İnsanlar Heyetinden bazı isimler de geçtiğimiz ay, Kasım ayında Oslo’da bir araya geldi. Burada “Seçimden sonra bir çözüm süreci başlatılabilir mi?” görüşmelerini Oslo’daki terör örgütü yandaşı bir kuruluşun davetlisi olarak bu insanlar orada müzakere ettiler. Şimdi bütün bu yaşananlar insanların kafasına şöyle bir soru işaretini getiriyor: Acaba iktidar seçimden sonra PKK’yla beraber tekrar bir çözüm süreci anlayışına dönüp bu çözüm sürecini başlatacak mı? Bu soruyu sormak insanlarımızın hakkı çünkü AK PARTİ iktidarının PKK’yla iş birliği konusunda çok kötü bir karnesi var ve geride kalan çok kötü izlenimleri var.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; içinde bulunduğumuz bilim ve teknoloji çağında -sözlerimin başında da değindiğim- yüksek hızlı tren kazalarının önlenmesi için bir dizi ilerici teknik desteğe ihtiyaç bulunduğunu söylemiştim. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütün bu alanlarda düzenleyici, denetleyici, yol gösterici ve destekleyici olmalıdır. Türkiye’nin yüksek teknolojiyi yakalamasının tek yolu araştırma ve geliştirmeye kaynak ayırmasıdır, yeterince bütçe ayırmasıdır. ARGE araştırma harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranları bakımından OECD sonuçları incelendiğinde İsrail, Japonya, Kore, Amerika gibi ülkelerde gayrisafi yurt içi hasıla oranları yüzde 4’ler seviyesindeyken Türkiye bu konuda yüzde 1 seviyelerine bile ulaşamamıştır. ARGE harcamalarında meydana gelen her artış gayrisafi yurt içi hasılayı artırmaktadır. Buna karşılık, ARGE harcamalarındaki azalma da gayrisafi yurt içi hasılayı azaltmaktadır. Denklem bu kadar basittir. Türkiye ARGE projelerini desteklemeye devam etmeli ve bu projeleri mutlaka ülke çapında yaygın hâle getirmelidir; bunun yolu da en üst bilimsel kurumlarımızdan olan TÜBİTAK, ASELSAN, HAVELSAN gibi stratejik kurumların daha şeffaf, daha yansız bir zihniyetle yönetilmesinden geçmektedir. Özellikle ülke savunma sanayisinin göz bebeği olan bu ve benzeri kurumların yandaşlığa değil, uzmanlığa dayalı bir yöntemle yönetilmesi gerekmektedir çünkü bu kurumlar ülkenin geleceğidir. Bilimsel kurumların politize edilmesi ülke bilimini baltalamaktan başka bir işe yaramaz.

Değerli arkadaşlar, süremin bittiğini de dikkate alarak sözlerimi şöyle tamamlamak istiyorum: Araştırmadan, geliştirmeden teknoloji ve sanayi inşa edemezsiniz. Sanayi olmadan üretemezsiniz, üretmeden istihdam yaratamazsınız, istihdam yaratmadan ihracat yapamazsınız, ihracat olmadan büyüyemezsiniz, büyümeden de çağdaş uygarlık seviyesini yakalayamazsınız. Bugün ülkemizin içinde bulunduğu problemin düğümü bu söylediklerimden yatmaktadır.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken, 2019 yılı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, İYİ PARTİ Grubu adına hepinize selam ve saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hatibin bazı ithamlarına, izin verirsiniz, 60'a göre yerimden cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Turan, ortada bir sataşma görmedim ama bir açıklama talep eden sözler kullandı. 60'a göre söz hakkınız doğuyor ama başlangıçta belirttiğim gibi, bu söz hakkınızı İYİ PARTİ Grubunun konuşmaları tamamlandıktan sonra karşılayacağım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz sırası, Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'de.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Perşembe günü Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu bütçesi görüşülürken infaz koruma memurlarının özlük haklarına ilişkin taleplerini bu kürsüden dile getirmiş, zaman kısıtlılığı sebebiyle adliye çalışanlarına değinememiştim, o günden bu yana mesleğin içinden de gelmem sebebiyle yoğun bir şekilde sitem ve taleple karşılaştım. Bu sebeple bugün de adliye çalışanlarının sıkıntılarını dile getirmek üzere söz aldım.

Hukuk ve adalet toplumların olmazsa olmazıdır. Adalet sisteminin olmadığı ya da aksayarak işlediği bir ülkede ne gelişmişlikten ne de kalkınmadan bahsedilebilir. Ülkemizin içinden geçtiği bu zor dönemde ülkemizi ayakta tutabilecek tek değer adalettir. Kamu kurumlarında yapılan atamalarda liyakatin kaldırılması, ülkemizi 15 Temmuz ihanet sürecine taşımıştır. Her yıl adli yıl açılışlarında adalet sistemimizin eksikleri gündeme getirilir ama adaletin işleyişinin olmazsa olmaz unsurları olan adalet çalışanları bu açıklamalarda unutulur. İş yükünün ağır olması, personel sayısının azlığı ile ekonomik ve sosyal haklarının yetersiz olması çalışanların psikolojilerini bozmaktadır. Mesai süresi gözetmeden tozlu arşivlerde dosya yığınları arasında düşük ücretlerle iş yükünün büyük bir kısmını omuzlayan yazı işleri müdürleri, zabıt kâtipleri, mübaşirler, teknik hizmetler sınıfı ve diğer yardımcı hizmetler sınıfları Adalet Bakanlığınca bugüne kadar pek hatırlanmamıştır. Adalet Bakanlığı, yargı sisteminin sorunlarını tamamıyla ele almalı, tüm çalışanlar için iyileştirme ve düzenlemeler yapmalıdır.

Yargı personelinin çok yoğun olarak şikâyetçi olduğu ve bizlerden çözüm beklediği bazı sorunları sizinle ve kamuoyuyla bu kürsüden paylaşacağım. Sorunlara geçmeden önce, en başta şunu söylemem gerekiyor ki 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu çerçevesinde mutlaka ve mutlaka adalet

hizmetleri sınıfı oluşturulmalıdır ve tüm adliye çalışanları bu sınıfa dâhil edilmelidir. Yine, zabıt kâtiplerinin tamamına ayrıca bilgisayar kullandığı gözetilerek veri hazırlama ve kontrol işletmenliği kadrosu verilmeli, bu çalışanların bu kadrolara sınavsız geçişi sağlanmalıdır. Adalet hizmetleri sınıfı oluşturulmadan yapılacak iyileştirmeler her zaman geçici kalmaktadır ve bugüne kadar da çözüm üretmemiştir.

Değerli milletvekilleri, adliyelerde icra müdürleri dışındaki çalışanlar hizmet içi eğitim almadan göreve başlatılıyor ve çalışırken de icra ettiği mesleğine ilişkin hiçbir meslek içi eğitime tabi tutulmuyor. Adliye çalışanlarının hiçbirinin kendine mahsus bir eğitimi olmadığı gibi mantıklı bir görevde yükselme şekli de bulunmamaktadır. Yine, aynı şekilde, kurum içi yükselme sınavını kazanan yazı işleri müdürlerine de atama sonrası eğitim verilmemektedir. Bu uygulama değiştirilmeli ve adli personel öncelikle eğitime alınmalı, sonra da iş tanımları yapılarak göreve başlatılmalı ve hiçbir personel işi dışında çalıştırılmamalı ve yükselme, atama sonrasında da yine eğitim verilmeli.

Ayrıca, taşrada çalışan personelin periyodik zamanlarda hizmet içi eğitimlerde sıraya tabi tutulmak suretiyle uygulamada birliğin sağlanması ve mevzuat değişiklikleri sonrası da hızlı bir şekilde bilgilendirme toplantıları yapılması gerekmektedir.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde memurlar arasında yapılacak bir maaş sıralaması mümkün olsa adliye çalışanları şu anda bu sıralamanın en alt kademesindedir zira ne mahkeme kâtipleri ne savcılık kâtipleri ya da yazı işleri müdürleri herhangi bir uzmanlık ya da unvanları bulunmadığı için çok düşük maaş almaktadır. Unvan ve sıfatı belirlenmemiş olan adli personele hiçbir maddi değerle ölçülemeyecek kıymet taşıyan dava ve soruşturma dosyalarının sorumluluğu verilmektedir. Bu denli risk altında çalışan personele diğer mesleklerde olduğu gibi iş gücü riski tazminatı da ödenmemektedir ki mutlaka ödenmesi gerekir.

Diğer kurumlarda çalışan müdürlerin ek göstergeleri 3000 iken adliye yazı işleri müdürlerinin ek göstergeleri 2200'dür. Talebimiz, ek göstergenin yazı işleri müdürleri için 3600, zabıt kâtipleri için 3000, mübaşir dâhil diğer tüm adliye çalışanları için de 2200 olarak düzeltilmesidir.

Diğer kurumlarda ödenen fazla mesai veya nöbet ücretinin adliye çalışanlarına da ödenmesi hususu net olarak düzenlenip kural hâline getirilmelidir. Adliye çalışanları adliyelere potansiyel suçlularla birlikte giriş yapmaktadır ve herhangi bir can güvenliği yoktur. Bu yüzden iş riski tazminatı da kesinlikle özlük haklarına dâhil edilmelidir. İcra kâtipleri mecburen gittikleri hacizler esnasında birçok tehlikelerle karşılaşmaktadır; yedikleri küfür, tehdit ve hakaretlerin haddi hesabı yoktur. Bunun üzerine bir de dairelerdeki iş yoğunluğunu eklersek yıpranma payı ve iş riski tazminatı almaları kadar doğal bir şey yoktur.

Bilindiği üzere, devlet memurlarının görevlerinden doğan suçlara ilişkin soruşturmalar 4483 sayılı Kanun'a göre yürütülmektedir. Buna göre de memur hakkında görevinden dolayı bir ceza soruşturması yürütülebilmesi için ilgili amirlerin onay vermesi gerekmektedir. Bunun tek istisnası vardır, o da Adalet Bakanlığında çalışan yazı işleri müdürü, icra müdürü, zabıt kâtibi ve mübaşirlerdir. Bunlar hakkında izne gerek olmadan direkt cezai soruşturma yapılabilmektedir ki, bu personelin de diğer memurlar gibi oluşturulmasının daha uygun olacağı tartışmasızdır çünkü adliye personeli olarak görevlerini idame ettiren yazı işleri müdürü, icra müdürü, zabıt kâtibi, mübaşir özlük hakları itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında olup yargılama şekli itibarıyla genel usule tabidirler. Bundan mutlaka vazgeçilmesi gerekir.

Yine adliyelerde çalışan mübaşirler yardımcı hizmetler sınıfında bulunmaktadır. Bu durum mutlaka değiştirilmeli ve mübaşirler bir an önce genel idari hizmetler sınıfına alınmalıdır.

Türkiye’deki kamu kurumlarında görev yapan memurlar 3’üncü dereceye gelmekle yeşil pasaport alma hakkına sahipken adliye personelinden bazıları 3’üncü dereceye gelemedikleri için yeşil pasaport alamamaktadırlar. Bu sorun da çözüme kavuşturulmalıdır.

Adliye çalışanlarının standart bir kimlik kartı bulunmamaktadır. Bu kimlik kartları adalet komisyonlarınca ya da Adalet Bakanlığınca tek tip standart hâle getirilmeli ve tüm personele dağıtılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, adliye personeli, haklarında düzenlemeler yapılmadığı için sürekli olarak alternatif arayışına girmekte, imkân ve fırsat bulur bulmaz kurum değişikliğine gitmektedirler. Bunun önlenmesi için de adalet hizmetlerinin ve adliye çalışanlarının durumlarının mutlaka yeterli seviyede iyileştirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, yukarıda dile getirdiğimiz hususların yerine getirilmesi, yargının, çağın ve Bakanlığın ileriye dönük gelişimini sağlayacak çalışmaların temelini oluşturacağı bilinmelidir. Adalet hizmetlerinin düzenli bir sistem içerisinde yürütülebilmesi, ekonomik ve sosyal yönden güçlendirilmiş adliye personeli tarafından yerine getirebilecektir.

SALİH CORA (Trabzon) – Hangi bütçe bu?

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Bir sıkıntı mı var?

“Geciken adalet, adalet değildir.” sloganıyla hareket eden tüm çalışanların veri hazırlama kontrol işletmenliği unvanına geçirilip bu çağ dışı unvanların ortadan kaldırılması gerekmektedir. Kısaca, adalet çalışanlarına adalet istiyoruz.

Bu vesileyle yüce Türk milletini, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başşı.

Şimdi, söz sırası Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz’de.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlarım.

GAP projesi 1976 yılında başlatılan, Güneydoğu Anadolu’da; Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerimizi kapsayan, Cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı, en maliyetli projesi. Bugüne kadar hazırlanan bölgesel kalkınma programlarının en etkin olanıdır. Bu proje bölgeler arası farklılıkları gidermek, bölgesel kalkınma yaklaşımıyla ulusal düzeyde ekonomik kalkınmayı hedeflemiştir.

Değerli milletvekilleri, GAP deyince akla bu projenin mimarı 9’uncu Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel gelmektedir. Kendisini rahmetle anıyorum.

Yıllar içerisinde bu projenin gerçekleşmesinde emeği olan tüm siyasetçilere ama özellikle mühendislerimize ve diğer çalışanlarımıza teşekkür ediyor; ölenlere rahmet, yaşayanlara da sağlıklar diliyorum.

22 baraj, 12 hidroelektrik santraliyle ülkemizin yüzde 10’u gibi büyük bir alana yayılan GAP tamamen bitirildiğinde 1,82 milyon hektar alanın sulamaya açılması, yılda 27 milyar kilovat/saat hidroelektrik enerjisi üretilmesi ve ülkemizin enerji ihtiyacının büyük bir bölümünü karşılaması öngörülmüştür.

Şimdiye kadar GAP'a dâhil olan barajların önemli bir bölümü bitirilmiştir. Adıyaman'da Çetintepe, Koçalı ve Gömükan barajları inşaatları devam ediyor görünüyor. Hasankeyf'teki Ilısu Barajı da henüz tamamlanmamıştır.

Bu arada yöremde olması itibarıyla Ardıl Barajı'yla ilgili sorunu iletmek istiyorum. Bu barajda henüz su tutulamaması, yağmur olmaması nedeniyle sulama yapılamıyor; köylülerin, oradaki çiftçilerin şikâyetleri var, yetkililerin bunu değerlendirmesi istiyorum.

Ayrıca Araban ilçesinde yılan hikâyesine dönen Araban Çat Boğazı Barajı, Araban ve bölge köylüleri tarafından umutla beklenmektedir. Eğer bu baraj yapılırsa 130 bin dönüm arazi sulanacaktır. Şu anda 503 bin hektar alanı sulamaya açılmış ancak GAP bölgesinde hâlâ yaklaşık 1 milyon 300 bin hektar arazinin sulamaya açılması beklenmektedir. Enerji üretimi açısından iyi bir ilerleme kaydedilmiş olmasına rağmen sulamada planın oldukça gerisinde kalınmıştır, başka bir ifadeyle, mevcut sulanabilir arazilerin ancak yüzde 25'i sulanmaktadır.

GAP bölgesinde işsizlik bir sorun olarak devam etmektedir. GAP bitirildiğinde yine 3,8 milyon kişiye iş olanağının sağlanması planlanmış ise de, maalesef, TÜİK'in 2017 yılı iş gücü istatistiklerine göre istihdam oranı Mardin, Batman, Şırnak ve Siirt'te yüzde 28,2, işsizlik oranı yüzde 26,9'dur. Bir de bu işe Suriyelileri katarsanız durumun ne kadar vahim olduğu anlaşılır.

Bölge şehirlerinde esnaf, köylü, çiftçi ve dar gelirli vatandaşlar mutsuzdur. Gübre, akaryakıt fiyatları, ürünlerin para etmemesi, artan enflasyon ve hayat pahalılığı insanları canından bezdirmiştir, hayvancılık gerilemiştir. Tarımda plansızlık devam etmektedir. Sürdürülebilir bir plan yoktur. Deden kalma anlayışla eğer bir yıl bir ürünün getirisi fazla ise ertesi yıl herkes aynı ürünü ekmekte, arz, talepten fazla olunca da masrafları bile karşılamadan iflas yoluna gitmektedir. Bunun en tipik örneği, Araban ilçemizde 30 bin dönüm sarımsak ekimi yapılmış, kilo başına 2 kilogram masrafla üretilen sarımsak 1 TL'ye bile satılamamıştır, çiftçinin elinde çürümeye terk edilmiştir. Sonuç olarak da bu yıl ödeme dönemi geldiği hâlde sarımsak üreticileri Ziraat Bankasına borçlarını ödeyemez hâle gelmiştir. Bu, bizim insanlarımızın kaderi olmamalıdır. Hükümet yol gösterici olmalı, yeni üretim modelleri geliştirmeli, en önemlisi AR-GE çalışmaları yapılmalı. İki gün önce üniversitelerle ilgili konuşurken üniversitelerin misyonu olmalı demiştik. GAP'ın merkezinde bulunan Haran Üniversitesi, örneğin, GAP'ta tarıma yön verecek AR-GE çalışmalarını yapmalı ve tarıma bağlı sanayinin geliştirilmesine yardımcı olmalıdır. Aynı şey bölgedeki diğer üniversiteler için de geçerlidir. Dünyanın gelişmiş ülkelerinde böyledir. Ön lisans ve lisans eğitimi yapan üniversiteler vardır, tarım ve hizmet sektörüne yönelik eğitim yaparlar. Öğretim elemanlarının ayağında çizme, sırtında önlük, bizzat uygulama yaptırarak yani yaparak öğretirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Filiz.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Biz de aynı şeyleri yapabiliriz ama odasında yapma çiçek bulunduran ziraatçılarla değil.

Değerli milletvekilleri, bir tespiti de sizinle paylaşmak istiyorum. Yıllar evvel Şanlıurfa'da Zirai Donatım Kurumuna ait ziraat makineleri yapan bir fabrikaya gitmiştik. Fabrikanın hiçbir eksikliği yoktu. Torna tezgâhları, freze tezgâhları, presler alınmış, hatta boyahane kurulmuş. Boyahane TOFAŞ'taki boyahanelerle aynı nitelikte ama bu fabrikada sadece su tankeri yapıyordu. Öyle ki presler çalışmıyor, üstleri örtülmüş; torna tezgâhları, freze tezgâhlarının kızakları hareket etmiyor çünkü temizlenmemiş, boyahane de çalışmıyor. İşte, sorumluluk duygusundan mahrum, vicdanı körlenmiş insanlarla bir yere varılamayacağının güzel bir örneğidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sözüünüzü bağlamanız için son bir dakika ek süre veriyorum, daha sonra uzatamayacağım.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, tamam.

Değerli milletvekilleri, tarımda rekorlar kıran Hollanda'nın yüz ölçümü sadece 41 bin kilometrekare, GAP'ta sulanacak arazi ise 18.200 kilometrekare. Hollanda'nın 2017 yılı tarımsal ihracatı 100 milyar dolar, Türkiye'nin gerçekleştirdiği tarım ürünleri ihracatı 14 milyar dolar. Hollanda'nın tarımdaki başarısının nedeni, uzun vadeli sürdürülebilir tarım politikaları, verimli üretim modeli, AR-GE, kooperatifleşme, pazarlama, piyasa denetimi gibi faktörlerdir.

Sayın milletvekilleri, ülkemiz adına büyük bir öneme sahip olan bu proje maalesef iktidardan gerekli tevaccühü görmemiştir, onun için de bitirilememiştir. 2019 yılı bütçesi 88 milyon TL'dir, bu 88 milyonun 78 milyonu iskan ve toplum hizmetleri kalemine konulmuş; anlaşılan, GAP'ta yola devam ancak karınca hızıyla.

Sözlerime son veriyorum. Bu bütçenin milletimize, ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Filiz.

Şimdi söz sırası Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'dedir.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın bakanlar, değerli milletvekilleri; Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı bütçesi hakkında söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlarım.

DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının amacı, kamu yatırımlarının planlanıp hayata geçirilmesi olarak tanımlanabilir. İdarenin faaliyet kapsamı alanında 15 il bulunmakta. İdare, 2011 senesinde çıkarılan bir KHK'yle beş yıl süre sınırıyla kurulmuş, hedeflerine ulaşmadığı için 2019 yılı sonuna kadar görev süresi uzatılmış. Uzatılmasına rağmen belirlenen hedefler gerçekleşir mi? Sanmıyorum. Çünkü idarenin 200 milyon lira olan bütçesi 90 milyon liraya düşürülmüş. Bu bütçeyle bölgemizin kalkınma politikaları sürdürülemez. Kurumsallaşması tamamlanmamış idarenin faaliyetlerini yeterince gerçekleştirmediğini ifade etmek isterim.

Sayıştay raporunda DAP İdaresi ile Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı gibi bölgedeki kalkınma ajansları arasında koordinasyon sorunlarının yaşandığı ifade edilmiş. Bunun nedeni, idare ile ajans arasındaki yetki sorumluluklarını düzenleyen açık bir yasal mevzuatın bulunmaması. Fiiliyatta ajanslar bölge planlarını yapıyor, idare ise kamu yatırımlarının koordinasyonunu sağlıyor ancak yetki ve sorumluluklar düzenlenmediğinden bu karışık yapıda her iki kurum da benzeri projelere mali desteklerde bulunuyorlar. Sonuçta, kaynak israfı yapılmasıyla birlikte son derece düşük verimlilik göze çarpıyor. Geniş coğrafyada hâlâ dijital sisteme bile geçmemiş olan ağır bürokratik yapı süreçleri yavaşlatıyor.

Doğu Anadolu'nun merkezi sayılan memleketim Erzurum'da hemşehrilerim yarınlarından endişe ediyorlar. Türk tarihinde önder şehirlerin başında gelen Erzurum yapmış olduğu fedakârlığın karşılığını maalesef alamıyor. Başta Erzurum olmak üzere Doğu Anadolu illerinin göç vermesine göz yumulması beraberinde telafisi güç ve vahim sonuçlar doğurabilir.

Yarın öbür gün göç sorunu karşımıza bir millî güvenlik sorunu olarak çıkmasından korkarım. İnsanlar toprağını, yurdunu göç etiketleri yerlerdeki fırsatlardan dolayı değil kendi memleketlerindeki yokluk ve fırsatsızlıklardan dolayı gözleri arkada terk edip göç ediyorlar. Göç alan bölgelerde oluşan ekonomik ve sosyal maliyet geri bırakılan bölgeleri kalkındırma maliyetinin çok daha üstündedir. Sorunu göç alan yerde pahalı şekilde çözeceğimize göç veren bölgede çözmek hem daha sağlıklı hem de ekonomik olacaktır.

Ülkemizin güvenliği ve birliği açısından bölgeler arası gelişmişlik farkları asgariye indirilmeli. Önemli bir iktisadi merkez olmakla birlikte Doğu Anadolu'nun da kalbi olan Erzurum millî gelirden yüzde 1'in altında pay alıyor. Erzurum'a yapılan kamu yatırımları Türkiye'deki toplam yatırım ortalamasının çok altında kaldı. Doğu Anadolu Bölgesi'nde en fazla vergi ödeyen il olan Erzurum'un son on beş yılda kamu yatırımlarından bu kadar düşük pay alması hiçbir şekilde açıklanamaz. Erzurum böyleyse diğer Anadolu illerini varın sizler düşünün. Doğu Anadolu'da yarım kalmış barajlar gibi tesisler bir an önce millî ekonomiye kazandırılmalı. Başta Erzurum olmak üzere Doğu Anadolu Bölgesi'nde kullanılan elektrik ve doğal gazda göçü önlemede teşvik amaçlı özel indirimler uygulanmalı.

Son yıllarda uygulanan yanlış politikalarla Kars, Erzurum ve Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki hayvancılık sektörü belirsizlik içinde. Canlı hayvanın kaynağı olan küçük işletmeler desteklenmeli, hayvancılık altyapısının geliştirilmesine bir an önce ağırlık verilmeli. Bölge hayvancılığında önemli girdi sağlayan zengin mera alanları ıslah edilmeli. Tarım ve hayvancılıkla ilgili meslek eğitimi veren kurumlar aktif kullanılmalı. Bölge insanları eğitilmeli. İnsanların terk etiketleri topraklarına geri dönmeleri için çekici imkânlar sunulmalı. İşte o zaman bakın, görün ki atılacak şekilde hayvan ve kırmızı et ithalatı yapmanıza ihtiyaç kalacak mı?

Değerli milletvekilleri, bunların yanında üretilmiş yem bitkisine destek verilmesi bölge ekonomisinin gelişmesine katkı sağlar. Bölgedeki şeker fabrikaları, tarıma olduğu kadar hayvancılığa ve genel istihdama da hayati faydalar sağladığı tamamen göz ardı edilerek acımasızca satılmıştır. Bu, bölgeye yapılmış son ihanettir.

Bölgedeki şehirlerimizin genetik kodlarına uygun yatırımlara öncelik verelim. Kültür, sağlık, kongre, kış turizmi gibi faaliyetlerin teşvik edilmesi sağlanmalı. Bölge gençliğinin bilim, kültür, sanat ve spor alanlarında yetenekleri doğrultusunda girişimlerine imkânlar verilmeli.

Erzurum ve Doğu Anadolu'da Türkiye ortalamasının üzerindeki genç nüfus mutsuz ve umutsuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Cinsli.

Buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Üniversite okuyan veya mezun olmuş genç kardeşlerime hedeflerini sorduğumda verdikleri cevap “Yurt dışına gitmek istiyorum.” oluyor. Erzurum'daki gencin hedefi İstanbul, Ankara, İzmir değil, direkt yurt dışı. “Neden?” diye sorduğumda aldığım cevap: “Mutsuz ve ümitsiz, bıktık.” Geline bu nokta hazindir. Gençliğe ve ülkeye yazıktır. Bu örnekten sonra başka söze gerek yok. On altı yıllık hükümetler demek ki bugüne kadar bölgeye ve geleceğimiz olan gençleri mutlu edecek bir şey yapmamışlar. Ne yaptıklarını ben size söyleyeyim: Gençliğimizin kıymetli, millî ve manevi değerlerini sömürmekten başka bir şey değil. Karşılığında beklenen tek şey verecekleri oylar.

Bu çerçevede, kurumlara ayrılan ve maalesef azaltılan bütçeyi tartışmaktan ziyade asıl, bölgeyle ilgili zihniyetin değişmesini, rehabilite edilmesini tavsiye ederim. Doğu Anadolu Bölgesi'nin toplu hâlde, akılcı bir devlet politikasıyla ele alınmasını umar, heyetinizi saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Cinisli.

Değerli milletvekilleri, şimdi İYİ PARTİ Grubu adına diğer söz Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'e ait.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, Sayın Bakanlar, kıymetli Komisyon, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KOP Aksaray, Karaman, Konya, Niğde, Nevşehir, Kırşehir illerinden oluşan KOP bölgesinde yatırımların gerektirdiği araştırma, planlama, programlama, projelendirme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerinin yerine getirilmesi suretiyle bu projelerin kapsadığı bölgelerin kalkınması için kurulmuştur. Bölgede KOP denilince akla tarım, tarla ve bunların su ihtiyacı gelmektedir. Ancak KOP'un faaliyetlerine baktığımızda bir iki okula yardım, bir iki tane tarımda eğitim programı, bir de son günlerde moda olan millet kıraathanesinin dışında hiçbir işlem yapmadığını görmekteyiz.

Oysa bölgenin en büyük beklentisi tarımda sulamada yaşanan sıkıntıların giderilmesidir. Şöyle ki: İç Anadolu Bölgesi'nde olduğu gibi, Aksaray ili geçiminin büyük bir bölümünü tarımdan elde etmektedir. Aksaray'ın özellikle çöl adını verdiğimiz bölgede yani Eskil, Eşmekaya, Sultanhanı, Yenikent, Yeşiltepe, Yeşilova, Ulukışla ve çevresinde vatandaşlar tarımdaki su ihtiyacını yer altı su kaynaklarından karşılamaktadırlar. Yıllarca bilinçsiz ve vahşi sulama neticesinde artık yer altı su kaynakları bitmek üzeredir. Daha önce 50 metreden çıkarılan yer altı suları artık 150 metreden dahi çıkmamaktadır, çıkan sular da tuzlu sulardır. Tarlayı sulamak için yeryüzüne çıkarılan suların boşalttığı alanlara Tuz Gölü'nün tuzlu suları gelmekte ve vatandaş da su çektğinde Tuz Gölü'nün tuzlu sularıyla tarlasını, arazisini sulamayla karşı karşıya kalmaktadır dolayısıyla bu bölge gelecekte çöl ve çorak olma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diğer bir husus da Aksaray'da Bayıraltı adını verdiğimiz bölgeye Mamasın Barajı'ndan tarımda kullanılan su açık kanallarla getirilmekte idi, Hükümet bir işgüzarlık yaparak bunları kapalı sisteme çevirmeye kalkıştı ancak 1.600 metre karelik bir alanda bu işi başardı, geri kalan alanlarda bu işi başaramadığı için Bayıraltı'nda gelecek tarım sezonunda bu bölgeye su verilip verilemeyeceği hususunda bir belirsizlik mevcuttur. Bu bölgede bulunan Topakkaya, Bağlıkaya, Acıpınar, Sapmaz, Baymış, Yeşiltepe, Ulukışla, Sarayhan, Altınkaya, Yeşilova belde ve köylerine su verilip verilemeyeceği hususunda tereddütler olduğu için vatandaş ekim yapıp yapmama konusunda kararsız kalmıştır. Bu bölgede daha çok ayçiçeği, mısır, yonca ekimi ve pancar ekimi yapılmaktadır. Bu tarım ürünlerinin su olmadan yetiştirilmesi mümkün değildir. KOP'un kek dağıtıp, çay dağıtıp kıraathanelerle uğraşınca kadar Konya Ovası'nın su problemini çözmesini bekliyoruz. KOP, amacına hizmet ederek bu sorunlara çözüm bulmak zorundadır.

Bölgedeki susuzluğun giderilmesinin, tarımdaki susuzluğun giderilmesinin tek çaresi: Bize göre, hemen Aksaray'a 100 kilometre uzaklıkta bulunan Hirfanlı Barajı var, Kızılırmak var; buradan borularla bölgeye su getirmek en kolay ve en ekonomik çaredir. Zira, Sultanhanı ilçemizde bulunan Çinlilerin yapmış olduğu doğal gaz depolama alanına Çin firması borularla Hirfanlı Barajı'ndan su getirmiş ve bu suyu kullanmaktadır. Bir Çin şirketinin su getirdiği gölden Türkiye Cumhuriyeti devleti -daha güçlüdür, daha kuvvetlidir- daha fazla su getirebilecek durumdadır diye düşünüyoruz.

Yine, Aksaray’da başta Bebek köyü olmak üzere Ekecik Dağlarında, su üstü köylerinde ve Hasandağı’nın eteklerinde doğal mağaralar vardır. Bu mağaralara ulaşım kolaylaştırılırsa doğal depo hâline gelecektir. Dolayısıyla vatandaşlarımızın soğanları, patatesleri, narenciyeleri ekonomik bir şekilde buralarda muhafaza edilmiş olacaktır. Ancak başta da söylediğim gibi, KOP dediğimiz daire, bu işleri çözmek yerine, Aksaray’da 3 tane millet kiraathanesi yapma yoluna gitmiştir. İyilerin, doğruların, salihlerin yaşadığı yer olarak Aksaray’a iyilerin yurdu, salihlerin yurdu anlamına gelen “şehri süleha” adı verilmiştir. Yani eğer kaynakları, doğal, tabii, kültürel mirasları iyi kullanılırsa turizmden yeterli payı alacaktır. KOP’un amaçlarından birisi de turizme hizmet etmek olduğu hâlde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Erel.

AYHAN EREL (Devamla) – ...bugüne kadar KOP’un Aksaray turizmine sağladığı bir katkıyı biz göremedik. Oysa gerek Güzelyurt gerek Selime gerekse İhlara Vadisi’ne gerekli yatırımlar, gerekli düzenlemeler yapılmış olsa Aksaray turizmde Türkiye’nin ve dünyanın göz bebeği hâline gelecektir diyorum.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erel.

Söz sırası, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs’te.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kısaca DOKAP bütçesi hakkında konuşmak üzere İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım; hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, son söyleyeceğim sözü baştan söyleyerek konuşmama başlamak istiyorum. O da şudur: Türkiye’nin gerçek anlamda sadece bir tane bölgesel kalkınma projesi vardır ve onun da adı Güneydoğu Anadolu Projesidir yani GAP’tır. 2011 yılında KHK’yle kurulan Doğu Anadolu Projesi yani DAP, Konya Ovası Projesi yani KOP, Doğu Karadeniz Projesi yani DOKAP bölge kalkınma idaresi başkanlıkları GAP’la kıyaslandıklarında gerçek anlamda bölgesel kalkınma idaresi olmaktan uzaktırlar. Deyim yerindeyse bölgelerin gönüllerini almak için kurulmuşlardır. 2017-2021 DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi stratejik planında yer alan SWOT Analizi’ndeki şu tespitlere dikkatinizi çekmek isterim. Bu analizde deniliyor ki: “Kurumun tecrübeli personel istihdam etme imkânı kısıtlıdır. Kurumun bütçesi bölgesel ihtiyaçlar ve öngörülen eylemlerin yerine getirilmesinde yetersizdir. 624 sayılı KHK’yle verilen görevlerin yerine getirilmesi için gerekli yetki genişliği ve yaptırım gücü istenen düzeyde değildir. Mevcut izleme ve değerlendirme sistemi teknolojik tabanlı, etkin kontrol yapısına sahip değildir. Başkanlığın bölgedeki bürokratik yapı içerisindeki hiyerarşik konumu açık bir şekilde tanımlanmamıştır. DOKAP Eylem Planı’nda yer alan bazı eylemler kapsamında yapılacak faaliyetler net değildir.

Değerli milletvekilleri, görüldüğü gibi, kurumun kendi hakkında yaptığı değerlendirmede kuruma yüklenen görevlere rağmen kurum bu görevleri yerine getirecek yetkiye, personele ve kurumsal kapasiteye sahip değildir. Kurum plan ve proje hazırlayacaktır ancak plan ve projeyi yapacak elemanı yoktur. Bu manada, kurum, fuzuli şağıldır, yani gereksiz meşguliyet içindedir; avara kasnaktır, yani motor boşa dönmektedir.

DOKAP stratejik planındaki en önemli proje olarak Samsun’u Artvin’e bağlayacak Yeşil Yol Projesi gösterilmektedir. Bu yolun güzergâhı planlanacak, çarpık yapılaşma önlenecek ve çevre korunacaktır. Ancak Hükümetin İmar Affı’yla her türlü çarpık yapılaşmayı âdeta yasal hâle getirdiği dikkate alınır, DOKAP Bölge Kalkınma İdaresinin bu hedefi anlamını yitirmektedir. Çevrenin korunması hususunda Hükümetin uygulamaları ile DOKAP Bölge İdaresinin amaçları ciddi manada çelişmektedir. Bu nedenle, hangi hedefler konulursa konulsun, kurumun bunları gerçekleştirme şansı azdır.

Değerli milletvekilleri, son olarak şunu da söyleyeyim: DOKAP Bölge Kalkınma İdaresinin Sayın Başkanının bu görevden önce ÇAYKUR’a Genel Müdür atanması, sonra da bu yerel seçimlerde Sakarya Belediye Başkanlığına aday gösterilmesi “Acaba DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Hükümet tarafından politik bir depo, makam olarak görülmekte midir?” sorusunu da akıllara getirmektedir.

Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Örs.

Sırada Manisa Milletvekili Tamer Akkal’ın konuşması vardır.

Buyurun Sayın Akkal. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TAMER AKKAL (Manisa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2019 yılı plan ve bütçe konuşmaları çerçevesinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Sözlerimin başında, bu bütçenin ülkemiz, milletimiz ve devletimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Ülkemizin ağır bir ekonomik kriz yaşadığı bu dönemde 2019 yılı bütçesini milletimiz adına konuşuyoruz. Fakat bu bütçenin sayfalarına, satırlarına baktığımızda, geçim zorluğu yaşayan vatandaşlarımızı; kirasını, faturasını, kredisini ödeyemeyen Türk insanını, sıftah yapmadan dükkânını kapatan esnaflarımızı göremiyoruz. Yine, bu bütçenin sayfalarına baktığımızda, emeklilikte yaşa takılanları; emeklilerimizi, memurlarımızı ve onların dertlerini, sorunlarını göremiyoruz. Öğretmenler, asgari ücretliler, öğrenciler, işçiler ve kamu görevlilerimiz burada yapılan konuşmalarda kendi dertlerini duyamıyor; burada edilen kavgaların kendileri için olduğuna, ne yazık ki, artık inanmıyor. Hasadı tarlada kalan, hasadı borcunu kapatamayan çiftçimiz de bu Mecliste yankılanan sestem nasiplenemiyor.

Benden önce konuşan birçok hatip rakamlardan, sayılardan, kurumlardan bahsetti, örnekler verdi. İstatistikleri bir an için bir kenara bırakıp vatandaş ne diyor, ona bakalım.

Geçtiğimiz hafta, Manisa’da bir vatandaş ödeyemediği elektrik faturasını bu kürsüde gündeme getirmemi istedi. 51 liralık enerji bedelinin olduğu bu fatura, dağıtım bedeliyle, TRT payıyla, KDV’siyle 90 liranın üzerine çıkıyor. Eğer bu Meclis milletimiz için varsa, eğer bizler milletimizin dertlerini çözmek için burada maaş alıyorsak gelin hemen dağıtım bedeli rezaletini, TRT payını kaldıralım; asgari ücretlilerden, emeklilerden bu KDV’yi almayalım; 50 liralık faturanın üzerine eklenen bu 40 lirayla halkımız evine daha fazla eklemek götürsün. Bunu vekili olduğumuz, hizmet etmekle mükellef olduğumuz bu halka çok görmeyelim. Gelin, biraz da halkımızın bütçesini konuşalım.

Saygıdeğer milletvekilleri, eminim ki iktidar sıraları da halkımızın tepesine binen bu ağır vergi yükünün kaldırılması gerektiğini düşünüyor. Ancak millet sizi buraya düşüncesiniz diye değil, icraat yapasınız diye gönderdi. Gittiğimiz her yerde işsiz gençlerimizin çaresizliğine, ailelerinin onlara yüklediği umutların kırılmasına şahit oluyoruz. Bin bir zorlukla okuyan, büyük emeklerle mezun olan gençlerimiz iş arıyor, aş arıyor, ekme arıyor. Üniversitelerimiz bugün -üzülerek söylüyorum ki- işsiz saklama deposuna dönmüş durumdadır. Genç işsizliğin 5 milyonu geçtiği bir ülkede yaşıyoruz. Bir genç, akademisyen olmak istiyorsa rektör ya da dekanın torpil bulmak zorunda, memur olmak istiyorsa belediye başkanından ya da milletvekilinden torpil bulmak zorunda, fabrikada iş arıyorsa

AK PARTİ ilçe başkanlığından referans kâğıdı getirmek zorunda. Bürokraside, kamu alımları ve özel sektörde adalet ve hakkaniyet yok, yeterli istihdam yok. Biz bu kardeşlerimize iş alanı açamayacaksak, nitelikli büyümeye yeni sektörler oluşturamayacaksak neden bu kardeşlerimizin hayatlarından en önemli yıllarını çalıyoruz? Neden bu kardeşlerimizin, ailelerinin verdikleri emekleri heba ediyoruz? Gençlerimiz kıymetliler, onlar bizim evlatlarımız. Onlara huzur içinde yaşayacakları, geleceğe güvenle bakacakları bir ülkeyi inşa etmek bizim sorumluluğumuzdur. Bu görevi hiç gecikmeden hemen bugünden başlayarak yerine getirmeli, refah seviyesi yüksek bir Türkiye'yi, gençlerimizin geleceğe güvenle baktığı bir memleketi hep birlikte inşa etmeliyiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, bugüne kadar önemle üzerinde durduğum, bundan sonra da durmaya devam edeceğim bir başka konu Soma. Bakınız, bu ilçemizde faaliyette bulunan onlarca madenin tamamı yetersiz, tamamında güvenlik zafiyeti var. Soma Kömür İşletmelerine bağlı Işıklar madeninde geçtiğimiz günlerde bir kaza meydana geldi ve yaralılarımız var. Göçüğün meydana geldiği Işıklar Maden Ocağı ile Soma'da 301 maden işçimizin şehit olduğu Eynez Maden Ocağı'nı işleten şirketler aynı, sorumlular yine aynı. Buradaki maden kazalarıyla ilgili verdiğimiz soru önergelerine dün cevap verilmiyordu, bugün maalesef yine verilmiyor. Yaşanılan en son olayda ne mağdur olan işçiler ne de sendikaların konuşması mümkün olmamış, para ve tehditlerle doğrular yine bastırılmıştır. İşin gerçeği şudur: Kazanın yaşandığı galeri henüz tamamlanmadan insanların çalıştırıldığı bir galeridir. Bacası tam olarak tamamlanmamıştır, bir üst kattan akan su sızıntısı ise tam destek ayağını ortasından çökerterek içeri şılam denilen su ve kömür balçığının sızması sonucu olası bir faciayı hazırlamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın Sayın Akkal.

TAMER AKKAL (Devamla) – Bu, Soma'daki madenlerin neredeyse tamamında var olan ihmaller zincirlerinden yalnızca biri. Buradan uyarıda bulunuyorum: Bu ihmaller sonucunda bir tek maden işçisi kardeşimizin dahi burnu kanarsa bunun bu kürsüden hesabını sormak bizim boynumuzun borcu olsun.

Saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akkal.

Şimdi sırada Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin var.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu adına Millî Savunma Bakanlığı bütçesi hakkında söz almış bulunuyorum.

Konuşmamın hemen başında belirtmeliyim ki millî savunmamız partimizin azami hassasiyet gösterdiği bir alandır, Türkiye'nin ulusal güvenliği birinci önceliğimizdir. Dolayısıyla, millî savunmamızın her türlü siyasi polemikten uzak tutulması gerektiği anlayışına dikkat ve özenle bağlıyız. Plan ve Bütçe Komisyonunda Millî Savunma Bakanlığı bütçesine lehte oy verdik, bu tutumumuzu muhafaza ediyoruz. Ancak iktidarın bu konulardaki vahim hatalarını, eksikliklerini de görüyoruz ve eleştiriyoruz; bunlar tekrarlandıkça uyarı ve tenkitlerimizi sürdüreceğiz ve bunları ifade etmeyi devam ettireceğiz.

On altı yıllık AK PARTİ iktidarının bugünkü noktada ulusal güvenliğimiz açısından durum nedir? Sayın Cumhurbaşkanının günlük ifadeleri, iktidar bloğunun sözcülerinin beyanları, Millî Güvenlik Kurulu bildirimleri ve sade vatandaşın gözlemleri şunu söylüyor: Doğudan batıya, kuzeyden güneye ve ülkemizin içinde millî güvenlik çıkarlarımıza karşı tahribata maruzuz, ağır risk ve tehdit altındayız.

Türkiye Cumhuriyet Dönemi boyunca, İkinci Dünya Savaşı'nın çok özel koşulları hariç, bu denli sürekli, dinamik ve vahim tehlikelere muhatap kalmamıştır. Bu vaziyetin sorumluluğunu sadece uluslararası gelişmelere, hasım dış güçlere ve içerideki işbirlikçilerine yüklemek sorumsuzluğun ta kendisidir. Bir devletin asli görevi ülkenin güvenlik çıkarlarını korumak ve tehlikeleri asgaride tutmaktır. Bu becerilemiyorsa o devleti yönetenler ya mahsus tehlike yaratıyordur ya yönetme ehliyeti zayıftır yahut da caydırıcı kuvveti, kudreti yoktur. Biz Türkiye'yi saran risk ve tehditlerin on altı yıllık AK PARTİ iktidarının bizatihi zihniyetinden ve hatalarından kaynaklandığı kanaatindeyiz. Demokrasi eksikliğini bunu derinleştirdiğini düşünüyor, tek adam rejiminin bunu daha da ağırlaştırmasından derin endişe duyuyoruz. Bugünkü tehditler dünkü hataların ve gerçeklerden uzaklaşmış bir zihniyetin neticesidir. İktidar bundan sonra sağlam ve istikrarlı bir ulusal güvenlik politikasına yönelmek iradesine sahipse evvel emirde bu sebep-sonuç ilişkisini kabul ve ilan etmelidir.

Sayın Binali Yıldırım Hükûmeti sırasında bazı iktidar sözcülerinin önceki hükûmetlerin kararlarını eleştirerek sorumluluğu tek bir şahsa yüklemek için Suriye konusunda hata yapıldığına dair beyanları yetersizdir, samimiysizdir. Hatanın iktidarın kolektif sorumluluğunda olduğu itiraf edilebilmelidir. Türkiye'yi Suriye krizine methaldar edenler Türkiye'yi yönetenlerdir, bunu yaparken muhalefet edenleri dinlememişlerdir. O gün Türkiye'yi yöneten iktidarla bugün yöneten iktidar aynı iktidardır. Dolayısıyla bugün ülkemizin güvenlik çıkarlarına en vahim zararları veren, kısa, orta ve uzun vadede en büyük tehdidi oluşturan Suriye konusuyla ilgili bazı sorulara mevcut iktidarın inandırıcı cevaplar verebilmesi gerekmektedir. Bu soruları sormak Meclisin hakkıdır, yanıtlamak da iktidarın görevidir. Bu soruların düzgün tarzda cevaplanması karşılaştığımız zararın hafifletilmesi, risk ve tehditlerin sınırlandırılması bakımından da gereklidir. Örneğin, Suriye krizine taraf olma hangi saik ve hedeflere göre alınmıştır? 2012 sonbaharından itibaren tutum değiştirmemiz gerektiğine, aksi takdirde büyük tehditlerle karşılaşacağımız yolundaki ısrarlı telkin ve uyarılara niçin kulak tıkanmıştır? Bu telkinler hem Türkiye'de seslendirilmiştir hem de ABD, Rusya ve Avrupa Birliği ülkelerinden gelmiştir. İran'ın tehlikeli nüfuzuna, terörist PKK'nın Suriyeli yandaşlarının farklı planları olduğuna, sınırımızda ikinci bir Afganistan oluşabileceğine dair tahminler neden ciddiye alınmamıştır? "Savaşmak için savaşkan insanlar gerekir." mantığıyla Suriye zemininde hiç de makbul olmayan örgütlerle niye iş birliği yapılmıştır? Zamanın Başbakanı Sayın Erdoğan'ın 2013'ün Mayıs ayındaki Washington temaslarında hangi konular ele alınmıştır? Bu kadar farklı ve rakip yabancı gücün, devletin Suriye'ye yerleşmesinde Türkiye'nin payı nedir? Kahraman ordumuzun iktidarın hataları sonucunda oluşan tehditleri bertaraf ve barışa katkıda bulunmak için gerçekleştirdiği Fırat Kalkanı ve Afrin Harekâtı'nı elbette destekledik, elde edilmiş olan başarıyla da övünüyoruz.

Sayın milletvekilleri, ABD'nin Suriye'nin kuzeydoğusundaki tutum ve yaklaşımı yanlış ve kabul edilmezdir, bundan sonra gölge etmemelidirler. Terörist PYD/YPG'ye karşı Menbic'miş, Fırat'ın doğusuymuş, ulusal güvenliğimiz için yapılması gereken hamle ve harekâtları da muhakkak destekleriz, bunda gecikilmiştir bile. Bu, bir kara harekâtı hâlinde askerlerimize selamet ve başarı diliyoruz. Süleyman Şah Türbesi'nin asli ve ebedi yeri olan Türkiye Cumhuriyeti toprağına dönmesini bekliyoruz. Ancak bu noktalara nasıl ve niçin geldik, bunu da bilmeliyiz ve bunu iktidardan işitmeliyiz.

Ayrıca, bu ve başka bazı soruların sahici yanıtları, "Her seçim öncesi iktidar bu tür hamlelere girişiyor." şeklindeki istifhamların silinmesine de katkıda bulunur. Oysa İdlib'te tehlike çanları yeniden çalarken oradaki teröristlerin, azılı radikal grupların, ağır silahların nereye gideceği, hangi envanterlere kaydedileceği sorularına dahi henüz tatmin edici yanıtlar alınamamaktadır.

Sayın Bakana, Komisyonda sorduğum bazı sorulara verdiği yazılı cevapların ciddiyeti için teşekkür ediyorum. Bir cevabında, NATO Antlaşması'nın Türkiye için değerli bir güvenlik teminatı

ıçerdiğini, NATO üyeliğimizin uluslararası kimliğimizin bir parçası olduğunu belirtmiştir. Peki, nasıl oluyor da güvenliğimiz açısından bu denli önemsenen, bu denli katkı verdiğimiz, bizi de bu denli önemseyen NATO'nun belli başlı üyeleriyle bu denli gerginlik yaşanabiliyor veya yaşandığı izlenimi veriliyor? AK PARTİ iktidarının bazı sözcüleri, ideolojik aygıtları, medyası hem bu ülkelerin hem de NATO'nun kendisi ile Türkiye'yi sürekli ve yapısal ihtilaf, çatışma hâlinde takdim edebiliyor. Sayın Bakanın kullandığı terimi kullanarak soruyorum: Bu vaziyette bir kimlik tenakuzu yok mu? Yoksa, burada bazıları bir oyun mu oynuyor?

Bu meyanda, kuzeyimizde, doğumuzda ve güneyimizde doğrudan veya dolaylı olarak komşumuz Rusya'yla askerî ilişkilerimize de değinmek istiyorum. Rusya, büyük ve ciddi bir devlettir, dostluğu önemlidir. Bu ülkeyle ilişkilerimizi karşılıklı millî çıkarlar zemininde pekiştirerek ileriye götürme ufkunu da açık tutmalıyız fakat Türkiye, Rusya karşısında tabii bir ülke izlenimi vermemelidir. Bu, tüm coğrafyalardaki ilişkilerimiz açısından geçerli olmalıdır. Bazı çevrelerde hoş olmayan yorumlar yapılmaktadır, bu inciticidir. Öte yandan, Karadeniz'deki kuvvet dengesinin yeniden tesis edilmesi ve son olarak Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan krize benzer gerginlik ihtimallerinin tamamen bertaraf edilmesi çok mühim bir konudur.

Rusya'dan söz ederken S-400 projesine de değinmek zorundayım. S-400'lerin, NATO'nun hava savunma sistemimizdeki kapsayıcı konumuyla bağdaşamayacağı, bu sistemin EUROSAM'la yürütülen NATO uyumlu hava ve füze savunma projesini de etkileme ihtimali meseleleri çok tartışıldı. Bir de S-400'lerin üçüncü seviye ortağı olduğumuz F35 uçaklarının teslimatıyla bağlantısı sorunu ortaya çıkarıldı. Bu, haksız bir durumdur ama bu konuda Pentagon'un ABD Kongresi için hazırladığı raporun kamuya açık özetinde vahim imalar mevcuttur. Bunların kuvveden fiile geçmesi birçok konuda ve cephede kapasitemizi sarsabilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, sözlerinizi bağlayın Sayın Sezgin.

Buyurun, bir dakika süre tanıyorum.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Ben burada S-400 projesinin tercihi ve muhtemel akıbeti hakkında bir iddia öne sürmek istemiyorum ama konuyu bir daha düşünelim demekten de kendimi alamıyorum.

Sayın milletvekilleri, son MGK bildirisinde ifade edilen Ege Denizi ve Doğu Akdeniz'deki hak ve menfaatlerimize karşı somut projelere ve olabilecek gelişmelere karşı en üst düzeyde kararlılık gösterilmesi yönündeki iradenin elbette yanında olacağız. Aynı bildiride Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin çıkarlarına aykırı hiçbir gelişmeye izin verilmeyeceğinin teyit edilmiş olması da muhakkak ki önemli. Ancak bu konuları ulusal güvenlik çıkarlarımızı yakından ilgilendiren tüm alanlarda olması gerektiği gibi, muhalefetle daha yakın istişare ve ulusal uzlaşmayla değerlendirmenin bir vacibe olduğunu, ulusal güvenlik alanında atılacak adımların hezeyan ve iç siyaset kaygılarından arındırılarak atılması gerektiğini iktidara bir defa daha hatırlatıyoruz ve bu çerçevede Silahlı Kuvvetlerimizin kurumsal aklına, deneyimine ve donanımına güvendiğimizi belirtmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın lütfen.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Tabii, FETÖ'nün Türkiye'de ve Silahlı Kuvvetlerimizde yarattığı tahribata, birtakım eğitim müesseselerinin kapatılmasına, ondan sonra, bir türlü adil ve kalıcı öngörülebilir hâle dönüştürülemeyen askerlik sistemimize ve şehit aileleri ile gaziler arasındaki ayrım

konusuna da değinmek isterdim, vakit darlığı nedeniyle bunları yapamıyorum. Bilahare, yeniden Sayın Bakana ve Bakanlığa bu konuları intikal ettireceğim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sezgin.

Şimdi söz sırası Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş'ta.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bütçe kanununun TÜBİTAK ve Türkiye Bilimler Akademisi maddeleri hakkında konuşmak istiyorum.

Türkiye Bilimler Akademisinin küçük bir bütçesi var. Esas olarak genç bilim insanlarına destek oluyor, ödüller veriyor, teşvik ediyor. Bu açıdan, özellikle TÜBA-GEBİP programının çok başarılı olduğunu söylemeliyim. Ancak enflasyonun yüzde 20 ila 40 arasında beklendiği, döviz kurunun yaklaşık yüzde 50 arttığı bir ortamda TÜBA bütçesinin sadece yüzde 2 artırılmasının, Hükümetin, TÜBA'nın bilimsel çalışmalarına verdiği desteği en az yüzde 20 oranında azalttığı anlamına gelmektedir. Dolayısıyla TÜBA 2019 bütçesi yetersizdir.

TÜBİTAK 1963 yılında, özellikle doğa bilimlerinde temel ve uygulamalı akademik araştırmaları teşvik etmek amacıyla kuruldu. 7 Temmuz 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5376 sayılı Kanun'la isimdeki "Teknik" kelimesi "Teknolojik" olarak değiştirildi, misyonuna "teknoloji geliştirmek amacıyla sanayi destekleri verilmesi" ilave edildi. Ayrıca, sosyal ve beşerî bilimler de kurumun görev alanına dâhil edildi.

TÜBİTAK'ın bende özel bir yeri var. TÜBİTAK'la 14 yaşında lise bursiyeri olarak 1972 yılında tanıştım. Milletvekilliği adaylığıma kadar kırk altı yıl, bursiyer, proje hakemi, proje yürütücüsü, Savunma Teknolojileri Araştırma Grup Üyesi, Bilim Ödülleri Jüri Üyesi gibi çalışmalarla ilişkim devam etti.

TÜBİTAK'ın 2019 yılı bütçesinde, 2018 yılı bütçesine göre artırım değil, yüzde 6 indirim öngörüldüğünü üzülerken gördüm. Bilim ve teknolojik gelişmelerin gittikçe hızlandığı bugünlerde TÜBİTAK bütçesinin kısılması, ekonomik krizin en iyi ispatıdır.

TÜBİTAK, hâlen hem proje destekleyen hem de bünyesindeki enstitüler marifetiyle proje alan ve gerçekleştiren bir kurum hâlinindedir. Zaman içinde yeni enstitülerin kurulmasıyla TÜBİTAK bütçesinin yaklaşık yüzde 40'ı enstitülerde kullanılmaktadır. Projelerin rekabetçi ve herkese eşit koşullarda verilmesi gerekir. Bu ortamı sağlamak için enstitülerin TÜBİTAK dışında, Almanya'daki Fraunhofer Enstitüsü gibi bir yapılanmaya gidilmesinin daha doğru olacağını düşünüyorum. Ayrıca, bu enstitülerin yıllık performanslarının ve üç yıllık stratejilerinin kurum dışından oluşturulacak bağımsız bir danışma komitesi tarafından değerlendirilmesinin daha doğru olacağı kanısındayım.

TÜBİTAK'ın ana amaçlarından olan üniversite-sanayi iş birliği ülkemizde tam anlamıyla olgunlaşmadı. Üniversite, sanayicinin iş tanımını akademik açıdan yetersiz buluyor; sanayici de üniversitenin gerçeklerden uzak olduğunu düşünüyor. Biliyorsunuz, teknoloji geliştirmede 10 dereceli teknoloji hazırlık seviyesi tanımları vardır. Üniversiteler bu seviyelerin ilk 2 veya 3 basamağında araştırmalar yapıyor, sanayi ise 7'nci seviyeden başlayarak ürünün pazara hazır hâle getirilmesiyle ilgileniyor. Aradaki 4'üncü, 5'inci, 6'ncı seviyeleri kapatacak kurumlarımız, test ve kalifikasyon laboratuvarlarımız yetersiz. TÜBİTAK enstitüleri bu boşluğu hem üniversite hem de sanayile bir araya gelerek dolduracak bağımsız kurumlar hâline getirilebilir.

TÜBİTAK, yakın geçmişte, evrim teorisi tartışmaları, bilim fuarları kapsamında geliştirilen ancak bilimden uzak, bilim kadar dinimize de zarar veren projelerle gündeme geldi. TÜBİTAK'ı bu tartışmaların içine çekmeyecek, atamalarında liyakati esas alan uygulamalar yapılması, proje desteklerinin artırılması, proje izlemelerinde bürokrasinin azaltılması gibi süreçlerle daha da geliştirmek gerekmektedir.

Bugün dünyada bilim ve teknoloji devrimi hızla sürüyor. Dün Osmanlı'nın göremediği ve gerisinde kaldığımız bilimsel devrimlerin sıkıntılarını bugün bizler yaşamaktayız. Bu nedenle önümüze bakmalı ve bilimi mürşit kabul ederek yol almalıyız.

YÖK bütçesiyle ilgili konuşmamda üniversitelerin 2019 bütçelerinin yetersiz olduğunu ifade etmişim. Bu ortamda bilimsel çalışmaları destekleyen TÜBİTAK ve TÜBA gibi kurumların varlığı ve destekleri çok daha önemli hâle gelmektedir. Bu bütçelerin de kısıtlanması, akademik çalışmalar yapmak isteyen gençlerle özellikle genç araştırmacılarımızın beyin göçünü daha da artıracak, yurt dışından değerli akademisyenleri ülkemize getirmeye yetmeyecek bir ortam oluşturacaktır. Bundan on yıl önce, yurt dışından Türkiye'ye önemli ölçüde tersine beyin göçü oldu. Bunun en önemli sebeplerinden biri TÜBİTAK desteklerinin önemli ölçüde artırılması idi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altıntaş.

Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – 2019 yılında TÜBİTAK ve TÜBA için öngörülen bütçenin, bilim insanlarımızın araştırmaya yönlendirilmesi, malzeme ve cihaz ihtiyaçlarına destek olunarak teşvik edilmesi, uluslararası platformlarda daha çok yer alınması gibi ülke bilim ve teknolojisini geliştirme amaçları açısından yetersiz olduğunu, yine de ülkemize ve milletimize hayırlara vesile olmasını diliyor, saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altıntaş.

İYİ PARTİ Grubu adına son söz Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'dadır.

Buyurun Sayın Erozan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan; konunun özüne girmeden önce, Dışişleri Bakanlığının cefakâr, devlete vefakâr ve cesur memurlarını selamlayarak sözlerime başlamak isterim.

Devletin temel kurumlarından biri olan Dışişleri Bakanlığımızın memurlarının mesleki tanımlarını yapmak zordur. Aslında bu bir meslek de değildir, gecesi gündüzi yoktur, bir yaşam tarzıdır. Bazen görev yapılan yerler cepheden farksızdır, savaşın ortasında görev yapma veya terörist hedefi olma riskleri vardır. Şehitlerimizin sayısı onlarla ifade edilebilir.

Dışişleri Bakanlığı memuru olmak cesaret ister. Bu cesaret sadece çalışan memuru için değil, eşi ve çocukları için de geçerlidir. Bu fedakârlıkların karşılığında yaklaşık kırk yıllık bir hizmetten sonra bir gün gelir ve emeklilik kapınızı çalar. Hüzünlüydü benim zamanımda o ayrılıklar. “Hüzünlüydü.” diyorum “-di’li geçmiş” olarak. Bugün ise emeklilik yaşına gelen pek çok büyükelçi kırk yıl hizmet ettiği bir kurumdan “Çok şükür kurtuldum.” diye ayrılmaktadır. “Niye?” diye düşünmek lazım. İzin verin de açayım kara kaplıyı ve bugünlerde yaşanan o coşkulu ayrılıkların nedenlerine eğileyim.

2002 yılının sonundan itibaren Türkiye'nin dış politikasında “eksen kayması” olarak nitelendirilebilecek bir evrim meydana gelmiş, bu evrim 2009 tarihinden itibaren sözde bir devrime

dönüşmüştür. Bu sözde devrimin özünde, popülist bir yaklaşımla dinin ve mezhepsel temaların dış politika araçları hâline getirilmesi yatmaktadır. Türkiye'nin diğer devletlerle, uluslararası kuruluşlarla iletişimde diplomasinin geleneksel yöntem ve kanallarının yerini kamuoyumuzun önünde ifade edilen “ey” ünlemlerle meydan okumalar almıştır. Ülkenin bekası âdeta birilerinin kişisel bekalariyle özdeşleştirilmiştir. Kapalı kapılar arkasında kimlere “Ey...” denilebilmiş olduğu ise meçhuldür. Bu durum dış politikamızda savrulmalara yol açmıştır. İç politikada izlenen politikaların bir yansıması olarak gündeme gelen bu durum sonucunda Türkiye iç ve dış tehditlere açık hâle gelmiştir.

Orta Doğu'da herkesin Sünni olmadığı unutulurken coğrafyamızda oluşturulan, akılcı olmaktan uzak, mezhepçi denklemlerle bölge ülkeleriyle ilişkilerimizde yanlış tercihler yapılmıştır. Dış ilişkilerimizde ülkemizin ve devletimizin öz çıkarlarına ve millî güvenliğimize uygun düşen bir politika değil, bir partinin iktidar çıkarları ve hedeflerini gözeterek bir politika izlenmiştir. İç politika gündemini değiştirme maksadıyla dış politikada gündem yaratılmıştır.

Büyük Atatürk'ün veciz ifadesi olan “Yurtta sulh, cihanda sulh.” düsturu on yıllardır Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikasının pusulası olmuşken “Komşularla sıfır sorun.” gibi hayali hedefler yaratılmış, buna mukabil uygulanan politikalarla dostlarımız ve komşularımız sıfırlanmıştır. Stratejik derinlikle yola çıkanlar sadece kendilerini değil, ülkeyi bir stratejik kara deliğe sürüklemişlerdir. Bu durumu bir başarı öyküsüne çevirmek üzere “değerli yalnızlık” tanımlaması da yapılmıştır.

Denize çıkışı olan bağımsız bir Kürt devleti meydana getirmek maksadıyla Türkiye'nin güney hudutlarına bitişik, Irak ve Suriye'nin kuzeyinde, Akdeniz'e ulaşan bir toprak şeridine PKK, PYD, YPG unsurlarının yerleştirilmesi planı birilerince uygulamaya konulmuştur.

Sayın Cumhurbaşkanı 22 Ocak 2018 tarihinde Ankara Sanayi Odasının 54'üncü yıl ödül törenlerinde yaptığı konuşmada meselenin Kürt koridoru olmadığını da ifade etmek suretiyle, sınırlarımızın ötesindeki müstakbel siyasi oluşuma değil, terör koridoruna muhalefet olduğunu açıklamıştır.

Fırat'ın doğusuna ilişkin politika ise söylemlerden öteye gidememiştir. Sayın Cumhurbaşkanı 12 Aralık günü savunma sanayisi konusunda yaptığı konuşmada Amerikalılara hitap ederek “Ne yaptığınızın farkında mısınız?” sorusunu yöneltmiştir. Trump ise büyük ihtimalle “İt ürür, kervan yürür.” yaklaşımıyla yeni müttefikleriyle yola devam etmektedir.

Birisi bir kez daha “Bizi aldattılar.” demek istemiyorsa artık uyanıp Suriye konusuyla ilgili olarak izlenen politikalarda bir yere varılamayacağı noktasından hareketle bu güzergâhta ABD'yle artık yürümekten vazgeçilmesinin zamanı gelmiştir. Menbic'deki sözde devriyenin de bir anlamı kalmamış olup âdeta Türk Silahlı Kuvvetleri PYD-YPG'nin konuşlandığı kent merkezinden uzak tutulmakta ve arazide ancak tenezüh devriyesi yapabilmektedir. İdlib ise Gordion düğümü konumundadır.

Suriye'deki gelişmelerin yan ürünü olarak yurdumuza sığınmış 4 milyona yakın Suriyeli bir saatli bombaya dönüşmüştür. Bu saatli bombanın yaratacağı demografik, toplumsal ve kültürel çıkmazlardan kurtulmanın yolu ise Suriye sorununun çözümü için “Esad” da olur “Esad” de olur, kim olursa olsun onunla konuşmak ve bir an önce bu insanların yurtlarına dönüşlerini kolaylaştıracak koşulları yaratmaktır. Yoksa bu sorunun, bazılarıncı “Kürt sorunu” olarak tanımlanan başka bir meseleden daha da ağır sonuçları olacaktır.

Günümüzde Türkiye hangi ülkeyle dosttur, hangisiyle düşmandır, hangisiyle mesafeli ilişkiler sürdürmektedir; belli değildir. Devletimiz uluslararası planda güvenilir bir aktör olmaktan çıkmış, hesabı karıştırmış, pusulayı şaşırılmış, iç politikadaki çılgın projelerin dış politikamızdaki örnekleriyle ülkemizin dost ve müttefiklerimiz nezdindeki güvenilirlik vasfı ağır yaralar almıştır.

Başkalarının iç işlerine karışılmaması, iç işlerimize karışılmamasının güvencesi iken komşunun camına taş atmaktan geri kalınmamıştır. Asırlardır sıcak denizlere erişmek arayışında olan kuzey komşumuz Rusya güney komşumuz olmuş, keza iktidar dama taşı oynarken üç boyutlu satranç oynama becerisiyle doğu komşumuz İran güneyimize yerleşmiş ve Lübnan üzerinden Akdeniz'e erişmiştir.

Enerji alanında Rusya'yla yürütülen çalışmaların bizi getirdiği durum ise içler acısıdır. Bir başarı öyküsü olarak yansıtılan Türk Akım Projesi teknik açıdan anlamlı olsa bile doğal gaz açısından Rusya'ya olan bağımlılığımızı daha da artırmıştır. Akkuyu Nükleer Santrali'ne hiç girmeyeyim.

Batı'ya, Avrupa Birliğine bakacak olursak: Biz AB'yi sadece bir ekonomik oluşum değil, demokrasi, insan hakları, basın özgürlüğü, ve benzeri ilkeleri de kapsayan bir toplumsal normlar manzumesi olarak görmekteyiz. Tam üyelik perspektifinde uzun ince bir yolda gece gündüz on yıllarca giderken ülkemizin içine düşürüldüğü, demokrasiden, insan haklarından, hür basından yoksun tablo karşısında Avrupa Birliği âdeta bize “Kendiniz ettiniz, kendiniz buldunuz.” demektedir. Avrupa Birliğine üyelik yolu üzerindeki asıl meselenin iktisadi değil, ağırlıklı olarak siyasi olduğu açıktır. Nitekim Fransa Cumhurbaşkanı bu yaz aylarında kendi büyükelçileriyle yaptığı bir toplantıda Türkiye'nin önemini vurgulamakla birlikte durumu çok iyi özetleyen bir cümle sarf etmiştir: “Tabii ki Türkiye'yle ilişkilerimizi geliştirmek isteriz ama Erdoğan'ın Türkiyeysi maalesef artık Atatürk'ün Türkiyeysi değildir.” Daha ne desin adam?

Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın birkaç yıl önce Moskova'da Putin ile görüşürken “Türkiye'yi Şanghay Beşlisine alın da bizi şu AB'den kurtarın.” şeklinde ifadesi ise değindiğim savrulmalarına başka bir örnektir. Bu ifadeler, Batılı çevrelerde Türkiye'nin Batı'dan uzaklaşma niyetinin ifadesi olarak değerlendirilmiştir. Kurucusu olduğumuz Avrupa Konseyi ve OECD gibi uluslararası örgütlere üye olmayıp da üyelik için bugün müracaat etmiş olsaydık yine hem siyasi hem de ekonomik kriterler temelinde bizi üyelğe almazlardı. Zaten Kopenhag Kriterleri'nin gerisine düşmüş ve Avrupa Konseyinin gözetimi altına alınmış oluşumuz da bunun somut bir örneğidir.

İktidarın çakma ve korsan veriler temelinde yansıttığı ekonomik tablo ise Sovyetler Birliği'ni anımsatmaktadır. Sovyetler Birliği'nin 1991 yılında dağılmasından sonra Rusya Federasyonu'nun ilk Dışişleri Bakanı olan Andrey Kozirev 1992 yılında Türkiye'yi ziyaret etmiş ve dönemin Başbakanı Rahmetli Süleyman Demirel'e bir nezaket ziyaretinde bulunmuştur. Sohbet sırasında Kozirev bir soru yönelmiştir Başbakanı: “Sayın Başbakan, Sovyetler Birliği hangi alanda en güçlü ülke konumundaydı biliyor musunuz?” Rahmetli Demirel zihninde soruya yanıt ararken Kozirev müdahale edip “Sizi yormayayım, ben size yanıt vereyim” demiştir. “En güçlü olduğumuz alan istatistikti -keşke damat bey burada olsaydı, o da dinleseydi- bu alanda o kadar güçlüydük ki hem halkımızı hem kendimizi yani Politbüro'yu hem de sizi, Batılı ülkeleri aldattık.” Netice itibarıyla Kozirev sanal başarı öykülerinin temelindeki sırrı ve SSCB'nin çöküş nedenlerinden birini itiraf etmekteydi. Allah sonumuzu hayreylesin, inşallah başkalarının hatalarından ders alınır.

Günümüzde Kıbrıs meselesi, millî dava olmaktan çıkarılmış ve bir sorun olarak görülmeye başlanmıştır. Adadaki siyasi çözümsüzlüğün sonuçlarının faturası Türkiye'ye ve Kıbrıs Türk halkına ödetirilemez. Bu, hakkaniyete, tarafsız bir siyaset ve diplomasi anlayışına uygun değildir.

Kıbrıs sorunundaki çözümsüzlüğün, Türkiye'nin AB sürecinin işletilmesine engel olarak görülmesi ayrı bir muammadır. Tabii ki adadaki tarafların uzlaşarak bir çözüm üretmelerine destek vermekteyiz. Ancak bu uzlaşmanın garantörlük statümüze hanel getirmemesi çok önem taşıyacaktır.

FETÖ'nün, Dışişleri Bakanlığının içine çöreklenmesine imkân verilmesi ise dış politikamızda ayrı bir travma yaratmıştır. 2009 yılından itibaren sınav sistemi değiştirilerek test sınavı kaldırılıyla her sene mutaden 30 memurun alındığı Bakanlığa her yıl 100 memur alınmış ve sonunda 15 Temmuz darbe

teşebbüsü ertesinde 600'ü aşkın kariyer memuru Bakanlıktan uzaklaştırılmıştır. Bu sayı, Bakanlığın kariyer personelinin yüzde 23'üne tekabül etmektedir. Hiçbir devlet kurumunda bunun benzeri bir FETÖ yoğunlaşması yoktur. Bakanlıktan uzaklaştırılanların hemen hemen tamamı 2009 yılından sonra Bakanlığa alınmışlardır. Dolayısıyla, FETÖ'nün siyasi ve ekonomik ayağının araştırılması önerilerimiz reddediliyor olsa bile biz size FETÖ'nün ayağının nerede bulunacağı konusunda yeterli ipuçları vermekteyiz.

Başka bir örnek vereyim: 3 tane harita alalım. Bunlardan birinin üzerine Türkiye Cumhuriyeti'nin son on yıl içinde açtığı yeni büyükelçilikleri işaretleyelim. Diğer haritanın üstüne yine Türk Hava Yollarının son on yıl içinde hizmete soktuğu yeni uluslararası seferleri işleyelim. Bir üçüncü haritanın üzerineyse FETÖ okullarının bulunduğu şehirleri işaretleyelim. Sonra bu üç haritayı üst üste koyun. Ne kadar çok noktanın örtüştüğünü görebilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erozan, sözlerinizi tamamlayın, bir dakika daha süre tanıyorum.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) - FETÖ'nün siyasi ayağı mı dediniz? Kısacası, düşmanı dışarıda aramayalım lütfen.

Sayıları giderek artmakta olan neomonşerler yetmiyormuş gibi şimdi de aksi sabit oluncaya kadar kazanılmış hak olarak “büyükelçi” sıfatı ulufe gibi dağıtılmaya çalışılmaktadır. Neomonşerler konusu başka bir nedenle de önem taşımaktadır. Zira bu kategorideki büyükelçiler buldukları ülkeyle ikili ilişkilerimizdeki sorunları biat kültüründen dolayı kendilerini atayan makama yansıtılmaktan imtina edecekler, dolayısıyla neomonşerlerin görev yaptığı ülkelerle ilişkilerimiz bu ülkelerin Ankara'daki büyükelçileri üzerinden yürütülmeye başlanacaktır. Diplomasi kültür ve uygulamalarından yoksun olan neomonşerlerse giderek daha da işlevsizleşeceklerdir.

Sadece eleştirmekle kalmayıp izin verirsiniz iktidara geldiğimizde neyi, nasıl ve ne zaman yapacağımızı da anlatmak isteriz. Türk dünyasındaki gelişmeleri, yurt dışındaki vatandaşlarımızın sorunlarını izlemenizle 19 Aralık günü bütçenin bir başka kalemi hakkında söz aldığım dile getireceğim. Bizi izlemeye devam ediniz.

Teşekkür ederim, saygılarımı sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erozan.

Böylece İYİ PARTİ Grubunun konuşmaları tamamlanmış oldu.

Şimdi, 60'a göre söz taleplerini karşılayacağım. Öncelikle grup başkan vekillerinin varsa söz taleplerini karşılamakla başlayorum.

Buyurun Sayın Turan.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın Trump ve Erdoğan değerlendirmesi yaparken kullandığı sözün yaş, tecrübe, diplomasi kültürüyle bağdaşmadığına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Usulle ilgili uyarınıza riayet ederek, aralarda söz almayarak İYİ PARTİ Grubunun sözünün bitmesini bekledik. Aslında birçok hatibin belki de konuşmasında grubumuza yönelik bazı ithamları cevap hakkını doğurmuştu ama bütçenin kendine has özellikleri gereği bunları da duymadık tabiri caizse. Fakat son konuşmacının Trump ve Erdoğan değerlendirmesi yaparken kullandığı sözüm ona atasözünün yaş, tecrübe, diplomasi kültürü, hiçbirleriyle yakışmadığını, bağdaşmadığını ifade etmek istiyorum.

Meclisin mehabetini bir yerde geçtim, vekillerin kendi arasındaki iletişimi bir yerde geçtim fakat bu kadar tecrübesi olan bir devlet adamının bu tarz bir ifadeyi kullanıyor olmasını şık bulmadığımı, eğer aynı ifadeyi ben de ifade edecek olsam bu ifade için söz almamam gerektiğini düşünüyorum. Sadece bu ifadeye katılmadığımı ifade etmek için söz aldım Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Turan.

Sayın Bilgen...

2.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 17-25 Aralık'ın hem işçi hakları açısından hem milletvekillerinin ve Parlamento'nun saygınlığı açısından hem de demokrasi açısından son derece önemli olduğuna ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, galiba sistem sorunu devam ediyor dünden beri bu söz istemeyle...

BAŞKAN – Yok, orada bir açıklama yapayım Sayın Bilgen: Sisteme 30 kişi girdikten sonraki girişler görünmüyor. Sizin işaret etmeniz yeterlidir grup başkan vekili olarak, ben buradan söz vereceğim, mikrofonu açtıracağım.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Yok, biz dün oturumu yöneten Sayın Şentop'la bunu sistem sorunu olarak tartıştığımız için, o ironi için sadece yaptım.

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, bugün 17 Aralık. 17-25 Aralık daha önce burada bulunan birinci grup haricindeki neredeyse tüm partilerin “yolsuzluklarla mücadele haftası” gibi ele alıp değerlendirdiği bir dönüm noktasıydı. Elbette ki hem delillerin toplanması hem medyaya sunulması itibarıyla niyeti, amacı, usul ve hukuk açısından kabul edilemez birçok boyutu olmakla birlikte, işin esasına dair yolsuzluk konusuna yaklaşımla ilgili ciddi bir yaklaşım, ciddi bir perspektif sorunumuz var.

Darbeler ile yolsuzluklar arasındaki ilişkiyi Türkiye 17-25 Aralıktan beri tersine kuruyor. Sanki yolsuzluğu örtmek, yolsuzluk yapanlarla ilgili soruşturma ve yargılama sürecini işletmemek rejimi korumak gibi tarif ediliyor. Oysa, dünyanın bütün demokrasilerinde paradigma tam tersidir. Yolsuzlukla mücadele, demokrasiye sahip çıkmaktır. Şeffaflık, demokrasidir ama yolsuzluklarla mücadele konusunda zaaf göstermek de siyaset üzerinde vesayet mekanizmalarının kurulmasına zemin oluşturmaktır. Darbeyi bir kere püskürtebilirsiniz ve bu yolsuzluk iddiaları darbeye zemin oluşturmak için yapılmış bile olsa sonuçta yeniden darbe koşullarını oluşturacak gelişmelere muhatap ve maruz kalırsınız. Dolayısıyla 17-25 Aralık'ı doğru okumak, doğru değerlendirmek ve bu konuda çifte standartsız hareket etmek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGEN (Kars) – O günkü telefon dinlemelerinin usule aykırı olması nasıl önemliyse aynı yapıların aynı yöntemlerle, yine usulsüz telefon dinlemelerinin bugün yargılama süreçlerinde dosyalarda delil olarak tutuluyor olması elbette ki kabul edilemez bir durumdur.

Yine, o gün sayın bakanların yargılanmaması gerektiği konusunda bu çatıda bir karar verildi ama hemen arkasından da bizim milletvekillerimizin tamamen “düşünce açıklaması” diye tarif edilebilecek sözleri yargılama konusu oldu ve Anayasa'nın -ek- 20'nci maddesiyle yargılama süreci başlatıldı.

Son olarak da Sayın Başkan, 17-25 Aralık ve yolsuzluk konusu aslında doğrudan işçilerin yaşadıkları ölümlerle ilişkilidir çünkü bu ülkede uzun bir süredir komisyonculuk ve rüşvet âdeti devletin iş yapma, yaptırma biçimine dönüşmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Firmalar kâr payları düşünce bunu işçiyi daha çok çalıştırmak, kendi kârından yaptığı feragati, komisyon payını işçinin hakkından, alın terinden alarak telafi etme yoluna gitmektedir ki bu da daha uzun mesailer, dikkatsizliği, ölümleri beraberinde getirmektedir. Dolayısıyla 17-25 Aralık hem işçi hakları açısından hem milletvekillerinin ve bu Parlamantonun saygınlığı açısından hem demokrasi açısından son derece önemlidir, son derece kritik bir öneme sahiptir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilgen.

Sayın Özel, buyurunuz.

3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Esenler'deki açılış töreninde demokrasiden ne anladığı ve protesto hakkını nasıl yorumladığıyla ilgili açıklamalarını kabul etmelerinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan dün Esenler'de bir açılış töreninde demokrasiden ne anladığını, protesto hakkını nasıl yorumladığını anlattı. Son derece provokatif, bölen, ötekileştiren ve hedef gösteren konuşmasında buranın bir Fransa, bir Hollanda olmadığını söyledi. Bu konuda, tabii, Fransa'daki OHAL'e rağmen hiçbir protesto yürüyüşünün izinsiz bırakılmadığını, toplantı ve gösteri hakkına karşı yasaklama kararlarının alınmadığını ya da Fransa'nın 45 bin dolarlık millî gelirinin olduğunu söylüyorsa doğru, burası bir Fransa ya da Hollanda değil ama ülkenin Cumhurbaşkanlığı makamında oturan, 81 milyonu kucaklaması gereken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ve bir partinin lideri ağzıyla ve gözlüğüyle değil, aksine 81 milyonun Cumhurbaşkanı olmaya bu kürsüde yemin etmiş birinin bu sorumsuz açıklamalarını kabul etmemiz mümkün değil.

Öncelikle şunu söyleyelim: Bahsettiği Gezi olaylarıysa, bahsettiği haksızlığa, hukuksuzluğa, adaletsizliğe karşı yapılmış “adalet yürüyüşü”yse, bahsettiği hangi hak arama ve demokratik protesto hakkını kullanmaysa biz oradaydık, oradayız, gururunu taşıyoruz, bundan sonra da oralarda olacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

“Kaçamazsın” “fırsat bulamazsın” “canını kurtaramazsın” diyerek palalı katilleri demokratik gösteri hakkını kullanmak isteyebilecek kişilere karşı bir tehdit unsuru, bir paramiliter güç olarak ortaya koyuyorsa eğer ülkenin Cumhurbaşkanı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...teröre karşı, sokakları terörize eden eylemlere karşı, Vandallığa karşı eğer bu ülkenin polisi, bu ülkenin kolluk güçleri, savcılar varken Anayasa'nın dışına çıkıldığında meşru olarak devletin ve vatandaşın hakkını koruyacak her türlü imkân elindeyken ve bu yetkileri fazlasıyla kullanıyorken 15 Temmuz göndermesi yaparak demokrasiye karşı girilmiş bir Fetullahçı,

dinci, alçak darbe girişimine karşı toplumun verdiği ortak ve yüksek refleksi kendi arkasında gösterip demokratik hak kullanacaklara, işçilere, emekçilere veya çevre duyarlılığından sokağa çıkmış, bundan sonra gerekirse çıkacak olanlara karşı bu had bildirmeye çalışana şunu söylüyoruz: Size “diktatör” dendiğinde korkuyorsunuz veya karşı çıkıyorsunuz, dava açıyorsunuz. Unutmayın ki bütün diktatörler en çok meydanlardan korkarlar. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Hadi oradan be!

BAŞKAN – Bağlayın lütfen, Sayın Özel.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bütün diktatörler en çok meydanlardan korkarlar.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Yürü, yürü be!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gerektiğinde demokratik hakkımızı kullanmaya, o meydanları doldurmaya; FETÖ’cülerle iş birliği hâlinde yaşam biçimine müdahaleye, doğaya müdahaleye, İstanbul’daki yaşam biçimine müdahaleye...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Bağırma, bağırma!

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Sakin, sakin, Özgür sakin!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Türkiye’deki her türlü demokratik hakka karşı olan faşizme direnmek gerektiğinde meydana meydan, sokaksa sokak, yürüyüşe yürüyüş, biz buradayız, pabuç bırakmayız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – “Sandıksa sandık.” değil mi, “Sandıksa, sandık.”

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sandık, yüzde 22.

BAŞKAN – Başka söz talebi yok gruplardan galiba.

Buyurun Sayın Turan.

4.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, demokrasilerde rekabetin, yarışın sandıkta olduğuna ama kendine güvenmeyen, kendisi ile milleti arasında diyalog kuramayan partilerin “sokak” demesinde hangi saiklerin olduğunu iyi bildiklerine ve usulün esastan önce geldiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Özgür Bey sabahın bu kadar erken saatinde niye bağırırdı, anlayamadım. Yani bu işler bağırarak değil, konuşarak olur. Çok bağırıyor olmak haklı kılmaz insanı. Sözü olan sakın konuşur, derdini ortaya koyar.

Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği çok nettir: Demokrasilerde, terör faaliyetleri bağlamında sokakta olmak halk tarafından, millî irade tarafından cevap verilecek bir adımdır. Eğer Özgür Bey meydana biz de buradayız, söylüyoruz: Korkumuz yok. Fakat, değerli arkadaşlar, siyasi partilerin varlığı demokrasinin gereği olarak sandığı işaret etmektir, Meclisi işaret etmektir. Biz Mecliste her şeyi söylüyoruz, her şeyi konuşuyoruz, o yüzden buradayız. Meclis olmasa belki -tınak içerisinde- “sokağın” anlamı olur. Fakat siz tutar da iktidardan sonra Mecliste en büyük ana muhalefet bağlamında bir parti olup da hâlâ “sokak” diyorsanız;

1) Bu, sizin acziyetinizi gösterir.

2) Demokratik olmadığınızı gösterir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz diyoruz ki: Demokrasilerde rekabet, yarış sandıkta olur. O yüzden, 31 Mart akşamı tekrar buraya geleceğiz; halk ne derse baş tacı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama kendine güvenmeyen, kendisi ile milleti arasında diyalog kuramayan partilerin “sokak” demesinde hangi saikler olduğunu iyi biliyoruz. Sokaktan korktuğumuz yok. Aynı şeyi tekrar ediyorum: 15 Temmuzda bu milletin sokaklarına nasıl sahip çıktıysak aynen çıkarız, kimseden korkumuz yok fakat bir siyasi liderin tekrar tekrar “sokak” demesini milletimizin demokratik kültürüne, terbiyesine bırakıyorum.

Sayın Başkan, bir diğer husus: Az önce kıymetli grup başkan vekili bugün, 17 Aralıktan yola çıkarak bazı ithamlarda bulundu.

Sayın Başkan, bakınız, hukukçusunuz, Ayhan Bey de hukukçu. Usul, esastan önce gelir. Ahlsız bir usulle, yöntemle elde edilen delilin bu Mecliste yıllar sonra bir daha gündeme gelmesini doğru bulmuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, diyorum ki: Usul, esastan önce gelir. Ahlsız yöntemlerle, hukuksuz yöntemlerle sözüm ona elde edilen delillerin ortaya konduğu bir yargılama sürecinin bu ülkede herkes tarafından bir darbe girişimi olduğu bilinmesine rağmen, savcının dışarıda bildiri dağıttığı, sahte delillerin Mecliste gündem yapıldığı, aynı heyetlerin, ekiplerin sonraki adımlarda Ergenekon başta olmak üzere birçok davaya öncülük ettiği herkes tarafından bilinmesine rağmen, bugün, sözde yolsuzluk iddiasıyla bir daha gündemde bulunmasını doğru bulmuyorum Sayın Başkan.

17 Aralık meselesi, aynen Brezilya’da olduğu gibi, devlet başkanının farklı saiklerle ülkesinden gönderilme girişimiydi. 17 Aralığı başaramayanlar 15 Temmuzda ayağa kalktılar; onu da başaramadılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Turan.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gezi’de Erdoğan’sız Türkiye’yi başaramayanlar, 17 Aralıkta sahte delillerle Erdoğan’sız Türkiye’yi başaramayanlar, 17 Aralıktan sonraki 15 Temmuz girişiminde de Erdoğan’sız Türkiye’yi başaramadılar. O yüzden, oralara sığınıyor olmanın bir grup başkan vekiline yakışmadığı kanaatindeyim. Usul, esastan önce gelir. O delillerle, belgelerle hiçbir şeyin savunulamayacağını hepimiz gördük.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Bilgen...

5.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, bir ülkede toplumun diğer kesimlerini rahatsız etmeden kendisini sokakta ifade etmenin imkânı yokmuş gibi algı oluşturulursa o ülkenin demokratik ülkeler kategorisinden çıkacağına ve bir sunucunun “Gezi’ye katılanların başları koparılmalı.” sözlerine sessiz kalırsa Türkiye’nin Suçluların İadesi Anlaşması’nı işletemeyeceğine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, ben de çok uzatmayacağım ama ben de zaten telefon dinlemeleriyle ilgili tutarsız ve çelişkili yaklaşıma dikkat çektim.

Şimdi, elbette ki -insanların özel hayatının gizliliği ve bu konuda- son derece kurnazca, sinsice planlarla neredeyse herkesin telefonunun dinlenmiş olması kabul edilemez. Ben, o dönemde Tevhid Selam örgütü üyesi olma iddiasıyla beş yıl dinlenenlerden birisiyim birçok bürokratla birlikte, siyasetçiyle birlikte. Ama şimdi o dönem dinlemeleri, hâlâ devam eden yargılanmama, dosyaya ek delil olarak konuldu. Bu, bir yıl önce oldu arkadaşlar, 17-25 Aralıktan bahsetmiyorum. Hâlâ bir yıl öncesine

kadar delil olarak bu usulsüz dinlemeler benim, diğer arkadaşlarımızın dosyalarına konulabiliyorsa ya hâlâ inisiyatif başkalarında ya siz kendinize geldiğinde tavır koyuyorsunuz ama başkası olduğunda bundan faydalanmayı umuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sokakla ilgili durum çok nazik bir durum. Eğer bir ülkede çevreye zarar vermeden, toplumun diğer kesimlerini rahatsız etmeden kendisini sokakta ifade etmenin imkânı yokmuş gibi bir algı oluşturulursa o ülke demokratik ülkeler kategorisinden çıkar ve bunun bedelini dışarıda Türkiye’yi savunanlar, Dışişleri çok zor biçimde ödemek zorunda kalır.

Bakın, çok küçük bir örnek vereceğim: Zeliha Bilgin, Çorlu tren kazasında 2 kardeşi ve yeğeni kaybetmiş. Değerli arkadaşlar, anma yapmak istiyor sadece, diyor ki: “Biz devlet düşmanı değiliz.”

Şimdi, bir kişinin, yakınlarını kaybetmiş bir kişinin -yakınlarını kaybetmese bile tren kazasıyla ilgili bir anma da değil, protesto yapmak için bile- çevreye zarar vermedikçe kendisini ifade etmek istediğinde “Devlet düşmanı değiliz.” diye beyanda bulunmak zorunda kalması kötü bir şeydir değerli arkadaşlar. Devlet, suçlu olanı ispat etmek zorundadır. Vatandaş kendisini suçsuz olduğunu ispat etmek zorunda hissediyorsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGEN (Kars) – ...durum gerçekten vahim bir noktaya gelmiştir eğer insanlar en temel haklarını kullanma konusunda böyle bir beyanda bulunmak zorunda kalıyorlarsa.

Son olarak, Sayın Başkan, bakın, birkaç gündür bir televizyon kanalının sunucusu çok net biçimde diyor ki: “Gezi’ye katılanların başları koparılmalı.”

Şimdi, değerli arkadaşlar, size soruyorum: Buna hiçbir tepki vermiyorsunuz. Bu, her sabah hani “Ver mehteri!” filan diyor ya, bildiğiniz o malum şahıs, her dönemde, 28 Şubatta da benzer tarz yayınlar yapıyordu, başkalarını hedef gösteriyordu. Şimdi, bir televizyon kanalının sunucusu bütün Gezi eylemine katılanları... Ki o gösterilere katılanların içinde ilk günlerde kimi bakanların çocuklarının da olduğunu hepimiz biliyoruz. Ama eğer siz böyle açıklamalara sessiz kalırsanız, Türkiye, suçluların iadesi anlaşmasını nasıl işletecek Allah aşkına? Avrupa’dan, darbeye doğrudan karışanların iadesini nasıl sağlayacaksınız? Demez mi insanlar “Siz Gezi’ye katılanların kafasının kesilmesini savunabiliyorsanız...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son olarak bağlayın lütfen.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Gezi’ye katılanların, şiddete bulaşmamış, hakkında yargılama olmamış, orada pasif biçimde oturmuş, sonra çadırları yakılmış, sonunda yakanların suçlu olduğuna dair bir iddia ortaya çıkmış, o zabıtalardan başka birtakım bağlantıları ortaya çıkmış ve Gezi’ye katılanların hepsinin başının kesilmesini savunabiliyorsa siz suçluların iadesi kapsamında hiçbir ülkeyi, hiç kimseyi inandırıp suçluların iadesini sağlayamazsınız çünkü Türkiye o zaman ancak bu şekilde algılanan bir ülke kategorisinde kalır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, son bir kez söz vereyim ve bu tartışmayı burada noktalayalım lütfen.

Buyurun Sayın Özel.

6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, sandığın birçok faşist diktatöryal rejimde bulunduğuna ama özgür meydanın, özgür sokağın sadece demokrasilerde olduğuna, bir delilin usulsüz yoldan toplanmasının o delili gerçek dışı kılmayacağına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2018 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde en çok sandalyeye sahip partiye böyle bir cevap vermek zorunda kaldığım için utanç içindeyim. Arkadaşlar, meydanlar iktidarın gururudur; Beyaz Saray'ın önünde kurdukları bir daire etrafında insanların, ellerinde pankartlarla ve etraflarında bir tane polis olmaksızın dönerek yaptıkları protesto Beyaz Saray'ı zayıflatmaz, Beyaz Saray'ı güçlendirir. Almanya'da, Fransa'da, İngiltere'de, dünyanın herhangi bir yerinde bir meydan doluyorsa, o meydana insanlar protesto haklarını kullanıyorlarsa, eleştiride bulunuyorlarsa, isyanlarını dile getiriyorlarsa o ülkede demokrasinin olduğunu gösterir. Sandık, birçok faşist diktatöryal rejimde vardır ama özgür meydan, özgür sokak sadece demokrasilerde vardır. Sizin anlamadığımız, çelişki duyduğunuz mesele bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Elbette yakmaya yıkmaya, elbette şiddete, mala, cana zarar verme noktasına geldiğinde orada devlet ve devletin meşru gücü devreye girer, gerekli tedbirleri alır. Fransa'da kimse sarı yeleklilerin toplanmasını yasaklamıyor, “Çıkarsanız, diğer insanları size saldırtırız.” demiyor.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Polisler ne yapıyor?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sarı yelekliler şiddete başvurursa, polis onlara karşı...

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Ne şiddeti ya!

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyin arkadaşlar.

Devam edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaş, adam taş atıyor mu? Sarı yelekliler şiddet gösterirse polis oradan sonra devreye giriyor. Polisin yaptığı aşırı güç kullanımına biz de tepki gösteriyoruz ama sizin gibi, sokakları, meydanları protestoya yasaklayıp sandık işaret etmek, doğrudan doğruya diktatöryal bir rejime işaret etmektir.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Ne zaman yasakladık?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz, 17-25 Aralıkta da yolsuzluğun olup olmamasıyla hiç ilgilenmediniz, dediniz ki “Sandıkta hesaplaşalım.” Bakkala borcunuz olsa, parayı ödemeyip “Sandığa gel.” diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Özel.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sandıktan niye kaçıyorsunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yeri gelmişken, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, daha önce de buradaki birçok parti 17-25'teki durumunu açıklamıştı hatta şu anda muhalefet partilerinden bir tanesinin lideri “Odamdaki saat 17'yi 25 geçiyor, hep orada duracak.” demişti. “17-25, yolsuzlukla mücadele haftası” diye, kendileri resmî hesaplarından paylaşımında bulunmuşlardı.

Bu Mecliste, 17-25 sürecinde delillerin toplanmasının usulsüzlüğünü hep söyledik ancak şu gerçeğin altını çizelim: Bir delilin usulsüz yoldan toplanması, o delili gerçek dışı kılmaz, sadece o delilin sonucunda yargılama ve hüküm yapılmasına engel olur.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Usulsüz toplanma değil, sahte sahte!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Dinle, dinle, öğren biraz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şunu çok net söylüyoruz: Kasa kasa paralar çıktığında “FETÖ”cüler koydu.” deyip, sonra parayı faiziyle geri talep edenlerin, ortaya çıkan paraları geri alanların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...yolsuzluk yapmadığı, rüşvet yemediği anlamına gelmez; o rüşvetler alındı, o yolsuzluklar yapıldı. O zamanlar sizin yol ortağınız, günü gelirse, şantaja ihtiyaç olursa diye o delilleri topladı. Biz hep sizi uyardık “Ayarını bozduğun kantar, gün gelir sizi de tartar.” dedik. O usulsüz deliller, o kanunsuz dinlemeler geldi, 17-25’te pislüğünüzü ortaya döktü. Delilin usulsüz toplanması...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sahte, sahte!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...o delilin pislüğünü...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Delilin içeriği sahte!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...o delilin ortaya çıkardığı kokuşmuşluğu ve sizin o süreçteki 4 bakanı... Hem de o dönemdeki Başbakanınız Davutoğlu’nun, “Hırsızlık yapan kardeşim olsa kolunu koparırım.” demişken bir süre sonra kafasının koparıldığı gerçeğini de ortadan kaldırmaz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Turan, söz vereceğim ama artık bu tartışmayı bu turda noktalayalım, diğer gündemlere geçelim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, biz de arkasından söz alalım lütfen.

BAŞKAN – Tabii ki Sayın Bülbül, size de söz vereceğim.

Buyurun Sayın Turan.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – O ses kayıtlarının hepsi sahte, raporlar var.

7.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, 17 Aralık’ın FETÖ’nün avukatları, savcıları, yargıçlarıncı yapılan sahte delillerle ortaya konulan bir gerçek olduğuna, her partinin yasal zemin içerisinde meydanlarda toplantı, gösteri yaptığına ama Türkiye’nin demokrasisine, millî egemenliğine kasteden hiçbir harekete bu milletin izin vermediğine ve vermeyeceğine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Raporlar var, sahte.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Gerçek ya!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sevgili milletvekilleri; lütfen yerimizden tartışmayalım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aynı ifadeyi bir daha kullanıyorum: Birbirimizi duyuyoruz, üstelik mikrofon da var. Bolu Beyi gibi bağırmanın ne anlamı var? Niye bağırıyorsun Özgür Bey?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Genel Başkanına sor, Esenler’de mikrofon yok muymuş, bize o kadar bağırılmış? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sakin konuş, anlaşalım. Bağırma, duyuyorum, bağırma, duyuyorum, sakin ol.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Genel Başkanına sor, dün Esenler’de mikrofon yok muymuş da o kadar bağırılmış?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, şu mikrofon niçin var Allah aşkına?

BAŞKAN – Evet, karşılıklı konuşmalıyım. Siz devam edin Sayın Turan, devam edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Duyalım diye var, anlayalım diye var. Bir insan bağırınca haklı olmaz, bir daha söylüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman Recep Tayyip Erdoğan’a söyle bağırınca haklı olunmuyorsa.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Dinle dinle, dinlesene ya! Dinlesene kardeşim, biz seni dinledik! (CHP ve AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biraz önce bize bağırıyor muydunuz? Hem orada konuşacaksınız hem de siz müdahale edeceksiniz.

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakın, Sayın Başkan, Gezi’nin amacı neyse sonradan daha net anlaşıldı. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın Turan, biraz bekleyin.

Değerli milletvekilleri, lütfen karşılıklı tartışmayalım, karşılıklı bağırışmayalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Saygı karşılıklı olur.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen... Lütfen...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Terbiyeni takın!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben konuşurken bağırıyor, Bülent konuşurken bağırılmasın!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bu nasıl bir üslup! Sokakta mıyız?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Allah’ım ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Açtıracığım mikrofonu.

Lütfen sakin olalım, Sayın Turan’ı dinleyelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, keşke kameralar şu konuşmaları alabilse, görüntüleri, ifadeleri, yüz ifadelerini bir alabilse.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Onu da siz yasaklıyorsunuz, çeksin.

BAŞKAN – Sayın Gürer, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu bir tartışma adabı değil. Geçen gün söylemişim, bir daha söylüyorum. Şu tarz çok geçmişte kaldı: Her şeyi söyleyeceksin, iddia, yaklaşım, birçok konuyu ortaya koyacaksın, karşı taraf ağzını açınca bağıracaksın. Bunun anlamı şudur: “İstiklal Mahkemelerini kuralım, siz konuşmayın, yargılayalım, asalım, sonra savunursunuz.” demektir. Bu doğru bir şey değil. Arkadaşlar, toplam iki dakika konuşacağım ya, iki dakika konuşacağım. İnsan sabreder, sakin olur.

BAŞKAN – Buyurun devam edin Sayın Turan, Genel Kurula hitap edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “CHP zihniyeti” diye ifade ettiğimiz mesele bu işte. Konuşacak, bağırarak, hiç cevap almayacak. Arkadaşlar, 17 Aralık baştan aşağı FETÖ’nün avukatları, savcıları, yargıçlarınınca yapılan sahte, yersiz delillerle ortaya konan bir gerçek olduğunu herkes anladı. Bakınız, bunu söylemeye çalışıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Usul, esastan önce gelir. Zekeriya Öz’ün İstanbul’da söylediğini Ankara’da tekrar etmek bir siyasal yaklaşım değildir, ancak onun avukatlığını yapmış olursunuz. Bu doğru değil. Ben bir daha aynaya bakın derim.

Sayın Başkan, diğer mesele... Sokağa çıkmak meselesini sabote edercesine bu tarz ifadelerle değerlendirmek doğru değil. Her parti yasal zemin içerisinde meydanlarda zaten toplantı yapıyor, gösteri yapıyor; hatta bir kısmı Ankara’dan çıkıyor, İstanbul’a yürüyor. Bunlarda problem yok. Ama söylediğimiz şu: Terör faaliyetleri yapan, sokağı sabote eden, farklı argümanlarla milleti tahrik eden; Türkiye’nin demokrasisine, millî egemenliğine kasteden hiçbir harekete bu millet izin vermedi, vermeyecek. Yoksa hangi partinin yasal meydanlarda miting yapmasına, yürüyüş yapmasına bu ülkede karşılıyor ki? Bakınız ama siz o pankartları alırsanız, AKM’ye asarsanız, terör faaliyetlerini işin merkezine koyarsanız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın Sayın Turan.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...tabii ki bu ülkenin yargısı, Emniyeti, benzer kurumları dur diyecektir ama her şeyden önce bu milletin kendisi irfanıyla, izanıyla bu tarz terör faaliyetlerinin yaklaşımına izin vermeyecektir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Anlaşılmıştır argümanlar. Artık burada bitirirsek daha iyi olur sanıyorum çünkü argümanlar tekrar ediliyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, o zaman şöyle... Sayın Başkan, uzatmamak için tekrar yerimden söz istemeyeceğim, tutanağa geçsin, bir çarpıtma olmasın.

17-25 Aralıkta toplanan, yapılan bütün dinlemelerin usule uygunluğu tam.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Başkanım, gündeme geçsek artık, gündeme geçelim.

BAŞKAN- Sayın Özalan, tamam, siz bekleyin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neden? Çünkü emanet edilmiş FETÖ’cüler yapıyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, hepsi sahte. Ses “hack”lemeleri var, hepsi sahte.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Deliller usulsüz toplandıysa bile delillerin gerçekliği o dönemde...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Usulsüz değil, sahte, sahte!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sahte parayı niye geri istiyorsun faiziyle?

BAŞKAN – Sayın Özel, karşılıklı olmasın lütfen.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sahte, sahte, sesler sahte. Mahmut Bey biliyor, sesler sahte.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sahte parayı niye geri istiyorsun? Para sahte olsa geri verir misin? Hazineye irat kaydetseydin. Sahte parayı niye veriyorsun?

BAŞKAN – Sayın milletvekili...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 6 tane kasa sahte olur mu ya?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Parayı geri aldı, parayı. Para, para, para...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, paraları niye geri veriyorsun, paraları?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Mahmut Bey biliyor, sesler sahteydi.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Artık burada... Sayın Bilgen, lütfen, sadece bir dakika.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Paralar sahte mi, paralar?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Para nerede, faiziyle birlikte nereye gitti o para?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biraz sakın olalım. Sakın olalım, karşılıklı bağışmayla olmaz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, aynı şeyi 5 defa söyledim, Zekeriya Öz'ün ağzıyla konuşmak bu partiye yakışmaz.

BAŞKAN – Anlaşılmıştır Sayın Turan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Başkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bari susun, sesiniz çıkmasın ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Paranın ne olduğunu izah ettiler ya zaten. Paranın nereden geldiğini izah ettiler, paranın kime ait olduğu belli.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Sayın Başkan, gündeme geçelim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Parayı faiziyle geri aldı, parayı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, paranın kime ait olduğu belli.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Susun, sesiniz çıkmasın, ayıbınız ortaya çıkmasın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, ne ayıp olacak, ne var, ne susacağız! Sen oradan işaret yapacaksın... Senin yaptığın ayıp!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, böyle yaparsanız ara vermek zorunda kalacağım çünkü böyle bir görüşme düzenini yürütmemiz mümkün değil.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Susun da ayıbınız ortaya çıkmasın.

BAŞKAN – Sayın Bülbül'ün söz talebi var. Bütün grup başkan vekilleri defalarca konuştu, Sayın Bülbül bekliyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii ama Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen yerinize oturun, daha sonra, Sayın Bülbül'den sonra...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Özel, çok söz aldınız, biz de bir söz alalım kardeşim!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bir daha bu konuya girmeyeceğim, sırf şunu söylüyorum...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Özel, çok söz aldınız siz!

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Efendim, hâlâ konuşuyor. Sayın Başkan söz vermediniz ki!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...eğer dedikleri paralar sahteyse sahte paraya devlet niye faiz ödedi de iade etti? Adamlara faiziyle geri ödediniz! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Tamam Sayın Özel.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sesler sahte, sesler!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Paralar nerede, paralar? Parayı geri verdiniz adamlara. Aldılar rüşveti, kabul et! Ne oldu o 4 bakana?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hırsız savunmayın ya, hırsız!

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Turan; lütfen oturun çünkü bu böyle devam etmez, yine görüşmeler geç saatlere kadar devam eder. Lütfen sessizlik, lütfen sessizlik...

Sayın Bülbül, buyurun.

8.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Milliyetçi Hareket Partisinin var olduğu gündün bugüne Türk siyasetinde ilkeli ve seviyeli siyaset anlayışıyla yoluna devam ettiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Özel Milliyetçi Hareket Partisini kastettiğini tahmin ettiğimiz bir görüş serdettiler. Milliyetçi Hareket Partisi var olduğu gündün bugüne Türk siyasetinde ilkeli ve seviyeli bir siyaset anlayışıyla yoluna devam etmektedir. (CHP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Tabii, tabii!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet, evet, arkadaşlar, tarihimiz buna delildir. Bizler 17-25 Aralık sürecinde, o süreçte ortaya çıkan ne kadar isim varsa, ne varsa, bunlarla alakalı ne kadar şüphe varsa bunların giderilmesi gerekliliğini dün olduğu gibi bugün de ifade ediyoruz. En son, Rıza Zarrab dosyasında Sayın Genel Başkanımız da ifade etmiştir, Amerika'da yargılandığı süreçte o şarlatanın Türkiye'ye getirilmesi, sonuna kadar yargılanmasının Türk yargısı önünde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Serbest bırakan kimdi Rıza Zarrab'ı?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Serbest bırakan ben değilim.

Türkiye'ye getirilmesi, yargılanması, cezasını çekmesi ve arkasından da Türk vatandaşlığından çıkarılması noktasındaki görüşünü daha yeni, Halk Bankası yargılamaları yapılırken Amerika'da, yeniden ifade etmiştir. Onun yargılanması demek o süreçlerin tamamıyla aydınlatılması demektir, bunu hepimiz çok iyi biliyorsunuz. Milliyetçi Hareket Partisi yolsuzluklar konusunda her zaman ilkeli olmuştur. Bununla alakalı olarak, Türk siyasetinde, özellikle Yüce Divan süreçlerinde, hükümet döneminde bakanımız pozisyonunda olanların, haklarında birtakım şayialar çıktığı dönemde, buradan istifa edip, arkasından Yüce Divanda yargılanıp hukuk önünde hesap vermeyi dahi kendisine borç bilen bir siyasi harekettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kendi belediye başkanlarıyla alakalı bir şayia ortaya çıktığı zaman “Derhâl görevinizi bırakın, hukuk önünde bunun hesabını verin, aklanın öyle gelin.” diyen bir lider şu an Türkiye'de sadece ve sadece Devlet Bahçeli'dir, bunun altını çizmek isterim. (MHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, 17-25 Aralıkla alakalı saat göndermesi yaparken, 2015 7 Haziranından sonra istikşafi görüşmeler sürecinde, beraber, otuz beş gün sütlaç yerken, muhallebi yerken, Sayın Özel'in beyanlarını da şu an hafızam çok taze, çok iyi hatırlıyorum. “Adalet ve Kalkınma Partisi Türkiye genelinde büyük

bir şekilde, büyük bir halk kesimi tarafından oy almış bir partidir. Bizim hiçbir ön şartımız yoktur. Hiçbir ön şartımız olmadan biz bir koalisyon içerisinde olmak isteriz.” şeklinde beyanlarını ve diğer CHP’lilerin beyanlarını da çok iyi hatırlıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Artık bağlayın lütfen Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bağlıyorum. Biz de bu kadar bir konuşalım.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Milliyetçi Hareket Partisi o gün de ilkelerini ortaya koymuştur. “Terörle mücadele edilmelidir.” demiştir, “Çözüm süreci bitirilmelidir.” demiştir. Yine aynı şekilde “Yolsuzlukların üzerine gidilmelidir.” demiştir. Bu konular 7 Hazirandan sonraki süreçte de Milliyetçi Hareket Partisinin, bir koalisyon olacaksa ön şartı olmuştur. O koalisyon sürecinde yine de ilkeli tavrını sürdürürken Milliyetçi Hareket Partisi, Türkiye’nin önünü tıkayan “Hayır.” diyenler olarak bu ilkelerinden dolayı Milliyetçi Hareket Partisini suçlayanlardan bir tanesi de şu an karşımızda oturan Cumhuriyet Halk Partisidir. Bu noktada, Milliyetçi Hareket Partisi, dün olduğu gibi bugün de ilkeli tavrında ısrarcıdır; Türkiye’de kim çaldıysa kim çırptıysa kendi partimizin içerisinde çıkırsa da bunun hesabının sonuna kadar görülmesini, hukuk önünde hesap verebilmesini savunan, bunu her yerde dile getiren bir partidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Artık, bağlayın lütfen Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bağlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinin “Kendi içerisinde kötü örnek çıkmaz.” diye bir iddiası yoktur. Mutlaka her partinin, her yapının içerisinde kötü örnekler çıkabilir ama Milliyetçi Hareket Partisi himaye etmez.

Bu tavrımızın tekrar Meclis kayıtlarımıza geçmesini rica ediyor, sizlerin takdirine sunuyorum efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.03

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 13.17****BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 35’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir itirazımı kayda geçireyim.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz yeni bir usul ihdas ettiniz; grupları konuşturuyorsunuz, sataşma dışında yerinden söz haklarını sonda kullandırтыyorsunuz.

Biraz önce sayın grup başkan vekilinin konuşmasında parti olarak cevap vermemiz gereken hususlar vardı ama sizin usul konusundaki yaklaşımınıza saygımızdan bunu bir sonraki söz dönemine ertelediğimi ve cevapsız bırakmayacağımızı kayda geçirmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Özel.

Bu konuda sizden anlayış bekliyorum çünkü gruplara, grup başkan vekillerine her bir grubun konuşması tamamlandıktan sonra söz verme konusunda başta zaten sizden yardım rica etmiştim, tutumumun böyle olacağını sizlere duyurmuşum. Gördüğünüz gibi, grup başkan vekillerine söz verdiğimizde sürekli bir cevap isteği de doğuyor. Bazen bu haklı olabiliyor, bazen tekrara düşme şeklinde kullanılıyor. Bütçe görüşmelerinin özellikleri var, bunu da hepimiz gayet iyi biliyoruz. Grupların konuşmalarını bütünlüklü yapabilmeleri ve bugün makul bir sürede görüşmeleri tamamlayabilmemiz için bir düzen tutturmamız gerekiyor, bunu hep birlikte yapacağımıza inanıyoruz. Herhangi bir adaletsizliğe, haksızlığa mahal vermemek, yol açmamak için elimden gelen gayreti sarf ediyorum. Bu konuda eksikliklerim veya hatalarım olursa bunları da sizlerin yardımıyla giderme konusunda her türlü iş birliğine açık olduğumu tekrar duyurayım.

Teşekkür ediyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik

Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*I) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)**1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)**1) Dışişleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Dışişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**J) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Avrupa Birliği Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**K) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)**1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi sıra AK PARTİ Grubu adına yapılacak konuşmalarda.

İlk söz Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer'de.

Buyurun Sayın Koçer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, finansal saldırılara ve spekülatif ataklara rağmen, Türkiye üretmeye, istihdam yaratmaya, ihracat yapmaya ve büyümeye devam ediyor. Bölgesinde ve dünyada siyasi, ekonomik ve ticari ilişkilerini geliştiren Türkiye, küresel alanda önemli bir merkez hâline geliyor. Kasım ayında 168 milyar dolarlık ihracatla cumhuriyet tarihimizin en yüksek ihracat rakamına ulaşılmış, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 96,3 düzeyine yükselmiştir. Kur ve faiz dengesi kısa sürede sağlanmıştır. Güçlü dış ticaret rakamlarıyla birlikte ekonomik güven artış göstermeye başlamış durumdadır. Uygulanan kararlı ve akılcı politikalarla Türkiye, İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 199 ülke arasında 43'üncü sıraya yükselmeyi başarmıştır. Bu durum, ülkemizin ekonomik alanda uluslararası düzeyde rekabet gücünün artması açısından son derece önemli bir gelişmedir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'nin dünden ve bugünden çok daha farklı, çok daha ileri bir noktaya ulaşması için sağlıktan eğitime, turizmden sanayiye her alanda belirlediği yeni ve büyük hedefleri vardır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız da bu hedeflere uygun bir vizyonla yatırımcı dostu politika ve hamleler gerçekleştirmektedir. Teknoloji, tasarım, markalaşma ve inovasyona dayalı üretime hız kazandırmakta ve Türkiye, artık, teknolojiyi takip eden ülke olmaktan çıkarak teknolojiyi tasarlayan ve üreten bir ülkeye dönüşmeye başlamış durumdadır.

Yüksek teknoloji ürünlerinin üretimindeki yüzde 8,7'lik artış, kısa zamanda ürettiğimiz teknolojiyi geliştirerek ihraç eden ülke konumuna ulaşacağımızı gösteriyor. Özel sektöre, girişimcilere ve KOBİ'lere verilen teknoloji ve AR-GE'yi teşvik eden desteklerin üretime dönüştüğünü memnuniyetle görmekteyiz.

TÜBİTAK'ın son yıllarda 16 bin projeye 8 milyar Türk liralık kaynak kullandırması, Türkiye'nin özellikle sanayi alanında ihtiyacı olan yapısal ve dijital dönüşüme hız kazandırmaktadır. Sanayi Bakanlığımız, TÜBİTAK destekleriyle geleceğin bilim insanlarının ve teknoloji girişimcilerinin ortaya çıkmasına katkı sağlamaktadır. Bu süreçte AR-GE, inovasyon ve patentin önemini kavrayan firmalarımız, markalaşmada önemli başarılarla imza atmaktadırlar.

Dünya genelinde geçen yıl yüzde 5,8 artış gösteren patent başvurusu ülkemizde yüzde 24,9 artış göstermiş, yine marka tescil başvurusu Türkiye'de yüzde 8,4 artışla 247 bine ulaşmıştır. Türkiye Avrupa'da marka başvurusunda 1'inci, tasarımda 2'nci sıraya ulaşmıştır. Ülkemizde 54 bin çalışanıyla 1.038 AR-GE merkezi, 5 bin çalışanıyla 283 tasarım merkezi inovatif projeler için faaliyetlerini sürdürmektedirler.

Savunma sanayimiz yüzde 65 millilik ve yerlilik oranıyla art arda yüksek katma değerli ürünler geliştirip üretirken ülkemiz, savunma sanayisinde söz sahibi bir ülke hâline gelmiştir. 6,7 milyar dolar ciro ve 2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirerek savunma ve havacılık, uzay teknolojisi alanında küresel bir güç hâline gelmiştir.

Nitelikli insan gücümüze güç katmak, bilim insanlarımız başta olmak üzere tersine beyin göçünü başlatmak için hazırlanan Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı'nı ülkemiz adına çok önemsiyor, bu projeyi takdirle karşılıyorum.

Sanayi Bakanlığımızın sanayide dijital değişimi ve dönüşümü başlatmak için başlattığı yeni projesini katma değerli ve yüksek teknoloji üretim için bir fırsat olarak görüyorum. İçlerinde Türkiye'nin en büyük organize sanayi bölgesine sahip, 6'ncı büyük ihracat şehri Gaziantep'in de bulunduğu beş pilot ilimizde model fabrikaların kurulmaya başlanmasını bir vizyon değişikliği olarak takdirle karşılıyorum.

Değerli milletvekilleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ülkemiz sanayisini, teknolojisini üreterek üretene destek sağlanmasıyla gelişmesi yönünde önemli faaliyetler yürütüyor. Bu faaliyetler için başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, Sayın Bakanımız Mustafa Varank olmak üzere tüm Bakanlık çalışanlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

Sanayi Bakanlığımızın 2019 bütçesinin ülkemiz, milletimiz ve sanayimiz için hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçer.

Şimdi sıra Denizli Milletvekili Şahin Tin'dedir.

Buyurun Sayın Tin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞAHİN TİN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizde görüşülmekte olan 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nde yer alan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sanayi sektöründe döviz kuru başta olmak üzere her türlü saldırıya rağmen, piyasanın beklentilerini de aşan bir üretim yaşanıyor. Özellikle son dönemde yeni teknoloji üretimi alanında ülkemiz büyük bir atığa geçti. Bu, son derece sevindirici bir gelişmedir. Öncelikli hedeflerimiz arasında olan sanayi sektöründeki girdileri yerleştirme ile sanayideki ara malı ithalatını azaltma konusunda önemli mesafeler katettik. Yazılım ve teknoloji yoğun ürünlerde özellikle kamu içinde yapılan mal alım ihalelerinde yerli malı için uygulanan yüzde 15 fiyat avantajının zorunlu hâle gelmesi buna en bariz örneklerden biridir. Ülkemizde teknoloji geliştirme bölgeleri kuruldu. Burada

faaliyet gösteren işletmelere hibe destekleri başta olmak üzere vergisel muafiyet ve prim istisnası gibi birçok imkân ve kolaylıklar sunuldu. Yine, AR-GE, yenilik ve tasarım faaliyetlerini kendi bünyesinde yapmak isteyen firmalar için devletimizin tüm imkânları seferber ettiği ifade etmek istiyorum.

Güçlü bir otomotiv yan sanayisi üreticisi olan Türkiye'nin asırlık hayali yerli otomobil geliştirme ve üretim konusu da en dikkat çeken hamlelerimizden biridir. İnşallah, 2019 yılı sonunda yerli otomobilin ilk prototipi üretilmiş olacak.

Değerli milletvekilleri, uzun yıllardan beri sanayi alanında faaliyet gösteren bir kardeşiniz olarak şunu belirtmek isterim ki elbette, tüm sorunları hemen aşmak kolay değil. Bu bir zaman ve süreç gerektiriyor. Sadece eleştirip bir kenara oturmakla da sanayileşme ve üretim olmuyor; yürümekle, meydanlara çıkıp, döküp, yakmakla, bağırıp çağırarak da sanayileşme olmuyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Afişe otomobil ve uçak resmi koymakla da olmuyor.

ŞAHİN TİN (Devamla) - Demokratik hakları sandıkta aramalıyız. İktidar olmanın yolu da sandıktır. İstikrar ve düzen olmadığı takdirde ülkeye ne yabancı sermaye gelir ne de sanayicilik ürer ve büyür. Türkiye'nin kurtuluşu üretim, üretim ve üretimdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sanayicilerimizin Endüstri 4.0 gibi yalın üretim ve dijital dönüşümü konusunda büyük hassasiyet gösteriyor ve bu alanda önemli çalışmalara imza atıyoruz. Özellikle sanayi alanında ihtiyaç duyulan nitelikli eleman ve ara eleman konusunda da çalışmalar yapmaya ihtiyacımız olduğunu bizler de biliyoruz. İnşallah bu alanda daha fazla mesleki ve teknik okulların açılması, gençlerimize daha cazip hâle getirilmesi suretiyle üreticimizin talep ettiği kalifiye eleman ihtiyacını karşılayacağız. Sadece büyük sanayicilerimizi değil, aynı zamanda küçük ve orta ölçekli işletmelerimizi de destekleme konusunda önemli adımlar atmaya sürdürüyoruz. On altı yıllık iktidarımız döneminde işletmelere KOSGEB, TKDK, TÜBİTAK gibi birçok kurumumuzla güçlü destekler sağladık. KOSGEB vasıtasıyla on altı yılda 220 bin işletmeye 5,9 milyar lira destek sağladık. KOBİ finansman destek kredi programıyla 520 bin işletmeye 3,9 milyar lira kaynak aktararak 20 milyar TL kredi hacmi oluşturduk.

Değerli milletvekilleri, yerli ve millî sanayiye büyümek için var gücümüzle çalıştık ve bundan sonra da aynı kararlılıkla çalışmayı sürdüreceğiz. Bu bağlamda, üreticilerimizin makine ve teçhizat alımında yerli mal alması veya kullanması hâlinde ilave destekler sağladığımızı vurgulamak istiyorum. Biz, ülkemizi hak ettiği en iyi noktaya taşıma konusunda kararlıyız. Uzay teknolojileri, stratejik sanayi ürünleri gibi bilimsel konular ile yerli üretim ve millî büyüme konusunda önümüzde duran bütün engelleri ortadan kaldıracğız.

Bu vesileyle, Denizli Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulumu başta olmak üzere organize sanayi bölgelerimize, teknoloji yoğun ürün üreten işletmelerimize, sanayicilerimize ve KOBİ'lerimize sağladığı desteklerden dolayı başta Sayın Bakanımıza ve Bakanlık bürokratlarına şükranlarımı sunuyorum. 2019 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tin.

Sırada Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Ali Cevheri var.

Buyurun Sayın Cevheri. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce 2019 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diler, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Kısa adıyla kamuoyunda GAP olarak bilinen Güneydoğu Anadolu Projesinin bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

3 Nisan 1977’de temeli atılan GAP, bölgede “yedi küpeli gelin” olarak bilindiğinden o gün Şanlıurfa’da “yedi küpeli gelin”e izafeten yedi temel atılmıştı. GAP’ın temeli, çimento fabrikası, zirai aletler fabrikası, ziraat fakültesi, sosyal sigortalar hastanesi, Şanlıurfa havaalanı ve dar gelirli aileler için sosyal konutların temeli atılmıştı. Bir hayaldi bizim için GAP, Kuzey Mezopotamya’nın susuzluktan çatlamış bereketli topraklarının yer aldığı ovalarımız, suya kavuşacak, ovalardan bereket fışkıracak, sadece Şanlıurfa’nın değil, bölgenin makûs talihi değişecekti.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Su kanalları yapılmadı ama Sayın Hatip.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; GAP, Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek insanımızın gelir düzeyini yükseltmeyi, hayat standartlarını artırmayı, sosyal tabakalar ve bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarını eşitlemeyi hedefleyen, ülkemizi uluslararası alanda markalaştırmayı amaçlayan, artık bölgesel değil, ulusal bir kalkınma projesi olup dünyanın sayılı projelerinden biridir. Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerini kapsayan GAP, coğrafi alan ve nüfus olarak ülkemizin yaklaşık yüzde 10’unu kapsamaktadır. Bölgenin su havzaları, Türkiye’nin su potansiyelinin yüzde 28’ini oluşturmaktadır. Fırat yüzde 17, Dicle ise yüzde 11 su potansiyeline sahiptir. Bugüne kadar GAP bünyesinde 22 baraj, 19 hidroelektrik santraliyle 221 metre uzunluğundaki ana kanalın ve sulama şebekelerinin inşası büyük oranda tamamlanmıştır. GAP’ın tamamlanmasıyla 1,822 milyon hektar arazinin sulanması ve yılda 27 milyar kilovatsaat hidroelektrik enerjisinin üretilmesi öngörülmüştür. GAP’la gerçekleştirilen yatırımlarla bölgenin sosyoekonomik göstergeleri iyileştirilmiştir. En temel göstergelerden biri olan ihracatta önemli ilerlemeler kaydedilmiş, 2007 yılında 3,3 milyar dolar olan ihracat tutarı yüzde 260 artarak 2017 yılında 8,6 milyar dolara ulaşmış. Bölgenin ihracat içindeki payı yüzde 3,1’den 5,5’e çıkmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; GAP projesiyle bölgede 2018 ve 2016 yılları itibarıyla ülke genelinde istihdam edilen kişi sayısında yüzde 31’lik artışa karşılık, bölgede istihdam edilen kişi sayısı yüzde 67 artmıştır. 2002 yılında yatırımlar için 155 teşvik belgesi verilmiş, 872 milyon TL sabit yatırım ve 8.753 kişilik istihdam hedeflemiş iken 2017 yılında 970 belge ile 8.350 milyon TL sabit yatırım ve 41.417 kişilik istihdam öngörülmüştür.

Eğitim alanında gerçekleştirilen çalışmalarla okullaşma oranında önemli artışlar kaydedilmiştir. İlköğretimde 2007-2008 eğitim öğretim yılında derslik başına düşen öğrenci sayısı 44 iken 2017-2018 döneminde 30’a kadar düşmüştür. Sadece, benim ilim olan Şanlıurfa’da 2002 yılında derslik sayısı 5.037 iken bugün bu sayı 2018 yılı başı itibarıyla 17.892 dersliğe çıkmış, 2018 yılında temeli atılan yaklaşık 300 okulun devreye alınmasıyla derslik sayımız 22 bine yükselecektir. Bölgede 6 yeni devlet üniversitesi kurularak üniversite sayısı 9’a çıkmıştır. 2007 yılında 48 fakülte, 19 yüksekokul ve 19 meslek yüksekokulu açılmıştır.

Sağlık alanında da önemli yatırımlar yapılmıştır. 2002 yılında 63 hastane ve toplam 8.223 yatak bulunmakta iken 2016 yılında hastane sayısı 124, yatak sayısı ise 19.548 olmuştur. 10 bin kişiye düşen hasta yatak sayısı ise 13’ten 23’e yükselmiştir. Toplam hekim sayısı 2002 yılında 4.430 iken 2016 yılında 10.392’ye yükselmiştir.

Bölgede tüm illerin içme suyu sorunu çözülmüştür. GAP kapsamında tamamlanan HES’lerin işletmeye alınmasından 2017 yılı sonuna kadar 443,8 milyar kilovatsaat elektrik enerjisi üretilmiş olup üretilen bu enerjinin parasal değeri 26,63 milyar ABD doları olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın Sayın Cevheri.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

GAP enerji yatırımlarındaki yüzde 24 düzeyindeki fiziki gerçekleşme, İlisu Barajı'nın devreye girmesiyle yüzde 90'ı bulacaktır. 2002 yılında 198.854 hektar arazi sulanırken 2017 yılında 552.779 hektar arazi sulamaya açılmış bulunmaktadır. İlim olan Şanlıurfa'da ise 403.830 hektar arazi suya kavuşmuştur. 8 havaalanıyla bölgenin tüm illere ulaşımı sağlanmıştır. Projeyle birlikte sanayi altyapısı geliştirilmiş, bölgedeki OSB sayısı 17'ye, küçük sanayi sitesi ise 18'e yükselmiştir.

Sözlerime son verirken hem GAP bütçemizin hem de merkezi yönetim bütçemizin hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Cevheri.

Şimdi söz sırası, Muş Milletvekili Mehmet Emin Şimşek'te.

Buyurun Sayın Şimşek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET EMİN ŞİMŞEK (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 yılı bütçesi üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 8 Haziran 2011 tarih ve 642 numaralı Kanun Hükmünde Kararname'yle kurulmuştur. DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Anadolu Bölgesinin sosyal, ekonomik, bölgenin kalkınmasını hızlandırmak, bölgenin gelişme seviyesini diğer bölgelere eşit duruma getirmek, uygulamaları yerinde koordine etmek, araştırmak, planlamak, programlamak, projelendirmek, izlemek ve değerlendirmek amacıyla teşkil edilmiştir. Bölgemizin tarım ve hayvancılık bölgesi olması sebebiyle bitkisel üretimde katma değer ve sulanabilir arazinin artırılması amacıyla 2013 ve 2018 yılları arasında küçük ölçekli tarımsal sulama programı kapsamında 763 proje için 356 milyon TL ödenekle bölgede toplam 3.767 kilometre sulama şebekesiyle 148 bin hektar alan sulamaya açılmıştır.

Mera hayvancılığının geliştirilmesi ve bölge çiftçilerinin gelir düzeyinin yükseltilmesi amacıyla, 2014-2018 yılları arasında, bölge illerinde, 41 milyon TL ödenekle, 193 adet hayvan içme suyu göleti ve tesisi yapılmıştır. Bölgede hayvan hareketlerinin kontrol altına alınması, hayvan hastalıklarının yayılmasının önlenmesi ve üretime katma değer sağlanması amacıyla, son üç yılda, 24 milyon TL ödenekle, 30 adet ruhsatlı canlı hayvan pazarı ve 26 adet ruhsatlı kesimhane projesi desteklenmiştir ve yine küçükbaş hayvancılıkta hayvan hastalıklarının yayılmasının önlenmesi amacıyla, DAP İdaresi ile Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makineleri Bölümü ile yine bölge üniversitelerinden ziraat ve veterinerlik fakültelerinin fiziki altyapılarının iyileştirilmesi ve yine çiftçilere yönelik konaklamaya dair uygulamalı eğitim imkânlarının verilmesi amacıyla, 10,8 milyon TL ödenek tahsis edilmiş, bölgede 3 adet çiftçi eğitim merkezi kurulmuştur.

Bölgede bitkisel ürünlerde üretimin verimliliğinin ve çeşitliliğinin artırılması, illerin teknolojiye dayalı üretime yönlendirilmesi, altyapı sorunlarının çözülmesi ve tarımın bitkisel üretim sektöründe refah düzeyinin yükseltilmesi amacıyla, 2014 yılından bu yana, 34,4 milyon TL ödenek tahsis edilerek 82 proje desteklenmiştir. Bu kapsamda, 775 dekar alanda meyve bahçeleri ve uygulamalı sera kurulmuş, 88 adet makine ekipman dağıtımıyla 21.373 dekar alanda yeni çeşit yem bitkileri ekimi sağlanmıştır. Kişi başına düşen yeşil alan miktarının artırılması amacıyla DAP bölgesinde rekreasyon alanlarının geliştirilmesi kapsamında 11 adet proje için 34,8 milyon TL ödenekle 310 dekar yeşil alan oluşturulmuştur.

Bölgede kitap okuma oranlarını artırmak ve okuma kültürünü geliştirmek üzere, 21 milyon TL ödenekle, 137 adet semt kütüphanesi kurulmuştur.

DAP bölgesindeki sınır ilçelerin sosyoekonomik gelişimi için Sınır İlçeler Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Programı kapsamında, 2015 ve 2016 yıllarında, 16,1 milyon TL ödenekle, gençlik ve kültür merkezi, spor kompleksleri, mobilite, köy okullarının onarımı ve benzeri projeler olmak üzere toplam 34 adet proje desteklenmiştir. Bölge illerinde yaşayan 18 yaş altı bireylerin bilim, kültür, sanat ve spor alanlarında, yetenekleri doğrultusunda gelişmelerini sağlamak amacıyla, Muhtelif Kültür Projeleri kapsamında, 2016 ve 2018 yılları arasında sinema salonu kurumu, sanat atölyeleri, bilim atölyeleri, yazar buluşmaları ve benzeri projeler olmak üzere toplam 9,2 milyon TL ödenekle 39 adet proje desteklenmiştir.

Bir taraftan, ülkenin genelinde otoyollar, tüneller, havaalanları, şehir hastaneleri, barajlar, sulama sahaları gibi mega projelere imza atarken diğer taraftan, bölgemizdeki DAP gibi kuruluşlarla da her noktaya ulaşmayı ihmal etmiyoruz ve inşallah etmeyeceğiz.

2019 yılı bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şimşek.

Söz sırası, Konya Milletvekili Ahmet Sorgun'da.

Buyurun Sayın Sorgun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET SORGUN (Konya) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; KOP Bölge Başkanlığının 2019 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

KOP'a geçmeden önce bir hususa dikkatinizi çekmek istiyorum. Geçtiğimiz perşembe günü sabah saatlerinde Ankara-Konya seferini yapan hızlı tren bir kaza yaptı -hepiniz biliyorsunuz- ve bu kazada 9 canımız hayatını yitirdi, birçok vatandaşımız da yaralandı. Vefat edenlere Cenab-ı Hak'tan rahmet, yaralılarımıza da şifalar diliyorum ki Konya milletvekilleri olarak bütün yaralılarımızı hastanelerde ziyaret etik. Ancak üç gündür, hızlı tren üzerine Mecliste yapılan konuşmalarda bazı haksızlıklar yapıldığını görüyorum ve bu konuda bir açıklama yapma ihtiyacı hissetmiş bulunmaktayım.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Ölenlere yapıldı haksızlık, ölenlere yapıldı haksızlık ya.

AHMET SORGUN (Devamla) - 13,5 milyon yolcu taşındı 2011 yılından bu tarafa. Elbette kazaların hiçbir zaman mazur gösterilmesini savunamayız.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Savunuyorsunuz ama.

AHMET SORGUN (Devamla) - Sorumlusu kimse, sebebi neyse mutlaka araştırılmalı...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – İstifa eden kimseyi göremiyoruz.

AHMET SORGUN (Devamla) – Mutlaka araştırılarak hukuk önünde hesabı verilecektir, bundan asla ve asla şüphemiz yoktur.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Neyi araştırıyorsunuz, her şey ortada.

AHMET SORGUN (Devamla) - Ancak şöyle bir hususa dikkat çekmek istiyorum: 13,5 milyon yolcunun...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Gene rakamlara sığınıyorsunuz.

AHMET SORGUN (Devamla) - ...otomobille taşındığımı düşündüğümüzde, bir otomobille 3 kişi olduğunu düşündüğümüzde 13,5 milyon yolcu yaklaşık 4,5 milyon otomobil emekte. Veya bir otobüste 40 kişi olduğunu düşündüğümüzde yaklaşık 337.500 otobüsle, kara yoluyla taşınması gerekmektedir.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Siz otomobillerde de öldürüyorsunuz, trafik de öldürüyor, yollar da öldürüyor.

AHMET SORGUN (Devamla) - Bunun sonuçlarının da düşünülmesini istirham ediyorum. Asla kazalara bir savunma, mazeret gösterilemez.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Gösteriyorsunuz, istifa etmiyorsunuz, sorumlular istifa etmiyor, hesap vermiyorsunuz.

AHMET SORGUN (Devamla) - Bunun altını çizerek... Ve giden canların hiçbir şeyle telafisi mümkün değildir; bunu altını çizerek söylüyorum. Hiçbir canın parayla bedeli ölçülemez, bunu altını çizerek söylüyorum.

KOP'a gelince, çok değerli milletvekilleri: KOP idaresi yine 2011 yılında GAP gibi, DAP gibi, DOKAP gibi çok hayırlı hizmetler yapmış ve ilk önce 4 ili kapsayacak şekilde kurulmuştu biliyorsunuz; Konya, Karaman, Aksaray, Niğde ve 65 bin kilometrekarelik bir alana hitap etmekteydi ama 2016 yılında 4 il daha buna eklendi: Kırıkkale, Kırşehir, Yozgat, Nevşehir olmak üzere. Alan da 100 kilometrekareye çıkmış oldu. Bugüne kadar yapılan bu hayırlı hizmetler için çok çok teşekkür ediyoruz. Zira, kullara teşekkür etmeyen, Allah'a şükretmiş olmaz. Ama bu hizmetleri de yeterli gördüğümüzü asla söyleyemeyiz.

Ancak KOP Eylem Planı doğrultusunda daha fazla çalışılması gerektiğini ifade ediyoruz. Bilindiği gibi, eylem planının temel amacı, bölgesinde kapsamlı bir müspet dönüşümü gerçekleştirmektir. Tarım başta olmak üzere, sanayi, ticaret, ulaşım ve enerji gibi alanlarda yapılacak çalışmalarla bölgenin rekabet gücünü artırmak, öncelikli hedefler arasında olmalıdır.

Allah, bütün nimetleri, bütün imkânları, bütün özellikleri ve güzellikleri bir yere, bir bölgeye, bir gruba vermediği gibi bütün mahrumiyetleri, bütün eksiklikleri ve olumsuzlukları da bir yere, bir bölgeye vermez, yer yüzünde adilane dağıtır; böylece insanları da birbirine bağlar. Petrolü olur suyu olmaz, suyu olur toprağı olmaz, toprağı olur güneşi olmaz. Önemli olan, Allah'ın yer yüzüne bahşettiği bu imkân ve nimetlerin yine yer yüzünde yaşayan insanlar arasında adilane, hakça bölüşülmesi, paylaşılmasıdır.

Bu cümleden olmak üzere 100 bin kilometrekare toprağa sahip KOP bölgesi, aynı zamanda Türkiye'nin en az yağış alan bölgesidir ve en az su kaynaklarına sahip olan bölgesidir. Doğu Karadeniz Bölge'miz yılda 2.500 milimetre yağış alırken KOP bölgesi, Karapınar, Tuz Gölü havzası yılda sadece 250 milimetre yağış almaktadır. Yani bunun en açık ifadesi, KOP bölgesinde toprak var, su yok demektir. Türkiye tarım arazilerinin yüzde 20'si KOP bölgesindedir.

Değerli milletvekilleri, bölgede toprak ile su arasında bir dengesizlik söz konusudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın Sayın Sorgun.

AHMET SORGUN (Devamla) - Elbette öncelik mevcut su kaynaklarımızın en tasarruflu ve en verimli şekilde kullanılmasıdır ama yerin yüzlerce metre altından su çekerek yapılan tarımla, bölge çiftçisinin rekabet etme şansı söz konusu değildir, üstelik sürdürülemez de. O zaman çözüm, havza dışından bölgeye su transferi. Gerçekten yüz yıllık hayal olan Göksu Nehri'nden Konya kapalı havzasına Mavi Tünel vasıtasıyla 414 milyon metreküp suyun aktarılması çok önemli bir hizmet olmuştur ve başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere emeği geçenlere teşekkür ediyoruz. Bölgeye bir can suyu olmuştur ama yeni su kaynaklarına da ihtiyaç açıkça ortadadır.

Son söz olarak Sayın Başkanım, bugün 17 Aralık. 17 Aralık, Hazreti Mevlâna'nın Hakk'a yürüdüğü, Hakk'a Vuslat Yılı Dönümü'dür; 745'inci Vuslat Yılı Dönümü'dür ve Şebiarus'tur. Kendisini rahmetle anarken birkaç sözünü de sizlerle paylaşmak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika bekleyin, mikrofonu açalım, böylece bağlanmış olursunuz.

Buyurun Sayın Sorgun.

AHMET SORGUN (Devamla) – Bağlıyorum.

Hazreti Mevlâna diyor ki: “Dil, hem tükenmeyen bir hazine hem dermanı olmayan bir derttir. Kişi, dilinde gizlidir. Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşır. Her şey incelikten, insan ise kalınlıktan kırılır. Düşünmeden söz söyleyen, nişan almadan atan avcıya benzer. İyi dostu olanın, aynaya ihtiyacı yoktur. Her zaman iyilik tohumu ekedur, ekmedikçe hiçbir şey biçemezsin. Akıllı insan, düşündüğü her şeyi söylemez ama söylediği her şeyi düşünür.”

Bütçenin hayırlara vesile olmasını diliyor, hepimizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sorgun.

Söz sırası, Samsun Milletvekili Fuat Köktaş’tadır.

Buyurun Sayın Köktaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım, yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum.

2012 yılında kurulan DOKAP, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin, Bayburt, Gümüşhane ve Tokat illerimizi kapsamaktadır ve merkezi, Giresun’dadır. Kurulduğu yıldan itibaren Doğu Karadeniz Bölgesi’nin sahip olduğu kaynakları değerlendirmek, ulusal düzeyde ekonomik gelişime katkı sağlayarak, yörede yaşayan insanlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmek, bölgeler arası ve bölge içi farklılıkları gidermeyi amaçlamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başlanmış projeler 2023 yılında tamamlanacaktır. Burada asıl olan, istihdam artışından konaklama sayılarının artışında yaşanacak olan artışlarla bölgenin çehresi değişecektir. Doğu Karadeniz Bölgesi, zengin tarihi ve kültürel değerleriyle, yeşiliyle, yaylasıyla, ören yerleriyle, güneşi, denizi ve konaklama tesisleriyle, balığıyla, sebzesiyle ve en önemlisi de çalışkan, üretken, vefakâr ve cefakâr insanıyla, sahip olduğu ulaşım ağlarıyla, önemli ticaret merkezlerine yakınlığı yanında, ülke ekonomisine önemli katkı sağlayan sanayi ve ticaret bölgesidir.

DOKAP Eylem Planı, turizm ve çevresel sürdürülebilirlik, ekonomik kalkınma, altyapı ve kentsel gelişme, sosyal gelişme, yerel düzeyde sosyal kapasitenin geliştirilmesi gibi, 5 temel eksen etrafında kurgulanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DOKAP Eylem Planı dâhilindeki Yeşil Yol Projesi, kimi kesimler tarafından dile getirildiği gibi, doğayı katleden bir proje değildir; aksine, doğayı koruyarak gelişimi hedefleyen bir projedir. Ayrıca kamuoyunun yanlış bilgilendirildiği gibi, yaylalarımıza yeni yollar açılarak birbirine bağlayan bir yol projesi de değildir. Yeşil Yol Projesi’nin ana teması, mevcut yayla yollarının iyileştirilmesi üzerine kurgulanmış en önemli eylem planlarından bir tanesidir.

DOKAP Eylem Planı kapsamında sertifikalı tohum ve fidan üretiminin desteklenmesinden, fındık ve çay ürünlerinin kalitesinin artırılmasına, arıcılığın desteklenmesinden tıbbi aromatik bitkilerin envanterinin çıkarılmasına, bölge ihracatının artırılması için özel nitelikli programlar uygulanmasından bölge tersanelerinin desteklenmesine, bölgede bulunan limanların etkin kullanım stratejilerinin geliştirilmesinden insan ve yük taşımacılığı için modern teleferik sistemlerinin kurulmasına, büyük

su işlerinin hızlandırılarak sulama altyapısının geliştirilmesinden KÖYDES projeleri kapsamında kırsal altyapı sorunlarının çözülmesine, bölgenin enerji üretim altyapısının iyileştirilmesinden bölgede yenilenebilir enerji çalışmalarının desteklenmesine, engelli bireylerin hizmetlere ulaşımı ve yaşam kalitelerinin artırılmasından sosyal içerikli projelerin uygulanmasına, bölgenin kültür varlıkları envanterinin çıkarılmasından spor altyapısının gelişimine kadar birçok alanda faaliyet göstermektedir. DOKAP Eylem Planı kapsamında biraz önce bahsettiğim alanlarda birçok çalışmalar yapılmıştır.

Kalkınma, çok unsurlu bir kavramdır. Öyle ki seçtiğiniz herhangi bir sektörde ortaya koyduğunuz çalışmalar, birçok sektörle entegre hâlde ele alınmazsa başarıya ulaşmak mümkün değildir. Bu kapsamda, DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, 15 farklı ilde projeyi hayata geçirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Köktaş.

Buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Devamla) - 2014-2018 yılı haziran ayı itibarıyla da 16,9 milyar TL kamu yatırımı bu bölgeye harcanmıştır. Bölgemizin yaylalarının güvenliğinin sağlanması, buralardaki insanlarımızın mal ve güvenliğinin korunması için son dönemlerde özel gayretler gösterilmiştir. Bu gayreti özellikle gösteren, “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışıyla bu güne kadar hareket eden Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere, emeği geçen bütün bakanlarımıza, yöneticilerimize, personelimize teşekkür ediyorum.

2019 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Köktaş.

Söz sırası, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katircioğlu'ndadır.

Buyurun Sayın Katircioğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Çok teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dünyanın geleceği, ekonominin ve üretimin hakça paylaşımı, planlı çalışma, inovasyon peşinde koşma ve bilginin gelişmesine bağlıdır. Bu oluşumun kilit noktası da hiç kuşkusuz ekonomik büyümedir. Ekonominin lokomotifi ise sanıldığı gibi büyük, ünlü markalar değil, kocaman kocaman şirketler değil, küçük ve orta büyüklükteki şirketler dediğimiz KOBİ'lerdir. KOBİ'ler dünyada iş gücünün yüzde 60'ını karşılarlar. KOBİ'ler işsizliği azaltır, yeni istihdamlar oluşturur, ekonomik, sosyal kalkınmayı sağlar. Özellikle, ekonomik büyümenin tabana yayılmasını, toplumun her türlü katmanına ulaşmasına, gerçek bir refah oluşturulmasına uygun ortamları sağlarlar.

Değerli milletvekilleri, 2002 yılında ülkemizde işletmelerin 1,7 milyonu KOBİ'lerdi, bugün ise bu sayı 3,6 milyondur. Türkiye'nin üretimi, istihdamı ve ihracatının büyük bir bölümünü KOBİ'lerle karşılamaktayız. Rakamlarla ifade etmek gerekirse, KOBİ'lerin ülkemizin istihdamındaki payı yüzde 74,2, cirodaki payı yüzde 66,2, ihracattaki payı yüzde 56,2 ve ithalattaki payı da yüzde 38,8'dir. Dolayısıyla, KOBİ'ler ülkemizin atardamarı, can damarıdır. Diyoruz ki: KOBİ'ler büyürse, Türkiye büyür.

Değerli milletvekilleri, KOBİ'lerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini yükseltmek, sanayide entegrasyonlarını geliştirmek üzere KOSGEB kurulmuştur. KOSGEB ne yapar? Öncelikle,

girişimcilik destekleri verir, AR-GE çalışmalarını destekler, teknolojik üretim ve yerleşme desteklerini verir, işletme geliştirme, büyüme ve finansman sağlama başta olmak üzere, 4 ana başlıkta 11 programıyla KOBİ'leri destekler. KOBİGEL Programı kapsamında da 2.545 işletmeye toplamda 5 milyon TL vermektedir KOSGEB'imiz. Ayrıca, KOSGEB'imiz bir çalışma daha yaptı: KOBİ tanımını değiştirerek, 8.846 işletmeye KOBİ vasfı vererek bu işletmelerimizin bu desteklerden faydalanmasını sağladı.

Değerli milletvekilleri "10'uncu büyük ekonomiye sahip olmak için ülkemizin en önemli kaynağı olan beşerî sermayemizi yani kadını ve erkeğimizi bu sürece dâhil etmeliyiz." dedik. Biliyorsunuz, girişimciler, ülkelerin ekonomilerini domine ederler ve girişimci ruhuna sahip olan insan kaynağımızı ortaya çıkarırlar. Bu amaçla KOSGEB, 2013'ten bugüne 1 milyondan fazla kişiye girişimcilik eğitimi verdi, finansman desteği verdi ve bunun yarısından fazlasını da kadınlarımız aldı. "Verilen destek nedir?" dersiniz, 50 bin TL'si geri ödemesiz, toplamda 150 bin TL. Burada önemli bir detayın altını çizmek isterim: Kadın, engelli, şehit yakını ve gazi olduğu zaman geri ödemesiz yani faizsiz destek, artı, yüzde 20 olarak artırılmakta, pozitif bir ayrımcılık yapılmaktadır. Ayrıca, 2013-2017 yılları arasında yaklaşık 45 bin işletmeye de 1 milyar TL kadar destek verilmiş, yine bu desteğin yarısını kadınlarımız almıştır.

Ben, burada somut örnekleri sizlerle paylaşmak istiyorum. Adıyaman'dan bir örneğimiz var: Naile Şahin kardeşimiz, kendi gıda markasını oluşturmuş ve iş kadını olmuş. Ardahan'dan, Posof ilçesinden Serpil Özcan ise yine faizsiz krediyle birlikte kendi halı yıkama iş yerini açmış. Tekirdağ'dan bir örnek vermek istiyorum: Göknur Damat, kendisi kansere yakalanmış, hayata tutunmayı tercih etmiş, KOSGEB girişimcilik desteğini, eğitimi alarak iş hayatına atılmış ve kendi işinin patronu olmuş, bu moral ve motivasyonla da kanseri yenmiş. Diğer bir isim ise Gülfer Kızılcay, Komisyon Başkanlığım döneminde KEFEK Farkındalık Ödülü'nü almıştır ki kendisi yerelde eğitim düzeyi düşük bir kadın, bugün, KOSGEB destekleriyle birlikte ihracat yapan bir iş kadını.

Başka isim de Kars'tan, Zümran Ömür. Yine, Komisyon Başkanlığım döneminde kırsalda kadını güçlendirmek yönünde kendisini ziyaret etmiştik. Şöyle diyor Zümran Ömür: "Üretmeyen toplum, mahvolmaya mahkûmdur." Şu an eğitim düzeyi düşük olmasına rağmen Fransızca öğrenmiş, köylerinde ekoturizmi başlatmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Katırcıoğlu.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) - Bu örnekler on binleri bulmakta.

Değerli milletvekilleri, gurur verici bu örneklerle hiç şaşırılmaması gerekiyor. Neden dersiniz? Medeniyet köklerimizle bakmamız yeterli. Anadolu'da Bacıyan-ı Rum (Ticaret Yapan Kadın Teşkilatı), Osmanlı'da vâkıf yürekli sultanlarımız, kadınlarımız, analarımız. Bir diğeri ise inançlarımızda saklı. "Rızkın onda dokuzu ticarettedir." diyen Peygamber Efendimiz (SAV) ve değerli eşleri Hazreti Hatice annemiz başarılı bir iş kadını.

İşte, bu kıymetli kadim değerlerimiz bizim en güçlü mirasımız. On altı yıl boyunca kadınıma ait sorunları hızla ele aldık, değişim ve dönüşümü âdeta sessiz bir devrim olarak gerçekleştirdik.

Ben bize yani kadına inanan, güvenen ve destek veren dünya liderimiz Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, huzurlarınızda, ilk önce kendi adıma ve tüm kadınlar adına teşekkürü bir borç biliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ayrıca KOSGEB Başkanımıza ve Bakanımıza kadınlara uyguladığı pozitif ayrımcılık ve verdiği destek için teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı Hükümet sistemimizin hayırlı olmasını ve bereketli olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Katırcioğlu.

Şimdi sıra Mersin Milletvekili Hacı Özkan'da.

Buyurun Sayın Özkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve ilgili kuruluşlarından Türk Standartları Enstitüsü ile Türk Patent ve Marka Kurumunun 2019 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen Mersinli hemşehrilerim başta olmak üzere aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin rekabet gücünü artırmak, ulusal ve uluslararası düzeyde ticaretini kolaylaştırmak ve toplumun yaşam düzeyini yükseltmek için standardizasyon, uygunluk değerlendirme, deney ve kalibrasyon faaliyetlerini tarafsız, bağımsız, etkin ve güvenilir olarak sağlamayı amaçlayan TSE, ülkemizi ileriye taşıyacak politikaların oluşturulmasında ve takibinde bilime, teknolojiye, bilişime, yazılıma, AR-GE'ye, inovasyona ve tasarıma ek olarak önemli bir misyonu yerine getirmektedir.

Türkiye, TSE'nin ortaya koyduğu çalışmalarla, standartları uygulayan değil, standartları belirleyen ülke olma yolunda önemli bir mesafe almıştır. Artık gelişmiş ülkelerce belirlenen standartları kendi pazarımıza tatbik etmekle yetinmiyor, kendi üretim ve tüketim ihtiyaçlarımıza uygun olarak, dünya ticaretinin daha adil ve şeffaf bir ortama taşınmasını sağlayacak küresel standartların oluşmasına da azami derecede katkı sağlamak için çaba harcıyoruz.

Bilim merkezi, teknoloji üssü ve ileri sanayi ülkesi bir Türkiye inşası perspektifiyle çalışan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan TSE'nin bu hedeflerinin gerçekleşmesi için bütün ekonomi politikalarımızın merkezinde yer alan “AR-GE” ve “inovasyon” kavramlarının yanında “standardizasyon” kavramının da çok önemli bir tamamlayıcı unsur olduğuna inanıyoruz.

Hem küresel rekabet iddiamızı sürdürmek hem de kendi imkân ve kabiliyetlerimiz doğrultusunda, hiç kimseyi kopyalamadan ilerlemek mümkündür. Rekabet gücünü artıracak ve üretimde yapısal dönüşümü gerçekleştirecek politikalarla yüksek ve sürdürülebilir büyüme oranlarına ulaşmanın yolu marka değerlerimizi üreterek, dünya pazarlarında değerlendirmekten geçiyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilinmelidir ki standardı koyan üretici pazara erken giriyor ve hâkimiyeti ele geçiriyor. Türkiye'nin küresel pazarda daha güçlü olmak için standardizasyon kuruluşlarında aktif bir biçimde yer aldığı ve kuruluşlarını son dönemde büyüttüğü görülmektedir. Türkiye, özellikle AK PARTİ hükümetleri döneminde sınai mülkiyet hakları konusunda geçmiş dönemlerden çok farklı bir yaklaşım ve vizyon ortaya koymuştur. Patent, marka, tasarım ve coğrafi işaretlerden oluşan sınai mülkiyet haklarının her biri hak ettiği değeri ve önemi görmeye başlamıştır. Nitekim, mülkiyet ve sınai haklarla ilgili sayısız politika, strateji ve eylem üretilmiş ve bunlar birer birer hayata geçirilmiştir.

Bugün gelmiş olduğumuz noktada Türkiye, sınai mülkiyetin tüm alanlarında ciddi anlamda söz sahibi ülkelerden biri hâline gelmiştir. Memnuniyetle belirtmek isterim ki Türk iş adamları dünyanın her yerinde seçkin bir markadır. Yerli ve millî markamızı yaygınlaştırma ve pekiştirme yolunda atılacak her adım bizim için çok kıymetlidir. Bu bağlamdaki adımlarımızı güçlü kılacak olan, 2023 hedeflerimizden

sapmadan, her alanda ülkemizin standartlarını geliştirerek, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, büyük ve güçlü Türkiye yolunda hep birlikte ilerlemektir.

Bu duygu ve düşüncelerle, 2019 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkan.

Söz sırası Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ta.

Buyurun Sayın Bakbak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINADERYA BAKBAK (Gaziantep)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Türkiye Bilimler Akademisi bütçesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Yarım asırlık geçmişe sahip TÜBİTAK son on altı yılda yapmış olduğu teknolojik hamlelerle dünya literatürüne âdeta adını yazdırmıştır. Genç ve dinamik yapısıyla özellikle savunma ve teknoloji alanında yerleşme atılımı yapan TÜBİTAK, gururla ifade etmek isterim ki dostu güven, düşmana korku yaşatacak güce ulaşmıştır. TÜBİTAK'ın birikimi Türkiye'nin birikimidir, TÜBİTAK'ın gücü Türkiye'nin gücüdür.

Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde on altı yıllık AK PARTİ iktidarlarında bu yaklaşımı esas alarak bilim ve teknolojiye yönelik altyapımızı geliştirmeye ve bu alanda nitelikli insan gücü yetiştirmeye özel önem verdik. Akıl merkezimiz konumundaki TÜBİTAK'la, araştırmacıların önünü açan, teşvik ve burslarla bilim insanlarını destekleyen, çocuklarımızı, gençlerimizi bilim ve teknolojiye yönlendiren, ülkemizin bilimsel anlamdaki rekabet gücünü artıran bir yol çizdik. Başta uydu teknolojileri ve savunma alanları olmak üzere yerli ve millî üretim esaslı, başarılı birçok projeye imza attık. Başlattığımız millî teknoloji hamlesiyle kendi füze sistemini üreten Türkiye, bu alanda üretim üssü olma hedefine hızla ilerlemektedir.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Göklerini korumayan uluslar yarınlarından emin olamazlar.” sözünü hatırlatmak isterim. AK PARTİ iktidarlarına kadar ihmal edilen göklere, son on altı yılda özellikle savunma alanında yaptığımız atılımlarla sahip çıktık. En yüksek teknolojiyi içeren Türkiye'nin füze ailesi Göktuğ, Bozdoğan ve Gökdoğan TÜBİTAK SAGE'nin gurur projesi oldu. Bu füze sistemleri sayesinde Türkiye artık kendi göbeğini kendisi kesecek.

Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtlarında başarıyla kullanılan Hassas Güdüm Kiti-2 ile kanatlı güdüm kitleri, Nüfuz Edici Bomba, hassas güdümlü akıllı seyir füzesi SOM-J ve lazer güdümlü minyatür İHA füzesi BOZOK Türkiye'nin bu alanda yaptığı sıçramanın en somut örnekleridir. İlk millî haberleşme uydumuz TÜRK SAT 6A 2021'de tamamlanacak ve 3 kitada geniş bant internet, radyo, televizyon yayını ile GSM hizmeti verecek.

Bakınız, 4 önemli proje yürütüyoruz; TÜRK SAT 6A, İMECE, Millî Yer İstasyonu Geliştirme Projesi ve son olarak da 31 Ekimde Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın açılışını yaptığı Optik Sistemler Araştırma Merkeziyle Türkiye'ye uzay alanında sınıf atlatacağız.

Türkiye'nin bilim bayrağını Antarktika'da da dalgalandıracığız. 2019'da Türk bilim üssünü kuracağımız Antarktika'ya 25 Ocakta üçüncü seferi düzenliyoruz.

Değerli milletvekilleri, bulut bilişimle kamunun ihtiyacı doğrultusunda açık kaynak kodlu bulut yazılımlarını ve büyük veri analitik yazılımlarını geliştirdik. Ülkemizin bilimsel alandaki rekabet

gücünü artırmayı hedefleyen Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkeziyle on beş yıldır süper bilgisayarlara yatırım yapıyoruz. 2 bin araştırmacıya hizmet sağlıyoruz. Ulusal Akademik Ağ ile üniversitelerimizin Avrupa Akademik Ağ ve internet bağlantısını sağlıyoruz; üniversitelerimiz, Türk Silahlı Kuvvetleri, AR-GE birimleri, Millî Kütüphane, YÖK ve ÖSYM'nin içinde bulunduğu 210 farklı kurum, 160 bin araştırmacı ve 7 milyonun üzerinde üniversite öğrencimiz yararlanıyor. Elektronik Kaynaklar Ulusal Akademik Lisansı kapsamında araştırma kurumlarının akademik yayınlara erişimini sağladık.

Değerli milletvekilleri, dikkatinizi çekmek istiyorum, Sanayi Doktora Programı'yla, üniversitelerle iş birliği içerisinde, sanayide doktoralı araştırmacı istihdamını teşvik ediyoruz. Ayrıca, TÜBİTAK'ın Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı'yla başarılı çalışmalar yapan bilim insanlarına kapılarımızı açıyor, teşvikler sunuyoruz. Bu sayede yerli ve millî teknolojilerin geliştirilmesi için akademi ve sanayide ihtiyaç duyduğumuz bilginin ülkemize transferini hedefliyoruz. Geleceğin bilim insanlarını yetiştireceğimiz bilim merkezlerini bir bir açıyoruz. Şu ana kadar İstanbul, Konya, Kocaeli, Bursa, Kayseri ve Elâzığ'da kurduğumuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Bakbak.

Buyurun.

DERYA BAKBAK (Devamla) – ...Gaziantep ve Antalya'da da kuracağımız bilim merkezleriyle öğrencilerimizin bilim merakı duygusunu harekete geçirirken hayal ettiğini gerçeğe dönüştüren bireyler yetiştireceğiz.

Ayrıca çocuklarımız için 81 ilde DENEYAP teknolojik atölyesi çalışmaları başlattık. 2019'da 30 ilimizde bu atölyeleri hizmete açacağız. Bu atölyelerde öğrencilerimiz robotik kodlama, nanoteknoloji, siber güvenlik, tasarım, mobil uygulama ve yapay zekâ gibi çeşitli alanlarda eğitim alacaklar, projeler geliştirecekler. Özel sektöre yönelik destek programları kapsamında on altı yılda 16 bin proje için 8,2 milyar ödeme yaptık, 12 milyar liralık bir AR-GE hacmi oluşturduk. Akademik AR-GE destek programlarıyla on altı senede 20.155 projeye 10 milyar liranın üzerinde destek sağladık.

Değerli milletvekilleri, bir de sizlere Türkiye Bilimler Akademisinden bahsetmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Bakbak.

Buyurun.

DERYA BAKBAK (Devamla) - Yirmi beş yıldır bilim insanını özendirme ve ödüllendirmeyi sürdüren TÜBA bugüne kadar 480 bilim insanı ile 196 bilimsel eseri ödüllendirmiştir. Bilim eğitimi, kök hücre, kanser, gıda, enerji gibi çalışma grupları ve üniversite konferanslarıyla bilimsel konuların ve sorunların tartışılmasını sağlayan TÜBA uluslararası akademiler dünyasında ülkemizi temsil etmektedir.

Tıpkı Cemil Meriç'in dediği gibi "Bilgi, sonu gelmeyen bir fetihtir." Bu anlayışla faaliyetlerini sürdüren, ülkemiz politikalarına yön veren TÜBİTAK ve TÜBA bilim dünyası arasında iletişim köprüsü olmaya devam edecek ve ülkemizin kalkınma hamlesinde kilit rol oynayacaktır.

Bu duygularla Gazi Meclisi selamlıyor, bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakbak.

Söz sırası İstanbul Milletvekili Şirin Ünal'da.

Buyurun Sayın Ünal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığımızın 2019 yılı bütçesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin bekası ve güvenliğini sağlamak üzere, millî savunma stratejisi doğrultusunda, millî niteliğini koruyarak hızlı gelişen bilgi ve teknoloji çağına uyum sağlayan, güvenlik ortamında meydana gelen değişimlere bağlı olarak ortaya çıkan ve coğrafi sınırlarla bağlı olmayan belirsizlik, risk ve tehditlerle mücadele edebilecek nitelikleri haiz Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını dinamik ve proaktif bir yaklaşımla karşılayan Millî Savunma Bakanlığımız, son on altı yılda büyük Türkiye yolunda millî güç unsurları arasında iş birliği ve süreklilik temelinde konumlanan, millî değerlerimiz ve menfaatlerimiz üzerinde yükselen etkin, yerli ve yenilikçi bir politika izlemektedir. Millî savunma sanayisini geliştirmek, ülkemizin güvenliğine hâkim olmak, geleceğimizi başka ülkelere emanet etmemekle eş değer önemi haizdir. Bu bakış açısıyla, Türk Silahlı Kuvvetlerini ve güvenlik güçlerimizin ihtiyaçlarını tedarik ederken Türk savunma sanayisini geliştirmek için de özellikle çalışılmaktadır.

Bu çerçevede, 2002 yılında yüzde 20'ler seviyesinde bulunan savunma sanayisi yerlilik oranımızı, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu liderlik, vizyon, güçlü destek ve takibiyle bugün itibarıyla hamdolsun yüzde 65'ler seviyesine ulaştırmış durumdayız. İnşallah şeref ve gururla kutlayacağımız cumhuriyetimizin 100'üncü yılında yani 2023 yılında bu yerlilik oranını yüzde 100'e ulaştırmayı da hedefliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Başlangıç ve Temel Eğitim Uçağı Geliştirme Projesi olarak başlatılan ve ilk etapta 2 adet prototipi geliştirilen HÜRKUŞ'un bir sonraki aşaması olarak jet eğitim uçaklarımızın da yerli ve millî imkânlarla üretilmesini amaçlayan HÜRJET Projesi için çalışmalar başlatılmıştır. Millî Muharip Uçak Projesi'yle, Hava Kuvvetleri Komutanlığımızın 2030'lu yıllardan sonraki muharip uçak ihtiyacının yurt içinde özgün tasarım modeliyle karşılanması amaçlanmaktadır. Projenin gerçekleştirilmesiyle Türkiye, dünyada muharip uçak üretebilecek altyapı ve teknolojiye sahip 4 ülkeden 1'i olacaktır. Yirmi dört saat kadar havada kalabilme kapasiteleri ve silahlı görev yapabilme kabiliyetleriyle hâlihazırda sahada etkin bir şekilde kullanılmakta olan insansız hava araçlarımız ve silahlı insansız hava araçlarımız güvenlik güçlerimizin gücüne güç katmaktadır. 2019 yılında ise, yine, İHA ve SIHA alanında geldiğimiz noktayı bir sonraki aşamaya taşıyacak, çok daha fazla faydalı, yük taşıma kabiliyetine sahip taarruzi insansız hava aracımız Akıncı ilk uçuşunu yapacaktır.

Öte yandan, MİLGEM Projesi'yle ülkemiz kendi savaş gemisini tasarlayıp inşa edebilen sınırlı sayıda ülke arasına girmiştir. Proje kapsamında, 4'üncü gemi Kınalıada'nın seyir testleri devam etmekte olup fırkateyn sınıfında olan 5'inci gemi İstanbul'un inşası ise sürmektedir.

Deniz Kuvvetleri Komutanlığımızın gücüne güç katmak için sürdürülen çalışmalar kapsamında, çok kapsamlı amfibi hücum gemimiz TCG Anadolu, tek kalemde yürütülmekte olan en büyük projemiz niteliğindedir. Ana muharebe tankının millî imkânlarla tasarlanması, geliştirilmesi ve üretimini içeren Altay Projesi'yle prototip tanklarımız başarıyla üretilmiş, seri üretim için de ihalesi sonuçlandırılarak sözleşme imzalanmıştır.

Uzun Menzilli Bölge Hava ve Füze Savunma Sistemi Projesi kapsamında, S-400 alımına ilişkin imzalanan sözleşmeyle de 1 adedi opsiyonlu olmak üzere 2 adet sistem tedarik edilecektir. Projenin bir aşaması olarak, uzun menzilli bir hava savunma sisteminin millî imkân ve kabiliyetler göz önünde bulundurulması tasarlanıp üretilmesine yönelik çalışmalar da sürdürülmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye artık kendi silahını, kendi savaş gemisini, kendi tankını, kendi insansız hava araçlarını ve helikopterlerini yapabilecek kadar büyük bir ülke olmuştur. Güçlü

Türkiye'nin teminatı olan AK PARTİ'yle dışa bağımlılığın son bulacağına, savunma ve güvenlik teknolojilerinde uluslararası ortamda lider ve yol gösterici bir Türkiye için gerekli atılımları yaparak 2023 hedeflerimize ulaşacağımıza yürekten inanıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Ünal.

Buyurun.

ŞİRİN ÜNAL (Devamla) – Allah kahraman ordumuzu karada, denizde ve havada her daim muzaffer eylesin.

Sözlerime son verirken 2019 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ünal.

Söz sırası Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal'da.

Buyurun Sayın Dal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET SALİH DAL (Kilis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sayın bakanlarımız ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nde Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Sınırları belirlenmiş her ülke kendi devamlılığını sağlayabilmek için bu sınırları korumakla mükelleftir. Bu mükellefiyeti gerçekleştirmek için ihtiyaç duyulacak araç ve gereçler ülkeler tarafından temin edilmek zorundadır. Bu maksatla, Türkiye'de de çevresindeki istikrarsızlık ve belirsizlik ortamında risk ve tehdit odakları üzerinde caydırıcı etki sağlayacak bir askerî gücün olması elzemdir. Bu maksatla millî askerî stratejimizin temelini oluşturmaktayız.

Türkiye, altı yüz yıl dört kıtaya hükmeden ve çeşitli kavimleri barış içerisinde birlikte yaşatabilmeyi başarabilen bir imparatorluğun vârisi olarak İslam dünyasının da umudu hâline gelmiştir. Osmanlı'nın parçalanmasının ardından savaş, kan ve gözyaşının eksik olmadığı İslam dünyası, Türkiye'ye ve onun köklerinden gelen birleştirici gücüne bugün hiç olmadığı kadar ihtiyaç duymaktadır.

Türkiye jeopolitik konumundan dolayı daima çeşitli devletlerin hedefi durumunda olmuştur. Ülkemizin Akdeniz'in egemenlik kapılarında biri olan Marmara Denizi ve boğazlar bölgesine hâkim olması; Orta Doğu, Basra Körfezi ve Ege dâhil Doğu Akdeniz'i kontrol edecek bir coğrafyada olması, dünya güç merkezleri arasında ekonomik ve ticari ilişkileri irtibatlandıran ulaşım yolu üzerinde bulunması bize bölge devleti olma özelliği kazandırmaktadır. Bu nedenle sürekli dinamik ve güçlü kalmak zorundayız.

Yukarıda saydığım jeopolitik konum, Osmanlı'nın vârisi olarak İslam dünyasının bayraktarlığını yapması gibi birçok nedenden dolayı Türkiye'nin güçlü bir savunma sanayisine ve dolayısıyla güçlü bir orduya sahip olması gerekmektedir. Bölgede bir taraftan terör örgütleriyle, diğer taraftan bu terör örgütlerine her türlü lojistik destek ve maddi yardımlar yapan ülkelerle mücadeleimiz devam edecektir.

AK PARTİ, iktidara geldiği günden itibaren, Türkiye'nin bölgesinde küresel bir güç olması, dünyada sözü dinlenen bir konuma gelmesi için kendi ordusunun savunma amaçlı yapacağı hamlelerde araç ve gereçlerini öz kaynaklarıyla yapmış ve bütçesini oluştururken de millî savunmaya özel önem vermiştir.

Bugüne kadar dışa bağımlı olarak savunma sanayisini ikame eden Türkiye son on yılda Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacını millî kaynaklardan elde etmeyi sağlamış olmakla beraber dünya devletlerine ihracatını da artırır hâle gelmiştir.

Kara, Hava ve Deniz Kuvvetlerine ürettiğimiz millî silahlar, araç ve gereçlerle ordumuzun gücüne güç katmış ve yakın tarihte El Bab ve Zeytin Dalı Operasyonlarında bu ürettiğimiz silahlarla ordumuzun nasıl hareket kabiliyetini artırdığımızı tüm dünyaya göstermiş bulunmaktayız.

Bölgemizde barışın tesisi için güçlü bir Türkiye'nin şart olduğu bilinciyle çalışıyoruz. Son yıllarda ülkemize karşı yoğunlaşan saldırıların arkasındaki sebeplerden birinin de uyguladığımız bağımsız politikalara duyulan tepki olduğunun bilincindeyiz. Siyasi olarak ne kadar bağımsız olursak olalım eğer savunma sanayimiz güçlü olmazsa bölgede ve dünyada söz sahibi olma noktasında istenilen seviyeye ulaşamayız. Eğer bütçelerimizi gerçekten uzak, hayali bütçeler olarak yapsaydık bugün savunma sanayisinde dışa bağımlılıktan kurtulamaz ve ordumuzun bugünkü kazandığı başarılarından belki de söz edemezdik.

Bağımsız ve güçlü bir Türkiye yolunda savunma sanayimizdeki hedefimiz, özgün tasarım ve ileri teknolojiyle Türkiye'yi savunma ve güvenlik alanında küresel bir güç hâline getirmektir. Bu ileri teknolojiyle emperyal güçlerin yaptığı gibi nerede bir yer altı zenginliği varsa, nerede petrol yatakları varsa oradaki mazlum insanların kanı üzerinden, gözyaşı üzerinden siyaset yapıp, silah üretip kendi egemenliğimizi koruma amacımız yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Dal.

Buyurun.

AHMET SALİH DAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

Tek amacımız -tam tersine- gerek Myanmar'da gerek Doğu Türkistan'da gerek Afrika'da gerek yanı başımızdaki Suriye'de mazlum ve mağdur insanlara yardım elimizi uzatmak, emperyal güçlerin orada yaptıkları oyunlarını onların başına çevirmek olacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Temel hedefimiz ve temel stratejimiz, yıllar önce Mustafa Kemal'in söylediği gibi, sathı müdafaadır. Bu sathı müdafaası 783 bin kilometrekare alanla sınırlı değildir. “Ümmetin sesi yok mu, bana bir el uzatacak bir ümmet yok mu?” diyen dünyanın dört bir tarafındaki mağdur Müslümanlara ve gayrimüslimlere elimizi uzatacak, onların sesi olmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. Geçmişten bugüne kadar vatan ve toprak için, ülkemizin birlik ve beraberliği için, güvenlik ve huzurumuz için şehit olan tüm kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dal.

Şimdi söz sırası Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel'e ait.

Buyurun Sayın Karayel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve siz değerli milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 17 Aralık 2016 tarihinde Kayseri'de bombalı araçla gerçekleştirilen, 14 askerimizin şehit olduğu terör saldırısının 2'nci yıl dönümünde bir kez daha tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına tekrar başsağlığı diliyorum. Bu vesileyle, ülkemizin bekasına ve masumların canlarına kasteden tüm teröristleri ve terör örgütlerini bir kez daha lanetleniyorum.

Bugün, Dışişleri Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Dışişleri Bakanlığımız, büyük Türkiye'nin yurt dışı ayağını oluşturan, çalışmaları ve çalışanlarıyla büyük Türkiye'nin yurt dışında tanınması, yerleşmesi ve dış siyasetinin uygulanmasını amaç edinmiş, devlet ve Hükümet hedeflerimizi yurt dışına taşıyan, âdeta devletimizin yurt dışındaki sinir uçlarıdır.

Yurt dışıyla ilgili siyasetimizin sahadaki uygulayıcısı, gerektiğinde ülkemizin yurt dışındaki ilk savunma hattı, ilk iletişim noktası, sınırlarımız dışında yaşayan vatandaşlarımızın hamisi ve kültür coğrafyamızda daha da etkin hâle gelmemiz için yapılacak çalışmaların öncüsüdür. Türkiye, dış politikasında ülkemizin menfaatlerini, adaleti ve merhameti temel eksen olarak belirlemiştir. Ülkemizde, bölgemizde ve dünyada barış, istikrar, güvenlik ve refahın hâkim olması için var gücümüzle çalışmaktayız. Türkiye, dünyanın kalbi olan bu coğrafyada istikrar, güven ve umut abidesi olarak yükselmeye devam etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti, sadece bu milletin ve bölgenin değil, dünyadaki yüz milyonlarca mazlumun da hamisidir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da dediği gibi, Türkiye'nin sendelemesi demek gözlerini ve gönüllerini bize kilitlemiş kardeşlerimizin de sendelemesi demektir.

Devlet olarak insani dramlarda sessiz kalmıyoruz. Yemen'de 2014 yılından beri 50 bini çocuk olmak üzere yüz binlerce insan ölmüştür. 14 milyon insan açlık nedeniyle ölüm riskiyle karşı karşıyadır. BM'nin raporuna göre, her on dakikada 1 çocuk yetersiz beslenmeden ölmektedir. Dünyanın her yerindeki mazlumlara sahip çıktığımız gibi bugün de Yemen'deki kardeşlerimize sahip çıkarak Yemen'de yaraları sarmak için seferber olmuştur.

Türkiye'nin Suriye ve Irak'ta yaşanan insani dramlar karşısındaki duruşu da başlı başına bir insan hakları timsalidir. Türkiye, Suriye ve Irak'taki istikrarsızlıktan beslenen DEAŞ ve PKK gibi bölgenin en kanlı terör örgütleriyle kıyasıya bir mücadele içindedir. Bunun yanında, ülkemizin meşru demokratik rejimini kanlı bir darbeyle değiştirmeye teşebbüs eden FETÖ terör örgütüyle de mücadeleimiz devam etmektedir. PYD-YPG'nin ve DEAŞ'ın sınırlarımıza yönelik saldırılarına karşı Suriye'de başlattığımız Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtı'yla bölge bu örgütlerden temizlenmiştir. Teröristlerden temizlediğimiz bölgeye binlerce Suriyeli aile geri dönerek yerleşmektedir. Harekâtlarla birlikte, Türkiye'nin Suriye'deki jeopolitik denklem içindeki yeri kuvvetlenmiş, Türkiye olmadan bölgeye barış ve huzurun gelemeyeceği ispatlanmıştır.

Yine, Dışişleri politikamız dâhilinde, Körfez bölgesinde, Balkanlarda, Kafkasya'da, Orta Asya ve Türk Cumhuriyetleri ile Asya, Latin Amerika ve Afrika ülkeleriyle iş birliğimizi geliştirmek için üst düzey temaslar gerçekleştiriyoruz.

Önemli bir konu olan Avrupa Birliğinde, Hükümetimiz tarafından Avrupa Birliği üyeliğinin stratejik hedef olduğu bir kez daha vurgulanmıştır. Son dört ayda 2 defa yapılan Reform Eylem Grubu toplantıları bu iradeyi göstermesi açısından önemlidir. Avrupa Birliği bağlamında Mecliste Karma Parlamento Komisyonu olarak 77'nci Karma Parlamento Komisyonu Toplantısı'nı üç yıl aradan sonra 26 Nisan 2018 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirdik. Avrupa Parlamentosu Türkiye Forumu üyeleri, Meclisimiz ve Avrupa Parlamentosu arasında parlamenter diyalogun geliştirilmesi, Türkiye'ye ilişkin ön yargıların giderilmesi ve doğru bilgilendirmenin sağlanması amacıyla Ankara ve Gaziantep'te ağırlanmıştır. Heyet Nizip (2) Konteyner kampına ziyarette bulunmuş, heyete insani yardımda dünya lideri olan Türkiye'nin Suriyeli sığınmacılar için yaptıkları yerinde gösterilmiştir.

Yine, 2018 yılında gerçekleştirilen Avrupa Parlamentosu ziyaretlerimizde 100'e yakın Avrupalı parlamenterle görüşülmüştür. 78'inci KPK Toplantısı bu hafta inşallah, 19-20 Aralık tarihlerinde Meclisimizde gerçekleşecektir.

Sözlerime son verirken özellikle ifade etmek isterim ki Filistinliler 30 Marttan bu yana abluka altındaki Gazze Şeridi'nin İsrail sınırında "Büyük Dönüş Yürüyüşü" adı altında barışçıl gösteriler düzenlemektedir; İsrail askerleri ise sürgün edildikleri topraklara geri dönmeyi ve 2016'dan beri Gazze'ye uygulanan hukuksuz ablukanın kaldırılmasını talep eden sivil halkın üzerine gerçek mermilerle ateş açmaktadır. Gösterilerin başladığı 30 Marttan bu yana, 200'den fazla Filistinli İsrail askerlerinin saldırılarında şehit olmuştur.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Size Gezi'yi hatırlatıyor mu?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) – Bu vesileyle İsrail'in uyguladığı devlet terörünü lanetliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayınız Sayın Karayel.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) – Kudüs ve Filistin davasında yürüttüğü etkin siyasetten dolayı Hükümetimizi ve Dışişleri Bakanlığımızı tebrik ediyorum. Bu konuşma vesilesiyle emeği geçen herkese bakanlarımızın şahsında teşekkür ediyor, bakanlık bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karayel.

Sırada İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın konuşması vardır.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Çonkar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün dünyamız çok sayıda kriz, ihtilaf ve çatışmayla karşı karşıyadır ve maalesef ki yakın coğrafyamızda bu ihtilaflar en yoğun şekilde yaşanmaktadır. Türkiye olarak kendimizi bölgemizden soyutlama imkânına sahip olmadığımız gibi, böylesine çalkantılı bir ortamda dış politikamızın doğru bir vizyona ve manevra yeteneğine sahip, hedef ve ilkelerine bağlı nitelikte yürütülmesi büyük önem arz etmektedir. AK PARTİ hükümetlerimizin uyguladığı millî ve yerli dış politikamız, aynı zamanda girişimci kimliğimizin, insani ve manevi değerlerimizin bir yansımasıdır. Türkiye artık seyirci değil, gelişmelere yön veren ve krizleri başarıyla yönetebilen bir ülkedir. Uluslararası toplum tarafından takdir edilen, öz güvenli, çok boyutlu ve akılcı dış politika uygulayan önemli bir aktör konumundadır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin başlıca dış politika önceliklerinden olan terörle mücadele, içeride ve dışarıda azim ve kararlılıkla sürdürülmektedir. Bu mücadelede kullanılan, savunma sanayimizce geliştirilen millî imkân ve kapasite, ülkemizin bağımsız kararlar alıp etkili operasyonlar yapmasındaki en önemli etkidir. PKK/PYD terör örgütünün ülkemizi ve milletimizi hedef alan eylemleri gereken cevabı almaktadır. DAIŞ'e karşı mücadelede en etkin rolü Türkiye oynamaktadır. FETÖ'yle kapsamlı mücadelemiz çerçevesinde yurt dışındaki FETÖ okullarının kapatılması, bu okulların FETÖ unsurlarından arındırılması ve devralınması süreçlerinde Türkiye Maarif Vakfımızın çalışmaları takdire şayandır.

Değerli milletvekilleri, bölgemizdeki krizlerin çözümü için çabalarımız sürüyor. Suriye'de çatışma ortamının sona erdirilmesi ve istikrarın sağlanması için Rusya ve İran'la birlikte Astana ve Soçi'de ulaşılan mutabakatlarla sahada sükûneti pekiştirdik, milyonlarca Suriyeliyi yeni bir insani felaketten koruduk ve kanamaya devam eden yarannın büyümesine izin vermedik. Suriye'de akan kanın

durdurulması ve buradan bize yönelen tehdidin yok edilmesi önceliğimizdir. Bu çerçevede, Fırat'ın doğusunda da batısında da PKK'nın tüm yapılanmasını yok etmek öncelikli hedefimizdir. Ülkemizin bu konudaki kararlılığını tüm dünya görecektir. Ülke olarak, Irak'ın birliğini ve toprak bütünlüğünü destekliyoruz. Yeni Hükümetten, Irak halkının taleplerini ön planda tutmasını, mezhepler üstü ve kapsayıcı olmasını bekliyoruz ve iş birliğimizi geliştirmek için çabalıyoruz.

Rusya'yla enerji, ekonomi, turizm ve savunma sanayisi alanında güçlenen iş birliğimizi toplumsal ve kültürel sahada da tahkim ediyoruz.

Kuzey Afrika, İran, Basra Körfezi ve Doğu Akdeniz'deki kritik gelişmeleri çok yakından takip ediyor, Türkiye'mizin ve KKTC'nin hayati çıkarlarını kararlılıkla koruyacak adımları zamanlıca atıyoruz.

Azerbaycan'la ilişkilerimizi somut projelerle stratejik bir boyuta taşıyoruz.

İsrail'in zulmünü, işgal ve hukuk tanımazlığını kabul etmemiz mümkün değildir. Filistin meselesi adil bir şekilde çözülmeden Orta Doğu'ya barış ve huzurun gelemeyeceğini, Orta Doğu'daki sorunlar çözülmeden komşu coğrafyaların istikrar ve refah içinde yaşayamayacağını başından beri söylüyoruz.

Kudüs, Türkiye'nin ve tüm Müslümanların kırmızı çizgisidir, bu unutulmamalıdır. "İslam İşbirliği Teşkilatı Dönem Başkanı" sıfatıyla, Cumhurbaşkanımızın himayelerinde, 2017 ve 2018'de zirve toplantıları yaparak konuyu BM Genel Kuruluna ve Güvenlik Konseyine taşıdık ve tüm dünyaya kuvvetli bir mesaj verdik.

Değerli arkadaşlar, Avrupa Birliğine üyelik sürecimizi olumlu bir mecraya sokmak için karşılıklı çıkar ve saygıya dayanan bir müzakere sürecinin önemli olduğuna inanıyoruz. Savunma ve güvenlik politikalarımızın ana sütunlarından olan NATO'ya katkı yapmaya devam ediyoruz. Afrika, Latin Amerika ve Asya'ya açılım politikalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz.

Ülkemiz, TİKA, AFAD ve Kızılay gibi kurumlarımızla, ayırım gözetmeksizin, ihtiyacı olan herkese yardım elini uzatıyor. İnsani yardımlarda dünyada ilk sıradayız. Ara buluculuk çalışmalarında BM, AGİT ve İslam İşbirliği Teşkilatında Eş Başkan olan tek ülkeyiz.

Sayın Cumhurbaşkanımız "Dünya 5'ten büyüktür." diyerek tüm insanlığın vicdanına tercüman olmaktadır. Dünyanın her yerinde soydaşlarımızın ve tüm mazlumların hakkını kararlılıkla savunmaya devam edeceğiz.

Dünyanın en yaygın 5'inci diplomatik ağını oluşturan, 241 temsilcilikle bölgesel ve küresel çapta somut, yapıcı iş birlikleri geliştiren Dışişleri Bakanlığımız, ülkemizin hedeflerine erişmesi ve millî değerlerimizin uluslararası düzleme taşınması için çaba harcamaktadır. Bu noktada, 46 ülkede 56 kültür merkezi açarak bu onurlu misyona katkı veren Yunus Emre Enstitüsü de her geçen gün güçlenmeye devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, konuşmanızı bağlayın Sayın Çonkar.

AHMET BERAT ÇONKAR (Devamla) - Değerli arkadaşlar, Türkiye'yle iyi geçinme niyetinde olmayan, güçlenmemizden ve hedeflerimize yürümemizden rahatsızlığını saklamayan, güvenliğimizi tehdit eden ülkelerle ve organizasyonlarla iyi geçinmek, yaptıklarını sineye çekmek mümkün değildir. Güven, iyi niyet ve karşılıklı çıkar çok boyutlu dış politika ilişkilerimizde belirleyicidir. Dış politikamıza eleştiri yöneltmeler bu noktaları göz önünde bulundurmamak durumundadır.

Sözlerimi tamamlarken Değerli Cumhurbaşkanımıza, Sayın Dışişleri Bakanımıza ve Bakanlığımızın tüm fedakâr çalışanlarına hizmet ve gayretleri için teşekkür ediyorum.

Tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

2019 bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyor, sizlere saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çonkar.

AK PARTİ Grubu adına son konuşmacı, Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'dur.

Buyurun Sayın Kirazoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı ve Türk Akreditasyon Kurumunun 2019 mali yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Ülkemizin jeopolitik konumu, tarihi, ekonomik, sosyal ve kültürel bağları çok yönlü ve aktif bir dış politika izlenmesini gerektirmektedir. Bu, Türkiye'yi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde insani ve vicdani bir yaklaşımı esas alarak bölgesel ve küresel anlamda yeni iş birliği alanları geliştirmeye yönlendirmiş, uluslararası alanda ülkemiz çok önemli bir aktör konumuna gelmiştir. Türkiye'nin izlediği bu girişimci, insani ve çok yönlü dış politikanın stratejik hedeflerinden biri de Avrupa Birliğiyle tam üyelik için yürütülen katılım müzakereleridir.

1999 yılında aday ülke olmamızdan önce de uzun bir geçmişi olan Türkiye-AB ilişkilerini ve katılım öncesi süreci yürütmek üzere kurulan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, 2011 yılında Avrupa Birliği Bakanlığına dönüşmüştür.

AB Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde Dışişleri Bakanlığına bağlı bir Başkanlık olarak yapılandırılmış ve AB sürecindeki kararlılığımızın bir göstergesi olarak da özerk yapısı korunmuştur.

Avrupa Birliği Başkanlığı, gümrük birliğinden mali iş birliğine, topluluk programlarından sivil toplum diyaloglarına kadar pek çok alanı kapsayan Türkiye-AB ilişkilerinde koordinasyonu sağlamaktadır.

AB Başkanlığı, mali iş birliği kapsamında katılım öncesi yardım aracı yani IPA fonlarını, yerelden ulusala, kamudan sivil topluma, sosyal politikadan gıda güvenliğine, çevreden ulaştırmaya, kırsal kalkınmadan eğitim ve kültür alanına kadar halkımızın yaşam standartlarını yükseltmeye yönelik projelerde kullanılmaktadır.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Avrupa Birliğiyle tam üyelik hedefine yönelik müzakerelerde ilişkilerimizin uzun soluklu ve inişli çıkışlı doğası dikkate alınarak ülkemiz açısından en üst düzeyde fayda sağlanmaya çalışılmaktadır. Nitekim, AK PARTİ hükümetleri, bugüne kadar, bu hedef doğrultusunda önemli adımlar atmış, AB standartlarını yakalamak için kararlı bir reform süreci yürütmüş ve yürütmeye de devam etmektedir.

AB'ye katılım müzakereleri sürerken ülkemizin adaylığının önüne siyasi engeller konulduğu ve çifte standartlar uygulandığı hepimizin malumudur. Türkiye her defasında bu engelleri aşarak AB sürecine kararlılıkla sahip çıkmaya çalışmış ve bazı üye ülkelerin siyasi engellemeleri nedeniyle müzakere sürecinin hak ettiğimiz şekilde ilerlememesi sadece ve sadece Türk halkının AB'ye olan güvenini zayıflatmaya neden olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçesi üzerinde söz aldığım diğer kurum olan Türk Akreditasyon Kurumu 1999 yılında kurulmuş ve ülkemizde uygunluk değerlendirme kuruluşlarını ulusal ve uluslararası standartlara göre akredite eden tek yetkili yasal otoritedir.

TÜRKAK, 2004 yılından bu yana tüm giderlerini kendi gelirleriyle finanse etmektedir. Kamu ve özel sektörden, yurt içinden ve yurt dışından deney, kalibrasyon ve tıbbi laboratuvarlar, muayene kuruluşları, ürün, sistem ve personel belgelendirme kuruluşları, doğrulayıcı kuruluşlar ve referans malzeme üreticileri gibi, toplam 1.700'e yakın uygunluk değerlendirme kuruluşu TÜRKAK tarafından akredite edilmiştir.

Sözlerime son vermeden önce söylemek istediğim iki husus var: Öncelikle, TÜRKAK'ın verdiği bu hizmetler, üretici, sanayici, ihracatçı ve her şeyden önemlisi, tüketicilere güvenli mal ve hizmet sunulmasına katkı sağlamaktadır. Diğer husus, AB tarafından ülkemizdeki Suriyeliler için verilen yardım sözüne ilişkindir.

Malumunuz olduğu üzere, 400 bini güneydoğunun incisi olan memleketim Gaziantep'te olmak üzere Kilis, Hatay, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa dâhil, bölgemizdeki tüm illerde “Veren el, alan elden üstündür ve hayırlıdır.” anlayışıyla misafir edilen yoğun bir Suriyeli nüfus bulunmaktadır. AB tarafından Suriyeliler için verilen bu yardım sözünün yerine getirilmesini bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kirazoğlu.

Buyurun.

MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Devamla) – Dış yardımların ve AB fonlarının artırılarak bölgemizdeki temel ve altyapı ihtiyaçlarının yanı sıra, Suriyelilerin Suriye’de oluşturulan güvenli bölgelere geri dönüşünü sağlayacak projelerin finansmanı için de kullanılması gerekmektedir.

Bu çerçevede, Dışişleri Bakanlığının, Avrupa Birliği Başkanlığının ve Türk Akreditasyon Kurumunun 2019 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kirazoğlu.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, sisteme giriş sırasına göre her partiden bir milletvekiline yerinden bir dakika süreyle söz vereceğim. Daha sonra grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İsimlerini okuyacağım milletvekilleri, sisteme girmiş olan milletvekilleridir. Burada, bu turlarda konuşan milletvekillerinin isimleri listeden çıkarılacaktır. Daha sonra tekrar sisteme giriş yaparak listede adlarının yer almasını sağlayabilirler. Soru-cevap kısmında şimdi konuşan milletvekillerinin, ancak sıra gelirse konuşabileceklerini de hatırlatayım.

Sayın Gaytancıoğlu? Yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, çok özür dilerim, o liste sabah soru-cevap için girilen liste. Şimdi, arkadaşımız “soru-cevap”a girmiştir ve akşamüstü, örneğin, Sayın Akar’a soru sorma niyetindedir.

BAŞKAN – Sayın Özel, sorun şudur ki: 30 kişiden fazlasını sistem almıyor ve 60’a göre söz taleplerini düzenlemek için başka bir ölçüt bulamadım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir önerim olsun, şöyle olabilir eğer diğer arkadaşlar da uygun bulursa: Şimdi, bu arkadaşlarımız, hangi partiden olursa olsun, bütçe görüşmelerinde takvimde de belli olan son kısımdaki yirmi dakikalık “soru-cevap” a talipler. Orada da hepimizin malumu ki ilk 10 kişiye, belki 11 kişiye söz verilebiliyor. Bence o ilk 10 kişiden sonraki 11’inci kişiden başlayarak İç Tüzük 60’a göre bakarsanız, olur.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Aynen, aynen.

ÖZGÜR ÖZGÜR (Manisa) – Öbür türlü, bakanlara soru sorma hakları ellerinden gider veya sorduğunuzda arkadaşımız İç Tüzük 60’a göre söz talep etmediğini beyan ederse ona söz vermeyin, atlayın; öyle de olabilir.

BAŞKAN – Şimdi, bu da bir yöntem olabilir.

Sıkıntı şurada Sayın Özel, siz de farkındasınızdır: Sisteme 60’a göre giriş yapılamıyor. Bu durumda, önümdeki listeyi soru-cevap için esas alırsam 60’a göre hiçbir milletvekiline söz veremeyeceğim. Ben de bunu bir yöntem olarak kabul ettim, eğer ismini okuduğum arkadaşlar burada söz haklarını kullanmak istemezlerse bir sonrakine geçeceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, olur efendim.

BAŞKAN – Bir sonraki de istemezse hakları saklı kalır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olur efendim.

BAŞKAN – Sisteme yeteri kadar giriş yapmamış partilerden de grup başkan vekillerinin isim bildirmelerini rica ettim ki her grubun konuşmasının ardından bütün partilere eşit söz hakkı tanıyabileyim diye.

Şimdi, ismini okuyacağım milletvekilleri eğer söz haklarını soru-cevap kısmında kullanmak isterlerse şimdi konuşmak istemediklerini bildirebilirler, ben bir sonraki milletvekiline geçeceğim.

Evet, Sayın Gaytancıoğlu yoktu,

Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben söz hakkımı soru-cevap kısmında kullanacağımı bilgimize sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özcan Özel...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yok Başkanım.

BAŞKAN – Yoksa Sayın Kaya? Yok.

Sayın Çelebi? Yok.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bundan sonra okuyacağım isimler 10’uncu sıradan sonrakilerdir dolayısıyla şimdi söz haklarını kullanırlarsa belki avantaj sağlamış olurlar çünkü daha sonra kendilerine soru-cevapta sıranın gelmemesi ihtimali çok yüksektir.

Sayın Kayışoğlu...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Soru-cevapta kullanacaktır Başkanım, yok burada.

BAŞKAN – Kullanıp kullanamayacağı o zamanki duruma bağlı olacaktır.

Sayın Özer? Yok.

Sayın Hürriyet...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Kullanacağım efendim.

BAŞKAN – Kullanmanızı öneririm çünkü alt sıralarda yer alıyor isminiz, soru-cevapta sıra gelmeyebilir.

Buyurun Sayın Hürriyet.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- *Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, terörle mücadele sırasında yaralanmış ancak Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği'ndeki "yüzde 40 uzuv kaybı" şartı nedeniyle gazilik haklarını alamayan vatandaşların mağduriyetinin ne zaman giderileceğini merak ettiklerine ilişkin açıklaması*

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Soru-cevapta bize sıra gelmeyeceği için ben de 60'a göre söz hakkımı kullanmak istiyorum.

Milli Savunma Bakanlığına hitaben bu söz hakkımı kullanmak istiyorum. Özellikle, benim uzun zamandır ilgilendiğim, terörle mücadele sırasında yaralanmış ancak Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği'ndeki yüzde 40 uzuv kaybı şartı nedeniyle gazilik haklarını alamayan vatandaşlarımız var, yaklaşık 19 bin kişi ve her seçim dönemi bu insanlar ne yazık ki kandırılıyorlar. Hükümet tarafından bir KHK çıkarıldı, birçok insanı kapsamadı ama 15 Temmuzda şöyle bir ayırım yapıldı ve bunu devletin bir ayıbı olarak görüyorum. 15 Temmuzda tırnağı çizilen gazi sayıldı hiç yaralanma koşuluna bakmaksızın ama bu insanlar devletin gönderdiği, terörle mücadele için gönderdiği insanlar, parmağı kopmuş, gözü kör olmuş ama ne yazık ki gazi sayılmıyor. Binali Bey de bu konuda özellikle demişti "7 bakanlığımız çalışıyor." Ama hâlâ o 7 bakanlıktan bir ses seda yok. Bu konu ne zaman çözülecek, merak ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hürriyet.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubundan Sayın Şimşek...

Şimdi kullanmak istiyor musunuz söz hakkınızı?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Kullanmak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şimşek.

10.- *Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, 17 Aralık Kayseri'de yapılan hain saldırının saneidevriyesinde şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ve Suriyelilerin çatışmaların sona erdiği bölgelere döndürülmesi konusunda Mersinli hemşehrilerinin Dışişleri Bakanından talebi olduğuna ilişkin açıklaması*

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, 2016 yılında Kayseri'de yapılan hain saldırı sonucu hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Bugün onların seneidevriyesi, nur içinde yatsınlar.

Sorum Dışişleri Bakanımıza olacak: Sayın Bakanım, seçim bölgem olan Mersin'de resmî rakamlara göre 200 bin ama gayriresmî 300-400 bin civarında Suriyeli vatandaş yaşıyor. Mersinli hemşehrilerimizin ve bütün Türk milletinin talebi, Suriyelilerin bölgelerine, özellikle çatışmaların sona erdiği bölgelere bir an önce ülkelerine döndürülmesi. Gerçekten, Mersin merkezin belli caddelerinde dolaşırken Türkiye Cumhuriyeti'nin bir ilinde mi dolaşıyoruz yoksa Suriye'nin bir caddesinde, sokağında mı dolaşıyoruz bunu anlayabilmemiz pek mümkün olmuyor. Bu konuda Dışişleri Bakanlığı olarak gereğini yapmanızı bekliyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – AK PARTİ Grubundan Sayın Taşkın şimdi kullanmak ister mi acaba?

Eğer Sayın Taşkın burada değilse Sayın Şeker? Yok.

Sayın Aydın? Yok.

Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Kullanacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kılıç.

11.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Kahramanmaraş ilinin ülkenin makro hedeflere ulaşmasında en çok katkı sağlayan iller arasında yer aldığına ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İstiklal ve istikbal kenti Kahramanmaraş'ımız Türkiye'nin en güçlü sanayi merkezleri arasında yer almaktadır. Şehrimiz bugün 1.800 sanayi tesisinin faaliyet gösterdiği dev bir endüstri merkezi hâline gelmiştir; tekstil, metal mutfak eşyaları, enerji, gıda, kâğıt sanayisi ve çimento sektöründe lider konuma ulaşmıştır. 120 ülkeye ihracat yapan 300 ihracatçı şirketi, 150 bin kişilik istihdam ordusuyla ülkemiz ekonomisine güç katan Kahramanmaraş'ımız ülkemizin makro hedeflerine ulaşmasına en çok katkı sağlayan iller arasında yer almaktadır.

Elbette ilimiz sanayisinin bir kısım sorun, ihtiyaç ve talepleri de vardır. Bu konular üzerinde ehlince titizlikle çalışılmış bir dosyayı gereği için Sayın Sanayi ve Teknoloji Bakanımıza sunuyorum.

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubundan Sayın Bahşi, buyurun.

Şimdi kullanmanız gerekiyor yoksa zaten soru-cevapta size gelmeyecek Sayın Bahşi.

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Kullanacağım efendim.

12.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, tek tip askerlik ve bedelli askerlik konusunda verdikleri yasa teklifinin Genel Kurula ne zaman sevk edileceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sorum Millî Savunma Bakanına. Biz daha önceden tek tip askerlik ve bedelli askerlik konusunda yasa teklifi vermiştik, hâlâ Komisyonda bekletilmektedir. Özellikle bedelli askerlik için müracaat eden gençler hayatlarını bir an önce kurmak için bu yola müracaat etmişlerdir ancak 2020 yılının Aralık ayına kadar celp sırası verilmiştir. Kendileri mağdur durumdadır, bu hususta bir çalışma var mıdır? Tek tip askerlik ne zaman Genel Kurula sevk edilecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – HDP Grubundan Sayın Tiryaki.

13.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştu Tiryaki'nin, Batman ilinin işsizliğin en yüksek olduğu ve her geçen yıl yükseldiği kentlerden biri olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığıyla ilgili bir bilgi ve talebimi dile getirmek istiyorum. İşsizliğin en yüksek olduğu ve her geçen yıl yükseldiği 4 kentten biri Mardin, Siirt ve Şırnak'la birlikte seçim bölgem olan Batman'dır. Bu 4 kentin işsizlik oranı Türkiye ortalamasının neredeyse 2 katının üstünde, 3 katına yaklaşmaktadır. 2008 yılında yüzde 17,4 olan işsizlik oranı 2012 yılında yüzde 21,3'e, 2017 yılında ise tam yüzde 26,9'a yükselmiştir.

Mart 2018'de Kalkınma İdaresi Başkanlığının yayınladığı il profili raporu var, bir kitapçık; onda da GAP İdaresinin yürüttüğü proje ve faaliyetler ayrıntılı olarak sayılmıştır. İçerisinde yer alan tarımsal faaliyet projeleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonu açamıyoruz Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Tamam Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam.

Geçen oturumda dileklerini tamamlayamadığımı bana ileten ve bunun için de kısa bir söz talebinde bulunan Sayın Sancaklı'ya yerinden ekstra bir söz hakkı veriyorum.

Buyurun.

14.- *Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, FIVB Kadınlar Dünya Kulüpler Voleybol Şampiyonası'nda şampiyon olan VakıfBank'ı ve 3'üncü olan Eczacıbaşı VitrA'yı kutladığına ilişkin açıklaması*

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cuma günü burada Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesini konuşurken tabii, zaman yetersizliğinden birçok konuyu atladık ama öyle bir konuyu atladım ki hemen, Meclis çıkışından sonra Voleybol Federasyonu Başkanımız Sayın Akif Üstündağ arayıp sitemini ilettiler bize. Konu da şu: Kadınlar Dünya Kulüpler Voleybol Şampiyonası'nda Vakıfbank'ımız dünya şampiyonu oldu, Eczacıbaşı da dünya 3'üncüsü oldu. Bu, tarihî bir başarıdır. Oradan kutlayamadım; Sayın Başkan, söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum, buradan kutlama şansı bulduk.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Rica ederim.

Evet, değerli milletvekilleri, şimdi grup başkan vekillerinin varsa söz taleplerini karşılayacağım.

Buyurun Sayın Özel.

15.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, söz taleplerini blok görüşmelerden sonra verdiğiniz için biraz önce de tutanağa geçirmiştim “Milliyetçi Hareket Partisi Sayın Grup Başkan Vekili Bülbül'ün sözlerine cevabımı bir sonraki cevaba erteliyorum.” diye.

Sayın Bülbül yaptığı konuşmasında, Cumhuriyet Halk Partisi ile Adalet ve Kalkınma Partisi arasında 7 Haziran-1 Kasım arasında yapılan koalisyon görüşmelerini, sanki Cumhuriyet Halk Partisinin bu 17-25 Aralık sürecini affa uğrattığı, hoş gördüğü bir süreçmiş gibi nitelendirdi. Bunu o dönem de herkes, yaşayan herkes biliyor, şöyle de delillendirebiliriz: İşte, “14 maddede CHP'nin koalisyon ilkeleri”ndeki ilk madde “hukukun üstünlüğü”yle başlayıp son madde “yolsuzluklarla mücadele” diye geçiyordu. Hatta bu konu üzerinde yoğun durmamızı Sayın Mahir Ünal -ki şu anda da gelip her zaman açıklama yapabilir- “Süreci enfekte ediyorsunuz 4 bakanın yolsuzluğunu sürekli gündemde tutarak, nasıl koalisyon olacak?” diyerek eleştirmişti. CHP ile AKP arasındaki koalisyon görüşmelerinin olumsuz sonuçlanması da o gün bütün köşe yazarlarının da yazdığı gibi en çok dış politika, millî eğitim ve yolsuzlukla mücadele konusundaki derin görüş ayrılıkları olarak söylenmişti.

Şimdi, biraz önce Sayın Başkan diyor ki: “Biz durduğumuz yerde duruyoruz.” MHP'nin durduğu yeri gösterelim bu meselede: Resmî hesaplarından “17-25 Aralık Yolsuzluğa Hayır, Yolsuzlukla Mücadele Haftası” ve yine MHP'nin resmî hesaplarında 17-25 Aralık hatırlatıyorlar bu süreç öncesinde ve altında “Korkut Ata Kongre ve Kültür Merkezi” diyor, 4 bakanın resimleri var altta, üstüne “Hırsız var.” yazmışlar ve teşkilatlarını resmî olarak toplantıya çağırıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynı toplantıyı “Hırsız var.” yakarılarıyla, 4 bakanın resminin olmadığı ama aynı vurgunun yapıldığı İzmir ve İstanbul toplantılarında da AK PARTİ logosu ve ayakkabı kutusunun içinden çıkan paralarla resmetmişler. Hem Sayın Bülbül hem de Sayın Bahçeli 19 Haziran 2018 Star TV'de “Geçmişte bu konuda ne dediysek arkasındayız.” diyor.

Şimdi, buradan Sayın Bahçeli'nin söylediği bazı sözleri söyleyerek uzatmayacağım. Ama net bir soru soruyoruz Sayın Bülbül -samimiysen- siz diyorsunuz ki: “Zarrab gelsin, yargılansın dedik, bu da bütün sürecin ortaya çıkmasıdır.” Zarrab'ı yargılamak şu an elimizde değil çünkü Zarrab başka bir ülkenin elinde ama bu Parlamentonun elinde bir şey var.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Niye, yargılarız?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nedir o bir şey? Geçmişteki bu 4 bakan hakkında önce açılan, daha sonra oylama erteletilerek reddedilen o süreç için Anayasa'nın 105'inci maddesi diyor ki: "301 milletvekili eliyle bu kişiler hakkında yeniden soruşturma komisyonu kurulabilir." (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani hiç polemik falan değil, bu 4 bakanın yeniden... Hem Zarrab dosyasında ortaya çıkan yeni delillerle hem de bu yeni Parlamento dağılımıyla yani 290 AK PARTİ'nin "hayır" dediğini bile kabul etsek soruşturma komisyonunu kurdurabilecek sayı elimizdeyken, bırakın Zarrab'ı marrabı -diyorsunuz ya "Zarrab'tan 4 bakana gelir."- gelir, 4 bakanı Yüce Divana sevk etmeyle ilgili önergeyi 301 imzayla verelim, yeni delil durumu araştırılsın; hırsızlığa bulaşıtlarsa cezalarını çeksinler, bulaşmadılarsa aklansınlar. Zaten eğer böyle bir şüphe olmasa o günden beri bu 4 bakan Adalet ve Kalkınma Partisinde, Mecliste, bakanlıkta, yönetimde neden görev alamıyorlar? Bu kişilerin lekeleneme hakkı varsa buna da AK PARTİ'nin saygı duyması lazım.

Biz ne dediğimizi biliyoruz. MHP'ye de "Hodri meydan!" diyoruz. Hadi bakalım hırsızları gizlemek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özel, bitirin lütfen, bağlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son cümle.

...hırsızları sakınmak için de EYT'de olduğu gibi "Sol tarafımız flu oluyor, bu tarafımızla davranamayız, biz kendi önerimizi yaparız." mı diyeceksiniz? Hodri meydan; atın imzaları, 301'e tamamlaması bizden.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

Sayın Bilgen, size söz vereceğim ama, doğrudan yöneldiği için sözler...

16.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Milliyetçi Hareket Partisinin "yolsuzluklar" adı altında yapılabilecek ne varsa her türlü soruşturmada duruşunun net olduğuna, Türkiye'nin içinden geçtiği netameli süreçte siyasi partilerin ortak millî tavır içerisinde yer almasını talep ettiklerine, Cumhuriyet İttifakı'nın Türkiye'nin dünyada süper güç hâline gelebilmesi ülküsünü barındıran birliktelik olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, Sayın Özel olmasa biz de grup başkan vekili olarak kendimizi yetiştiremeyeceğiz bu Mecliste, Allah razı olsun, tecrübemize katkı sağlıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Estağfurullah; görevimiz, yapacağız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Allah razı olsun, sağ olun.

Şimdi, efendim, Milliyetçi Hareket Partisinin demin ifade ederken...

MUHARREM VARLI (Adana) – Bir tarafları kaşınıyor onun ama Allah sonunu hayretsin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Ne diyorsun sen ya, ne diyorsun!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Milliyetçi Hareket Partisinin tavrını, duruşunu ifade ederken, biz...

(CHP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grup başkan vekilin konuşuyor.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri karşılıklı olmasın... Lütfen... Lütfen, değerli milletvekilleri... (CHP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Sevgili milletvekilleri... Lütfen yerimize oturalım ve karşılıklı bağışmayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, çok özür dilerim, tabii böyle bir şeye izin vermeyiz de oradan çok ağır bir sataşma var.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Bir tarafları kaşınıyor.” diyor Sayın Başkan, resmen tehdit ediyor.

BAŞKAN – Bir dakika gürültü bitsin, sizi duyamıyorum Sayın Özel. Gürültü bitsin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sinkafa varan bir sataşma var, buna tavizsiz olacağımızı söylediniz, siz yapın görevinizi, söz hakkınıza saygı duyalım. Böyle bir şey olmaz!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Bir tarafı kaşınıyor.” diyor.

(CHP sıralarından “Özür dilesin.” sesleri)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sançar'ın, üslubun kişinin karakterinin bir parçası olduğuna, milletvekilinin kullandığı sözler için önce bireysel ardından grup başkan vekilinin sorumluluğunun olduğuna, bu da yetmiyorsa İç Tüzük'ün kendisine verdiği yetkileri kullanacağına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, üslup kişinin karakterinin bir parçasıdır. Ben buradan milletvekillere üslup dolayısıyla veya kullandıkları sözler dolayısıyla özel bir hatırlatmada bulunmayı bile gereksiz bulurum. Eğer kullanılan sözler İç Tüzük'ün disiplin hükümlerini açıkça ihlal eder nitelikte ise ben kendim işlem başlatmam ama grup başkan vekillerinin talepleri üzerine tutanaklar incelenir, eğer işlem yapmak gerekiyorsa o işlem yapılır. Ama, bu tür yollara gerek kalmadan, birbirimize hitabımızda belli ölçüleri tutturmak hepimizin başlıca sorumluluğudur, esasen bizlerin bireysel sorumluluğudur. Eğer bu sorumluluğu yerine getirmekte sıkıntı çekiyorsak ya da gruplarda bu tür konularda sorun yaratan milletvekilleri çıkarsa ikinci olarak grup başkan vekillerinden bu konuda inisiyatif almalarını bekliyorum. Yani birleşimi yöneten Meclis Başkan Vekilinin doğrudan müdahalesini talep etmeden önce bireysel sorumluluk, ardından grup başkan vekillerinin sorumluluğu, bu yetmiyorsa ben İç Tüzük'ün bana verdiği yetkileri kullanırım. Sonra, ara verdiğimizde bu hususu bütün grup başkan vekilleriyle bir arada değerlendirmek isterim.

Teşekkür ederim.

Sayın Bülbül, sözlerinize devam edin lütfen.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Milliyetçi Hareket Partisinin “yolsuzluklar” adı altında yapılabilecek ne varsa her türlü soruşturmada duruşunun net olduğuna, Türkiye'nin içinden geçtiği netameli süreçte siyasi partilerin ortak millî tavır içerisinde yer almasını talep ettiklerine, Cumhur İttifakı'nın Türkiye'nin dünyada süper güç hâline gelebilmesi ülküsünü barındıran birliktelik olduğuna ilişkin açıklaması (Devam)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Milliyetçi Hareket Partisi ilkeli ve seviyeli siyaseti Türkiye'de temsil eden bir siyasi partidir. (CHP sıralarından “Seviye bu mu?” sesleri) Başkaları temsil etmez manasında söyleyemiyorum, bu yanlış

anlaşılmasın, herkes kendinden sorumlu. Milliyetçi Hareket Partisinin, demin, geçmişten bugüne tavrını ortaya koymak adına da bazı örnekler verdim. Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz, vermiş olduğum bu örneklerde görüldüğü gibi, bu baltayı, satırı veyahut da bu adalet önünde hesap verme meselesini kendimize hiçbir ön şart olmaksızın reva görmüş bir hareket olarak bizi başka şeylerle sınamanın herhangi bir imkânı var mı? Bu noktada, Milliyetçi Hareket Partisinin, Türkiye’de “yolsuzluklar” adı altında yapılabilecek ne varsa her türlü sorgulamada, her türlü soruşturmada tavrı nettir, duruşu nettir. Hukukun üstünlüğü çerçevesinde, daha öncesinde de sayın bakanların, bahsedilen o 4 bakanın geçmişte Yüce Divana sevgiyle alakalı olarak Milliyetçi Hareket Partisinin karşı bir tavrı olmamıştır. Şimdi, bununla alakalı olarak Milliyetçi Hareket Partisinin şu an içerisinde bulunduğu süreci, bu manada zora sokacak veyahut da buradan “Hadi bakalım, hodri meydan!” diyecek bir tavır yok; Milliyetçi Hareket Partisi o konuda nettir. Milliyetçi Hareket Partisi, Türkiye’nin şu an içerisinde bulunmuş olduğu süreçte önceliklerini ortaya koymaktadır, mücadele edilmesi gereken hususları ifade etmektedir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ...Türkiye’nin içinden geçtiği netameli süreçte sadece kendisinin değil, burada bulunan bütün siyasi partilerin ortak bir millî tavır içerisinde yer almasını talep etmektedir. Önümüzde bu kadar büyük sıkıntıların olduğu bir aşamada, Türkiye’de bu hadiseler meydana gelirken, terörle mücadelenin en yoğun olduğu bir dönemde sanki Türkiye güllük gülistanlıkmiş gibi veya Türkiye’de bu manada birtakım acılar yaşanmıyor veya Türkiye’nin geleceğiyle alakalı büyük tehlikeler ortaya çıkmıyormuş gibi, devamlı bunlar meydana geldiği zaman, konuşmalar meydana geldiği zaman “Siz dünü hatırlıyor musunuz?” göndermelerini yapıp bugüne dair tek kelime sarf etmemektir bizim asıl itirazımız olan husus, bu konularda oyalanmaktır veya suskun kalmaktır. Türkiye’de Atatürk’ün kurmuş olduğu parti olmakla övünürken aynı zamanda bu memlekete yönelen tehlikelere karşı aynı Atatürk gibi, büyük bir cesaretle ve büyük bir celadetle hareket edecek bir yapıyı biz arzu ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın lütfen Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bizim bu noktadaki, Cumhuriyet Halk Partisine söylediğimiz, ifade ettiğimiz hususlar bunlardır.

Evet, Cumhur İttifakı vardır; Cumhur İttifakı, Türkiye’nin bekasına yönelik tehditleri savuşturmak, bunları ortadan kaldırmak ve Türkiye’nin 2023, 2053, 2071 vizyonları çerçevesinde “lider ülke Türkiye” hâline gelebilmesi, dünyada bir süper güç hâline gelebilmesi hedefini, ülküsünü barındıran bir birlikteliktir. Şimdi, bunları “Bu birliktelik çerçevesinde oluyoruz.” deyip de Türkiye’de Milliyetçi Hareket Partisinin ahlak ve faziletini sorguluyor olmayı da hiçbir şekilde kabul etmemiz mümkün değildir. Efendim “Şurada flu, burada flu...” Milliyetçi Hareket Partisi bu Meclis döneminde beraber hareket edeceği yapıyı baştan deklare etmiştir, ortaya koymuştur, bu konuda da cesaret göstermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Bülbul artık.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - MHP bu cesareti gösterirken Genel Kurulda sanki beraber değilmiş gibi, kapı arkalarında yapmış oldukları ittifaklarla, illerde yapmış oldukları ittifaklarla başka birtakım siyasi gündemler peşinde koşmayı biz uygun görmüyoruz. Bu gündemler milletimizden gizli bir şekilde yürütülemez. Biz her şeyimizi açık bir şekilde, net bir şekilde ortaya koyuyoruz. Genel Başkanımızın sözünün de sonuna kadar arkasındayız, bizim de tavrımız budur. Bu noktada diyebileceğimiz başka bir söz yoktur. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, size söz vereceğim ama karşılıklı olmaması için diğer grup başkan vekillerinin de söz talepleri var, önce onlara söz vereceğim.

Sayın Bilgen, söz talebiniz vardı.

Sizin de Sayın Zengin, size de söz vereceğim.

Buyurun Sayın Bilgen.

17.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Türkiye'nin 17-25 Aralık konusunda uluslararası arenada zor duruma düşürüldüğüne ve toplantı gösteri yürüyüşleriyle ilgili AİHM'de tazminata mahkûm edildiği çok sayıda dava olduğuna, bütçe görüşmelerinin ruhu, saygınlığı açısından rücu davalarıyla ilgili inandırıcı açıklamaların yapılmasının önemli olduğuna ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, biz birkaç kez burada Yemen'le ilgili durumu gündemleştirdik ve biraz önce de yine birinci gruptan kimi milletvekillerinin Yemen'deki insanlık dramına dikkat çekmesi sevindirici ama galiba biraz geç. Yemen'le ilgili yapılan bütün uyarılara rağmen, büyük ihtimalle -en azından genel, yaygın kanaate göre- uzun süredir, işte, kralın ölümündeki yas ilanından tutun yakın tarihlere kadar Suudi Arabistan'la dış politikada girilen ilişkinin bir sonucu olarak orada ne yazık ki çok sayıda çocuğun ilaçsızlıktan, sağlıklı gıdaya ulaşamamaktan hayatını kaybetmesi karşısında ciddi, etkin tepki verme konusunda son derece geç kalınmıştır. Şu anda Körfez ülkelerinde Türkiye kökenli ürünlere karşı boykot kampanyaları var, sosyal medyada görebilirsiniz, elbette ki Kaşıkçı olayıyla ve daha önceki bazı olaylarla ilgili ama bu konularda galiba daha ilkeli ve daha erken hareket etmek gerekiyor.

İkincisi Sayın Başkan: Biraz önce tartıştığımız konuda yani 17-25 Aralık konusunda eğer farklı hareket edilip hızlı davranılsaydı, bugün Zarrab, muhtemelen, Amerika'da Türkiye'ye karşı kullanılan bir koz, bir rehine gibi olmayacaktı. Şimdi düşünün ki ortağı Zencani İran'da yargılandı ve Türkiye'de ne kadar rüşvet dağıttığına dair çok somut rakamlar telaffuz etti. İran, idam kararı aldı ama parayı tahsil etmeden idam yapmama konusunda da net bir irade beyanında bulundu. Şimdi ne olup bittiğini İran biliyor; Amerika muhtemelen biliyor, Zarrab ne kadar konuştuysa ama biz, Türkiye'de, bu konuyu hâlâ ciddi biçimde konuşup kamuoyuna bilgi vermiyoruz. Şimdi bunun güvenlikle, devlet sırrıyla bir izahı olabilir mi? Bu, doğrudan doğruya aslında uluslararası arenada Türkiye'nin zor duruma düşürülmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun devam edin Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Son olarak da Sayın Başkan, son derece somut, doğrudan bütçeyi ilgilendiren bir konuya dikkat çekmek istiyorum. Şimdi toplantı gösteri yürüyüşleriyle ilgili Türkiye'nin AİHM'de tazminata mahkûm edildiği çok sayıda dava var. Tek tek dosya ayırımı yapmayacağım ama daha genelleyerek bu konuya dikkat çekmek istiyorum. 2002 ile 2012 arasındaki başvuru rakamları Adalet Bakanlığı tarafından cevaplanmış ama sonraki yıllara dair veriler son derece düşük. Neredeyse her yıl artan sayılarda, son yıllarda on binleri bulacak rakamlarda başvuru yapılıyor; iki binli rakamlarla başlamış, on binlerce rakamlarda başvuru var. Türkiye'ye hükmedilen tazminat rakamları ilk yıllarda yaklaşık 3-4 milyon avroyla başlamış, şu anda 6-7 milyon avro civarında -2015, 2016 yıllarında Türkiye'ye tazminat hükmedilmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Şimdi bu kadar büyük rakamlarla, tazminata mahkûm olmuş bir ülkede, yine bu iktidar döneminde çıkartılmış, Avrupa Birliği süreciyle son derece ilişkili ve yerinde bir karar olan rücu düzenlemesinin hayata geçirilmemesi, uygulanmaması kabul edilebilir bir durum değildir. Bu konuda en son açıklamayı Sayın Bozdağ Adalet Bakanlığı adına yapmış, yaklaşık 80 milyon civarında rücuyla bir tahsilat yapıldığını... Yani ihlale sebebiyet veren kamu görevlisinin bunun bedelini millete ödetmesi değil, kendisinin ödemesi caydırıcılık açısından son derece önemli bir düzenlemedir. Sadece rakamlar değildir önemli olan, elbette ki ihlallerdeki haksızlıkları telafi etmek imkânsızdır ama bir de bunun yükünün millete ödetilmesi asla kabul edilemez bir şey. En son, 2017 yılı sorulduğunda Maliye Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı rücuyla ilgili herhangi kayıt bulunmadığını, hesapların karıştığını beyan etmişler. Bu konuda ciddi, inandırıcı bir açıklama yapılırsa sanırım, bütçe görüşmelerinin ruhu, saygınlığı açısından önemli olacak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilgen.

Sayın Zengin...

18.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve 17-25 Aralıkla ilgili İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının takipsizlik kararı verdiğiine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Sayın Başkan, tabii, konuşulurken birden fazla konuda aslında cevaba ihtiyaç duyuyoruz ama uzatmamak adına arka arkaya söz almayı tercih etmiyorum. O yüzden, iki konuya dair açıklama yapmak istiyorum.

Bunlardan bir tanesi: Sayın Hürriyet konuşmasını yaparken gazilikle alakalı açıklamalarda bulundu. Öyle zannediyorum her birimiz için hem gazilik hem şehitlik çok önemli bir vakıa, Türkiye’de bir vakıa ve hepimizin çok önemsedığı bir mesele. Bizim açımızdan bakıldığı zaman, şehitler arasında bir kategorik sıralama asla olamaz, gazilik için de aynen bu böyledir. Gaziliğin şartları zaten kanunen belli, keyfi bir uygulama olamaz. Ana hatlarıyla muharip gaziler var, savaşta “gazi” unvanını alanlar; bir de malul gaziler var. Bu tartışmanın malul gazilikten çıktığı kanaatindeyim fakat tartışılacak bir mevzu yok çünkü konu çok net. 15 Temmuzla alakalı çıkmış bir kanun hükmünde kararname var, 675 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve devamında da 684 sayılı Kanun Hükmünde Kararname var. Daha sonra da bunlar kanunlaştı ve zaten hepsini içeren bir kanun buradan geçti, 3713 sayılı Kanun. Bu kanunda kimlerin gazi olacağı ve nasıl olacağı zaten belirtiliyor. Yani Sosyal Güvenlik Kurumunun bir çerçevesi var -belli bir oranda bir bedensel engelinizin olması gerekiyor- bunun şartları, nasıl oluşacağı tanımlanıyor; bunlara haizseniz siz ancak “gazilik” unvanı alabiliyorsunuz. “Gazilik” unvanı dalga geçilecek bir unvan değil. Hiç kimse tırnağı çizildi diye bu ülkede gazi olmadı ve olamaz, fevkalade sıkı şartları var. O sebeple ben bu konuyu konuşurken ciddiyetle konuşmamız gerektiğini düşünüyorum ve ayrıca bu konuda insanlar arasında incitici bir ayrıma gitmeyi çok sıkıntılı buluyorum.

Şimdi, diğer mesele de tabii ki 17-25 meselesi. Yani, artık yeni gündem bulamayınca dön dolaş, eski konuları tekrar ısıt ısıt bir daha konuş.

Şimdi, burada mesele şudur: Bir defa geriye dönük olarak elimizde çok belirgin bir şey var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çok belirgin kullanacağımız, hukuk önünde netleşmiş konular var. 17-25 meselesi de aynen böyle. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının -tarih de söylüyorum- 18/10/2014 tarihinde verdiği tam 60 sayfa -eğer okumaya üşenmezlerse- bir takipsizlik kararı var. Bu takipsizlik kararına binaen yine burada, Meclisimizde Milletvekilimiz Sayın Hakkı Köylü'nün Başkanlığı yaptı, o zamanki iktidar partisinden 9 ve 5 muhalefet milletvekilinden oluşan Meclis soruşturma komisyonu Yüce Divana göndermeme kararı aldı. Bu kararı alırken de biraz evvel bahsettiğim 2014 tarihli Cumhuriyet Başsavcılığının verdiği takipsizlik kararına istinaden bunu yaptı.

Bu kararın çok önemli bir özelliği vardı, karar şuna dayanıyordu, bunu muhakkak söylemek istiyorum: Bu konuyla alakalı, 17-25'le alakalı fiziki takip, ses kaydı, dinleme, dijital verilerin tamamının sahte olarak üretildiğine karar verdi.

Şimdi sayın grup başkan vekili konuşurken o zamanki haberleri falan gösteriyor ve sanki bir vakıa var, bunların dinlemesi usulsüz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir kez daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir vakıa var da bunların dinleme kayıtları usulsüzmüş gibi davranıyor. Oysa ki tamamen -bir daha söylüyorum- ses kayıtlarının, dijital verilerin, bunların hepsinin sahte olarak üretildiğine karar verildi ve şöyle üretildiğine karar verildi, kendileri de herhâlde “Hayır.” demeyeceklerdir. Ergenekon ve Balyoz davalarında olduğu gibi...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Paralar nerede, paralar?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çok sakın ve ciddice anlatıyorum, bitirdikten sonra söylersiniz lütfen.

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aynen Ergenekon ve Balyoz davalarında olduğu gibi, tüm bunların da Zekeriya Öz ve ekibi FETÖ'cü hâkim ve savcılar tarafından bu dijital verilerin sahte olarak üretildiğine karar verildi.

Tabii, hatırlayacaklardır, Sayın Kılıçdaroğlu grupta bunları dinletmişti, çok büyük bir marifet olarak bunları dinletmişti; onu da hatırlatmak istedim buradan.

Velhasılıkelam, hukuk önünde bir suç olmadığı çok aleni olarak ortaya çıkmış bir konudan bir siyasi rant üretmeyi, biraz böyle esnafın eski borç defterlerini karıştırmasına benzettiğimi de belirtmek isterim.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Özel, söz vereceğim, bir kısa açıklama yapmama izin verin lütfen.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, gündeme getirilen konuları bütün boyutlarıyla ortaya koyma gibi bir amaç güdülürse bütçe görüşmelerini sürdürme imkânunun olmadığına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Şimdi, bu konuların her biri saatlerce tartışılabilir, belki günlerce tartışılması gereken konulardır. Yani bu konularda söz alındığında bütün boyutlarıyla ortaya serme gibi bir amaç güdülürse bütçe görüşmelerini yürütme imkânımız olmaz. Elbette grup başkan vekilleri kendi tarzlarını kendileri belirler, içeriği de kendileri belirler ama benim önerim, 60'a göre söz talebi çerçevesinde temel

pozisyonların anlaşılır bir biçimde ortaya konulması, karşılıklı tartışmaya yol açmayacak bilgilerin aktarılması şeklinde kullanılmalıdır. Aksi takdirde, burada dile getirilen konuların her biri, dediğim gibi, zaten bu Mecliste günlerce, belki aylarca tartışıldı; bunları İç Tüzük 60 çerçevesindeki söz hakkı içine, söz süresi içine sığdırmamız mümkün değil, belli bir noktada kesmek zorunda olduğumun da farkındasınızdır. Bu konuda da sizden, yine, iş birliği ve anlayış rica ediyorum.

Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

19.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, "Tırnağı çizilse gazi sayılacak." ifadesinin Binali Yıldırım'a ait olduğuna, 15 Temmuz gazilerinin yararlandığı haktan terörle mücadele eden gazilerin de yararlanması gerektiğine, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün "Genel Başkanımızın sözünün de sonuna kadar arkasındayız." ifadesine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kısa kısa ve yeni bir tartışma yaratmadan şunu söyleyeyim: "Tırnağı çizilse gazi sayılacak." ifadesini eleştirdi ama ifade bize ait değil, Binali Yıldırım'ın bizatihi ifadesidir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ona da söyledim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karşılığı da şudur: Kanun hükümde kararnamede yüzde 1 sınırı bile yoktur gazilik için ama diğer gazilerde yüzde 40 sınırı var. Türkiye'de 19 bin kişi kimi iki ciğerinin arasında kurşunla, kimi omuriliğinin içinde şarapnelle yüzde 36'da, 38'de kalmış, gazi sayılmıyor ama 15 Temmuzda bu yok. Biz demiyoruz ki 15 Temmuzdakiler gazi sayılmasın. Biz diyoruz ki bu haktan terörle mücadele eden diğer gazilerimiz de yararlansın. Konu bu kadar basit.

Diğer nokta: Tartışma, delilerin hukuka uygun toplanıp toplanmadığı tartışması ama esas nokta şu: O kasa kasa paralara önce "FETÖ koydu." denildi. FETÖ koyduysa Hazineye irat kaydedilecekti ama onlar, daha sonra faiziyle iade edildi. Bu da esas meselenin içinde rüşvet, hırsızlık, pislik olduğunu ama delillerin toplanış şekline dolaylı hükümsüz delil olduğunu ortaya koydu.

Son olarak, biraz önce Sayın Bülbül'ün söylediği şu şey gerçekten altını çizmeye değer, diyor ki: "MHP'nin içinde bulunduğu süreci zora sokmak için söylüyor bunu." Yani bugünkü yerel seçim ittifakı... 301 tane imzayla bu 4 bakan ki... "Biz o 4 bakanın suçsuzluğuna inandık." dese ben bir şey demem ama "Sözümüzün arkasındayız." dedi diye, 4 bakanın resminin üstüne "Hırsız var." deyip kurumsal toplantı yaptılar diye diyorum. O da diyor ki: "Bizim yereldeki ittifakımız daha önemli." Yolsuzlukla mücadele... Diyor ki: "Terörle mücadele var, güllük gülistanlık değil." Sizin o zaman "Yüce Divana gitsin diye oy kullandık." dediğiniz süreçte de bu ülkede şehitler geliyordu, gaziler vardı. Tutarlılıkta, terörle mücadele yolsuzlukla mücadeleye engel olursa esas o zaman terörün kaynağına gidemezsiniz. O yolsuzlukla mücadelenin içinde kara para var, uyuşturucu ticareti var; birtakım suçluların birilerinin önüne yatması, delilleri örtbas etmesi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Terörle mücadelenin en büyük zaafa uğrayacağı yer, yolsuzlukla mücadele etmeme noktasındaki tavidir.

Bundan sonra da son olarak şunu söyleyeyim -bize söylediği o kadar ağır sözlerden sonra "tutarsızlık" falan- diyor ki: "Genel Başkanımızın her sözünün, her tavrının arkasındayız bu konuda." O konudaki her sözünden, tavrından bir iki tane söyleyeyim, geçmişte ne söylediğine bakın Sayın Bahçeli'nin: "Yeni Türkiye, şerefsizliğin kürsüye çıkması, başkanlığın rütbe olmasıdır." demiş. Demiş ki: "Devletin kasasını zimmetine geçirirken basılmış bir adamdan Cumhurbaşkanı olmaz." "Şerefini gömlek gibi giyip çıkararak, tarafsızlık yeminini ampul gibi yakıp söndüren bir şahsiyet, Türkiye'ye istikamet çizemez." demiş. Bu tavrın mı arkasındasınız, bu ittifakın mı arkasındasınız?

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, söz vereceğim ama biraz önce yaptığım hatırlatmayı lütfen dikkate alalım, aksi takdirde ara vermek zorunda kalacağım.

Son olarak söz talebinizi karşılayacağım, sonra da ara vereceğim.

Ara verme isteğimin nedenini de açıklayayım ki araya biraz nefes alma süresi girsin. Bu Mecliste sadece bizler çalışmıyoruz değerli arkadaşlar; emekçiler var, stenograflar var, burada kavaslar var, yasama uzmanları var ve sizler eğer acıkmışsanız arada gidip yemek yiyebiliyorsunuz, başka ihtiyaçlarınızı karşılayabiliyorsunuz ama bu arkadaşlarımız ancak verdiğimiz aralarda nefes alabiliyorlar. O nedenle son olarak sizlere sözlerinizi bitirmek üzere birer ya da en fazla ikişer dakika süre tanıyayım, sonra ara vereyim.

Buyurun Sayın Bülbül.

20.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 17-25 Aralıkla alakalı süreçlerin devam ettiğine ve Reza Zarrab'ın suistimali varsa hesabının Türk mahkemelerinde görüleceğine, Milliyetçi Hareket Partisinin Meclis soruşturma komisyonunda bakanların Yüce Divana sevki yönünde tavır ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Şimdi, bizim yerel ittifakı önemseyerek bunların araştırılmasına karşı çıkmamız gibi bir durum söz konusu değildir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 301 imzayı atalım.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Sus, dinle be! Dinle!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Niye “be” diyorsun, niye kabalaşıyorsun?

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Dinle!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Niye kabalaşıyorsun?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Arkadaşlar, bir müsaade edin, bana bir müsaade edin... Bir dakika, arkadaşlar, lütfen... Lütfen...

301... Şu an itibarıyla sizin bahsettiğiniz 105'inci madde Cumhurbaşkanının yargılanma süreci.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakanların da var.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – 106, bakanlar ve Cumhurbaşkanı yardımcılarını kasteden 106.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle dedik zaten.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – 106'ncı maddede soruşturma açılabilmesi noktasında diyorsunuz.

Şimdi daha önce ifade edildiği gibi, bunlar bir soruşturma komisyonuna konu olduğu zaman, bu meselede Milliyetçi Hareket Partisinin tavrı Meclis tutanaklarındadır. Milliyetçi Hareket Partisi bu meselenin araştırılmasını talep edenlerdendir. O noktadaki tavrımızı yinelemekte fayda gördüm ve ifade ettim.

Bunun dışında, bu soruşturulmasında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar çıktıktan sonra soruşturmaya ilişkin olarak, bununla alakalı Meclisin vermiş olduğu bir karar var. Artı, bu kararın

dışında bakanlarla alakalı kayıtlar, sonradan oluşturulan, sahtelik iddiası olan, sahte olduğu ifade edilen kayıtların dışında eğer paralarla alakalı bir sıkıntı varsa Milliyetçi Hareket Partisinin burada dediği çok net: Reza Zarrab getirilsin ve yargılsın, bağımsız Türk yargısının önünde yargılsın. O paraları teslim alan Reza Zarrab değil mi? Değil mi? Reza Zarrab.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, o zaman 4 bakan için niye oy kullanmıyorsunuz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Reza Zarrab. Öbürleri kayıt, bakanlarınkisi ses kaydı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Adam Ankara’da...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bakanlarınkisi ses kaydı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Adam Amerika’da.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Vesair deliller, bunların sahteliğiyle alakalı mahkemeye, savcılığa intikal etmiş ve bu noktada çıkmış bir karar var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yeni delil durumu var diyorsun, doğru.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ama ben diyorum ki bunun ilerisinde bir şey söylüyorum size, bunun ilerisinde bir şey söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Reza Zarrab Türkiye’ye getirilsin ve Türkiye’de yargılsın. Türkiye’de yargılandığı zaman, sizin dayanak olarak kabul ettiğiniz “Hazineye irat olarak kaydedilirdi şimdi niye böyle oldu?”nun sorusunun cevabı Reza Zarrab’ın yargılanmasıyla ortaya çıkacaktır ve arkasından, o süreç de sonu nereye gidiyorsa gitsin sonuna kadar gidilip herkesten hesap sorulacağı bir süreç olmalıdır. Bu tavrımız da nettir. Ama Reza Zarrab’ın sahte mahkemelerde yargılanma sürecine karşı tavrımızı da bu arada ifade etmiş bulunuyoruz. Türkiye’de yargılanmalıydı ve yargılanmalıdır.

Ve ben şunu söylüyorum: Gün gelecek Reza Zarrab Türk mahkemeleri önünde hesap verecektir. Bunun günü gelecek.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gün bugündür; 4 bakanı yargılayabiliriz, 4 bakanı; gün bugündür.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır efendim. 4 bakanla alakalı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gün bugündür.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sizin dayanağınız 4 bakan meselesi değil. 17-25’le alakalı mesele nedir, ortaya çıkacak.

Bu arada, bu 17-25’i bu şekilde uygulayan, bu operasyonu yapan ve bu sahte delilleri üretenlerle alakalı olarak da gereğinin yapılacağı bir sürecin içindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Açar mısınız efendim.

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın ama lütfen Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, bağlamaya çalışıyorum ama önemli ifadeler.

BAŞKAN – Tamam.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, 17-25 Aralık eğer bir operasyonsa, bir komploya, bir FETÖ tezgâhıysa –ki bugün böyle olduğu ortaya çıkmış durumda- bununla alakalı da süreçler şu an devam etmektedir. Bununla alakalı ortaya çıkacak olan gerçekler ışığında, Allah nasip ederse, bu mesele de eğer Reza Zarrab’ın bir suistimali varsa, rüşvete bulaşmışsa, rüşvete bulaştırdıysa, bunun hesabı da Türk mahkemelerinde görülür.

Bakanlarla alakalı kurulan soruşturma komisyonunda yapılan soruşturmada Milliyetçi Hareket Partisinin tavrı nettir.

Orada yazan... Ne diyor?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Hırsız var.” diyor. 4 bakan resmi koymuşsunuz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Yolsuzlukla Mücadele Haftası.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tavır sürüyorsa hodri meydan!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tavır aynen devam ediyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tavır sürüyorsa hodri meydan! 4 bakana “Hırsız var.” yazmış.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır...

BAŞKAN – Lütfen karşılıklı konuşmayalım değerli grup başkan vekilleri, lütfen...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, biz tavrımızın devamlılığını Mecliste soruşturma komisyonunda bu bakanların Yüce Divanına sevki yönünde tavır koyarak zaten göstermişiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Özgür Bey, sana...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – 24 Hazirandan sonra niye bu kadar görüştünüz AK PARTİ’yle?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bir saniye... Bir saniye... Ben konuşuyorum ya! Müsaade edin ya!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen sakin olalım, yerimize oturalım.

Son bir dakika tanıyayım Sayın Bülbül ve artık, lütfen, bağlayın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Milliyetçi Hareket Partisinin o dönemki tavrı, oraya yansıyan tavrı neyse yüce Meclise yansıyan tavrı da o olmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi o soruşturma komisyonunda Yüce Divana sevk edilip aklanmaları yönünde tavır göstermiştir, yargılanmaları yönünde tavır göstermiştir. Bu tavrımızın daha ne kadar sorgulanabilir olduğunu anlayabilmiş değilim.

Bunun yanı sıra, yerel seçimlerle alakalı olarak “Bu meseleleri bir ittifaka kurban ediyorsunuz.” demek bir bühtandır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen dedin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Milliyetçi Hareket Partisine hakarettir, bunu asla ve asla kabul etmeyiz. Milliyetçi Hareket Partisi Adana Büyükşehir Belediyesini daha yeni aldığı dönemde, birtakım şayiaları çıktığı anda, daha tek bir tane büyükşehir belediyemiz olmasına rağmen -Adana Milletvekiliniz yanınızda oturuyor- benim Genel Başkanım kalkıp “Aklan, hukuk önünde hesap ver, ondan sonra gel.” diyebilmiştir. Bunu söyleyebilecek ciğer kimde var? (MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, son kez açın, toparlayacağım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bülbül ama bu 6'ncı kez.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Son kez açın, toparlayacağım.

BAŞKAN – Tamam ama lütfen bağlayın çünkü her grup başkan vekiline bu kadar süre verirsem bu oturma çok uzar.

Buyurun ama son bir dakika, bağlayın lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, şimdi, söylenen bir şey varsa partim adına bunlara da cevap vermem lazım.

BAŞKAN – Bir dakika bekleyin Sayın Bülbül, baştan başlatacağım sürenizi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Doğrudur ama şunu söylüyorum: İç Tüzük'ün 60'ncı maddesi çerçevesinde bu konuları tüketmeye çalışırsak bir sonuç alamayız. Hani, ben siz bitirmeden sözünüzü kesmeyi prensip olarak zaten doğru bulmuyorum, yapmıyorum da ama sizden anlayış bekliyorum, bütün grup başkan vekillerinden.

Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Çok teşekkür ederim.

Efendim, biz üslup olarak polemik açan değil, meselelere açıklık getirmeye çalışan bir anlayışla Mecliste faaliyet göstermeye çalışıyoruz.

BAŞKAN – Doğrudur ama İç Tüzük 60'ncı madde çerçevesinde konuşuyoruz.

Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, burada, bizim önümüze konulup gösterilen şeylere bakıldığında Milliyetçi Hareket Partisinin duruşunu burada sorgulamayız. Milliyetçi Hareket Partisi o duruşunun gereğini, o gösterdiğiniz yazıların gereğini Mecliste soruşturma komisyonunda göstermiş olduğu tavırla göstermiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi imkânın var. O zaman gücün yetmedi, şimdi gücün var. Hadi...

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Dinle, dinle!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Milliyetçi Hareket Partisi... O bakanlarla alakalı verilmiş olan karar ve arkasından soruşturma komisyonunda ortaya çıkan gerçekler ki bu kayıtların sahteliğinin tamamen ortaya çıktığı bir ortamda, bunun bir FETÖ operasyonu olduğunun ortaya çıktığı bir ortamda, Milliyetçi Hareket Partisinin bu konuda bakışını değerlendirip arkasından bu işin soruşturmasıyla ilgili olarak daha 2018 yılı içerisinde Reza Zarrab'la ilgili serdettiği görüşler önemsenmeli. Bu işin düğümü, bu işte ne olacağı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Vermeyecek misiniz efendim?

BAŞKAN – Artık açmayayım Sayın Bülbül, anlayış gösterin lütfen. Tamamlayın.

Ayrıca, grubunuzun konuşmaları var bugün. Daha sıra gelmedi size, orada tamamlanır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bu işin neticesinde ne olacağı o yargılamalar neticesinde ortaya çıkacaktır.

BAŞKAN – Şimdi, sırasıyla, Sayın Bilgen, söz talebiniz var mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, bir soru sordu, bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Özel, söz vereceğim ama sizden söz istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sadece bir dakika...

BAŞKAN - Sadece en fazla iki dakika Sayın Zengin ve Sayın Özel. Yoksa ara vereceğim. Bu konuda mutabık kalalım, söz vereyim çünkü çok uzadı bu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sadece bir...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

Sonra Sayın Zengin. İki dakikadan fazla söz vermeyeceğim.

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, soru olduğu için soruya cevap: AKP'den devşirdiğiniz Büyükşehir Belediye Başkanını yargıya teslim ettiniz ya, “Bu yürek kimde var?” O yürek, ondan yıllar önce İSKİ yolsuzluğu ortaya çıktığında yolsuzluğa bulaşanları kulağından tutup kendisi yargıya teslim eden CHP’de var o yürek, onu bir kere bilin. (CHP sıralarından alkışlar)

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Etmedi, etmedi. Hayır etmedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - İki: Şimdi bir yürek aranıyor, bir yürek. Dün “hırsız” dediği 4 bakana “yargılansın” diye oy kullanmış, gücü yetmemiş, AKP çoğunluktaymış, düşmüş. Şimdi AKP azınlıkta ama siz -aynı çizgide durduğunuzu söylüyorsunuz- oy verecek olursanız yargılanma yolu 4 bakana açılacak. Bu yürek kimde var beyefendi, bu yürek kimde var?

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin...

22.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Valla yürek tartışmasını bilmiyorum ama bir matematik hatası var. Yani burada biz çoğunluktayız. Nerede azınlık, ben anlayamadım yani. AK PARTİ her şeyiyle Meclisin çoğunluk partisidir. O yüzden, ister yüreğiniz var ister yok, ne varsa getirin, biz sonuna kadar grubumuz olarak her şeyin arkasındayız.

Şimdi, şunu söyleyeceğim: Sayın Özel konuşmasında, argümanlarını, kendi iddiasını desteklemek için yanlış bir şekilde, yanlış bir zeminde kullanıyor. Bahsettiğiniz bir tek para bulunmuştur. O para da Üsküp, Makedonya’daki Balkan Üniversitesi için olan bir para ve bu paranın...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Evde ne işi var?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Doğru, bunda haklısınız. Evde ne işi var? Hakikaten, aynen öyle.

Ama nihayetinde mahkeme, bu paranın Üsküp Makedonya’daki üniversite için, Balkan Üniversitesi için...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evde ne işi var, evde?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ya, lütfen, arkadaşım, rica ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir bırakın, sayın grup başkan vekili sözünü tamamlasın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Balkan Üniversitesi için olduğuna karar veriyor -Türkçe konuşuyorum- o sebeple faiziyle beraber...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Genel Müdür kendi bankasına güvenememiş.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Haydar ağabey, ya bir dinle!

BAŞKAN – Siz de oturun lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Arkadaşınıza bir şey söyler misiniz Sayın Özel?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Üniversitenin parası olduğuna mahkeme karar veriyor, o sebeple paranın faiziyle iadesini istiyor. Yani ortada çok net bir karar var. Mahkeme kararına inanmıyorsunuz, Meclisten çıkana inanmıyorsunuz, yani sadece sizin kanaatiniz doğrultusunda olunca mı bir kanaat doğru olacak, hukuk doğru olacak? Biz şahsen hem Meclisin verdiği karara hem mahkemenin verdiği karara itimat ediyoruz. O sebeple, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O 4 bakanın rüşvet yemediğine yemin edebilir misiniz vicdanen?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben şahsi meselelerden bahsetmiyorum, biz burada grubumuz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, başka sorum yok. Var mı yemin edebilecek olan?

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O 4 bakanın rüşvet almadığına yemin edecek bir cengâver arıyoruz?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, sayın grup başkan vekilinin sözünü tamamlamasına izin verelim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sonuç olarak biz burada hukukla konuşuyoruz, sizin maalesef, kullandığınız argümanlar konuyla alakasız şeyler. Elmalar ile armutları getirip aynı yerde tartmaya çalışıyorsunuz. Lütfen doğru argümanlarla konuşalım.

Teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son bir dakika veriyorum Sayın Zengin, bitti mi?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ediyorum. Ben kurala uymayı seviyorum. Bir işe yaramıyor, görüyorum; kim daha çok üste çıkmaya çalışırsa zaman kazanıyor; iki, üç, altı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neden? “Bir dakika” dedik, ben bir dakika konuştum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama ben hukuktan, kuraldan yanayım yani.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.34

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 15.56****BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 35’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Avrupa Birliği Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara sıra gelmişti.

Şimdi ilk söz İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'ya ait.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

HDP GRUBU ADINA DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, kırk gündür tecrit ve hukuksuzluğa karşı açlık grevinde olan, Hakkâri halkının iradesi, Milletvekilimiz Leyla Güven’in onurlu ve direngen duruşunu selamlıyorum, talebinin talebimiz olduğunu bir kez daha tekrar etmek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Bugün 17 Aralık ve 19 Aralık 2000 hapisaneler yıl dönümü, bunu unutmadığımızı tekrar hatırlatmak istiyorum. 19-26 Aralık 1978 Maraş katliamını unutmadık. 28 Aralık 2011 Roboski katliamını unutmadık. Abluka ve sokağa çıkma yasaklarında katledilen halkımızı ve Silopi’de sokak ortasında katledilen Taybet ana şahsında tüm kadınları ve yitirdiklerimizi tekrar anıyorum ve dünden bugüne katledilen tüm emekçileri, ezilenleri, mazlumları unutmadığımızı, unutmayacağımızı bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Bugün hapisanelerde yaşanan insan hakkı ihlalleri had safhaya ulaşmıştır. Milletvekilleri, siyasetçiler, gazeteciler, kadınlar, akademisyenler, öğrenciler, işçiler hapisanelerdedir. Hapisanelerde hukuk dışı, keyfi uygulamalar mevcuttur. Bunlara birkaç örnek vermek istiyorum: Çıplak arama, kitap, gazete, dergi yasakları, keyfi koğuş aramaları ve sürgünler olağan hâle gelmiştir hapisanelerde. Bugün Van F Tipi Hapishanesinde havalandırmanın tel örgülerle kapatıldığı, sabah akşam koğuşlarda keyfi arama ve darba maruz kalan tutsaklardan 2 tutsak 92’nci gününde bugün ölüm orucunda. Buradan Mecliste ses olmalarını istiyoruz. Buradan Adalet Bakanlığına talebimizdir: Bir an önce bu sese kulak verilsin ve hapisanelerdeki artık işkenceye varan bu insanlık dışı uygulamalara son verilsin.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi için partim adına söz almış bulunmaktayım.

Geçen perşembe günü Ankara’da meydana gelen kazada yaşamını yitiren yurttaşlarımızın ailelerine başsağlığı, yaralılara şifa diliyorum. Seçimlere yönelik hızlandırılmış projelerin bugün yarattığı tablo halkımızın can ve mal güvenliği olmaktadır. Bugün Sayıştayın bir raporu yayınlandı -malum ki Mecliste bütün vekiller bunun haberini almıştır- Ankara’daki kazanın meydana geldiği tren yolundaki gibi, birçok demir yolunun sinyalizasyon sisteminin tamamlanmadan hizmete sokulduğunun altı çizilmiştir. Raporla göre, ihale edilen 2 proje sinyalizasyon gibi can güvenliğini etkileyen imalatlar tamamlanmadan teslim edildi. “Dün Çorlu, bugün Ankara, peki yarın neresi?” diyeceğiz. İktidar bir an önce üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeli, en güvenli ulaşım olarak adlandırılan demir yollarındaki bu ihmaller derhâl giderilmelidir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2016 yılı genel bütçesi 4 milyar 375 milyon 275 bin TL olup 2017 yılında bütçe 5 milyar 147 milyon 466 bin TL’ye yükselmiştir. 2018 yılında ise 5 milyar 793 milyon 391 bin TL’lik bütçe ödeneği ayrılmış olup 2018 Ağustos ayı sonu itibarıyla 3 milyar 967 milyon 876 bin 158 TL’lik kısmı harcanmıştır. TÜBİTAK, Türkiye Bilimler Akademisi gibi bilim kurumlarını bünyesinde barındıran Bakanlık bilimsel araştırma ve geliştirme projelerinde savaş sanayisini öncelemiş, sosyal bilimler, fizik, kimya, matematik gibi, toplum yaşamını doğrudan etkileyen birçok çalışma geri kalmıştır.

Ülkemizde bilimsel faaliyetin geliştirilmesi, özendirilmesi için ciddi hiçbir çalışma yapmayan AKP iktidarı aksine bilim insanlarını öteleyen, hedefleyen, hedef gösteren, bilimsel çalışmalarını engelleyen, akademik ve özgür düşüncüyü baskı altına alan politikalarını ısrarla savunmaktadır.

OHAL sürecine bir bakalım, 6 binden fazla akademisyen üniversitelerden ihraç edilmiştir, yüzlerce akademisyen ifade ve fikir hürriyetlerini kullandıkları için hâlâ yargılanmaktadır. Bu vesileyle, baskılar ve hukuk dışı uygulamalara boyun eğmeyen, vicdanın, bilimin ve özgür düşüncenin savunucuları barış akademisyenlerini saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Biraz önce oturduğum yerde bir not aldım, bir vekil arkadaşımız o kadar güzel işler yapılmış gibi -AKP iktidarının teknoloji ve bilim üzerine sunumunu yaparken- anlattı ki, peki, bunların hangisini bilim insanların yapıyor diye sormak istiyorum. Bugün bu kadar akademisyen, bugün bu kadar bilim insanı içeride tutsakken, soruşturmalar açılırken biz kimlerle yapacağız? Evet, “Hayallerimizi gerçekleştireceğiz.” demişti, hayallerimizi kimlerle gerçekleştireceğimizi sormak istiyorum.

AKP iktidarı boyunca bilim, sanat, felsefe ötelenmiş, bunlarla ilgilenen insanlar hedef gösterilmiş, bu politikaların sonucu olarak da birçok bilim insanı ülkemizi terk etmiştir. Almanya merkezli İstihdam Araştırma Enstitüsü Beyin Göçü Veritabanı'nın Nisan 2018 tarihli verilerine göre Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma örgütüne üye 20 ülke arasında yaşayan yükseköğretim ve üzeri eğitim seviyesine sahip Türkiyeli göçmenler maalesef otuz yılda 3'e katlandı. AKP iktidarı, bilim düşmanı bu politikalarından bir an önce vazgeçmeli, bilim insanları ve ifade özgürlüğü üzerinde baskılarına son vermelidir.

Emperyalist, kapitalist dünya sömürü düzeninin tüm dünyada emekçilere ve ezilen halklara yönelik uyguladığı neoliberal politikalar her gün yaşamımızdan daha fazlasını alıyor. Emekçilerin cebindeki son kuruşa dahi göz diken bu barbar sömürgeciler, yoksullardan çaldıkları yetmiyormuş gibi utanmazca çalışma saatlerinin artırılmasını, kıdem haklarının artırılmasını ve patronlara devredilmesini, patronlardan alınan vergilerin sınırlandırılmasını talep etmektedirler.

Neoliberal sömürgecilerin ülkemizdeki on altı yıllık temsilcisi AKP bu sömürü düzeninin ortaklığını yapmaktadır. On altı yıllık iktidarları boyunca işçilere, emekçilere, köylülere daha fazla yoksulluk, daha fazla tasarruf ve daha fazla borçtan başka bir şey vermeyen patron, sermaye dostu AKP iktidarı her zaman işçiye karşı patronu, köylüye karşı tefeciye, mazluma karşı zalimi korumuştur. Emekçilerin en asgari taleplerini dahi jandarma copu, polis gazı, yargı sopasıyla bastıran AKP iktidarı patronlar için ise daha fazla zenginlik yaratmıştır. Eğitim, sağlık, sosyal politikalar ve benzeri birçok hakta tasarrufa gitmiştir. İşçilerin İşsizlik Fonu'nu bankalara, tefecilere, patronlara peşkeş çekmiştir. İktidarları boyunca emekçiye daha çok yoksulluktan başka bir şey vermediler; patron kulüplerinde, birliklerinde, vakıflarda “İşçilerden daha fazla ne çalabiliriz, ne kazanabiliriz?” üzerine tartışma yürüttüler. Bugün patronlara daha çok refah ve kâr sağlayan AKP iktidarı işçiye ne mi verdi? Hep birlikte bakalım: On altı yılda 20 binden fazla işçi iş cinayetlerinde katledildi. TEKEL, PETKİM, TÜRK TELEKOM, Şeker Fabrikaları özelleştirildi. Kâğıt fabrikaları (SEKA) kapatıldı. İşsizlik Sigortası Fonu kuruluş amacı dışında kullanıldı, üç kamu bankasına fondan 11 milyar TL aktarıldı. İş Kanunu'nda yapılan değişiklikle işçi kiralama büroları kuruldu; işçiler modern köleliğe, güvencesiz çalışmalara zorlandı. Sömürü düzenlerini, hırsızlıklarını ve yalanlarını saklamak için her defasında başvurdukları “millî güvenlik” ve “devlet bekası” argümanlarıyla 15 ayrı işçi grevi yasaklandı, 15 grev ertelemesinin 7'si OHAL döneminde yani 2016-2018 yıllarında gerçekleştirildi. Üçüncü havalimanı işçilerinin sağlıklı barınma, beslenme ve ödenmeyen ücretlerinin ödenmesi için yaptıkları eyleme jandarma ve polis tarafından saldırıldı, AKP iktidarının emrindeki yargıyla onlarca işçi tutuklandı.

Her gün ülkemizin farklı işçi bölgelerinde ücretleri, ekonomik ve sosyal hakları gasbedilen, sendikalı oldukları için işlerinden atılan yüzlerce işçi direnmektedir. Bugün, Gebze'de Flormar işçileri, Bursa'da Cargill işçileri, Aydın'da belediye işçileri, Urfa ve Muğla'da TÜVTÜRK işçileri, Mamak'ta TOKİ işçileri; İzmir, Antep, Karaman'da Süperpark işçileri; Real, Metro ve Makro Market işçileri hakları için direnmeye devam ediyorlar. Buradan, direnen işçilerin direnişlerini selamlıyorum.

On altı yılda AKP iktidarının işçiler için âdeta bir cehennem yarattığı; Soma, Ermenek, Şirvan, Şırnak, Afşin, Torunlar, Davutpaşa, Tuzla, Ostim, Kozlu, Karadon, Esenyurt'taki toplu işçi katliamları hafızalarımızdaki yerini hâlâ koruyor. Katliamların ardındaysa mutlaka AKP'nin palazladığı patronlar çıkıyor. AKP iktidarı bu bütçeyi hazırlarken işçilerin, emekçilerin, köylülerin değil, emperyalizmin

çok uluslu şirketlerinin patronlarının, tefecilerinin, bankaların çıkarlarını gözetmektedir. Yani bu bütçe, halkın bütçesi değil, kadınların bütçesi değil, işçilerin bütçesi değil, öğrencinin bütçesi değil; akademinin, sağlığın, hukukun bütçesi değil; bu bütçe sarayın, saltanatın bütçesi. Bu bütçeye partim adına “hayır” diyoruz ve teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Canbaz Kaya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konuşmacı konuşması boyunca “sürgün” gibi “rehin” gibi “tutsak” gibi hukukumuzda yeri olmayan, bu Meclisin mehabetine yakışmayan çok ifade kullandı. Cevap vermek istiyorum izin verirseniz bununla ilgili.

BAŞKAN – Sayın Turan, daha önce de belirttim; bir grubun konuşmaları tamamlanmadan ilke olarak söz vermeyeceğim dedim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki Sayın Başkan, grubun bitiminde o zaman.

BAŞKAN – Bu konuda sizden de yardım ve iş birliği istedim. Konuşmalar tamamlanınca zaten sizlere söz vereceğim.

Teşekkürler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, burada şimdi yeni bir usul oluşurken şunu da gözetmek gerekiyor ama: Şimdi, buradaki hak 60 mı 69 mu arasında geliyor gidiyor ve siz 60 takdir ediyorsanız eyvallah ama örneğin, bir gruptan 12 konuşmacı üst üste, her birisi bir saldırıda bulunuyor. Grup başkan vekilinin -bu Bülent Bey olur, yarın ben olurum, öbür gün Sayın Bülbül olur- hepsine birden iki dakikada cevap vermesi olanaklı değil.

BAŞKAN – Haklısınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani, 69 kapsamının bu değerlendirmenin dışında tutulması gerekir.

BAŞKAN – Haklısınız Sayın Özel, zaten bugün birleşimi açarken bu hususun altını özellikle çizdim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bütçeye mahsus Sayın Başkan.

BAŞKAN – 60’tan söz taleplerini sonra karşılayacağım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Anladım.

BAŞKAN – Biraz önce belirtilen hususları eleştiri, itham olarak gördüm ama hakaret veya sataşma olarak değerlendirmedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Anladım efendim, tamam.

BAŞKAN – O nedenle, 69 kapsamına giren herhangi bir ifade kullanıldığında, böyle olduğunu takdir ettiğimde elbette söz vereceğim kürsüden ama grup başkan vekillerinin 60’a göre söz taleplerini her bir grubun konuşması tamamlandıktan sonra karşılayacağım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eyvallah, tamam Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Şimdi sırada Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü var.

Buyurun Sayın Sürücü. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

HDP GRUBU ADINA AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Türkiye’de demokratik bir çözümün gelişmesi ve tecridin son bulması için kırk günden beridir bedenini açlık grevine yatan Hakkâri Milletvekilimiz Sayın Leyla Güven’i saygıyla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Evet değerli arkadaşlar, GAP Bölge Kalkınma İdaresi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Otuz yılı aşkın bir süredir GAP projesi tamamlanmadığı ve bu projenin toplumsal boyutuna dair amaçları gerçekleşmediği için bölge göç vermeye devam etmekte, çiftçiler tarım alanlarını terk etmektedir. Bunun nedeni, projenin elektrik enerjisi yüzde 78 oranında bitmişken sulama projelerinde gerçekleşme oranının yüzde 47’yle yarıya yakın bir düzeyde kalmasıdır. Bölgenin kalkınmasını sağlayacak olan asıl aşama sulamaya açılması gereken tarım alanlarıdır.

GAP projesi sadece bölgenin değil, bütün ülkenin kalkınmasına büyük katkı sağlayacak bir projedir ancak sakınmamız gereken bir noktayı da göz ardı etmemeliyiz. Projenin barajlar kısmıyla bölgenin tarihi ve kutsal alanları, bölge halkının tarihsel hafızası yok edilmekte, bölgenin ekolojik yapısı ortadan kaldırılmaktadır. Bu nedenle, projeler yürütülürken bir bütünlük içinde uygulanmalıdır. Bir taraftan yeni bir yaşam alanı inşa edilirken diğer taraftan bölgenin tarihsel hafızası ve ekolojik yapısı yok edilmemelidir.

Evet değerli arkadaşlar, GAP bitirilmediği, tarımsal desteklemeler yetersiz ve maliyetler yüksek olduğu için çiftçiler üretimden, hayvancılıkla uğraşanlar ise hayvancılıktan vazgeçmektedir. Bu nedenle sebze ve eti pahalı yiyoruz çünkü tarımsal ürünleri ve eti ithal eden bir duruma düşmüşüz. GDO’lu ürünler, hormonlu meyveler ve boyalı, tatlandırılmış gıdalar yiyoruz.

Evet değerli milletvekilleri, AKP’nin on altı yıllık iktidarında uyguladığı tarımsal üretim politikası üreticinin ihtiyacı veya toplumsal ihtiyaçtan ziyade, kendi oluşturduğu yandaş sermayenin ihtiyacına yöneliktir. Bakın; Ceylânınar, Viranşehir, Siverek, Bozova, Hilvan, Suruç, Harran, Akçakale, Halfeti, Birecik ve Urfa’daki bütün çiftçilerimizin yaşadığı sorunlar görmezden gelinmektedir. Bütün bu sorunlara ve sıkıntılara rağmen binbir emekle yetiştirilen binlerce ton pamuk şu an ambarlarda bekletilmektedir çünkü geçen yıl tonu 3 bin TL’ye satılan pamuk bu yıl aynı fiyata bile satılamamaktadır. Bu yıl Urfa’da yağmurun erken yağmasıyla yağmur alan pamuğun tonu 2 bin TL’ye dahi alıcı bulamamaktadır. Bu fiyat çiftçinin mazot, gübre maliyetini dahi karşılamıyor. Çiftçilerimiz, pamuk tarlalarında çalışan emekçilerimiz pamuk satılamadığı için emeklerinin karşılığını dahi alamamaktadır. AKP Hükümetinin Urfa’da yaşayan çiftçilerimizin bu sorunlarından haberi var mı sormak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, AKP’yle birlikte Türkiye pamuk ithal eden bir ülke noktasına gelmiştir. 2000 yılında 566 bin ton pamuk ithalatı yapılmışken 2017 yılında 914 bin ton pamuk ithal edilmiştir. 2017 yılında pamuk ithalatı için 1,67 milyar dolar ödenmiştir. Dolayısıyla, Türkiye bugün etini, buğdayını, gübresini, tohumunu ithal ettiği gibi pamuğu da ithal etmektedir. Söz konusu ithalat ve yetersiz destekleme politikalarıyla diğer tarımsal üretim alanlarında olduğu gibi pamuk ekim alanları da gittikçe daralmaktadır. 2002 yılından 2017 yılına kadar yüzde 30 pamuk üretim alanlarında daralma olmuştur.

AKP, yapısal sorunları çözmek yerine ithalat politikalarıyla sorunlara geçici çözüm bulmaktadır. Girdi maliyetlerindeki artış, mazot, gübre, zirai ilaç ve benzeri karşısında üretici pamuk üretiminden vazgeçmektedir. Geçen yıl çiftçinin kullandığı gübre fiyatları bu yıl iki katına yükselmiştir. Geçen yıl zirai ilaçların fiyatları bu yıl yüzde 300 artmıştır. Geçen yıl mazot 4,5 TL iken bu yıl 6 liraya kadar yükselmiştir. Yani bu şekildeyse çiftçi için pamuk üretimi sürdürülebilir olmaktan çıkmıştır. Bu nedenle pamuk, mısır, fıstık ve diğer tarımsal ürünler için verilen destekler yeterli değildir. Bu koşullardan dolayı pamuk, mısır ve fıstık ve diğer destekleme primleri, ekonomik kriz, ülke koşulları göz önüne alınarak yeniden düzenlenmelidir.

Çiftçilerimiz bir yandan bu maliyetlerle boğuşurken diğer yandan satın aldığı suyun ve elektriğin borcunu ödemek için tüccarlara, bankalara, kooperatiflere ve tefecilere mahkûm hâle getirilmiştir. Bugün sadece elektrik borcundan dolayı 66.978 borçlu çiftçi bulunmakta ve bunlardan 2.666 çiftçiye icralık durumdadır. AKP iktidarıyla çiftçinin borcu 20 kat artarak 100 milyar liraya yaklaşmıştır. On beş yıl önce 5 milyar lira civarındayken 2018 yılındaysa 100 milyar liraya yaklaştığı ifade edilmektedir. Bu nedenle, çiftçi ürününü henüz tarladayken yarı fiyatına satarak borçlarının bir kısmını öderken kalan borçlarını da bankalardan ve tefecilerden aldığı yeni bir borçla kapatma çabasındadır. Bütün bu uygulamalar göstermektedir ki AKP'nin tarım politikası dar gelirliyi, köylüyü, yoksulu, emekçiyi önceleyen politik bir yaklaşımın ötesinde tüccarın kârını, tüccarın ne kadar kazanacağını önceleyen bir anlayış çerçevesinde gelişmektedir.

Evet, değerli arkadaşlar, yine, bugün, Suruç Ovası'nda yaşanan bir soruna değinmeden de geçemeyeceğim. Suruç Ovası'na verilen suyun tahliye kanalları açılmadığı için binlerce dönüm tarım arazisi, mısır, pamuk ve benzeri ürünler şu an sular altında kalmış ve hasadı yapılamamıştır arkadaşlar. Evet, şu an Suruç yani "Pirsus" halkı bir mağduriyeti yaşıyor.

Değerli milletvekili, bir de bölgenin mayınlı toprakları var. Toplamı 13.600 hektarı bulan bu bereketli toprakların mayından arındırılmasıyla, ortaya, topraksız köylüye dağıtılacak önemli bir büyüklükte bir arazi çıkıyor. Bölgede resmî olarak yüzde 15'in üstüne çıkmış olan tarım dışı işsizliği azaltmanın yolu tarıma dönüştürüyor. Etkili bir toprak reformu ve mayınların temizlenmesiyle, kullanılmayan bütün tarım alanlarının topraksız köylünün kullanımına verilmesi, onların demokratik kooperatiflerde örgütlenerek üretim, pazarlama alanında etkin bir örgütlülükle hareket etmelerinin zemini yaratılması gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, Urfa'nın sadece tarımsal üretimle ilgili sorunları yok; bunun dışında, eğitim, sağlık ve ulaşım ile ilgili de sorunları var. Siverek ilçesi Ohul/Yumrutepe köyü ve mezarlarında bozuk olan köy yollarında araçlar kullanılmadığından dolayı öğrenciler eşek sırtında okula gitmektedir. Evet, arkadaşlar, 21'inci yüzyılda Urfa gibi kadim, Urfa gibi medeniyetlere beşiklik etmiş bir şehirde yaşanan tablo işte budur ve AKP'nin yarattığı tablo budur.

Yol yapmakla övünen AKP Hükûmeti neden Siverek'in Ohul/Yumrutepe, Bejik/Dibezdüzü, Boyuncuk ve Üstüntaş köyünü görmemektedir. Anlaşılan o ki AKP, halkın ihtiyacına göre değil, rant hesabını yaparak istediği yere istediği yolları yapmaktadır çünkü bu köyler çoğunluğu HDP'ye oy veren, yüksek oranda oy veren köylerdir.

Yine, Viranşehir'de Kadıköy'e bağlı Arslanköy, Duzık, Kalmaz, Varlık, Hılhlı, İşhan, Büyük Altınbaşak ve mezarları, Menekecer, Küçük Altınbaşak, Suanya, Eyüp Nebi beldemize bağlı Kılıçlar, Ersin, Canlı, Üzümlü, Haramidere, Tahtalıköy ve mezarlarının yolları şu anki kış koşullarında kullanılmayacak durumdadır. Acaba mevcut iktidarın bu köylülerimizin yaşadığı bu sorun ve sıkıntılardan haberleri var mıdır?

Değerli milletvekilleri, Urfa'da devlet hastanelerinin cihaz ve ekipmanları, mevcut sağlık çalışanlarının kadroları yetersiz olduğu için hastalar sürekli Gaziantep'e veya özel hastanelere yönlendirilmektedir.

Bakınız, 2 milyonun üzerinde nüfusa sahip Şanlıurfa'da çocuk sağlığı ve hastalıkları bölümü yan dallarında ciddi doktor eksikliği bulunmaktadır. Çocuk gastrolojisinde tek bir doktor görev almaktadır.

Urfa, kadın doğum oranının en yüksek illerinden olmasına rağmen, sadece 1 kadın doğum ünitesi bulunmaktadır.

Tarımsal sulamada olduğu gibi birçok köy de içme suyu sorunu yaşamakta, köylüler kendi imkânlarıyla evlerine su getirmektedirler ancak devlet, hiçbir hizmet götürmediği bu köylere yüksek oranda su faturaları düzenlemektedir.

Evet, arkadaşlar, ben konuşmama başlamadan önce bile Siverek'ten, Viranşehir'den, konuşacağımı bilen halkımızın da, vatandaşlarımızın da özellikle talepleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Sürücü.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Urfa'nın temel sorunlarından biri de elektrik sorunudur. Viranşehir, Siverek, Karaköprü, Haliliye, Eyyübiye ve Suruç'ta elektrikler sürekli olarak kesilmektedir. Vatandaş sürekli kesintilerden muzdaripken, doğru düzgün enerji ihtiyacı karşılanamazken bir de yüksek elektrik faturalarıyla mağdur edilmektedir. Siyasi iktidarın Urfa halkının kangrenleşmiş bu elektrik sorunlarından haberi var mıdır?

Evet, değerli arkadaşlar, yine, Urfa'nın çözülemeyen bütün bu yapısal sorunları toplumsal olarak ağır sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Gençler işsizlik ve yürütülen özel politikalar nedeniyle uyuşturucu pençesinde can vermektedir. AKP iktidarı Kürt coğrafyasında yürüttüğü bu politikalarla Kürt gençlerini uyuşturucu batağına sürüklemektedir. Urfa ve ilçelerinde uyuşturucu kullanım yaşı 10'lu yaşlara kadar inmiştir. Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin zehirlenmesine devlet göz yummakta ve özel politikalarla bu süreci yönetmektedir. Daha dün Urfa'dan bir baba, evladının göz göre bu batağa batmasına isyan etmiştir. Devletin uyuşturucuyla mücadelede yeteri kadar çalışma yürütmediğini söylemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Artık bağlayın Sayın Sürücü, lütfen.

Buyurun.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Oğlunu bu bataklıktan kurtarması gereken devletin polisleri genci darp etmiş, baba bu duruma sitemini bu konuda “Devlete hakkımızı helal etmiyoruz.” sözleriyle dile getirmiştir. Ülkede yıllardır devam eden, toplumu derinden sarsan bu savaş ve çatışma sürerken yeni bir sosyal yıkım olan uyuşturucu bağımlılığı giderek tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Birçok kentte gençler arasında kullanımı artan uyuşturucu bir yandan ölüme sürüklerken diğer taraftan toplumu da yozlaştırmaktadır. Batı'da AKP'nin neoliberal politikalarının bir sonucu olarak ortaya çıkan uyuşturucu kullanım oranı başta Diyarbakır, Urfa ve Mardin olmak üzere bölgede yaygınlaşmıştır. Devlet bu özel politikalarından bir an önce vazgeçmeli ve bu konuda ivedilikle gereken önlemleri almalıdır.

Evet, değerli arkadaşlar, bu nedenle diyoruz ki: Biz kadınlar, gençler, köylüler, kentliler, emekçiler olarak bu bütçeye “hayır” diyoruz, bu bütçe sarayın bütçesidir.

Teşekkür ediyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sürücü.

Şimdi, konuşma sırası Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçier'dedir.

Buyurun Sayın Taşçier. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on altı dakikadır.

HDP GRUBU ADINA İMAM TAŞÇIER (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Açlık grevinin kırkinci gününde olan ve Kürt olduğu için cezaevinde tutulan Hakkâri Milletvekili Leyla Güven’i de saygıyla selamlıyorum.

Yine, Kürt siyasetçi olan Sayın Selahattin Demirtaş ve Kürt sorununun çözümü için uğraş veren Sayın Figen Yüksekdağ’ın şahsında, kimlik ve siyasi düşüncelerinden dolayı hapse atılan milletvekillerini ve tüm tutsakları saygıyla selamlıyorum.

2019 bütçesine “hayır” diyoruz. Nedeni ise; eşitlikçi, adaletli, demokratik bir bütçe olmadığına inanıyoruz. Bu bütçe de tekçi, merkezietçi, güvenlikçi bir bütçedir diyoruz. Bu bütçe de Türkiye’de yaşayan halkları ve inançları göz ardı ederek hazırlanan bir bütçedir diyoruz. Bu bütçede Kürtler yoktur, bu bütçede Kürt sorununun çözümüne, barışına dair herhangi bir şey de yoktur. Nüfusu 25 milyon civarında olan Kürtlerin dilini, kültürünü ve eğitimini geliştirici hiçbir şey bu bütçede bulunmamaktadır. Maalesef, Kürtler hâlâ ana dilleriyle eğitim alamıyor, ana dilleriyle konuşamıyor, kendilerini özgürce ifade edemiyorlar. Onun için, konuşmamın bu bölümünde kendi ana dilim olan Kürtçeyle kendimi ifade etmeye çalışacağım. “...”(x) (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, müdahale etsenize. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, niye müdahale etmiyorsunuz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, bu nasıl bir... Bir kelimeyse kelime, nedir bu?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ne yapalım şimdi; Sayın Başkan, ne yapalım?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Niye görevini yapmıyorsun, niye müdahale etmiyorsun?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, sorumluluğunu yerine getir.

(MHP ve İYİ PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, kendisi konuşuyor, İç Tüzük’te bunu yasaklayan herhangi bir hüküm olmadığı...

Sayın Taşçier... Sayın Taşçier, bir dakika izin verin.

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – Evet.

BAŞKAN – Sayın Taşçier, devam edin siz.

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – Kendi ana dilimle Genel Kurula seslendim. Ne dedim, duydunuz mu? Ne dediğimi anladınız mı?

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Anlamadık!

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Anlamadım, ne anlayacağım zaten?

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – Anlamanız gerekiyor...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Ne dedin? Küfür mü ettin? Adam gibi konuş!

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – 25 milyon Kürt burada yaşıyorsa, bu ülkede, o dili de anlamanızda yarar var, o dilin burada ifade edilmesi gerekiyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Böyle söyle!

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – Yine, devam ediyorum.

Bu Mecliste basılan şu kartvizitler, talebim oldu, diğer tarafı da Kürtçe olsun; bir taraf Türkçe, bir taraf Kürtçe; kabul edilmedi ama İngilizce basılıyor.

Neden İngilizce basılıyor da Kürtçe basılmıyor, 25 milyon Kürt yaşıyor bu ülkede, ona dikkat çekmek için söylüyorum.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yurt dışında görev yapan arkadaşlar için burada yapanlar değil.

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – Değerli milletvekilleri, dil, bir iletişim aracı olmaktan çok daha fazla şeyi ifade eder. Her dil, o dili konuşan toplumun tarihinin ve kültürünün taşıyıcısıdır da ancak her insan için ana dilinin ayrı bir önemi ve yeri vardır. Kişiliğinin, kimliğinin, duygusal ve zihinsel gelişiminin ayrılmaz bir parçası niteliği taşıyan dildir. Ana dil, farklı dillerin varlığını inkâr eden, onları dışlayan tek dil, tek millet ideolojisi artık terk edilmelidir. Özellikle, çok kültürlü, çok kimlikli ve çok etnikli toplum modelini benimseyen ve hatta bunu bir model çerçevesinde geliştiren bazı ülkelerde, egemen dilin yanı sıra ikinci dilin de öğretilmesi politika olarak benimsenmiştir.

Başta İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi olmak üzere, bu alandaki diğer ulusal sözleşmeler ve şartların hemen hemen tümüne “evet” demiş Türkiye, doksan yıldan fazla bir süredir Kürt halkının en temel haklarından olan ana dilde eğitim hakkını gasbederek resmen bir kültürel soykırım suçu işlemektedir.

Aynı şekilde, Kürt dilinin yasaklanması sonucu Kürt müziği yıllarca yasaklı kalmıştır. Bu durum, beraberinde Kürt edebiyatının gelişmesini de engellemiştir. Osmanlılar zamanında bile, Kürtler, diğer halklar gibi kendi ana dilleriyle, o günkü imkânlar çerçevesinde eğitim ve öğretimlerini almaktaydılar, kültürlerini geliştirmektedirler.

Evet, sayın milletvekilleri, tepki gösteren sayın arkadaşlar; Kültür Bakanlığı 2010 yılında, dört yüz yıl önce Ahmed-i Hani tarafından yazılmış ölümsüz eser Mem û Zîn’i basmıştır. Kürtlerin gasbedilmiş olan ana dilde eğitim hakkı hemen verilmeli, Kürtçe, temel eğitimden üniversiteye kadar eğitim dili olmalı ve Türkçenin sahip olduğu tüm haklara ve ayrıcalıklara sahip olmalı, Kürtçe ikinci resmî dil olmalı.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Çok zeki bu ya!

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – Türkiye’de yaşamakta olan 25 milyon civarındaki Kürt halkını yok saymanın, dilini ve kültürünü yasaklama çabalarının nihai amacı asimilasyondur. Gelinek noktada 1925 Şark Islahat Planı’yla, 1935 tarihli Mecburi İskân Kanunu’yla radikal çözüm hükümleri geliştirilmeye çalışılmış ama bir sonuç alınmamıştır.

Bugün Birleşmiş Milletler üyesi 200 civarında ülke vardır. Bunlardan 135 tanesinde 1’den fazla resmî dil vardır. Hatta bazı ülkelerde 5-10 ve üstü resmî dil de bulunmaktadır. Eğitim ve öğretimlerini birden fazla resmî dilde almaktadırlar. Hiç beğenmediğiniz İsrail’de 2 resmî dil vardır: İbranice ve Arapça. Yine, başta Rusya olmak üzere Hindistan, Çin, Amerika gibi büyük ülkelerde, Avrupa’da halk, eğitimini istediği şekilde ana diliyle almaktadır. Ana dilinde eğitim almayan çocukların eğitimin bilhassa ilk kademesinde ciddi öğrenme sorunları ve akademik başarısızlıklar yaşadıkları bilinmektedir. Bu durumun hem eğitim hakkı hem de eğitimde fırsat eşitliği açısından ciddi olumsuzluklar barındırdığı açıktır.

Türkiye’de son yıllarda yayın yapan TRT 6, sonradan ismi TRT 6 yetersiz diye değiştirilen TRT Kurdî yirmi dört saat Kürtçe yayın yapmaktadır ve radyosu da o şekilde, yirmi dört saat yayın yapmaktadır. Bu, Kürtler ve Kürtçe adına tabii ki olumlu bir gelişmedir ama keşke eğitim alanında da böyle adımlar atılsa idi. Ancak bugün devlet okullarında ve özel eğitim veren kurumlarda ana dille eğitime müsaade edilmemektedir. 2002 yılında iktidara gelen AKP, ana dil eğitimiyle ilgili birçok sözü olmasına rağmen Kürtçenin gelişimi ve eğitimiyle ilgili attığı adımları geri almış bulunmaktadır. Gelinek noktada kimi belediyelerin desteklediği Kürtçe eğitim veren ilkokullar kapatılmış, kreş, anaokulu ve çocuk eğitim ve gelişimi merkezleri ise yine atanmış kayyumlar tarafından Türkçe eğitimle devam etmektedirler.

Mardin Artuklu Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsünde Kürt dili üzerine çalışmalar yapan genç akademisyenler görevden alınmış, Kürdoloji bölümü işlevsizleştirilmiştir; öğrencilerin Kürtçe şarkı söylemeleri ve folklor çalışmaları yasaklanmıştır. Böylece Kürtçe, KHK'lerin zoruyla kamusal alandan uzaklaştırılmaya çalışılmaktadır.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Onlar ondan alınmadı, FETÖ'cü diye alındı o akademisyenler. FETÖ'cüydü onlar, FETÖ'cü.

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – Değerli milletvekilleri, siyasi iktidarlar ülkenin temel sorunlarına karşı politik tutumlarını bütçe kanunu teklifleri içerisinde yansıtırlar. 2019 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi'nde AKP'nin Kürt sorununa yönelik yaklaşımı da ortaya konmaktadır. Kürt sorunu, bütçe kanunu teklifinde bir başlık olarak durmasa da AKP'nin bir sonraki yıl izleyeceği politik çizgide Kürt sorununa nasıl yaklaşacağı konusu, bütçe kalemlerinden büyük çoğunluğunu etkilemektedir.

Bu kapsamda, 2019 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi'ne bakıldığında, Kürt sorununa yönelik yaklaşımın çözümsüzlüğü esas aldığı, doksan yıllık devlet geleneğinin devamı olarak Kürt sorununu bir demokrasi sorunu ve özgürlükler sorunu kapsamında görmediği gerçeğini işaret etmektedir. Söz konusu yaklaşımlarıyla Kürt sorununun çözümünden ziyade çözümsüzlüğü derinleştirerek Türkiye'nin demokratikleşmesine ket vurma amacı taşımakta, otoriterleşme düzeyini de artırmaktadır. Söz konusu iktidar anlayışına karşın Kürt sorunu ve demokrasi sorunu hiç kuşkusuz ki reddedilemeyecek gerçekliğe ve güncelliğe sahiptir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan 30 Haziran 2018 tarihinde “Kürt sorunu yoktur diyoruz.” demek suretiyle tarihin ağır yükünü sırtında taşıyan Kürt sorununu reddetti. Bu ret aynı zamanda tarihin de sahiplenmesi anlamına gelmektedir. Aynı Erdoğan, Başbakan olarak 2005 yılında Diyarbakır'da yaptığı konuşmada “Kürt sorunu benim sorunumdur, bu sorunu çözmek benim boynumun borcudur.” demişti. 2002-2015 yılları arasında defalarca Kürt sorununu çözme konusunda politikalar geliştirilmiş, ateşten gömlekten tutun da baldıran zehrine kadar söylemlerle dile getirilmiştir. 2015 yılına kadar, AKP iktidarına baktığımızda, sadece çözüm sürecindeki İmralı ve Kandil görüşmeleriyle değil, bir bütün olarak Kürtlerle ilgili politikasının olduğunu görmekteyiz. Şimdi ne oldu da bu kadar Kürt karşıtı bir politikaya dönmüştür? Bunu tarih de sorgulayacaktır.

Millî Savunma Bakanlığı bütçesini artırarak Kürt sorununu çözemeyiz. Sadece silaha fazla para, kaynak ayırarak içişin, emekçinin, köylünün daha da yoksullaşmasına, işsizlik oranının artmasına neden oluruz.

Yakın tarihe baktığımız zaman, Kürt sorununun çözümünü baskıcı yöntemlerle ötelemeye çalışan iktidarların hiç de başarılı olmadıklarını görüyoruz. 1925 yılında Şark İstiklal Mahkemelerinde yargılananlar ya idam edilmiş ya da yerinden yurdundan sürülmüşlerdir. 1935'te mecburi iskan kanunlarıyla yine okuryazar ve Kürt toplumunun önde gelen insanların mal varlığına el konulmuş, yerinden yurdundan edilerek batı illerine sürgün edilmişlerdir. Başta Dersim olmak üzere sivil yerleşim yerleri bombalanmış; yaşlı, çocuk, kadın demeden insanlar katledilmiştir. Hatırlarsınız, Sayın Erdoğan Başbakanlığı döneminde Dersim halkından devlet adına da özür dilemiştir. Yine de bu tür yöntemler ne Kürtleri bitirmiş ne de Kürt sorununu çözmüştür.

Yakın zamana baktığımızda ise yine Kürtler zapturapt altına alınmaya çalışılmış, 1980'de Kenan Evren ordu hiyerarşisi içinde faşist bir darbe yapmıştır. O darbeye de yine binlerce Kürt yerinden yurdundan sökülmiş, hapisanelere atılmıştır.

Bu da yetmemiş, 1990'lı yıllarda DEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın evinden alınarak, tırnak içinde, faili meçhul bir şekilde öldürülmüştür. Devam eden bu süre içinde de 17.500'e yakın Kürt'ün

faili meçhul bir şekilde öldürüldüğü iddia edilmektedir. Dönemin iktidarı olayların bastırılması için orduyu göreve çağırması ama yine de olaylar bitmemiş, 4 bin tane köy boşaltılmış, 4 milyon insan yerinden yurdundan göç etmek mecburiyetinde bırakılmıştır.

Bu da yetmemiş, Kürt coğrafyasının büyük bir bölümünde yayla yasakları ilan edilmiştir. Zaten cumhuriyet tarihi boyunca yatırım yapılmayan ve tek geçim kaynağı hayvancılık ve tarım olan bu bölgede, getirilen yasaklarla, milyonlarca baş hayvan beslenemez, artık hayvancılık yapılamaz duruma gelinmiştir; insanlar yine tarımdan uzaklaşmıştır.

Bundan sonra, 2002 yılında iktidara gelen AKP, 1980’li ve 1990’lı yılları aratmayacak şekilde, yeni yeni uygulamalara gitmiştir. Kasım 2015’te, Diyarbakır Baro Başkanı, basın açıklaması yaparken, onlarca kamera açıkken, başına isabet eden bir kurşunla öldürülmüş ama bugüne kadar failleri yakalanmamıştır. İşlenen cinayetin faili meçhul bırakılması yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur.

Kürt sorununu çözmek isteyen politikacıları ve Kürt milletvekillerini tutuklayarak, zindanlara atarak, sivil, demokratik siyaset yapan on binlerce insanı cezaevine tıkarak bu sorun çözülemez diyoruz.

Bu kez, köy yakma, yıkma yerine şehirler yerle bir edildi. Yedi bin yıllık tarihi olan Diyarbakır Suriçi, çatışmalar bittikten sonra yıkıldı. Hâlen yıkım devam ediyor. Bölgeye üç yıla yakın bir süredir kimse giremiyor. Evi yıkılan vatandaşlar evlerinin yerini dahi bilemiyorlardır.

Yine, 80’li, 90’lı yıllarda olduğu gibi, yayla yasakları devam ediyor, büyük bir bölgede sokağa çıkma yasakları ilan ediliyor, köylülerin kendi hayvanlarına dahi gitmeleri engelleniyor.

Bugün ise 96 tane belediyeye kayyum atanmış ve Kürt iradesi de burada yok sayılmaktadır. Kayyum atamakla 25 milyon Kürt’ün iradesi gasbedilmiş, “Senin seçtiğin kişinin benim için bir önemi yok.” denilmektedir ki kayyumlar 31 Mart seçimlerinde de aday olarak gösterilmiştir bir kısım yerlerde. Bu kapsamda, Kürt tarihini, kültürünü, belleğini silmek için Diyarbakır’ın Kayapınar ilçesinde Roboski, Cizre’de Orhan Doğan, Kızıltepe’de Uğur Kaymaz, Ağrı’da Ahmedi Hani Anıtları iktidara gelen kayyumlar tarafından yıkılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Taşçier.

İMAM TAŞÇIER (Devamla) - Konuşmamın başından bu yana değindiğim konular, son yüzyılda hep tekrar edilen yol ve yöntemlerdir. Bu yöntemlerle Kürt sorunu gibi Orta Doğu ve dünyaya mal olmuş devasa bir sorun çözülemez. Bu sorunun çözümünün adı “demokrasi”dir, bu sorunun çözümü yüzyıllardır iç içe yaşamış Kürt ve Türk halklarının temsilcilerinin masaya oturmasıyla olur, bu sorunun çözüm yeri bu Meclistir arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Taşçier.

Şimdi söz sırası, Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç’tadır.

Buyurun Sayın Hatımoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakikadır.

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunu üzülerek ifade etmeliyim ki: Her bakanlık gibi, bu Bakanlığımız da bilimsel çalışmalardan gittikçe uzaklaşan bir Bakanlık; uhdesindeki çalışmalar itibarıyla ifade ediyorum.

Sürem kısıtlı diye doğrudan örneklerle başlamak istiyorum. Mesela TÜBİTAK. Evet, TÜBİTAK, geçmiş dönemde de muhteşem çalışmalar yapmıyordu, şüphesiz ki eksikliği vardı fakat şimdi, yönetimde yapılmış olan değişikliklere baktığımızda artık kendilerine yapılan başvuruları bilimsel kriterlerle

değerlendirmek yerine, ideolojik kriterlerle ve nereden geldiğine bakarak imza attıkları ve kabul ettikleri için ne yazık ki birçok proje şu an durmuş durumda. Mesela bunlara bir örnek, atık yengeç ve karides kabuklarından iyileştirmeyi hızlandıran lifler yapmak istemiş bazı gençler, nanolif yapmayı önermiş gençler fakat bu, TÜBİTAK tarafından reddedildi. Aynı proje, 54 ülke, 2.450 proje içerisinde dünyada 1'inci seçilmiş ama bu projeyi TÜBİTAK reddetmiş.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, uhdesindeki çalışmaların tamamının şüphesiz ki bilime dayalı bir çalışma olması dolayısıyla güçlü bir altyapıya sahip olmalı. Bunun için de eğitimin güçlü bir altyapıya sahip olması lazım fakat Yükseköğretime ayrılan pay, 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarını sırasıyla ifade edecek olursak yüzde 4,14; yüzde 3,97; yüzde 3,64; yüzde 3,44 gibi rakamlar.

Değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanı, Dokuz Eylül Üniversitesinin açılışında yaptığı bir konuşmasında şunu ifade etmişti: “Türkiye’nin, nasıl oluyor da dünyanın 500 üniversitesi arasında esamesi okunmuyor?” Bu sorunun yanıtı çok açıktır. Bu eğitim sistemini uzaylılar değiştirmede, siz değiştirdiniz. O yüzden, dünyada Türkiye’deki üniversitelerin esamesi tabii ki okunmaz. Fizik, kimya, biyolojide müfredatı siz değiştirdiniz. Eğitimi dinselleştiren, gericileştirten, cinsiyetçileştiren biz değiliz, sizsiniz; o yüzden bunun nedeni sizsiniz.

Değerli arkadaşlar, Konya Ovası Projesi ve Karadeniz Bölgesi Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı için de birkaç şey ifade etmek isterim.

Türkiye’nin buğday ambarı, siz de biliyorsunuz ki Konya Ovası’dır. Konya Ovası Projesi şu an yaklaşık 8 ili içine almış bir projedir. Fakat burada çok önemli bir meselemiz var: Çok ciddi susuzluk yaşanmaktadır ve özellikle üzerinde durulması gereken olaylardan biri Konya Karapınar’da oluşan obruklardır.

Değerli arkadaşlar, Konya Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı Fetullah Arık bazı rakamlar vermiş: 2017 yılında 300, 2018 yılında 9, 2019’da 11 obruk oluşmuş durumda ve bunlar insan yaşamını da tehdit etmektedir. Dolayısıyla burada bazı önlemler mutlaka alınmalıdır.

Toprak koruma ve arazi kullanımı mutlaka planlanmalı, GDO’lu tohumlara mahkûm edilen tarım ürünleri yerine, tarım politikaları yerine yerli üretim teşvik edilmeli, toprağın sürdürülebilir yönetimi ve toprak koruma, erozyonla mücadele gibi tedbirler mutlaka alınmalıdır.

Elbette Doğu Karadeniz Projesi üzerine de konuşacak olursak ilk ifade edeceğimiz şey, Türkiye kamuoyunun yakından takip ettiği Yeşil Yol’dur. Doğanın hiçbir hakkı gözetilmeksizin sadece sermayedarların hakları, şirketlerin hakları gözetilerek Yeşil Yol açılmak istenmektedir. Burada amaç birçok HES projesini, taş ocağı projesini birbirine bağlamak ve bu bağlamda yapılan çalışmalara çeşitli itirazlar gelişti. Sadece bir tanesini ifade etmek istiyorum. TEMA’nın açmış olduğu davada bahsi geçen durum şöyle özetlenmiştir, mahkeme tarafında bir belge olması hasebiyle önemlidir: “1/100.000’lik üst ölçekli çevre düzeni planı bütünlüklü olmaması nedeniyle reddedilmiştir.” Burada yaşanacak olan sakıncalar, seller, taşkınlar hiçbir şekilde hesaplanmıyor. “Çay üreticisi olan, fındık üreticisi olan bölgemizde acaba bu tarım arazileri zarar görür mü?” gibi hiçbir hesaplama yapılmıyor ve dağlık Doğu Karadeniz Bölgesi’nde yaşayan Hemşinli dostlarımız, vatandaşlarımız ne yazık ki yine yapılan bu çalışmalarda kendi topraklarından olmayla karşı karşıya kalmış durumda.

Evet, kısa vadeli çıkarlar uzun vadeli imkânları yok etmektedir. Bugün, bu bölgelerde yaşanan ne yazık ki budur. Konya Ovası, Çukurova, Karadeniz bu ülkenin bereketli topraklarıdır. Bu bereketli toprakların kıymetini bilmeliyiz ve ona göre buradan politikalar üretmeliyiz.

“Yeşil Yol olmasın.” diye direnen köylülerden Havva Ana ne güzel söylemiş, “Kimdir devlet? Devlet bizim sayemizde devlettir. Ben halkım.” demişti.

Halkların talebine kulak verin, sermaye ve rant çetelerine değil.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hatımoğulları Oruç.

Şimdi söz sırası, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'dedir.

Buyurun Sayın Maçın. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakikadır.

HDP GRUBU ADINA NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilim ve teknolojinin zirvede olduğu bir çağdayız. Kapitalizm hiçbir toplumun ulaşamadığı düzeyde teknoloji geliştirdi; sanayiden ticarete, tarımdan hizmete, eğitimden ulaşım, iletişime varana kadar her alanda geliştirdi, geliştiriyor. Ancak aynı kapitalizm teknolojiyi genel olarak insanlığın değil bir avuç egemen sınıfın hizmetinde kullandı, kullanıyor. Teknoloji halka, işçiye, emekçiye, ancak burjuvaziye sömürü ve kâr alanı açmasıyla orantılı olarak yansıtılıyor.

AKP yetkilileri on altı yılda ülkeye nasıl çağ atlattıklarını, nasıl büyük gelişme gösterdiklerini sıkça anlatırlar ama veriler Türkiye'nin 2016 yılından bu yana beyin göçünün, sayısal anlamda, tarihte benzeri görülmemiş bir noktaya ulaştığını göstermektedir. Bir ülkenin sanayi, bilim ve teknoloji bütçesi o ülkenin tek kişilik Cumhurbaşkanlığı bütçesinden daha düşükse o ülkede bilim ve teknoloji ilerleyebilir mi?

Türkiye en fazla beyin göçü veren 34 ülke içinde 24'üncü sırada. Türkiye, iyi eğitim alan her 100 kişiden 59'unu kaybetmektedir. Ülkede üniversitede okuyan gençlerin yüzde 73'ü yurt dışında çalışmak ve yaşamak istiyor. Türkiye İstatistik Kurumunun yayımladığı Uluslararası Göç İstatistikleri Raporu'na göre 2017'de Türkiye'den göç eden kişi sayısı bir önceki yıla kıyasla yüzde 42,5 artış göstererek 253.640 oldu. Bu durumu, 15 Temmuz darbe girişimi sonrası iki yıl yürürlükte kalan OHAL sürecinde on binlerce kişinin kanun hükmünde kararnamelemlerle işini kaybetmesinin doğurduğu sonuçlardan biri olarak değerlendiriyoruz. 1 Eylül 2016'dan itibaren olağanüstü hâl kapsamında ilan edilen 12 kanun hükmünde kararnameyle yükseköğretim kurumlarındaki görevlerinden ihraç edilen akademisyenlerin 455'i profesör, 472'si doçent, 658'i yardımcı doçent, 420'si araştırma görevlisi, 243'ü öğretim görevlisi, 28'i uzman ve 70'i okutmandır. Yine, 10 Nisan 2018 tarihli Cumhuriyet gazetesinin haberinde “Cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü 79 bin öğrenci” yazmaktadır. Yine, Türkiye'deki 250 üniversiteden ilk 500 arasına giren tek bir üniversite yoktur.

Bütün bu yaşananlara bir anlamda hem yol açan hem de bunları kapsayan en önemli nedenlerden biri ülkenin Kürt sorununu çözmemesi, demokrasinin rayından çıkmasıdır. Ülkede hukukun evrensel normlarından uzaklaşılması, düşünce ve ifade özgürlüğünün sınırlandırılması, medya özgürlüğünün ortadan kaldırılması, yaşam tarzına müdahale tehlikesinin varlığı son yıllarda artan beyin göçünün temel nedenleridir.

Dün, İçişleri Bakanı bu kürsüde tarihî bir tirafrafta bulundu “Kürdistan bölgesel yönetiminin yapmış olduğu 25 Eylül 2017 referandumunu, Türkiye'nin öncülüğünde İran ve Irak'la birlikte boşa çıkardık.” dedi. Doğru söylüyor ama eksik söylüyor. Küresel güçlerin de bu duruma göz yumduğunu hepimiz biliyoruz. Daha önce, bölgesel yönetimle diplomatik, ticari ve istihbarat anlamında ilişkilerinin ne kadar yakın olduğunu biliyoruz. Yıllık ticaret hacminin 50 bin doların üzerinde olduğu kamuoyunca bilinmektedir. Ancak ne zamanki Kürtler kendi gelecekleriyle ilgili tarihî bir karar ve siyasi irade beyanında bulunduğu zaman, AKP iktidarı hem Kürt bölgesel yönetimine yönelik hem de Rojava'ya yönelik irade kırıcı her türlü saldırıyı mübah görmektedir.

Son yıllarda Orta Doğu'da küresel güçlerin de içinde bulunduğu bir savaş durumu var ve daha uzun bir süre bu durumun süreceği aşikârdır. Dün, nasıl ki bölgesel yönetimden Türkiye'ye yönelik tek saldırının olmadığını hepimiz biliyorsak Rojava'dan da Türkiye'ye bir saldırı olmayacağını biliyoruz. Bırakın Kürtler, Suriye rejimiyle otonom mu, federasyon mu kuracaklarına Suriye halklarıyla karar versinler.

Bizim, AKP'ye çağırımız: Türkiye, dış politikasını Kürt karşıtlığı üzerinden sürdürmekten vazgeçsin. Kürtlerin kolektif haklarından bahsedildiği zaman bölünme algısını ve kaygısını yaratmayın. Türkiye'de 20 ila 30 milyon arasında Kürt nüfusun olduğu bilinmektedir yani nüfusun dörtte 1'i...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Maçın, tamamlayın.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – ...ancak Kürtçe hâlâ resmî dil olarak kabul edilmemektedir. Korkmayın, size bir örnek vereyim. İspanya'da 4, İsviçre'de 4, yanı başımızdaki Kürt bölgesel yönetiminde Kürtçe, Arapça, Türkmençe, Süryanice, Asurice olmak üzere 5 resmî dil kabul edilmiştir, hiçbiri bölünmemiştir, uyum ve barış içinde yaşamaktadır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank konunun önemine işaret ederek “Yıllardır yetişmiş insan kaynaklarımızı âdeta bir beyin göçüyle maalesef kaybediyoruz.” diyor. Bilim, teknolojiyi geliştirmenin yolu özgürlüklerden, demokrasiden ve insan haklarının evrensel değerlerini korumak ve geliştirmekten geçer.

Değerli milletvekilleri, 21'inci yüzyıl biz istesek de istemesek de Orta Doğu'da Kürtlerin yüzyılı olacaktır, Kürtler de bütün halklar gibi kendi kolektif haklarını kullanacaktır.

İkinci bir çağrım şudur: Teknolojinin ve sanayinin bu kadar geliştiği bir dönemde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Maçın, lütfen.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Evet, bağlıyorum.

Dünyada çalışan kesim, işçi ve emekçiler normalde günlük beş ve altı saat çalışması gerekirken tam tersi, yüz elli yılın gerisine giderek on on iki saat çalıştırılmaktadır.

Benim çağrım, demokratik bir ülkede yol almanın yolu Kürt sorununun çözümüdür, demokrasidir, barıştır ve insan haklarıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Maçın.

Şimdi söz sırası, Şanlıurfa Milletvekili Nîmetullah Erdoğan'dır.

Buyurun Sayın Erdoğan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakikadır.

HDP GRUBU ADINA NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Millî güvenlik bütçesi, ülkenin, Türkiye'nin en güçlü kurumunun bütçesi. En güçlü kurum diyoruz çünkü gücü temsil eden hem silah hem de insan gücü olarak şu anda en önde olan bir kurum. Bir diğer yönüyle sadece güçlü olma özelliği yok. Bir diğer özelliği de belki de en zor, gerçekten de en sıkıntılı, sorumlu bir kurum olarak biliyoruz. Neden? Çünkü yeryüzünde insanın insanla en sevimsiz karşılaşmasıdır çatışma, savaş ve ölüm ve bu kurum da sanat ve meslek itibarıyla ölme ve öldürme sanatına mahkûm bir kurumdur.

Bir diğer özelliği de Türk Silahlı Kuvvetlerinin, her ne kadar sureta, zahiren çok mesafeli görünse de aslında toplumsal yönü çok çok derin ve çok çok kapsamlıdır. Neden? Çünkü yüz binlerin, yüz binlerce asker, silah altına alınanların devridaim yapıldığını ve ülke genelinin hepsinin âdeta o kurumun direkt veya dolaylı olarak kendisiyle hemhâl olduğunu biliyoruz. Anneler evlatlarıyla, evlatları yüzünden de bu kurumla hemhâldirler.

O zaman ben şu anda Sayın Bakana, buradan, S-400'lerden çok daha etkili ve masrafsız, Sadi Şirazi'nin, Hafız Şirazi'nin söylediği bir sözü paylaşmak istiyorum. S-400'ler çok pahalı, ben masrafsız bir şey söyleyeceğim. Diyor ki Hafız Şirazi: "İki cihanın saadeti 2 harften ibarettir: Dostlarına karşı mürüvvetkârane muâşeret, düşmanına karşı da sulhkârane muameledir." Bugün her birimizin gerçek anlamda, özü itibarıyla ihtiyaç duyduğu bu iki harfin aslında güvencesi olabilir bu kurum. Evet, bu kurum belirleyicidir ve cumhuriyet tarihinde de birçok yönüyle kendi etkinliğini ve belirlemesini göstermiştir, hatta birtakım darbelerle de bu kurumun belirlemesi bilinmektedir.

Sayın Bakan, bir hadisişerifle sizlerden bir talepte bulunmak istiyorum. Hazreti Peygamber buyurur ki: "Cenazelerinizi bir an önce, alelacele defnediniz." Bu, bir ilkedir ve burada cenazelerle ilgili inanç, kimlik vesaire hiçbir tanımlama da yoktur. Bakınız, şu anda ülkemizde çatışmalardan dolayı, çatışmalar neticesinde hâlen cenazesini alamayan, defnedemeyen ve bekleyen aileler var, alanlar da âdeta birtakım işkencelere maruz kalmaktadırlar. Eğer cenaze köye götürülüyorsa cami kapatılmakta, cami görevlisi zorunlu olarak izne gönderilmekte, hatta taziye evinin anahtarı da oradaki resmî görevliler tarafından muhtardan talep edilmekte; bu şekilde bir uygulamayla karşı karşıyayız.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Ne olacak? Başınıza taş mı yapacağız?

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) - Eğer düşman dahi olsa, ki bir askerinin özelliği de budur, kendi düşmanı ile çatışırken, çarpışırken o ölünceye kadardır, öldükten sonra, tarihte birçok örnekleri var, kendi eliyle düşmanını defnedene nice savaşlar ve nice çatışmalara şahit olunmuştur.

Son olarak Hazreti Peygamber'den, Bedir Savaşı'ndan bir örnekle sözlerimi tamamlamak istiyorum. Bedir Savaşı'nda her iki taraftan...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Askerimiz ırkçı değildir.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Dinle yahu, dinle, bağırma oradan!

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Konuşma!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Dinle!

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sana mı soracağım? Otur oturduğun yerde!

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Lütfen...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, lütfen...

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – ...kim olursa olsun...

BAŞKAN – Siz sözlerinizi tamamlayın Değerli Milletvekili.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Tamamlıyorum.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Yarım saattir teröristi savunuyor.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Altınok.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Bedir Savaşı'nda Hazreti Peygamber hem kendi şehitlerini hem de düşmandan yaşamını yitirenleri defnetmesi için bizzat kendi arkadaşlarına talimat vermiştir diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Erdoğan.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Savaş yok, sadece terörle mücadele var, terörle mücadele var.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Erdoğan.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına son söz Diyarbakır Milletvekili Hışyar Özsoy'a aittir.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on altı dakikadır.

HDP GRUBU ADINA HIŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Ben de Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı ve Türk Akreditasyon Kurumunun bütçesi üzerinde partim adına söz almış bulunuyorum.

Konuşmama başlarken bu tecrit meselesinin ortadan kaldırılması için, kırkıncı gününde açlık grevinde olan Leyla Güven arkadaşımızı buradan selamlıyorum. Bu tecrit meselesi, Sayın Öcalan üzerindeki tecrit meselesi, arkadaşlar, gereksiz toplumsal, siyasal gerilimlere yol açmakta, aynı zamanda hukuken de tam bir rezalet durumudur. Bunun da altını bir daha çizmek istiyorum.

Kıymetli arkadaşlar, Türkiye, içeride ciddi ekonomik ve siyasal bir istikrarsızlıkla uğraşırken dış politika ve diplomasi açısından da benzer bir durum söz konusudur. Daha önce hem Komisyonda hem Mecliste değişik vesilelerle ifade ettik, ben dış politikaya dair HDP'nin kimi görüşlerini sunup meseleyi en sonunda dün burada bayağı bir esip gürleyen Süleyman Soylu'nun bir konuşmasıyla konuşmamı bağlamaya çalışacağım.

Kıymetli arkadaşlar, Türkiye'nin Amerika'yla, Rusya'yla ve Avrupa'yla ilişkileri son derece belirleyici, dünyanın süper gücü olan kesimler bunlar. Biliyorsunuz yani biraz bu işin magazin boyutu oldu Rıza Zarrab meselesi, ama Halkbank davası, Fetullah Gülen'in iadesi meselesi, Rahip Brunson meselesi, S-400'ler, bunlar önemli meseleler olarak Türk-Amerika ilişkilerini bayağı zorladı. Ama takdir ederseniz ki asıl mesele Amerika'nın Suriye'deki politikalarıyla Türkiye'nin bölgesel ve Suriye politikalarında taban tabana bir zıtlaşmanın olması, birçok noktada, özellikle de Kürt meselesinde ve önümüzdeki dönemde de bu gerilimli durum bir şekilde devam edeceğe benziyor.

Avrupa Birliği'yle olan ilişkilerde birkaç başlık var biliyorsunuz. Katılım müzakereleri zaten donmuş durumda hatta kimi kalemlerde bütçe kesintileri oldu biliyorsunuz Avrupa Birliğinden bu katılım öncesi paylar üzerinden.

Gümrük birliği konusunda herhangi bir ilerleme yok, her ne kadar karşılıklı taraflar irade beyan etse de gümrük birliği birtakım kriterlere bağlanmış durumda demokrasi, insan hakları gibi. Orada çok bir ilerleme yok.

Vize serbestiyeti, hatırlıyorum 7 Hazirandan önce Ahmet Davutoğlu'nun... Tabii siyasetten gitti kendisi, bence hiç de hak etmediği büyük bir bedel ödeyerek. Türkiye'ye vize serbestiyeti o zaman sunmuşlardı, en büyük vaatlerden bir tanesiydi. Şu an vize serbestiyetinin önünde yani o konu hakkında en ufak bir ilerleme söz konusu değil. Zaten altı tane kriter kalmıştı. Bunlardan bir tanesi çok önemli, terör tanımının Avrupa standartlarında yeniden tanımlanması. Ki, bu konuda da öyle çok adım atılacak gibi görünmüyor.

Türkiye'nin Avrupa Birliğiyle olan ilişkileri çok temel olarak mülteci sorununa sıkışmış durumda. Tabii, Sayın Bakan Mevlüt Bey ve diğer 3 bakanla -İçişleri, Hazine ve Maliye Bakanı, Adalet Bakanı- birlikte, sanırım yakın dönemde 5'incisi yapıldı bu Reform Eylem Grubu Toplantısı Avrupa Birliğiyle ilişkileri yeniden canlandırmak üzere. Doğrusu, birincisi, ilk toplantı biraz heyecan uyandırmıştı "Acaba Türkiye'de yeniden bir demokratik reform iradesi ortaya çıkabilir mi?" diye ama, ilk toplantıdan sonra Avrupalılarda da o konuda zerre kadar bir umut söz konusu değil.

Avrupa Konseyiyle olan ilişkiler: Biliyorsunuz, 2017'nin Nisanında izleme sürecine alınmıştı Türkiye, insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü konusunda birçok ihlal olduğunu raporlamıştı. O günden bugüne kadar da bu konuda, yani, demokrasi, insan hakları konusunda herhangi bir ilerleme olmadığı gibi, olağanüstü hâl kalkmış olmakla birlikte, fiyilikta bir olağanüstü hâl devam etmektedir ve Türkiye ile Avrupa Konseyi arasındaki ilişkiler de öyle görünüyor ki, önümüzdeki dönem gerilimli olmaya devam edecek.

Kıymetli arkadaşlar, Rusya'yla olan ilişkiler ise, Batı'yla, Avrupa ve Amerika'yla yaşanan bu gerilimler üzerinden, böyle, başta bir taktiksel hamle olarak açığa çıktı. Tabii, önümüzdeki dönemde bu daha büyük bir stratejik duruma dönüşür mü dönüşmez mi bilmiyoruz ama Rusya'yla yakınlaşma meselesine de baktığımız zaman, temelinde Orta Doğu'daki gelişmeler genel olarak, özelde Suriye ve Rojava meselesinde belki Rusların -Amerika'yı istediğimiz noktaya çekemedik ama- Rusya'nın desteğiyle, Afrin işgalinde olduğu gibi acaba bir pozisyon yakalayabilir miyiz gibi bir politika güdüyor. Şimdi, arkadaşlar, Rusya'yla ilişkilerin yoğunlaştığı alanlardan bir tanesi Astana Süreci'ydi. Astana Süreci'nin çok fazla, tabii, reklamı yapıldı, "Türkiye büyük ülke, oyun kurucu ülke." falan ama bizim yorumlamamız şöyledir: Astana Süreci, Suriye'de Esad karşıtı olan muhalefetin zaman içerisinde tasfiye edilmesi projesiydi ve bu çerçevede Türkiye'ye de bir rol verildi. Daha önce, biliyorsunuz, Guta'dan, Dera'dan, farklı yerlerden Esad karşıtı gruplar zaman içerisinde tasfiye edildi, en son İdlib'e gelindi. İdlib'e gelindi, Türkiye ile Rusya arasında o dönem bir makas açıldı, biliyorsunuz, operasyon başladı başlayacak, o zaman, Amerika Birleşik Devletleri ve Fransa bu İdlib operasyonunun önüne bir hat çektiler. Birkaç sebebi var: Birincisi, ben en önemli sebep olarak bunu da görmüyorum işin doğrusu ama yeni bir mülteci akını Avrupa'yı zorda bırakabilir. Merkel'in İstanbul'daki zirveye katılması yoğunlukla bununla ilgili.

İkincisi, işin doğrusu, belki de daha önemlisi olan bu: Esad'a ve Rusya'ya Cenevre öncesinde Amerika ve Fransa mutlak bir zafer hediye etmek istemedi, sınırı çizdiler.

Üçüncüsü, aynen bu kelimelerle de ifade ediyor Amerikalılar: "Bu savaşı bitirecek olan Rusya, Esad ve İran değil, biziz." Yani, bir anlamda "Biz başlattık, biz bitireceğiz." diyorlar. Orada da şu an bir pata durumu söz konusu.

Şimdi, kıymetli arkadaşlar, Mevlüt Bey, Sayın Bakan -kendisi de buradayken bir soru olarak da yöneltmek istiyorum- sanırım Doha'da yaptığı bir konuşmada "Esad'la, tabii, demokratik seçimler ve seçilmesi durumunda çalışmayı değerlendirebiliriz." gibi... En azından basına bu şekilde yansıdı. Eğer bu doğruysa, arkadaşlar, Esad'ın demokratik bir şekilde seçilmesi bu söylemin meşrulaştırma aracıdır; yani "Biz, Esad'la çalışmayı değerlendirebiliriz." diyor Sayın Bakan. "500 bin insanın katili" denilen Esad'la biz yeniden çalışmayı değerlendirebiliriz! Nedir bu durum? Açıkça söyleyelim, ismini koyalım. Daha önce, malum, Türkiye'nin iki başlı bir politikası vardı: Esad gidecek ve Türkiye'nin daha yakından çalışabileceği başka bir rejim tesis edilecekti. Fakat bu, Esad'ın gitme meselesi sarpa sarınca Türkiye, Suriye'deki önceliklerini teke indirdi: Esad kalacak, gerekirse Esad'la da çalışacağız ama Esad karşıtı olarak desteklediğimiz bütün güçleri biz tekrardan toparlayıp, bu defa, Suriye'de Kürtlerin kazanımlarının önüne geçmek için yeniden konumlandıracağız. Hikâye bu; bunu Afrin'de gördük, bunu başka alanlarda görüyoruz. Şimdi de Kobani ve Cezire bölgelerinin arasına girerek, belki orayı da böyle biraz açarak -o kantonlar birleşmişti- o mesafeyi açarak ne yapmaya çalışıyorlar? Bilinsin diye söylüyorum, 1960'larda baba Esad'ın yaptığı Arap Kemer politikası; Arap nüfusu Kürt nüfusunun içerisine yerleştirerek o bölgeleri, o coğrafik sürekliliği dağıtma. Maşallah Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti altmış yıl sonra baba Esad'ın Arap Kemer politikasının şu an sürdürücüsü ve yürütücüsü. Bir yere not edelim sadece.

Afrin’de ne oldu? 200 bin civarında insan, ona yakın, ondan fazla -rakamlar değişiyor ama- yüz binlerce insan yerlerinden edildi. Onların boşalttığı yerlere başka insanlar geldiler, yerleşmeye çalışıyorlar, bir nüfus mühendislik politikası var. Talan, mal talanı artık magazinzel duruma düştü. En son mesele zeytin hırsızlığına kadar vardı ki Tarım Bakanı çıktı “Biz o zeytinleri getiriyoruz.” diye, kayıtsız kuyutsuz bir şekilde, sanki ganimetmiş gibi... Buraya kadar düştü.

Kıymetli arkadaşlar, toparlamaya çalışıyorum. Temel argümanımız şudur kıymetli arkadaşlar: Yeni bir Orta Doğu var, kuruluyor, çok çetrefilli, çok zor. Irak’ta şu ana kadar 1 milyon insan ölmüş, Suriye’de 400-500 bin insan ölmüş, birçoğu Müslüman. Libya paramparça, Mısır’daki durumu gördünüz, bir darbeyle durumu ters çevirmeye çalıştılar ama istikrarsızlık her tarafta. Körfez ülkeleri darmadağın, Yemen’de, Bahreyn’de yani bütün Orta Doğu coğrafyası baştan sona kan revan içerisinde. Tabii, böylesi bir durumda bütün aktörler yeni bir şekilde pozisyon alabilmek için zorlanıyorlar. Türkiye’nin bizim gördüğümüz dış politikasının temelinde, Orta Doğu’daki bu durumda yeniden pozisyon almak için en önemli meselesi, beka sorunu olarak gördüğü şey Suriye’deki Kürtlerin bir otonom veyahut da federal bir bölgeye kavuşması, bunun Kürt meselesini bambaşka bir mecraya taşınması.

Kıymetli arkadaşlar, Orta Doğu’da yaşadığımız kriz basitçe Sünnilerin Şii’leri öldürdüğü, Kürtlerin Türkleri öldürdüğü, Türklerin Kürtleri öldürdüğü veyahut da İsrail’in Filistinlileri öldürdüğü... Böyle basit bir şey değil. Gerçekçi olalım, 20’inci yüzyılın bütün ideolojileri çökmüş durumda. Bunun içerisine siyasal İslamcılığı da dâhil ederek söylüyorum, modernleşme projeleri, sömürgeci modernleşme veyahut da tepeden aşağı işte, Baas’ın yapmaya çalıştığı ya da Kemalizm’in yapmaya çalıştığı bütün projeler şu an Orta Doğu’da çökmüş durumda. Yani demek istediğim arkadaşlar, Orta Doğu’nun bu çeşitli halklarının, kültürlerinin, dillerinin bir arada yaşayabileceği bir siyasal ve toplumsal model ortada yok, hiç kimse bunu üretemiyor. Bunu sonunda getirip dış politika açısından yapılabilecek şeylere bağlayacağım.

Şimdi Suriye’de sanki -çok özür diliyorum bu ifadeyi kullandığım için- bir parça leş var, 500 bin insan ölmüş, herkes bir tarafından tutmuş, bir tarafından parça koparmaya çalışıyor. Suud bunun içinde, İran bunun içinde, İsrail bunun içinde -Amerika’yı, Rusya’yı zaten geçiyorum, bölge ülkelerini diyorum- Türkiye bunun içinde, herkesin -tırnak içinde- ulusal çıkarları üzerinden birtakım ajandaları söz konusu ama Suriye’de şu ana kadar sayısını bilmediğimiz on milyonlara varan insan göç etmiş, darmadağın olmuş, yıkılmadık yuva kalmamış, gittikleri ülkelerde de Türkiye dâhil birçok zaman bir sürü ırkçılığa maruz kalmış insanlar var bir taraftan. Diğer taraftan, artık ölülerini bile sayamıyoruz, böyle bir durumdayız ve Türkiye’nin bu konudaki sicili bozuktur Sayın Bakan. Türkiye bu konuda iyi bir sınav verememiştir. Eğer bu kadar kan revan içerisinde kalmışsa bu bölge, bu bölgenin bölgesel bir gücü olarak çok daha yapıcı şeyler yapabilirdi. Birazdan onunla bağlayacağım, ne yapabileceğine dair.

Kıymetli arkadaşlar, Süleyman Bey dün buradaydı, esip gürliyordu yine. Burada olmadığı için sataşmayacağım, öyle bir şey demeyeceğim. Ben bu Mecliste en son referans vereceğim insan herhâlde Süleyman Soylu olurdu gibi düşündüm ama kendisini referans vereceğim. Vaktizamanında çok haklı, çok güzel bir konuşma yapmış ama bunu 2012 yılında yapmış. Türkiye’nin temel meselelerini tartışınca şöyle demiş: “Türkiye’nin meseleleri içerisinde en önemlisi Kürt sorunudur.” Bunu Süleyman Soylu söylüyor ha. “Kürt sorunu çözülmeden yeni anayasa yapmak mümkün değildir çünkü vatandaşlık tanımından dil tanımına kadar pek çok konu gelip Kürt sorununa takılacaktır. Yani Türkiye Kürt sorununun çözümü konusunda uzlaşmadan yeni anayasa yapması mümkün değil. Yeni anayasa Kürt sorunu çözülmeden ya da çözülmüş gibi yapılarak gerçekleşirse 21’inci yüzyılın hayal kırıklığı olur. Bir karar vermek zorundasınız. Kürt sorunu dar bir geçitte önümüzde duran büyük bir kayadır ve bu kayayı kaldırmadan bu geçitten çıkmak mümkün değildir.” Sonra devamında bir şeyler söylemiş. En

sonunda -bu, az önce tartışıldı, konuşuldu arkadaşlar, 3 tane Kürtçe kelime konuştu diye arkadaşımız burada yine gerilimler oldu- Süleyman Bey o zaman kendisi inanmış da Kürtçe ana dilde eğitim olması gerektiğine, babasını sadece ikna edemediğini ifade etmiş.

Şimdi, bunu ne için söylüyorum? Beş, altı yıl önceki toplumsal, siyasi psikolojiden Kürt meselesinde şu an geldiğimiz noktayı düşünüyorum da, dün onun için esip gürlüyordu Süleyman Bey de... Türkiye'deki en büyük mesele, bana sorarsanız arkadaşlar, inkârcılıktır. Kürtleri inkâr etmekten bahsetmiyorum, Ermenileri, başka halkları, kendi kendini inkâr etmek... Bu çok ciddi bir meseledir. Bunu Adalet ve Kalkınma Partisi için de söylüyorum. 2013-2015 yılları içerisinde bu ülkedeki en hayırlı işin altına imza attınız, risk aldınız. Sizden ricamız, talebimiz, o dönemi inkâr etmemek lazım, o kıymetli bir dönem. Belki ileride durumlar değişir, bu mesele bir şekilde sulh yoluyla hâl olur. Onun için o dönemin ruhunu mutlak surette korumak lazım.

Kıymetli arkadaşlar, zaman az, bitiriyorum hemen Sayın Başkan. Türkiye'de -bir analogi yaparak söylüyorum- Sultan Abdülhamit dönemi daha açılmadan kapanmıştır. Ortada onlarca Enver ve Talat paşalar, şahısımca, kol gezmektedir. Bunun faturasını Adalet ve Kalkınma Partisine de kanımca ödeteceklerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özsoy.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, içeride tekçilik üzerinden bu kadar ulusal retorik, milliyetçi retorik yaparsanız siz Orta Doğu'da gerçekten oyun kurucu filan olamazsınız, taca çıkmış topları bile toplayamazsınız. Çünkü oyun kurucu olmak, Orta Doğu'da nizam kurmak demektir.

Ben az önce Orta Doğu'nun genel durumunu anlatınca, bütün gruplara söylüyorum, bir bölgesel güç olduğunu iddia eden Türkiye, Orta Doğu için nasıl bir nizam öngörüyor? Nasıl bir düzen öngörüyor? Bu değişik halkların, değişik toplumların, dillerin, kültürlerin; birbirini öldürmeden, birbirini boğazlamadan bir arada yaşayabilecekleri bir model önerebiliyor mu, önermiyor mu? Yani “Son terörist ölene kadar...” falan, ben 43 yaşındayım, bunları kırk yıldır dinliyorum şahsen. Bunlar mesele değil. Türkiye'nin bir Kürt meselesi var, Orta Doğu'da bölgeselleşmiş, küreselleşmiş bir mesele var. “Bu meseleyi nasıl çözeceksiniz?” sorusuna vereceğiniz cevap, Orta Doğu'da yeni bir nizamın kurulmasına yapacağınız en büyük katkıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özsoy.

Değerli milletvekilleri, HDP Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Grup başkan vekillerinin hepsine soracağım, söz vereceğim ama önce 60'a göre diğer milletvekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Birkaç kere açıklama yaptım, belki o sırada Genel Kurulda bulunmayan milletvekilleri de vardı. Her bir partiden 1 milletvekiline bu aralarda yerinden bir dakika süreyle söz tanıyorum. Söz alacak isimleri belirlerken de sisteme giriş sırasını esas alıyorum. Bu sıraya göre şimdi isimlerini okuyacağım milletvekillerine söz vereceğim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubundan Sayın Yılmaz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- *Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Meclis kürsüsünden Türkçenin dışında başka bir dil kullanılarak ne söylediği anlaşılmayan sözler söylenmesini esefle kınadığına ilişkin açıklaması*

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Sayın Başkan, burada Millet Meclisi kürsüsünde tamamen faşizan bir şekilde “Kürt coğrafyası” “Kürt kimliği”, “Kürt ismi” adına söz söylenmesini ve Türkçenin dışında başka bir dil kullanılarak ne söylediği bilinmeden sözler söylenmesini esefle kınıyorum.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – İyi Parti Grubundan Sayın Erel..

24.- *Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'da yüzde 75'i tamamlanmış havaalanının Hava Kuvvetleri Komutanlığına devredilerek hem askerî hem de sivil uçuşlara açılıp açılmayacağını Millî Savunma Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

AYHAN EREL (Aksaray) – Sorum Millî Savunma Bakanımıza: Kara Havacılık Okulu için Isparta'da binalar yapıldığı hâlde bugüne kadar taşınılmadığını biliyorum. Yanlışım varsa düzeltiniz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) - Taşındı.

AYHAN EREL (Aksaray) – O zaman sorumu başka şekilde değiştiriyorum: Konya'da askerî hava üssü var, bunun bir yedeğinin olması gerekiyor. Aksaray'da da yüzde 75'i tamamlanmış ama ondan sonra el atılmamış bir havaalanımız var. Bu havaalanı Hava Kuvvetleri Komutanlığına devredilerek hem askerî hem de sivil uçuşlara açılabilir mi? Aksaraylılar adına bunun araştırılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Fikret Şahin... Salonda değil galiba.

Sayın Güzelmansur...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok efendim.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur da yok.

Sayın Aygun...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biz 11.00'de geldiğimizde kimse yoktu Başkan. Ben geldiğimde Mecliste kimse yoktu.

BAŞKAN – Sayın Gürer, kişi başına düşen konuşma, sataşma ve laf atma ortalaması en yüksek milletvekilisiniz muhtemelen ama hâlâ ısrarla söz istiyorsunuz ama sisteme girmeniz gerekiyor ve sıranın gelmesi gerekiyor, zamanında sisteme girmiş olmanız gerekiyor, yapacak bir şey yok.

Sayın Erkan Aydın, buyurun.

25.- *Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Yunanistan'ın Doğu Akdeniz ve Ege'de karasularını genişletme çalışmasıyla ilgili Türkiye'nin politikasının ne olacağını Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

ERKAN AYDIN (Bursa) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Dışişleri Bakanına soruyorum: Doğu Akdeniz ve Ege'de Yunanistan'ın karasularını genişletme çalışmaları sürüyor. Yunanistan, Tayyip Erdoğan ve AKP hükümetleri döneminde Ege Denizi'nde, burnumuzun dibindeki adaları işgal ederek hem topraklarını genişletti hem de karasularını 12 mile çıkardı. Yunanistan, kendi egemenliğinde olan adalarının 6 millik karasularına ilave olarak işgal ettiği 18 Türk adası ve 1 Türk kayalığındaki 6 millik karasularını egemenlik alanına kattı ve böylece de 12 mil oldu. Bunu böyle kabul ediyor musunuz? Türkiye'nin bu dönemde bununla ilgili politikası ne olacak? Açıklararsa seviniriz.

BAŞKAN – Sayın Gaydalı...

26.- *Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, ücretli öğretmenlerin kadroya alınarak özlük haklarına kavuşmayı talep ettiklerine ilişkin açıklaması*

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Millî Eğitim Bakanına: Meslekleri öğretmenlik olmasına rağmen kadroya alınmayıp ücretli öğretmenlik yapan öğretmenlerimizin sayısı her geçen gün artmaktadır. Beş yıldır, on yıldır, hatta on beş yıldır ücretli öğretmenlik olduğu duyuruldu. Hatta, haklarını arayabilmek için Ücretli Öğretmenler Derneğini de kurduklarını iletiler. Bu öğretmenlerimizin bir an önce kadroya alınıp özlük haklarına kavuşturulmaları talep edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşar, AK PARTİ Grubundan... Yok.

Eğer yoksa yine AK PARTİ Grubundan Sayın Esgin... Yok.

Sayın Yayman...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İktidar milletvekilleri gidip bakanlarla görüşsün, o haklar bizim olsun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Sancar, siz bari demokrat olun biraz ya.

BAŞKAN – Bir itirazınız varsa iletirsiniz ama yani lütfen “Demokrat olun.” demeyin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yani sabah 11’den beri bekliyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Köksal, size listeleri gösterdim, böyle bir açıklama yapmak zorunda bırakmanız beni üzdü çünkü size yöntemi anlattım, size sıraları gösterdim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ama sabah 11’den beri bekliyoruz.

BAŞKAN – 4 kişi burada o listeleri tutuyor, hepsi de sırasına göre belirlenmiştir. Eğer itirazınız varsa lütfen bana yazılı olarak getirin, ben de size yazılı olarak sunayım, çok rica ediyorum.

Buyurun Sayın Yayman.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Başkanım, eğer arzu ederseniz ben söz hakkımı Fethi Bey’e verebilirim.

BAŞKAN – Lütfen, siz kendiniz konuşun Sayın Yayman.

27.- *Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, büyüyen Türkiye'nin kalkınmasını inşa eden Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile hariciye siyasetini yürüten Dışişleri Bakanlığının, yerli ve millî harp sanayisiyle dostu güven, düşmana korku salan Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Teşekkür ederim, sağ olun Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Cumhurbaşkanı Turgut Özal “21’inci asır, Türkiye’nin yüzyılı olacak.” demişti. Bu sözün üzerinden yirmi beş yıl geçtikten sonra geldiğimiz noktada gerçekten Türkiye’nin büyüyen, gelişen ve dünyanın en önemli merkezlerinden biri olduğunu görüyoruz ve dolayısıyla, bugün artık Türkiye, aritmetik büyüme rakamlarından ziyade politik özgül ağırlık bakımından dünyanın merkezinde olduğunu bir kez daha ortaya koyuyor. Bu vesileyle, büyüyen, kalkınan Türkiye’nin kalkınmasını inşa eden Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile hariciye siyasetini yürüten Dışişleri Bakanlığımızın, yerli ve millî harp sanayisiyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – ...dosta güven, düşmana korku salan Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını temenni eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şimdi de grubu bulunmayan siyasi partilerden Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Sayın Erkan Baş'a üç dakika süreyle yerinden söz vereceğim.

Buyurun Sayın Baş.

28.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, emperyalizmin maşası örgütünün 16 Aralıkta da, 2010'da da, 2005'te de suç işlediğine ve iktidarın bu suçlara ortak olduğuna, İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının FETÖ terör örgütüyle iltisakının olup olmadığını ve terör örgütünün sahibi olduğu bilinen şirketlerin bu belediyelerden ne kadar ihale aldığı, bu ihalelerden kaç para kazandığını ve bu kazandıkları paraları halk düşmanı faaliyetlerinde kullanıp kullanmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii konuşulacak pek çok konu var ama bizim sizler kadar uzun zamanımız yok, maalesef zamanımız kısıtlı. Dolayısıyla bu konulardan bir tanesini tercih ederek oraya yoğunlaşmamız lazım.

Saniyorum bizim açımızdan en doğru olan da bugün tüm grupların üzerine konuştuğu 17-25 Aralık sürecinin yıl dönümü vesilesiyle partimizin de bu konuya ilişkin görüşlerini ülkemiz emekçilerine, bizi izleyen halkımıza aktarmak olmalı.

Şimdi, burada uzun dönemdir tartışmalar yapıyoruz. AKP'li arkadaşlarımız hep 17-25 Aralık bir milat olarak kabul edip 17-25 Aralık sonrası bu suç örgütünün gerçekleştirdiği şeyleri, kendi iktidarlarına karşı uyguladıklarını anlatıyorlar. Açık söyleyeyim, bunlar doğru olabilir arkadaşlar. Yani bu halk düşmanı çete, 17-25 Aralık kendisi de dahil olmak üzere her tür alçaklığı, namussuzluğu yapmakla bilindiği için 17-25 Aralık sürecinde de bunları yapmış olabilir. Bu, gerekli delilleri önümüze koyarsanız tabii ki itiraz etmeyeceğimiz, tanıdığımız için, bildiğimiz için de kabul edeceğimiz bir şeydir ama aynı biçimde biz 17-25 Aralık sürecinde ortaya çıkan pisliklerin gerçek olabileceğine ilişkin, yani bu milletin, bu ülkenin emekçilerinin, yoksullarının paralarının birilerinin cebine aktarıldığına ilişkin de ciddi kaygılar taşıyoruz. Bunun da kendimize göre haklı nedenleri var. Nedir bu haklı neden?

Sevgili arkadaşlar, öyle bir suç örgütünden söz ediyoruz ki siyasi kimliğini 1960'lı yıllarda komünizme karşı mücadele, komünizmle mücadele derneklerinde edinmiş, 12 Eylül faşist cuntası tarafından önu açılmış ve 12 Eylül sonrasında örgütlenmesi hızlanmış ama 2002 sonrası da her istediği verilerek o siyasi tarihinin zirvesine ulaşmış bir örgüt. Dolayısıyla, bunlar, 17-25 Aralık sonrası elbette ki suç işlediler, elbette ki halk düşmanı eylemler gerçekleştirdiler ama -size hatırlatmamız gerekiyor ki- ortak olduğunuz dönemde de, beraber yürüdüğünüz dönemde de bunların gerçekleştirdiği eylemler, aynı biçimde halk düşmanı, emek düşmanı, vatan düşmanı eylemlerdi. Bu gerici ve emperyalizmin maşası örgüt, sizinle ortak olduğu dönemde de aynı amaç doğrultusunda yürüyordu ve maalesef siz bunlara kol kanat geriyordunuz.

Değerli arkadaşlar, soru şudur: 17-25 Aralıktan sonra suç işledikleri doğrudur ama 16 Aralıkta da suç istiyorlardı, 2010'da da suç işliyorlardı, 2005'te de suçluyorlardı ve siz bu suçlara ortakınız. Eğer bu suçunuzu kabul etmezseniz, bu suçunuzu itiraf etmezseniz, bunlar hakkında bugün söyledikleriniz de maalesef inandırıcı olamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Baş.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Dün ben burada yoktum. Süleyman Soylu'ya sormadım ama...

Örneğin, değerli arkadaşlar, kayyumlar atanıyor, seçilmiş belediye başkanları görevden alınıyor. Bir gerekçe söyleniyor, deniyor ki: “Terör örgütleriyle iltisaklı.” Peki, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının FETÖ terör örgütüyle iltisakı yok mu? Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının yok muydu? Açıkça soruyorum ve cevap bekliyorum. Bu terör örgütünün sahibi olduğu bilinen ve bugün kapatılan şirketler, sizin bu belediyeleri yönettiğiniz dönemde ne kadar ihale aldılar, bu ihalelerden kaç para kazandılar, bu kazandıkları paraları halk düşmanı faaliyetlerinde kullandılar mı, kullanmadılar mı?

Dolayısıyla, arkadaşlar, Recep Tayyip Erdoğan'ın çok sık söylediği sözle sözlerimi sonlandırıyorum: “Milleti enayi yerine koymayın.” Beraber yürüdünüz, beraber suç işlediniz, beraber hesap vermelsiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baş.

Şimdi, talepleri varsa sırasıyla grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Sayın Türkkan...

29.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türk siyasi haritasında “kürdistan” denilen bölgenin neresi olduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, geçtiğimiz iki gün içerisinde Parlamentoda bir tartışma yaşandı. Kürsüde konuşan bir hatip “kürdistan” kelimesini kullanınca gruplardan bazıları haklı olarak tepki gösterdi, bunların içinde zannediyorum Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu da vardı. Yalnız, ben bugün kalktım Yargıtay Başsavcılığının sayfasından, şimdiye kadar Yargıtay Başsavcılığına müracaat edip kurulan partiler listesini aldım. 13/12/2018, bugünkü güncellenmiş sayfa bu. 54'üncü sıradaki partiyi okuyorum: Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi. 64'üncü sıradaki partiyi okuyorum: Kürdistan Özgürlük Partisi. Kısaltılmışı da Kürtçe: Partiya Azadiya Kurdistane. 73'üncü sırada da Kürdistan Sosyalist Partisi var, onun da kısaltılmışı Kürtçe.

Anayasa'nın 14'üncü maddesi var. Anayasa'nın 14'üncü maddesi şöyle diyor: “Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.”

Hassasiyetleri konusunda ve gizli ajandaları olmadığı konusunda hiçbir şüphemin bulunmadığı 3 sayın bakanın burada olması da çok iyi bir tevafuk oldu.

Bir de Türk Ceza Kanunu'nun 302'nci maddesi var, o da şöyle diyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Türk Ceza Kanunu'nun 302'nci maddesinin “Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin egemenliği altına koymak...” diye (1)'inci fıkrası var. Ben şimdi buradan sormak istiyorum...

Ha, bu arada bir şey hatırlatayım, 54'üncü sıradaki Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi için Yargıtay “İsminizi düzeltin, buradaki ‘Kürdistan’ kelimesini çıkartın.” diye müracaat ediyor. Parti cevap vermeyince Anayasa Mahkemesine veriyor. Anayasa Mahkemesi daha henüz bu konuda herhangi bir cevap verebilmiş değil ama diğer iki partinin kuruluşu şu anda Yargıtay Başsavcılığının sayfasında görülüyor.

Ben buradan sayın bakanlara sormak istiyorum: Türk siyasi haritasında “kürdistan” denilen bölge neresidir? Ben, Türkiye Cumhuriyeti haritasını açtım, orada öyle bir bölge bulamadım. Eğer varsa, Meclisin nezdinde Türk milletini aydınlatmanızı rica ediyorum.

Teşekkür ederim. Sağ olun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

30.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü’nün, Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçer’in, Şanlıurfa Milletvekili Nimetullah Erdoğan’ın ve Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy’un 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın yedinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ve bu ifadelerinden dolayı İç Tüzük’ün 161’inci maddesinin (3) ve (4) numaralı bentleri gereğince işlem yapılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, demin, şimdi henüz bitmiş olan HDP konuşmalarında başından itibaren tespit ettiğimiz bazı hususlar var. Bunu Meclisin ve milletimizin takdirine sunmak istiyorum.

Şimdi, ilk konuşmacı Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü’nün konuşmasında, özellikle kürdistan coğrafyasında Kürt gençlerini uyuşturucu bağımlısı yaptığımıza dair devletimizin, böyle bir suçlama söz konusu oldu. Şimdi, buna, tabii ki muhataplar, devleti, yürütmeyi temsil eden ve şu an birinci parti durumunda olan parti mutlaka cevap verecektir ama bu Türkiye Cumhuriyeti devletine karşı yöneltilen çok büyük bir iftiradır ve aynı zamanda burada büyük bir ölçüde bölücülük söz konusudur. Yani Türkiye’de uyuşturucuya müptela olanların problemlerini konuşmak başka bir şeydir, bunu konuşalım. Bölgesel veriler nelerdir, illere göre dağılım nedir, bunları konuşalım fakat bir etnik köken ayrımı gütmek suretiyle, yapmak suretiyle, birilerinin bağımlı hâline getirildiği ve bunun bir devlet politikası gibi bir şekilde lanse edilmesi, izah edilmesi çok vahim bir durumdur. Bunu şiddetle reddettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, Sayın İmam Taşçer’in konuşmasında da yine birtakım arzu etmediğimiz hususlar söz konusu oldu. Bu, milletin kürsüsüdür ve burada Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nda belirtilen, Türk milletinin resmî dili olan Türkçe üzerinden konuşmanın yapılması esastır. Bunun dışında bir konuşmaya girerek, arkasından “Ne konuştuğumu anlamadınız değil mi?” diyerek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...istihzayla bu yüce heyete karşı tavır almak; bunlar Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında kabul edilebilecek tavırlar değildir efendim.

Ayrıca, yine, Nimetullah Erdoğan Bey’in konuşmasında Türk Silahlı Kuvvetlerinin görevi olarak ölmeye ve öldürmeye ifade etmesini, bu şekilde ifade edilmesini de şiddetle reddediyoruz. Türk Silahlı Kuvvetleri bizim göz bebeğimizdir, ordumuz bizim her şeyimizdir. Türk ordusuna, Türk Silahlı Kuvvetlerine bu şekilde bir tanımlama yapmak -haksızlık tanımı gerçekten hafif kalmaktadır- büyük bir iftiradır ve asla ve asla kabul edilemez, çok... Neyse, bu Meclisin çatısı altında bu ifadeyi kullanmak istemiyorum ama bizim bu noktada bunu kabul etmemiz mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son bir dakika verelim.

Buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, en son, Sayın Hişyar Özsoy’un konuşmasında da Türkiye Cumhuriyeti devletini leşçilikle suçlaması “Bir leşin peşinden, ardından gidiyor.” şeklinde tarif etmesi de bizim şiddetle reddettiğimiz bir ifadedir, iftiradır; bunu kabul etmemiz mümkün değildir.

Sayın Başkan, burada sayın konuşmacının Türkiye’yi leşçilikle suçlarken Amerika ve Rusya’nın üzerinden nasıl geçtiğini de hep birlikte Mecliste gördük. Burada, Orta Doğu’yu kan gölüne çevirenlerin kimler olduğunu ifade etmek gerekirken, mevcut siyasi ortam sebebiyle Amerika’nın adını dahi anmamayı da ayrıca Meclisin ve milletimizin takdirlerine sunmak istiyorum. Bu coğrafyayı kana bulayanlar, emperyalist emelleri güdenlerdir. Bu noktada Türkiye Cumhuriyeti devletine kimse söz söyleyemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın artık lütfen Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bağlıyorum, bağlıyorum.

Ayrıca, bu deminden beri ifade ettiğim hususlarda -efendim, sizin takdirinizdedir fakat bizim talebimizdir- İç Tüzük’ün 161’inci maddesindeki (3)’üncü ve (4)’üncü bentler gereğince efendim, bu noktada, bu saymış olduğum milletvekilleri hakkında işlem yapılmasını Milliyetçi Hareket Partisi adına biz talep ediyoruz çünkü burada anayasal düzene hakaret, anayasal düzen çerçevesinde kurulan Türkiye’nin kurumlarına, Türkiye Cumhuriyeti devletine hakaret söz konusudur. Devlet kuvvetlerine karşı, halkımıza karşı, bunlara karşı hakaretler ve halkı ayaklanmaya bile teşvik edebilecek sözler söylenmiştir.

Bunların kabulü mümkün değildir, gereği gibi işlem yapılmasını talep ediyoruz efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bülbül.

Sayın Bilgen, buyurun.

31.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy’un konuşmasındaki ifadenin Suriye’nin bir leş gibi görülmemesi gerektiğine dair vurgu olduğuna, Suriye’deki vesayet savaşını doğru bulmadıklarına ve özgürlüklerin önü açılırsa çatışmanın zemininin ortadan kalkacağına ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, tabii, tek tek her konuşmanın tekrar değerlendirmesini yapmaya imkân yok bugün müzakereleri bitirebilmek açısından ama ben sadece sonuncusu üzerinden başka birkaç şeye de dikkat çekmek istiyorum.

Son konuşmadaki, Suriye’nin bir leş gibi görülmemesi gerektiğine dair vurgudur, konuşmanın bağlamı bellidir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tutanaklarda belli.

AYHAN BİLGEN (Kars) – “Türkiye böyle görüyor.” değil, tam tersine, sonuçta bir komşu ülkedir ve bir komşu ülkeye karşı dostça, barışçıl yaklaşımın, dış politikanın nasıl olması gerektiğine dair vurgudur. Diğer ülkelerin sayılmaması ise tamamen o devletlere dair bir beklenti içerisinde olmamaktır ve öncelik komşuların nasıl yaklaşacağıdır.

Bizim Suriye savaşına bakışımız başından beri bellidir. Vesayet savaşını asla doğru bulmuyoruz ve bu coğrafyada, Sayın Başkan, 2000’li yılların başında milenyum tartışması yapılırken güvenlik ve istihbarat birimleri de çok yerinde ve doğru biçimde bir Orta Doğu okuması yaparak, Orta Doğu’da eğer rejimler demokratikleşmezse haritaların değişme riski ve tehdidini okuyarak bu yönde adımlar atılması

yönünde planlamalar olmuştur. Burada, hemen Balkanlarda Yugoslavya’da yaşananı, Kafkaslarda yaşananı, Orta Doğu’da Arap Baharı sürecinde yaşananı görmemek, yaşanmışlıklara rağmen görmemek, bırakın ileri görüşlülüğü, feraseti, yaşanan acılara rağmen, katliamlara rağmen görmemek, aslında bu ülkeye büyük bir kötülüktür. Yugoslavya’nın parçalanmasının sebebi Boşnakların ya da Hırvatların talepleri değil, Sırların ısrarlarıdır. Eğer yanı başımızdaki ülkelerin sosyolojik gerçeğini dikkate almadan bir güvenlik politikası belirlerseniz yanlış hesap yaparsınız. “Irakça” diye bir dil yok arkadaşlar. Birileri cetvelle haritaları çizdi diye biz bunun üzerinden tarihin bin yılını inkâr etmeyeceğiz. “Suriyece” diye bir dil yok arkadaşlar. Suriye’de çoğunluk Arap ve Arapça diye bir dil var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Şimdi, biz eğer Suriye’de çoğunluk Arap diye sadece Arapçanın kullanılmasını, sadece Arapçanın meşru görülmesini, Türkmenlerin, Kürtlerin dillerinin inkâr edilmesini meşru görmüyorsak bunu bütün coğrafya için savunmak zorundayız. Irak Parlamentosunda -bakın, Kürt federal yönetiminden bahsetmiyorum- Irak’ın merkez yönetiminin Bağdat’taki Parlamentosunda kürsüde Türkmence konuşuluyor. Ben Irak’ı örnek vermekten utanıyorum. Irak çok yakın tarihe kadar manda yönetimindeydi değerli arkadaşlar, sonra da Baas rejimiyle yönetildi. On beş yirmi yıl önce işgal edildi ve yeni bir dizayna girildi.

Şimdi, ben daha önce Irak Parlamentosundan başörtülü milletvekillerinin kürsüye çıkıp konuşmasını iyi örnek olarak verdiğimde de utandığımı ifade etmiştim. Bu ülke bu sorunu ancak yakın tarihlerde çözebildi. Şimdi de dille ilgili konuyu böyle tartışmak bu ülkeye yapılacak büyük bir kötülüktür. Biz bu konuları asla partiler arasında bir polemik mevzusu olarak görmüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bilgin.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Tam tersine, partilerüstü, hepimizin ortak acıları ve ortak gelecek arzusunun bir parçası olarak görmek ve çözümü de öyle aramak gerektiği düşüncesindeyiz.

Türkiye dış politikası şu anda bu sorunla ilgili hâlâ eski korkuları aşamadığı için kilitli vaziyettedir. Bölgesel davranışları da Avrupa’yla ilişkileri de bu sorunun çözümsüzlüğünün bedelini ödemektedir. Âdeta, devlet bu anlamda rehine durumuna düşmüştür. Akıllı dış politika, akıllı siyaset, sorunlarla yüzleşmek, bunları çözmek ve başkasının elinde koz olmaktan çıkarıp içeride çözümün gücünü yeni bir enerjiye dönüştürmekle sağlanır.

Bakın, biz ısrarla “Bu sorunları konuşarak çözelim, bu sorunları birlikte, ortak sembol ve değerleri, hassasiyetleri gözeterek çözelim.” dedikçe tam tersine, siyasete karşı tahammülsüzlük geliyor.

Sayın Başkan, biraz önce bilgisi geldi, yine Meclise 17 fezleke gelmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Artık bağlayın Sayın Bilgin.

Buyurun.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Son olarak Sayın Başkan.

Bunun birisi Sayın Baykal’a ait, diğer 16’sı partimize ait; Sayın Buldan’a, bana ve diğer arkadaşlarımıza ait. Eğer siz bana dünyada çatışma yaşamış toplumlarda sorunları demokrasinin önünü keserek, siyasetin önünü keserek aynı zamanda güvenliği sağlamış bir tek örnek gösterin, ben siyaseti bırakacağım arkadaşlar. Ama tersi onlarca örnek var. Demokrasinin önünü açarsanız, özgürlüklerin önünü açarsanız tam tersine çatışmanın zemini ortadan kalkar değerli arkadaşlar.

Bakın, biraz önce buradan uyarılar yapıldı, ben de bir uyarıyla bitireyim: İslam ve Kur'an "Kötülük yapmayın." demiyor, "Kötülüğe tevessül etmeyin." yani "O yola gitmeyin." diyor. Bu ülkede eğer biz şiddeti, çatışmayı doğuran nedenleri ortadan kaldıracak yasal iyileştirmeleri, siyasi kültürü ve demokratikleşmeyi gerçekleştiremezsek çatışma ve boğazlaşma dışında bir seçenek kalmayacak. Bunun kime yarayacağı ve hepimize kaybettireceği çok açık.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilgen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sıra geçsin, sonra tekrar söz vereceğim Sayın Bülbül.

Şimdi, Sayın Özgür Özel, söz talebiniz var mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mevlüt Çavuşoğlu'nun "Esad'la iletişim kurulabilir, Esad'la görüşülebilir." ifadesi ile Arjantin'de Trump'ın FETÖ'nün iadesini düşündüğü, bu konuda çalışmalar yaptığı sözünü verdiği mesajına, köşe yazarı yazmadığında, muhalefet milletvekili konuşmadığında esas sıkıntının doğacağına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, öncelikle Sayın Çavuşoğlu'nun iki konudaki açıklamasını dikkatle takip ediyoruz. Yedi yıl geçtikten sonra yıllardır söylediğimiz bir noktaya, "Esad'la iletişim kurulabilir, Esad'la görüşülebilir." noktasına geldiler. Buradaki sıkıntı, 500 bine yakın kişi hayatını kaybettikten, 5 milyonu aşan mülteci -çoğu Türkiye'de- dünyanın dört bir yanına savrulup ana vatanlarından koparıldıktan, Aylan bebekler hayatını soğuk sulara kaybedip kıyılarımıza vurduktan sonra bu noktaya gelindi.

Biz bu uyarıları yaptığımızda neredeyse vatan hainliğiyle suçlanıyorduk ama bu gelinen nokta Cumhuriyet Halk Partisinin ortaya koymuş olduğu, dış politikadaki önemli çizgiyi ve sacayağını terk etmenin ne kadar hatalı olduğunu söylüyor. Bu, "monşerler diplomasisi" diye aşağılanan, aslında komşularının iç işlerine karışmama, toprak bütünlüğüne saygı duyma ve devlet dışı unsurları muhatap kabul etmeme noktasındaki bu sacayağının ne kadar önemli olduğunun, her birinin Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından terk edildikçe hem Suriye'ye hem bölgeye hem ülkemize ne büyük bir felaketi getirdiğinin altını çizmek istiyorum. Gelinen nokta "Biz haklı çıktık, çok mutluyuz." noktası yerine "Kahretsin, yine biz haklı çıktık. Yine AKP yanıldı, belki yine kandırıldı ama çok kan aktı, çok can yaktı." noktasıdır.

İkinci husus, bugün yine Sayın Çavuşoğlu'nun ağzından Trump'ın Arjantin'de FETÖ'nün iadesini düşündüğü, bu konuda çalışmalar yaptığının sözünü verdiği müjdesini aldık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi hâlen daha kendi ülkesi içinde küresel barış ve küresel kazanımlar açısından da bakıldığında bir felakete işaret eden -söylediği sözlerle, ülkemiz hakkında kullandığı ifadelerle- hatta sizin açımızdan bakıldığında ülkemize karşı girişilmiş olan bir ekonomik darbeyi kendi başkentinden yönettiren, Türkiye'deki kişileri aşağılayan, Türkiye'nin iç işlerine karışan ve bütün dünya açısından fevkalade tehlikeli bir çizgiyi takip eden Trump'ın sözünü hâlâ muteber bir söz olarak görüyorsanız sizin açımızdan hatırlatayım: En son Kasım 2017'de Trump size YPG'ye silah vermeme sözü vermiş, aynı tonda duyurmuş, hep beraber alkışlamıştınız, şimdi diyorsunuz ki: "Verdiği sözü tutmadı." Siz bu Trump'ın sözlerine inanmaya, bu Trump'ı ciddiye

almaya ve bu Trump üzerinden iç politika devşirmeye devam edecekseniz vay ülkenin hâline, vay on yedi yıllık iktidarın geldiği noktaya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Son sözüm de şu Sayın Başkan: Bugün iktidara yakın, iktidar yerine yazan çizen, bazen söven, hedef gösteren -yine bir kalemşör diyelim- kalemini silaha dönüştürmüş, tehdide dönüştürmüş birisi Ahmet Hakan'ın, Fatih Altaylı'nın, Ertuğrul Özkök'ün açıkça isimlerini vererek "Hepsine teker teker sıra gelecek, hiç merak etmesinler. İçeri atıldıklarında hapis hane önüne bir tek kişi gitmez, gidemez." gibi ifadeler kullanmış. Biz bekleriz ki buna iktidar partisi bir yanıt versin ama gelmediğine göre şunu söyleyelim: Bu süreçte bu üç isim de Cumhuriyet Halk Partisini çok eleştiriyor. Bazen iktidar partisini de fazlasıyla övdükleri de oluyor, bizim bazen doğrularımızı söylüyorlar ama biz bu üç ismin yazmasını, eleştirmesini, övgü düzmesini önemsiyoruz. Siz bu üç isme veya görüşü ne olursa olsun gazetecilere, köşe yazarlarına, böyle, kalemşörlerinize had bildirmeye, tehdit etmeye ve ardından susmaya devam ederseniz çok tehlikeli bir noktaya gelir bu iş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, son olarak, tamamlayın

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Eğer köşe yazarı yazmazsa, muhalefet milletvekili konuşmazsa, karikatüristler özgürce köşelerinden eleştirel çizgilerini döktürmezlerse, liderlerin taklitleri yapılamayacak kadar liderlerden korkulursa esas sıkıntı oradadır. Arkadaşlar, susturmaya çalışıyorsunuz ya yazanı, çizeni, bizi, Ana Muhalefet Liderini, sendikacıyı, Cumartesi Annelerini, herkesi; ya susarlarsa? Bunlar konuşursa demokrasi var demektir, başka bir şey olmaz ama ya hep beraber dediğiniz gibi olur, başarrı da susturursanız? O zaman nereden ne patlar, hepimize ve geleceğimize ne zarar verirsiniz bunu düşünün. Biz, istedikleri kadar eleştirsinler, sormuş ya söylüyoruz, içeri atıldıklarında hapis hane önüne de gideriz, tehdit edildiklerinde yazdıkları yerin önüne de gideriz. "Gün gelirse gidemezler." diyorlar ya, her şeyi göze alır bu gazetecilere de sahip çıkarız. Çünkü biz bu ülkeyi de fikir özgürlüğünü de her şeyden çok seviyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel.

Sayın Turan, buyurun.

33.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, herkesin ortak değerlerinin olduğuna ve bu ortak değerleri yok edecek ifadelerin kimseye faydası olmadığına, bütçenin halkın bütçesi olduğuna, AK PARTİ'nin demokrasinin, fikir hürriyetinin, basın hürriyetinin partisi olduğuna ve daha sağlıklı, iletişimi olan, birbirini anlayan bir dile ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Özgür Bey'e kadar konular belliydi ama şimdi hangi birine cevap vereceğime döndü iş.

BAŞKAN – Siz tecrübeli bir Grup Başkan Vekilisiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum.

Biz önceden, sataşmaya kürsüden cevap verirdik ama şimdi yerimizden cevap vermek zorunda kalacağız.

Sayın Başkan, bir de HDP Grubunun konuşmasından sonra söz aldık ve biliyorsunuz 7 konuşmacı konuşt HDP adına. Ortak olan birkaç konuyu öne çıkardılar, bunlara cevap vermek isterim izin verirseniz.

Bakınız Sayın Başkan, 81 milyon bu ülkede beraber yaşıyoruz. Fikir ayrılığı başka bir şey, siyaset ayrılığı başka bir şey ama hepimizin ortak değerleri var diye düşünüyorum. Bu ortak değerleri hırpalayacak, yok edecek tarzda ifadelerin, başta o ifadeyi kullanan kişi olmak üzere, kimseye faydası olmadığı kanaatindeyim. Örneğin, 7 konuşmacının 7'si de “sürgün” gibi “tutsak” gibi “rehin” gibi bizim literatürümüzde yeri olmayan, “tutukluluk hâli” dışında bir ifadeyi kabul etmeyeceğimiz bir yaklaşımı ortaya koydular. Bunların her birisi terörle mücadeleye yan bakan, kabul etmeyen yaklaşımlar. O yüzden bu dilin kendilerine de faydası olmadığı kanaatindeyim.

Bakınız, Avrupa'da -hep örnek verilir- AİHM'de “Batasuna” adıyla bir karar gündeme geldi. Bu kararda en önemli husus, Batasuna yöneticilerinin şiddeti kınamamaları, tek başına bir partinin kapatılma sebebi gösterildi.

Bakın, Sayın Başkan, demokratik özgürlük, ifade özgürlüğü başımızın tacı fakat referans verilen Avrupa'da bile şiddeti kınamadığından dolayı, araya mesafe koymadığından dolayı bir partinin kapatılması meselesi önümüzde ama onun yanında, her gün bu devletin ordusuna, askerine, kendisine, üniter yapısına her türlü lafı söyleyen bir anlayış bir tarafa.

Ben bu arkadaşlarımızın bir daha aynaya bakıp daha makul bir dili bu ülkenin siyasetine, Meclisine katmasının hem kendi seçmenine hem kendi partisine daha büyük katkı sağlayacağı kanaatindeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir de HDP'nin 7 vekili de konuşmasında bence bütçeyi incelemeden hatta birçoğunun eline bizce nereden verildiği malum olan metinlerle ısrarla “saray bütçesi” gibi...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ayıp ediyorsun, ayıp ediyorsun!

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Herkesin bir iradesi var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Demediniz mi?

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Ayıp, ayıp; niyet okumayın!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Demediniz mi?

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Niyet okumayın!

BAŞKAN – Sayın Turan, devam edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki.

Sayın Başkan, bir daha söylüyorum: Tüm konuşmacılar konuşmasında bütçeyle ilgili somut veriler vermemesine rağmen ısrarla itham ettiler. Bakın, bu bütçe bir defa en büyük kalemi eğitime ayırarak, ikincisini sağlığa ayırarak, üçüncüsünü sosyal yardımlara ayırarak -benzer kalemler devam ediyor- halkın bütçesi olduğunu çok net ortaya koyan bir bütçedir.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Sana göre öyle.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu bütçe, halkın bütçesi Sayın Başkan. Kaldı ki 17'nci bütçeyi yapıyoruz, dünyada böyle bir örnek yok.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Sana göre öyle.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu kadar kötü bütçeyse, bu kadar halka uzaksa, bu kadar iddia ettikleri gibi bir kesimin bütçesiye ne kadar beceriksiz adamlar ki on yedi yıldan beri bize bütçe yapma imkânı veriyorlar. Madem kötüyüz, siz yapın bütçemizi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – YSK’ya sor onu, YSK’ya.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakınız, sadece sosyal yardımlarda yıl 2002, yüzde 1,5 bir bedel var. Bugün yüzde 6,5’a geldi, 62 milyarı geçti. Bu bile başlı başına tüm konuşmacıların bütçeyle ilgili iddialarını yok eden bir yaklaşım.

Sayın Başkan, 4 binlerde olan KOBİ desteğinin 300 binleri geçtiğini ifade etmek isterim. Daha bunun gibi bir sürü yaklaşım var. Eğer iyiye “iyi” deseler belki yanlışlarımızı göreceğiz fakat çıkıp baştan aşağı hep “kötü, yanlış” demeleri bence bir hakkaniyetin teslimine engel olan bir yaklaşım, bu sefer doğru iddiaları da ortadan kaçıran bir yaklaşım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sizdekiler doğru yaklaşım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sen avukatı mısın HDP’nin ya, hiç durmadın.

BAŞKAN – Sayın Turan, lütfen kişisel diyaloglara girmeyin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, HDP’ye cevap veriyorum, CHP ısrarla cevap veriyor. Bir uyarır mısınız arkadaşlarımızı.

BAŞKAN – Sayın Turan, siz konuşmanızı yapın, kişilerle diyaloga girmek doğru değil biliyorsunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama senin bir avukata ihtiyacın var görünüyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, aslında kürsüden cevap vermek gerekirdi ama bir de kızmak yok, bir şeyi ifade edeceğim. Sanki biz her hapse giren vekilden çok büyük keyif alıyoruz, her farklı görüşteki insan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Artık bağlayın Sayın Turan.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Daha yeni başladık Sayın Başkan.

BAŞKAN – Devam edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Her parti cevap verdi, soru sordu.

BAŞKAN – İki dakika daha vereceğim size, bir uzatma daha ekstradan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, bir diğer husus, her 7 konuşmacı da Leyla Güven Vekilin tutukluluğundan yola çıkarak partimizi, grubumuzu itham etti.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Öyle de siz izin vermiyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İki dakika sabret ne olur gözünüzü seveyim ya arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Turan, siz de her sataşmaya cevap vermeyin, devam edin lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sizin de HDP’li olduğunuz aklımıza geldi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Siz devam edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakınız, Leyla Güven veya başkası, keşke hiç kimse suç işlemese, hiç kimse yargıyla, cezaeviyle karşı karşıya kalmasa. Fakat ısrarla “Fikir hürriyetinden dolayı cezaevine girdi, AK PARTİ de ses çıkarmadı.” yaklaşımını reddediyoruz.

Bakınız, şu ifadelerin hangi fikir özgürlüğüne ait olduğunu sormak isterim Sayın Başkan: “Halkımıza çağrıda bulunuyoruz, eğer Rojava’da bir kırılma yaşanırsa herkes bilsin ki, dört partide

kürdistan üzerine kırılma olacaktır.” İki: “Türkiye farkında mıdır, değil midir bilmiyorum ama Türkiye ateşle oynuyor.” Üç: “Avrupa’dan, kuzey kürdistan, Rojova’dan halk olarak komple ayağa kalkıyoruz.” gibi birçok dağdaki teröristlerin de kullanacağı ifadeleri kullanmış. Bunun üzerine bir yargılama konusu var. Bu benim işim değil, yargı bu iddiaları ortaya koymuş, bununla ilgili karar ortaya koymuş. Onun ötesinde Öcalan’la ilgili açlık grevine başlamış. Size Batasuna’yı anlattım, Avrupa’da terörü kinamadığından dolayı kapatılan partiler varken burada terör liderinin cezaevindeki şartlarını bahane ederek açlık grevi yapan insanlar var. Buradan yola çıkarak bizim partimizi demokrasinin, ifade hürriyetinin karşısında gibi itham etmenin hakkaniyete aykırı olduğu kanaatindeyim.

Sayın Başkan, bu ülkede on altı yıldan beri demokrasinin önündeki engelleri kaldıran biziz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son bir dakika.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İfade hürriyetini genişleten biziz. Birçok gazetecinin ifade hürriyetinden dolayı değil, başka birtakım iddialardan dolayı cezaevinde olduğunu biliyoruz. Kaldı ki eski yıllarda çok daha fazla sayıda düşünürün, siyasetçinin, yazarın cezaevinde olduğunu da biliyoruz. O yüzden altını çiziyorum, AK PARTİ demokrasi partisidir, AK PARTİ fikir hürriyetinin partisidir, AK PARTİ basın hürriyetinin partisidir ancak AK PARTİ üniter yapıyla beraber 81 milyon kardeşini savunan, isteyen partidir. Hep beraber daha sağlıklı, iletişimi olan, birbirini anlayan bir dile ihtiyaç olduğu kanaatindeyim.

Tekrar teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size de söz vereceğim Bilgen.

Buyurun Sayın Bülbül.

34.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, biz değerlendirmelerimizi yaptık ancak kısa bir değerlendirme daha yapma ihtiyacı duyduk.

Özellikle, HDP Grup Başkan Vekili Sayın Bilgen’in ifadelerinden sonra özellikle Meclis tutanaklarına -ki bizzet çok önemlidir, çok değerlidir ve kutsaldır, gelecek nesiller Türkiye’nin hafızasını bunun üzerinden, bu zabitler üzerinden okuyacaktır diye düşünüyoruz- oraya o açıdan Milliyetçi Hareket Partisi adına şerh düşmemiz gereken bir husus var.

Şimdi, birtakım örnekler verirken, “Boşnaklar ve Hırvatlar tarafından bölünmedi, Sırlar tarafından o iş başladı.” şeklinde değerlendirme yapılırken burada teşbihen bir gönderme varsa, bu eğer Türk milleti veya Türkiye oluyorsa özellikle Srebrenitsa gibi hain ve adice bir katliamı, soykırımı gerçekleştiren, o dönemin şartlarında bunları yapmaktan asla geri durmamış olan bir yapıyla şu anda Türkiye Cumhuriyeti devletini ve Türk milletini bu manada suçluyor olmayı asla ve asla kabul etmiyoruz efendim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin ve bağlayın Sayın Bülül lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Ayrıca, “Irakça” diye bir dil yok, “Suriyeye” diye bir dil yok. “Oralar, sınırlar cetvelle çizildiyse, bunları da mı söylemeyeceğiz?” gibi bir ifade kullanıldı. Eğer bahsedilen şey, “Irakça” ile “Suriyeye”yle bahsedilen şey Türkçeye atıfta bulunmaksızın Türkçe’nin ne olduğunu kendileri dahi çok daha iyi bilirler, çok iyi bilirler. Bu kadim medeniyetin, Türk medeniyetinin dili olan Türkçeyi bu mesabede göstermeye çalışmak bu millete açıkça hakarettir efendim. Dolayısıyla bunu şiddetle reddettiğimiz de altını çizmek istiyorum.

Son konuşmacının “leş” meselesindeki, “leşçilik” meselesindeki ifadeleri hakarettir, ısrarcıyız ve işlem talep ediyoruz efendim. Tutanaklar görüldüğü zaman bu ortaya çıkacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Bilgen, buyurun.

35.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülül ve Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, biz, tabii, burayı bir tartışma platformu gibi görmediğimiz için bu konuda her seferinde hatırlatmada bulunuyoruz. Birbirimizi ikna değil; belki, birbirimizi tanıma, tam ne kastettiğimizi birlikte anlama çabası içinde olmamız gerekiyor. Galiba siyasetin bu sorumluluğu yerine getirmesi toplumun farklı kesimleri arasında da anlayışı, tanışmayı, birlikte yaşamı güçlendirecektir. Yoksa birbirimizi anlamamakta ısrar eder, burada direnirsek, buradaki gerilimin sokağa yansması çok daha ağır, daha travmatik sonuçlar doğurur.

Benim Yugoslavya benzetmem, tamamen çoğunluk olan toplumun diğer çoğunluktan farklı olanlar... “Aznılık” tabirini özellikle kullanmıyorum yeni bir yanlış anlaşılmaya sebebiyet vermemek için.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Başka bir benzetme kullanın.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Çoğunluktan farklı olanların da taleplerini, farklılıklarını, dillerini, kültürlerini yaşamalarına fırsat verdiği ölçüde orada toprak bütünlüğü sağlanır. Bu, çok net bir tutumdur.

Yönetim modeli başka bir şeydir, dünyada farklı yönetim modelleri vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Üniterlik başka bir şeydir ama tek tipleştirme başka bir şeydir. Toprak bütünlüğünü federasyonla sağlayanlar olduğu gibi, otonom bölgelerle sağlayanlar da vardır, yerel yönetimleri güçlendiren de vardır; her ülkenin kendine özgü durumu vardır.

Dolayısıyla, ben Yugoslavya örneğini, Irak örneğini, Suriye örneğini verirken çoğunluğun dili, çoğunluğun kültürü dışında dillerin, kimliklerin, kültürlerin varlığına dikkat çektim. Onların varlığını gözettiğiniz kadar çatışmayı engellersiniz, birlikte yaşamı güçlendirirsiniz.

Şimdi, bu örneklerden birisi de Sayın Bülent Turan’ın ifade ettiği galiba İspanya, özellikle Batasuna dolayısıyla hatırlatılması gerekiyor.

Sanırım, birinci grup “AİHM kararı” deyince sadece Batasuna Kararı’nı hatırlıyor. Ben deminden beri “AİHM kararlarının gereğini yapın, AİHM’de bir sürü tazminata mahkûm ediliyoruz, bu tazminatları rücu ettirin, kişilerin yaptığı yanlışların bedelini bütün bir ülke ödemesin.” diyorum ama buna bir cevap vermiyorsunuz Batasuna Kararı’nı hatırlatıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Bir tek karar biliyorsunuz, Batasuna Kararı, onu da yanlış biliyorsunuz değerli arkadaşlar.

Burada, İspanya Anayasası'nın eğer kısıntısı olabilecek hakları konuşabilirsek, tartışabilirsek emin olun, bu tartışmaların hiçbirisini yapmayız.

Bir de özellikle Leyla Güven'le ilgili yasal mevzuat çok nettir. Leyla Güven milletvekilidir. Milletvekillerinin nasıl yargılanacağı ve tutukluluk konusu çok net ifade edilmiştir. Metinlerin nereden geldiğini... Hiç nezakete, şıklığa yakıştıramadım. Kastedilene, ima edilene tahmin ediyorum ama hemen şu arkada Halkla İlişkiler Binası'ndan danışmanların bilgisayarlarından geliyor arkadaşlar, eğer merak ediyorsanız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özsoy, yerinizden bir dakika süreyle söz veriyorum.

Buyurun.

36.- Diyarbakır Milletvekili Hışyar Özsoy'un, dilin hem literal anlamı hem de metaforik anlamı olduğuna ve metafor kullandığına ilişkin açıklaması

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, çok ciddi meseleler konuşuyoruz, bir açıklama yapma zorunluluğu hissettim. Yani ortada işlem yapılmasına dair bir talep filan var.

Şimdi, “dil” dediğimiz şey ya literal bir anlamı olur –söylediniz- ya da metaforik bir anlamı olur. Ben bir metafor kullandım, bir metafor kullandım, mecazdır. Dil bilenler bunun ne anlama geldiğini bilir. Yani herkes kendi...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Metafor üzerinden saygısızlık yapamazsınız.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Saygısızlık yapmayın.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Saygısız sensin.

BAŞKAN – Dinleyelim arkadaşlar, lütfen.

Devam edin Sayın Özsoy.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Yani bir haftadır burada bütün partiler milliyetçilik yarışı yapıyor ya hepsi de dönüp dolaşıp HDP üzerinden koz paylaşıyor ya seçimlere gidiyoruz diye...

BAŞKAN – Siz görüşünüzü açıklayın Sayın Özsoy.

Buyurun, devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ya, “leş”i diyen sensin ya. Hem “leş” de hem de saygı bekle.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Şimdi, ben üç buçuk yıldır bu Meclisteyim, kimseye hakaret ettiğim görülmemiştir. Hakaret çirkin bir şeydir. Suriye üzerinden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım mikrofonu.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Suriye’de bütün o ölümler, bu kıyımlar, bu vahşet ortada olduğu için ve özur dileyerek bir “leş” benzetmesi kullandım orta yerde ve kendi ulusal çıkarlarına göre herkes bir tarafından tutmuş bir yere çekmeye çalışıyor. “Suriye halkları buradan kaybediyor.” demek istedim, bunun dışında ima veyahut da başka türlü bir anlam vermek maksatlıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özsoy.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özel, buyurun.

37.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının konuşmasındaki üsluba ve Kemal Kılıçdaroğlu'na hitap şekline ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, çok kısa...

BAŞKAN – Çok kısa lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben biraz önce sadece iki dakika konuştum zaten, çok kısa şunu söyleyeceğim: Sayın Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı bugünkü konuşmasında dünkü üslubu sürdürdü, bir de şöyle bir şey dedi Genel Başkanımıza, yine saygısız bir hitap şekli var, onu da tekrar etmeyeyim buradan, yoksa kendisine de öyle hitap etmek gerekecek, o da bizim adabımıza uygun değil ama diyor ki: Gezi olayları sırasında CHP'liler Taksim'e gitmiş, Bezmialem Camisi'nde bira şişeleri bulunmuş. Bu konudaki soruşturmada, camideki 2 din görevlisi de bunun doğru olmadığını, camide içki içilmediğini söylediler; sürgüne uğradılar, yine de doğrusunu söylediler.

Ayrıca, bir salı günü konuşmasında, hem cami görüntülerini kastedip hem de Kabataş İskelesi'nde üstü çıplak altı deri pantolonlu kişilerin başörtülü bacımıza saldırdığını söyledi. Görüntüleri gördüğünü söyleyen gazeteciler özür dilediler, öyle bir görüntünün olmadığını söylediler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen bitirin Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

Görüntüleri izlediğini söyleyen gazeteciler özür dilediler, gerçek olmadığını itiraf ettiler, kamuoyundan açık özür dilediler; 285 cuma geçti üzerinden, ne o görüntüler var ne Bezmialem Camisi'yle ilgili bir kanıt ortada ama yaklaşmakta olan bir seçim üzerinden, iflas etmiş politikaları yüzünden iflas etmiş esnaf gibi eski defterleri karıştırıp da eski yalanlara sığınmak, AK PARTİ'nin içinde bulunduğu aciziyeti gözler önüne sermektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Değerli milletvekilleri...

Evet, Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Açalım mikrofonunuzu, kayıtlara geçsin, duyulsun sesiniz, bir dakika...

Buyurun.

38.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, her turda farklı iddialar ortaya koymanın belirlenen görüşme usulünün dışında olması gerektiğine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, güya bu usulü daha az zaman harcansın diye icat ettik ama gördüğümüz gibi çok daha farklı bir yere gidiyor mesele.

Her turda farklı iddialar ortaya koymak bu usulün dışında olması gerekir diye düşünüyorum. O orada bunu yazmış, bu burada bunu demiş, hadi cevaplayın; bu, doğru bir yaklaşım değil fakat şunu söyleyeyim Sayın Başkan: Bakınız, Gezi eylemleri açılacaksa, Taksim Meydanı'nda kimin ne yaptığını, Ankara Dikmen'e çıkarken kimin, nasıl sıkıntı yaşadığını, kendi ailelerimiz başta olmak üzere, hangi ithamlarla, saldırılarla karşılaştığımızı tüm dünya biliyor. O yüzden, bunları açmayalım diyorum Sayın Başkan. (CHP ve HDP sıralarından "Ooo!" sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Tamam.

Teşekkürler Sayın Turan.

Değerli milletvekilleri...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne “Ooo?” Ne “Ooo?”

(CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen sessiz olalım.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, söz talebi var Sayın Bakanın.

BAŞKAN – Sayın Turan, sayın milletvekilleri...

ERKAN BAŞ (İstanbul) – “Ooo!” tabii, 7 insan öldü! 7 tane gencecik insan öldü! 14 yaşında çocuk öldü!

BAŞKAN – Söz talebini karşılayacağım ama soruların hepsine daha sonra da devam edilecek. (Gürültüler)

Evet, değerli milletvekilleri, lütfen sessiz olalım.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Döverek öldürdüğlerinizi bir hatırlayın!

BAŞKAN – Sayın Bakanın bir açıklama yapma talebi vardı. İki dakika süre veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

39.- Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun, Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Elbette, sonra soru-cevap kısmında bazı arkadaşlarımızın sorularına cevap vereceğiz ama Bursa Milletvekilimiz Erkan Aydın'ın Ege'de aidiyeti belli olmayan adalarla ilgili bir sorusu oldu. Esasen bu konu çok hassas bir konu. Siyasi partilerle de bunları değerlendiriyoruz, bilgi almak isteyen siyasi partilerin genel başkanlarına, grup başkan vekillerine de bilgi aktarıyoruz.

Evet, 1923 Lozan ve 1947 Paris Barış Anlaşması'yla bu adacıkların aidiyeti maalesef belli olmamış. Dolayısıyla Türkiye ve Yunanistan arasında da her zaman bir gerginlik alanı olmuştur. Şunu söylemek isterim: Bu adacıkların statüsüyle ilgili, fiili durumuyla ilgili Kardak krizinden sonra herhangi bir değişiklik olmamıştır. Tekrar ediyorum: Kardak krizi, 1995. Dolayısıyla AK PARTİ'yle ilgili böyle bir ithamda bulunmak doğru değildir. Bu konuda partinizde çok değerli bir Genel Başkan Yardımcısı var, Ünal Bey, bu konulara hâkimdir. Eğer ilave bilgi isterseniz Bakanlığımız da tüm partinizi, grubunuzu bilgilendirir.

Bu sorunların çözümü için Kardak krizinden sonra rahmetli İsmail Cem döneminde de istikşafi görüşmeler başlatılması kararlaştırılmıştır; 1997'den bahsediyorum. Dolayısıyla yani burada AK PARTİ'yi köşeye sıkıştırmaya çalışırsanız Türkiye için hassas bu konuda Türkiye'ye zarar verirsiniz. Bu konudan da en az zararlı çıkan ya da hiç zararlı çıkmayan parti AK PARTİ olur. Bugün ne yapacağımızı, biz zaten Genelkurmay Başkanlığımız, Savunma Bakanlığımız ve Yunanistan'la istikşafi görüşmelerimizi sürdürüyoruz. Eğer 1997'den, Kardak'tan bu tarafa statüde hiç değişiklik olmadıysa ne zaman olduğu, geçmişte kimin zamanında olduğu, hangi iktidarlar döneminde olduğu, hangi partinin iktidar olduğu dönemde olduğu da açıktır fakat ben burada bir partiyi suçlamak için, geçmişte suçlamak için söylemiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bakan.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Bu konu hassas bir konudur, dolayısıyla bu konuyu kendi aramızda değerlendirmeye de devam edeceğiz. Meclis bir gün bir kapalı oturumda daha bilgilenmek isterse, bunu da memnuniyetle arkadaşlarımızla yaparız.

Diğer taraftan, CHP Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel’in benim ağzımdan çıktığını söylediği iki konuyla ilgili de açıklama yapmak isterim, diğerlerini daha sonra cevaplayacağım.

Şimdi, Suriye’deki krizin sebebi Türkiye değil. Bu, Türkiye ile Suriye arasındaki bir savaş da değil. Arap Baharı’yla başlayan bir süreçtir ve kendi halkını öldürmeye başlayan bir rejimdir. Evet, doğru, bu kadar insan öldü. Farz edelim ki Türkiye Esad’la ilişkisini hiç kesmedi. Bu insanların ölmeyeceğinin garantisi de yok, öldürmeye devam edecekti. Son günlerde rejimin kontrol ettiği yere dönen mültecilere neler yaptıklarını bilmiyorum takip edebilir misiniz. Bu bir.

İkincisi: Biz hiçbir zaman “Esad’ın yaptıklarını tasvip ettik.” demedik, demeyeceğiz de. Bize sorulan soru şuydu... Şu anda biz, her şeye rağmen, ateşkes, İdlib ve yarın mümkün olursa bir anayasa komisyonu kurulması için Cenevre’ye gideceğiz, çok çaba sarf ediyoruz ve siyasi bir süreç başlıyor. Bize sorulan soru şuydu... “Suriye’yi bir seçime hazırlarken, BM kontrolünde, demokratik, şeffaf, herkesin katılabileceği ve yine adil bir seçim olması için ülkeyi hazırlıyoruz, biz destek veriyoruz.” dedik. Bana sorulan soru şuydu: “Böyle bir seçimi eğer Esad kazanırsa bununla çalışır mısınız?” Ben de “Böyle bir seçim olduktan sonra, herkes -İngilizce konuştum- durumu gözden geçirir.” dedim yani Esad’la biz çalışacağız ya da Esad’ı tasvip ediyoruz anlamında söylemedim.

Yine, Trump’la ilgili sorduğunuz soruya gelecek olursak, biz her görüşmemizde, muhataplarımıza FETÖ’nün Türkiye’ye iadesini hatırlatıyoruz, sadece FETÖ değil 84 kişiden bahsediyorum. Bugüne kadar resmî bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, tamamlayın lütfen.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Son cümlelerim: Resmî olarak talep ettiğimiz 84 kişinin iade edilmesini her toplantıda gündeme getiriyoruz. Yine Arjantin’de de Sayın Cumhurbaşkanı gündeme getirdi. Trump da bu kişinin, özellikle terörist başının, FETÖ’nin iadesiyle ilgili “Bir çalışma yapıyoruz.” dedi. Biz çıkıp, bunu sevinçle karşılayıp ortada falan oynamadık çünkü geçmişte de buna benzer sözler var, tecrübemiz var. Ama, yine bana bir soru sorulduğu zaman, “Bu konuda nedir son çalışmalar?” dendiği zaman ben bilgi vermek amacıyla bu görüşmede ne oldu, onu aktardım.

Diğer taraftan, FETÖ’yle ilgili bir gerçek var ki FBI’ın başlattığı bir soruşturma var yaklaşık 15 eyalette ve çok ciddi bir soruşturma. FBI bize bugüne kadar elde ettikleri bulgularla “Amerika’daki karanlık yüzünü görmeye başladık.” dediler, hatta New Jersey dâhil, bazı yerlerde tutuklamalar da başladı. Dolayısıyla böyle gelişmeler olduğu zaman biz kamuoyuna bilgi veriyoruz. Biz burada “Trump bu sözü söyledi, bundan çok mutluyuz.” gibi bir açıklama yapmadık, bunun takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

3.- *Onurum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün talebine istinaden, yapılan konuşmaların hiçbirinde İç Tüzük'ü ihlal eden bir husus olmadığı için işlem yapmaya gerek görmediğine ilişkin açıklaması*

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Bülbül'ün talebi vardı. Öncelikle bu talebi hangi ölçütlere göre değerlendirdiğimi söyleyeyim, sonra vardığım sonucu sizlerle paylaşayım. İç Tüzük'te disiplinle ilgili hükümler var ancak bunları tek başına sadece oradaki kelimelerden ibaret bir şekilde yorumlamak hukuk tekniği açısından da demokrasi zihniyeti açısından da doğru olmaz. Her şeyden önce, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2'nci maddesi devletin niteliklerini belirler, bunu göz önünde bulundurmak lazım. Devletin niteliklerini tekrar saymama gerek yok. Bu madde, Anayasa hükümleri ve İç Tüzük dâhil, iç hukuktaki bütün hükümleri yorumlarken dikkate almamız gereken bir maddedir. Sonra, buradaki ifadeler, tabii burada yapılan şey konuşmadır, konuşma da nihayet insan hakları içinde ifade özgürlüğüyle ilişkili bir eylemdir, bir faaliyettir. Bu konuda da Anayasa'nın 26'ncı maddesi vardır, orada da bu hakkın kapsamı açıkça belirlenmiştir. Fakat bütün bunların yanında, Mecliste söz hakkı ve hürriyetiyle ilgili 83'üncü maddemiz vardır, bu madde evrensel hukukun temel ilkelerini olduğu gibi almıştır. "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden ve bunları açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar." Düşünce özgürlüğünün bu ülkedeki en geniş alanı şu kürsüdür. Burada söylediğiniz hiçbir sözden, hiçbir zaman yargılanmanız söz konusu olamaz, ömür boyu bu sözler dokunulmazlık kapsamındadır.

Peki, "İç Tüzük'te belli hükümler var, bunları yok mu sayacağız?" Hayır, yok saymıyoruz ancak bu ifadeleri İç Tüzük'ün bu hükümleri karşısında değerlendirirken yine belli ölçütleri esas almamız gerekiyor. Bu konuda, bir, Türkiye Anayasa Mahkemesinin içtihatları; iki, Yargıtay dairelerinin ve içtihatlarının –İçtihadı Birleştirme Kurulu dâhil- kararlarının koyduğu ölçütler; üç, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin değerlendirmeleri. Her şeyden önce eleştiri sınırı içinde kalıp kalmadığımı belirlemek... "Bu eleştiri çok ağır, çok sert, sarsıcı, şoke edici olsa bile ceza kapsamı dışındadır." diyor Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi.

İkincisi, çok önemli bir ölçüt "Her bir söz, konuşmanın bağlamı içinde değerlendirilir." diyor yani hangi bağlamda kullanılmış ona bakacaksınız. "Birini ayıklayıp eğer onu tek başına değerlendirir ve ceza konusu yaparsanız ben bunu insan hakları hukukuna aykırı sayarım." diyor. Maalesef Türkiye, sırf bu nedenlerle verilmiş cezalardan dolayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından ihlalle mahkûm edilmiş çok fazla karara muhataptır ve bunların tazminatlarını ödemiştir.

Kısaca, değerli milletvekilleri, diğer değerlendirmelere girmek istemem. Yani burada eğer demokrasi vardır diyorsak ve Parlamento, demokrasinin fikir özgürlüğü ve çözüm arama açısından en önemli mekânıdır diyorsak her bir görüş açıklandığında bize uymayan, bizi rahatsız eden İç Tüzük'ün ceza hükümlerine başvurmayı o zaman bir kenara bırakmak durumunda kalırız. Yok eğer Anayasa bu niteliklerini sürdürdükçe biz bunları tanıyacağız diyorsak, buradaki tartışmalara fikir özgürlüğü ve farklılıklar çerçevesinde yaklaşmak zorundayız, fikir yarışı çerçevesinde yaklaşmak zorundayız. Her fikre verilecek cevap İç Tüzük'ün ceza hükümleri değil, karşı fikri olacaktır. Bu açıdan baktığımda, Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, burada hakaret var.

BAŞKAN – Ben tamamlayayım Sayın Bülbül.

KAML AYDIN (Erzurum) – Sen İ Tüzük’e göre davran ya.

BAŞKAN - Siz konuŐtunuz, ben size uzun uzun söz süreleri de tandım; Şimdi bir açıklama yapıyorum, bu da Meclisi yöneten Başkan Vekili olarak benim hakkım.

MUSTAFA HDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Tarafsız ol Başkan, tarafsız ol.

BAŞKAN - Bütün bunlar ve ekleyebileceğim başka gerekçelerle ben burada yapılan konuşmaların hiçbirinde İ Tüzük’ ihlal eden bir husus görmedim, o nedenle işlem yapmaya gerek görmüyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.18

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.32****BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR****KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 35’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildirimiminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Avrupa Birliği Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara sıra gelmiştir.

Şimdi ilk söz Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'e aittir.

Buyurun Sayın Şener. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Cumhuriyet Halk Partisi adına heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Erdoğan hükümetlerinin uyguladığı dış politika millî değildir, İslami değildir, insani değildir; millî menfaatlerimize aykırıdır, İslami ve insani değerlere de aykırıdır. İzlenen politika, gönül coğrafyamızda yaşayan 10 milyonlarca Müslüman'ın, Hristiyan'ın ve Ezidi'nin mallarının, canlarının, namuslarının, onurlarının ve inançlarının yağmalanmasına, korkunç bir çevre felaketine yol açmıştır ve bu süreç, yaşananlardan daha tehlikeli ve yıkıcı olabilecek nitelikler kazanmakta, daha geniş kapsamlı mezhep savaşları hazırlanmakta ve Türkiye'ye doğru yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. Sekiz yıldır Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da yaşananlar Arap Baharı değil bir Arap kara kışdır. Kökleri siyonist stratejilerine dayanır. 1980'lerde bu stratejiler "Oded Yinon Planı" olarak çok tartışılmıştır. Esası, İsrail'i kuşatan Müslüman ülkelerin küçük parçalara ayrılmasına ve İsrail'in bu küçük devletçikler üzerinde dominant bir güç hâline gelmesine dayanır. Belirtmeliyim ki antisemitist düşüncelere karşıyım, kimsenin diniyle, etnisitesiyle uğraşmam. Tüm insanlar, hatta hayvanlar, bitkiler ve çevre benim için değerlidir ve biliyorum ki pek çok Yahudi de Siyonizm'e karşıdır. 2004 Sea Island G8 Zirvesi'nde ele alınan temel konu "Genişletilmiş Orta Doğu ve Kuzey Afrika Girişimi" yani BOP oldu. Hedef, bölge ilkelerine demokrasi ve insan haklarına dayalı düzenler getirmektir. Arap kara kışına giden yolda bu ikinci aşamayı ve Türkiye, Büyük Orta Doğu Projesi'nin demokrasi eş başkanı ilan edildi. Başbakan Erdoğan BOP'un eş başkanı olduğunu en az 30 kez tekrar etti. Aynı yıl, Amerika Birleşik Devletleri'nde American Jewish Congress tarafından kendisine Yahudi Cesaret Ödülü, 2005'te de ADL tarafından "Courage to Care" yani Cesaret Ödülü verildi.

Üçüncü aşamada ise Arap kara kışı patladı. Arap kara kışı gösterdi ki BOP'un amacı hiç de demokrasi ve insan hakları, yöntemi ise barışçıl değildi, nedense bölgedeki en koyu diktatörlüklere uğramadı. Nüfusuna oranla en büyük gösteriler Bahreyn'de gerçekleşti ama BOP'un patronlarının izin ve yönlendirmeleriyle Suud askerleri tarafından kanlı bir şekilde bastırıldı.

Başlangıçta, BOP'un demokrasi eş başkanı olan Başbakan Erdoğan'sa Esad'dan demokratik reformlar yapmasını isterken beş yıl sonra kendi ülkesinde demokrasinin en temel özelliği olan erkler ayrılığını ortadan kaldırmış, kendisini eleştirenleri ve muhaliflerini yargı vasıtasıyla cezalandırmaya ve susturmaya yönelmiş; hapishaneler siyasetçiler, düşünce suçluları, bebekler ve çocuklarla dolmuştur. Bu süreç dış güçlere müdahale bahaneleri oluşturmaktadır.

Arap kara kışı iç dinamiklerden daha çok dış dinamiklerin bir sonucudur. Yıllarca Afganistan'da, Pakistan'da, işgal sırasında Ebu Gureyb gibi Irak hapishanelerinde yetiştirilen ve örgütlendirilen seyyar teröristler başta Suriye, Irak, Libya, Yemen olmak üzere bölge ülkelerine sevk edildiler, silahlandırıldılar, finanse edildiler, lojistik destek gördüler, ABD, İsrail ve Batı ülkelerinin özellikle Suriye ve Libya devlet güçlerine yönelik askerî operasyonlarıyla takviye edildiler. Suudi Arabistan, Katar ve Başbakan Erdoğan hükümetleri ABD'yle aynı safta yer aldılar. Milyonlarca insan hayatını kaybetti, milyonlarca kadın tecavüzlere uğradı, köle pazarlarında satıldı, milyonlarca çocuğun çocukluğu mahvoldu, Müslümanlar Müslümanların şerrinden kurtulmak için ilkel botlarla Avrupa'ya, Hristiyanlara sığınmaya çalışırken Akdeniz'in sularında boğuldu. Yakılarak öldürülen askerler, kafası kesilen çocuklar, kalbi tekbir eşliğinde yenen insan görüntüleri dünyaya servis edildi, İslam, dünya insanlığının gözünde çirkinleştirildi. Bu sonuçlar, Erdoğan hükümetlerinin milletvekillerinin desteklediği politikaların sonucudur. Bu hâliyle bin beş yüz yıllık İslam tarihinin en günahkâr iktidarı sizlersiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok ayıp ya, çok ayıp ya! Bu iktidarın Maliye Bakanı sendin, Maliye Bakanı sendin bu iktidarın. BOP Başkanlığına sen destek oldun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Sadece Suriye'ye 100'ün üzerinde ülkeden yüz binlerce yabancı terörist girdi, şehirleri, köy ve kasabaları işgal etti. İlk günden itibaren ne Dera'da ne Cisri Şuur'da ne de başka bir yerde hiçbir gösteri barışçıl değildi, silahlı militanların asker, polis ve sivillere yönelik katliamlarıyla iç içeydi. Yıllardır hazırlanan uluslararası dezenformasyon ağıyla Türkiye ve dünya kamuoyu yalan haberlerle meşgul edildi. 1 milyon insan öldü, mal mülk, namus yağmalandı, çocuklar mahvı perişan oldu. 22 milyonluk Suriye'de 5 milyon insan yurt dışına göç etti, en az 8-10 milyon insan iç göç yaşadı. Suriye topraklarının yüzde 20'sinin devlet kontrolünde olduğu dönemde bile Suriye nüfusunun yüzde 90'a yakını devletin hâkim olduğu bölgelerde yaşıyordu. Yani insanlar terör çetelerinden ya dışarıya veya devletin hâkimiyetinin olduğu bölgelere göçüyordu.

Arap kara kışında ölen milyonlarca masumun katilleri emperyalist güçler değildir. Bunların katilleri emperyalizmin iş birlikçisi Suud, Katar değildir. "Emperyalizmin tetikçisi yüzlerce çete, terör örgütleri, IŞİD ve Nusra değildir. Bu ülkelerde var olan meşru devletlerdir." diyenler emperyalizmin dezenformasyon ağının taşıyıcılarıdır. Yemen'de 85 bin çocuk açlıktan öldü. 12 milyon insan şiddetli açlıktan acı çekiyor. Bu zulmün kaynağı BOP'un patronları ve Suud değilse kimlerdir?

Söylenecek son söz şudur: Savaş felakettir, barış hayattır. Dünya Müslümanları için savaş en büyük felakettir. Dünyanın müstebirleriyle savaşacak finansman gücü nerede? İslam İşbirliği Teşkilatına üye 57 İslam ülkesinin toplam millî geliri tek başına Japonya'ninkinden azdır, ABD'ninkinin beşte 1'i kadardır. Müslüman ülkelerin birbirlerini öldürürken kullandığı silahlar müstebirlerin ürettiği ve pazarladıkları silahlardır. Kimin kazanmasını istiyorlarsa bir derece gelişmiş silahı onun eline verirler, Müslümanlarsa birbirlerini boğazlamaya devam ederler. Hele yaygın bir savaş ortamında emperyalist güçlerle iş birliği yapan Müslüman ülkeler sadece onların yöreğine girmeye, onların stratejisine hizmet etmeye mahkûm olurlar. Belki de bazı milletvekillerimiz "Fırat'ın doğusuna askerî harekât yapacağız, sen barıştan söz ediyorsun, şimdi şu söylediklerinin zamanı mı?" diyecekler. Bence tam zamanıdır. En kritik konuyu cesaretle söylemek vatan sevgimin bir gereğidir. Garip bir şekilde bu Hükûmet iç ve dış politikada sürekli sorunlar üretiyor, sonra kendi ürettiği sorunları çözmek için didiniyor; kendi ürettiği sorunlarla uğraşırken kahramanlık naraları atıyor. İşte kabul edilemeyecek olan nokta budur. Bu harekâtla ne elde edeceğimiz sakın bir şekilde değerlendirilmelidir.

Bir: Ele geçirdiğimiz Suriye topraklarını ilhak edip Türkiye'nin topraklarını mı genişleteceğiz? Böyle bir niyet varsa bilmem ama yok. Hükûmet de zaman zaman, girdiğimiz Suriye topraklarından çikacağımızı, Suriye'nin toprak bütünlüğünü koruyacağımızı söylüyor.

İki: Bazıları "Hükûmet seçime girerken ekonomik krizi unutturmak istiyor." diyor. Buna hiç ihtimal vermiyorum çünkü bunun anlamı, Türkiye'nin Suriye'ye girişine izin vererek ABD seçimlerde AK PARTİ'ye destek veriyor demektir.

Üçüncüsü ise "PYD'den kaynaklanan bir terör sorunumuz var, onu çözmemiz lazım." denilebilir. O zaman şu nokta önemlidir: ABD, harekâtı PYD'nin bitmesini sağlayacak şekilde gevşetecek mi? Hayır çünkü niyeti bu olsaydı zaten desteklemezdi.

Başka bir nokta var. Vaktiyle Hükûmet, PYD'nin Eş Başkanı Salih Müslim'i 3 kez Türkiye'ye davet etti, görüştü ve altına kırmızı halılar serdi. Hatta bir ara Türkiye PYD'yi desteklemiştir, peşmergenin Türkiye üzerinden PYD'ye destek için girmesine izin vermişti. Peki, PYD o zaman terör örgütü değilse şimdi ne oldu veya o zaman da terör örgütüyse aranız iyi miydi? Bunları bir tarafa bırakalım, bence Hükûmet, stratejisini şu soru üzerine oturtmalıdır: Suriye'deki PYD varlığı mı yoksa ABD varlığı mı daha tehlikelidir? Hangisi daha tehlikeli dersiniz deyin fark etmez, ABD'nin Suriye'de kalmak için PYD'ye ihtiyacı vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun devam edin Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) - Türkiye PYD'yi sıkıştırdıkça ABD'den kopmasını önlemektedir.

Evet, Türkiye için sağlam reçete: Yurtta barış, dünyada barıştır. Peki, ne yapmalı?

Bir: Türkiye barışçıl politikaları merkeze almalıdır, barışı bir temel kavram olarak yeniden yeniden üretmelidir; orduda, Emniyette, Dışişlerinde barış ve huzur için bir iç kültür hâline dönüştürülmelidir, siyasi partiler, aydınlar, basın kuruluşları barışı temel bir söylem hâline getirmelidir; Türkiye dünyada barışın sembolü bir ülke olmalıdır.

İki: Türkiye İslam İşbirliği Teşkilatı vasıtasıyla barış kavramını ve barışa ulaşan stratejileri 57 İslam ülkesinin de temel hassasiyeti hâline dönüştürmek için çaba harcamalıdır.

Üç: Türkiye barış söylemlerine Batı ülkeleri nezdinde destek aramalıdır, her şeyden önce Batı'daki savaş karşıtı NGO'larla, aydınlarla iş birliği yollarını genişletmelidir. Dünyanın silahlanmaya ve savaşa ayırdığı parayı barışa ve yoksullukla mücadeleye ayırması için tükenmez bir çaba içerisine girmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Şener.

Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Ekonomik krizlerin acısını işçilerin, işsizlerin, memurların, emeklilerin, çiftçilerin, esnafın değil, silah tüccarlarının ve silah sanayisinin çekeceği bir dünya özlemiyle hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şener.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bu söylediklerine sen katılıyor musun acaba?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu iğreti dile, sığ yaklaşımlara da sonra mı cevap vereceğiz?

BAŞKAN – Evet, sonra cevap vereceksiniz, mutabakatımız böyle Sayın Turan.

Teşekkür ederim.

CHP Grubu adına ikinci söz Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a aittir.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi öncelikle sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, isminden “Bilim”i çıkaran Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bütçesini görüşmek üzere söz aldım.

Görüşmekte olduğumuz Bakanlığın bütçesi tutarı 7 milyar 784 milyon 793 bin Türk lirasıdır. Şunu peşinen söylemeliyim ki yapısal reformlar yapılmadığı sürece, Bakanlık aynı sistemde, aynı düzende sürdüğü sürece kesinlikle bu bütçenin bir işe yaramayacağı bir gerçektir. Bu rakam, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının günlük ihtiyaçlarını ve personel giderlerini karşılayacak bir bütçedir.

Hep “İhracat artıyor.” diyorsunuz ama ithalatın arttığını hiç söylemiyorsunuz. 2017'deki ihracatımız 157 milyar dolar iken ithalatımızın 234 milyar dolar olduğunu göz ardı ediyorsunuz. Arada 77 milyar dolarlık dış ticaret açığını hiç önünüze koyup düşünmüyorsunuz “Bu açığı nasıl kapatacağız?”

diye. Şimdi, yine, 2018 yılının sonuna geldik, bu yıl da dış ticaret açığının 80 milyar dolar olacağını göz ardı ediyorsunuz. Dolayısıyla bu, övünülecek bir rakam değil değerli arkadaşlarım. Övünülecek durum, ihracatımızı ithalatı karşılayacak bir noktaya getirebiliyor isek o zaman övünülecek bir noktaya Türkiye'yi getirmişsiniz demektir ki bu, kesinlikle bugünkü uygulamalarda yoktur.

Değerli arkadaşlarım, yeni fabrikaların kurulması, işletmelerin kurulması ve istihdamın sağlanması için her köşede bir fabrikanın yapılmasına olanak sağlaması gerekirken bu Bakanlık, maalesef bu iktidar döneminde bütün fabrikalarımız satıldığı gibi, yeni bir fabrikanın da ne temeli atıldı ne de açılışı yapıldı. Böyle bir Türkiye tablosu var. Dolayısıyla bunun övünülecek bir yanı yok. Dolayısıyla arkadaşlar, işsizlik çıkış gibi büyüyor, bunu göz ardı etmeyiniz. Bu insanlar yarın sokağa çıkacak, bizim yakamıza yapışacaklardır, senden para isteyecektir, senden borç isteyecektir, belki de sana saldıracaktır, senden faydalanmaya çalışacaktır. Bunları göz ardı etmeyin değerli arkadaşlarım.

Şimdi, 2019 bütçesi üretim değil tüketim bütçesidir. Bu bütçenin 117 milyar Türk lirası faize gidecektir değerli arkadaşlarım. Ayrıca, bu bütçe gerçekten bu faiz durumu dikkate alındığında faizkolik bir bütçedir, yine, borç bütçesidir. Dolayısıyla 200 milyar Türk lirası borcun ödenmesi söz konusudur. Dolayısıyla bu bütçe borçkolik bir bütçedir değerli arkadaşlarım. İhracatı artırmak yerine ithalatı yine artıracak bir bütçedir çünkü bütçenin içinde ihracatla ilgili bir ödenek, bir destek maalesef yoktur. İhracatçıların da, sanayicilerin de derdine çare bulacak bir bütçe değildir.

Değerli arkadaşlarım, bu bütçe dolarkolik bir bütçedir. Bu bütçe gerçekten dolardan kendisini kurtaramamış, her yere dolarla borçlanmış, kamu-özel iş birliğiyle yapılan bütün kuruluşların ödemelerini dolarla yapan bir bütçedir. Eğer siz, TL'nin kullanılmasını istiyorsanız, değerinin artırılmasını istiyorsanız, dolayısıyla bu dolar yükünden mutlaka kurtulmanız gerekmektedir.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan; sizden istediğimiz sanayideki üretimin artırılmasıdır. Sanayide üretimi maliyeti aşağıya çekerek artırabilirsiniz. Sanayide kullanılan elektrik ve doğal gaz fiyatıyla bugün üretim yapma imkânı kalmamıştır. İnsanlar isyan etmektedir. Dolayısıyla böyle bir maliyet altında ezilen sanayicinin, ihracatçının mutlaka bundan kurtulması gerekir. Enerji Bakanıyla görüşerek bunun mutlaka aşağıya çekilmesi gerekir.

İki: Sanayicinin ve ihracatçının devletten 200 milyar Türk lirası KDV iade alacağı vardır, bu hâlâ beklemektedir. Devletin, bunu, defaten, bir an önce ödemesi gerekir, sanayici de bu ödemeyi beklemektedir.

Ayrıca, üçüncü olarak: Tekstil sektöründe 2 KDV oranı uygulanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Arslan, tamamlayın lütfen.

KAZIM ARSLAN (Devamla) – İplikte yüzde 8 KDV, dokuma, boya ve konfeksiyonda yüzde 18 KDV uygulanmaktadır. Bu da işlemler arasında ve tekstilde eşitsizlik yaratmaktadır ve dolayısıyla karışıklığın bir an önce giderilip bu KDV'nin yüzde 8'e indirilmesi gerekmektedir.

Dört: Yerli sanayimizi geliştirmeliyiz. Dolayısıyla özellikle ara malı üreten sanayimizin gelişmesi noktasında, yerli sanayimizi geliştirmek suretiyle, hangi alanlarda üretim yaparsak ara mal ithalatını kısarsak, bu noktada çalışmaların acilen yapılması gerekmektedir.

Beş: Dövizle borçlanıp yatırım yapan sanayicilerimiz gerçekten perişan durumdadır, bunlarla ilgili de bu bütçede bir çözüm yoktur, bunlar için de bir çözüm bulmak gerekmektedir.

Ayrıca, altıncı olarak: OSB'lerde boş arsalar vardır. Bu arsalar neden boştur? Bunların araştırmasının yapılarak bir an önce bu OSB'lerin doldurulması konusunda, sanayiye dönüşmesi konusunda bir çalışmaya ihtiyaç vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Bağlayın lütfen Sayın Arslan.

KAZIM ARSLAN (Devamla) – Bağlıyorum Sayın Başkan.

Yedi: Denizli’de 12 firma, Türkiye’de 600’e yakın firma konkordato ilan etmiştir, bunların arkası gelecektir. Bunlarla ilgili bütçede neler yapılacak, nasıl bir çözüm üretilecek, bu konkordatolar, bu iflasın eşiğine gelmiş firmalar, işletmeler nasıl kurtarılacak, bu konuda da bir çözüm bekliyoruz.

Yeni OSB’lerin kurulması gerekiyor. Özellikle OSB’lerin altyapısı oluşturulmak suretiyle, ara mal üretecek bu fabrikaların, bu işletmelerin de bir an önce kurulması suretiyle, Türkiye’nin sanayileşmesi noktasında bir çalışma yapılmaya ihtiyaç vardır çünkü Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk demiştir ki: “Her fabrika bir kaledir.” Ülkemizin her bir köşesinde bir kale yaratmak üzere Sanayi Bakanı olarak kolları sıvamalısınız, bu görevi de yapmalısınız diyorum, sözlerimi bitiriyorum.

Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Arslan.

Söz sırası, Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan’dadır.

Buyurun Sayın Tarhan. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Bu tezahürat karşısında yükünüz ağır.

CHP GRUBU ADINA TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2019 bütçesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dünya, teknoloji çağını yaşıyor; endüstri 4.0 devrimini konuşuyor, her ülke kendi yapay zekasını üretmeye çalışıyor; robotların, üretimin her alanında yer aldığı yeni dünya düzeni oluşturuluyor. Tüm dünya, teknoloji 4.0 devriminin temellerini atarken biz her bütçe döneminde, sektörden gelmeyen bakanların varlığında bütçe taslaklarını görüşüyoruz. Maalesef, 7 milyar liraya yakın bütçesini tartıştığımız Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı için söyleyebileceğimiz yeni bir şey yok çünkü AKP İktidarı için inşaattaki rant bilimde yok. (CHP sıralarından alkışlar) Sanayiye yatırım yapmak beton ekonomisi kadar kârlı değil. Teknoloji üretmek harç karmaktan daha zor. O yüzden, AKP iktidarları malayla siva yapmaya devam ediyor. (CHP sıralarından alkışlar) Yıllardır söylüyoruz: Bırakın artık betona yatırım yapmayı, yandaş müteahhitleri zengin etmeyi.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin 2018 yılında AR-GE harcamalarına ayırdığı tutar 6 milyar lira; Alman bir otomobil firmasının AR-GE’ye ayırdığı pay ise 15 milyar dolar. Eğer milli olacaksak, eğer ki geliştireceksek, en az bu şirketler kadar AR-GE yatırımlarını önemseyeceksek bizler de bu bütçeye 15 milyar gibi pay ayırmamız gerekir.

Sayın Bakan, AR-GE’ye yatırım yapmadan dünyadaki teknolojik gelişmeleri nasıl yakalayacaksınız? “Yok.” dediğiniz sanayi ve ticaret odalarına “Yok.” desinler diye baskı uyguladınız ancak vatandaşın iliklerine kadar hissettiği kriz yüzünden 310 organize sanayi bölgesinde doluluk oranı yüzde 70’lerden yüzde 50 seviyesine geriledi. 2 binden fazla şirket iflas etti, 3.500’den fazla şirket konkordato başvurusunda bulundu, Anadolu’da iş adamları borçları yüzünden intihar etmeye başladı. İnşa ettiğiniz AVM’lerdeki dükkânlar boşaldı. “Kriz yok.” söyleminin hemen ardından enflasyon son on beş yılın rekorunu kırdı. Sizlere sormak istiyorum: Krizi daha ne kadar yok sayacaksınız? “Anahtar teslim fabrikalar yapacağız, sanayiye yeniden ayağa kaldıracacağız.” deniyordu 125 büyük özelleştirme yapıldı, 62 milyar dolar gelir elde edildi ancak “AKP döneminde yapıldı.” diyebileceğimiz tek bir fabrika yok. Ya sattınız ya kapattınız. (CHP sıralarından alkışlar) Sanayi ve üretim anlamında tek bir kuruluş yatırım yapmadınız.

Sayın Bakan, bu bütçede bilim yok, teknoloji yok, üretim yok, AR-GE yok, sanayi yok, ihracat yok. Ne var biliyor musunuz? Gelir kaleminde asgari ücretlinin, emeklinin, memurun, öğretmenin, işçinin maaşından kesilen vergilerle üreticinin sırtına yüklenen ödemeler var. (CHP sıralarından alkışlar) Gider kalemindeyse saltanatınızın masrafları var. Kasada damadın oturduğu, yazlık kışlık uçan saraylarda iktidar mensuplarının sefa sürdüğü, bilimden, teknolojiden, üretimden uzak bir Türkiye ne yazık ki AKP iktidarının eseridir. Unutulmamalıdır ki sarayın bütçesini düzenlerken vatandaşın bütçesini bozmak devlet adabına yakışmamaktadır. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şartelerin indiği, çarkların durduğu, fabrikaların farelere terk edildiği ülkemizde 2019 yılı sanayi bütçesi halk vicdanında hükümsüzdür. Rotu çıkan sanayinin, direksiyonu kopan Hükümetin, fren ayarları tutmayan ekonominin sorumlusu sizlersiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tarhan.

Şimdi söz sırası, Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'da.

Buyurun Sayın Erol. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunda Millî Savunma Bakanlığının bütçesi görüşüldükten sonra, Komisyon üyelerimizin dile getirdiği Bakanlığın bütçesinin hayırlı olması dileklerine ben de katılıyorum ve Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin ülkemize ve devletimize hayırlı olmasını diliyorum ve bugün Millî Savunma Bakanlığının görev ve sorumluluk alanı içerisinde bütçesini görüşmek yerine, aslında Millî Savunma Bakanlığının adı da üstünde millî değerler üzerinden, ulusal değerler üzerinden devlet geleneklerine göre ve devlet liyakatlerine göre ne yapması gerektiği ve nasıl davranması gerektiği konusunda ve olmadığı zaman da hangi tehlikelerle karşı karşıya kaldığımızı örnekler vererek anlatmak istiyorum.

Öncelikle şunu belirtmek isterim ki, devletimizin iç güvenliğini sağlamak için sınır ötesi operasyonlara gitme, yapma yetkisi vardır; gerekirse Kandil'e gider, gerekirse Fırat'ın doğusuna gider, gerekirse ihtiyaç duyduğu her bölgeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Silahlı Kuvvetleri gider ve müdahale eder. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetlerinin müdahale etme yetkisi Meclis tarafından verilir; yani irade Hükümetin, yetki Türkiye Büyük Millet Meclisinin, uygulama da Türk Silahlı Kuvvetlerindedir. Doğal olarak ki Türk Silahlı Kuvvetlerinin iç güvenliğe yönelik sınır ötesi operasyon yapma hakkı da yetkisi de vardır. Ayrıca, terörle mücadelede İHA'ları da SİHA'ları kullanma yetkisi ve hakkı da vardır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Niye alkışlamadınız? Alkışlayın arkadaşlar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Şener öyle düşünmüyör.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Ama ulusal güvenliğimizi sağlamak için askerlerimizin sınır ötesi operasyona giderken ve orada şehitlerimiz verilirken bu şehitlerimizin oradaki kahramanlık hikâyeleri asla ve asla siyasi bir malzeme hâline getirilmemelidir çünkü o şehitlerimiz bu ülkenin üniter devlet yapısının korunması ve bu vatan topraklarının korunması için gözünü kırpmadan şehit olan askerlerimizdir. Bu, iç siyasetin malzeme konusu değildir ve iç siyasette şehitlerimiz siyasetin malzemesi yapılmamalıdır.

Sevgili milletvekilleri, ülkemizin son zamanlarda baş belası olan, insan kaybına neden olan, ekonomik kayıplara neden olan önemli iki tane konusu vardır. Bunlardan birincisi, 1984 yılında PKK terör örgütünün eylemleriyle başlayan bir otuz dört yıllık süreç ve PKK terör örgütünün otuz dört yıllık sürecinde dönem dönem bütün siyasi partiler iktidar olmuşlar, parti politikalarını uygulamışlar ve sonuç itibarıyla da hâlâ 1984'teki terörle mücadele mantığımız, anlayışımız ve noktamız neyse aynı yerdedir. Bakın, bu sürede 6 Cumhurbaşkanı değişmiş, 11 Genelkurmay Başkanı değişmiş, 12 Başbakan değişmiş, 22 Millî Savunma Bakanı değişmiş, 25 İçişleri Bakanı değişmiş ve kamu bütçesinden 1,5 trilyon dolar para harcamışız ve geldiğimiz nokta, bulunduğumuz nokta gene Türkiye'de öncelikli sırada terör var.

Diğer taraftan, ikinci en önemli terör sorunlarımızdan birisi FETÖ terör örgütü. Şimdi FETÖ terör örgütünün Türkiye'deki süreciyle ilgili size düşüncelerimi anlatmak istiyorum. Hâliyle, doğal olarak FETÖ terör örgütünün Türkiye'deki tarihsel süreci kırk yıllık bir tarihe dayanır. Ama FETÖ terör örgütünün özellikle devlet içinde etkin olduğu ve örgütlendiği dönemler 2002 ve 2016 yılları arasındadır. Ergenekon, Balyoz süreciyle -gün yüzüne çıkan- kozmik oda operasyonu ve Şemdin Sakık'ın gizli tanıklığıyla Atatürkçü, cumhuriyetçi ve devletçi generaller Türk Silahlı Kuvvetlerinden tasfiye edilerek yerine FETÖ'cü generaller getirilmiştir (CHP sıralarından alkışlar) ve FETÖ'cü generallerin getirdiği süreç bu ülkeyi 15 Temmuzla götürmüştür.

Bakın, sayın milletvekilleri, devlet bürokrasisinde 3 bürokratin atanma şekli farklıdır: Bir, valiler; iki, büyükelçiler; üç, generaller. Valiler ve büyükelçiler Bakanlar Kurulu kararı, Cumhurbaşkanının onayıyla atanır. Generaller Askerî Şûra'nın kararı, Cumhurbaşkanının onayıyla atanır.

Şimdi, düşünün ki 15 Temmuz bir darbe girişimi midir? Evet, 15 Temmuz, FETÖ terör örgütünün bir darbe girişimidir. Kime karşı yapılmıştır? 15 Temmuz, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı yapılmıştır, devletimize karşı yapılmıştır, halkımıza karşı yapılmıştır ve Türk Silahlı Kuvvetlerine karşı yapılmıştır.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Demokrasiye karşı...

GÜRSEL EROL (Devamla) – Evet, demokrasiye karşı da.

Peki, FETÖ terör örgütünü kim engellemiştir? FETÖ terör örgütünü başta Türk Silahlı Kuvvetleri engellemiştir. Düşünün ki personelinin yüzde 1,5'i FETÖ terör örgütünün eylemine destek vermiş, yüzde 98,5'i vermemiştir, resmî kayıtlar. Ama gel gelelim, siyasi iradenin atadığı 326 generalin 150'si yani yüzde 45'i FETÖ terör örgütüne destek vermiştir ve o gece teşebbüse bizzat katılmıştır. Demek ki Millî Savunma Bakanlığımız da adı gibi siyasallaşmayan devlet geleneklerinin, devlet liyakatinin ve devletin ciddiyetiyle kendine özgü bürokratik yapılanmasının ve geleneklerinin yaşatılması lazım. Siyaset müdahale ettiği zaman işte, 15 Temmuz gibi yeni bir süreç ve yeni riskler yaşanabilir.

Değerli milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığının politikaları siyasi partilerin politikalarından ayrı tutularak devlet politikasına dönüştürülmelidir çünkü bunun dünyada birçok örneği var. Nedir? Dünyadaki birçok ülke kendi önceliklerine göre o politikalarını devlet politikası hâline getirmiştir. Mesela, Japonya'nın kültür politikası, Almanya'nın endüstri politikası, Hollanda'nın tarım politikası, bunun gibi birçok örnek var. Bunlar siyasi iradenin hükmettiği ve parti politikalarına dayalı politikalar değildir, bunlar devlet politikasıdır yani kim iktidar olursa olsun, hangi siyasi düşünce iktidar olursa olsun bu devlet politikalarından vazgeçilmez ve Türkiye'nin millî savunma politikaları, teröre karşı ulusal duruş politikaları bir siyasi parti bakış açısıyla değil, bir ulusal duruşla sergilenmelidir.

Sayın milletvekilleri, AKP Grubuna buradan seslenmek istiyorum, aslında sizin içinizden gelen, devlet geleneğiyle gelen siyasetçilere ve milletvekillerine seslenmek istiyorum: Tabii ki doğal olarak hepimizin mensubu olduğumuz siyasi partiye ve mensubu olduğumuz siyasi partinin genel başkanına

karşı sorumlulukları vardır. Fakat şartsız ve koşulsuz bağlılığımız ve itaatimiz, yalnızca Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu cumhuriyete ve Türkiye Cumhuriyeti'ne olmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Kişilere dayalı bir bağlılık, bir sadakat asla ve asla olmamalıdır. Neden mi? Siyasi hayatımızda birçok parti ve lider geldi geçti. Allah hepsine rahmet eylesin. Bu kürsülerde konuştular. Bakın, geçmişte bu ülkede Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık yapan Sayın Süleyman Demirel, Sayın Turgut Özal, Başbakanlık yapan Sayın Bülent Ecevit, Başbakanlık yapan Sayın Necmettin Erbakan, hepsi son derece iyi bir siyaset adamıydı ve aynı zamanda iyi bir devlet adamıydı ve üçüncü özellikleri de gönül adamlarıydı. Allah hepsine rahmet eylesin. Bunlar bu ülkede her türlü göreve geldiler ama bugün siyasi partilerinin Mecliste grupları veya temsilcileri var mı? Yok. Ama devlet var. Siyaset kurumunun ve siyasetçinin birinci görevi, devlet geleneklerine ve devlete sahip çıkmaktır. Eğer yalnızca partinize sahip çıkma, liderinize sahip çıkma arzusuyla, isteğiyle siyaset yaparsanız, işte 15 Temmuz gibi yeni girişimlerle yüz yüze gelmek, karşılaşmak gibi ülkenin her zaman bir tehlikesi vardır.

AKP milletvekili arkadaşlarım, şimdi sizlere sormak istiyorum: Ülkemizde NATO süreciyle başlayan askerî darbe geleneklerinin, Çorum, Maraş, Sivas katliamlarının, bu ülkede yaşanan yargısız infazların, faili meçhul cinayetlerin, öyle değil mi, PKK terör örgütünün, FETÖ terör örgütünün arkasında uluslararası güçlerin olmadığını söyleyen içinizden bir kişi var mı? Soruyorum size, cevap verin lütfen. Yani bu terör örgütlerinin arkasında uluslararası güçlerin olmadığını içinizde iddia eden bir kişi var mı? Peki, eğer bu terör örgütlerinin arkasında uluslararası güçler varsa ve uluslararası güçler bu ülkenin üniter devlet yapısını, cumhuriyetini tehdit etmek için, bölünmesi için içimize nifak sokuyorsa biz devlet adına Oslo'da PKK'yla görüşmeye nasıl gittik, Habur Sınır Kapısı'na, teröristlerin ayağına bu ülkenin mahkemelerini hangi hakla götürdük?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Erol.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Şimdi bunları sormak gibi de bir hakkımız var çünkü bu ülkenin devlet geleneklerinin devam etmesi, devlet liyakatlerinin devam etmesi hepimizin önceliği olmalıdır. Siyaset geçicidir, devlet kalıcıdır ve devlet liyakatiyle, devlet gelenekleriyle oynamamız lazım. Eğer partiler yalnızca hükümet olmak değil, devlet olmak arzusunu taşırlarsa ve bu arzuyla, bu sistemle yönetimi değiştirmek arzusunu devam ettirirlerse işte o zaman ülke bugün yaşadığı sorunlardan daha ciddi sorunlar yaşayabilir.

Sayın Bakanım, Bakanlığınız hayırlı olsun. Plan ve Bütçe Komisyonundaki arkadaşlarımız da oradaki değerlendirmelerde Bakanlığınızla ilgili memnuniyeti ifade etmişler. Ama ben Bakanlığınızla ilgili yapılması gereken birkaç şeyi bilginize sunmak istiyorum. Nedir bunlar? Birincisi: Genelkurmay Başkanımız, Cumhurbaşkanımızın yetkisi dâhilinde değil, eskisi gibi Türk Silahlı Kuvvetlerinin geleneklerine göre atanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erol, son bir kez bir dakika daha süre veriyorum, bağlayın lütfen.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Generallerin terfisi Hükümetin iradesiyle değil, yine Türk Silahlı Kuvvetlerinin gelenekleri ve Askerî Şûrayla yapılmalıdır. Askerî okullar mutlaka ve mutlaka açılmalıdır, askerî hastaneler tekrar Millî Savunma Bakanlığına bağlanmalıdır ve en önemlisi, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Başkanlığa çevrildi, Savunma Sanayii Başkanlığı da tekrar Millî Savunma Bakanlığına bağlanmalıdır.

Ben konuşmamı bitirirken diyorum ki: Bu ülkenin vazgeçilmez, tartışılmaz bir tek lideri vardır, onun sayesinde bu Parlamentosdayız, onu da hepimiz şükranla, saygıyla anmak zorundayız. Yaşasın Mustafa Kemal Atatürk diyorum.

Hepinize teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erol.

Söz sırası Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'da.

Buyurun Sayın Karasu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ULAŞ KARASU (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

2011 yılında kurulan -Doğu Anadolu'da kalkınmayı amaçlayan- Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığıyla Sivas, Erzincan, Malatya, Elâzığ, Tunceli, Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Muş, Van ve Kars illerimizin eğitimde, sağlıkta, tarımda ve ekonomide bölgeler arası eşitsizliğin ortadan kaldırılması ve bu 15 ilin bölgesel kalkınmada öncelikli olması amaçlanmıştır. Her konuda olduğu gibi bu projede de AKP'nin evdeki hesabı çarşıya uymamış, kurulduğu tarihte ekonomiye yıllık 4,19 milyar dolar katkı sağlayacağını açıkladıkları proje, kaderine terk edilmiştir. 2018 yılı bütçesi 158 milyon olan projenin 2019'da bütçesi 87 milyona düşmüştür. Kurulduğu tarihte bölgeyi şaha kaldıracığı iddia edilen projeden dağ fare doğurmuş, bu proje ne hayvancılıkta ne sanayide ne sağlıkta ne de amaçlanan diğer konularda bölgenin hiçbir derdine çare olamamıştır.

Sizlere bu projenin ne kadar başarılı olduğu noktasında birkaç örnek vermek istiyorum.

TÜİK verilerine göre, Bitlis'te 2011 yılında 938 bin küçükbaş hayvan var iken 2017 sonunda bu sayı 594 bine düşmüştür. Hakkâri'de hâlâ faaliyette olan organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır, diğer illerdeki birçok organize sanayi bölgesi ise kaderine terk edilmiş durumdadır.

Türkiye genelinde bin kişiye düşen doktor sayısı 2 iken Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Hakkâri, Iğdır, Muş, Tunceli ve Van'da bu sayı sadece 1'dir. Bingöl nüfusunun yüzde 50'si, Hakkâri'nin 47,6'sı, Van'ın 47,3'ü, Ağrı'nın 45'i, Bitlis'in 39,2'si, Iğdır'ın 37'si, Muş'un 35,5'i, Kars'ın 32,6'sı, Tunceli'nin yüzde 31'i yeşil kartlıdır. Görüldüğü gibi, bu projenin ne bölgeye ne de ülkeye hiçbir faydası olmamıştır. Şimdi, dram niteliğindeki bu tabloya bakarak, Genel Başkanınız her konuşmasında çıkıyor, Cumhuriyet Halk Partili belediyelerimize sataşmalarda bulunuyor.

İnsani Gelişme Vakfının Türkiye'de ilçe belediyeleri üzerine yaptığı araştırmada Türkiye'nin en yüksek insani gelişme düzeyine sahip ilk 10 belediyesi Cumhuriyet Halk Partili belediyelerdir. Çünkü Cumhuriyet Halk Partili belediyelerde adalet vardır, eşitlik vardır, huzur vardır, insan odaklı belediyeçilik vardır, çevre ve doğaya saygı vardır, kadın vardır, genç vardır, çocuk vardır, engelli vardır ve Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin olduğu bu bölgelerde yaşayan insanlar geleceğe umutla bakmaktadır.

Dönüyoruz projedeki illere: DAP'a dâhil olan 15 ilin 8 belediyesini bizzat AKP'li başkanlar, 5 tanesini ise AKP'nin atadığı başkanlar yönetmektedir; 1 tanesinde bile Cumhuriyet Halk Partili il belediyesi bulunmamaktadır. Bu bölgede ise yoksulluk, eşitsizlik, işsizlik, göç devam etmektedir çünkü AKP'li belediyelerde adaletsizlik vardır, eşitsizlik vardır, rant vardır, doğa ve çevre katliamı vardır; insana değil, yandaşa hizmet vardır. Bu nedenlerden dolayı yöre insanı çaresizliğe, yoksulluğa, göçe mahkûm hâle getirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bugün, Anadolu'da hoşgörünün, sevgi dilinin, barışın, yüzlerce yıldır bir arada yaşama kültürünün gelişmesine katkı sağlayan Mevlâna'nın Hakk'a yürüdüğü gündür; kendisini saygıyla anıyorum.

Ne güzel söylemiş Mevlâna: “Kimle gezdiğinizize, kimle arkadaşlık ettiğinize dikkat edin çünkü bülbül güle, karga çöplüğe götürür.” AKP’nin Fetullah Gülen’le olan ilişkisini bu sözden daha iyi açıklayan bir söz var mıdır? (CHP sıralarından alkışlar) 15 Temmuzun yaşanmasına, bu ülkenin vatandaşlarının şehit olmasına, insanların mağdur edilmesine neden olan, işte bu arkadaşlıktır. 17-25 Aralık bir milatsa bu milat ancak AKP-FETÖ suç ortaklığının bozulmasının miladıdır. Yıllarca beraber yürüdünüz, beraber yürüttünüz; koca ülkeyi samana bile muhtaç hâle getirdiniz. İşte getirmiş olduğunuz bu bütçe ne yazık ki sizlerin ortaklarımızla bu ülkeye vermiş olduğunuz zararın bir göstergesidir.

Bir haftadır konuştuğumuz bu bütçede, Sivas Demir Çelik işçilerinin yedi aydır alamadıkları maaşları nerede? İş arayan 1,5 milyon üniversite mezununa istihdam nerede? “Bir adam evine ekmek götüremez mi?” diyerek intihara kalkışan Sivaslı hemşehrimize yarattığı umut ışığı nerede?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Karasu.

ULAŞ KARASU (Devamla) – Kaderi yandaş marketlerinize mahkûm edilip kepenk kapatan bakkalın derdine çare nerede? Tarlası, traktörü hacizli, eli nasırlı, alın terinden başka geçim kaynağı olmayan çiftçi nerede? Getirdiğiniz bütçede işçi yok, memur yok, emekli yok. Ne var biliyor musunuz? Bu bütçede bir avuç tefeci var, sarayın açgözlülüğü var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayıp ya! Ayıp ya!

ULAŞ KARASU (Devamla) – Bu bütçenin işçiyi, memuru, çiftçiyi, esnafı, her geçen gün biraz daha açlığa, yoksulluğa mahkûm ettiğini anlatan Cumhuriyet Halk Partisini ve Genel Başkanımızı sürekli tehdit eden Genel Başkanınız bilsin ki: Biz, sizin gibi İçişleri Bakanlığımıza dilekçe verilerek kurulmuş bir parti değiliz, savaş meydanlarında kurulduk. (CHP sıralarından alkışlar) Bizim tarihimizde Sivas ve Erzurum Kongreleri var. Bizim tarihimizde Kuvayimilliyeye var. Bizim tarihimizde cumhuriyet ve devrimler var. Bizim tarihimizde kadın-erkek eşitliği var.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İstiklal mahkemeleri de var mı?

ULAŞ KARASU (Devamla) – Bizim tarihimizde demokrasi var, özgürlükler var, sendikal haklar var. (CHP sıralarından alkışlar) Bizim tarihimizde Kıbrıs var, 77’nin 1 Mayıs’ında katledilen emekçiler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karasu, bağlayın lütfen.

Buyurun.

ULAŞ KARASU (Devamla) – Bizim tarihimizde darbelerle boyun eğmeyen, işkencelerde, idam sehpalarında kaybettiğimiz yoldaşlarımız var. Bizim tarihimizde Mustafa Kemal Atatürk var. Bizim tarihimizde bu ülkenin bağımsızlığı için, demokrasi için, özgürlüğü için, adalet için bedel ödemekten asla korkmayan milyonlarca yurttaşımız var. Bizi ne yandaşlarımızla ne de ortaklarımızla karıştırmayınız; karşınızda, oturduğunuz koltukları borçlu olduğunuz Cumhuriyet Halk Partisi var.

Teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karasu.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.18

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.53****BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 35’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum. 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılan konuşmalara devam edeceğiz.

Şimdi söz sırası Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver’e aittir.

Buyurun Sayın Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KOP İdaresi bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

KOP bölgesi, Karaman, Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Niğde, Nevşehir ve Yozgat illerinden oluşmaktadır. KOP İdaresi, 2017 yılı Sayıştay Raporu’nda, eylem planındaki projelere başlanılmaması ve başlananların da zamanında bitirilmemesiyle eleştirilmiştir. Sayıştay, özetle “Projelerin adı var, kendisi yok.” demiştir.

Mesela, Karaman’da 2014 yılında yapımına başlanan Konya-Karaman Hızlı Tren Hattı hâlâ bitirilememiştir.

Karaman’a, İbrala Barajı’ndan tatlı içme suyu temini projesi de seçim öncesi açılmış ve iki ay süreyle şehre içme suyu kriterlerine uymayan su verilmiştir. Sonra, o da becerilememiş ve tekrar mevcut kuyuların suyuna dönülmüştür.

Bitirilemeyen bir başka proje de 21 kilometrelik Karaman Çevre Yolu Projesi’dir. Konya Ovası sulama projeleri de bir türlü bitirilememektedir.

Bölgede yer alan Nevşehir ve Aksaray’da turizm ve ulaştırma projeleri hayata geçirilemediği için turizm gerekli ivmeyi yakalayamamıştır.

Patateste fiyat istikrarı olmadığından Niğde’de patates üreticisi ne yapacağını bilemez durumda ve belirsizlik içerisinde. (CHP sıralarından alkışlar)

Bölgede buğday ve arpa tarımı bitmiştir çünkü buğday ve arpa para etmemektedir. Özellikle Konya ve Karaman’da çiftçimiz mısır tarımına yönelmiştir. Çok su tüketen mısır zaten sınırlı olan su kaynaklarını sömürmektedir. Bölgede göller kurumuş, yer altı suları çekilmiştir. Konya ve Karapınar’da derin obruklar oluşmaya başlamıştır. Bölge insanı olarak oluşacak bir obruğun köylerimizden birini yutabileceği ihtimali bizleri ürkütmektedir. İşlenen tarım alanı bazında Türkiye’nin beşte 1’ini oluşturan KOP bölgesinde sulama sorununun çözülememesi bölgede tarımı bitme noktasına getirmiştir. Bölgenin su kaynaklarının beslenebilmesi için bölge dışındaki kaynaklardan, Kızılırmak’tan ve Göksu’dan bölgeye su sağlamaya yönelik projeler derhâl bitirilmelidir. KOP İdaresi, KOP Eylem Planı’ndan hareketle örnek verdiğim bu eksiklikleri ve daha fazlasını gidermeyi maalesef becerememiştir, bölge cazibe merkezi olmamıştır, 2016-2017 yıllarında bölgedeki illerin hepsi göç vermiştir.

Hani, belediyeleri Cumhuriyet Halk Partisinde olan Çankaya, Beşiktaş, Kadıköy, Şişli gibi yerlerde seçmenler, önce “Türkiye pastasının kaymağını yiyenler” denilerek ötekileştirilip, devamında da bu ilçelerin bugünkü seviyesine CHP’li belediyelerin değil, büyükşehir belediyesinin ve Hükümetin yatırımları sayesinde geldiği iddiasıyla o ilçelere kaymağı yedirenin aslında Hükümet olduğu ifade edilmiş ve gelişmişlikleri sahiplenilmek istenmişti ya, son seçimlerde yüzde 55 ile yüzde 76 oy aldığınız KOP illerinin günahı ne? O kaymağın birazını da getirip yıllardır size bolca oy veren ve belediyeleri de sizde olan KOP illerine yederseniz fena mı olur? Hem yıllardır size destek versinler hem de siz gidin, kaymağı başka yerlere yedin; olur mu böyle adalet, olur mu böyle kalkınma?

Bütçenin geneli üzerinde de birkaç şey söylemek isterim: Artık sizin halkımıza anlatacağınız bir hikâyeniz kalmadı.

2019 yılı bütçesi tam bir iflas bütçesi. Babasından miras kalan malları satıp savıp, satacak mal kalmayınca da tefecilere muhtaç olan mirasyedi evlat gibisiniz. On altı yılda 60 milyar doların üstünde özelleştirme yaptınız; 130 milyar dolar olan dış borcu 453 milyar dolar yaptınız.

Getirdiğiniz 2019 yılı bütçesinde ödenekler azaltılmış, yatırımlar durdurulmuş, başlanmayan projeler bilinmez bir atıya bırakılmış. “Proje” diye sunduğunuz tek şey kalmış; milletimizin çoluk çocuk yatıp yuvarlanması için yapacağınız millet bahçeleri. Ha, bir de millet kıraathanelerinizi vardı değil mi? Üstelik çay, çorba, kek bedava. Ne kadar övünseniz azdır.

On altı yıldır iktidarsınız. Bir TÜPRAŞ yaptınız mı? Bir TELEKOM yaptınız mı? Bir TEKEL yaptınız mı? PETKİM, SEKA, Sümerbank, Etibank yaptınız mı? Hayır. Yapmadınız, yapmıyorsunuz, yapmayacaksınız ama hepsini sattınız, her şeyi sattıktan sonra da bir şey buldunuz; yap-işlet-devret, pardon, seyret. Neyi seyrediyorsunuz söylemek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Bu fakir milletin kaynaklarını aktardığınız yandaş müteahhitlerin vatandaşı nasıl soyup soğana çevirdiğini seyrediyorsunuz. Yanınızdan ayırmadığımız, açılışlarına koştuğunuz, hatta ödülleri verdiğiniz bu tiplerin millete hem sövüp hem de nasıl dalga geçtiğini seyrediyorsunuz; seyrediyor ve susuyorsunuz. Size bu vebal bile yeter aslında.

Bütçenin başından beri tek yaptığınız rakam salatası, ne garibanın derdinden ne yoksulun hâleden haberiniz var. Gündeminizde işçi, memur, çiftçi, esnaf, emekli yok; EYT yok, 3600 ek gösterge yok. İşsiz olana iş, aç olana aş, esnafa umut, işçiye destek, EYT’ye emeklilik, emekliye ekmek, memura ödenek, çiftçiye ekenek yok. Ama ne var? Cumhurbaşkanına yüzde 26 zam yapmak var. Yapın, yapın! (CHP sıralarından alkışlar)

Sultan Süleyman’a kalmayan bu dünya kimseye kalmaz, hiç şüpheniz olmasın size de kalmayacak.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ünver.

Şimdi sıra Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya’da.

Buyurun Sayın Kaya. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA AHMET KAYA (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Ekranları başında bizleri izleyen yurttaşlarımızı ve yüce Meclisi sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Doğu Karadeniz Bölgesi ülkemizde sanayileşmenin en az olduğu bölgelerden biridir ve bu nedenle sürekli göç vermektedir. Ülke nüfusu 2000'den bugüne yüzde 28 artarken Doğu Karadeniz Bölgesi'nin nüfusu yüzde 16 azalmıştır. Bu dönem, Karadeniz'e sadece rant projeleri yapılmış, üretim ve istihdam sağlamaya yönelik hiçbir yatırım yapılmamıştır. İşsiz ve çaresiz bırakılan bölge insanı göçe zorlanmıştır. Bu göçün en önemli nedeni ekonomidir, ekmektir, aşır, iştir.

Biz bugün burada bütçeyi konuşurken Doğu Karadeniz'in her yanında doğaya, tarihe, kültüre, insana ihanet eden rant projeleri yükseliyor. Anadolu'nun en kadim kentlerinden biri olan Trabzon'umuzda TOKİ ve Büyükşehir marifetiyle tarihi belleğimiz yok ediliyor, yemyeşil vadilerimizde taş ocakları açılıyor, talan edilmesine göz yumulan güzel yaylalarımızda yeni projelerden ve kentsel dönüşümlerden bahsediliyor. En doğru olanın bu güzellikleri korumak olduğu gerçeği görmezden gelinerek bölge turizmine de büyük bir darbe vuruluyor.

Doğal güzelliklerine herkesin hayran olduğu Doğu Karadeniz Bölgemiz için Sayın Erdoğan memleketi Rize'de şöyle demişti: "Allah'ın bize verdiği Ayder bambaşka ama biz Ayder'i kirlettik, rezil ettik; Uzungöl'ü kirlettik, rezil ettik." Evet, kirlettiniz ve rezil ettiniz. Kirlettığınız ve rezil ettiğiniz yerler sadece Uzungöl ve Ayder'le sınırlı değil. Cennet memleketimizi daha fazla kirletmenizi ve rezil etmenizi istemiyoruz ve bunun için de bütçenize de size de "hayır" diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu bütçe saray rejiminin ilk bütçesidir ve bu bütçenin öznesi de yüklemi de tümcesi de hatta gizli öznesi de lükstür, şatafattır, saraydır.

Ülkemizde işsizlik var, ülkemizde yoksulluk var, geçim derdi var, pahalılık var, ekonomik kriz var ama sizin yüzde 233 artışla gerçekleştirmek istediğiniz bütçenizde bunların adı sanı yok. Karadenizli fındık üreticisi yok, çay üreticisi yok, balıkçı yok, turizme yok, gençler yok, işçi yok, esnaf yok, emekli yok, taşeron işçiler yok, memurlar yok, emeklilikte yaşa takılanlar yok. Kısacası, insan yok, vicdan yok, millet yok, milletin derdine derman yok. O nedenle biz bu bütçeye "derman bütçesi" değil "ferman bütçesi" diyoruz ve "hayır" diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, on altı yıl önce AKP iktidara geldiğinde, bu ülkedeki fabrikalar, limanlar, sanayi tesisleri hepimizindi ve tıkr tıkr işliyordu; çiftçimiz üretiyordu ve ürettiğini de değerinden satıyordu; tarlalarımızdan bolluk ve bereket fişkiriyordu; köylerimizde okullarımız, sağlık ocaklarımız vardı; beldelerde belediyelerimiz vardı; basınımız özgür, yargımız bağımsızdı; ülkemizde seçimler adaletli yapılıyordu ve her şeyden önemlisi, egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindi. Aradan on altı yıl geçti, bugün, satılmış fabrikalarımız, bitirilmiş tarımımız, ekilmeyen tarlalarımız, talan edilmiş doğamız, kurutulmuş derelerimiz, borç batağına saplanmış ekonomimiz, geçim sıkıntısıyla boğuşan insanlarımız, hakkı gasbedilmiş emeklilikte yaşa takılanlarımız, işsiz gençlerimiz, değiştirilen rejimimiz, devlet gelenekleri yok edilmiş, yargısı, ordusu, millî eğitimi sıkıntılarla, kentlerinin sokakları 4,5 milyona varan Suriyelilerle dolu, ağır bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıyayız.

O nedenle diyoruz ki: AKP demek işsizlik demektir. AKP demek yolsuzluk demektir. AKP demek geçim sıkıntısı demektir. AKP demek ekilemeyen tarla, satılan fabrikalar demektir. AKP demek üretimden vazgeçmek demektir. (CHP sıralarından alkışlar) AKP demek konkordato, iflas demektir. AKP demek atanamayan öğretmen, atanamayan mühendis demektir. AKP demek mağdur joker işçiler demektir. AKP demek emeklilikte yaşa takılanlar demektir, israf demektir, pahalılık demektir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan bütün hepsi!

AHMET KAYA (Devamla) – AKP demek kentsel dönüşüm mağdurları demektir. AKP demek aklın ve bilimin ışığından ayrılmak, liyakatten uzaklaşmak demektir. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Kızmayın arkadaşlar, lütfen dinleyin, yaptıklarınızla yüzleşin, kızmayın. Kabul edin ki çok büyük hatalar yaptınız.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) - Ama yalan söylüyorsun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kızılmıyoruz, gülüyoruz, gülüyoruz.

AHMET KAYA (Devamla) – Kabul edin ki çok büyük hatalar yaptınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Kaya.

Genel Kurula hitap edin lütfen.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Yalanı 100 sefer tekrar etmekle gerçek olmaz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hepsi gerçek, hepsi.

AHMET KAYA (Devamla) – Üretici fındığımı zararına sattıktan sonra fiyat açıklayarak tarihe geçtiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan, yalan!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hepsi gerçek!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hepsi yalan!

AHMET KAYA (Devamla) – Kota uygulamasıyla çay üreticisini perişan ettiniz. Köprüden geçmeyen araçlar için geçiş garantisi verdiniz. Havaalanında uçmayan yolcular için garanti verdiniz ama kendi çiftçinize, üreticinize alım garantisi veremediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hepsi gerçek!

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Yalan söylüyorsun!

AHMET KAYA (Devamla) – “Haram, helal” demeden yandaşı büyüttünüz. “Gecekonduan geldik.” dediniz, geldiğiniz yeri unuttunuz, hazineyi kuruttunuz; yetmedi, tuttuğunuz otu kuruttunuz, tuttuğunuz otu. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler).

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan!

AHMET KAYA (Devamla) – Üretimi de üreticiyi de bitirdiniz, ekonomiyi batırdınız, sonra da ülkeyi kurtarmaktan bahsediyorsunuz. Şunu bilin ki sorunun kaynağı olanlar asla çözüm üretmezler. Eğri cetvelle doğru çizgi çizilmez. Hiç kuşkunuz olmasın arkadaşlar, dün olduğu gibi bugün de yine bu ülkeyi Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz kurtaracağız ama önce sizden, sonra sıkıntılarından.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – On altı yıldır aynı şeyleri söylüyorsunuz. Hayal ediyorsun, hayal.

AHMET KAYA (Devamla) – Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Söz sırası Samsun...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Prensibinize saygı duyuyorum, grup konuşmalarının sonunda cevap verelim ama bu kadar tiyatral bir konuşma tarzını da tamamen reddediyoruz. Bütün bunların

hepsine cevap verilecek zaten. Bütün iddialarını iade ediyorum kendisine Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin. Bu kadar iyi bir konuşmayı eleştirirken kötü bir benzetmemiş gibi kullanıp “tiyatral” demek tiyatro gibi bir sanata da o sanatın değerli temsilcilerine de hakarettir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şimdi, söz sırası...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir adama “tiyatrocü” demek tiyatrocüye hakaret değildir, o adamın ikiyüzlülüğüne, işi iyi yaptığına, rolünü iyi yaptığına örnektir. O kadar yalanı ustaca söylüyor olmak bir sanat gerektirir, onu söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Turan.

Son olarak buyurun Sayın Özel ve tutanaklara geçmek üzere.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tiyatro, yalanı ustalıklıkla söyleme sanatı değil, hayatın kendisini sahneye aynen aktarma sanatıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, söz sırası Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'tedir.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum. 2019 yılı merkezi yönetim bütçesinde Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının yani kısacası KOSGEB'in bütçesi hakkında söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de insanlar ilk işe başladığı zaman, ticarete başladığı zaman esnaf kefalet kooperatiflerine üye olurlar ve burada kendi üyelikleriyle beraber ilk önce, o esnaf kefalet kooperatiflerinin kredisini kullanmak için başvururlar; bu çok önemli.

Türkiye'de 1 milyon 600 binin üzerinde, kredi kooperatiflerine üye olan esnaf ve sanatkârimiz vardır. Türkiye'de bunlara Halk Bankası aracılığıyla 400 milyon civarında kredi kullandırılmıştır. Bu kredileri kullanan esnaf sayısı 448 bin kişidir. Şu anda mevcut Hükûmetin esnaf kefalet kooperatiflerine kredi kullandırırken 2018 bütçesinden ödediği, esnaf kefalet vermeye olduğu destek sadece 1,7 milyar liradır.

Değerli arkadaşlarım, böyle bir bütçeyle, böyle bir destekle küçük esnafın desteklenmesi ne anlama gelmektedir? Bu esnafımızın, 448 bin insanımızın kişi başına kullandığı kredi -kişi başına, esnaf başına- sadece 3.800 TL'dir. Bu -sizin takdirlerinize- Türkiye'deki esnaf ve kefalet kooperatifinin vermiş olduğu kredilerle esnaf ve sanatkârın ne durumda olduğunun, nasıl desteklendiğinin bir göstergesidir diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, buna bağlı olarak, Türkiye'de küçük ölçekli esnafın, işletmelerin desteklenmesi için de KOSGEB'in desteği vardır, bu destekte 67.056 işletme kuruluşu vardır, bu yıl içerisinde 1 milyar 235 milyon lira destek sağlanmıştır. Diğer tarafta, küçük esnafa 1 milyar 39

milyon lira da faiz desteği sağlanmıştır. Türkiye'nin lokomotifidir, Türkiye'nin üretimidir, Türkiye'nin sanayisidir bu küçük esnaf, KOSGEB içerisindeki işletme sahipleri.

Sayın Bakanım burada. Siz, bu krizde, 2018'deki krizde tüccarımıza, esnafımıza, sanayicimize bu ölçekte mi destekleme sağladınız? Bunun takdirlerini de Sayın Bakanın vermiş olduğu bu desteğe bağlıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, benim ilim Samsun ve Samsun'da da 2018'deki krizde 316 şirket kepenk kapattı ve buna bağlı olarak Türkiye'de 30.731 şirket kapatıldı. Bunun sorumlusu Sayın Bakan burada oturuyor. Demek ki insanlar kepenk kapatıyorsa, iş yerlerinin kapısına kilit vuruyorsa bunun bir sebebi de Bakanın ve Hükûmetin doğru politikalar izlemediğindedir değerli arkadaşlarım.

Diğer tarafta, siyasal iktidar diyor ki: "Bizim borcumuz yok." Bütçeye almışlar "117,3 milyar faiz ödeyeceğiz." diye. Ya, borcu olmayan bir işletme sahibinin, bir hükûmetin, bir çalışanın 2019 bütçesine 117 milyar gibi faiz alma şansı var mıdır? Siz bu faizi yazarken ne kadar borcumuzun olduğunu da Sayın Maliye Bakanının açıklamasını istiyorum.

Değerli yurttaşlarımız, bu bütçenin içerisinde işçi, memur, tüccar tamamen olumsuzluklarıyla vardır ama olumlu yönleriyle hiç yoktur ve 2018'de üreticiyi baskı altına alan, patates, soğan üreticisini baskı altına alan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – ...ve patatesi, soğanı delil göstererek patates üreticisini, tüccarını zanlı gösteren bu Hükûmet, bu insanlarımıza ne zaman destek verecek diye düşünüyorum. Bu insanların üretimini siz ne şekilde destekleyeceksiniz?

Bunun tek bir yöntemi vardır Sayın Bakan, siz bu ürünler üretilirken sanayi fabrikalarını da kurmak zorundasınız, dondurulmuş gıda fabrikalarını da oluşturmak zorundasınız. Bunu yapamadığımız sürece bu insanların, üreticilerin üzerinde baskı kurma gibi bir şansınızın olmadığını söylemek istiyorum.

Demokratik bir hareket içerisinde olmayanların, bu ülkede, demokrasiden bahsetmesi de mümkün değildir değerli arkadaşlarım. İşte, demokrasinin olmadığı bir yerde korkanlar korktukları için baskı ve şiddet uygulamaktadır.

Ben 2019 bütçesinin inşallah, iyi olmasını, hayırlı olmasını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Ama yarattığımız krizin 2019 bütçesinde genişleyerek daha da büyüyeceğini, halkın borç yükünün daha çok artacağını, kendini döndüremeyen esnafımızın, insanımızın kredi döndürmekte zorluk çekeceğini...

Bu vesileyle 2019'daki bütçenin halkımıza, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zeybek.

Söz sırası Kayseri Milletvekili Çetin Arık'tadır.

Buyurun Sayın Arık. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 17 Aralık; bugün, Kayseri’de 15 vatan evladımızın eli kanlı, bölücü PKK terör örgütü tarafından şehit edilmesinin 2’nci yılı. Buradan bir kez daha, her türlü terör örgütünü, ona destek olanı, göz yumanı, sessiz kalanı lanetliyor, şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, dinimizde devlet bütçesi yani beytülmal, hak ve adalet temelinde kullanılması için devleti yönetenlere verilmiş bir emanettir. Mal, halka aittir; hakla alınması, hakla harcanması, gerek alırken gerekse harcarken haksızlıktan kaçınılması gerekir. Ben şimdi milletin kürsüsünden 80 milyon yurttaşımızın vicdanına seslenmek istiyorum: AKP hükümetleri hak edenden mi alıyor? Hak edene mi harcıyor? Gerek alırken gerekse harcarken haksızlıktan mı kaçınıyor?

Bakınız sayın milletvekilleri, bu, 17 yaşındaki şeker hastası Dilara. Dilara parasızlık yüzünden kontrole gidemediği için hayatını kaybetti. Dünyalar güzeli Dilara’yı hastalık değil yoksulluk öldürdü. Bu da “Trilyonlara birkaç kuruş var baba.” diyen, yatak odasında 7 tane para sayma makinesi çıkan bakan çocuğunun yatak odası Sayın Bülent Turan. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sen Zekeriya Öz’ün avukatı mısın? Ayıp sana ya! Sahte olduğu on defa söylendi onların ya. FETÖ’nün avukatı mısın sen!

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Hastanelerde kontrol ücretsiz.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Bakınız, bu da Ayten Bulut, Ayten Bulut bu da. Kayseri’de penceresi naylon kaplı, kapısı olmayan bu evde parasızlık yüzünden hastaneye gidemediği için karnındaki bebeğiyle birlikte can verdi.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Hastaneler ücretsiz, ücretsiz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bedava.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Bu da bilmem kaç bin odalı sarayınız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – CHP Genel Merkezine benziyor sanki, öyle mi?

ÇETİN ARIK (Devamla) – Eğer ki Ayten Bulutlar, eğer ki Dilaralar parasızlık yüzünden ölüyorsa yerin dibine batsın sizin bu sarayınız, yerin dibine batsın sizin bu sarayınız! Onun için, bu saray bütçesine “hayır” diyoruz, hem de bin kere “hayır” diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Milletin külliyesi, saray değil.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Sayın milletvekilleri, bakınız, bu polis kolunda gördüğümüz var ya, su borcunu ödeyemediği için 81 yaşında gözaltına alınan Gazal nine.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Su borcundan dolayı kimse gözaltına alınmaz, böyle bir şey yok. Doğru söylemiyorsunuz, su borcundan kimse gözaltına alınmaz. Bu kadar yalanı açık açık söylüyorsunuz. Ayıp ya!

ÇETİN ARIK (Devamla) – Peki, bu kim? Siz bunu çok iyi tanırıyorsunuz. Bu da millete küfreden, Türkiye’nin kaymağını yiyen, yetmeyip milyonlarca liralık vergi borcu sıfırlanan Mehmet Cengiz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hangi ilde olmuş, bir söyley misin?

ÇETİN ARIK (Devamla) – Ey halkım, ey milletim; 81 yaşındaki Gazal nineyi su borcu yüzünden gözaltına alan, senin alın terini de sana küfreden bu adama peşeş çeken bu zalim iktidarın peşinden daha ne kadar koşacaksınız, daha ne kadar koşacaksınız? (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH DOĞRU (Adana) – Saygılı olun biraz.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Sayın milletvekilleri, bakın, Hazreti Ebubekir ne diyor, biliyor musunuz? “Müslümanların işlerini üzerime aldığımdan beri haklarından 1 dinar veya 1 dirhem hesabıma geçirmedim.” diyor. Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed de “Devlet malından

bir hırka bile aşırın, savaşta ölse bile şehit sayılmaz.” diyor. AKP’nin Sayın Genel Başkanı da bu hassasiyete dikkat çekerek “Şu parmağımdaki yüzükten başka servetim yok. Bir gün ‘Recep Tayyip Erdoğan zengin olmuş.’ derlerse bilin ki çalmıştır.” diyor. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan söylüyorsun!

ÇETİN ARIK (Devamla) – Sonra ne diyor biliyor musunuz AKP’nin Sayın Genel Başkanı: “Fakir, niye fakirdir, biliyor musunuz? Çalmasını bilmediği için.”

Fakir, niye fakirdir biliyor musunuz sayın milletvekilleri? Fakir, çalmasını bilmediği için değil, başkasının hakkını çalarak yaşamaktansa şerefiyle ölmeyi yeğlediği için fakirdir. (CHP sıralarından alkışlar) Tıpkı oğluna okul pantolonu alamadığı için hayatına son veren bu baba gibi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – O da yalan! Yalandan korkun! Yalandan korkun!

ÇETİN ARIK (Devamla) – Siz bu babaları da çok iyi tanırırsınız, bu babalar da sizin babanız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – O da yalan ya! O da yalan çıktı ya!

ÇETİN ARIK (Devamla) – Bu babalar da kendilerinin ve çocuklarının rüşvet çarkları kırılmasını diye Zarrab’nın önüne yatan babalar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ayıp bir şey! Bu kadar yalanı nasıl rahatça söylüyorsun ya!

ÇETİN ARIK (Devamla) – İşte bu bütçe bu babaların bütçesi, onun için “hayır” diyoruz, bu babanın kemikleri sızlamasını diye bu bütçeye “hayır” diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından “Yalan söylüyorsun.” sesleri)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Arık.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Sayın milletvekilleri, Hazreti Ebubekir bakın başka ne diyor: “Müminlerin işlerini üzerime aldığımdan beri yediğimiz onların yediklerinin kötülere, giydiğimiz sert ve kabalaradır.” Bu da “Komşusu açken kendisi tok yatan bizden değildir.” diyenlerin sofrası. Görüyoruz musunuz, bir tek kuşun sütü eksik.

Bu da Kayseri’de, bakın Kayseri’de bayram günü şu yanında gördüğünüz çocuğa ekmek toplayan ana. İşte bu bütçe, bunun bütçesi. Bu bütçede bu ana yok, onun için bu bütçeye biz “hayır” diyoruz, “hayır” diyeceğiz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sahte fotoğrafların arkasına saklanıyorsunuz hep.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sinirlenme, sinirlenme; gerçekler acıdır.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Bu fotoğrafta gördüğünüz yiğitler ise Tunceli dağlarında soğuktan donarak ölen şehitlerimiz, yiğitlerimiz.

Ya bu fotoğraf?

KADİR AYDIN (Giresun) - Bırak bu fotoğrafları, sahte onlar.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Gerçekler acıdır.

KADİR AYDIN (Giresun) - Kandırımlar seni.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Bu fotoğrafta da reis taze hurma yesin diye ısıtılan hurma ağaçları var. Bu bütçede bu yiğitler yok. Bahçesinde hurma ağaçlarını ısıtıp dağlarında askerlerimizi donduran bu çürümüş saray bütçesine bin kere “hayır”, bin kere “hayır”, bin kere “hayır”. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın. Son bir kez bir dakika süre tanıyorum.

Buyurun.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Bağlıyorum, teşekkür ediyorum.

Bakın, Hazreti Ebubekir başka ne diyor? “Müminlerin işlerini üzerimize aldığımızdan beri şu Habeşli köle ve şu kumaştan başka Müslümanların feyinden bir şey yoktur.” Sayın AKP Genel Başkanının 290 milletvekili, 13 tane de uçağı var, bu da yetmiyormuş gibi Katar’dan 1 milyon dolarlık uçak alıyor. Okumak için kendisinden burs isteyen öğrenciye de “Bedavacılığa alışmayın.” diyor. İşte bu bütçe milletlin sırtından bedavacılığa alışanların bütçesi. Hani diyor ya “Yiğit muhtaç olmuş kuru soğana / Yoksulun sırtından doyan doyana.” Onun için bu soğan bütçesine, milleti soğan gibi soyan bu saray bütçesine “hayır, hayır, hayır”, bin kere “hayır” diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Arık.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, biraz daha sabrederseniz, zaten 3 konuşmacı kaldı ve sizlere söz vereceğim daha sonra.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Fakat Sayın Başkan, bu açıklama yapmayı gerekli kılan bir şey değil. Bir anlamda, karşı tarafça hakaret içeren, çok...

BAŞKAN – Topluca söz veririz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama Sayın Başkan, şunu bir daha gördük: Ar damarındaki çatlağı hiçbir doktor tedavi edemiyor. Bu kadar fazla hakaret olur mu ya!

BAŞKAN – Evet, şimdi söz sırası İzmir Milletvekili Ednan Arslan’dadır.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA EDNAN ARSLAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜBİTAK ve Türkiye Bilimler Akademisi bütçesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığın adından bilimi çıkararak AKP Hükûmeti anlaşılan o ki bu kurumların içinden bilimi, teknolojiyi, gelişmeyi, kalkınmayı çıkarmış. Üzülerek görüyoruz ki bu bütçede bilim yok, teknoloji yok, AR-GE yok. TÜBİTAK’ın 2019 yılı bütçesi sadece 3 milyar 74 milyon 236 bin lira, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi ise 10 milyar. Bakınız, tablo bu olunca sonuçları nasıl oluyor. 2017 yılında tüm dünyada 243.500 patent başvurusu yapılmış, Amerika Birleşik Devletleri 56.624 başvuruyla 1’inci, Güney Kore 15.763 başvuruyla 5’inci, Türkiye ise 1.235 başvuruyla maalesef 21’inci sırada. 2018 Küresel İnovasyon Endeksi Raporu’nda Türkiye bir önceki yıla göre 7 basamak gerileyerek 126 ülke arasında 50’nci sraya gerilemiştir. OECD ülkeleri millî gelirlerinin ortalama yüzde 2,5’ünü AR-GE faaliyetlerine ayırmaktadır. Bu oran ise bizde maalesef yüzde 1 bile değildir.

İbni Sina’nın güzel bir sözü var, diyor ki: “Bilim ve sanat itibar görmediği ülkeyi terk eder.” Maalesef bizde de öyle oluyor zaten. Hükûmet kısa bir süre önce bilim insanlarımızın yurda dönüşü için seferberlik başlatmış olmasına rağmen 2017 yılında 253.640 kişi ülkeyi terk etmiştir. Bunların, üzülerek söylüyorum, yüzde 42’si 20 ile 34 yaş grubunda insanlar yani gençlerimiz. Yani beyin göçü olanca hızıyla devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, buradan sizlere basit bir soru sormak istiyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – Sor bakalım, dinliyorum.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Dünyanın her köşesinde yediden yetmişe herkesin bildiği bir Türk markası var mıdır Mercedes gibi, Adidas gibi, Samsung gibi?

SALİH CORA (Trabzon) – Var, var, Türk Hava Yolları var. Türk Hava Yollarını görmüyor musun?

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Türk Hava Yollarını da görürüz.

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç mi binmedin uçağa?

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Yapma ya, yapma, yapma, Türk Hava Yollarını da biliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hatip, Genel Kurula hitap edin, karşılıklı konuşma olmasın lütfen.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Yapma, yapma. Bunlar beni rahatsız ediyor arkadaşlar, bunlar beni rahatsız ediyor.

Türk Hava Yollarını, tabii, Varlık Fonu'na devrettik, orada kullanacağız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Almanya'da bir otomobil şirketinin bile AR-GE için ayırdığı miktar 2,5 katından fazla.

SALİH CORA (Trabzon) – Bir soru daha sor, bir soru daha sor.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Ya, gelir konuşursun sayın kardeş, konuşursun.

SALİH CORA (Trabzon) – Yarın konuşacağım zaten.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Konuş güzel kardeşim.

BAŞKAN – Lütfen...

Lütfen sayın milletvekilleri, müdahale etmeyelim lütfen.

Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Arslan.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Bir otomobil şirketinin bile AR-GE için ayırdığı para Türkiye Cumhuriyeti'nin AR-GE için ayırdığı paranın 2 katından daha fazladır arkadaşlar. Bu bile bizim için bir utanç vesilesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Bilimde ilerlemek yani gelişmelere ayak uydurmak, hatta öncülük etmek zorundayız.

Değerli milletvekillerim, bu kurumlar, ülkenin sadece bugünleri değil, geleceği ve umudu olmalı. TÜBİTAK'ın 7 yönetim kurulu üyesi, Türkiye Bilimler Akademisinin ise 11 tane bilim yönetim konseyi üyesi var. Bunların hiçbiri maalesef kadın değil. Bu bile başlı başına bu kurumların bütçesine “hayır” demek için yeter arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Acaba bu yönetim kurulunun AKP'li siyasetçilerle irtibatlı olmayan tek bir üyesi var mı? Listeye almadığınız milletvekillerini ya bakan yardımcısı yapıyorsunuz ya da bu şekildeki kurumlara yönetim kurulu üyesi olarak atıyorsunuz.

Özellikle sosyal medyada alay konusu hâline gelen TÜBİTAK, kabul ettiği kadar kabul etmediği projelerle de ön plana çıkıyor. Manisalı öğrencilerin hazırladığı bir proje var. TÜBİTAK bu projeye “hayır” diyor. Proje, Harvard Üniversitesi ve Almanya'da yapılacak olan Uluslararası Sanat ve Bilim Konferansı'na davet ediliyor. TED'li öğrencilerin bir projesi var, TÜBİTAK gene kabul etmiyor, 54 ülkeden 2.450 projenin katıldığı bir yarışmada dünya 1'incisi oluyor. Üzülerek söylüyoruz, bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Ülkeyi ne hâle getirdiğimizin, kurumların içinin nasıl boşaldığının, işlevini nasıl yitirdiğinin resimlerinden biridir TÜBİTAK.

Maalesef her kurumda olduğu TÜBİTAK da FETÖ'ye teslim edilmiştir. 2013-2018 tarihleri arasında FETÖ terör örgütüyle irtibatlı ve iltisaklı 1.289 kişi kurumdan atıldı.

Sayın Bakana sormak isterim: Bu kişilerin kurumlarla ilişkisini kestiniz. Peki, destek sağlanan projeleri mercək altına aldınız mı Sayın Bakan?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ MUSTAFA VARANK – Aldık, aldık, merak etmeyin.

EDNAN ARSLAN (Devamla) - Haksız yere bir yerlere “proje” adı altında yapılan ödemeleri mercək altına aldınız mı Sayın Bakan?

Sayıştay Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonuna gönderdiği MARTEK AŞ’ye ilişkin denetim raporunda birçok usulsüzlük, yolsuzluk, kamu zararı tespit etmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sözlerinizi tamamlayın Sayın Arslan.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partisi KİT Komisyonu üyeleri bu konuda suç duyurusunda bulundu. Zaman darlığı nedeniyle bunları tek tek okumak mümkün değil ama sadece ilgili genel müdürün 2016 yılında ikramiyeler dâhil aylık 32 bin lira gibi fahiş bir maaş alması bile buradaki sıkıntının ne kadar büyük olduğunu gösteriyor. BOTAŞ, Makina ve Kimya Endüstrisi, TOKİ gibi binlerce personelin çalıştığı kamu şirketlerinde aynı görevi yapan mevkidaşları ise tüm ödenekler dâhil 13 bin TL maaş almaktadır. Bu Sayıştay raporuna, KİT Komisyonu üyelerimizin yapmış olduğu suç duyurusuna göre, ilgili bakanlığın konuların açıklığa kavuşturulmasına kadar bu genel müdürü görevden alması gerekirken bu kişi ödüllendirilerek Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknopark Genel Müdürü olarak atandı. Peki, raporu yazan ne oldu?

SALİH CORA (Trabzon) – Ne oldu?

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Yetim hakkını savunan bu Sayıştay üyesi ne oldu? Daha pasif bir göreve atandı.

Diğer bir konu ise, Sayın Başkanım, Sayın Bakan, 2018 yılında DİSK’e bağlı bir sendika TÜBİTAK Başkanlığından sendikal etkinlikler konusunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sözlerinizi bağlayın lütfen Sayın Arslan.

EDNAN ARSLAN (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

...izin istemesine rağmen, geçen dokuz aya rağmen olumlu ya da olumsuz bir cevap alamamıştır. Buna karşılık HAK-İŞ üyesi ÖZ BÜRO-İŞ Sendikası yöneticilerinin sözlü ve yazılı istekleri yerine getirilmiş ve onların talepleri doğrultusunda çalışanlar, TÜBİTAK’ın Gebze ve Ankara’da bulunan başkanlık ve enstitü binalarında çalışma saatleri içinde ÖZ BÜRO-İŞ Sendikasının toplantılarına -yasal olmamasına rağmen- yönlendirilmiştir. ÖZ BÜRO-İŞ Sendikasına sağlanan bu kolaylıklar arasında toplantı salonlarının mesai saatleri içinde kullanılması, propaganda, duyuru posterlerinin asılması, çalışanların telefon ve iletişim bilgilerinin ÖZ BÜRO-İŞ Sendikasına verilmesi, TÜBİTAK iş iletişim hatlarının ÖZ BÜRO-İŞ Sendikasına tarafından kullanılması bulunmaktadır. Stratejik bir kuruluştaki bu düzeyde olanaklar ÖZ BÜRO-İŞ Sendikasına hangi amaçla, nasıl, neden, kimler tarafından kullanılmıştır? Bu konuda açılmış bir soruşturma var mıdır? TÜBİTAK’ta hangi gerekçeyle HAK-İŞ üyesi ÖZ BÜRO-İŞ Sendikasına hiçbir yetkisi olmadan bu kolaylıklar sağlanmıştır?

Bu bütçede bilim yok, bu bütçede sanat yok, bu bütçede kadın yok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EDNAN ARSLAN (Devamla) - ...bu bütçede hak yok, hukuk yok. Cumhuriyet Hak Partisi olarak olumsuz oy vereceğimizi söylüyor, hepimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Arslan.

Konuşma sırası Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’indir.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

AKP’nin on altı yıllık iktidarı döneminde ve sonrasında güçler ayrılığı ilkesi yok edilerek bugün kurulan tek adam yönetimiyle, cumhuriyetin dış politikasının temel referansları terk edilmiş Türkiye hayalci, ölçsüz, dengesiz, öngörülemez bir dış politika izler hâle gelmiştir.

Suriye meselesiyle başlamak isterim. Sayın Dışişleri Bakanımızın dün bir açıklaması yansıdı. “Esad’la çalışabiliriz.” diyor. Bakın, yedi yıl önce bizim söylediğimiz noktaya şimdi geldiniz. İşte Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu’nun yedi yıl önce dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a gönderdiği mektup. Ne diyor? “Türkiye komşularımızın içinde taraf olmasın.” diyor. “Bir barış konferansı toplayalım, rejim ve muhalifleri bir araya getirelim, bu ateşi söndürelim.” diyor, “Yoksa Türkiye zarar görür.” diyor. Dinlemediniz. Ne yaptınız? “Rejim değiştireceğiz, ihvancılara getireceğiz.” dediniz, ateşe benzin döktünüz, yedi yıldır bedelini tüm Türkiye ödüyor. Terörün bizlerden aldığı yüzlerce canımız, yok olan sınır ticaretimiz, birlikte yaşamak zorunda kaldığımız 3,5 milyon Suriyeli kardeşimiz... Yedi yıl önce sınırda muhatabımız Suriye yönetimiydi, şimdi sınırın öte yanında IŞİD var, Nusra var, PKK var, onlarca terör örgütü cirit atıyor. Üç saatte Şam’a gidip namaz kılacaktınız, olmadı. Vatan toprağımız Süleyman Şah Türbesi’ni dokuz saatte kaçırmak zorunda kaldınız. Hatadan dönmek erdemdir. Sizin Suriye politikanız asla bir başarı olarak sunulamaz. Yaşanan acıların sorumlusu sadece ve sadece AKP hükümetleridir. O zaman dinlemediniz, bari şimdi kulak verin. Sayın Kılıçdaroğlu ve CHP olarak diyoruz ki: Bölge sorunlarının dermanı yine bölge ülkeleri olmalıdır. Türkiye, Suriye, İran ve Irak arasında Orta Doğu barış ve iş birliği teşkilatı kurulmalı, bölge barışı için hizmet vermelidir.

Dış politikamızın temel unsuru Batı kurumlarıyla ilişkilerde de çok büyük geriye gidiş var. Türkiye, hak ihlalleri nedeniyle, kurucusu olduğumuz Avrupa Konseyinde, 12 Eylül darbesinden sonra 2’nci kez “gözlem altındaki ülke” statüsüne düşürüldü. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden Türkiye hakkında 3 bin ihlal kararı çıkmış durumda. Bu kararların anlamını en iyi bilen kişi bugün Dışişleri Bakanlığı koltuğunda oturuyor çünkü o kurumda Parlamenter Meclis Başkanlığı gibi önemli bir görevi üstlenmiş bir isim kendisi. Maalesef bu rakamlar, bu kararlar sadece onun için değil, hepimiz için büyük bir utanç vesilesi. Demokrasi karnemiz geriye gidiyor. İşte, bu nedenle, Avrupa Parlamentosu üyelik sürecimizi dondurmak istiyor, Avrupa Birliği Gümrük Birliği Anlaşması’nı güncelleme hakkı talebimizi bekletiyor, bakın, veto yetkisine sahip olduğumuz NATO’da bile Türkiye’deki hak ihlallerine ilişkin rapor hazırlanabiliyor. Sayın Bakan övünüyor, “Afrika’ya 50 elçilik açtık, yurt dışında misyon sayımız 250’yi buldu.” diye. Diplomaside başarı ve itibar sadece skor yaparak gelmez, önce demokrasinin güçlü olacak, iç barışımız olacak, siz kendi vatandaşınızı düşüncesi için, protestosu için hapsederseniz, gazetecileri açık açık tehdit ederseniz, ülkemizin saygınlığını da yok edersiniz.

Bakın, Türkiye 2008 yılında, kırk yıl aradan sonra Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine geçici üye seçildi, hem de 151 oyla, bir kaç yıl sonra bir daha aday oldu, 2016 yılı için; sonuç neydi? Fiyasko. Afrika ülkeleri bile vermedi, sadece 60 oy aldık. Bunların gerekçelerini iyi düşünmek lazım.

Değerli arkadaşlarım, en çok vurgulanan konu, dış politikada insani ve ilkeli olmak ama bizde hep “çifte standart” ilkesi işliyor. Bakın, Müslüman Kardeşler üyeleri hapiste diye Mısır’la ilişkiyi kestik, Kahire’de yıllardır büyükelçimiz yok. Peki, Rusya Kırım’ı hukuksuzca ilhak etti; 400 bin Kırım Tatarı işkenceler, baskınlar, hapisler altında; ülkemizde yüz binlerce Tatar kardeşimiz bu acıları derinden paylaşıyor. Rusya’ya tepki gösterebildik mi?

Diğer yanda, bu iktidarın Doğu Türkistan diye de gündemi yok. Doğu Türkistan’da 1 milyon Uygur Türküne zulüm ve işkence yapılıyor. Birleşmiş Milletlerde toplantı yapılıyor, Türkiye’nin temsilcisi diyor ki: “Çin’in insan hakları konusunda attığı adımları memnuniyetle karşılıyoruz.” Ne Doğu Türkistan var ne Sincan var ne Uygur Türkü var, hiçbiri yok. Hani ilke, hani insani dış politika?

“İsrail’in Filistinli kardeşlerimize yönelik şiddeti, Kudüs’teki oldubittileri kabul edilemez.” diyoruz ama “Gel, anlaşmaları iptal edelim.” deyince çit yok. Laf çok; İslam Konferansı’nı topluyoruz, BM kararları alıyoruz, büyükelçilerini istemiyoruz, kendi elçilerimizi çekiyoruz ama yaptırım yok. Peki, konu İsrail olunca mangalda kül bırakmayanlar, işin ucu Suudi Arabistan Krallığı’na gelince ne yapıyor dersiniz? Hani öldüğünde yas ilan ettiğimiz Suudi Krallığı? Hani bugün kahrolduğumuz Yemen’de yaşattıkları trajediye lojistik ve istihbarat destek sözü verdiğimiz Suudi Arabistan?

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayınız Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Tamam.

Bu Suudiler Cemal Kaşıkçı’yı İstanbul’da Konsoloslukta öldürdü. Meclise sunulmasa da elinizde her tür dinleme var, görüntü var. Soruyoruz: Madem öyle, neden katliam timinin çıkışına izin verdiniz? Neden Suudi Konsolosunu ifadeye çağırmadınız? Neden çağırmaıyıp bir de VIP’den gidişine izin verdiniz? İsrail’e, Mısır’a, Almanya’ya, Hollanda’ya bundan çok daha hafif diplomatik krizlerde gösterdiğiniz tepkileri şimdi, hem de kendi ülkemizdeki katliam için neden göstermiyorsunuz? Oraya buraya ses kaydı dinletmek dışında ne yapıyorsunuz? En azından soruşturma sonuçlanana kadar neden bu elçilerini geri göndermiyorsunuz, neden kendi elçimizi geri çekmiyorsunuz?

Körfez’le ilgili bir başka çifte standart örneği Katar’dır. Bakın, Körfez’de yaşanan gerginlikte ambargo altındaki Katar’a biz sahip çıktık, süt ve mama dahi Türkiye’den gitti. Yetmedi, oraya üs kurduk, asker gönderdik. Sonra duyduk ki aynı Katar gidip Kıbrıs’taki Türk kardeşlerini satarak Rumlarla stratejik petrol anlaşmaları yapıyor. Bu nasıl dostluk, bu nasıl din kardeşliği, soruyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, bağlayın lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) - Şu çağırımızı buradan Katar Şeyh’ine iletiyorum: Türkiye Cumhuriyeti’ne minnetinizi göstermek, bir jest yapmak istiyorsanız bize uçan saray göndermeyin, masrafa girmeyin. Yapmanız gereken tek şey, Rumlarla bu ayıplı anlaşmayı iptal etmektir; Kıbrıs Türkünün yanında olmaktır ve hatta Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti’ni tanımaktır. Türkiye Cumhuriyeti’ne ve halkımıza bundan büyük hediye olamaz.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan açıkladı, Dışişleri personelinin yüzde 23’ü yani 600 diplomat ve diğer çalışan FETÖ’yle iltisaklı oldukları için atıldı. Türkiye’nin en kilit Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığına böylesine organize bir biçimde 600 kişi nasıl sızdı? Bu Bakanlığın uzun cevaplı, “essay” tarzı sınavlarını FETÖ’cüler sızabilsin diye kim test usulüne çevirdi? Bu sadece bir personel başkanının, bir genel müdür yardımcısının işi olamaz. Bunun altında hangi siyasi otoritenin imzası varsa onlar bu rezaletten sorumludur ve bu hesaplaşma yapılmadan Türkiye’nin kendisini FETÖ’den temizlediği söylenemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) - Son olarak, değerli arkadaşlarım, diploması bir liyakat işidir, gelenek vardır, kâtiplikten başlarsınız, ataşelik, maslahatgüzarlık, konsolosluk, büyükelçiliğe uzanan bir yol. Bu geleneğin korunması ve siyasi müdahaleden uzak tutulmasından Türkiye kazançlı çıkar. Son dönemde Bakanlığa yapılan büyükelçi atamalarında liyakatin yerini partiye sadakatin alıyor olması kaygı vericidir. FETÖ de böyle yaptı, sızdırdıkları diplomatları örgüte sadakate göre yükselttiler. FETÖ'yle birlikte düştüğünüz hataya şimdi kendi kendinize düşmeyin, Dışişleri Bakanlığımı siyasi atamalardan lütfen uzak tutun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çakırözer.

CHP Grubu adına son konuşmacı, İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, yüksek tezahürat sizin etkili bir konuşma yapmanız için teşvik amacını taşıyor herhâlde.

Sayın Özdemir, süreniz beş dakikadır.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliği Başkanlığı ile ilgili kurumların bütçeleri üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dış politikamızda kurumların, yerleşik teamüllerin yok sayılması ve dış politikanın tek adam siyaseti üzerinden yürütülmesi nedeniyle ülkemizin demokratik dünyadaki saygınlığını, itibarını ve Avrupa Birliği perspektifini kaybettiği hepimizin malumu.

Kuruluşumuzdan itibaren devlet geleneğimiz gereği ulusal ve stratejik politikamız olan dış politika, kişiselleştirilmiş ve kişisel çıkarlar öncellenmiştir. Başta sınır komşumuz ülkelerle olmak üzere Avrupa Birliğiyle ilişkilerimiz tutarsız, öngöründen uzak, kişisel, dönemsel ve hatta günübirlik siyasi çıkarlara heba edilmiştir ve maalesef, bir iç politika aracı olma noktasına taşınmıştır.

Evet, Avrupa Birliğinin ülkemize adil davranmadığı, haksızlıklar yaptığı doğrudur ve bizler bu konuyu her ortamda gündeme getiriyoruz ancak bugün, 2005 yılında büyük bir mutabakat ve heyecanla başladığımız katılım müzakerelerinin donma hatta kopma noktasına gelmesinde iktidarın sorumluluğunu tartışmamız gerekiyor.

On altı yıllık mevcut iktidarla tam üyelik müzakereleri inişlerin ve çıkışların çok ötesine geçerek bir kırılma noktasına sürüklenmiştir. Tam üyelik sürecimiz göç, mülteci sorunu, vize muafiyeti, Gümrük Birliği Anlaşması gibi belirli alanlar eksenine sıkıştırılmıştır ve asıl önceliğimiz olan katılım müzakerelerinde sadece 16 fasıl açılabilmiş, 1 fasıl geçici olarak kapatılmıştır ve şu anda müzakereler donmuş durumdadır. Daha önemli değerli milletvekilleri, ülkemiz bugün gelinen aşamada Avrupa Birliğine üyeliğimizin temeli olan Kopenhag siyasi kriterlerinde hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve kuvvetler ayrılığı ilkelerinden uzaklaşmış durumdadır. Kurucu üyesi olduğumuz, kurucu ilkelerini benimsediğimiz Avrupa Konseyinin Venedik Komisyonu raporunda da açıkça yer aldığı gibi, OHAL koşullarında yapılan referandum ve seçim sonucunda demokrasi ve güçler ayrılığı ilkeleri ciddi yaralar almıştır. Gücün tek kişide toplanmasıyla ülkemiz demokrasi, adalet, hukuk gibi temel evrensel Avrupa değerlerinden ve uluslararası topluma güven veren bir ülke konumundan uzaklaştığına ilişkin tartışmaların odağında olan bir ülke hâline gelmiştir. Nasıl mı? Gazetecilerin, insan hakları savunucularının, bilim insanlarının, akademisyenlerin, öğrencilerin, milletvekillerinin, çeşitli STK temsilcilerinin bazıları hakkında bir iddianame dahi düzenlenmeden tutuklanmaları, muhalif sesleri sindirmeye yönelik uygulamalar ve baskı iklimi, işte daha bugün bir gazeteci ve TV yayıncısının

karşılaşmış olduğu baskı ve tehditler geriye gidişin kanıtlarını oluşturmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar)

AİHM kararlarının yerel mahkemelerde dikkate alınmaması, uygulanmaması, yok hükmünde sayılması, Türkiye’yi tarafı olduğumuz Avrupa konseyi ve Avrupa Birliği düzeyinde hukuk devleti olma noktasında tartışmaya açmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geline aşamada evrensel değerlerini benimsediğimiz Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi, Türkiye’de demokratik kurumların işleyişinin bozulması gerekçesiyle ülkemizi yeniden denetimi altına aldı ve Avrupa Parlamentosu Türkiye raportörü daha geçtiğimiz ayda, taslak raporunda üyelik müzakerelerinin sonlanması çağrısında bulundu ve en önemlisi, gerçeğe olarak da hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı, temel insan hakları ve kuvvetler ayrılığı ilkesinde ciddi geri gidişler vurgulanmıştır. İşte, bu tartışmalar ülkemizi Avrupa Birliği tam üyelik perspektifinden uzaklaştırmakla birlikte değerli milletvekilleri, demokrasi, ekonomi, hukuk ve yargı alanlarında ciddi maliyetleri de beraberinde getirmiştir. İşte, bütçe görüşmelerinde saatlerce, her bir alanda ortaya çıkan maliyetler ayrıntısıyla dile getirilmektedir.

Evet, son olarak, Sayın Bakan, işte bu temel sorun alanlarını kabul etmek zorunda kalarak üç yıl aradan sonra olsa da Reform Eylem Grubu toplantılarını gündeminize aldınız. Toplantınızın odak noktası ve bizim de müzakereye açılmasını şiddetle desteklediğimiz 23’üncü fasıl olan yargı ve temel haklar; 24’üncü fasıl olan adalet, özgürlük, güvenlik gibi temel sorun alanlarında somut bir adım hâlâ atmadınız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ancak Sayın Bakan birazdan, gün içinde yapacağı konuşmasında atılan adımları sıralarken bugün gündeme getirilen görüşler karşısında öz eleştiri ve gerçeklikten uzak mükemmel bir tabloyu eminim ortaya koyacaktır.

Sayın Bakan, sizin de uzun süredir içinde sorumluluk üstlendiğiniz demokrasi, adalet ve hukuk alanında inandırıcılığını ve güvenilirliğini yitirmiş bu iktidar ve bu yönetiminizle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Özdemir.

Buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) - ...gerek ulusal düzeyde gerekse Avrupa Birliğine tam üyelik sürecinde mesafe alamayacağımız artık çok aşikârdır ve genel kabul gören görüştür.

Sonuç olarak, değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler, Atatürk’ün çağdaş uygarlık vizyonuna sahip çıkarak Türkiye’nin evrensel Avrupa değerlerine olan taahhütlerini güçlü şekilde hayata geçirme hedefini kararlılıkla sürdüreceğiz. Tabii, şunu da belirtmek istiyorum izninizle: Biz Atatürk’ün işaret ettiği çağdaş uygarlık seviyesine ulaşma dediğimizde, sizin “Atatürk” ismini dahi vermekten çekindiğiniz “Dünyanın en büyük havalimanını, köprülerini, kanallarını yaptı.” demenizin maalesef, Avrupalı mevkidaşlarımız nezdinde bir anlamı yok. Bahsettiğimiz çağdaş uygarlık seviyesi, on altı yıldır tahrip edilen çağdaş demokrasi, hukukun üstünlüğü, kuvvetler ayrılığı, temel hak ve özgürlüklerin yeniden tesisidir. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Özdemir.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ulusal stratejik hedefimiz olan Avrupa Birliğine itibarlı ve saygın tam üyelik hedefine ulaşmak için, kişisel, günübirlik çıkarlar için değil, 81 milyon yurttaşımızın çıkarları ve kazanımları için mücadele edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Grubumuza da ayrıca teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdemir.

Böylece CHP Grubu adına konuşmalar tamamlanmış oldu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, sizlere söz vereceğim ama önce 60'a göre her partiden tespit ettiğim bir milletvekiline yerinden söz hakkı tanıyacağım, sonra size söz vereceğim.

Evet, Sayın Osmanağaoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Suriye'de terör devleti oluşturma girişiminin sadece Türkiye için değil, komşu ülkeler için de beka sorunu olduğuna, Fırat'ın doğusunda yapılacak barış harekâtının bölgeye Türk mührünün vurulacağı anlamına geleceğine ilişkin açıklaması

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Suriye'de ABD destekli terör örgütü PKK/YPG mensuplarının teşekkül ettirmeye çalıştığı terör devleti oluşturma girişimi sadece Türkiye için değil, komşu ülkeler için de beka sorunudur. Bu kapsamda güvenlik güçlerimizin duruşu ve tavrı takdire şayandır.

Diğer yandan, Dışişleri Bakanlığımızın ve değerli diplomatlarının uluslararası arenada diplomasi kanallarını kullanmak kaydıyla tehlikeye dikkat çeken çalışmalarını da önemsiyoruz.

Ayrıca, Fırat'ın doğusunda yapılacak bir barış harekâtının bölgeye Türk mührünün vurulacağı anlamına geleceğini de belirtmek isterim. Türkiye'deki istikrarsızlığı tetikleyen çevrelerin Doğu Akdeniz'de de hassas dengeleri bozacak girişimleri gözden kaçırılmamalıdır. Bu manada, devletimizin konunun hassasiyetinin farkında olduğunu gösterir duruşunu ve tavrını önemli görüyoruz.

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubundan Sayın Altıntaş? Yerinde yok.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – İYİ PARTİ adına ben konuşabilirim.

BAŞKAN – Sayın Peköz...

Sayın Peköz'ün mikrofonunu açabilir miyiz arkadaşlar lütfen.

Ben Sayın Gürer'e söz vereyim, siz mikrofonu hazırlayın, sonra size tekrar döneceğim Sayın Peköz.

Sayın Gürer...

41.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinin sulama suyuna Konya Ovası Projesi'nin çözüm üretip üretemeyeceğini ve çiftçinin sulama suyu nedeniyle borçlandığı elektrik yükünden ne zaman kurtarılacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Niğde ilinde tarım, yer altından enerjiyle çıkarılan sulama suyuyla yapılmaktadır. Elektriğe gelen zamlar çiftçiyi elektrik borcu ödemede zorlamakta ve borcunu ödeyemeyen çiftçi, elektriği kesilince tarla sulayamaz duruma düşüp icralık olmaktadır. KOP kapsamındaki illerden biri de Niğde'dir. Ne yazık ki Niğde Toroslarından çıkan doğal su kaynakları Akdeniz'e boşa akmaktadır. KOP, bol bol proje üretip süresi içinde tamamlamayıp raflara kaldırdığı,

Sayıştay denetimlerinde açığa çıkan projeleri keşke gerçekleştirebilseydi. Niğde’de sulama suyunda KOP çözüm üretecek midir? Çiftçi sulama suyu nedeniyle borçlandığı elektrik yükünden ne zaman kurtarılacaktır?

Teşekkür ederim Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Peköz.

42.- Adana Milletvekili Kemal Peköz’ün, AKP iktidarının sağlık sistemindeki gelişmelerle övünürken hastaların Adana gibi büyük bir şehirden Kahramanmaraş’a nakledilmek zorunda kalındığına ilişkin açıklaması

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

17 Kasım günü kalp krizi şüphesiyle hastaneye kaldırılan Sadık Sarılar, hastane yolunda çok sayıda hastane olmasına rağmen, Adana Şehir Hastanesine nakledilmiş, Şehir Hastanesinin acilinde doktorların ameliyatları olduğu gerekçesiyle altı saat bekletilmiş ve altı saat sonra da aort damarına müdahale edecek bir uzman bulunamadığı için Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Hastanesine nakledilmiş, yolda ambulans arızalanmış, tekrar ambulans geldikten sonra hastaneye ulaştırılabilmiş ancak ameliyattan sonra yaşamını yitirmiştir. AKP iktidarı, sağlık sistemindeki mükemmel gelişmelerle, büyükşehir hastaneleriyle övünüp dururken insanlarımız Adana gibi büyük bir şehirden Kahramanmaraş’a sevk edilebilmekte ve yolda ölmektedir; hastaneye yetişmeden, doğru dürüst işlem göremeden ölmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, İYİ PARTİ Grubundan Sayın Altıntaş’ın yerine Sayın Örs konuşacak.

43.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs’ün, Trabzon’un Ortahisar ilçesi, Erdoğan Mahallesi’ndeki Fatma Aydın isimli annenin feryadını dile getirmek istediğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün Trabzon’dan bir annenin feryadını Meclisten dile getirmek istiyorum. Bugün Trabzon yerel basınında yer alan haber şöyle: Trabzon’umuzun Ortahisar ilçesi Erdoğan Mahallesi’nde Fatma Aydın isimli anne, 22 yaşındaki oğlu Emre Aydın’ın epilepsi hastası olduğunu, buna rağmen doktorların sağlam raporu verdiğini ve bu nedenle ailesinin sağlık sigortasından yararlanmadığını ifade ederek Sayın Cumhurbaşkanımızdan yardım isteğini basında dile getirmiştir. Ben de diyorum ki Sağlık Bakanlığı nezdinde bu Fatma annemizin sesine kulak verilsin ve bu mağdur aileyle ilgili gerekli girişimler yapılsın. Bu noktada, ben bu durumu yüce Meclisimize arz etmek istedim.

Söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Örs.

Sayın Eronat...

44.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat’ın, 15 Temmuz gazilerinden malul gazi olanların maaş aldığına ilişkin açıklaması

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, aslında ben birkaç oturum öncesi, gazi yakınlarımızla ilgili bilgi vermek için basmıştım ama konuşayım madem öyle.

2.700 15 Temmuz gazilerimizden 300 civarında gazimiz, tam rakam şu anda aklımda değil ama maaş almaktadır yani malul gazidir, gerisi maaş almamaktadır. Bu şekilde Meclisi bilgilendirmek istemişim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, böylece grubu bulunan bütün partilerden birer milletvekiline söz verdim. Şimdi, Mecliste milletvekilleriyle temsil edilen ama grubu bulunmayan Saadet Partisinden Cihangir İslam’a üç dakika süreyle söz vereceğim.

Buyurun Sayın İslam.

45.- *İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, Meclis kürsüsüne dava açanların Zülfü Demirbağ ve Efkan Ala'yla birlikte 13'e yükseldiğine, Cumhurbaşkanlığı seçim döneminde Ali Fuat Başgil olayını çağrıştıran olay yaşandığına, Gezi olaylarına tam bir ret veya tam bir onama vermediğine, Şebiarus Haftası'nda bir gazetecinin ve bazı siyasetçilerin tehdit ediliyor olmasını kaygı verici bulduğuna ilişkin açıklaması*

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım; geçen gün sizlere saydığım 11 kişilik listeye 2 kişi daha eklendi. Bunlardan birisi Zülfü Demirbağ, diğeri Sayın Efkan Ala. Yani Meclis kürsüsüne dava açanların sayısı 13'e yükseldi.

Tabii, ben şu ilişkiyi merak ediyorum: Bundan birkaç gün önce Sayın Ala yanıma geldi, burada bir süre sohbet ettik. Acaba, kendilerinin üzerinde gelişen parti içi bir baskı veya parti içinde kendisini rahatsız hissetmesi sonucu mu bu davayı açtı bilemiyorum çünkü kendilerinden öyle bir gelişme beklemiyordum. Sanıyorum ki bu Meclisin gözünde bugüne kadarki bütün birikimini de bu davayla yok etmiş vaziyettedir.

Şimdi, ben size Ali Fuat Başgil olayından bahsedeceğim değerli arkadaşlarım. Belki nispeten yaşları daha genç olan... Ki ben de hatırlamıyorum, henüz 2-3 yaşlarındaydım, tarih kitaplarından okudum. Rahmetli Ali Fuat Başgil Hoca, bu ülkede değerli bir anayasa profesörüdür, 27 Mayıs darbesinden sonraki seçimlerde milletvekili olarak Meclise girer Adalet Partisi listesinden ve Cumhurbaşkanı adayı olarak gösterilir. Ancak bir süre sonra Fahri Özdilek ve Sıtkı Ulay kendilerini Başbakanlığa götürürler ve Millî Birlik Komitesi üyeleri ve subaylar tarafından “Hayatınızı garanti edemeyiz.” cümlesiyle doğrudan bir tehdit alır ve ondan sonra hayatını Cenevre’de geçirmek zorunda kalır. Bu, 27 Mayıs darbesinin demokratikleşme sürecindeki ikiyüzlü demokrasi yönünden müthiş bir örnektir.

“Nereden çıktı?” diyeceksiniz, şuradan şıktı: Cumhurbaşkanlığı seçim döneminde biz bunu çağrıştıran bir olay yaşadık. Hangi olayı yaşadık? Şu anda Savunma Bakanlığı yapan -Sayın Hulusi Akar burada değil herhâlde, kendisine lütfen iletiniz bu konuşmayı- Sayın Hulusi Akar’ın ve hatırladığım kadarıyla Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Sayın İbrahim Kalın’ın, Cumhurbaşkanı adayı olma ihtimali olan Sayın Abdullah Gül’e bir ziyaretleri vardı. Eğer ben bu ülkede Genelkurmay Başkanı olsaydım ve Sayın Abdullah Gül çok yakın arkadaşım olsaydı ve çok önemli bir vefatı olsaydı -ki taziye gitmem gerekirdi- bir telefon açardım, samimiyetime binaen “Şu dönemde ziyaretimi mazur görünüz, çok yanlış yorumlara yol açabilir.” der, gitmezdim yani taziye ziyaretimi de ertelerdim değerli arkadaşlar. Üzülerek söylüyorum ki bu olay, niyetler ne olursa olsun, şeklin de önemli olduğu hayatımızda “ikinci Ali Fuat Başgil olayı” olarak tarihimize geçmiştir ve buna sebebiyet verilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın İslam.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Neye rağmen? Sözüm ona demokratikleşme sürecine rağmen veya bu ülkede demokrasi olduğu iddialarına rağmen. Her neyse, tarih bunu da bütün detaylarıyla yazacaktır. Hakikat hiçbir zaman gizli saklı kalmaz değerli arkadaşlar.

Bir başka meseleden bahsediyorum. Burada benden önceki konuşmacılar tarafından Gezi olayları tartışıldı ve o olaylar esnasındaki gri propaganda, kara propaganda, algı yönetiminden bahsedildi. Evet, cami ve camide bira içme olayını biz de o dönemde ciddiyetle inceledik. Gezi hadisesi hakkındaki görüşleriniz öyle veya böyle olabilir, ben de oraya tam bir ret veya tam bir onama vermiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın İslam, bir dakika daha süre tanıyalım.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Hemen bağliyorum efendim.

Evet, eleştirel yaklaşım içerisindeyim ama o caminin müezzini orada bira içilmediğini ifade etti ve daha sonra bir sürgüne uğradı.

İkincisi: İşte, deri yeleklilerden bahsedildi ki bunu kaleme getiren, bunu kalemine alan yazar, biliyorsunuz, daha sonra dönemin baskısı altında hiçbir bilgiye dayanmadan olayı yazdığını kendisi itiraf etti. Kendisi de görüştüğüm bir insandır zaten.

Arkadaşlar, Şebiarus Haftası'nda tehdit tahammül edilemez sınırlardadır. Bakın, bir yandan Şebiarus Haftası'nı yaşıyoruz, bir yandan bir gazeteci ve Türkiye'de bazı siyasetçiler tehdit ediliyor. Ben bu gelişmeleri ülkemiz adına oldukça kaygı verici buluyorum.

Söz fırsatı bulursam kaldığım yerden devam edeceğim.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın İslam.

Sayın Turan, söz talebiniz vardı, buyurun.

46.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın yedinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gecenin bu saatinde hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

13 CHP'li milletvekili arkadaşımız konuşma yaptı yetmiş dakika içerisinde gruplar adına. Tabii ki belki, teker teker bakıldığında, birçoğunun konuşmalarına cevap verme görevimiz var ancak hepsini tolere edebiliriz, hepsini her gün söyleyebiliyorlar, hepsiyle ilgili demokratik terbiyemiz gereği sessiz kalabiliriz ancak bir konuşma oldu ki hepimizi derinden etkiledi, rahatsız etti, onunla ilgili cevap vermek istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakınız, Konya'da sokağa çıkamayan, sokakta yuhalanan birine cevap vermeye mecbur kalmaktan utanıyorum öncelikle. “İslam tarihinin en kanlı dönemi” dediği için Sayın Şener utanmalı Sayın Başkan. Siyasi ihtiraslarınızla kör olduğunuz için utanmalısınız Sayın Şener. AK PARTİ'ye -güya- muhalefet edeceğim diye İslam tarihi ile kan ve benzeri ithamları beraber kullanmak zorunda kaldığınız için utanmalısınız Sayın Şener. Herkes zatialinizin yolunu -tabiri caizse- karın ağrınızı iyi biliyor. Bunları geç, esas maksadın ne, bunu bize ifade et.

Sayın Başkan, o konuşmada “Sayın Erdoğan BOP Eş Genel Başkanıydı.” dedi Sayın Şener.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kendi ifadesi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, o tarihte Sayın Erdoğan BOP Başkanıysa, Sayın Şener de BOP Başkan Yardımcısıydı. Sayın Başkan “BOP” diye ifade edilen yaklaşım tarzı Birleşmiş

Milletler nezdinde kültürel beraberliği sağlayan, bir sempozyum birliği olan, bir kültürel faaliyet olan çalışmaydı, kaldı ki hayata geçemedi.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Öyle değildi, öyle değildi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, devamında, yine aynı Şener “2005 yılında Yahudi Cesaret Ödülü’nü aldı Sayın Erdoğan.” dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – O da yalan, iftira(!)

BAŞKAN – Buyurun, lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, 2005’te, yine o tarihte, Sayın Şener o Hükûmetin Başbakan Yardımcısıydı, Maliye Bakanıydı. O cesaret ödülü Sayın Erdoğan’a değil, Türkiye’yi temsilen verilen, İkinci Dünya Savaşı’nda -Yahudilere- Türk diplomatlarının üstün başarısından dolayı verilen bir hediyeydi, ödülüdür.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Bu doğru, bu ikinci dediği doğru.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bakın, Sayın Başkan, siyasi körlük başka bir şey, muhalefet başka bir şey. AK PARTİ kapatılacaktı, Sayın Şener de Cumhurbaşkanı adayı olacaktı ama bu plan tutmayınca, bu plan milletin irfaniyle, izaniyle, anlayışıyla bozulunca bir baktık ki Sayın Şener bir anda “Her Mülkiyeli biraz komünisttir.” diyerek komünist oldu. Ardından, Cumhurbaşkanı seçimleri geldi, Türkiye’de başörtüsü konusu gündemdi, Sayın Şener çıktı “Ben eşimin başını örtmesini hiç istemedim.” dedi. Onun ardından, parti kurdu, binde bilmem kaç aldı, dilini marjinalize etti, Halk TV’ye çıktı, her türlü yanlış yaptı ama bir türlü olmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Halk TV’ye çıkmak yanlış mı yani?

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir çift lafım da Sayın Şener’i olmayacak ithamlarının ardından deli gibi alkışlayan bazı CHP’lilere olacak.

Bakınız, kendi planı bu partide tutmayınca istifa edip en zıt partiye geçen kişinin yarın ilk fırsatta CHP’yi de satmayacağından ve aynı ithamların benzerini CHP’li yöneticilere de söylemeyeceğinden kimse emin olamaz. O yüzden, diyorum ki: Makamlar gelir geçer, adamlık, karakter kalıcıdır. Hiçbir şekilde... (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Her birimizin partisi bir gün büyür, bir gün küçülür, iktidara geliriz, muhalefete gideriz ama öldükten sonra evlatlarımıza tatlı bir siyasi hatıra bırakmak en büyük onurumuzdur. Ben bu konuşmanın Sayın Şener’e hiç yakışmadığını ve kendisinde az bir hatıra varsa tamamen yazık ettiğini ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, bir diğer mesele de hemen hemen tüm CHP’li arkadaşların bence bütçeyi hiç okumadan, sadece dört beş kelimeyle eleştiri yapmış olması. “Saray bütçesi” “rant bütçesi” “Sarayınız batsın.” “zalim iktidar” tarzı laflar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son bir kez bir dakika daha tanıyorum Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu tarz ithamlar, iddialar bütçeyle ilgili havada uçuştur.

Bakın Sayın Başkan, bu bütçe baştan aşağı milletin bütçesi. Bu bütçede en büyük pay eğitimin, sağlığın, sosyal hizmetlerin, bu tarz işlerin. Eğer dedikleri gibi bu bütçe zalim bütçesi, saray bütçesi olsaydı bu millet on yedi yıl aynı partiye bütçe yapma hakkı vermezdi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hitler’e de verdi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bu bütçe eğitimi büyüten, sağlığı büyüten, yatırımı büyüten, AR-GE’yi, sanayiye, her alanda bu ülkenin ürettiklerini büyüten ciddi anlamda çalışılmış bir bütçe. Eksiğimiz vardır, baş tacı ama beş kelimeyle, aynı muhalefet ifadeleriyle, aynı dille iş yapmak, ifade etmek doğru bir yaklaşım değildir diye düşünüyorum Sayın Başkan.

AK PARTİ’ye sürekli yolsuzluk ithamında bulunmak, aynı evrakları göstermek artık baydı tabiri caizse.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Son bir dakika daha istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – O zaman bağlıyorsunuz Sayın Turan.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 2 milyon liralık telefon faturasını görmeyenlerin, Şişli’yi, Ataşehir’i, rezidansları görmeyenlerin tutup tutup aynı belgelerle, sahte fotoğraflarla, FETÖ’nün verdiği evraklarla iddiada bulunmalarını hiç doğru bulmuyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 17-25 Aralığı görmeyenlerin...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ankara’yı görmeyenlerin, parsel parsel sattıklarını görmeyenlerin Sayın Turan. Parsel parsel sattınız.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Dinle bir, dinle!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sizin “saray” dediğiniz bizim başımızın tacı, sizin “saray” dediğiniz bu milletin evi, bu milletin Başkanının evi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cengizleri görmeyenlerin, kutuları görmeyenlerin, çikolata kutularını görmeyenlerin, elbise torbasını görmeyenlerin Sayın Turan.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Dinlesene ya, dinle!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz Sayın Erdoğan’ı Subayevleri’nden biliriz, biz Sayın Erdoğan’ı Kasımpaşa’dan biliriz, saray değil, milletin bağrında, böğründe yer edinen bir adam biliriz Sayın Başkan.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Rıza Sarraf’ı görmeyenlerin...

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Turan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok açık ki 69’a göre kürsüden yanıtlanması gereken bir durum ama sayın grup başkan vekili de yanıt hakkını yerinden kullandığı için...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanın talebiyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...bizim de Sayın Bakanımız yerinden cevaplayabilir.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sizde bakanlık yaptı mı?

BAŞKAN – Sayın Şener, size yerinizden iki dakika süreyle söz veriyorum.

Buyurun.

47.- Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biraz önce, sayın grup başkan vekili ağza alınmayacak, çok süfli kelimelerle bir şeyler söylemeye çalıştı. Bu hakaret niteliğindeki bütün kelimelerini ve üslubunu kendisine iade ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Ağza alınmayacak kelimeleri siz söylediniz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – “Konya’da sokağa çıkamayan” “yuhalanan” gibi ifadeler gerçeği yansıtmamaktadır.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Az o laflar, az! Seni en iyi tanıyan benim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Seçim çalışmaları boyunca Konya’da...

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Seni en iyi ben tanıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, karşılıklı bağrışmayalım, Sayın Hatibi dinleyelim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – ...sokak sokak, kasaba kasaba, kent kent... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Biraz bekleyin lütfen Sayın Şener.

Değerli milletvekilleri, karşılıklı bağırarak bir şey halledemeyiz, birbirimizi de anlayamayız. Lütfen, Sayın Hatibe söz verdim, Sayın Şener söz süresini verimli bir şekilde kullansın, sessizliği sağlayalım.

Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Şener, ben size ilave süre vereceğim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, Konya’da sokak sokak, köy köy, kasaba kasaba seçim çalışmalarını büyük bir sükünle, Konyalıların ilgisi ve teveccühüyle tamamladım. Bazen olaylar oldu. O olayların tamamında bazı AKP’li trollerin organize olarak saldırıları vardı (AK PARTİ sıralarından “Vay vay!” sesleri) onlar da hiçbir yerde 3-5 kişiyi geçmemiştir.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Yazıklar olsun!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Yazıklar olsun!

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Dolayısıyla Konya’daki seçim çalışmalarının nezafetine, nezaketine laf atmasını doğru bulmadığımı belirtmek istiyorum.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Allah kimseye kendini inkâr ettirmesin!

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Diğer taraftan, İslam tarihiyle, AK PARTİ’nin geçmişiyile ilgili söylediğim şeyleri beğenmemiş Sayın Milletvekili ama kusura bakmasın, söylediğim sözlerin hepsi bir gerçektir. “İslam tarihinin en kanlı dönemi” ifadesini kullanmadım AK PARTİ için; İslam tarihinin, hatta bin beş yüz yıllık İslam tarihinin en günahkâr iktidarısın. (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından “Yuh be sana!” sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Şener.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Niye devam ediyor Sayın Başkan? Böyle usul mü olur?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, uyarmanız gerek!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen izin verin, hatip konuşsun.

Biraz önce, grup başkan vekilimize altı dakika süre verdim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hatibi uyarın, hakaret etmeye hakkı yok!

BAŞKAN – Bekleyin lütfen, biraz sabır... Biraz sabır lütfen...

Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir kere, Sayın Vekilin bana istinaden söylediği cümlelerin hiçbiri doğru değildir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Seninkiler doğru mu?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bütün cümleleri yanlış anlamış, yanlış kaydetmiş, düzenli takip edememiş; kendi grubuna karşı, şahsını, kendisini ikna edebilmek için, gösterebilmek için bir şeyler söyleme zaruretiyle, yalan yanlış bana isnat ettiği cümlelerle cevap vermeye kalkmıştır. Bir kere...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Onu yapan sensin! Kendi kendini yalanlıyorsun!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Beş yıl Başbakan Yardımcılığı yaptın! Günahsa buna siz de ortakınız.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Allah kimseyi senin durumuna düşürmesin!

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Değerli arkadaşlar, Sayın Erdoğan, Büyük Orta Doğu Projesi'nin Eş Başkanı olduğunu kendisi söylemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Cumhuriyet Halk Partisine de vallahi yakışmıyor!

BAŞKAN – Son kez bir dakika süre veriyorum Sayın Şener ve tamamlayın. Ben size 2'nci kere bir dakika veriyorum, siz konuşmanızı yapın lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sesimiz duyulmuyor zaten.

BAŞKAN – Siz konuşmanızı yapın Sayın Şener.

Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Erdoğan ne yapmışsa, kendisine hangi unvanın verildiğini söylemişse ben onları tekrar ettim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Parti kurmuştu, boyunun ölçüsünü almıştı.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Söylediklerimin bir tanesine “Yanlıştır.” diyemezsiniz. (AK PARTİ sıralarından “Hepsi yalan!” sesleri)

SALİH CORA (Trabzon) – Hepsi yanlış!

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Hepsi yanlış, konuştuklarının hepsi yanlış!

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Kendisi 30'dan fazla, 2 kez de Meclis grubunda Büyük Orta Doğu Projesi'nin Eş Başkanı olduğunu söylemiştir.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sen neredeydin o zaman?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Şimdi istiyorsanız oylama yapalım, Sayın Başkan da izin versin; YouTube'dan kendi ağzından konuşmasını kürsüden hepimize dinlettireyim.

SALİH CORA (Trabzon) – Şener, sen o zaman sen neydin, yardımcısı mıydın?

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Bu günahsa, yanlışsa siz de ortaktınız o zaman ona. Ne oldu, o zaman söylemiyordunuz, karşı çıkmıyordunuz?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Hayır, Sayın Erdoğan Büyük Orta Doğu Projesi'nin Eş Başkanıydı ama benim, Büyük Orta Doğu Projesi'yle ilgili hiçbir unvanım yoktu. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL ÇELİK (Antalya) – CHP'ye yaranamazsın!

BAŞKAN – Sayın Şener, lütfen artık bağlayın, bu son kez süre tanımamdır.

Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sonra, bu Büyük Orta Doğu Projesi'nin Birleşmiş Milletler bünyesinde düzenlenen bir sempozyumda kullanılan bir kavram olduğunu söylemesi kadar komik bir şey yoktur. (CHP sıralarından alkışlar)

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Tabii, tabii!

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – 2004 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin Sea Island kasabasında G8 toplantısı yapıldı. Bu G8 toplantısının temel konusu Büyük Orta Doğu Projesi'ydi. Dünyaya ilk kez bu toplantıda Büyük Orta Doğu Projesi'ni açıkladılar ve...

SALİH CORA (Trabzon) – İlk kez mi duydunuz?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – ...Sayın Cumhurbaşkanını da Büyük Orta Doğu Projesi'nin Demokrasi Eş Başkanı olarak ilan ettiler. Bunu ben ilan etmedim.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Sen anlamamışsın onu!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sizin göreviniz neydi o zaman, sizin göreviniz neydi? Niye itiraz etmediniz o zaman? Yazıklar olsun be, yazıklar olsun sana!

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – İtiraz ettik, itiraz ettik. 2007 seçimlerinde ayrıldıysam bütün bu süreçlerin sonunda ayrıldım. Benden daha güçlü itiraz eden olmadı. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şener.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – O zaman neredeydin? Beş sene Başbakan Yardımcılığı yapmadın mı? Niye itiraz etmedin o zaman? Yazıklar olsun sana!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hainlik yapıyorsun, hainlik!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Koltuğu kaybedince bugün burada geçmişini anlatıyorsun, konuşuyorsun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Beş sene neredeydim söyleyeyim.

BAŞKAN – Artık ek süre vermeyeceğim, çok fazla ek süre verdim, tamamlayın lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Beş sene neredeydim? Yola getirir miyim diye mücadele ettim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.12

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.24

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 35'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Avrupa Birliği Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara sıra gelmişti.

Şimdi ilk söz İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'e aittir.

Buyurun Sayın Yönter. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muhterem heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Şu anda ekranları başında bizleri izleyen milletimizin her güzel insanına en iyi dileklerimizi sunuyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerini 10 Aralık 2018 tarihinden beri yapıyoruz. Bugün, bütçe sürecinin 8'inci günündeyiz ve 7'nci turunu gerçekleştiriyoruz. Bu kapsamda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla birlikte, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi, KOSGEB, Türk Standartları Enstitüsü, Türk Patent ve Marka Kurumunun bütçeleri üzerine parti grubum adına değerlendirmelerde bulunacağız.

Konuşmamın bu aşamasında, millî iftiharımız olan ve ismini hem tarihe hem millî vicdana altın harflerle yazdıran Profesör Doktor Aziz Sancar Hocamızın kendi kaleminden hayatı ve bilimi anlatan eserinin bizzat TÜBİTAK tarafından basılmasını da yerinde bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Bunun yanı sıra, Türkiye Uzay Ajansı da kuruldu. 13 Aralık 2018 tarihli Resmî Gazete'de bu kuruluşun görev ve yetkilerine ilişkin ilke ve esasları konu edinen Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi de yayımlanmış oldu. Türkiye'nin gözünü uzaya çevirmesi, millî hak ve menfaatlerini uzayda da korumak için inisiyatif alması, devreye girmesi, harekete geçmesi anlamlıdır, yerindedir, takdire şayandır.

İnsanlığın ufuk çizgisi nereyi gösteriyorsa ülkemizin orada olması, orayı kavraması elbette gereklidir, stratejik bakışın aynı zamanda gereğidir. Türkiye dar bir alana -takdir edersiniz ki- sıkışamaz, beyhude işlerle artık oyalanamayız. Büyük düşünceler, yüksek fikirler, millî atılımlar, akıl ve duygunun terkiibinden ilhamını alan kararlı adımlar mutlaka önümüze gerilen sis perdesini yırtıp atacaktır. Engelleri aşmak için başka bir seçeneğimiz yok. Daha iyi bir dünya, daha iyi bir gelecek, daha huzurlu bir toplum, daha güçlü ve sözün dinlenir bir Türkiye için hedeflerimiz olmalıdır, yapacaklarımız ise pek çoktur. Dik baş, tok karın, mutlu yarın için, sorumlu, duyarlı, hazırlıklı olmanın yanı sıra çok çalışmak zorundayız.

Diyor ya Hazreti Mevlâna “Kalp denizdir, dil ise kıyı. Denizde ne varsa kıyıya vuracak olan da odur.” Bizim dilimizden dökülenler, dökülecek olanlar, elbette kalbimizden gelen, aklımızdan geçenlerdir. Milliyetçi Hareket Partisi ya olduğu gibi görünmeyi ya da görüldüğü gibi olmayı şiar edinmiş, Türk İslam Ülküsü'nün iftiharî, Türk milletinin yegâne ümididir.

Bu vesileyle herkesin ayrılıktan bahsettiği bir dönemde “vuslat” diyen ölümünü “dügün gecesi” olarak tanımlayan Hazreti Mevlâna'nın Şebiarus'unun 745'inci yıl dönümünde kendisini, aziz hatırasını saygı ve rahmetle yâd ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; içinden geçtiğimiz, belki de içinde kontrolsüzce sürüklendiğimiz bugünkü zaman diliminde insanlık, siber fiziksel sistemlerin hâkim olduğu 4'üncü endüstri dönemini yaşamaktadır; en azından söylenen, iddia edilen kavramsal çerçeve ve retorik budur. Buna karşılık teknolojik sıçramalar, maalesef ahlaki ve sosyal gelişmelerin çok ama çok ilerisindedir. Bundan mülhem köklü problem ve anormallikler, beşeriyetin varlığını içten içe kemirirken irade ve inanç ölçülerini de tehlikeli bir şekilde yıpratmaktadır.

İnsanlık, avcı, toplayıcı, tarım, endüstri ve bilgi toplumlarından geçerek 5'inci toplum aşamasına, bir diğer ifadeyle süper akıllı toplum safhasına geçmiş durumdadır; genel kabul gören eğilim en azından şimdilik budur. Ne var ki süper akıllı toplum aşamasına geçilse de muhatap kalınan vahim problemlerde herhangi bir azalma olmamıştır, bilakis bu problemler daha da artmış, daha da yaygınlaşmıştır. Bir yanda 4'üncü endüstri döneminin entelektüel pazarlaması yapılırken diğer yanda ilkel dönemleri bile

mumla aratacak sorun ve felaketlerin varlığı da hepimizin malumudur; aslında, bu, tam bir çelişki, tam bir trajedir.

Teknolojideki gelişmelerin sosyal ve ahlaki değerleri gölgede bırakması, aşılması gereken, üstesinden gelinmesi gereken bir handikaptır. Teknoloji insan içindir; elbette sosyal dokuya muvafık, ahlaki ölçülerle de mutabık olmak durumundadır.

Şüphesiz, bilgi ekonomisi, bilgi toplumu, sanayi ötesi toplum aşamalarına ulaşabilmek teknolojik etap ve süreçlerle bire bir ve doğrudan ilişkilidir. Teknolojik yenilik ve gelişmelerden mahrum toplumların hem ekonomik hem de siyasal ve sosyal meseleleri, gittikçe günbegün derinleşmekte ve ağırlaşmaktadır. Ancak sosyal gerçeklerle, tarihî emanetlerle ve millî müktesebatla bağdaşmayan teknolojik yeniliklerin altından kalkılması çok zaman alacak, üstesinden gelinmesi çok zahmetli olacak ciddi sorunlara davetiye çıkarmaktadır. Esasen, Tanzimat'tan beri yaşadığımız buhran dönemleri dikkate alındığında, bu teknolojideki açmazların her birinin ortaya çıkarmış olduğu sonucu da görmemiz mümkün olacaktır.

Türkiye az ya da çok, yeterli ya da yetersiz, eksik ya da fazla bir teknolojik dönüşüm yaşamaktadır ancak hâlen millî yenilik sisteminde ciddi açmazlarımız vardır, katma değeri yüksek ürün üretiminde çözümlenmesi gereken zaaflarımız vardır, ileri teknoloji içeren ürün ihracatımız zayıftır. Yeni fikirlere açık olmak, AR-GE yatırımlarını desteklemek, bilgi ekonomisiyle ilgili talep ve ihtiyaçları kavrayıp sırasıyla ve anında cevaplar vermek acildir, akut bir ihtiyaçtır. Türkiye, katma değeri yüksek yeni ürün ve teknoloji geliştirme konusunda vakit kaybedecek bir durumda değildir. Ülkemizde 2003 yılında yüzde 6,5 olan ileri teknoloji ürünlerinin ihracat içindeki payı 2017 yılında yüzde 3,6'ya, bu yılın ocak-ekim döneminde de yüzde 3,3'e gerilemiştir.

Dünyada sanayi ihracatındaki ileri teknoloji ürünlerinin payı ortalama yüzde 24, ortanın üstü teknoloji ürünlerinin payı da yüzde 36 civarındadır. Buradan anlaşılacağı üzere, ülke olarak bu çerçevede yapacağımız daha çok şey, alacağımız daha çok mesafe vardır. Bu yılın üçüncü çeyreğinde gayrisafi yurt içi hasılamız bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1,6 yükseldi. Maruz kaldığımız ekonomik operasyonlar dikkate alındığında temmuz, ağustos, eylül aylarını kapsayan üçüncü çeyrekte âdeta düşmanca yapılan ekonomik saldırıları hesaba kattığımızda yüzde 1,6'lık büyümeyi küçük görmek, ihmal etmek, yok saymak gerçekten de doğru değildir, doğru olmayacaktır.

Türkiye ekonomisi hamdolsun, kuşatmayı yarmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi sorumlu ve millî muhalefeti gereğince o meşum aylarda gereğini yapmış, milletinin, ülkesinin ve devletin yanında sapasağlam duruş göstermiştir. (MHP sıralarından alkışlar)

Kur şokları Allah'a şükür atıldı, atlatılıyor; döviz yangını söndü, sönüyor; toparlanma dönemine geçildi, geçiliyor. Bu hepimiz için geçerli, aynı gemideyiz, aynı siperdeyiz. Başka bir Türkiye yok, başka bir Türk milleti yok.

İhracatın bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı, bu üçüncü çeyrekte yüzde 13,6. Niye bunu söyledim? Çünkü büyümeye en fazla katkı veren ihracat oldu. Ekonomik büyümeye sanayinin etkisi ise yüzde 0,3 düzeyinde kaldı. Ayrıca, 2018 yılı eylül ayında sanayi üretimi yüzde 2,7 azaldı. İmalat sanayisinde büyüme ise yüzde 0,6 olarak gerçekleşti. Elbette bu, düşüktür, yetersizdir; üzerinde durulmalıdır. İmalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıladaki payı 2002 yılında yüzde 19,2 iken bu oran yüzde 15'lere kadar gerilemiştir. Son yıllardaki kısmi artışla yüzde 17,6'ya ulaşsa da bize göre bu yeterli değildir. Karşımızdaki tablo, sanayimiz için, ekonomimiz için, ülkemiz için çok da parlak, umut verici değildir.

İthalatın büyük bölümü temel ve ara mallarda yapılmaktadır. Bu malların üretildiği sektörlerde büyük ölçekli yatırımlara ihtiyaç vardır. Türkiye, el birliğiyle, güç birliğiyle, dayanışma ve yardımlaşmayla, millî bir seferberlik hâlinde ekonomideki sorunları, biriken meseleleri ve üzerimize gelen ekonomik tetikçilerin oyunlarını ve saldırılarını püskürtecek, bertaraf edecek güçtedir.

Değerli arkadaşlarım, sürem azalıyor, aslında, temas etmek istediğim önemli bir husus var. Bugün, sanayileşmiş ülkelerin her birine baktığımızda ortak bir özelliklerini görürüz. Sanayileşmiş ülkelerin temel ortak özelliği, sorun çözme kültürlerinin genişliği, derinliği ve büyüklüğüdür. Sanayileşmiş ülkeler -sözde gelişmiş ülkeler bize göre- karşılarındaki veya toplumlarını ve ülkelerini meşgul eden her kronik meseleyi mutlaka uzlaşmayla çözmesini bilmişlerdir. Ben merak ediyorum, biz neden sorunlarımızı kalıcı ve köklü bir şekilde çözemiyoruz? Çünkü sanayileşme sürecinde geride kaldık, arzulanan, hedeflenen noktada değiliz. Bu nedenle, sorun çözme kültürünü bir türlü yerleştiremedik, kurumsallaştıramadık.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bütçesini konuşurken sanayileşmemenin, sanayileşmemenin getirmiş olduğu sorun çözme kültüründeki eksikliklerden bahsedip mesela, Üsküdar Yavuztürk Mahallesi'nde var olan bir sorundan bahsetmek istiyorum. Burada çok sayıda İstanbul milletvekilimiz var. Yavuztürk Mahallesi'nde imar sorunumuz var, yıllardır konuşuluyor ama Yavuztürk Mahallesi'ndeki bu imar sorununu bir türlü çözemiyoruz. Yavuztürk Mahallesi'nde ve Yavuztürk'ün yanında, Üsküdar'ın 15 mahallesinde imar sorunu artarak devam ediyor. İnsanlarımız, vatandaşlarımız huzursuz, memnuniyetsiz. "Boğaziçi Kanunu'nun etkilenme bölgesi" diye tanımlanan kısma giren Yavuztürk Mahallesi'nde, deyim yerindeyse çivi çakılamıyor. Yavuztürk Mahallesi uzanacak bir el bekliyor. Bu konuyla ilgili kanun teklifimizi verdik, Gazi Meclisten istirhamımız, Üsküdar Yavuztürk Mahallesi ve Yavuztürk Mahallesi'nin yanı sıra Boğaziçi Kanunu'ndan ve nazım planından etkilenen -üstelik olumsuz etkilenen- diğer mahallelerin sorunlarının çözülmesi.

Bir diğer sorun, İstanbul Sancaktepe Fatih Mahallesi. Fatih Mahallesi Muhtarı değerli kardeşimiz, arkadaşımız bize mesaj gönderdi, Sadık Belkıs. Sadık Bey, Sancaktepe Fatih Mahallesi'ndeki "Çalılık mevki" olarak anılan bölgede ortalama 157 dönümlük alan üzerine yapılan konutların sahiplerinin bir bölümünün çok ciddi sorunlar yaşadığını bizimle paylaştı. Bunu da istirham ederim sayın bakanlarımızdan, notlarının arasına alırlarsa bizi çok mutlu edecektir çünkü İstanbul Sancaktepe çok önemli bir ilçemiz. Burada 19 mahallemiz var. 19 mahallemizin 19'unun da ayrı ayrı sorunları var. İmar barışıyla bir nebze rahatlayacaklarını umduk fakat ne gezer, hâlen sorunlar -kimi zaman da belediye eliyle- artarak devam ediyor. Biz, İstanbul Sancaktepe ilçesi Fatih Mahallesi, Veysel Karani Mahallesi ve diğer mahallerimizin problemlerinin çözülmesini istiyoruz, mağduriyetlerinin giderilmesini istiyoruz. Üsküdar Yavuztürk başta olmak üzere, Çengelköy, Küçüksu, Kuleli, Kandilli, Bahçelievler, Mehmet Akif Ersoy gibi mahallerimizin sorunlarının çözümünü arzuluyoruz değerli arkadaşlarım.

Sanayileşmemenin getirmiş olduğu külfetlerden bahsederken altını çizerek sorun çözme kültürünün yerleşmemesinden bahsettik. Sorun çözemiyoruz. İşte imar sorunlarından bahsettik ve bunları ifade ettik.

Değerli arkadaşlarım, dün sağ olsun, Ordu Milletvekilimiz Sayın Cemal Enginyurt, Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Sermet Atay, bu kürsüden, gerekse de yerlerinden dün İçişleri Bakanlığının bütçesi görüşülürken Sayın Bakana uzman jandarmalarla ilgili, uzman çavuşlarla ilgili düşüncelerimizi, beklentilerimizi ilettiler. Değil mi? Evet, sağ olsun, Sayın İçişleri Bakanımız uzman jandarmalarımızın sorunlarının çözülmesiyle ilgili söz vermiş, ben izleyemedim, sayın milletvekilimizden duydum, sonra hitamında konuşmaları aldım. Şimdi bugün de Millî Savunma Bakanımıza -keşke burada olsaydı,

kendisine direkt söyleme şansımız olurdu fakat Bakan Yardımcımız burada, mutlaka kendisiyle de paylaşır- uzman çavuşlarımızın kadro sorunuyla ilgili talebimizi ilettik, defalarca bu konuyu konuştuk. Sayın milletvekilimiz orada, Sayın Millî Savunma Bakanı uzman çavuşlara kadro verilmesi hususunda bize söz verdi. (MHP sıralarından alkışlar) Uzman jandarmalarımızın 3600 ek gösterge talebi -uzman çavuşlar için de geçerli bu- ikincisi okullarında geçen bir yıllık sürenin fiilî hizmetten sayılması, üçüncüsü bir üst rütbeye terfi edebilmek için gerekli yaştan 45'e çıkartılması hususunda Sayın İçişleri Bakanı da söz verdi mi? Verdi. İstirham ederim, uzman çavuşlarımıza, uzman jandarmalarımıza bir an önce gereğini yaparak bu kardeşlerimizin, bu kahramanlarımızın ihtiyaçlarını, taleplerini, arzularını, isteklerini Gazi Meclis olarak karşılayalım, artık kronik sorunları çözmeye becerisi gösterelim. Biz yine de sanayileşme alanında önemli adımlar, önemli mesafeler aldığımızı ve attığımızı düşünüyoruz. Bunu gösterebilmek için sorun çözmeye kültürümüzün ne kadar aktif, dinamik olduğunu da ispatlamalıyız. Kaldı ki uzman çavuşlara, uzman jandarmalara ne yapsak azdır, ne versek eksiktir. (MHP sıralarından alkışlar) Ve onlar millî bekanın korkusuz bekçileridir. Onlar Türkiye'nin gözünü daldan budaktan esirgemeyen kahramanlarıdır. Biz uzman çavuşlarımıza, 3269 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorunlarının giderilmesi hususunda elimizi uzatırsak herhâlde -Sayın Bakanım, öyle değil mi- çok bir şey yapmış olmayacağız, bilakis haklarını vermiş olacağız onlara. Uzman çavuşlarımızın beklentileri de bu yönde değerli arkadaşlarım.

Ve burada ben Millî Savunma Bakanımızın -altını çiziyorum- İçişleri Bakanımızın vermiş olduğu sözleri siyasi haysiyet meselesi olarak görüyorum ve itibar ettiğimizi sizinle paylaşıyorum. İnanıyorum ki Fırat'ın doğusuna yıldırım gibi girecek olan Türk milletinin, Türk ordusunun en büyük güvenceleri olan uzman çavuşlarımız, uzman jandarmalarımız da sevinecek, buradan çıkacak umutlu ve güzel haberlerle görevlerini daha başarıyla sürdürecektir.

Ben bu vesileyle sözlerime son verirken 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin hayırlı olmasını diliyorum; kabul edeceğimiz, Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilecek bütçenin ülkemize, milletimize, devletimize hayırlar getirmesini Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Muhterem heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yöner.

Söz sırası Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'a aittir.

Buyurun Sayın Özyavuz. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmekte olan 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi kapsamında GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi, Şanlıurfalı hemşehrilerimi ve büyük Türk milletini saygı, hoşgörü ve muhabbetle selamlıyorum.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamına giren yörelerin süratle kalkındırılması, yatırımların gerçekleştirilmesi için plan, altyapı, ruhsat, konut, sanayi, maden, tarım, enerji, ulaştırma ve diğer hizmetleri yapmak veya yaptırmak, yöre halkının eğitim düzeyini yükseltmek için gerekli tedbirleri almak veya aldırarak, kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlamak üzere GAP İdaresi Başkanlığı kurulmuştur. “Petrol tükenir, buğday tükenmez.” felsefesiyle hayata geçen Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı ve en maliyetli projesi olup bugüne kadar hazırlanan bölgesel kalkınma plan ve programları arasında en etkin olarak

uygulanandır. GAP, entegre bölgesel kalkınma yaklaşımı ve sürdürülebilir insani gelişme felsefesiyle uluslararası literatüre geçen ve marka değeri olan büyük bir projedir. GAP'ın temel hedefleri, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirmek, yöre halkının gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmek, bu bölgeyle diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını gidermek, kırsal alandaki verimliliği ve istihdam olanaklarını artırarak ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmaktadır.

İstihdamda hedef 3 milyon 800 bin kişidir. Enerji üretimine yönelik 22 baraj, 19 hidroelektrik santraliyle 1,8 milyon hektar alanda sulama yatırımlarının yapımı da planlanmıştır. Projenin enerji santrallerinin toplam kurulu gücü 7.476 megavat olup yılda 26 milyar kilovatsaat enerji üretimi öngörülmüştür.

Seçim bölgem olan Şanlıurfa'nın yerleşim alanının bir kısmını da kapsayan Harran Ovası doğu-batı yönünde yaklaşık 30 kilometre, kuzey-güney yönünde ise 50 kilometre uzunluğa sahiptir. Bu ovada yüzey suyu sulamasından önce sadece sondaj kuyularından elde edilen yer altı suyuyla tarım yapılabilmekteydi. Atatürk Barajı'nın suyu Şanlıurfa tünelleri vasıtasıyla ilk defa Nisan 1995 tarihinde Harran Ovası'na akıtılmış ve ilk etapta yaklaşık 30 bin hektar arazi sulanmıştır. Sulama projeleri tamamlandıkça yüzey suyuyla sulanan arazi miktarı da artmış ve günümüzde yaklaşık olarak 150 bin hektara yani 1,5 milyon dönüme ulaşmıştır. Harran Ovası'nın büyük bir kısmının 1995 yılından itibaren GAP kapsamında sulanmaya başlanması tarımsal ürün deseninde, çeşitliliğinde verim ve gelir artışına sebep olmuştur. Bunun için, devletimize, bu projede emeği geçen hükümetlerimize ve yöneticilerine başta Harran Ovası halkı, Akçakale halkı ve Türkmen şehri Şanlıurfa'm adına huzurunuzda teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şanlıurfa'mızın birçok alanda sorunları mevcut olup birkaçını çözüm önerileriyle gündeme getirmek istiyorum. Bunların en önemlilerinden biri de çok yüksek istihdamı olan mevsimlik tarım işçileridir. Seçim bölgem, peygamberler şehri Şanlıurfa gerek coğrafi konumu gerekse ülke ekonomisindeki yeri ve potansiyeli sebebiyle eğitim, kültür ve iş alanlarında diğer illere göre bir ölçek de olsa geridedir. Bu sebeple iş sıkıntıları yaşanmakta, devlet kurumlarında siyasi erkin baskısıyla vatandaşa gidecek olan iş olanakları da sınırlandırılmaktadır. Bu nedenle, peygamberler şehri Şanlıurfa'mda "mevsimlik işçi" sıfatıyla yüzyü güneş yanığı, elleri nasırlı, gönlü ezelden yanık kardeşlerimiz yurdumuzun çeşitli yerlerine işçi olarak gitmeye mecbur bırakılmaktadırlar. Tabiri caizse, işçi kardeşlerim, gittikleri bölgeleri yurt yapmakta, evleri gibi görüp namus ve şerefleriyle ekmeklerini taştan çıkarmaktadırlar.

Ülkemizde sayıları net olarak bilinmese de yaklaşık olarak 740 bin civarında geçici tarım işçisi bulunmaktadır. Bu sayının yaklaşık 130 bini çocuk işçilerden oluşmaktadır. Bu rakamlar bize mevsimlik işçilerin iş zamanında aile bireyleriyle birlikte yurdumuzun çeşitli bölgelerine göç ettiklerini göstermektedir. Gittikleri bölgelerde mevsim şartlarına göre sosyal yönden yaşamlarını devam ettirmek için geçici barınma ihtiyaçları, yaşam alanları, sosyal donatı ve haklar, sağlık, güvenlik, dinî ihtiyaçları gibi olmazsa olmaz hayatı idame için gerekli şartların devlet eliyle sağlanması şarttır. Bu konuda hâlihazırda yetkilendirilmiş kurum valilikler olsa da bu sürecin yürütülmesi için Tarım Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, tarım işverenleri ve geçici yapı yönetim şirketleri gibi yan kurum ve kuruluşlar valiliklerle eş güdümlü çalışarak "mevsimlik işçi" olarak tabir ettiğimiz kardeşlerimize devlet eliyle sahip çıkmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; genel olarak düşünüldüğünde işçi-işveren ilişkisi olarak değerlendirecek basit bir konu olarak görülebilir fakat ülkemizde evlerinden ve yurtlarından uzakta, iyileştirilememiş, hâliyle yaşam kalitesi standartların altında 1 milyona yakın mevsimlik işçi vardır ve

bunların sorunlarının çözülmesi gereklidir. Bu yapı kontrol edilmezse ekonomi adına kaybolan iş gücü ve kazanç demektir. Çalıştıkları alanlarda eğitim almaları ve iş kalitesinin artması planlanmazsa verimi düşen tarım ülke ekonomisine çok büyük bir zarar demektir. Aileleriyle mevsimsel işçi olarak çalışmak zorunda kalan geleceğimizin teminatı çocuklarımız eğitimlerinden geri kalmakta, bu durum hem bu çocuklarımıza hem de geleceğimize büyük bir kötülüktür.

Yine, kontrolsüz ve sağlıksız yaşam alanları, mevsimlik işçilerimizin iş gücü sebebiyle oluşabilecek hastalıklara ve bulaşıcı hastalıklara yol açacak, bu durum yaşamlarını riske atacaktır. Bu bağlamda kontrolsüz olarak faaliyet yapan iş gücü çalışanları, devletin destek ve himayesini çalıştıkları bölgelerde başta barınma, elektrik, su ve kişisel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri donatıları olarak görmezlerse devletimizle olan gönül bağları zarar görebilir. Ülkemizin siyasi alanının karmakarışık olduğunu düşündüğümüzde de bu işçi kardeşlerimizin sorunlarının bir an önce çözüme kavuşturulması gereklidir. Özünde mevsimlik işçi olarak tanımlanan bu kardeşlerimiz devletine ve milletine bağlı, emeği için mücadele eden, farklı unsurlardan uzak kıymetli vatandaşlarımızdır, sayıları itibarıyla büyük bir ekonomik hareket, yurt içi göç hareketi ve sermaye yapısıdır. Afrika'dan Orta Doğu ülkelerine, Balkanlardan Kafkaslara yardım ve şefkat elini uzatan Türkiye Cumhuriyeti devleti, kendi öz vatanında gariplik çeken mevsimlik işçi kardeşlerimize de yukarıda saydığım önemli hususlardaki düzenlemeleri yaparak sahip çıkacak güç ve kudrete sahiptir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Şanlıurfa'da yaşanan elektrik kesintileri her kesimden vatandaşımıza sıkıntı yaşatmaktadır. Enerji dağıtım kurumları özelleştirilip devlet uhdesinden ayrıldıktan sonra ihaleyi alan şirketlerin tutumu vatandaşlarımızı devlete karşı kıskırtmakta ve düşman hâline getirmektedir. Dicle Elektrik Şirketi "10/12/2018 tarihine kadar elektrik borcunu ödeyen çiftçiler yüzde 65 devlet desteğinden yararlanır, yatırmayanlar ise yüzde 55 destekten yararlanır." diye duyuru yapmış. "Yasal tefeci" olarak nitelendirilen bankalar bile, son dönemdeki yağışlardan kaynaklı pamuk ve mısır hasadının yapılamamasından dolayı çiftçinin borçlarında faizsiz vade tanırken çiftçinin bu perişan gününde boğazını sıkan, perişan eden bu şirkete birileri "Dur" demelidir. En erken 28/02/2019 tarihine kadar çiftçiye süre tanınmalı ve bu şirkete "Dur" demek için de Enerji Bakanlığı ve dolayısıyla Hükûmete de çağrı yapmak istiyorum: Bu şirkete "Dur" demek için ne bekliyorsunuz? Çiftçimizi TEDAŞ'ın elinden hep birlikte kurtaralım. Bu bağlamda, Enerji Bakanlığının bu şirketleri uyarması ve insanlarımızın bu konudaki mağduriyetlerini önlemesi gerekmektedir. Vatandaşlarımızın yararına olacaksa enerji özelleştirme ihale sözleşmelerinin yeniden gözden geçirilip ve gerekiyorsa feshi konusunda incelenmesini talep ediyor ve öneriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özyavuz.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Devamla) – Şanlıurfa'mızın altyapı sorunları hâlen mevcut, devam ediyor. Belediyelerin bu konuda daha akılcı ve adil davranması sonucu çözülecek sorunlardır. Belediyeler, partili, partisiz, şehirlerimizde ve kırsal mahallelerimizde, yaşayan insanlarımızın günlük hayatlarını fark gözetmeden kolaylaştırmalıdır. Yıllardan beri her türlü vaatlere rağmen Akçakale-Harran, Ceylânpınar-Pekmezli-Akçakale, Harran-Şuayip Şehri-Halfeti, Halfeti-Birecik, Viranşehir-Ceylânpınar yolları ve kavşakları hâlen yapılamamıştır. Bu sorunların en kısa zamanda çözülmesi gereklidir; bu konuda Şanlıurfa Belediyesi ile Karayolları Bölge Müdürlüğü arasında bir koordinasyon kurulmalıdır.

Sulama birlikleri kapatılıp DSİ Bölge Müdürlüğüne devredildi fakat birliklerde çalışan personel hâlen bir statüye kavuşturulmadı. Bu kardeşlerimizin sorunlarının bir an önce çözülmesi ve yetkililerin devreye girmesi gereklidir.

Değerli arkadaşlar, Tarım Komisyonundaki Milliyetçi Hareket Partili arkadaşlarımızın bütün direnmelerine rağmen, Cumhurbaşkanını yanlış bilgilendirdiniz ve birlikleri kapattınız. “Çiftçi yararına kapatıldı.” dediniz ama önceden dönüme 40 kuruş ödeyen çiftçi bu yıl 85 kuruş ödemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Özyavuz.

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Devamla) – Bir yılda ne değişti de yüzde 100’ün üzerinde fark aldınız? Sulama birliklerini kapatmak bana göre bir hataydı. Denetleyemediğimiz her kurumu kapatmaya kalkarsak Türkiye’de kurum kalmaz.

Kamu kurum ve kuruluşlarındaki personel açığını gidermek için başlattığınız TYP projesi kapsamındaki işçilerimiz de sizlerden düzenlemeler beklemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu ülke bizim, bu vatan topraklarında yaşayan insanların tümü bizim ve her türlü hizmeti hak ettiklerine inanıyorum. Bu vesileyle, bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diler, Gazi Meclisi ve büyük Türk milletini saygı ve sevgilerimle selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özyavuz.

Söz sırası, Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu’ndadır.

Buyurun Sayın Vahapoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına 2019 mali yılı Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, başta cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere şehitlerimizi, ebediyete irtihal eden gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyor, hâlen Suriye’de ve terörle mücadelede görevli kahraman asker ve polisimizi, güvenlik korucularımızı, hayatta olan tüm gazilerimizi, vazife malullerini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Asya’nın, Rusya’nın, Kafkasların, Balkanların, Avrupa’nın, Orta Doğu’nun, Kuzey Afrika’nın, Arap Yarımadası’nın tarihinden Türk’ü çıkardığınızda tarih yazamazsınız. Yazacağınız tarihte Türk olmadığı müddetçe haktan, hukuktan, adaletten, hoşgörüden, kul hakkına riayetden bahsedemezsiniz. Bu şanlı tarihin önemli kısmı Türk askeri tarafından yazılmış ve destanlaştırılmıştır. Anadolu, zayıfların, başkalarının eteklerinin altına saklanmış sünepelerin, himmet ve himaye dilenen zavallıların, vekâlet savaşındaki piyonların ayakta kalabildiği bir coğrafya değildir. Devlet ve millet olarak bu coğrafyaya hakkı, hukuku, adaleti, hoşgörü, kardeşliği getirdik ve bugüne kadar bedellerin en ağırını ödeyerek ayakta kaldık. Bundan sonra da tarihin bizlere yüklemiş olduğu görevi hakkıyla yerine getireceğiz ve Türkiye Cumhuriyeti’ni ilelebet yaşatacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; klasik ve modern hâkimiyet teorilerine göre Türkiye ve Türk yurtları, hâkimiyet kurulması gereken, eğer bu mümkün olmuyorsa kontrol edilmesi gereken bir coğrafyadır. Türkiye, bölgemiz ya da Türk-İslam coğrafyası üzerinde hesap yapanların ya yanına almaya çalıştığı ya da karşısına aldığı bir ülkedir. Türkiye bu özelliği nedeniyle kimi zaman doğrudan, kimi zaman da dolaylı yollardan hedef alınmıştır. Bilindiği üzere, Ege Adaları ile Kıbrıs başta olmak üzere toprak talepleri, sınır aşan sularımız üzerindeki hak iddiaları gündemdedir. Ülkemiz etnik ve inanç yapısı sürekli şekilde kurcalanmaya çalışılmaktadır. Küresel güç merkezlerinin ve bölgesel oyuncuların Doğu Akdeniz bölgesine ve Kıbrıs’a yönelik stratejileri ve taktik atakları ivme kazanmış bulunmaktadır. Güney Kıbrıs Rum Kesimi, Suriye, Lübnan, İsrail, Mısır münhasır ekonomik

bölgelerini ilan etmişlerdir; hem Türkiye'yi hem de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni göz ardı ederek bölgede faaliyet yürüten bir Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Yunanistan bulunmaktadır. Yunanistan, egemenliğinde olan adaların 6 millik kara sularını 12 mile çıkararak Türkiye'yi Ege'de dar bir alana hapsedmek istemektedir. Yunanistan'ı bu pervasızlığa iten güç, ABD ve Avrupa Birliği ülkelerinden aldığı destektir.

Ele aldığımız sorunlar bağlamında, Ege adaları üzerindeki haklarımızın korunması, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak ve menfaatlerinin korunması, Türkiye'nin garantörlüğünün hiçbir tartışmaya açılmaması ve barış ve güvenliğin teminatı olmaya devam etmesi gerekmektedir.

Kuzeyimiz her an askerî gerginliklerin ve sıcak çatışmaların yaşanabileceği özellik kazanmaya devam etmektedir. NATO'nun Amerika Birleşik Devletleri'nin küresel politikalarını destekleyecek şekilde Baltık ve Karadeniz ülkelerinde yayılması, Rusya'nın da buna karşı attığı adımlarla önce Osetya'nın bir bölümünü, daha sonra Kırım'ı işgal ve ilhak etmesi Karadeniz'i riskli bir alan hâline getirmiştir.

Sınır komşularımız olan ülkelerden Bulgaristan, Gürcistan ve Nahçıvan hariç olmak üzere tamamı Türkiye'ye ya doğrudan ya da örtülü olarak terör ihraç eden ülkelerdir.

Irak'tan ülkemize yönelik 1988 ve 1993 arasında yaşanan göçün yanında, Suriye'den de 2011 yılından itibaren 5 milyon civarında kontrolsüz göç meydana gelmiştir. Ülkemizde Afgan, Tacik, Pakistanlı, İranlı, Afrika'nın değişik ülkelerinden gelenler dâhil 6,5 milyonu aşkın sığınmacının yanında, ülkemizi geçiş güzergâhı olarak kullananlar ile kaçak olarak yaşayan 70 bin civarında Ermenistan, 55 bin civarında Gürcistan vatandaşı bulunmaktadır. Bu durumun demografik yapımıza ve dolayısıyla millî güvenliğimize fevkalade tehdit oluşturduğu ve misafir gözüyle bakılmasının zamanının artık geçtiği kanaatindeyiz. Bölgemizde ve özellikle Irak ve Suriye'deki gelişmeler doğal seyrinde ilerlememektedir. ABD ve Rusya başta olmak üzere kimse bu bölgede boşuna bulunmamaktadır. Hiçbirinin hesabında Türkiye'nin güvenliği yoktur, bu nedenle hayal dünyasında yaşamın da gereği yoktur. Küresel 2 dev ülke burada oyun kurgulamakta ve geleceğin temellerini atmaktadırlar. ABD'nin, PKK'nın Suriye uzantısını dost ve kara gücü ilan etmesi ve silahlandırması boşuna atılmış bir adım değildir. ABD'nin yanında Rusya, İran, Irak, Suriye, Yunanistan hatta Suudi Arabistan'ın da Türkiye'nin toprak bütünlüğüne saygısının olduğunu söylemek ileri düzeyde saflık olacaktır. Kısacası, tehdit Türkiye'nin toprak bütünlüğüne yöneliktir. ABD'nin eline silah verdiği, eğittiği hatta sevk ve idare ettiği terörist gruplar silahların Türkiye'ye yönleneceği gün ve talimatı beklemektedirler. Tabii, bunu deneyecek olanın da başına gelecekleri hesaplaması gerekmektedir. Devletimiz, güney komşularımızdan yönelen her türlü riski, saldırıyı ve özellikle terör tehdidini sonlandırıcaya kadar gerek diplomatik gerekse askerî yollardan meşru savunma hakkını kullanmaya devam etmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; terör dâhil tüm tehditlere karşı tam ve etkin mücadele edebilmek için uluslararası iş birliği ve dayanışmaya ihtiyacımız olduğu kadar, devlet olarak tavrımızın ve tepkilerimizin açık, net ve siyasetüstü olması gerekmektedir. Tavrımızdan geri adım atmamız ve caydırıcı olabilmemiz için her daim morali yüksek, güçlü bir orduya ihtiyacımız vardır. Bunun için de öncelikle en güçlü silahın kendisini ülkesine feda edebilecek, moral güce sahip ve iyi eğitilmiş insan olduğu unutulmamalıdır. Kim ne derse desin başarısız darbe girişiminden iki üç ay sonra sınır ötesi başarılı bir operasyon yapabilecek ikinci bir ordu dünyada yoktur. Onun için ordumuzun personeli üzerinde oyun oynanmasına izin vermeyelim, cephedeki askerimize yarınların endişesini yaşatmayalım. Unutmayalım ki savaşı ancak morali yüksek olan asker zaferle taçlandırır. Bu coğrafyada ayakta durabilmek için kara, deniz ve hava gücümüzün daima güçlü ve caydırıcı olması gerekmektedir. İçerideki ve dışarıdaki düşmanlarımız Türkiye Cumhuriyeti'nin kararlılığından asla şüphe etmemeli ve

gücünü test etmeyi akıllarından bile geçirmemelidir. İfade etmeye çalıştığım yakın tehditler ortadayken popülist yaklaşımlarla savunma harcamalarında kısıntıya gidilmesi kabul edilemez. Türk Silahlı Kuvvetleri küresel oyun kurucu ülkelerin araç ve gereçlerinden geriye bırakılmamalıdır, herhangi bir ülkenin ya da ittifakın bizim bekamız için sahip olmamız gereken silahı, mühimmatı ve savaş araç gereçlerini belirlemesine ve tek tedarikçi rolü oynamasına izin verilmemelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ordumuzun her alanda iyi yetişmiş askerî ve sivil personele ihtiyacı vardır. Personel eğitiminde maliyet gözetilmemelidir. Günümüz şartlarında ihtiyaç duyulan personelin yetiştirilmesi kadar bu personelin elde tutulması da büyük önem arz etmektedir. O nedenle, askerî personel mali sıkıntıdan kurtarılmalı, hak ettiği itibarlı seviyeye çıkarılmalıdır. FETÖ'cülerin darbe girişimi sonrasında yaklaşık 15 bin personel ihraç edilmiş, askerî okullar kapatılarak darbe girişimiyle hiçbir alakası olmayan 10 bini aşkın sayıdaki genç 669 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname'yle kaderine terk edilmiştir.

Sayın Bakanım -devletin bütün imkânları elinizde- bu çocukların önemli bir kısmı ailelerinin yanında idi, darbeye hiçbir alakaları yok. Bu çocukları devlet araştırabilir, bunların içerisinde herhangi bir grupla bağlantısı olmayanları seçip yeniden kazanabiliriz. Bu konuda adım atmanızı bekliyoruz, ailelerinden sürekli tazyik görüyoruz. (MHP sıralarından alkışlar)

Askerlik herhangi bir meslek değil, bir hayat tarzıdır. Bunun için askerî personelin yetiştirildiği okullar ile savaşan askere sağlık hizmeti verecek kurumlar fevkalade önem taşımaktadır. Askerî eğitim ve sağlık hizmetleri sistemi bozulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti yaşananlardan gerekli dersi çıkarmak ve bir an önce gerekli tedbirleri yeniden almak zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin lütfen.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Unutulmasın ki savaş kararını siviller verir ama hayatını askerler kaybeder. Bu nedenle, Türk Silahlı Kuvvetleri profesyonelleştirme, zorunlu askerlik, askerlik süresi gibi konularda bir oldubittiyle karşı karşıya bırakılmamalıdır. Bulunacak yol, Türk milletinin vicdanında da kabul görmeli, yer bulmalıdır. Şehitlerimizin yakınının, gazilerimiz ve vazife malullerimizin asker ve sivil ayrımı yapılmaksızın aynı maddi ve sosyal haklara sahip olması gerekmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt savunmasında gösterdiği azim ve kararlılığın diğer alanlarda da desteklenmesi zaruridir. Verilen silahlı mücadeleye başta kamu diplomasisi olmak üzere topyekûn destek verilmelidir. Türk Silahlı Kuvvetleri, Gazi Meclisimizin ve siyasi otoritenin desteğini her an arkasında hissedebilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Vahapoğlu.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Devamla) - Darbecilerle, cuntacılarla ordumuz karıştırılmamalıdır. Unutmayalım ki ordumuzun yerine ikame edilecek başka bir güç yoktur.

Son cümle olarak, Millî Savunma Bakanlığı bütçemizin hayırlı olmasını diler, yüce Meclise, Gazi Meclise saygılarımı sunarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Vahapoğlu

Şimdi konuşma sırası, Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'dadır.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım, yürütmenin değerli temsilcileri; Milliyetçi Hareket Partisi adına Dışişleri bütçesi üzerinde konuşmak üzere huzurlarımızdayım. Gecenin bu saatinde hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, ülke siyasetimizin önemli bir alanı olan Dışişleri Bakanlığı bütçesini görüyoruz. Rahmetli bir Türk büyüğünün ifadesiyle sırtlanların geçiş güzergâhı olan Anadolu gibi zor bir coğrafyayı kendine kader kılan Türk milleti, dış siyasetten ari bir iç siyaset, iç siyasetten kopuk bir dış siyaset hayal edemez, organize edemez, uygulayamaz çünkü tarihten edindiğimiz acı tecrübelerimiz vardır. Eğer bu tür içi dışı, dışı içe tercih noktasında kalır isek, bir ikileme düşer isek işte bu acı tecrübeleri yeniden yaşamış oluruz. İşte bu kararlılığın ifadesidir “Yurtta sulh, cihanda sulh.” demek.

“Ders alınmayan tarih tekrerr eder.” özdeyişinden hareketle kısa bir tarihî anekdottan bahsetmek istiyorum. 20’nci yüzyılın başlarında kendilerini muktedir gören birtakım kuvvetler, emperyalist güçler “hasta adam” dedikleri cihan devletimizi otopsi masasına yatırmış, parça parça etmiş ve bu imha projelerini de “Sevr” adı altında zoka hâline getirmiş, bu yüce millete yutturmaya çalışmışlardır. Kendisine biçilen bu kefeni yırtarak Lozan’da paçavra hâline getiren asil diriliş, emperyalistleri büyük bir hayal kırıklığına uğratmıştır. Bu biçare durumu iç siyasetlerinde izah ederken aynen şu cümleleri kullanmışlardır, diplomasideki başarılarını da buna bağlıyorlar ya: “Efendim, Türkler medeniyeti reddettiler, dolayısıyla yapacak bir şey yok.” dediler, böylece yenilgilerine kendilerince bir kılıf uydurmaya çalıştılar. O günkü yenilgi psikolojisi ve ezikliğiyle “Bu iş henüz bitmedi.” diyenler, aradan yüz yıl geçmesine rağmen bugün kripto maşalarını güncelleyerek yeniden devreye sokmuş, Anadolu’nun güçlü harcı ve zenginliği olan etnik ve mezhepsel yapı üzerinden yarım kalan hesapları eşelemeye başlamışlardır. Bunu, dün Irak’ta, Suriye’de ve bugün Yemen’de başarabilirler ama Türkiye’de, aynen yüz yıl öncesi gibi, yine ellerindeki hesapları bozacak, heveslerini kursaklarında bırakacak Türk milletinin azim ve kararlılığı vardır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, aynı yerden bir daha ısırılmayacağımızı hatırlatarak şimdi bu kürsülerde Türkiye Cumhuriyeti devletinin güvenliği uygulamalarından ve artan savunma harcamalarından dolayı eleştirenlere şunu söylemek istiyorum: Etrafımızdaki 3 denizde aleyhimize oluşan risk ve tehditlerin farkındayız, bunları görmezden gelemeyiz; sınırlarımızda bulunan gerek ülke içindeki gerek oradan sızarak kendi ülkemizin içerisindeki baş belası terörle mücadelenin farkındayız; bunun üçüncü ayağı olan uluslararası platformlarda diploması dilini ve kurallarını kendilerine silah olarak kullanıp bizi bir oldubittiye getirme projelerinin farkındayız. Bütün bu farkındalıklar ışığında üstüne üstlük, diğer bir ifadeyle, bir de dünyanın ekonomik, siber ve nükleer savaş havasına girdiği bir ortamda ve buna mukabil savunma harcamalarını artırmaya ve güvenlikçi önlemleri almaya çalışan bir Batı var iken bizden aksini beklemek Türkiye’ye en büyük kötülüktür. Cicili bicili, kulağa hoş gelen şer ifadelerle kulak asmadan, boynumuzun neden kalın olduğunu soranlara “Kendi işimizi kendimiz yaparız.” deyip bu sırtlanlar kavşağında güçlü ve caydırıcı güç olmaya devam etmek zorundayız.

Sayın milletvekilleri, çok kutuplu bir güç mücadelesinin açık ve örtülü hâkim bir dünya konjonktüründe gelişmelere bigâne kalamayız. Batı’nın ciddi bir rekabet içinde olduğu, hatta olası savaş ihtimallerini konuştuğu Rusya Federasyonu ve Çin’den dolayı ABD’nin dünya savunma bütçesine denk bir rakam olan 750 milyar dolarlık bir savunma bütçesi ayırması ve yine tehdit karşısında NATO’ya rağmen kendi savunma gücünü oluşturmaya çalışan bir AB söz konusu iken bizim bahar havasında demokrasi, barış, özgürlük şarkıları söylememiz, nefesimizin kesilmesi mümkün değildir. Bunu böyle düşünenlerin akıbetleri Libya’da, Irak’ta, Suriye’de ortadadır.

Sırası gelmişken; Libya, Suriye, Irak demişken, sabahtan beri burada kadim bir devlet geleneğine sahip, ebet müddet yapısının son halkası olan Türkiye Cumhuriyeti devletinin hafife alındığına ve bu

bağlamda sosyolojik birtakım katliamlar yapıldığına da kanaat getiriyorum ve gerçekten, biz -önce ifade ettikleri gibi- ne Libya gibi ne Suriye gibi ne de Irak gibi aşiret, çadır devleti, gecekondü devleti değiliz.

Dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyeti devleti, uzun bir kadim devlet geleneği olan; kendine özgü yapısı, dili, kültürü, asırlar ötesi birikimi olan bir yapının adıdır. Sosyolojik açıdan mukayese edilecekse Batı'daki güçlü, binlerce yıllık tarihi olan, büyük devletlerle mukayese edilmeli, ona göre bir benzetme yapılmalıdır. Ben onu somut olarak bir örnekle açıklayayım. Evet, Almanya gibi, Fransa gibi, İngiltere gibi, hatta -her ne kadar onlardan çok geç de, prefabrik de olsa- kısmen ABD gibi devletlerle büyük ve gerçekten orantılı bir şekilde mukayese edilmemiz lazım. Buralarda, evet, farklı etnik yapıda bir sürü insan var ama resmî ve eğitim dili İngilizcedir, Almancadır, Fransızcadır. Suriyece, Irakça, böyle, işi gırgıra alan, hafife alan ifadelerle açıklanacak sosyolojik vakıalar değildir bunlar. Türkiye'de eğitim dili Türkçedir; bu birliğin, bekanın, bütünlüğün de ilelebet temsilcisidir. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, kim ne derse desin, Türkiye Cumhuriyeti devleti binlerce yıllık kadim bir devlet geleneğinin son halkasıdır ve en önemli karakteri ise Gazi Mustafa Kemal'in çok veciz bir şekilde ifade ettiği gibi... Gazi Mustafa Kemal'in, inanın, retoriğine değil; ülkülerine, ilkelerine bağlı kalıp bunları yaşatmakta yarar var, biz bu kürsülerden sürekli hatırlatacağız. Aynen Paşa'nın ifade ettiği gibi, bizim karakterimiz hürriyet ve bağımsızlıktır. (MHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, Türk milletinin, Türkiye Cumhuriyeti devletinin tanımlanan en önemli özelliği hürriyeti ve bağımsızlığıdır. Dolayısıyla, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu önemli karakterimizden herhangi bir ödün vermeksizin, aynen Genel Başkanımızın veciz ifadesiyle... Hani, teşbih yapacağız ya, teşbih gerçekten hakaret unsuru olamaz, teşbih, benzetme, metafor güzel şeyler için söylenir. Ben şimdi bir metaforda, bir teşbihte bulunacağım. Çift başlı Selçuklu kartalı vardır. O çift başlı Selçuklu kartalı aynı zamanda milletvekili olduğum Erzurum'umuzun da yerel simgesidir. O kartalın 2 başından biri doğuya, biri batıya bakar; biri sağa, biri sola bakar. İşte, Türkiye Cumhuriyeti devletinin ebet müddet devlet geleneğinin son halkası olan kadim ülkemizin dışişleri bağlamındaki, aynen o Mustafa Kemal'in ifade ettiği gibi "Yurtta sulh, cihanda sulh." bağlamına uygun, bir tarafı Batı'ya, muasır medeniyetlerin ötesine geçmeyi hedefleyen bir duruşun; öte tarafı "gönül coğrafyamız" dediğimiz, nerede mazlum bir millet varsa "Ey vefalı Türk, neredesin?" dediğinde koşan, Türk ve İslam coğrafyasını kucaklayan bir bakışın adıdır. İşte, bu eklektik yapıdır bizim dışişlerindeki duruşumuz; olmamız, düşünmemiz gereken noktadır.

Ben bu vesileyle, özellikle bugün, Kudüs'ten Doğu Türkistan'a, Doğu Türkistan'dan Kırım Tatarlarına varana kadar, oradan Balkanların en uç noktasına, Afrika'nın en ucuna kadar, nerede mazlum, nerede garip gureba, nerede aman dileyen varsa, kadim bir devletin şerefli bir mensubu olarak, 80 milyonun bir ferdi olarak söylüyorum ki biz onlara dün olduğu gibi bugün de Bakanlık üzerinden, partimiz üzerinden, ülkülerimiz, ilkelerimiz üzerinden elimizi, kucığımızı, imkânlarımızı açmaya hazırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Aydın.

Buyurun.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Biz hiçbir zaman... Evet, bir yönüyle Batı'ya bakacağız, bu gayretimiz vardır, muasır medeniyetlerle birlikte omuz omuza, daha iyi hedeflere odaklandık ama hiç kimse bizi çaresiz sanmasın, bu kartalın bir başı daha var Allah'a şükür. O başı da... İşte, 1992'de temellerini attığımız -somut bir örnekle açıklamak istiyorum- Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter

Asambleesi yani TÜRKPA'nın üye sayısı da artıyor, mahiyeti de büyüyor, yardımı da geliyor. Allah'a şükür, 4 ülkeden 5 artı ülkeye doğru gidiyoruz. Yani, kısaca, bizim birçok coğrafyada söylediğimiz gibi "Bir millet, iki devlet" değiliz artık; bundan sonra "Bir millet, birçok devlet"iz diyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben bu vesileyle, bütçenin Dışişlerimize, Savunma Bakanlığımıza hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydın.

Söz sırası Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'dedir.

Buyurun Sayın Özdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığımızın bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum.

2018 yılı, dış politika alanında ülkemizi zorlayıcı çok sayıda olay ve konu başlıklarının yaşanmasına sebep olmuştur. Suriye'de yaşanan iç savaşın 8'inci yılı içerisinde bulunurken Birleşmiş Milletler kapsamında yürütülen çözüme ulaşma girişimleri hâlen netice verebilmiş değildir. Cenevre sürecinin her defasında çeşitli nedenlerle sürüncemede kalması sorunun daha da derinleşmesine, ülkemizin de yaşananlardan olumsuz etkilenmesine yol açmıştır. Ancak Suriye kriziyle ilgili olarak, İran ve Rusya'yla beraber gerçekleştirdiğimiz üçlü mekanizmanın Astana ve Soçi'de sonuç alıcı etkiler doğurması kuşku yok ki Suriye krizinin siyasi yollara taşınması çabasını destekleyici bir etki doğurmuştur. Aynı şekilde, bu mekanizmalardan faydalanan ülkemiz, uluslararası hukuktan doğan haklarını kendi millî güvenlik perspektifiyle doğru değerlendirmiş, Fırat Kalkanı ile Zeytin Dalı Harekâtlarını başarıyla icra ederek ilgili alanlarda PKK/PYD ve IŞİD terör örgütlerinin varlığına son vermiştir. Temennimiz, bu çabaların gelinen aşamada makul yol ve girişimlerle Menbic başta olmak üzere Fırat Nehri'nin doğusunda da sonuç vermesidir. Ülkemize nereden bir tehdit oluşmuş ve yönelmişse bunun kaynağında yok edilmesi gerekir. Bununla birlikte sorun yaşadığımız alan sadece Suriye olmamış, Ege, Doğu Akdeniz, Irak ve son olarak Ukrayna ve Rusya arasında Kerç Boğazı'nda yaşanan krizden de görüldüğü gibi Karadeniz de ülkemizin millî güvenliğini etkileyen dış politika konularının başında gelmiştir.

İran'a yönelik Birleşmiş Milletler kapsamında olmayan ve bu çerçevede başlatılan tek taraflı ambargo girişimleri yine bu ülkede ekonomik sorunlara dayalı olduğu iddia edilen iç karışıklıkları da çıkarmıştır.

Neredeyse ülkemizin mücavir alanı olarak tanımlanan tüm coğrafyalarda istikrarsızlığın hâkim kılınmak istendiği açıktır. Bu şartlarda, bölgemizle birlikte dünyanın geri kalanında gerçekte nelerin olup bittiğini doğru şekilde değerlendirmek büyük önem arz etmektedir. Yüz yıllar boyunca süregelen küresel sistemin ve uluslararası alanda tanık olunan alışkanlıkların önemli bir kırılma ve değişim göstermeye başladığı ortadadır. Artık alışlageldik müttefiklik anlayışlarının sorgulandığı ve hatta sonlandırıldığı, yenilerinin kurulmaya çalışıldığı, daha çok korumacı ve güvenlik esaslı bir dönemi tecrübe ediyoruz. Mevcut dünya düzeninin kuruluşu için kimilerinin başlangıç noktası olarak kabul ettiği Vestfalya düzeni, şimdiki zamanda yeni meydan okumalarıyla karşı karşıya kalmıştır. Batı merkezli küresel üstünlük sürecinin aynı kesimlerin temsilcilerinin gerek kendi bünyelerinde gerek birbirleri arasında gerekse diğer taraflarda yaşadığı sıkıntılar hâlde var olan yapıyı değiştirmeye başladığı kesin bir şekilde ortada olan koşulların bir yüzüdür. Diğer yüzde ise küresel sistemi kendi istediği ve hedeflediği

formatta yönlendirmek isteyen kesimlerin vaatleri ve cazibe oluşturma çabaları vardır. Karşılıklı meydan okumaların şiddetini artırdığı, yıkıcı rekabetin özellikle ekonomik alanda doğrudan hedef alınan ülkeler nazarında kendisini gösterdiği güç ve üstünlük mücadelesi ise daha çok Asya, Afrika, Orta Doğu gibi geneli İslam coğrafyasında yaşanan çatışma ve iç savaş koşullarıyla ortaya çıkmaktadır. Yemen, Suriye, Lübnan, Filistin, Libya, Afganistan'ın içler acısı durumu ortadadır. İlk kiblemiz Kudüs, hukuksuz eylemlerle ve yeni çatışmalara yol açacağına bakılmaksızın İsrail'in sözde başkenti olarak kabullendirilmeye gayret gösterilmektedir. Bununla birlikte, Suriye ve Irak'ta Türkmenlerin hakları gasbedilmekte, Kırım'da soydaşlarımız kendi vatanlarında mağdur edilmekte, Doğu Türkistan'da ise tam bir mezalim yaşanmaktadır. Balkanlar ve Batı Trakya hâlâ kanayan yaradır ve özellikle Yunanistan burada gayrihukuki davranmakta, soydaşlarımıza zulümde ısrar etmektedir. Kıbrıs'ta aciliyet duygusu ve yeni fikirler söylemiyle hâlâ tuzaklar ve tezgâhlar yürütülmek istenmektedir. Bu şartlarda adada tek gerçekçi ve uygulanabilir çözümün iki bölge, iki milletli ve iki devletli bir ortaklıktan geçtiği unutulmamalıdır. Kıbrıs, bizlerin millî davasıdır ve namusumuzdur.

Bütün bunlar olurken küresel düzlemde ABD'nin gerek üstünlüğünü koruma gerekse rakip gördüğü ülkelere zarar verme anlamında yaptırımları bir silah olarak kullanmaya çalıştığı açıktır. Hiç kuşku yok ki bir başka silah ise terör örgütleridir. Aynı anda farklı gerekçe ve iddialarla da olsa Avrupa Birliği, Rusya, İran, Kuzey Kore ve Çin Amerika Birleşik Devletleri'nin hedefidir. Sorunun tesirlerine baktığımızda, yaşanan bu restleşmelerin yalnızca ilgili ülkeler arasında kalmadığı, diğer tarafları hatta tüm küresel sistemi etkilediği açıktır. Bu etki istikrarsızlıkları beslemekte ve dahası kimilerinin "düzen" dediği yapının yıkım sürecini de hızlandırmaktadır. Batı merkezli güç anlayışı giderek Asya'ya doğru yayılmakta ve yeni bölgesel güçlerle liderlikler ortaya çıkmaktadır.

Diğer taraftaysa Çin "Kuşak ve Yol İnisiyatifi" adını verdiği projeyle, kendi tarihinde belki de ilk defa bu derecede bir etkiyle dünya siyasetine yayılma ve yönlendirme amacı taşıdığını göstermektedir. Kimi çevrelerin bu süreci Vestfalya düzeninin artık geçerli olmayacağı bir dünya ilanı olarak değerlendirmesi dikkatlerden kaçmamıştır. ABD ve Çin arasında Washington'un Trans-Pasifik Anlaşması'ndan çekilmesiyle başlayıp karşılıklı olarak pek çok ürüne ilave vergi koymasıyla ilerleyen süreç devam etmektedir. Bu şartlarda, Batı Bloku'nun önemli bir parçası olan Avrupa Birliği, kendi güvenlik algılamasını değiştirmeye koyulmuştur. İngiltere'nin AB'den ayrılması, sürecin sancılarını da ortaya çıkarmaya başlamıştır. Bütün bunlara eş değer bir zamanlamayla ortak Avrupa ordusu kurulması projesi hayata geçirilmiştir. Avrupa'ya göre, tehdit algılamasında, Rusya ve Çin'le birlikte Amerika Birleşik Devletleri aynı safta yer almış ve ilan edilmiştir. Gariptir ki bundan hemen sonra Fransa'dan başlayıp, şimdilik Hollanda ve Belçika'ya yayılan sokak hareketleri baş göstermiştir. Doğu Avrupa ve Baltık bölgesi yoğun askerî hareketliliğe sahne olmaktadır. Dünya genelinde çok yönlü ve giderek taraflarıyla cephe sayısı artan adı konulmamış kaosun daha ne kadar süreceği, nerede duracağı ve kimin bu süreçten galip çıkacağı şu aşamada belirsizdir. Bu belirsizlik, tabii olarak diğer krizleri beslemekte, savunma yatırımları ve harcamalarının artmasına sebep olmakta, dünyayı buhran iklimine sürükleme çabalarına ne yazık ki yol açmaktadır.

Türkiye'nin çevresine bakıldığında, kriz, çatışma ve kaos coğrafyalarının giderek yayılmaya başladığını söylemek yanlış olmayacaktır. Yaşananlar, doğrudan ülke olarak bizim müdahalemiz neticesinde vuku bulmasa da yansımaları ve neticeleri itibarıyla Türkiye'nin etkilenmesine sebep olmaktadır.

Etrafımızda süregelen sorunlar karşısında çok yönlü, ilkesel, millî ülkülerimiz ve değerlerimizle çelişmeyen ama hepsi kadar önemlisi potansiyelimizi doğru yansıtan bir stratejiye elbette ki ihtiyaç vardır. Gerek tarihi sorumluluklarımız gerekse bugünlerde karşı karşıya kaldığımız güvenlik

problemlerimizle, meydan okumalara yönelik pasif bir duruş sergilemek, “Bekle, gör, tavır al.” gibi bir yol izlemek söz konusu olamayacaktır. Hemen her bölgede hareketlenen fay hatları, doğru zamanda ve doğru yerde icap eden doğru hamleleri yapamayan ülkelerin, çok uzak olmayan vadede daha büyük kayıplar yaşayacağı gerçeğini karşımıza çıkarmaktadır.

Türkiye açısından esas olan ana öncelik, her yönüyle istikrara sahip olan iç ve dış koşulları tesis etmek ve bunu sürdürülebilir kılmaktır. Aksi hâlde, yaşanan her istikrarsızlığın bir başka sorunu tetiklediği, bunun da yerel sorunları hatta çatışmaları alevlendirdiği, devamında ise diğer bölgesel ve küresel güçler arasında açık bir müdahale seçeneğine varıncaya kadar büyük sıkıntıları doğurduğu ortadadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uluslararası ilişkilerde öne çıkan konu ve sorunlarda, yeni döneme dair gözlemlenen olaylarda sadece siyasi olmayan ancak aynı zamanda din, ekonomi ve özellikle de enerji merkezli çıkar hesaplarının tümüyle farkında olmalıyız. Zira, hangi çevre nazarından her ne amaçlanıyorsa unutmamalıyız ki Türkiye hedefte olan bir ülkedir. Bununla birlikte Türkiye, tüm şer cephesine karşı ayakta kalabilen son kaleidir. Mazlumların yegâne ümidi de yine biziz. Türk milletinin ve Türkiye'nin şimdiki zamanda sergileyeceği duruş her çevre nazarında dikkatle takip edilmektedir. Bu şartlarda başarılı olmaktan başka bir seçeneğimiz yoktur.

Bütün samimiyetimle ifade etmek isterim ki hep birlikte millete ve tarihe karşı, akıllara gelenden çok daha büyük sorumluluk taşıdığımız bir dönemden geçmekteyiz. Mademki mevcut küresel düzen sorgulanıyor, mademki pek çok çevre yeni koşullar oluşturmanın arzusunu güdüyor, o vakit yeni bir dünya kurar, orada yerimizi alırız irade ve kararlılığımızı her yönüyle ortaya koymalıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özdemir.

Buyurun.

İSMAİL ÖZDEMİR (Devamla) – Bu yıkıcı şartlarda potansiyelinizi doğru yansıtan bir iddianız yoksa hayatta kalmanın da aynı oranda zor olacağı malumdur. Elbette, Türkiye Cumhuriyeti devleti ilelebet payidar kalacaktır. Buna inancımız ve sadakatimiz tamdır.

Yaşananları değerlendirirken Ankara merkezli bakış açımızı korumalıyız. Diplomatik hamle ve hareketliliği tüm devlet mekanizmalarında eş güdüm içerisinde kurmalı; başkalarının değil, kendi tezlerimizin peşinde koşup kendi gündemimizi dünyanın geri kalanına da kabullendirebilmeliyiz. PKK, PYD, IŞİD ve FETÖ terör örgütleriyle mücadele anlamındaki diplomatik adımları mutlak suretle artırmalıyız. Gerektiğinde her alanda kendisine yetebilen, aynı zamanda haklılığını her alanda doğru yansıtan bir yol izlemeliyiz. Ülkemizi bölgesel liderliğe taşıyacak, ardından küresel liderlik hedefine ve nihayetinde süper güç konumuna ulaştıracak 2023, 2053 ve 2071 vizyonlarımız için, yaşananları şimdiden doğru değerlendirmeliyiz. Nihai olarak, demokrasi kültürümüzü daha da olgunlaştırarak büyük millî ülkülerimizi 2123 nesline emanet edecek sorumlulukla hareket etmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Özdemir, buyurun.

İSMAİL ÖZDEMİR (Devamla) – Bu vesileyle sözlerime son verirken, Dışişleri Bakanlığımızın 2019 bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, tekraren, ana vatandan uzak coğrafyalarda diplomatik temsilciliklerimizde görev yapan tüm Dışişleri personeline üstün başarılar diliyor, aynı zamanda Dışişleri Bakanlığımızın bütçesine verdiğimiz desteği belirtiyor, Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdemir.

Söz sırası İstanbul Milletvekili Cemal Çetin'dedir.

Buyurun Sayın Çetin. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MHP GRUBU ADINA CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliği Başkanlığı bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Türkiye, Avrupa Ekonomik Topluluğuna 1959'da ortaklık başvurusunda bulunmuş, 1963'te Ankara Anlaşması imzalanmış, 1999'da Türkiye'ye resmî adaylık statüsü tanınmış, 2005'te üyelik müzakereleri başlamıştır. Müzakere süreci inişli çıkışlı bir şekilde devam ederken, artık tıkanma noktasına gelinmiştir. AB'ye üyelik, Türkiye'nin üyelik müracaatından sonra kurulan tüm hükümetler tarafından ülkemizin en önemli stratejik hedeflerinden biri olarak kabul edilmiştir. Türkiye Avrupa Birliğine üye olmak için büyük gayretler göstermiştir. Ancak Avrupa Birliği Türkiye'ye karşı her zaman ikiyüzlü bir tutum sergilemiş ve sudan bahanelerle, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğini engelleyecek bir tavır içerisinde olmuştur.

Değerli milletvekilleri, Türkiye resmen AB'ye üye olmasa da Avrupa Birliği sınırları içinde yaşayan 5 milyondan fazla insanıyla fiilen Avrupa Birliğinin içerisinde. Bu noktada, her zaman Türkiye'ye haksız yere insan hakları, demokrasi ve hukuk dersi vermeye çalışan AB'nin, sınırları içerisinde yaşayan 5 milyonun üzerindeki insanımıza demokrasi ve hukuk dışı, insan haklarına aykırı tavırlarını da ortaya koymamız gerekiyor.

Avrupa Türklüğü, Avrupa ülkelerinde eşitsizlik ve ayrımcılığa dayalı çeşitli düzenleme ve uygulamalarla sürekli haksızlığa uğramıştır, yabancı düşmanlığıyla karşı karşıya kalmıştır.

Yabancı düşmanlığı yalnız sokakta değil, okullarda, devlet dairelerinde ve toplumun her kesiminde görülmektedir. Çoğu zaman da politikacılar göçmenleri siyaset malzemesi yaparak zaten var olan yabancı düşmanlığını körüklemektedirler. Türkiye'nin birlik ve beraberliğine kasteden FETÖ ve PKK terör örgütüne alan açarak hem Türkiye'mize hem de Avrupa Türklüğüne karşı yapılan terör saldırılarını görmezden gelmişlerdir. Yabancı düşmanlarının ve PKK'lı teröristlerin Türk derneklerine, Türk esnafına, camilere ve sokaktaki vatandaşlarımıza karşı yaptıkları terörist saldırıları önlemek için gerekli tedbirleri almamışlardır. Tedbirleri almadıkları gibi, saldırganları haklı gören bir tutumla, saldırıya uğrayanları “Türkiye yandaşı” “Türkiye uzantısı” “ırkçı” “faşist” “aşırı milliyetçi” gibi niteleyen tanımlamalar yaparak resmî açıklamalar yapılmış, saldırganlar cesaretlendirilmiş, saldırıya uğrayanlar ise sindirilmeye çalışılmıştır.

15 Temmuzda Türkiye'de hain darbe kalkışmasını yapan, Türkiye'den kaçan FETÖ mensuplarına sahip çıkmışlar ve Türkiye'ye karşı yaptıkları kışkırtmaları desteklemişlerdir, bu tutumları hâlen devam etmektedir. Elli yedi yıldır Avrupa'da yaşayan ve Avrupa'ya ekonomik, kültürel ve sosyal manada çok büyük katkıları bulunan insanlarımıza ve çocuklarına çifte vatandaşlığı bile çok görmekte. Toplumun temel unsuru olan aile birleşimini engelleyerek insani olmayan birçok zorluklar çıkarılmaktadır. Türkiye'den evlenen gençlerimiz eşlerini yaşadıkları ülkelere getirememektedirler. Almanya'da ırkçı eylemler neticesinde öldürülen 9 kişiden 7'si Türk olmasına rağmen, Türkiye Cumhuriyeti devletinin davaya müdahil olması engellenerek NSU cinayetlerini örtbas etmek için büyük bir hukuksuzluk örneği sergilemişlerdir.

Türk ailelerinin elinden alınan çocukların “koruyucu aile” adı altında Türk kültüründen, İslam dininden uzak ailelere teslim edilmesi ve akıbetlerinin bilinmemesi endişe vermektedir. Mesela,

bundan bir ay önce 1,5 yaşındaki “Savaş” isimli bir çocuğumuz, Alman koruyucu ailede uyku hâlinde ölü bulunmuştur; bu ve buna benzer vakalar giderek artmaktadır.

Türkiye’de ifade özgürlüğünün olmadığını iddia eden Almanya ve Avusturya’da, bırakın ifade özgürlüğünün serbestliğini, sembollere ve Türk kültürünü tanımlayan işaretlere bile tahammülsüzlük gösterilerek bunların yasaklanması için çaba sarf edildiğine şahit oluyoruz.

Bu hususları Gazi Meclisimizde dile getirme ihtiyacı duydum çünkü AB’yle müzakere devam ederse Türk yetkililer tarafından müzakere masasında önce bu konuların dile getirilmesini, Avrupa Türklüğünün bu sorunlarının çözülmesine katkıda bulunmasını istemekteyiz.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi, AB’yle ilişkileri Türkiye için kimlik ve kader sorunu olarak görmemektedir, Türkiye’nin ne pahasına olursa olsun AB’nin yöreğinde sürüklenmesine mecbur, mahkûm ve muhtaç olmadığını savunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Çetin.

Buyurun.

CEMAL ÇETİN (Devamla) – AB’ye dâhil ülkelerin ve bir bütün olarak AB’nin, millî menfaatlerimiz, beklentilerimiz, hassasiyetlerimiz ve ihtiyaçlarımıza gösterecekleri saygı, AB’yle olan ilişkilerimizin geleceğini şekillendirecek unsurlar olacaktır.

Partimiz, AB’nin Türkiye’nin millî birliği ve bütünlüğü, terör ve bölücülük, Kıbrıs, Yunanistan ve Ermenistan konularındaki yaklaşımının Türkiye’nin menfaatlerine zarar vermemesi şartıyla üyelik müzakerelerinin sürdürülmesini desteklemektedir ancak müzakerelerin devam etmesi, hiçbir surette AB tarafından Türkiye’ye karşı siyasi ya da ekonomik baskı kurmasına zemin oluşturmamalıdır.

Sözlerime burada son verirken yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan 2019 yılı bütçesinin vatanımıza ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.
(MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çetin.

Söz sırası İstanbul Milletvekili Arzu Erdem’dedir.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkürler ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği Başkanlığı bütçesini görüşmek üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi, bizleri ekranları başında izleyen aziz Türk milletini, yürütmenin kıymetli temsilcilerini, Sayın Bakanlarımızı ve Gazi Meclisimizin tüm çalışanlarını saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle “Avrupa Birliği” dediğimizde aklımıza ne geliyor, ona bir bakmamız gerekiyor. 28 üyeden oluşan bir birlik 500 milyonun üzerinde insan demek ve bir araya gelmenin önemli saiki de özellikle ekonomik saik ve bu açıdan özellikle ülkemizin üyelik süreci ve müzakerelerin başladığı sürece, daha doğrusu üyelik görüşmelerinin başladığı sürece baktığımızda da tam elli beş yıllık bir geçmişten bahsediyoruz. Bu elli beş yıllık geçmişte inişli çıkışlı yakınlaşmaların olduğu, uzaklaşmaların olduğu dönemler yaşanmıştır ama bizim için önemli olan aslında kırılma noktasının nerede yaşandığı ve eleştirilerin nereden geldiği. İlerleme raporu yazıldı -ona da biraz sonra geleceğim- ilerleme

raporunda ön taslak çıktı. Ön taslakta nelere değinildi, ülkemiz neyle alakalı eleştirilmekte, özellikle bunun üzerinde durmamızda fayda var.

Avrupa Birliği üyesi ülkeler öncelikle ülkemizi eleştirirken birçok saik üzerinden eleştiriyor ve diyorlar ki: “Şu terörün tanımını bir değiştirin bakalım.” Terörün tanımı tektir, birdir; terörist tektir, birdir; otobüs durağında durup orada bombayla kendini patlatan kişi teröristtir, orada ölen kişiler de bizim şehitlerimizdir. Bu gözle bakılmalı, bu gözle görülmeli. Terörün tanımı Türkiye’ye göre, terörün tanımı Almanya’ya göre, terörün tanımı Fransa’ya göre değişmez.

Evet, OHAL’le eleştiriyorlar bizi. Her kim ki ülkemizi OHAL uygulamalarından dolayı eleştirecek olursa -Avrupa’yı demokrasi beşiği olarak ilan eden kişilerle de aynıdır bu kişiler- onlar Fransa’ya baksınlar. Evet, garın önündeki patlamaya baktığımızda, garın önündeki patlamadan sonra Fransa’da iki sene boyunca olağanüstü hâl ilan edildi. Ülkemizde yedi dönem üç aydan yirmi bir ayı eleştiren Avrupalı dostlarımıza gittiğimiz her yerde bunu sorduk ve söyledik, dedik ki: Olağanüstü hâl Türkiye’de ilan edildiği zaman antidemokratik oluyor da kendi devlet refleksini gösteren Fransa’da ve diğer ülkelerde demokrasi mi oluyor; bunu sormamız gerekiyor. Yoksa, devlet refleksi sadece Avrupalıya mı var; bunu mutlaka sormamız gerekiyor.

Evet, bunun yanında, özellikle terör girişiminden sonra, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra, o gece, aslında ülkemiz için çok önemli bir dönüm noktası oldu. O gece, Türk dünyasının ve milliyetçi, ülkücü camianın lideri Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi’nin “Her tür darbe girişimine karşıyız ve devletimizin yanındayız.” söylemiyle aslında Avrupa’ya da gerekli cevap verilmiş oldu. Çünkü ondan sonra, aslında, Avrupalı dostlarımızın da hoşuna gitmeyen, Amerika Birleşik Devletleri’nin de hoşuna gitmeyen Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin temelleri atıldı. Hamdolsun ki Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi dimdik ayakta ve bundan sonra da dimdik ayakta durmaya devam edecektir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve elbette ki Türkiye Cumhuriyeti devleti, ülkemiz ve milletimiz, terörün her şekliyle, her türüyle mücadele edecektir; etmiştir, bundan sonra da etmeye devam edecektir. Milliyetçi Hareket Partisi, başta İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları olmak üzere her bakanlığın mücadelesini desteklemeye de devam edecektir.

Yine aynı şekilde eleştirilerden bir tanesi, tutuklu olan gazeteciler ve görevinden alınmış diğer insanlar. Evet, ben size burada Almanya Adalet Bakanının söylemiş olduğu sözü hatırlatmak istiyorum, direkt şunu söyledi: “Suçun başladığı yerde ifade özgürlüğü biter.” Evet, suçun başladığı yerde ülkemizde de ifade özgürlüğü bitmeli. Eğer ifade özgürlüğü, çıkıp devlet aleyhine konuşmaksa... Almanya’nın uygulamaları arasında, son senelerde kabul edilmiş olan en önemli kanunlardan bir tanesi, sosyal medya üzerinde yedi gün boyunca nefret söyleminde bulunulması 50 bin euro cezaya tabi. Buna özellikle dikkat etmemiz gerekiyor.

Evet, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Avrupa Birliği süreciyle ilgili, bir önceki hatibimiz, kıymetli milletvekilimiz zaten bahsetti. Hakikaten, evet, zaruret değil, sadece stratejik bir ortaklık. Ekonomi olarak bakıldığı zaman, ülkemizin ekonomik gereksinimlerine hitap ettiği sürece, bizim üzerimizde önemli konularda, hassasiyetlerimiz noktasında yaptırım uygulanmadığı sürece Avrupa Birliği müzakerelerine bizler destek vermekteyiz, vermeye de devam edeceğiz.

Özellikle, neler yapılmalı bu arada? Bu çok önemli. Sayın Bakanımız da burada. Dışişleri Bakanımıza, özel olarak da bu konunun üzerinde tekrar tekrar durmak istediğimi söylemek istiyorum: Gümrük Birliği Anlaşması’nın mutlak ve mutlak güncellenmesi gerekiyor çünkü Gümrük Birliği Anlaşması’nın Avrupa Birliği üyeliğiyle hiçbir alakası yok. Avrupa Birliği üyesi değilken bizim Gümrük Birliği Anlaşmamız vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayınız Sayın Erdem.

ARZU ERDEM (Devamla) – O açıdan, bu konuyla ilgili Avrupalı dostlarımıza özellikle bunu izah etmemiz gerekiyor.

Ve gelecek olan fonlar, bunların artırılması... Göçmenlerle ilgili ülkemizin yürütmüş olduğu, Türk milletinin yürütmüş olduğu kadim mücadeleyi ben buradan tekrar tekrar vurgulamak istiyorum ve Türk milletinin o engin yüreğine de tekrar teşekkür etmek istiyorum. Gerçekten, bu kadar göçmene yürek açmak, bu kadar göçmene gönül açmak çok kolay bir şey değil, Avrupalı dostlarımızın da bu anlamda üzerine düşeni yapması gerekiyor. Bu fonların aciliyetle gelmesi, rakamlarının artırılması yönünde de Bakanlığımızın tekrar gerekli girişimlerde bulunması gerekiyor.

Son olarak da Sayın Bakanım -bu konuyla bağlantılı olduğu için- bu fonların önemli bir bölümünün özellikle eğitimde kullanılması gerekiyor. Çünkü hakikaten, ülkemizde bulunan göçmenler asimilasyon(x) noktasında bir süre daha bizimle yaşayacaklar, biz bunun farkındayız ve bu sürenin çok sağlıklı atlatılabilmesi için, uyum içerisinde yaşayabilmemiz için eğitim noktasında mutlak ve mutlak önemli bir fonun ayrılması gerekiyor ve bunun içerisinde öğretmenlerimiz var, PICTES öğretmenlerimiz. PICTES öğretmenlerimiz oradan gelen çocukları bugüne kadar eğitti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Erdem.

Buyurun.

ARZU ERDEM (Devamla) – Üç senede bir bunların sözleşmeleri yenileniyor. Bunlarla ilgili daha kalıcı bir çözüm bulunması noktasında özel olarak da dikkat çekmek istiyorum.

Ben tüm bakanlıkların bütçelerinin ve bugün görüşmekte olduğumuz Dışişleri Bakanlığının bütçesinin, Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erdem.

Değerli milletvekilleri, böylece MHP Grubu adına konuşmalar da tamamlanmış oldu.

Şimdi, 60'a göre yerinden söz talep eden milletvekillerine, her partiden bir kişiye olmak üzere birer dakika süreyle söz vereceğim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, biraz önce ben salonda yokken -yeni geldim ben- Milliyetçi Hareket Partisi sözcüsü İzzet Bey, Yavuztürk Mahallesi'nin Boğaziçi Yasası'ndan çıkarılmasıyla ilgili kanun teklifi verdiklerini söylediler. Verdikleri doğru. Verdikleri kanun teklifi 2018'in Kasım ayında, ben 2016 yılında vermiş olduğum kanun teklifini Temmuz 2018'de yeniledim. Benden üç ay sonra verdikleri, kanun teklifimin bire bir aynısı, virgülünü değiştirmeden verdiler. Bunun tutanıklara geçmesi için söz aldım.

Ayrıca, Yavuztürk Mahallesi'nin sadece imar sorunu yok; mülkiyet sorunu var, otopark sorunu var, otobüs sorunu var, sokakların aydınlatılmaması sorunu var, cami sorunu var, okul sorunu var, tinerciler sorunu var yani bu anlamda ulaşım sorunu var.

Teşekkür ediyorum, saygılarımla sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

(x) Bu ifadeye ilişkin düzeltme tutanağın 810'uncu sayfasında yer almaktadır.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanal...

Evet, şimdi, yerinden sisteme giriş sırasına göre talepte bulunan milletvekillerine sırayla söz vereceğim.

Sayın Kara...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, affedersiniz, çok özür dilerim... Böldüm gibi oldu.

Bir kelime düzeltmesi olacak.

ARZU ERDEM (İstanbul) – Çok kısa...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erdem.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, ülkede bulunan göçmenlerle ilgili "asimilasyon" kelimesini kullanmak istemediğine ve düzelttiğine ilişkin açıklaması (x)

ARZU ERDEM (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Biz, tabii, yurt dışındaki Türkleri çok dinlediğimiz için, orada, özellikle, entegrasyon noktasında asimilasyon yapıldığı için... Ben, burada bulunan göçmenlerimizle ilgili, zinhar, "asimilasyon" kelimesini kullanmak istemedim. Bir yandan konuşmanın içerisinde "asimilasyon" da geçiyordu yurt dışındaki Türklerle alakalı. "Entegrasyon, göçmenlerimizle ilgili entegrasyon çalışmaları..." Bunu düzeltmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erdem.

Sayın Kara... Yok.

Sayın Vahapoğlu...

49.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, Bursa ilindeki organize sanayi bölgelerinden birini münhasıran savunma sanayisine ayırıp desteklemeyi düşünüp düşünmediklerini Millî Savunma Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Millî Savunma Bakanına bir sorum olacak. Sayın Bakan, savunma sanayisi fevkalade önemli, hem ülkemizin ihtiyaçlarının karşılanması açısından hem katma değer açısından önemli bir alan. Özellikle, Bursa'mızda bunun altyapısını sağlayacak sanayi dalları var. Burada kurulu olan organize sanayi bölgelerinden birini münhasıran savunma sanayisine ayırıp orayı desteklemeyi düşünür müsünüz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Mızraklı...

(x) Bu düzeltmeye ilişkin ifade tutanağın 809'uncu sayfasında yer almaktadır.

50.- *Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı'nın, Dicle Barajı'nın bakım ve onarımının, kontrollerinin, risk analizinin, personel eğitiminin yapılıp yapılmadığını, periyodik bakım çizelgelerinin durumunun ne olduğunu, barajda kaç mühendisin çalıştığını, iş güvenliği uzmanının olup olmadığını, zarar tespitlerine ne zaman başlanacağını Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'tan öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

ADNAN SELÇUK MIZRAKLI (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Beni sorum Sayın Bakan Varank'a. Bilindiği üzere, Dicle Barajı'nda kapak kopması sonucu doğal olmayan sel gelişti. Barajın bakım ve onarımı yapıldı mı? Yapıldı ise periyodik bakım çizelgelerinin durumu nedir? Barajın risk analizi yapıldı mı? Personel eğitimi yapıldı mı, yapıldıysa eğitim sertifikaları var mıdır? Barajda kaç mühendis çalışıyor? Barajda iş sağlığı ve iş güvenliği uzmanı var mı? Bu olaydan sonra diğer barajları kontrolden geçirecek misiniz? Zarar tespitlerine ne zaman başlayacaksınız? Çünkü UNESCO kültür mirası olan Hevsel Bahçelerinin ve yine sel basması sonucu esnafın zarar gördüğünü biliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

51.- *Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, küçük ve orta ölçekli firmalara desteğin, reklam ve pazarlama faaliyetlerine katkıların kaldırılıp kaldırılmadığını Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'tan öğrenmek istediğine, yurt dışı marka tescil destek işlemleri için KOSGEB'e başvuru yapılamadığına ilişkin açıklaması*

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sorum Sayın Sanayi ve Teknoloji Bakanına, KOSGEB'le ilgili. Küçük ve orta ölçekli firmalara desteğin kalktığı doğru mudur? Daha önce bir soru önergesi vermiştim, buna cevap gelmedi. Firmaların bünyesinde çalıştırmaya başladıkları ön lisans ve lisans mezunu personel için almış oldukları nitelikli eleman desteği kaldırıldı mı? Yine, küçük ve orta ölçekli firmaların reklam ve pazarlama faaliyetlerine katkıları kaldırıldı mı?

Diğer bir sorum: Formlardaki mevzuata aykırı tanımlamalardan dolayı yurt dışı marka tescil destek işlemleri için KOSGEB'e başvuru yapılamamaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Cemal Taşar... Yok.

AK PARTİ Grubundan Sayın Gültekin... Yok.

İYİ PARTİ Grubundan Sayın Bahşi...

52.- *Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Tebrizli bir Türk olan Rahim Cavadbeyli'nin gözaltında tutulma sebebinin İran'ın iade talebi olup olmadığını ve uluslararası anlaşmalara göre iadesi mümkün olmadığına göre ne zaman serbest bırakılacağını Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sorum Sayın Dışişleri Bakanımıza. Rahim Cavadbeyli, Tebrizli bir Türk'tür. Tebriz bölgesinde yoğun yaşayan Türklerin sorunlarını dile getirdiği için İran'dan ayrılmak zorunda kalmış, meşakkatli bir yolculuktan sonra dört yıl önce Türkiye'ye gelmiştir. Rahim Cavadbeyli Birleşmiş Milletler Mülteciler Komiserliği denetiminde yaşayıp bir taraftan da Gazi Üniversitesinde doktora yaparken dört ay önce aniden İran'a iade edilmek üzere gözaltına alınmış ve hâlâ gözaltındadır. Rahim Cavadbeyli'nin İran'a iadesi uluslararası anlaşmalara göre mümkün değildir. Gözaltında tutulma sebebi İran'ın iade talebi midir, yoksa başka bir sebep midir? İade edilmeyeceğine göre ne zaman serbest bırakılacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu...

53.- *İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, Avrupa Mahkemesinin kararı bağlayıcı iken siyasal hedefin Avrupa Mahkemesi kararının icra yükümlülüğünü ortadan kaldırıp kaldıramayacağını Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler.

Her 3 Bakana sorum var.

Dışişleri Bakanlığına: Avrupa Konseyi kurucu üyesi olan ve İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ni 1954'te onaylayan Türkiye, mahkemenin yetkisini 1990'da tanıdı. Böylece insan hakları Avrupa hukuku, iç hukukun ayrılmaz bir parçası hâline geldi.

Soru: Sayın Bakan, Avrupa Mahkemesi kararı tıpkı Anayasa Mahkemesi kararı gibi bağlayıcı iken, siyasal hedef Avrupa Mahkemesi kararını icra yükümlülüğünü ortadan kaldırmalı mı? Karşılaştırmalı anayasa hukukunun gerekleriyle çeliştiği ve hiçbir toplumsal ihtiyaç olmadığı hâlde OHAL ortam ve koşullarında Anayasa değişikliği yapılarak Osmanlı-cumhuriyet siyasal ve anayasal geleneği terk edildi. Yine bir gereklilik yokken OHAL koşullarında 24 Haziran seçimleri yapıldı. Şimdi ise, kısmen kaldırılmış olan OHAL yerine muhalefet partilerine yönelik tehdit, şantaj, kriminalize etme söylemiyle 31 Mart seçimleri gayrimeşru hâle getirilmek isteniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakikalık söz taleplerinde sistem mikrofonu açamıyor Sayın Hocam, onun için özür diliyorum sizden.

Sayın İslam...

54.- *İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, FETÖ'nün siyasi ayağının ortaya çıkmasına niçin direndiğini Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'tan öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim sorum Sayın Mustafa Varank'a.

Sayın Varank, 31 Ekimde burada yaptığım konuşmanın akabinde, isim vermeden sizden bir "tweet" aldım 15 Temmuz hakkında. Eğer o "tweet" banaysa sözlerimi misliyle iade ediyorum; bu bir.

İkincisi: Sizin rahmetli kardeşinizi 15 Temmuzda sokaklarda kayıp verdik, ki ben de sokaklardaydım. FETÖ'nün siyasi ayağının ortaya çıkmasına niçin direniyorsunuz, bunu bize detaylarıyla izah edin lütfen.

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Gültekin Uysal, Demokrat Parti Genel Başkanı söz talebinde bulunmuş, kendisine yerinden üç dakika süreyle söz veriyorum diğer grubu bulunmayan siyasi parti temsilcilerinde olduğu gibi.

Buyurun Sayın Uysal.

55.- *Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal'ın, bulunulan coğrafyanın çatışmaların her dakika tetiklenebildiği bir coğrafya olduğuna, mülteciler başta olmak üzere dış politikada çok boyutlu değerlendirmeler yapmak gerektiğine, Türkiye'nin doğru siyasal akılla dış politikasını ete kemiğe büründürmeye ihtiyacı olduğuna ilişkin açıklaması*

GÜLTEKİN UYSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 3 bakanlığımızın bütçe görüşmelerinin sonundayız. Elbette zamanın elverdiği ölçüde geniş manada her bir bakanlıkla ilgili değerlendirme yapmak isterdim. Ama ben özellikle son on beş, on

altı yıllık zaman dilimi içerisinde iç siyasetimizin de en önemli tartışma konularından birisi olan dış politikayla, Dışişleri Bakanlığımızla ilgili, Türkiye'nin dış politikasıyla ilgili belirli değerlendirmelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bulduğumuz coğrafya her dakika çatışmaların tetiklenebildiği bir coğrafya. 2 tane çökmüş ülkeye komşu bir ülke olarak da zaman zaman millî güvenlik endişelerimizi pekiştirecek, katmerlendirecek pek çok hadise de bölgemizde cereyan etmekte. Böyle bir dönem içerisinde zaman zaman sloganlara sıkışmış, zaman zaman romantizm, tarihî geçmiş vurguları içerisinde bir politika tercih ederek bugünlere kadar geldik. Bugün özellikle Türkiye'nin kudret kapasitesini aşan, amaç ve araç uyumu noktasında farklılık gözetilen bir dış politik tercihle beraber özellikle Suriye krizinin derinleşmesiyle Türkiye'nin daha da derinleşen riskler ve meydan okumalarla da karşı karşıya kaldığını 3,5 milyonu aşan mülteciyi bağrına basmak mecburiyetinde kalması dolayısıyla da pek çok boyutuyla yaşıyoruz.

Mülteciler başta olmak üzere dış politikayla ilgili belki pek çok, çok boyutlu, çok yönlü, çok merkezli değerlendirmeler yapma ihtiyacımız var. Avrupa Birliğiyle özellikle müzakere süreçlerimizin sadece mülteciler parantezinde sıkıştığı bir dönemde, özellikle Suriye meselesinde ve Türk dış politikasında Türk Silahlı Kuvvetlerinin, ekonominin nitelikli insan gücü başta olmak üzere tüm millî güç unsurlarıyla beraber dış politikamızı desteklemek, arkasına bu güç kuvvetlerini koymamız gerekirken maalesef Türkiye'nin bugün, dışarıdan ve içeriden baktığımızda -"tehdidi ikaya muktedir olmak" diye dış politika için önemli bir referans, önemli bir prensip vardır- pek çok sözü yerde kalmış, istikametini kaybetmiş bir görüntü arz ettiği kanaatindeyim. Bölgede daha çok ahabap çavuş ilişkileri içerisinde ilişkilerimizi tanzim ederken maalesef Orta Doğu'da Katar'ın dışında belirli derinlikte ilişkilerimizi koruyabildiğimiz bir ülkenin kalmadığını da biliyoruz.

Bir deli gömleği giydirme teşebbüsüyle, Birleşik Devletler başta olmak üzere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Uysal.

GÜLTEKİN UYSAL (Afyonkarahisar) – ...Mısır, İsrail, ABD ve Suudi Arabistan'ın önceliğinde bir hat oluştururken diğer tarafta da ideolojik ve mezhebi bir hat oluşturan İran kısılcacı arasında maalesef Türkiye'nin de zaman zaman Rusya'ya, zaman zaman Rusya-İran iş birliğiyle kendi önceliklerini, endişelerini asgari düzeye indirmek noktasında bir çabası vardır.

Ben, AK PARTİ Hükümetinin on beş yıllık zaman dilimi içerisinde belki de attığı en olumlu adımın -açılım olarak- Suriye'yle yakalanmış derinlik olduğu kanaatindeydim. Yalnız, en kötü yanlış adımların da yine Suriye krizinin derinleşmesi noktasında, bir rejim değiştirme hayaliyle oluşturduğumuz, ete kemiğe büründürdüğümüz Suriye siyaseti olduğu inancındayım. Özellikle iktidar boşluğunun ortaya çıkması sonrası otuz kırk yıla varan terörle mücadeleimiz içerisinde PKK uzantısı PYD örgütünün Suriye'de kendisine ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Son bir dakika daha süre vereyim.

Buyurun Sayın Uysal.

GÜLTEKİN UYSAL (Afyonkarahisar) – ...bir özerk alan elde ettiğini, netice itibarıyla o uluslararası güçlerin nezdinde de -deyim yerindeyse- özel güvenlik şirketi hâline geldiğini, onların müttefiki olur hâle geldiğini de kayıtlara geçmek istiyorum.

Hiçbir şekilde kabul edemeyeceğimiz... Birleşik Devletlerin bu manada -PYD terör örgütüyle, PKK uzantısı örgütüyle başta olmak üzere- Türkiye gibi uzun yıllara dayanan müttefiklik ilişkisi içerisinde olduğu bir ülkeyi yok varsayarak bu ilişkiyi tercih ediyor olmasını da burada kabul etmediğimizi bir kez daha sizlerin huzurunda ifade etmek isterim.

Son söz olarak, rahmetle yâd edeceğimiz Adalet Partisinin Dışişleri Bakanlarından İhsan Sabri Çağlayangil'in bugün yönetenlerimizin, yarınlarda da yönetmeye talip olanların kulağına küpe yapması gereken bir sözü var: "Eğer Orta Doğu'da masada oturmuyorsanız kendinizi menüde bulursunuz." demiştir. Türkiye maalesef, kendini yemek masasında menüde bulmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayınız Sayın Uysal.

GÜLTEKİN UYSAL (Devamla) – Bu açıdan bütün bu tenkit ve eleştirilerimize rağmen, Türkiye'nin bugün karşı karşıya kaldığı risklerin, meydan okumaların bilinci içerisinde masada kendisine yer açmak adına El Bab, Afrin Harekâtları, Fırat Kalkanı Harekâtı başta olmak üzere bütün bu süreçlerde Türkiye'nin elzem önceliklerini göz önünde bulundurarak bizler de olumlu beyanlarımızı, destek beyanlarımızı ifade ettik. Bu açıdan şehitler vermek pahasına, bu yanlışları telafi etme yolunda Türkiye ilerliyor. O açıdan Türkiye'nin yeniden bir idrak tazelenmesine, doğru bir siyasal akılla dış politikasını ete kemiğe büründürmeye ihtiyaç vardır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bu kısımdaki genel değerlendirme içinde söyleyeceğimiz konu hem teknik hem de biraz önceki konuşmalarla ilgilidir. Uygun görmeniz durumunda Sayın Genel Sekreterimize bu hakkı devretmek isterim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akif Hamzaçebi.

56.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul'un birçok ilçesinde, birçok mahallesinde mülkiyet, imar ve ecrimisil sorunu yaşandığına, sorunun çözümü için yasal düzenleme gerektiğine, 4706 sayılı Kanun'da yapılacak değişikliklerle ilgili kanun teklifini TBMM Başkanlığına vermiş olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Özel'e bu nazik davranışı için çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce Milliyetçi Hareket Partisi İstanbul Milletvekili Sayın İzzet Ulvi Yöner İstanbul'daki bazı mahallelerde yaşanan mülkiyet, imar ve ecrimisil sorunlarına değindi. Bu bağlamda, Sancaktepe ilçesinin Fatih ve Veysel Karani Mahallelerindeki sorunlara da değindi. Gerçekten, Fatih Mahallesi'nin Çalılık mevkisinde, 5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre kentsel dönüşüm çerçevesinde belediyeye devredilen hazine taşınmazları üzerinde oturan vatandaşlarımızdan ecrimisil talep edilmektedir. Yine, bu çerçevede, Veysel Karani Mahallesi'nde 4706 sayılı Kanun'a göre hak sahibi olan ama bu çerçevede herhangi bir işleme başlanılmamış olan vatandaşlarımızdan da ecrimisil talep edilmektedir. Bu ecrimisiller ve yaşanan sorunlar sadece saydığım bu mahallelerle sınırlı değildir. Sancaktepe olsun, Beykoz olsun, Sultangazi olsun, Arnavutköy olsun, Ümraniye olsun, İstanbul'un birçok ilçesinde, birçok mahallesinde yaşanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam ediniz Sayın Hamzaçebi.

MEHMETAKİFHAMZAÇEBİ (İstanbul)– Sorunun çözümü yasal düzenlemeleri gerektirmektedir. Sayın Yöner’in bu konuları gündeme getirmiş olmasından ben gerçekten çok mutlu oldum. Geçenlerde Genel Kurulda görüştüğümüz torba yasada, kentsel dönüşümle ilgili düzenlemelerle ilgili bir maddede vermiş olduğum bir önerge -4706 sayılı Kanun’a göre ecrimisil ödemek zorunda kalan, vicdani kanaatime göre, aslında ödememesi gereken vatandaşların bu sorununun çözülmesi amacıyla bir önerge vermiştim arkadaşlarımla birlikte- AK PARTİ Grubunun “Bu konuda biz daha sonra çok kapsamlı bir düzenleme yapacağız.” gerekçesiyle desteklenmedi ve Genel Kurul çoğunluğuna ulaşamadığı için kabul edilmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Hamzaçebi.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Son cümlelerim Sayın Başkanım. Çok teşekkür ediyorum.

Mademki Milliyetçi Hareket Partisi de bu sorunlardan yakınmaktadır, şimdi önerim şudur: Gerek 4706 sayılı Kanun’un 5’inci maddesi uygulamasından kaynaklanan gerekse 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 73’üncü maddesine göre kentsel dönüşüm alanı ilan edilen yerlerde, bütçesi uygun olmayan, haksız yere -haksız yere demeyeyim- vicdani kanaate uygun olmayacak şekilde ecrimisil ödeme zorunluluğuyla karşı karşıya kalan bu vatandaşların sorunlarını önümüzdeki ilk fırsatta bir yasal düzenlemeyle çözelim. 4706 sayılı Kanun’la ilgili yapılacak değişiklik konusunda benim, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına öteden beri, her dönem vermiş olduğum, bu dönem de verdiğim ve beklemekte olan bir kanun teklifim de vardır. Bu teklif olabilir, başka teklifler olabilir; sorun çözüm bekliyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamzaçebi.

Sayın Danış Beştaş...

57.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, AİHM’in Selahattin Demirtaş kararı kapsamında 18’inci madde ihlaline ilişkin Dışişleri Bakanının düşüncelerini öğrenmek istediğine, Dışişleri Bakanlığının tutarlı bir dış politika adına ne yapmayı düşündüğünü, AİHM kararlarının uygulanmasının Cumhurbaşkanının talimatlarına mı bırakıldığını, AİHM’in kararlarının Türkiye’deki yerinin ne olduğunu ve lobicilikte büyük paralar harcanıp harcanmadığını Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, Fatih Portakal’a ilişkin bugün gün boyu medyada yer alan bir haber oldukça dehşet verici. Sayın Cumhurbaşkanı bugün “Mandalina mıdır, narenciye midir, Portakal mıdır?” gibi bir dille “Haddini bil! Haddini bilmezsen bu millet patlatır enseni.” şeklinde çok vahim bir açıklamada bulunmuştur. Her şeyden önce, gazetecilerin geçmiş, yakın tarihimizde öldürüldüğü, hâlâ yüzlercesinin tutuklu olduğu bir ülkede ve özellikle Hrant Dink ve Sevgili Tahir Elçi’nin bu hedef göstermeler sonucunda katledildiği bir ülkede bu konuşma çok büyük bir tehlike arz etmektedir. Gazetecilik suç değildir ve Fatih Portakal, düşüncesine katılsak da katılmasak da ya da Cumhurbaşkanı katılsa da katılmasa da basın-yayın özgürlüğü kapsamında düşüncelerini açıklayabilir. Bu hedef gösterme, gerçekten, Türkiye’nin, Avrupa Birliğine giriş sürecinde basın-yayın özgürlüğünün tümüyle ortadan kaldırıldığı da bütün dünyaya ilan etmiştir. Bir kez daha, Fatih Portakal’ın gazeteci olduğunu ve gazeteciliğin suç olmadığını ifade etmek istiyorum.

Diğeri: Sayın Dışişleri Bakanı buradayken, özellikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Demirtaş kararı kapsamında 18'inci madde ihlaline ilişkin düşüncelerini sormak isterim. Bildiğiniz gibi Sayın Bakan, Türkiye, ilk defa, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde görülen Demirtaş davasında 18'inci maddeden mahkûm edildi. 18'inci maddenin hukukta meali şudur: Türkiye'de demokrasi büyük bir tehdit altındadır, çoğulculuk tehdit altındadır şeklinde tercüme edebiliriz. Şimdi, bu karardan sonra Cumhurbaşkanı "Ben bu kararı tanımıyorum, hemen karşı hamlemizi yapar işi bitiririz." şeklinde bir açıklama yapmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam Edin Sayın Danış Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ve çok kısa bir sürede istinaf mahkemesinde Sayın Sırrı Süreyya Önder ve Selahattin Demirtaş'ın kararı talimatla onaylanmıştır. "18'inci maddeyi ihlal etmeye devam edeceğiz." uygulaması anlamına gelmektedir. Tabii, bu konuda söyleyecek çok söz var. Sayın Bakanlığınız ve yürütme ısrarla, her zaman Avrupa Birliğine üyelik sürecinin stratejik olduğu, bu konuda reform süreçleri ve benzeri birçok açıklama yapmaktadır fakat aynı zamanda, Avrupa Konseyi konusundaki ilişkileri de hepimiz biliyoruz, AKPM'deki tabloda da durum bellidir. Ben şunu gerçekten sormak istiyorum: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı artık bağlayıcılığını yitirdi mi yani siyaseten, hukuki bağlayıcılık ortadan kaldırılabiliyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Danış Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ayrıca, Konseyin Genel Sekreter Sözcüsü Daniel Holtgen da açıklama yaptı kararların bağlayıcılığı konusunda, Mogherini ve daha birçok yetkili açıklama yaptı. Bir de diplomatik ve ekonomik sorunlar doğuracak bir gelişmeyle karşı karşıyayız. Bakanlar Komitesinin sonuçta yaptırım yetkisi var. Bu konuda, özellikle bu süreçte Bakanlığınız tutarlı bir dış politika adına ne yapmayı düşünüyor, önünde ne var? Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanması Cumhurbaşkanının talimatlarına mı bırakıldı? Dokunulmazlık konusunda AİHM önünde şu anda milletvekillerinin davaları var. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu konuda karar vermesi mi engellenmek isteniyor?

Son olarak şunu da ifade etmek istiyorum: Gerçekten, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararıyla birlikte istinaftaki dosya emir ve talimatla onaylatılmışken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Danış Beştaş, lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Siyasi muhalifleri tasfiye etmek için Fetullahçıların hazırladığı, karar verdiği dosyalar sebebiyle şu an Sayın Sırrı Süreyya Önder hapiste ve Demirtaş'ın kararı kesinleşti. Bu 18'inci madde ihlalinin daha ağır bir şekilde seyretmesi anlamına gelmiyor mu? Bunu siz Dışişleri Bakanlığı olarak tutarlı bir dış politika adına nasıl izah edeceksiniz? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının bizim toplumumuzda, Türkiye'deki yeri nedir? Bu konuda ilk elden ki siz sıklıkla yurt dışına çıkıyorsunuz, Avrupa Birliği yetkilileriyle görüşmeler yapıyorsunuz; kendileriyle yaptığınız görüşmelerde ve lobilerde AİHM kararını geciktirdiğinizi de biliyoruz. Bu, bilgimiz dâhilinde. Gerçekten, bu lobicilikte büyük bir para harcadı mı? Bunu da merak ediyoruz, öğrenmek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Söz talebiniz var mıydı?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet.

BAŞKAN - Sistemde görünmüyor. İşaret etmeniz daha iyi olur, ben de farkına varırım.

Buyurun Sayın Zengin.

58.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; tekrar hayırlı akşamlar diliyorum.

Sayın Beştaş'ın ileri sürdüğü konularla alakalı birkaç şey ifade etmek istiyorum.

Şimdi, mecellenin çok önemli bir kaidesi var, “Bir işten maksat neyse hüküm ona göre verilir.” deniliyor. Bu, hukukta da çok temel bir kaidedir; maksat, niyet neyse hüküm de ona göre verilir.

İnsanların mesleğinin gazetecilik olması onların yaptığı, söylediği her eylemin denetimden arı olduğu anlamına gelmiyor. İsim söylediğiniz için ben de tekrar zikretme ihtiyacı duyuyorum. Fatih Portakal, yaptığı yayınlarda gazetecilikten öte şeyler yapıyor. Eğer mesele insanları demokratik haklarını kullanmak konusunda bir eylem yapmaya çağırarak olsa problem yok. İnsanlar toplanır, yasal izinlerini alırlar. Türkiye’de her gün, hemen hemen her ilimizde pek çok eylem icra olunuyor ama siz gazetecilik kisvesi altında, buna sığınarak toplumu tahrik eden ve bu kisve altında kendinizce bir siyaset, bir politika yürüten bir tavır içindeyseniz bunda bir problem var gerçekten.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yargı yok mu yargı?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Fatih Portakal siyaset yapmak istiyorsa buyursun gelsin, burada siyasetini yapsın ama insanları tahrik ederek onları eyleme, sokağa çağırarak istiyorsa o zaman hukuk gerekeni yapar.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya “Kafası kesilmeli.” diyen bir meczup çıktı, onun için bir şey dediniz mi?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Müsaade eder misiniz ifademi tamamlayayım. İfademi tamamlamak istiyorum Sayın Grup Başkan Vekili, söz alma imkânına sahipsiniz.

Devamında şunu ifade etmek istiyorum: Bu ülkede hiç kimse sadece ve sadece gazeteci olduğu için asla ve kata gözaltına alınmıyor, asla ve kata hukuki bir soruşturmaya tabi tutulmuyor. Mesele, bu mesleği ifa ederken hangi maksatla, hangi argümanları kullanarak ne yaptığınız.

Devamında yine ifade ettiniz çünkü çok farklı konuları arka arkaya sıralıyorsunuz, belki kafa karışıklığı olacak ama bunlara arka arkaya ben de cevap verme ihtiyacı duyuyorum.

“Tahir Elçi’yi hedef gösterdiniz.” diyorsunuz. Tahir Elçi’nin nasıl öldürüldüğü meselesi ortada zaten, olayın içerisinde yani sanki hedef gösterildi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ederim.

O sürecin içerisinde kasten bir süreç varmış gibi anlatıyorsunuz. Olayın nasıl olduğuna dair zaten süreç devam ediyor, hukuki süreç devam ediyor, yargılamalar devam ediyor. Her birimiz üzgünüz, ben de çok üzgünüm Tahir Elçi’nin vefatından dolayı ve orada meselenin nasıl olduğu zaten aşikâr görüntülerde, bu işi yapanlar da öldü diyeceğim, öyle söyleyelim. Öncesinde hayatını kaybeden polis

memurlarımız var, nasıl cereyan ettiğini biliyorsunuz. Yani kasten öldürmekten ziyade, o olay esnasında ortaya çıkan bir durum var ama daha henüz süreç bitmedi. O yüzden “Hedef gösterilerek öldürüldü.” ifadesi çok önemli bir niyet, bir kasıt oluşturuyor. Buna itiraz ediyorum.

AİHM’le alakalı... Yani şunu görüyorum: Bu Mecliste en istikrarlı şey, muhalefetin tekrar tekrar aynı konuları bir daha açmasıdır. Bu konuyu, AİHM meselesini çok yeni, daha geçtiğimiz hafta uzun, neredeyse birkaç saat konuştuk. Sayın Bakanımız burada ifade edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son bir kez daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Zengin.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - AİHM’in vermiş olduğu karar tutuklamayla alakalıydı. Tutuklamayla alakalı olarak buna ilk gerekçeyi yani tutuklamaya dair ilk gerekçeleri haklı bulduğunu ama uzatmaya dair verilenlerde de daha detaylı delillendirilmesi gerektiğini söylüyor AİHM kararı, bunu ifade ediyor ve şu anda da bize şunu söylüyor, diyor ki: Bu konuya dair bir karar verin. Bu manada yargının vermiş olduğu yeni bir karar var. Yeni karar nedir? Onamadır yani bir karar vermesi gerekiyordu, bu kararı vermiş oluyor. Yargının verdiği bu kararın talimatla olduğunu söylüyor olmanız, hakikaten çok tuhaf geliyor yani. O zaman bütün neticeler talimatla cereyan ediyor. O sebeple, evet, doğrudur, bütün Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararlar iç hukuk sistematiğimiz açısından Anayasa’nın 90’ıncı maddesine göre bağlayıcıdır, amenna ama nihayetinde hangi karar olduğunu görmek lazım. Verilen karar tutuklamanın devamına dair bir meseledir. 18’inci maddedeki söylenen şey de orada bir çerçeve çiziyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, toparlayın Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Doğrusu o kararın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu kararının, 18’inci madde uygulamasının dünyada çok az uygulaması var ve böyle bakıldığı zaman da bunların tamamına yakını siyasi yaklaşımların neticesidir. Bu tarz mahkemeleri bir yerel mahkemedeki adli yargılama süreci gibi algılamak lazım. Uluslararası bu tarzda mahkemelerin siyasi perspektifleri her zaman vardır. Uzun zamandır, dünyada sadece Türkiye’de değil -FETÖ’cüler gibi- uluslararası mecrada da hukuk üzerinden ülkeler hizaya getirilmeye çalışılıyor, bunu da görmemiz lazım. Bu da bir yön verme -amiyane bir tabirle ülkeleri hizaya getirme, bir tokatlama hâline geldi. O sebeple, orada söylenen yaklaşımı ben de siyasi buluyorum, siyasi görüyorum ve nihayetinde de biz, kendimiz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını uyguladık bugüne kadar ama bunları doğru okumak lazım diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - 18’inci maddeyi bir gün tartışalım ya, gerçekten yani. Siz nasıl bir karar verildiğinin farkında değilsiniz Özlem Hanım ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben kararı okudum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Türkiye tarihinin en ağır mahkûmiyeti.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Daniş Beştaş...

59.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, gerçekten, büyük bir şaşkınlıkla Sayın Grup Başkan Vekilini dinlediğimi ifade etmek istiyorum. Keşke zaman olsa da burada, bir ülke hakkında 18'inci madde ihlalinin ne anlama geldiğini ayrıntılı olarak açıklasak.

Hükümetin ve AKP Grubunun temel stratejisi şu: “‘İşimize gelmezse siyasisidir.’ deriz. Biz gazetecileri de tehdit ederiz. ‘Öldürülen bir baro başkanının da davası daha devam ediyor, failler nasıl olsa bulunamadı.’ deriz.” Böyle bir yaklaşım kabul edilemezdir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi “Selahattin Demirtaş derhâl serbest bırakılsın.” demiştir. Bu kararın itirazı yoktur. Bu kararı Türkiye Cumhuriyeti devleti uygulamak zorundaydı, o arada istinaf mahkemesinde 3'ünün; savcının, polislin; 2 savcının ve 2 polislin tutuklu olduğu fezlekeyi hazırlayan dosya, evet, talimatla, bizzat AKP Genel Başkanının talimatıyla onaylatılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Daniş Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani bunu bütün dünya gördü, Sayın Grup Başkan Vekili görmediyse bir daha o günkü basın organlarına bakmasını öneririm.

Sevgili Tahir Elçi'ninse aradan iki yıl geçti, 28 Kasım'da 2'nci yıl dönümü geçti, soruşturma dosyasında hâlâ tek bir adım atılmamıştır. Londra'daki kurum iki gün önce faillere ilişkin bir rapor yayınladı, savcılık kılını kıpırdatmıyor ve biz, ilk günden itibaren her yıl araştırma önergesi verdik. Tahir Elçi'yi vuran tetik kiminse lütfen, ortaya çıkarılsın. Bir baro başkanı, evet, yandaş medyada bir hafta boyunca hedef gösterildi ve akabinde öldürüldü; tıpkı Hrant Dink gibi. Şimdi de Fatih Portakal'ın gazeteci olmadığını söyleyecek kadar ileri gidiyorlar, bunu kabul etmemiz mümkün değildir. Hepimiz her şeyin farkındayız.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.18

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 23.36****BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 35’inci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum. 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Đ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışışleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Dışışleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Avrupa Birliği Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi söz sırası, şahsı adına lehte olmak üzere İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya'dadır.

Buyurun Sayın Sırakaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Dışişleri Bakanlığımız, Millî Savunma Bakanlığımız, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın 2019 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Bugün 17 Aralık, Şebiarus'un yıl dönümü. Bu vesileyle Hazreti Pir Mevlâna'yı rahmet ve minnetle anıyorum.

Sayın milletvekilleri, Hazreti Mevlâna'nın Rabb'ine kavuşma günü olarak hafızalarımızda yer etmiş olan bu tarih maalesef FETÖ terör örgütünün en iyi bildiği ifsat yönetimiyle kirlettiği başka bir tarih olarak da kayda geçmiştir. Bu vesileyle, beş yıl önce 17 Aralık 2013 tarihinde ülkenin seçilmiş Hükümetinin nasıl bir psikolojik saldırıyla alaşağı edilmeye çalışıldığını hatırlayalım isterim. O gün Türkiye'nin mega projelerine imza atan iş adamları, Türkiye'nin uluslararası arenada söz sahibi olan millî bankası ve nihayetinde güçlü Türkiye'nin lideri Sayın Cumhurbaşkanımız hedefe konmuştu. Bu hain terör örgütü ve onun sahipleri yerel seçimlerin hemen öncesinde Hükümeti yıpratmaya çalışırken “Türkiye'nin ekonomisini nasıl altüst ederiz? Türkiye'yi yeniden dışa bağımlı hâle nasıl getiririz? Ayaklarına nasıl pranga vururuz?” demişlerdi. “Şu faizleri yükseltip eskisi gibi kazanalım. Türkiye'nin enerji politikalarını sarsalım. Türkiye'nin küresel ölçekteki projelerini sekteye uğratalım. Mavi Marmara'nın, Mısır'daki dik duruşun, Suriye'deki insani tavrın, Filistin'de vicdani itirazın intikamını alalım.” dediler. “Dünyada artık sesi çok çıkan, itibarı her geçen gün artan Türkiye'nin yükselişini durduralım.” dediler. Hamdolsun, FETÖ terör örgütüne bağlı polis ve yargı militanlarınca yapılmak istenen operasyon, Sayın Cumhurbaşkanımızın muazzam duruşu ve ona güvenen aziz milletimizin varlığı sayesinde yerle yeksan edildi.

Bu hain darbe girişiminin yaşandığı gece Avrupa'nın her yerinde on binlerce insan, ülkesine ve demokrasiye destek vermek adına darbe girişimini protesto ederek Türk konsolosluklarının önünde sabaha kadar beklediler. Darbe girişimi püskürtülene kadar Avrupalı Türkler evine dönmediler ve tepkilerini dile getirdiler. Buradan, Avrupa'da yaşayan ve kalbi Türkiye için çarpan Türk toplumunun bu dik duruşunun ne kadar kıymetli olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, AK PARTİ, Türkiye'yi ve dış politikayı tek boyutlu olarak ele almamaktadır, tam tersine, Türkiye'nin derin tarihini, uygarlık coğrafyasını ve son dönemde ürettiği siyasetten ve ekonomik istikrardan kaynaklanan birikimi çok yönlü ve çok boyutlu bir perspektif çerçevesinde değerlendirmektedir. Bugün, her alanda kendine güvenen, özgün vizyonunu ortaya koyan, bölgesel güç, küresel aktör Türkiye vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu konuda bu konuma ulaşmamızı sağlayan, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, herkese şükranlarımı arz ediyorum.

On yedi yıl önce uluslararası kuruluşlarda toplantıya katılıp katılmadığı bile belli olmayan Türkiye gitmiş, yerine dünyadaki tüm saygın kuruluşlarda etkin bir şekilde temsil edilen, katkı sunan, çözüm üreten bir Türkiye gelmiştir. Şair ve düşünür Ali Suad Bey'in “Hedefe varmak için inanmak yetmez, yürümek de lazım.” söyleminde işaret ettiği gibi, proaktif bir politika izleyen Dışişleri Bakanlığımız, AK PARTİ öncesinde 163 olan yurt dışı temsilcilik sayısını bugün 241'e çıkarmıştır.

Türkiye, uluslararası ilişkilerde toplumlarla sadece Dışişleri Bakanlığı kanalıyla irtibata geçen anlayışın yerine, kurulan TİKA, YTB, Yunus Emre, Maarif Vakfı gibi kurumlar üzerinden kamu diplomasisi de yapan, aktif bir siyaset izleyen konuma gelmiştir.

Ülkemiz, uluslararası ilişkilerdeki bu büyük başarısının yanı sıra insani yardım konularında da örnek gösterilen bir konuma gelmiştir. Adalet ve merhamet medeniyetinin temsilcisi olan bu necip millet, dünyadaki insani yardımın, evet, üçte 1'ini tek başına yapmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen Sayın Sırakaya.

ZAFER SIRAKAYA (Devamla) – Küresel İnsani Yardım 2018 Raporu'na göre, Türkiye, yaptığı 8 milyar dolarlık yardımla dünyanın en cömert ülkesidir.

Bu vesileyle, yine, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın da ülkemizin birer gönüllü elçisi olduğunu hatırlatmak isterim. Onların bu Meclis çatısı altında artan temsiliyetinin ülkemizi dış münasebetlerde daha güçlü kılacağını ifade ederek Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sırakaya.

Değerli milletvekilleri, şimdi sırada yürütme adına yapılacak konuşmalar vardır.

İlk söz Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'a aittir.

Buyurun Sayın Varank. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi üç dakikadır.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımızla birlikte bağlı ve ilgili kuruluşlarımızın 2019 yılı bütçe görüşmeleri için söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi ve bizi izleyen tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyor, bütçe görüşmelerinin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, reel sektörle doğrudan irtibatlı bir Bakanlığız. ARGE, yatırım ve üretim kararlarında yönlendirici ve kolaylaştırıcı olmayı kendimize şiar edindik. Biliyorsunuz, yeni dönemde, yatırım teşvikleri ile bölgesel destekler Bakanlığımız şemsiyesi altında birleşti. Böylece, sunulan destekleri daha bütüncül ele alabiliyoruz. Her adımımızı görev ve sorumluluklarımızın bilincinde atıyoruz. Mesai arkadaşlarımızla birlikte il il dolaşiyor, sanayicinin ve girişimcinin nabzını düzenli bir biçimde tutuyoruz. OSB'lerden teknoparklara, sanayi kuruluşlarımızdan araştırma enstitülerine, bilim insanlarımızdan genç girişimcilerimize kadar sesini duyurmak isteyen herkesi dinliyor, politikalarımızı ortak akılla oluşturuyoruz.

Değerli milletvekilleri, büyüme ve istihdamın güçlenerek sürmesi için “Millî Teknoloji, Güçlü Sanayi” vizyonuyla var gücümüzle çalışmaya devam ediyoruz. Sanayimizi daha da rekabetçi hale getirmek için üretimde yapısal reformları hızlandıracağız. Bu dönüşüm, yüksek katma değerli üretim, verimlilik artışları, dijitalleşme ve bölgesel kalkınma eksenlerinde hayat bulacak. Yakında ilan edeceğimiz Yerlileştirme Ürün Programı, çok önemseydiğimiz yapısal reformlardan bir tanesidir. Ara malı ithalatını azaltarak yerli üretimin teknoloji yoğunluğunu uluslararası pazarlara entegre bir biçimde daha da artırmayı amaçlıyoruz. Bu kapsamda, desteklerimizi uçtan uça ve sonuç odaklı şekilde tasarlayacağız.

Yerlileştirme için hâlihazırda attığımız adımlar da mevcut. Kamu malı ihalelerinde orta-yüksek ve yüksek teknolojiye yerli ürünlere yüzde 15 fiyat avantajını zorunlu hâle getirdik. Yerli firmaların yetkinliklerinden daha fazla faydalanmak için kamu ihalelerinde Sanayi İşbirliği Projeleri'ni hayata geçirdik. Türkiye'nin Otomobil Projesi hem yerleşme hem de markalaşma adına önemli bir adım. Bu projeyi elektrikli ve otonom araç teknolojilerinin millî kaynaklarla geliştirilmesi, akıllı mobilite çözümlerinin yerli olarak üretilmesi açısından bir fırsat olarak görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, AR-GE ve yenilikçilik faaliyetlerini destekleyerek yüksek katma değerli üretimi teşvik ediyoruz. AR-GE ve tasarım merkezlerinin sayısını 1.384'e çıkardık. Bakınız, AR-GE harcamaları 2017'de bir önceki yıla göre yüzde 21 artışla 30 milyar liraya, tam zamanlı AR-GE personeli sayısı yüzde 12 artışla 154 bine ulaştı. Bu harcamaların yüzde 57'sinin özel sektör vasıtasıyla gerçekleştirilmesi doğru yolda olduğumuzun bir göstergesidir. Üniversiteler ile sanayicileri, teorik bilgi ile pratiği bir araya getiren 81 teknoloji geliştirme bölgesinde 5.200 firma faaliyet gösteriyor. Bu firmalar bugüne kadar 63 milyar liralık satış gerçekleştirirken 3,6 milyar dolarlık ihracat yaptılar.

Teknoparklarda geliştirilen ürün ve teknolojiler diğer sektörlerde çarpan etkisi oluşturarak ekonomimize kayda değer katkılar sağlamaktadırlar. Üniversite ile sanayi arasında önemli bir köprü vazifesi gören araştırma altyapılarını da destekliyoruz. Mikroelektromekanik sistemler, nanoteknoloji, ileri malzeme, ilaç ve aşı geliştirme alanlarında 4 araştırma altyapısına tüzel kişilik kazandırdık. 8 yeni alandaki araştırma altyapısını da değerlendirme sürecindeyiz.

Cumhurbaşkanlığı himayelerinde gerçekleştirdiğimiz Antarktika'ya Bilim Üssü Kurulması Projesi devam ediyor. 2019 yılında üçüncü seferimizi düzenleyip geçici üssümüzü kuracağız. Amacımız, Antarktika Anlaşmalar Sistemi'nde söz sahibi ülkeler arasına girip bilim insanlarımıza yeni bilimsel çalışma fırsatları sunmak ve ay yıldızlı bayrağımızı kutuplarda da dalgalandırmaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, sanayi arsalarımızın ülkemiz yüz ölçümüne oranının rekabet ettiğimiz ülkelere kıyasla düşük kaldığını farkındayız. Bu yüzden, OSB'lere ve sanayi sitelerine düşük faizli, uzun vadeli krediler veriyor, sanayiciler için altyapısı tamamlanmış parseller hazırlıyoruz. 2 Kasım'da Sayın Cumhurbaşkanımızın kararıyla OSB'lerde tamamen veya kısmen bedelsiz arsa tahsisinin kapsamını genişlettik. Ülkemizde 2002 yılında 197 OSB varken on altı yılda 114 yeni OSB kurarak toplam sayıyı 311'e çıkardık. Çevre dostu, yeni ve düşük maliyetli sanayi alanları oluşturmak için tüm paydaşlarımızla birlikte çalışmaya devam edeceğiz.

Nitelikli işgücünün sanayimize kazandırılması amacıyla, OSB'lerdeki eğitim kurumlarını yapım ve işletme aşamasında destekliyoruz. Bu çerçevede desteklenen eğitim kurumu sayısı 86'ya ulaştı.

Kadınların iş gücüne katılımını artırmak için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıyla birlikte OSB'lerde kreş uygulamasını da yaygınlaştırıyoruz.

Sanayi sitelerine yönelik desteklerimiz de devam ediyor. Bugüne kadar 472 sanayi sitesine 6,4 milyar lira kredi kullanarak 500 bin kişiye istihdam imkânı sağladık. Büyük ölçekli projeler için endüstri bölgeleri kurmaya başladık.

Ekim ayında İzmir'de ülkemizin ilk özel endüstri bölgesi olan SOCAR Türkiye Özel Endüstri Bölgesi'ni ilan ettik. Bu bölgedeki yatırımlarla petrol ve petrokimya ürünlerinde dış ticaret açığımızda yıllık 1,5 milyar dolara varan düşüşler görebileceğiz.

Kasım ayında Ceyhan Petrokimya Endüstri Bölgesi'nde kurulacak polipropilen tesisinin yatırım ortaklık anlaşması imzalandı. Bu yatırımın tamamlanmasıyla yıllık 2,1 milyon tonluk polipropilen ithalatının yüzde 25'i karşılanacak.

Kıymetli milletvekilleri, önemli bir görevimiz de ekonomik kalkınmamızı daimi kılacak yatırım teşvik politikalarını tasarlayıp uygulamaktır. Üretimde yapısal dönüşümü hızlandırmak üzere başlattığımız Proje Bazlı Yatırım Teşvik Sistemi'nin olumlu dönüşlerini ziyadesiyle almaya başladık. Sayın Cumhurbaşkanımızın onayıyla 40 milyar lira tutarında 19 yatırım projesi için destek kararı yayımlandı. Yatırımları başlayan bu projelerin, cari açığı 10,4 milyar dolar azaltmasını öngörüyoruz.

Yeni Ekonomi Program'ımızla uyumlu bir şekilde petrokimya, yazılım, ulaştırma teknolojileri ve savunma sanayisi gibi alanlarda önemli sayıda proje başvurusunu değerlendirmeye devam ediyoruz.

Yılın ilk on ayında 5.105 yatırım teşvik belgesi düzenledik. Bu kapsamda 131 milyar lira sabit yatırım yapılması ve 223 bin kişilik istihdam oluşması bekleniyor. İhtiyaçlar ve gelen talepler doğrultusunda önümüzdeki dönemde teşvik sistemimize öz kaynak desteği uygulamasını da dâhil etmenin gerekli olduğunu düşünüyoruz.

Yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar Bakanlığımız uhdesinde sürdürülüyor. 2018 Ocak-Ekim döneminde ülkemize 9,2 milyar dolarlık doğrudan yabancı yatırım girişi oldu. Türkiye bu yıl, Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 190 ülke arasında 17 sıralık bir sıçrama göstererek 43'üncü sıraya yükseldi.

Değerli milletvekilleri, insan sağlığını ve doğayı tehdit eden tehlikeli ürünlerin piyasada dolaşmasını engellemek, haksız rekabetin önüne geçmek için son derece hassas davranıyoruz. 2018 yılında 56 bin denetim gerçekleştirdik, 200 ürün için toplatma kararı aldık. Önümüzdeki dönemde, uygunsuz ürünün kaynağında engellenmesi için proaktif piyasa gözetimi yaklaşımını benimseyerek rehberlik faaliyetlerine ağırlık vereceğiz.

Tüketici haklarının korunması ve adil rekabet açısından önem taşıyan yasal metroloji de faaliyet alanlarımızdandır. Bu kapsamda, ölçü aletleri ve ambalajlı ürünler başta olmak üzere, denetim ve muayene faaliyetlerini titizlikle sürdürüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanayimizde verimliliği artırmak için çalışıyoruz. Geçtiğimiz hafta, ülkemizin ilk Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi'ni, diğer adıyla Model Fabrika'yı Ankara'da açtık. Firmalarımız, bu merkezde yalın üretim tekniklerini uygulayarak öğrenebilecekler. İki yıl içinde 10 farklı ilde yeni merkezler de açacağız.

Sanayide dijital dönüşüm için, insan, teknoloji, altyapı, tedarikçiler, kullanıcılar ve yönetim bileşenlerinden oluşan Dijital Türkiye Yol Haritası'nı yayımladık ve eylem planlarını uygulamaya başladık.

Kıymetli misafirler(x), kalkınma ajanslarımızla Edirne'den Kars'a bölgelerin potansiyelini tespit ediyor...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Misafir değiliz biz ya!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamlı) – ...öncelikli alanları belirliyor, sektör bazlı dönüşüm politikalarını hayata geçiriyoruz.

Ajanslarımız, bugüne kadar 19 bin destek sözleşmesi imzalayarak projelere 5,6 milyar lira mali destek sağladı. Desteklenen projelerin tamamını yerinde izliyor ve etki analizleriyle bölge kalkınmasına etkisini değerlendiriyoruz. Ajanslar, önümüzdeki dönemde sonuç odaklı programlarla, sanayi, yenilik, girişimcilik ve mesleki eğitim gibi alanlara yoğunlaşacaklar.

DAP, DOKAP, GAP ve KOP bölge kalkınma idareleri, eylem planları çerçevesinde çalışmalarını yürütüyor. Bu kapsamda, 2014-2018 Eylül sonu itibarıyla 73,8 milyar lira harcandı. Bugüne kadar sulamadan enerjiye, eğitimden sağlığa pek çok alanda bölgelerin sosyoekonomik durumunda önemli ilerlemeler kaydedildi.

(x) Bu ifadeye ilişkin düzeltme tutanağın 831'inci sayfasında yer almaktadır.

Değerli milletvekilleri, AB müktesebatına uyum çalışmaları kapsamında birçok fasılda önemli görevlerimiz mevcut. Avrupa Birliği İşletmelerin Rekabet Edebilirliği Programı'na katılım sağlıyor, Ufuk 2020 çalışmalarında yer alıyoruz. Mali iş birliği çerçevesinde Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı Rekabetçi Sektörler Programı'nı yönetiyoruz.

Bu çerçevede önemli bir örnekten bahsetmek istiyorum. Tarihin yeniden yazıldığı Göbeklitepe'deki iyileştirme çalışmalarına IPA kapsamında 10 milyon avro aktardık. Ziyarete açılmış olan Göbeklitepe tüm dünyadan ziyaretçilerin yoğun ilgisini çekiyor.

Kıymetli milletvekilleri, KOSGEB vasıtasıyla on altı yılda 220 bin işletmeye 5,9 milyar lira destek sağladık. KOBİ Finansman Destek Kredi Programı'yla 520 bin işletmeye 3,9 milyar lira kaynak aktararak 20 milyar lira kredi hacmi oluşturduk. Yerli üretimi teşvik etmek amacıyla Stratejik Ürün Destek Programı'nı uygulamaya koyduk. Öncelikli teknoloji alanlarında yeni ürünlerin ticarileşmesini teşvik etmek için Teknoyatırım Destek Programı'nı başlattık. Bu iki programla KOBİ'lere 5 milyon liraya kadar destek sağlıyoruz. KOBİ Gelişim Destek Programı'yla 2.600 işletmeye 734 milyon liralık kaynak sağlayıp 1,5 milyar liralık yatırım hacmi oluşturduk. Girişimcilik Destek Programı'yla kadın, gazî, engelli ve birinci derece şehit yakınları için pozitif ayrımcılık ilkesini gözeterek sekiz yılda 50 binden fazla işletmenin kuruluşunu destekledik. Tüm KOSGEB programlarında, satın alınan makine ve teçhizatın yerli malı olması durumunda ilave yüzde 15 katkı veriyoruz.

Değerli milletvekilleri, TÜBİTAK millî ve özgün teknolojilerin yanında olmaya devam ediyor. Özel sektör destekleri kapsamında, on altı yılda 16 bin proje için 8,2 milyar lira hibe vererek 12 milyar liralık AR-GE hacmi oluşturduk. Öncül AR-GE Laboratuvarları Destek Programı sayesinde dünyanın önde gelen teknoloji firmaları ülkemizde araştırma laboratuvarı kurabiliyor. Bu kapsamda 4 laboratuvar faaliyete başladı. Bireysel Genç Girişimci Programı'yla, altı senede, teknoloji tabanlı 1.094 girişime 112 milyon lira sermaye desteği sağladık. Genç girişimcilere verdiğimiz 150 bin liralık hibeyi bu sene 200 bin liraya yükselttik. Akademik AR-GE destekleriyle, on altı senede, 20.155 projeye 10 milyar liranın üzerinde katkı sağladık. 2018 yılı itibarıyla projelere verdiğimiz destek miktarını yüzde 100'e yakın artırdık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hah, hele bir su için su.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ MUSTAFA VARANK (Devamla) – Siz laf atmakta bayağı tecrübelisiniz, biz, tabii, burada acemiyiz. Onun farkındayız, sıkıntı yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET GÖKER (Burdur) – Ee, biz seçilmiş geliyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, kamu görevlileri burada alkışlayamaz Sayın Başkanım, kamu görevlileri de alkışlıyor. Kamu görevlilerinin böyle alkışlama hakkı yok burada.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ MUSTAFA VARANK (Devamla) – AK PARTİ hükümetleri boyunca bilim insanlarımızı güçlü bir şekilde destekledik. Bilim insanlarımız için slogan değil iş ürettik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bilim altyapısını güçlendirip gerekli iklimi oluşturmak için mücadele verdik. On altı senede 236 bin bilim insanı desteklerimizden faydalandı. 2018 yılında her bir burs programında verilen destek miktarını yüzde 50'ye kadar artırdık.

Teknoloji seviyesi yüksek yerli ürünlerin özel sektör ve üniversite iş birliğiyle geliştirilmesi için yeni programlar oluşturduk. Yüksek katma değerli üretimde hibe ve destekler kadar, beşeri sermayenin de belirleyici olduğunun farkındayız. Bu amaçla iki yeni program başlattık. Sanayi Doktora Programı'yla, sanayide ihtiyaç duyulan doktora derecesine sahip nitelikli insan kaynağının

yetiştirilmesini ve istihdamını teşvik ediyoruz. İlk çağrı kapsamında, 33 üniversitenin 77 farklı firmayla yaptığı 120 iş birliği protokolüyle 517 doktora öğrencisi yetiştireceğiz. Bu öğrencilere, doktora sonrası da sanayide çalışacakları üç yıl boyunca istihdam desteği sağlıyoruz. Gelen yoğun talep doğrultusunda, programın 2019 yılı çağrısına en kısa zamanda çıkmayı planlıyoruz.

Bir diğer yenilikçi adımımız Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı'dır. Stratejik önemi haiz alanlardaki projelere katkı sağlamak üzere, ülkemize gelecek üst düzey araştırmacılara çok cazip teşvikler sunuyoruz. Bu araştırmacılar, sadece üniversite bünyesinde değil özel sektörde de çalışma ve kendi ekiplerini kurma fırsatına sahip olacaklar. Resmî başvuru 15 Aralıkta başladı. Programı duyurduğumuz ilk günden itibaren çok güzel geri dönüşler alıyoruz. Programa olan bu ilginin, Türkiye'deki bilim ekosistemini ideolojik ön yargılarıyla değerlendirenlerin mesnetsiz iddialarına bir cevap niteliğinde olduğunu özellikle belirtmek isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Geleceğin bilim insanlarının yetiştirilmesini de çok önemsiyoruz. Çocuklarımızın bilimsel düşünmeyi bir alışkanlık hâline getirebilmeleri ve yenilikçi yönlerini keşfedebilmeleri için deneyap teknoloji atölyeleri ve bilim merkezleri kuruyoruz.

TÜBİTAK enstitüleri vasıtasıyla ülkemizin ihtiyaç duyduğu savunma, uzay, güvenlik, enerji, ilaç, kimya, gıda, çevre, malzeme gibi stratejik alanlarda AR-GE faaliyetleri yürütüyoruz.

Burada sadece iki örnek vereceğim. Elimde gördüğünüz ileri teknolojlili lazer dedektör çipleri tamamen millî olarak tasarlandı ve üretildi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) TÜBİTAK Yarı İletken Teknolojileri Araştırma Laboratuvarında ürettiğimiz bu dedektör çipler, terörle mücadelede göğsümüzü kabartan SİHA'ların kullandığı bombaların arayıcı başlıklarının içerisinde yer alıyor.

Türkiye artık İHA ve SİHA'ların üretiminden tutun da içindeki yazılım sistemlerine ve burada gördüğünüz çiplere kadar inen bir teknolojik derinliğe ulaştı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gururla ifade etmeliyim ki TÜBİTAK ürünü bu lazer dedektör çipleri, bugüne kadar yapılan tüm SİHA, CİRİT, LUMTAS ve TEBER atışlarında kullanıldı.

Burada CHP adına konuşan konuşmacılar "Bu bütçede teknoloji yok, sanayi yok, AR-GE yok." dediler. Ben kendilerine teknolojiyi de AR-GE'yi de burada gösteriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Sizlere göstermek istediğim bir diğer örneğe elimde tuttuğum bu ilaç. Venöz dolaşım bozukluklarında etkin kullanılmak üzere "Ruscus Aculeatus" Anadolu'daki ismiyle enir ya da tavşan elması bitkisi kökünden elde ettiğimiz ilaç ruhsatlandırma aşamasına geldi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 3.750'den fazla endemik bitki hazinemizden faydalanarak Sağlık Bakanlığı ihtiyaçları doğrultusunda yenilikçi ilaçları bilimsel yöntemlerle geliştiriyoruz. Bu sayede yüksek katma değerli bitkisel ilaçların üretilmesinin yolunu açıyoruz. Bir sonraki aşamadaysa hem etken maddeleri hem de bitmiş ilaçları ihraç edebileceğiz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Üniversiteler özgür değil Sayın Bakan, patent nasıl yapacaksınız?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Bu bitki yurt dışına kilosu 4,5 avroya satılıyor. (CHP sıralarından gürültüler) Burada gördüğünüz gıda takviyesi ise 20 avrodan Türkiye'de satışta. İnşallah, biz bu ilaçları bitkisel ilaç kategorisinde geliştirip satacağız. "AR-GE." diyordunuz değil mi? Buyurun AR-GE. "Teknoloji." diyordunuz, buyurun teknoloji. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Kendiniz görebilirsiniz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bilim insanları yurt dışında, beyin göçü var; Sayın Bakan patentleri nasıl üreteceksiniz, kiminle üreteceksiniz?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Vizyoner ve tarihî bir adım olarak Türkiye Uzay Ajansı, Cumhurbaşkanımızca Bakanlığımız ilgili kuruluşu olarak kuruldu. İlk işi milli uzay programını hazırlamak olan ajansımız, fırlatma teknolojilerinden yer istasyonlarına, elektronik istihbarat uydularından küresel konumlama uydularına millî teknoloji hamlemizin stratejik adımlarına öncülük edecek. Uzay Ajansı, ülkemizde uzay ve havacılık teknolojileriyle ilgili tüm proje ve faaliyetlerin ana koordinasyonunu yürütecek. (CHP sıralarından gürültüler)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Patent üretiminde kaçınıcı sıradasınız, söyler misiniz?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir an önce, uzaya gidecek aracı yapın, toptan gidin, biz mutlu oluruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Dinle, dinle! Bakan Bey konuşuyor ya!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Dünyanın en çok patent üreten ülkeleri arasına mı girdiniz?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sayın Başkan, konuşmamı bitirmeden birkaç dakika isteyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun, zaten süreniz tamamlanınca size iki dakika ek süre vereceğim.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Efendim, başka yok mu? Bu kadar mı pazarlama?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başka ürünler yok mu Sayın Bakanım?

ERKAN AYDIN (Bursa) – Yeni ürünler yok mu?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sayın Kazım Arslan bu kürsüye geldi ve dedi ki: “AK PARTİ hükümetleri hiç fabrika açmıyor, tesis açmıyor, yatırım yapmıyor.” Bu gördüğünüz resim...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yeni şeker fabrikası mı!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – ...kendisiyle beraber ziyaret ettiğimiz, 2018’de faaliyete geçen Tırsan Kardan şaft üretim fabrikasının açılışından... (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Burada geçici hafıza kaybı yaşamayıp bunu hatırlayabilirdiniz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, sizin zamanınızda açılmadı.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Biz sanayiye gereken değeri veriyoruz. (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan... Sayın Bakan...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanayi ve teknolojide atacağımız millî adımların, küresel risklere karşı ve dış şoklara karşı sigortamız olduğunu çok iyi biliyoruz. Ülkemizi sanayi ve teknolojide lider bir üretim üssü hâline getirme yolunda tüm gayretimizle çalışmaya devam edeceğiz. Türkiye’nin yeni büyüme hikâyesi, AR-GE ve teknolojinin önderliğinde yüksek katma değerli üretimle yazılacak. Bu hikâyede başrolü siyasi istikrar, güçlü hükümet, yenilikçi özel sektör ve nitelikli beşerî sermaye paylaşacak.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “Hükümet” kelimesi kalmadı Sayın Bakan, “kabine” var artık.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sözlerimi bitirirken 2019 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, 69’a göre söz falan talep etmeyeceğim ama sizden bir istirhamım var, o da şu: Aslında bugüne kadar Sayın Soylu’nun evvelsi çünkü o sıkıcı performansı dışında...

SALİH CORA (Trabzon) – Hâlen orada mısınız?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...sayın bakanlar, seçilmiş bir Meclisin karşısında atanmış bakanlar olarak sunum yaptıklarının farkında davrandılar. Sayın Varank’ın da genel sunumu içinde son dakikalarda sayın milletvekilimize “geçici hafıza kaybı” gibi maksadını aşan, haddini aşan ve bir seçilmiş karşı, bir atanmışın bu yüce çatı altında kullanamayacağı üslupta ifadeler vardır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Söz verdiniz mi?

BAŞKAN – Bir dakika arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu konuda bunu, Sayın Bakanın kendisinin de ifade ettiği, kürsüdeki acemiliğine veriyoruz, bundan sonrasına kötü örnek teşkil etmemesini ümit ederiz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi, bakın, Sayın Bostancı, size söz veririm ancak... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sen de rol yapma Naci Bostancı, grup başkan vekilin var orada ya!

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika, biliyorum grup başkanı olduğunu... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sizi dinleyeceğim, tamam, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Yeni sistem çerçevesinde bütçeyi görüşüyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Naci Bey alamaz ki söz!

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bir dakika, niye Naci Bey konuşuyor?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Bütçenin sahipleri kim? Buradalar, temsil ediyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hayır, Cumhurbaşkanı Yardımcısı temsil eder...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Bütçeye en ağır eleştiriler söylenmiş.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – ...bakanlar değil.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Özgür Bey, en ağır eleştiriler söylenecek, burada bütçeyi savunan insanlar hiçbir şey söylemeyecek mi, söylemeyecek mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben üsluptan bahsediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel ve Sayın Bostancı.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Sayın Başkanım, ben de bir düzeltme...

BAŞKAN – Size söz vereceğim, bekleyin lütfen.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Senin vicdanın, adalet anlayışın buna uyuyor mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O parmak had bildiriyorsa ben de size aynı şekilde konuşurum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Hayır, “Herkes haddini bilecek.” ne demek?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grubuma karşı parmak kaldıramazsınız, bir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Herkes haddini bilecek! Herkes haddini bilecek! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İkincisi, siz haddinizi bileceksiniz, siz haddinizi bileceksiniz! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın grup başkan vekilleri...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – “Ben haddimi bilmem, o bilecek.” onu mu diyorsun? Bunu mu diyorsun? Böyle bir şey olmaz, herkes haddini bilecek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir atanmış bir seçilmiş alaylı cümleler kuramaz, çok istiyorsa milletvekili yaparsınız.

BAŞKAN – Lütfen, sessiz olalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Atanmış bir teknisyen seçilmiş milletvekiline alaycı, hakaretvari cümleler kuramaz, o kadar! (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Asıl siz hakaret ettiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böyle bir şey yok, bunun önünü açamazsınız.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkanı ve Grup Başkan Vekili, mesele anlaşılımıştır.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Arslan, şimdi ben dinledim, siz cevap hakkı istiyorsunuz ama ortada bir sataşma olduğunu düşünmüyorum. Grup başkan vekiliniz gerekli açıklamayı yaptı. Bakın... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Değerli milletvekilleri, beni dinleyin lütfen.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dinleyin, açıklama yapmama izin verin Sayın Arslan, bir dinleyin.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Ama...

BAŞKAN – Bir dinleyin, açıklama yapayım.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Peki, dinliyorum.

BAŞKAN – Bakın, Sayın Özel’e de Sayın Bostancı’ya da bütün konuşmalar tamamlanmadan söz vermeyi düşünmüyordum; tıpkı gruplar adına konuşmaların yetmiş dakika, bütünlüklü yapılması gibi. Sizin de daha sonra bir açıklama ve söz talebiniz olursa değerlendireceğim ancak Sayın Özel gerekli açıklamayı yaptı kanımca. Konuşmalar tamamlandıktan sonra size açıklama hakkı vereceğim, o zaman dinleyeceğim, gerekirse söz vereceğim.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, yerimden söz verin hiç olmazsa.

BAŞKAN – Sayın Arslan, bu kadar. Lütfen... Konuşmalar tamamlanmadan söz vermeyeceğim. Sayın Özel gerekli açıklamayı yaptı kanımca.

Sayın Bakan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın, Genel Kurula "Kıymetli misafirler" diye hitap etmesinde kasıt olmadığına, sözünü geri aldığına ilişkin açıklaması (x)

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Sayın Başkan, arkadaşlarım uyardı, Genel Kurula "kıymetli misafirler" diye hitap etmişim, burada asla bir kasıt yoktu, bu sözümü de geri alıyorum. Bu düzeltmeyi yapmak istedim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben Sayın Bakana onu hatırlatacaktım. Biz misafir değil, mukimiz; misafir olan sizsiniz, hoş geldiniz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(x) Bu düzeltmeye ilişkin ifade tutanağın 825'inci sayfasında yer almaktadır.

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Avrupa Birliği Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, yürütme adına ikinci konuşma Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Çavuşoğlu. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi iki dakikadır.

DIŞIŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sizi ve yuce heyetinizi, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bütçe görüşmelerine baŐladığımızda 17 Aralıkta, tarihimizde 17 Aralıkta çok Şehitler verdik. 1980 yılında Sydney’de baŐkonsolosumuzu ve güvenlik görevlimizi, ataŐemizi Ermeni terör örgütü ASALA’nın saldırısında Şehit verdik. 2004’te Musul’da 5 güvenlik görevlimizi ve 1 yerel personelimizi Şehit verdik. 2016’da Kayseri’de hain terör saldırısı sonucunda 15 askerimiz Şehit oldu. Bu vesileyle tüm Şehitlerimizi rahmetle anmak istiyorum.

Dışişleri Bakanlığımız bütçesi üzerinde konuşma yapan, görüşlerini belirten, önerilerde, eleŐtirilerde bulunan tüm milletvekillerini tebrik ediyorum ve kendilerine çok teşekkür ediyorum.

Gerçekten zor bir süreçten geçiyoruz, dünyada bir geçiş dönemi var. Bizim bölgemiz bir ateş çemberi ve biz böyle bir süreçte Türk dış politikasını başarıyla yürütmek için çaba sarf ediyoruz. Meclisimizin geçmişte onayladığı bütçeleri de en etkin Şekilde kullanmaya çalıştık. Elbette, Mustafa Kemal Atatürk’ün cumhuriyeti kurarken belirttiği gibi “Yurtta sulh, cihanda sulh.” anlayışıyla ve bugünkü uyarlamasıyla girişimci ve insani dış politikamızla dünyanın her yerine ulaŐmaya çalışıyoruz ve bugün Dışişleri Bakanlığı olarak büyüyoruz. Bir taraftan dünyadaki misyon sayılarımız büyüyor, diğer taraftan Avrupa Birliği Bakanlığıyla bütünleŐerek daha da güçlendik ve bugün dünyada misyon sayısı bakımından 5’inci sıradayız, 242 misyonumuz var. Latin Amerika’da 6 temsilciliğimiz vardı, 17 oldu; Afrika’da 12 vardı, 42 oldu; ASEAN’dan Sektörel Diyalog Ortaklığı statüsü aldık, sadece Laos’ta büyükelçiliğimiz yoktu, Şimdi 10 üyesinin hepsinde büyükelçiliğimiz var ve önümüzdeki günlerde Basra ve yine Musul BaŐkonsolosluđumuzu da inşallah, tekrar, sizlerin de destekleriyle açmış olacağız.

Tabii ki dünyanın her yerine ulaşmak önemli ama stratejik ilişkileri geliştirmek bizim önceliklerimizden bir tanesidir. Ülkelerle ikili ilişkilerimizi stratejik düzeye çıkarırken ticaret başta olmak üzere her alanda ilişkilerimizi geliştirmek için gece gündüz çalışıyoruz. Elbette, ülkemizin çıkarlarını dünyanın her yerinde aramak, savunmak ve Türk Bayrağı’nı dünyanın her yerinde dalgalandırmak bizim esas görevimizdir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Ama dünyanın ve bölgemizin içinden geçtiği Şu süreçte var olan krizleri yönetebilmek için, çözebilmek için, ön alabilmek için kriz yönetimini de çok iyi baŐarmamız lazım. İŞte, Türkiye bugün gerçekten kriz yönetiminde son derece başarılı ve artık herkesin, özellikle arabuluculukta, baŐvurduđu bir ülke hâline geldi.

Geçtiğimiz günlerde Kerç Boğazı ve Azak Denizi’nde yaşanan krizden sonra Ukrayna gemilerinin ve de personelinin bırakılması için herkes Cumhurbaşkanımızdan bir yardım bekliyor Avrupalılar dâhil ve bu konuda da tabii ki üzerimize düşeni yapıyoruz ama sadece bu krize yönelik kriz yönetimi yaparsak olmaz.

Yanı baŐımızda bir yangın var, yedi sekiz yıldır devam eden Suriye’de bir ateş var, iç savaş var. Bu savaşın bir taraftan durdurulması için, dinmesi için, ateşkesin tesis edilmesi ve devamı için çaba sarf ederken önümüze çıkan bir siyasi çözümlü sürecini de çok iyi bir Şekilde değerlendirmemiz gerekiyor. En son imzaladığımız İdlib muhtırasıyla beraber felaketlerin önüne geçtik ama Suriye’de bir siyasi çözümlü için de belki de son bir fırsat penceresini açmış olduk, bunu değerlendirmemiz lazım. Bu gece görüŐmelerimiz bittikten sonra, sabaha doğru inşallah Cenevre’ye hareket edeceğiz, Rusya ve İnan Dışişleri Bakanları da gelecek, yarın Suriye için Anayasa Komisyonunun kurulmasını, inşallah kurulma kararını birlikte vereceğiz, müzakerelerini sürdürüyoruz Birleşmiş Milletlerle beraber. Tarihi bir gün olacak ve Suriye’de siyasi bir çözümlü için önemli bir adımı atmış olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Elbette Suriye’de terörle mücadelede de devam etmemiz gerekiyor çünkü YPG, PKK, DAESH ve diğer terör örgütleri hâlen sahada var ve bunlar bize de tehdit oluşturuyor. Dolayısıyla sınırımızın ötesindeki bu terör örgütlerini de bertaraf etmek bizim boynumuzun borcudur.

Diğer taraftan, Millî Savunma Bakanlığımızla beraber yürüttüğümüz ve daha önce uyguladığımız Menbic yol haritasının başarılı bir şekilde uygulanması ve Fırat’ın doğusuna da bir an önce geçilmesi için ABD’yle görüşmelerimizi sürdürüyoruz ve Menbic yol haritasının da önümüzdeki günlerde tamamlanacağına inanıyoruz.

Ama bölgemizdeki sorun sadece Suriye değil, Yemen’deki ateşin ve Yemen’deki savaşın bitmesi için de çaba sarf ediyoruz. İnsani yardımlarımızı ulaştırıyoruz, Birleşmiş Milletlerin çabalarını destekliyoruz ve önümüzdeki günlerde İslam İşbirliği Teşkilatı Dönem Başkanı olarak da Yemen konusunda yine bir toplantı gerçekleştireceğiz. Aynı düşüncelerimiz ve çabalarımız Libya için de geçerlidir ve Libya’da da Birleşmiş Milletlerin çalışmalarını destekliyoruz. Önümüzdeki hafta sonu inşallah kalabalık bir heyetimizle Libya’ya hareket edeceğiz özel temsilcimiz Emrullah Bey’le beraber ve Libya’ya bundan sonraki süreçte de desteğimiz devam edecek.

Balkanlarda, Kafkasya’da, diğer bölgelerde gerginlik var. Özellikle Kosova ve Sırbistan arasındaki gerginliği yakından takip ediyoruz. Cumhurbaşkanımız sürekli her iki cumhurbaşkanını arıyor ve bu ülkeler arasında bir yumuşamanın sağlanması için çaba sarf ediyoruz. Bosna Hersek’in, Makedonya’nın Avrupa-Atlantik kurumlarına entegrasyonu için de gece gündüz çalışıyoruz. Bu çabalarımızı Birleşmiş Milletler çatısı altında da, uluslararası örgütler nezdinde de kendine güvenen bir ülke olarak, itibarlı bir ülke olarak da sürdürüyoruz. Ve şimdi, barış için ara buluculuk inisiyatifinde Finlandiya’yla beraber öncü ülke Türkiye’dir. Birleşmiş Milletlerden sonra AGİT çatısı altında da bu girişimin eş başkanlığını Türkiye yapmaktadır ve bu, barış için ara buluculuk inisiyatifini de yine İslam İşbirliği Teşkilatı bünyesine taşıdık, buna çok önem veriyoruz. Bugün her zamankinden daha fazla medeniyetler arası ittifaka ihtiyacımız var ve İspanya’yla eş başkanlığını yaptığımız bu inisiyatifin de yeniden canlanması için geçtiğimiz günlerde New York’ta forum vardı ve yeni Genel Sekreter, daha doğrusu Yüksek Komiser İspanya eski Dışişleri Bakanı Moratinos’la beraber, İspanya’yla beraber bunu canlandırıyoruz. Çünkü artan ırkçılık, yabancı düşmanlığı, hoşgörüsüzlük ve İslam düşmanlığı gibi akımların önüne geçmezsek Avrupa’yı ve dünyayı felaketler bekliyor, bunu da söylemek isteriz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Kaşıkçı cinayetinin de aynı anlayışla aydınlatılması için çaba sarf ediyoruz. Türkiye’nin yürüttüğü bu süreç tüm dünya tarafından, uluslararası toplum tarafından takdirle izleniyor ama biz takdir almak için değil, bir cinayetin aydınlatılması için çaba sarf ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Uluslararası soruşturma dâhil ne gerekiyorsa, Cumhurbaşkanımız Erdoğan’ın da söylediği gibi sonuna kadar devam edeceğiz.

Millî ve kutsal davalarımıza da sahip çıkmak bizim boynumuzun borcudur. Kutsal davamız Filistin ve Kudüs’e sahip çıkmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Amerika’nın aldığı kararlara İsrail’in pervasızca saldırılarına karşı herkes sussa susmayan bir ülke vardır, Türkiye; susmayan bir millet vardır, Türk milletidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bundan sonraki süreçte de kardeşlerimizi yalnız bırakmayacağız.

İki tane İslam İşbirliği Teşkilatı Olağanüstü Zirvesi düzenledik.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İsraililer niçin vizesiz geliyor? İsraililer Türkiye’ye niçin vizesiz geliyor?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Her ikisinin arkasından da yine bundan memnun olmayanları da görüyoruz, siz memnun olmayın, çatlayın, biz Filistinli kardeşlerimizi yalnız bırakmayacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yavaş, yavaş! Çatlayın ne, yavaş!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İsraililer Türkiye’ye niçin vizesiz geliyor?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) - Birleşmiş Milletlerde inisiyatif kullanarak Amerika ve İsrail’i bozguna uğratacak 2 tane kararı da Türkiye çıkarmıştır ve ezici bir çoğunlukla çıkarmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Mavi Marmara’dan bahset, Mavi Marmara’dan bahset.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) - Bundan sonra da iki devletli çözüm oluncaya kadar bu çabamızı sürdüreceğiz, Kudüs ve Filistin davasını hiçbir zaman yalnız bırakmayacağız.

Milli davalarımızdan bir tanesi de Kıbrıs’tır. Kıbrıs’ta adil bir çözüm için, kalıcı bir çözüm için samimi çabalar sarf ettik. Ama Crans-Montana’da da gördük ki maalesef Rum tarafı buna yanaşmıyor.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Uygurlara ne yaptınız Bakanım, Uygurlara?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) - Dolayısıyla artık laf olsun diye bir müzakereye başlamamız söz konusu değildir. Neyi müzakere edeceğiz, ne için müzakere edeceğiz, parametreleri ne, çerçevesi ne; bunları belirleyeceğiz. Aksi takdirde laf olsun diye olmaz. Ama sıfır garanti, sıfır asker rüyasında olanlara tekrar hatırlatıyorum, o rüyadan, hayalden uyanınlar, vazgeçsinler, öyle bir şey hiçbir zaman olmayacaktır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Diğer taraftan, Kıbrıs etrafındaki hidrokarbon araştırmaları konusunda da tavrımız nettir ve şimdi gemilerimizle beraber Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin davet ettiği alanlarda ve daha önce BM’de kayda geçirdiğimiz münhasır ekonomik bölgelerimizde kazılarımıza başlıyoruz, artık bizim de sondaj gemilerimiz var, sadece sismik araştırma değil, gemilerimizle ve de yine kahraman askerlerimizle oralarda gerekli tedbirleri de alıyoruz, almaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, yıllardır AB’yi konuşuyoruz. Elbette AB hâlen bizim için stratejik bir hedeftir ama Avrupa Birliğinden rahatsız olduğumuz durumları da çekinmeden onların yüzüne de söylüyoruz, buradan da söylüyoruz. Şu anda, katılımı ilgili sıkıntıların farkındayız.

Biz, bir taraftan Reform Eylem Grubu toplantılarıyla, Türkiye’de olağanüstü hâlin kalkmasından sonra, bu hain darbe girişiminden sonra yaşadığımız travmaları aştıktan sonra yine reformu Türkiye’nin gündemine getirdik Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla. Bu ülkeyi on yedi yıldır dönüştüren, reforma tabi tutan, tüm dünyanın “sessiz devrimler” diye nitelendirdiği reformları yapan Recep Tayyip Erdoğan’dır, onun kadrolarıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi, bu Reform Eylem Grubumuzla, özellikle Adalet Bakanlığımızın yaptığı çalışmalarla reform eylem stratejisini belirliyoruz ve reformlarımıza devam edeceğiz. Ama bunlar devam ederken, bu zorluklar varken Avrupa Birliğiyle birlikte atacağımız adımlar var. Vize serbestisini elde etmemiz lazım. Bu, bizim milletimizin, vatandaşımızın hakkıdır.

Göç konusunda Avrupa Birliğinden kaynaklanan aksamaları zaten her zaman gündeme getiriyoruz, zorluklar var ama bu iş birliğinin önümüzdeki süreçte de devam edeceğini söylemek isterim.

Bugün milletvekillerimiz de söyledi, özellikle MHP adına konuşan milletvekilimiz gümrük birliğinin bir an önce güncellenmesi gerektiğini söyledi, katlıyoruz ve daha önce yapılan üç tur görüşmelerden sonra tekrar müzakerelerin başlaması için Avrupa Birliğiyle beraber çaba sarf ediyoruz

çünkü bu, her iki tarafın da yararındadır. Hatta, her zaman iddialı bir şekilde söylüyorum, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin çoğu Türkiye’den daha fazla bu güncellemeden yararlanacaktır, faydalanacaktır. Siyasi duygularla bu süreci engellemenin Avrupa Birliğine de bir faydası yok.

Avrupa Birliğine şunu da söyledik: “IPA fonlarından kesintiler yapıyorsunuz. Bu fonlar esasen Türkiye’nin ekonomisini zayıflatmaz ama sizi küçültür, sizin itibarınızı küçültür. Dolayısıyla böyle küçük düşüncelerden lütfen vazgeçin.” Güvenlik dâhil birçok alanda iş birliğimizi de sürdürmemizde fayda var. Bu, Avrupa kıtası için de faydalıdır.

Evet, dünyanın her yerinde var olacağız, gücümüzü artıracacağız, çıkarlarımızı arayacağız. Ama yurt dışında yaşayan 6 milyondan fazla vatandaşımız var. Bu vatandaşlarımıza sahip çıkmak da bizim önceliğimizdir, Türk dış politikasının önceliklerinden bir tanesidir. Vatandaşlarımıza daha iyi, daha hızlı, daha kaliteli ve yerinde hizmet vermek için gece gündüz çalışıyoruz. Sadece çağrı merkezlerimizle değil tüm misyonlarımızla bunu yapıyoruz. Vatandaşlarımız ırkçı saldırılara maruz kaldığı zaman veya herhangi bir konuda hukuki desteğe ihtiyaç olduğu zaman artık güçlü bir şekilde bu desteğimizi veriyoruz. En son aile müşavirliklerimizle beraber artık yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza da aile danışmanlığı dâhil, çocuklarıyla ilgili veya başka sosyal sorunlar yaşadığı zaman vatandaşlarımızın yanında oluyoruz, onlara hizmetin en iyisini vermek için gece gündüz çalışacağız. Ve yurt dışında vatandaşlarımızın durumuyla ilgili... Avusturya’da biliyorsunuz çifte vatandaşlığa engel bir kanunları var ve bazı vatandaşlarımızı vatandaşlıktan çıkardılar. Ama bugün Avusturya’da Avusturya Anayasa Mahkemesi bunu iptal etti ve Avusturya Hükümetinin, devletin bu haksız uygulaması da yine hukuktan dönmüş oldu, bundan da büyük bir mutluluk duyuyoruz.

Evet, yurt dışına giden iş adamlarımız, yatırımcılarımız, hepsinin işlerini takip etmek bizim görevimizdir. Devletimizi bayrağımızın dalgalandığı her yerde herkese hissettirmek için yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Ama soydaşlarımız da var, akraba topluluklarımız da var, onları da yalnız bırakırsak olmaz çünkü onlar yüz yıl güçlü bir Türkiye tekrar gelecek diye beklediler, tekrar onları sükutuhayale uğratamayız. Ve ecdadımızın emaneti miraslara sahip çıkmak da bizim en önemli görevlerimizden bir tanesidir. Ama sadece bu yardımlarımızı soydaşlarımıza, akraba topluluklarımıza ulaştırırsak olmaz. Dünyadaki mazlumların umudu olan bir Türkiye’yiz. Dünyanın her yerinde, Rohingya Müslümanları olsun, Somaliler olsun, aynı şekilde ta Karayipler olsun, nerede olursa olsun tüm mazlumlara, Gazze’deki mazlumlara sahip çıkmaya devam edeceğiz. Bugün sadece Dışişleri Bakanlığıyla değil TİKA’mızla, aynı şekilde Yunus Emre Türk Kültür Merkeziyle, yine Kızılay’ımızla, AFAD’ımızla, Maarif Vakfımızla, Türk Hava Yollarımızla dünyada marka olduk. Sert güç önemlidir ama yumuşak güç daha kalıcıdır, ülkenin itibarını artırır. Tüm kurumlarımızla beraber dünyanın her yerinde Türkiye’nin imajını yükseltmek için çaba sarf ediyoruz. Ama yeri geldiği zaman sert gücümüzü de kullanmamız lazım, diplomasiyi de kullanmamız lazım. Neye karşı? Terörle mücadelede teröristlere karşı. İçeride nasıl mücadeleyi kararlılıkla sürdürüyorsak dışarıda da FETÖ, PKK, YPG ve diğer terör örgütlerinin yapılanmaları dâhil, onların Türkiye’ye getirilmesi dâhil, her türlü mücadeleyi arkadaşlarımızla sürdürüyoruz ve göreve yeni başlayacak arkadaşlarımıza da şunu söylüyoruz: Sakın ha, sakın, “FETÖ’yle mücadele bitti.” dersek aldanırız, milletimize de sözümüz var, onlarla sonuna kadar mücadelemizi sürdüreceğiz ve önümüzdeki süreçte de onların faaliyetlerinin sonlandırılması için, o hainleri ülkemize getirmek için çaba sarf edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, elbette konuşmalarınızda sorular da sordunuz, görüşler de belirttiniz, çok teşekkür ediyoruz. Bir arkadaşımız “Suriyeliler ne zaman geri dönecek?” dedi. Bu haklı bir soru olabilir ama bu insanlar nereden geldi, bunu unutmadan. Şimdi, özellikle Fırat Kalkanı bölgesine, Afrin bölgesine 300 binden fazla Suriyeli gönüllü bir şekilde döndü. Bunlara biraz daha uluslararası toplumla

beraber yardım edersek daha fazla dönecek. Demek ki bir dönme arzusu var. İdlib muhtırasından sonra bile, orası çok kalabalık olmasına rağmen, orada çok sayıda terörist ve yabancı terörist savaşçı olmasına rağmen, oraya bile dönmeye başladılar çünkü orada Türkiye var, Türkiye'nin olduğu yerde huzur buluyorlar.

Efendim, bir arkadaşımız dedi ki: “Türk dış politikası Kürt düşmanlığı üzerine kuruldu.” Bu kesinlikle doğru değil. Biz ne içeride Kürt kardeşlerimizle problem yaşıyoruz ne de dışarıdaki, Suriye ve Irak'taki Kürt kardeşlerimizle bir problemimiz var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “Biz Bağdat'ta, Kürtlerin, Kürt kardeşlerimizin anayasal hakları için varız.” dedik. Ama Erbil'e gittik, dedik ki: “Sayın Barzani, bu referandumu yaparsan defakto kullandığın haklar gidecek, masaya oturamayacaksın, Kürtleri böleceksin, Kürtler acı çekecek.” Şimdi bunları söyleyen mi haksız, buna rağmen başkalarının doldurmasına gelip de referandumu yapıp da tüm hakları elden giden mi hata yaptı? Buradaki ayırımı çok iyi bir şekilde yapmamız lazım. Biz hiçbir zaman dışarıda da, içeride de Kürt düşmanlığı yapmıyoruz ama YPG ve PKK'yla sonuna kadar mücadelemizi devam ettireceğiz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Burada Hişyar konuşuyor; Bütçede de konuştu, sonra kaçtı gitti çünkü gerçek...

Hişyar, buradasın, iyi, sevdim.

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) - Kim kaçmış? Kim kaçmış?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Geçen sene “Hişyar Bey, Suriye'de PKK'nın, YPG'nin sürgüne gönderdiği 300 binden fazla Kürt'le gidip görüştün mü? Onlar niye Suriye'ye dönüyor, sordun mu?” dedim ama maalesef gidemedin. Niye? PKK sana izin vermez, vermez. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar) Doğruları konuşalım.

Yine, ismini hatırlayamayacağım, affetsin beni, Süryani kökenli bir arkadaşımız var; o gün Bütçede bana Süryanilerin Türkiye'de zulme uğradığını söylüyor. Biz, Süryanilerin tüm haklarını verdiğimiz gibi tüm dünyadaki Süryanilerle de çok iyi temas içindeyiz. Ama geçen gün bana Dünya Süryaniler Kongresi, Aramiler Kongresi Başkanı geldi ve diyor ki: “Fırat'ın doğusunda Süryanileri PKK/YPG sürgüne gönderiyor; okullarını kapatıyor ve zorla bizim çocuklarımızı bünyesine katıyor.” Bunu niye söylemiyorsunuz? Çünkü söyleyemezsiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) PKK/YPG size müsaade etmez, söyleyemezsiniz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Söyleyemeyeceksiniz de.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz, Bakan olarak öyle konuşamazsınız bizimle ya. Siz, Bakan olarak böyle konuşamazsınız. Olmaz böyle bir şey!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - Sayın Bakan, biz istediğimizi söyleriz. İrademiz de, sözümüz de bizde Sayın Bakan. Bu şekilde bizi yalan yanlış ifadelerle itham edemezsiniz.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Müsaade edin.

İki gün önce Yezidi aktivist Nadya Murat'la görüştüm, doğru. Nadya Murat dedi ki: “Lütfen askerlerinize söyleyin, burayı bombalamasınlar çünkü DAEŞ gitti, YPG/PKK geldi. Önce bizleri kurtarıcı gibi geldiler ama şimdi bizim çocuklarımızı zorla alıyorlar. Siz bombaladığınız zaman onlar saklanıyor, ön tarafa Yezidileri sürüyorlar ve onlar ölüyor.” “Peki, sesinizi niye çıkarmıyorsunuz?” dedim. “Bir kızımızı zorla bünyesine kattılar -daha üç dört gün önce olmuş- ve kız kaçtı; geldiler, tekrar zorla götürecekti, halkımız isyan edince götüremedi.” dediler. Yani, PKK yapıyor bunu. Bunu duyunca Türkiye'deki Kürt kardeşlerimize PKK'nın yaptıkları aklıma geldi. Şimdi, bu gerçekleri söyleyince

rahatsız oluyorsunuz ama bunlar gerçek. Siz söyleyemediğiniz için ben söylüyorum sizin adınıza. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Efendim, sürem azalıyor. Yani “Burada YPG/PKK Suriye’de ve Irak’ta en çok Kürtlere, Yedizilere, Süryanilere ve diğerlerine zulmediyor.” Burada “mecaz anlamda” dedi ama Hişyar Bey dedi ki: “Burada bir leş var, Türkiye de bunun içinde.” Kusura bakmayın, Suriye’de bir leş kargası varsa o da PKK/YPG’dir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Çünkü muhalefet dâhil hiç kimse Suriye’yi bölmek için çalışmıyor ama PKK/YPG Türkiye’yi bölmek için orada. Siz diyorsunuz ki: “Kürtleri boşaltıyorlar, başkasını yerleştiriyorlar.” Tam tersi, yüzde 90 Arap olan yerleri şimdi PKK kontrol ediyor ve onların mallarını bile elinden almıştır, malları bile alınmıştır.

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Siz almadınız mı?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) - Afrin’de, yine, Süryani çocuklarını Türk askerinin karşısına sürmüştür. Bunları bizim söylememiz gerekiyor.

Efendim, İnsan Hakları Mahkemesi kararına gelecek olursak: Mahkeme bir kere kendi kararıyla çelişmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bakan, iki dakika daha süre veriyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Son sözlerim zaten Değerli Başkan.

Önce mahkeme demiştir ki: “Demirtaş’ın tutuklanması doğrudur, makul şüpheyle tutuklanmıştır.” Sonra da demiş ki: “Efendim, siyasi gerekçeyle tutuklanmıştır.” Bir kere İnsan Hakları Mahkemesi kendi kararlarıyla böyle çelişmemelidir, bir. Bu mahkemenin reformu için çok çaba sarf eden birisi olarak söylüyorum bunu.

İki: Henüz daha bu karar kesin değildir. Üç ay içinde -bu küçük dairede bu karar verilmiştir- Türkiye’nin bu kararı büyük mahkemeye götürme hakkı vardır. Tabii ki mahkeme kararları bizi ilgilendirir, konuşuruz ama bize Avrupalıların, Batılıların Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmasıyla ilgili ders vermeye hakkı yoktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) On beş senedir Yunanistan Batı Trakya Türkleriyle ilgili İnsan Hakları Mahkemesinin 3 tane kararını uygulamamıştır. Bazı ülkeler, Avrupalı ülkeler “Tanımıyorum.” diyor. Bizi ilgilendiren kısmı başka bir şey ama Almanya dâhil birçok Avrupa ülkesi henüz İnsan Hakları Mahkemesi kararını uygulamamışken Türkiye’ye ders verme hakları yoktur, böyle bir ikiyüzlülüğe, böyle bir çifte standarda da biz izin vermeyiz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bunları da açıkça söylemem gerekiyor. Zaten Adalet Bakanlığımız itirazla ilgili gerekli çalışmaları şu anda sürdürüyor; bunu da bilgilerinize sunarım. Adalet Bakanımız da gerekli bilgileri verir, atılacak adımlar hakkında bilgi verir.

Gerçekten bugün burada uzun uzun tartışmalar oldu. Görüş belirten herkese şükranlarımı sunarak bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum, sizlere de bütçemize verdiğiniz destek için çok teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, isim zikredilerek...

BAŞKAN – Evet, Sayın Danış Beştaş, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bunu önce konuştuk ama...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben grubumuz adına yürütmenin konuşmaları bittikten sonra değerlendirmelerimi yapacağım ama milletvekilimiz, grup üyemiz Hişyar Özsoy hakkında doğrudan isim vererek ağır sataşmada bulunmuştur; kendisine söz verilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Evet, Sayın Özsoy’a söz vereceğim fakat daha önce Sayın Arslan’a söz vereceğimi söylemiştim.

Sayın Arslan, yerinizden bir dakika süreyle söz veriyorum.

Buyurun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yürütmenin konuşmaları bitmedi daha ya!

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika bekleyin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir dakikadan rahatsız olmayız, tabii konuşacak arkadaşlarımız fakat gün boyunca bütün bize sataşmalarda isim de verildiği zaman hepimizle ilgili “En son konuş” dediniz. Usul HDP’ye başka bize başka usul olmaz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Çifte standart.

BAŞKAN – Sayın Turan, böyle bir tutumum olmadığını...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, mesele... Denizli Milletvekilimiz konuşsun.

BAŞKAN – Tamamlayın, tamamlayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu, doğru değil, doğru değil.

BAŞKAN – Sayın Turan, tutumunun yanlışlığını kanıtlayacak herhangi bir gerekçe göremedim. Size şunu söyledim...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, sabahtan beri bunu yaptınız, hiç yakışmadı size.

BAŞKAN – Sayın Turan, lütfen...

Şimdi, daha önce de söyledim, açık sataşma “Şahsa ilişkin açık sataşma hâlinde sataşmadan söz talep ettiğinizde söz vereceğim.” dedim. Bunu, Sayın Özgür Özel’in sorusu üzerine özel olarak açıkladım. 60’a göre grup başkan vekillerinin söz taleplerini ise konuşmalar gruplar adına tamamlandıktan sonra karşılayacağımı belirttim; tutanaklar buradadır. Sabah birleşimi açarken de, sonra Sayın Özel’in sorusu üzerine de bu açıklamayı yaptım.

Şimdi, biraz önce Sayın Bakan doğrudan doğruya Sayın Özsoy’u muhatap alarak bazı değerlendirmeler yaptı. Ben bunların sataşma kapsamına girdiğini düşünüyorum. Bu nedenle 69’a göre söz vereceğim ama ancak daha önce Sayın Kazım Arslan’a bir söz vereceğimi söylemiştim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç yakışmadı Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Arslan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- *Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Sanayi ve Teknoloji Bakanının göstermiş olduğu fotoğrafa ve ifadelerine ilişkin açıklaması*

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, Sayın Sanayi Bakanımızın özellikle bana hitaben işaret ederek göstermiş olduğu fotoğrafla ilgili olarak bir açıklama yapmam gerekiyor.

Göstermiş olduğu, söylemiş olduğu Tirsan firması 1947 yılında Simav’da kurulmuştur, 2004 yılında da Manisa Organize Sanayi Bölgesi’ne taşınarak orada çalışmaya devam etmiştir. Yani gittiğimiz, fotoğrafı çekilen bu fabrika yeni bir fabrika değildir. Biz oraya açılışa gitmedik. O fabrikanın daha önceden bir AR-GE merkezi açılmış, Komisyon olarak sadece onu incelemek için oraya gittik ve beraber orada çektiğimiz fotoğrafı sanki fabrika açılışına gitmiş gibi burada arz etmesini ve gerçekten benim hafızamla da alay etmesini kınıyorum, kendisini de ayıplıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Arslan.

Sayın Varank, bir açıklama yapma isteğiniz var mı?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

62.- *Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın, Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hakaret kastıyla söylemediğine ilişkin açıklaması*

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Sayın Başkan, büyüülecek bir mevzu olduğunu düşünmüyorum ama o gün yanımızda olan diğer milletvekilleriyle burada bulunan milletvekilleri gidip konuşabilirler. Ziyaret ettiğimiz yer neymiş, ne değilmiş, ne zaman üretime geçmiş; herkes kendisi bakıp onu test edebilir. Dolayısıyla, ben hakaret kastıyla da bir şey söylemedim, durumu da böyle tavzih ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özsoy, yerinizden mi konuşmak istersiniz, kürsüden mi?

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Müsaadenizle kürsüden...

BAŞKAN – Size 69’a göre kürsüden iki dakika söz veriyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkan, 69’a göre söz verirken “Niye?” diye sormanız gerekmez mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşma var ya.

BAŞKAN – Biraz önce Sayın Meral Danış Beştaş açıkladı, o nedenle bu uygulamayı yapacağımı söyledim Sayın Bostancı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben açıkladım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özsoy.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- *Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın yedinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında HDP Grubuna ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, gecenin bu geç vakti... Sayın Bakanım, Mevlüt Bey, çok kibar başladınız fakat çok sert bitirdiniz. Başta hepimize teşekkürlerini sunarak başladı. Bu ciddi bir mesele arkadaşlar. Vallaha, benim şahıs olarak hiç kimseden bir korkum yok Sayın Bakan.

Burada bir mesele konuştuk, şunu söyledik, dedik ki arkadaşlar: “Biz HDP olarak -ben şahsım olarak- Türkiye Cumhuriyeti devletinin Suriye politikasının baştan beri önemli oranda sakat olduğunu düşünüyoruz.” Bu benim düşüncem, siz katılmayabilirsiniz, farklı şey yapıyorsunuz. Şunu söyledik... Bakın, şimdi, hafıza önemli bir şey arkadaşlar. Ben yaptığım konuşmada özellikle şunu rica ettim, ısrar ettim, dedim ki: “Arkadaşlar, 2013-2015 arası dönem, kıymetli bir dönemdi -şu an için iklim başka tarafa esiyor olabilir- insanların ölmediği, sorunların konuşulduğu bir dönemdi.” Çözemedik, biz hata yaptık, onlar yaptı, herkes yaptı, ayrı bir mesele. Başka bir şey söylüyoruz Sayın Bakan, diyoruz ki: 2013-2015 arasında şu an “terörist” dediğiniz Salih Müslim bu ülkeye geldi, bu Hükûmetin davetiyle. Arkadaşlar, geldi buraya, bakın, geldi; şu an terör listesinde olabilir.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – PKK’ya tek kelime söyleyebildiniz mi, bir kelime, PKK’ya tek kelime? Kızlara yaptığıyla, kadınlara yaptığıyla alakalı bir kelime, çok değil, tecavüzlerle alakalı bir kelime, çok zor değil...

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Şimdi, başka bir şey söylüyoruz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Türkiye leş toplayıcısı mı, değil mi? Onu söyle, tekzip et.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Şunu söylüyoruz arkadaşlar, diyoruz ki... Şimdi ben bir şey söylüyorum -Bakanım, ben gerçekten yakıştıramadım- yani şu çok basit bir şeydir: Açtığımız, yaptığımız her eleştiri “Aha PKK, aha PKK...” Arkadaşlar, bu, kolaycılıktır; bu, doğru değildir. PKK’nın yaptığı her neyse Türkiye Cumhuriyeti devletinin Afrin’de 150 binden fazla insanı yerinden etmesini doğru kılmaz, doğru kılmaz.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – 300 binden fazla Suriyeli Kürt var, niye dönmüyorlar?

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Eğer “Kılar.” diyorsanız ayrı tartışalım. Bakın, dediniz ki: “Şu an o bölgeye başka insanlar gitmiş, yerleşmiş.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – 300 bin Suriyeli Kürt var, niye dönmüyorlar? Onu sordum size. Sorduğum soruya cevap verin.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – PKK’ya bir kelime söyleyin, tartışalım.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – İmkânlarını tepe tepe kullanıp “leş toplayıcısı” diyemezsiniz.

BAŞKAN – Yani lütfen...

Tamamlayın Sayın Özsoy.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Tek tek de gelmiyorlar ki her biri bir yerden söylüyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, siz tamamlayın Sayın Özsoy.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, polemige çok fazla girmek istemiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devletinin yeni Orta Doğu kurulumu Kürtleri bir beka tehdidi olarak değil, bir dost olarak görmesi; o her zaman söylediği oyun kurucu pozisyonuna ancak getirebilir diyoruz. Yaptığımız hatalardan dönün, kimseyle polemik gibi bir derdimiz yoktur.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Kürtler ile Türkler kardeşler.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Kimseden de Allah’a çok şükür korkumuz yoktur.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Kürtler ile Türkler kardeşler.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özsoy.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – PKK’ya bir cümle bile kuramadınız ama.

BAŞKAN - Şimdi, yürütme adına söz...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size zaten soru-cevapta söz vereceğiz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Verin efendim, şimdi verin.

BAŞKAN - İsterseniz o zaman topluca cevap verirsiniz, yoksa karşılıklı konuşmaya döndürür Sayın Bakan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Sayın Başkan...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, şimdi kürsüden verdiniz efendim, niye vermiyorsunuz?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – 60’a göre veriyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır, Sayın Bakan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Böyle şey mi olur ya!

BAŞKAN – Burada siz, apaçık kendisini muhatap alarak bir şeyler söylediniz, lütfen...

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Çok dengeli götürüyordunuz ama HDP’ye gelince şaşırıdınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

ALİ ÖZKAYA (Afonkarahisar) - Sayın Başkan, grup başkan vekili söz istiyor.

BAŞKAN - Lütfen...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Grup başkan vekillerine sonra söz vereceğim Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Üslupla alakalı bir şey söylemek istiyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

- 1) Türk Standartları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Standartları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

- 1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

J) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Avrupa Birliği Başkanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Yürütme adına son söz Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar’a aittir.

Buyurun Sayın Akar. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi beş dakikadır.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; Gazi Meclisin çatısı altında siz sayın milletvekillerini ve değerli vatandaşlarımızı sözlerime başlamadan saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu vesileyle Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını, bayraklaşan vatan toprakları için canlarını feda eden aziz şehitlerimizi ve ebediyete intikal eden kahraman gazilerimizi ve tüm mensuplarımızı da minnet ve şükranla anıyor, gazilerimize de şifa ve esenlikler diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ayrıca, Bakanlığımızın, Türk Silahlı Kuvvetleri başta olmak üzere, her kademesinde azim ve kararlılıkla görev yapan ve bugünlere gelmemizde emeği geçen tüm silah ve mesai arkadaşlarıma ve görevlerini tamamlayıp yeni bir hayata başlayan emeklilerimize saygı ve şükranlarımı sunuyorum. Ayrıca, şu anda yurt içinde ve yurt dışında, karda kışta, dağda bayırda görev yapan kahraman ve fedakâr silah ve mesai arkadaşlarıma kazasız ve belasız hayırlı, başarılı görevler diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; süratle ve olabildiğince özetle bazı bilgileri ve bazı düşüncelerimizi sizlere sunmaya çalışacağım. Ayrıca, bugün gün boyunca savunma ve güvenlikle alakalı görüş ve önerilerini bildiren tüm katılımcılara da buradan teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Malumları olduğu üzere, savunma ve güvenlik siyasi polemik ve rekabet dışı olup siyasi partilerimizin ortak paydası, bir bütün hâlinde millet ve memleket meselesidir. Bu anlayışla, asil milletimizin bağrından çıkan, başta Türk Silahlı Kuvvetleri olmak üzere, Millî Savunma Bakanlığının tüm birlik ve kurumları, binlerce yıllık şanlı tarihimizden süzülüp gelen köklü gelenekleri; millî, manevi ve mesleki değerleri ile Atatürk ilkelerinin özünü teşkil eden aklın ve bilimin ışığında, Anayasa çerçevesinde ve yasalar doğrultusunda dün olduğu gibi bugün de milletin emrinde, görevinin başındadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Silahlı Kuvvetlerimiz, asil milletimizin sevgi ve güveninden aldığı güçle kutsal vatan topraklarının güvenlik ve bütünlüğü, milletimizin egemenlik ve bağımsızlığı için başta FETÖ/PDY, PKK, KCK, YPG ve DEAŞ terör örgütleri olmak üzere, her türlü tehdit ve tehlikeye karşı yurt içi ve sınır ötesinde azim ve kararlılıkla mücadelesini sürdürmektedir. Bu mücadelemiz yurt içinde ve sınır ötesinde en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar devam edecektir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Hatırlanacağı üzere, Suriye ve Irak'ta yuvalanan terör örgütleri ve uzantıları

ülkemizde alçakça terör eylemleri düzenlemiştir. Bu terör eylemleri nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından 24 Temmuz 2015 tarihinden itibaren yurt içinde ve sınır ötesinde geniş çaplı operasyonlar başlatılmıştır. Bu operasyonlarda Mehmetçik “Girilemez.” denilen yerlere girmiş “Ulaşılamaz.” denilen yerlere ulaşmıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri bu operasyonları başarıyla sürdürürken PKK terör örgütü eylemlerini kalleşçe şehir merkezlerine taşımış, bazı Güneydoğu il ve ilçelerimizde çukur eylemlerini başlatmıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma, polis, güvenlik korucusu, mülki amir ve yargı mensuplarıyla omuz omuza, dünyada az sayıda ordunun gösterebileceği başarıyla, masum insanlara zarar vermeden teröristleri kazdıkları çukurlara gömerek bu tehdidi bertaraf etmiştir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Bu mücadele sürerken ülkemiz 15 Temmuz 2016’da FETÖ’nün hain darbe girişimine maruz kalmıştır. Türkiye Cumhuriyeti’ne, demokrasimize ve onun köklü değerleri ile saygın kurumlarına kasteden bu ihanet karşısında, asil milletimiz, Sayın Cumhurbaşkanımızın yüksek siyasi liderliğinde birlik, beraberlik ve demokrasi idealleri uğruna yediden yetmişe bütün fertleriyle tek vücut olmuş, Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma ve emniyet güçlerimizin vatansever evlatlarıyla birlikte omuz omuza mücadele ederek bu hain darbe girişimini akamete uğratmıştır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Aziz milletimizin ve Gazi Meclisimizin bu hain darbe teşebbüsüne karşı göstermiş olduğu şanlı direniş, tarihimizin altın sayfalarında hak ettiği yeri almıştır.

15 Temmuz gecesi dökülen şehit kanları bir taraftan bağımsızlığımızı korumuş, diğer taraftan da milletimizin birlik ve beraberliğinin pekişmesine vesile olmuştur. Şehitlerimize bir kez daha Allah’tan rahmet, gazilerimize sağlık ve esenlikler diliyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemizde bunlar olurken sınırlarımızın ötesinde de güvenliğimizi doğrudan etkileyen önemli gelişmeler yaşanmıştır, yaşanmaktadır. Suriye ve Irak’ta yuvalanan, başta PKK/YPG ve DEAŞ olmak üzere, terör örgütleri ve bazı yabancı güçler milyonlarca insanı yerinden yurdundan etmek suretiyle bölge insanına eza ve cefa çektirmiş, insanlık dışı muamelelerde bulunmuştur. Bölgenin demografik yapısını değiştirmeye çalışan bu terör örgütleri aynı zamanda çevreye, kültürel ve tarihî mirasa da büyük zararlar vermiştir. Bundan dolayı yıllardır mülteci akınına maruz kalan Türkiye, hâlen 3,5 milyon civarında Suriyeli ve Iraklıya ev sahipliği yapmaktadır. Yaklaşık 33 milyar dolar harcayarak mülteci krizinin Avrupa’ya ve dünyanın diğer yerlerine yayılmasını önleyen ülkemizin bu çabaları, müttefiklerimiz tarafından maalesef yeterince desteklenmemiştir. Buna rağmen, ülkemizin ve milletimizin güvenliğini sağlamak ve aynı zamanda bölgede güvenlik ve istikrarı tesis etmek maksadıyla, sınır ötesi harekât dâhil, her türlü destek verilmekte ve gayret gösterilmektedir.

Malumunuz olduğu üzere, DEAŞ tehdidine yönelik olarak sınır güvenliğini sağlamak maksadıyla, 15 Temmuz hain darbe girişiminde sadece ve sadece bir ay sonra, 24 Ağustos 2016’da başlatılan Fırat Kalkanı Harekâtı 29 Mart 2017’de başarıyla tamamlanmıştır. Yanlış bir algı oluşturmak amacıyla yurt içinde ve yurt dışında yapılan haksız ve mesnetsiz haber ve yorumların aksine, DEAŞ’la göğüs göğüse mücadele eden tek ordu Türk Silahlı Kuvvetleridir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Silahlı Kuvvetlerimiz bu harekâtle 3 binin üzerinde radikal DEAŞ terör örgütü mensubunu etkisiz hâle getirmiştir. Bölgede hâlen bir taraftan güvenlik tedbirlerinin uygulanması, diğer taraftan da günlük hayatın normalleşmesi çalışmalarına devam edilmektedir. Müteakiben, uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarımız çerçevesinde 20 Ocak 2018 tarihinde başlatılan Zeytin Dalı Harekâtı’yla 4.500’den fazla PKK/YPG, DEAŞ terör örgütü mensubu etkisiz hâle getirilmiştir.

Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtı’nın planlama ve icrasında sadece teröristler ile bunlara ait mevzi, silah, araç ve binalar hedef alınmış; sivil, masum kişiler, dinî, kültürel yapılar, tarihî eserler ve arkeolojik kalıntılar ile kamu yararına faaliyet gösteren tesislerin zarar görmemesi için, diğer hiçbir

ülkenin göstermediği kadar dikkat ve hassasiyet gösterilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Öte yandan, Astana Mutabakatı kapsamında, ateşkesin etkinliğinin artırılması ve çatışmaların sona erdirilmesi maksadıyla İdlib gerginliği azaltma bölgesinde görev yapan Türk Silahlı Kuvvetleri unsurları, 13 Ekim 2017 tarihinden itibaren, bölgede tesis edilen 12 gözlem noktasında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Astana garantörü 3 ülkenin devlet başkanlarının katılımıyla, ilki 22 Kasım 2017'de Soçi'de yapılan zirvenin 2'ncisi 4 Nisan 2018'de Ankara'da, 3'üncüsü ise 7 Eylül 2018'de Tahran'da gerçekleştirilmiştir. Zirve kapsamında, Türkiye'nin egemenliği ve toprak bütünlüğü ile komşu ülkelerin egemenliğini zayıflatmayı amaçlayan güçlere karşı durma kararlılığı teyit edilmiştir. Özellikle Sayın Cumhurbaşkanımızın şahsi gayretleri ve Sayın Putin'in de olumlu yaklaşımıyla 17 Eylül 2018 Soçi Zirvesi'nde Türkiye ve Rusya arasında varılan mutabakat sonunda imzalanan İdlib Muhtırası'yla bir insani felaketin ve siyasi sürecin sekteye uğratılmasının önüne geçilerek İdlib'de ateşkesin ve istikrarın devamı sağlanmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 27 Ekim 2018'de ise Sayın Cumhurbaşkanımızın ev sahipliğinde, Suriye'yle ilgili olarak Rusya, Fransa ve Almanya devlet ve hükümet başkanlarının katılımıyla İstanbul'da bir zirve yapılmıştır. Bu kapsamda, Soçi Muhtırası'nın uygulanmasına yönelik çalışmalarımız bölgede gerçekleşen provokasyonlara rağmen başarıyla devam etmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Membic'deki faaliyetlerimiz, Amerika Birleşik Devletleri'yle yapılan çeşitli seviyelerdeki temaslar neticesinde belirlenen Membic Yol Haritası ve Güvenlik Prensipleri doğrultusunda yürütülmektedir. Buradaki amacımız, PKK/YPG'nin tamamen Membic'i boşaltması, ağır silahların toplanması, şiddete yönelik eylemler yürüten gruplardan arındırılarak bölgenin güvenliğinin ve istikrarının sağlanması, yönetimin Membic'lilere devredilmesi ve nihayet Suriyelilerin güven içinde evlerine dönmesidir. ABD tarafından PKK/YPG'nin Membic'ten çıkarılacağına dair sözler verilmiş olmasına rağmen terör örgütünün Membic'te çukurlar kazdığı, mevziler hazırladığı tespit edilmiştir. Konu yakinen takip edilmekte olup verilen taahhütlere uyulmadığı takdirde, sözler tutulmadığı takdirde, diğer bölgelerde olduğu gibi, yeri ve zamanı geldiğinde buradaki teröristler de kazdıkları çukurlara gömülecektir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemizin de arasında bulunduğu uluslararası toplumun önden gelen üyelerinin desteğiyle Irak'ta DEAŞ'a karşı önemli başarılar elde edilmiş, DEAŞ harekâtının sonuna gelinmiştir ancak PKK, Irak'ın kuzeyinde varlığını sürdürmektedir. Irak Hükümetinden beklentimiz, PKK bölücü terör örgütünün Irak topraklarındaki varlığının da sonlandırılması için bizimle iş birliği yapmasıdır. Önemle belirtmek isterim ki Irak, Suriye ve tüm komşularımızın siyasi ve toprak bütünlüğüne saygılıyız ancak ülkemizi ve milletimizin güvenliği için PKK terör örgütü buldukları yerlerden tamamen temizleninceye kadar operasyonlarımız da devam edecektir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bu kapsamda, Irak'ın kuzeyinde bulunan ve teröristler tarafından üs olarak kullanılan Sincar ve Karacak Dağı bölgelerindeki terör yuvalarına karşı 13 Aralık 2018'de bir hava harekâtı icra edilmiştir. Her zaman olduğu gibi bu harekât sırasında da sivil halkın ve çevrenin zarar görmemesi için her türlü gayret gösterilmiştir. Sincar'ın yeni bir Kandil olmasına asla müsaade edilmeyecektir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; her zaman büyük bir samimiyetle ifade ettiğimiz üzere, Ege ve Akdeniz'deki mevcut sorunların uluslararası hukuk ve iyi komşuluk ilişkileri çerçevesinde barış, dostluk ve iş birliğinden yana bir yaklaşımla çözüme kavuşturulmasını istiyoruz.

Bununla birlikte, Kıbrıs'ta, Ege'de ve Doğu Akdeniz'de Türkiye'ye rağmen atılacak hiçbir adıma ve oldubittiye asla müsaade etmeyeceğimizi, Doğu Akdeniz'deki tek yanlı hidrokarbon faaliyetlerine izin vermeyeceğimizi, bölgede Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yer almadığı hiçbir

projenin yaşama şansı olmadığını her vesileyle dile getiriyoruz, bu konuları yakından takip ediyoruz. Bu çerçevede, Türk Silahlı Kuvvetleri Ege’de, Doğu Akdeniz’de ülkemizin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin hak ve menfaatlerini korumaya, Kıbrıs Adası’nda uluslararası garanti ve ittifak anlaşmaları doğrultusunda barış ve güvenliğin teminatı olmaya devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Karadeniz’de ise malumunuz olduğu üzere, Türkiye için temel belge olan Montrö Sözleşmesi tüm ülkeler bakımından hassas bir denge tesis etmektedir. Bu sözleşmeyle Karadeniz’de güvenliğin sağlanması ve muhafazasında asli görev ve sorumluluk sahildar devletlere verilmiştir. Türkiye’nin Karadeniz politikası da bu bölgesel sahiplik anlayışını temel almaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 780 bin kilometrekarelik vatan topraklarında, 462 bin kilometrekarelik mavi vatanda ve sınır ötesinde yürütülen operasyon ve faaliyetler ışığında açıkça görülmektedir ki coğrafya ne kadar kaderse Türkiye de bu coğrafyanın kaderidir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Mevcut güvenlik ortamı, millî çabaların yanı sıra NATO içerisindeki faaliyetlerimiz başta olmak üzere uluslararası iş birliğini de gerekli kılmaktadır. NATO üyesi ülkeler arasında askerî yeteneklerin geliştirilmesi yönünde ortak bir irade hâlihazırda mevcuttur. Bu çerçevede, 2014 Galler Zirvesi’nde müttefik ülkelerin 2024 yılına kadar gayrisafi yurt içi hasıllarının en az yüzde 2’sini savunma harcamalarına ayırmalarını öngören Savunma Yatırımı Taahhüdü kabul edilmiştir. Bu doğrultuda, Sayın Cumhurbaşkanımız, 2017 ve 2018 Brüksel zirvelerinde savunma harcamalarımızı belirlenen düzeye çıkarmayı hedeflediğimizi ifade etmişlerdir. Yurt içi ve sınır ötesinde başarıyla yürüttüğümüz terörle mücadele harekâtlarının yanı sıra, NATO, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve AGİT görevleriyle, ikili ilişkiler kapsamında, tarihimize, kültürümüze ve yedi iklim üç kıtaya barış, huzur ve adalet götüren atalarımıza yaraşır şekilde dünyanın çeşitli coğrafyalarında görev ve sorumluluk üstlenmiş bulunmaktayız.

Akdeniz’deki Deniz Muhafızı Harekâtı ve Irak görevi başta olmak üzere Afganistan’dan Kosova’ya, Bosna-Hersek’ten Katar’a, Lübnan’dan Sudan’a ve Somali’den Aden Körfezi’ne uzanan geniş bir coğrafyada birçok misyon ve operasyonu fiilen desteklemek suretiyle bölge ve dünya barışına katkı sağlamaktayız. Bu çerçevede, müttefiklerimizden de terörle mücadelede öncelikli olmak üzere ortak konularda iş birliği ve dayanışma içinde olmayı beklemek en doğal hakkımızdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önemli hava ve füze tehdidine maruz kalan ülkemiz için hava savunma sistemi bir tercih değil, zorunluluktur. Rusya Federasyonu’ndan S-400 sistemleri tedarikiyle ülkemiz önemli bir hava savunma yeteneği kazanmış olacaktır. Teknoloji transferi ve ortak üretim yoluyla kendi millî sistemlerimizi geliştirmek üzere başlattığımız çalışmalar da müttefiklerimiz İtalya ve Fransa ortaklığı olan Eurosam ile yürütülmektedir. İlaveten Patriot sistem tedarikine yönelik olarak ABD tarafına istek mektubu gönderilmiştir fakat ABD tarafından bu talebimize henüz bir cevap gelmemiştir. Ayrıca yerli ve millî uzun menzilli hava ve füze savunma sistemi projemiz SİPER’in de ilk adımını atmış bulunmaktayız.

Diğer taraftan, F-35 programı planlandığı şekilde devam etmektedir. İlk 2 uçak 21 Haziran 2018 tarihinde teslim alınmıştır. Pilot ve bakım eğitimleri Arizona Amerika’da devam etmektedir. Mart 2019’da alınacak 2 uçakla birlikte toplam 4 uçak pilot ve bakım eğitimleri için 2020 sonuna kadar Amerika’da kalacak, 5’inci ve 6’ncı uçaklar ise 30 Kasım 2019 tarihinde Malatya’ya intikal ettirilecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 15 Temmuzdan itibaren, FETÖ nedeniyle, Türk Silahlı Kuvvetlerinden bugüne kadar 150 general, amiral, 7.595 subay, 5.723 astsubay, 1.257 uzman erbaş,

er, sözleşmeli er ve 429 devlet memuru, işçi olmak üzere toplam 15.154 personel ihraç edilmiş, ihraç edilen 326 personel ise göreve iade edilmiştir, süreç devam etmektedir. FETÖ bağlantılı son personel de Millî Savunma Bakanlığı bünyesinden temizleninceye kadar mücadelemiz kararlılıkla devam edecektir.

15 Temmuzdan sonra personel destekleme oranlarında meydana gelen azalma nedeniyle personel temin faaliyetlerine başlanmış ve toplam 51.326 personel temin edilmiştir. Muvazzafı emeklisi, her rütbedeki asker ve sivil personeli, şehit yakınları ve gazilerimizle büyük bir aile olan Türk Silahlı Kuvvetleri teröristlerden temizlendikçe, sayısal bir azalma yaşamakla beraber, vatanına, milletine, bayrağına bağlı silah arkadaşlarımızın fedakârlık ve kahramanlığıyla etkinliğini, caydırıcılığını ve saygınlığını her geçen gün artırmaktadır.

“Ölürsem şehit, kalırsam gazi.” düsturuyla, icabında vatan, cumhuriyet ve vazife uğrunda seve seve hayatını feda eylemekten çekinmeyeceğine yemin eden Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları, ettikleri yemine sadık kalarak kahramanlık ve fedakârlıkla görevlerini yerine getirmeye devam etmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bedelli askerlik kapsamında 635.582 vatandaşımızın müracaat işlemi tamamlanmış, bunlardan 86 bininin temel eğitimleri sona ermiştir, kalan yükümlülerin eğitim süreci devam etmektedir.

Diğer taraftan, dövizle askerlik eğitiminde yaş sınırı kaldırılmış, uzaktan eğitime geçilmiş, gençlerimiz ve vatandaşlarımızın buldukları yerlerden askerlik hizmetini yerine getirmelerine imkân sağlanmıştır.

Vatandaşlarımızın eğitim durumları ile mesleki meşguliyetlerini dikkate alarak, herkesin en uygun zamanda askerlik görevini yapmasını sağlayacak şekilde, askerlik süresinin kısaltılması dâhil yeni askerlik sistemi çalışmaları da ilgili bakanlık ve kurumlarla yoğun bir şekilde devam etmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin nitelikli ve eğitimli personel ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak teşkilatlanan Millî Savunma Üniversitesinde, hâlen misafir askerî öğrenciler dâhil toplam 11.406 personel eğitim öğretim görmektedir.

Kutsal vatan topraklarının bölünmez bütünlüğü, asil milletimizin egemenliği ve bağımsızlığı uğruna canlarını feda eden aziz şehitlerimizin yakınları ve bedenlerinin bir parçasını vatan toprağına emanet eden kahraman gazilerimiz için ne yapılsa azdır. Bu bilinçle devletimizin ve milletimizin vefası diğer ülkelerin çok ötesindedir. Sorumlu diğer bakanlık ve kurumların yanı sıra, Millî Savunma Bakanlığı da şehit ve yakınlarına ve kahraman gazilerimize üzerine düşen her türlü desteği hassasiyetle ve heyecanla yapmaktadır. Bu vesileyle, aziz şehitlerimizi, ebediyete intikal eden kahraman gazilerimizi bir kez daha rahmet ve minnetle yâd ediyor; kahraman gazilerimize, şehit ve gazilerimizin kıymetli ailelerine saygı ve şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; azami yerlilik ve millîlik kriteri esas alınarak ordumuzun modernizasyonunun sağlanmasına, ihtiyaç duyduğu diğer mal ve hizmetlerin daha süratli, kaliteli, güvenli ve maliyet etkin şekilde tedarik edilmesine yönelik her türlü çalışma yapılmakta, her türlü tedbir alınmaktadır. Özellikle, Mehmetçik'in sağlıklı beslenmesini esas alan markalı ve kaliteli ürünlerden müteşkil bir tedarik modelini uygulamakta olduğumuzu belirtmek isterim.

Diğer taraftan, savunma sanayisi atılımları çerçevesinde yüzde 65 olan yerlilik ve millîlik oranı her geçen gün artmaktadır. Bu konuda bazı örnekler var, onları geçiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemizin ve milletimizin güvenliğinin sağlanması, daha önce de belirttiğim gibi, her an harbe hazır, etkin, caydırıcı ve saygın bir orduyla mümkündür. 2019 yılı bütçe teklifi hazırlanırken mali disiplinin sağlanması sürecine katkıda bulunulması da göz önünde bulundurulmuştur. Bu bilinçle hazırlanan Millî Savunma Bakanlığı 2019 yılı bütçe teklifi 46 milyar 462

milyon 303 bin lira olarak huzurlarınıza getirilmiş bulunmaktadır. Millî Savunma Bakanlığının 2017 yılı kanunlaşan başlangıç bütçesi ile mevzuat çerçevesinde eklenen tutarları da içeren 2017 yılı kesin hesap teklifi Genel Kurulun takdirlerine sunulmuştur.

Millî Savunma Bakanlığı 2019 yılı bütçe teklifi, Türk Silahlı Kuvvetlerine verilen görevlerin etkinlikle yerine getirilmesi, bunu sağlayacak kuvvet yapısının oluşturulması, çağın gereklerine göre modernize edilmesi ve harbe hazırlık seviyesi ile muharebe gücünün yükseltilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ihtiyaçlarımızı azami düzeyde karşılayan asil Türk milletinin temsilcileri olan siz sayın milletvekillerinin, Millî Savunma Bakanlığı 2019 yılı bütçe teklifini uygun mütalaa edeceklerine inanıyor; bütçemizin ülkemize, milletimize, Silahlı Kuvvetlerimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor; dikkat ve sabrınız için teşekkür ediyor; sizleri ve vatandaşlarımızı bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

Aleyhte söz isteyen Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Özel, süreniz beş dakikadır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Bugün, Sanayi ve Teknoloji, Millî Savunma ve Dışişleri Bakanlıklarının bütçelerini görüşüyoruz. Elbette tüm bakanlar bütçelerine Meclisten destek isterler. Ancak bilimi dışlayan, bilime ve araştırmaya ayrılan miktarı kısıp bir bütçeye, ayrıca, diplomaside ciddi yenilgiler alan, Türkiye hariciye geleneğinin aksine, diplomasideki denge unsurunu göz ardı ederek pek çok felakete bizleri sürükleyen bir Dışişleri bütçesine ama en önemlisi de nasıl bir Savunma Bakanlığı ve nasıl bir Savunma Bakanı bütçesine onay vermemizi istiyorsunuz, ona bir bakmamız gerekiyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Sistem değişti, sistem!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – 1972 yılında orduya girdiğinde, ordunun tüm askerî öğrencilerinin hayali gibi, bir gün Genelkurmay başkanı olmak isteyen birisine 2015 yılında bu hayal nasip oldu. Ancak bu Genelkurmay Başkanı, şimdiki Bakanımız bugün bazı eleştirilere muhatap olacak. Mademki üniformayı çıkardı, mademki siyasetleştirdi, mademki bir siyasi partiye hem de istifa etmeksizin girdi -biz istifasını duymadan Bakanlığını öğrendik- bazı eleştirilere muhatap olacak.

3'üncü Kolordu Komutanıyken, şu an hepimizin ama o zaman sadece Cumhuriyet Halk Partisi ve bir avuç cesur yurtseverin “kumpas” dediği davalarda, kumpas mağduru bütün subay, astsubay, amiral, general bir şey bekliyordu, “Bir bilirkişi raporu gelsin de bunun kumpas olduğu ortaya çıksın.” diyordu. Etkili bir bilirkişi görevlendirmesi bekliyorlardı. O günün 3'üncü Kolordu Komutanı, bugünün Millî Savunma Bakanı kendi icra subayını görevlendirdi, herkes şaşırıldı; Ahmet Erdoğan berbat bir uzman görüşü yazdı ve Balyoz'un gerçek olduğu sonucuna varıldı, bütün hayaller çöktü. O Ahmet Erdoğan bugün FETÖ'den firaridir arkadaşlar.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin atama ve terfi düzeninin tamamen FETÖ'nün eline geçtiği 2013... Ki kanıtımız şudur: 2013 YAŞ'ında general yapılan 25 karacı albayın 15'i, amiral yapılan 9 denizci albayın 8'i 15 Temmuzun ertesi günü sürülmüştür. O YAŞ'ta beklenen, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Bekir Kalyoncu'dur ama tüm beklentilerin ve teamüllerin aksine, şimdiki Millî Savunma Bakanı atanacaktır. ABD'nin aleni bir şekilde YPG'ye silah vermeye başlamasından birkaç ay sonra, 2003 yılında Mehmetçik'in kafasına Süleymaniye'de çuval geçiren Odierno'dan bugünkü Millî Savunma Bakanımız üstün liyakat lejyonu madalyasını almıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Bu, Mehmetçik'in kafasına çuval geçiren Amerikalı Komutandan, o çuval olayından yıllar sonra ve YPG'ye silah sevkiyatı başladıktan haftalar sonra...

Şimdi kimden bahsediyoruz? 15 Temmuz günü saat 16.00'da darbeyi haber alıp darbeye karışanların oranı yüzde 1,5; karışmayanlar yüzde 98,5'ken, eski bütün mevkidaşları, genelkurmay başkanları "Kimse birliklerini terk etmesin." emri verilseydi 98,5 oradayken o 1,5 darbeye karışmazdı." derken darbeye karışmayacakları evine yollayıp karışacaklara kışlaları teslim eden birinden bahsediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Kimden bahsediyoruz arkadaşlar? Yeni Şafak'tan okuyup da yere göğe sığdıramadığımız bir gizli tanık var, adı Abdullah. Abdullah Kara Havacılık davasında açık açık diyor ki... Onun söylediği herkesle FETÖ'nün en önemli damarı deşifre edilmiş. Yeni Şafak yazarları Abdullah'ı yere göre sığdıramıyor. Abdullah şöyle bir ifade kullanıyor, kayıt altında bu: "Hulusi Akar bizim kardeşimizdir, şu ana kadar çok kez hizmetler yaptı, bundan sonra da esas büyük bir hizmeti olacaktır; o hizmeti hepimiz göreceksiniz, çok büyük bir hizmet olacak." demiş biri Abdullah'a, kim? Fetullah Gülen söylemiş. Bunu ben söyleyemiyorum, itibarlı gizli tanışınız Abdullah söylüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Rejime kasteden bir anayasa değişikliği hayata geçmek üzereyken, bununla ilgili muhalefet partileri aday arayışı içindeyken MİT Başkanıyla birlikte helikopterle bir önceki Cumhurbaşkanının bahçesine inip o seçime apoletlerin ve o seçime militarizmin gölgesini düşüren birinin şu anda Millî Savunma Bakanlığında bahsediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Mademki çıktı üniforma, eleştiri olacak Sayın Bakan, demokrasilerde Millî Savunma Bakanı da eleştirilecek, Genelkurmay Başkanı da eleştirilecek. Ama en önemli eleştiri şu, en önemlisi: Kahraman yurtsever arkadaşlarımız, önemli kusurunuzla, kasta varan kusurlarınızla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özel.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - ...dava arkadaşlarınız, mücadele arkadaşlarınız, silah arkadaşlarınız...

İSMET YILMAZ (Sivas) - Doğru değil, Sayın Özel, doğru değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - ...sizinle omuz omuza ölmeyi göze almış arkadaşlarınız, hepsi cezaevindeyken, en büyük eleştirileri bizzat bana, Veliagbaba'ya ve Nurettin Demir'e -dönemin Cezaevi Komisyonu- "Bizi bir kez bile ziyarete gelmedi." siteleri ve Maltepe Cezaevinde hayatını kaybeden Murat Özenalp'in cenazesine bile katılmamanız varken, yapmadığınız ziyaretler ve katılmadığınız taziyeden sonra, 2 tane yaptığımız ziyareti size sormak isteriz.

Bir, Nuri Pakdil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) "1923, değerlerimizden kopma dönemidir."

SALİH CORA (Trabzon) – İyi yaptı, iyi yaptı, alkışlıyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Alkışlayın. Atatürk'e "firavun" diyen Nuri Pakdil'i ziyaretiniz grubunuzdan alkış alıyor, biz de bu grubu alkışlıyoruz arkadaşlar. [CHP sıralarından alkışlar(!)]

SALİH CORA (Trabzon) – İyi yapmış, doğru yapmış. Nuri Pakdil'i ziyaret edecek tabii, ne demek ya! Sen Nuri Pakdil'in kim olduğunu biliyor musun? Utanmıyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Devam ediyorum: Şimdi, bakın, bu ziyareti hatırlayacak mısınız? Türk Silahlı Kuvvetlerine hakareti alışkanlık hâline getiren Akit gazetesinin yazarı Mehtap Yılmaz nezle olmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özel, son bir dakika.

Tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sayın Akar, üzerinde üniformasıyla Mehtap Yılmaz’ı ziyaret ediyor. Hadi bu ziyaretin de arkasında durun...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Hani gazetecilere sahip çıkıyordunuz? İşinize gelen gazetecilere değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - ...çünkü bu Mehtap Yılmaz “Afet İnan’ın Çankaya Köşkü’ndeki odası, Atatürk’ün odasının yanı başıydı. Birlikte ama yalnız.” denecek utanmazlığı yazacak aşağılık bir kadinken... (CHP sıralarından alkışlar)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Atatürk’ü istismar ediyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - ...o Mehtap Yılmaz’ı, “Daha 15 yaşında, Atatürk’le yakınlaşmasını resmen bildiri yayınlarcasına ifşa ediyor.” diyen bu utanmaz kadını siz ziyaret ettiniz Sayın Akar. (CHP sıralarından alkışlar) Atatürk’ün, manevi kızına önce nargile, sonra alkol içirip, sonra onunla birlikte olduğunu iddia edecek kadar şüursuz, ahlaksız, vicdansız bir iftiracıya gidip de ziyarette bulundunuz ya Sayın Bakan.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak makamlara saygılıyız ama keşke öyle bir Genelkurmay Başkanlığı yapmasaydınız. Olmaz olsaydı öyle Genelkurmay Başkanlığı, olmaz olsaydı öyle Millî Savunma Bakanlığı. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel.

Değerli milletvekilleri, yedinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar; CHP sıralarından alkışlar)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri...

BAŞKAN – Sayın Bakan, bekleyin lütfen.

Şimdi Sayın Bakana yerinden bu konuşmaya ilişkin açıklamalarını almak üzere iki dakika süre veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

İSMET YILMAZ (Sivas) – Niye? O hakareti burada yaparken Sayın Bakan niye burada cevap vermiyor?

BAŞKAN – Kendisi yerinden söz talep ediyor, onun adına siz konuşmayın.

Buyurun Sayın Bakan.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Kürsüden verin, kürsüden.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Kürsüye mi geleyim?

BAŞKAN – Kürsüden istiyorsanız, buyurun kürsüden. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkan...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ali Tatar’ı da anlat, Ali Tatar’ın hesabını ver! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – Otur yerine! Terbiyesiz!

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ali Tatar’ı da anlat! (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ali Tatar'ın hesabını ver!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Otur yerine!

SALİH CORA (Trabzon) – Otur yerine! Terbiyesiz!

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ali Tatar'ı anlat!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Kes!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

SALİH CORA (Trabzon) – Kürsüye çıktı, kürsüye çıktı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... (CHP sıralarından gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – Sen kürsüdeyken biz öyle mi yaptık?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, hatip kürsüye gelmiştir, lütfen dinleyelim. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

SALİH CORA (Trabzon) – Sen kürsüdeyken biz öyle mi yaptık? Sen kürsüdeyken biz öyle mi yaptık? Adam kürsüye çıktı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – FETÖ'cü...

SALİH CORA (Trabzon) – FETÖ'cü sensin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kardeşin FETÖ'cü, FETÖ'cü kardeşini anlat!

SALİH CORA (Trabzon) – FETÖ'cünün tillahı sensin!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – FETÖ'cüsünüz ailece!

SALİH CORA (Trabzon) – Sen FETÖ'cünün tillahısın!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ailece FETÖ'cüsünüz!

SALİH CORA (Trabzon) – Adi adam! Sen kardeşine bak! Köpek!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ailece FETÖ'cüsünüz! Kız kardeşin nerede, FETÖ'cü!

SALİH CORA (Trabzon) – Terbiyesiz!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ailece FETÖ'cüsün! Ailece FETÖ'cüsünüz! Kız kardeşin nerede senin?

SALİH CORA (Trabzon) – Adi adam! Şerefsizsin! Köpeksin sen!

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Arkadaşlar, ayıp ediyorsunuz ya!

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.18

SEKİZİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 01.32****BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 35’inci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum. 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

En son, Savunma Bakanı Sayın Hulusi Akar’a iki dakika süreyle söz vermiştim.

Yerinizden mi, kürsüden mi kullanmak istersiniz Sayın Bakan?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Buradan devam edeyim.

BAŞKAN – Yerinizden kullanmak istiyorsunuz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

63.- Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın yedinci tur görüşmelerinde aleyhte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Teşekkür ediyorum.

Ancak bizi, şahsımızı, bizzat şahsımı hedef alarak yapılan konuşmayı -yedi dakika mı, on dakika mı oldu- iki dakikada cevaplamak mümkün değil. Tamamen şahsiyet yapıldı.

BAŞKAN – Ben size ek bir dakika daha süre vereceğim, İç Tüzük hükümlerine göre elimdeki yetkileri bu doğrultuda kullanacağım Sayın Bakan.

Buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ne bir dakikası ya!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yeniden başlatın efendim, yeniden başlatın.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, büyük bir ciddiyetle, büyük bir samimiyetle, tamamen devlet ve millet meselesi olan savunma ve güvenlik konularını takdim ettikten sonra tamamen, önceden hazırlandığı belli olan, şahsiyet yapılan bu konuşmayı başlangıçta kınıyorum, sonunda kınıyorum, ortasında kınıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Birincisi bu.

İkincisi: Gerçekten, bu arkadaşımıza teşekkür ediyorum çünkü bu konular sağda solda, bilen bilmeyen herkesin konuştuğu konular, bu bir fırsat oldu çünkü mahkeme dosyalarında, tutanaklarda, devletin kayıtlarında var olan şeyleri bilmeden, sadece kulaktan dolma şeylerle ahkâm kesenlere karşı cevap verme bakımından bir fırsat oldu. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Bir: Bu söz konusu bilirkişi raporunda benim dahlim yok, bunu herkes biliyor, bütün kayıtlarda var. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar; CHP ve HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen görevlendirdin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın Bakan...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bütün kayıtlarda, incelendiği takdirde... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Arkadaşlar, dinleyin, dinleyin!

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen, sakın bir şekilde konuşmanızı sürdürüelim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Tüm kayıtlarda “Ahmet Erdoğan” denen kişinin benim icra subayım olmadığını, onun bilirkişi olarak atanmasında benim dahlimin olmadığını, birlikte olmakla beraber benim dışımda diğer personel tarafından böyle bir görevlendirme yapıldığını kayıtların hepsini inceleyen bilir; inceleyin! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Senin altın mı, değil mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – İkincisi: Bir şehit... Şehitlerimiz oldu, haberiniz var mı, yok mu... Bunun üzerine, Gaziantep Hastanesinde yaralılarımız vardı, yaralılarımızı ziyarete gittiğimizde, arkadaşımızın gösterdiği o üniformalı şekilde, Kara, Deniz, Hava Kuvvet Komutanı arkadaşlarımızla beraber...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu Mehtap Yılmaz asker mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Dinleyin, dinleyin! (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bağırma! Bağırma!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Dinleyin! Dinleyin!

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Bağırma!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Dinleyin! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan... Sayın Bakan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Senin askerin miyim ben! Ne bağıryorsun!

BAŞKAN – Sayın Ağbaba... Sayın Ağbaba...

Sayın Bakan, lütfen... (CHP sıralarından gürültüler) Sayın Bakan... Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Cevap veriyorum arkadaşlar, lütfen... Sayın milletvekilleri, lütfen, cevap veriyorum, dinleyin.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen sakın bir şekilde cevap verin.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Dinleyin! Dinleyin! Dinleyin! (CHP sıralarından gürültüler)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bağırma! Bağırma!

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sen niye bağıryorsun!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Dinleyin! Kapıda beni rektör, vali, belediye başkanı karşıladı Antep Devlet Hastanesinin kapısında ve rektörle beraber...(CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – ...hastanenin baştabibiyle beraber gazilerimizi ziyaret ettik. Bu ziyaret sırasında, üst kata kadar asansörle çıktık, aşağıya doğru yürüye yürüye iniyoruz. Tam oradan, kapıdan geçerken “Burada da benim eşim yatıyor, eşim bulunuyor...” İçeri girdik, orada gördüm ben o gazeteci hanımefendi olduğunu. Sorumlu, merhaba, geçmiş olsun dedik.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Öğrendin mi!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Pişman mısın? Pişman mısın?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Geçmiş olsun dedik, evet, evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Pişmanım.” deyin, özür dileyin.

SALİH CORA (Trabzon) – Sana ne!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Pişman mısınız?

BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Yahu, yanımızda şahitler var, hepsi var. (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Pişman mısın?

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen... Sayın Özel...

Sayın milletvekilleri, lütfen sükûneti sağlayalım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Ve orada da bir dakika veya iki dakika oturduktan sonra kalktık, devam ettik.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen, siz de sakın bir şekilde açıklamalarınızı yapın.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Efendim, burada “Hasdal’daki arkadaşlarını ziyaret etmedi.” diyenler, arkadaşlarını ziyaret etmeyen alçaktır. Bakın, orada sizin milletvekiliniz Mehmet Ali oturuyor, Mehmet Ali kaç kere geldim Hasdal’a? Hasdal’dan çıkmadım ben. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Arkadaşlarımın hayatını kolaylaştırmak için her türlü riski aldım ben. Adli müşavire rağmen, savcıya rağmen, hapisane müdürüne rağmen her türlü riski aldım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kolordu Komutanısın sen o sırada, o gidişini demiyorsun. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Dinleyin!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle soru-cevap usul mu olacak Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Efendim, diğer bir husus, önemli bir husus, bu madalya meselesi, dillere dolandı bu.

Arkadaşlar, sayın milletvekilleri, bilmeyenler, lütfen açın, internete bakın, bu bir âdet gibi, bu bir gelenek gibi, bu bir -efendime söyleyeyim- usul gibi olmuş, Amerika’ya varıldığında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Bakan.

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR - ...madalya almayan yok, bunun bir anlamı da yok. Gittik oraya, paldır küldür verdiler. Ne talebimiz var ne şeyimiz var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Askerin kafasına çuval geçiren adamdan, biliyor muydunuz?

BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bir dakika, onu da söyleyeyim.

Ben bunu... Şimdi, oradaki Odierno'yu korumuyorum fakat bilginizi tazeleyin, çuval geçiren bu değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu, bu, bu!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Hayır, değil yahu!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu, bu.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Allah, Allah! Değil!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu, her yerde var, bu.

BAŞKAN – Sayın Bakan, karşılıklı konuşmaya gerek yok, siz açıklamalarınızı yapın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Vallahi, billahi bu ya!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Arkadaşlar, önemli bir konu da diğer bir konu da şu efendim: Ben, Nuri Pakdil'e gittim. Ya ben terör örgütünün başına gitmedim, ben -efendime söyleyeyim- hırsıza gitmedim, uğursuza gitmedim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Efendim, gittiğimiz yer bir hasta ziyareti niteliğinde, Turizm Bakanlığının ödül verdiği, Cumhurbaşkanımızın Devlet Madalyası verdiği bir sanat ve devlet adamı. Bunu ziyaret etmek suç mu? Ayrıca, siz söylemeden söyleyeyim: Necip Fazıl Kısakürek'e lisede öğretmenimizin götürmesi suç mu? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Atatürk'e "Firavun" diyor adam, Atatürk'e "Firavun" diyor!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Ama Atatürk'e, millete, bayrağa neler diyenler var, onları niye görmüyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben görüyorum, sen görmüyorsun; Atatürk'e "Firavun" diyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – "Askeri vesayet..."

BAŞKAN – Lütfen, karşılıklı olmasın. Sayın Bakan, siz açıklamalarınızı sürdürün.

Sayın milletvekilleri...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Efendim, bitiriyorum, bitiriyorum.

Arkadaşlar, bir diğer önemli konu; bunun için de size teşekkür ediyorum, böyle bir fırsat verdiğiniz için: Saat 16.00'ya kadar, saat 20.30'a kadar darbe lafı yok 15 Temmuzda, yemin ediyorum, yok böyle bir şey. Saat 18.30'da, böyle bir kaçırma olayı, münferit kaçırma olayını duyduğumuzda, saat 18.30'da... Bilen bilmeyen konuşuyor, emekli, muvazzafı. Bunlar doğru değil. 18.30'da verdiğim emir, bizzat –ceridelerde var, mahkeme dosyalarında var- 18.30'da verdiğim emir "Uçakları indirin, uçak kaldırmayın." tedbiren. Bu emir saat 19.20'de, örnek olarak veriyorum, Kars'ta, Kars'taki –efendime söyleyeyim- havaalanında, 19.10'da Hava Kuvvetleri Komutanının telefonunda, oradaki harekât merkezinden yayıldı hepsi; bir.

İki: Saat 20.30 civarında içeri o alçaklar girdiler ve kafamıza tabancayı dayadılar "Başımıza geçeceksin." dediler ve ben bunu reddettim. İçinizde -yatağa yattığımız zaman düşünün- kafanızda tabanca varken "hayır" diyebilecek kaç kişi var? (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz varız. O silahları FETÖ'ye sen verdin!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Denemeden söylemeyin! Denemeden söylemeyin! Deneyin, deneyin! (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen dene, sen dene!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Arkadaşlar, burada Sayın Özel’in söylediklerinin hepsini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mantıklı bir açıklaması var hepsinin.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – ...dikkatle dinliyorum. Benim sizden ricam, AK PARTİ Grubundan ricam, lütfen dosyalara bakın, dosyaları inceleyin, bunların hepsinin açık seçik, övünecek cevabı var. Akıncı’ya götürdüler, etrafımızda silahlı insanlar, bir sürü asker, tek başıma oturuyorum, bütün o alçakların önünde, önüme iki sayfa çıkardılar, “Bunu okuyun, imzalayın.” dediler, imzalamadım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Bizim ebedi Başkomutanımız Atatürk’ün partisi Cumhuriyet Halk Partisinde Sayın Özel’in teröristlere dahi söylemediği, terör örgütlerine karşı söylemediği bir hususu bir Genelkurmay Başkanına... (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl söylemedim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Kırk dokuz yıl hizmet yaptım ben, kırk dokuz yıl, kırk dokuz yıl bütün savcıların gözü önünde, bütün milletvekillerinin gözü önünde, hâkimlerin gözü önünde, generallerin, amirallerin gözü önünde, kırk dokuz yıl. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar, MHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Helal olsun!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Parmak sallama!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Bir Genelkurmay Başkanının istifa ettiğinden haberi yok, haberiniz olur veya olmaz o benim derdim değil. Emekli oldum ben.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Emekli olmadın!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Emekli olmadın sen! Sen önce Bakan oldun, sonra formaliteyi yerine getirdin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, son bir dakika daha veriyorum.

Buyurun bağlayın lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Emekli oldum, emeklilikten sonra da... Demokrasinin böyle gelişmesi, Atatürk ideallerinin gerçekleşmesi, muasır medeniyete gitmemiz sizi niye bu kadar rahatsız ediyor? Ve ben bunu kınıyorum. Keşke, Atatürk’ümüzün partisinde sizin gibi bir Grup Başkan Vekili olmasaydı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bekleyin lütfen Sayın Özel.

Şimdi, bundan sonra grup başkan vekillerine vereceğim sözlerin süresi iki dakika olacaktır, ek süre vermeyeceğim çünkü bu tartışmayı daha da fazla uzatırsak bugün bütçeyi tamamlama imkânımız olmayacaktır.

Buyurun Sayın Özel.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Başkan, neye ihtiyaç duyuyorsunuz da söz veriyorsunuz? İddiada bulundu, cevap verildi. Yeni polemige niye gerek duyuyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın milletvekili, izin verin, ben yöneteyim.

Buyurun Sayın Özel.

64.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir: Karşınızda yıllarca yukarıdan aşağı doğru azarlayacağımız insanlar olabilir.

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Provokatör var!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir atanmış olarak artık seçilmişleri azarlama hakkınız yok, haddinizi bilin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İki: Her şeye bir mazeretiniz var; şunu söyleyemiyorsun: “Ben bu kadını ziyaret ettiğimden pişmanım.” demiyorsun, “Bu kadını ziyaret ettiğimden pişmanım, özür diliyorum.” demiyorsun. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Dur, dur! Bekle!

BAŞKAN – Lütfen, sayın milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İkincisi: “Benim atamamın yapıldığı YAŞ'ın 9'da 8 amirali, 15'te 9 generali FETÖ'cü çıkmadı.” demiyorsun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Sen neredeydin o zaman?

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen “Balyoz, Ergenekon mıntika temizliği yaptı, ben otobandan ilerledim.” onu söylemiyorsun. (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler) Diyorsun ki: “Senin gibi bir Grup Başkan Vekili olmasaydı...”

Şimdi, son sözüm şu... Son sözüm şu: Sayın Hulusi Akar, benim partime bak, onların içinde bir tane bile “Keşke Özgür Özel gibi Grup Başkan Vekili olmasaydı.” diyen yok ama senin silah arkadaşların sana hakkını helal etmeyerek öldüler, hakkını helal etmeyerek öldüler! (AK PARTİ sıralarından “Yalancı, yalancı!” sesleri, sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler) Sen silah arkadaşlarının bedduasını alan adamsın! (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin, buyurun.

İki dakika süreyle söz veriyorum, uzatmayacağım süreyi, önceden söyledim.

65.- *Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, parlamenter sistemdeki bakan ile mevcut sistemdeki bakan arasında kategorik farklılığın olmadığına, milletin referandumundan geçerek onay almış Anayasa'ya dayanan bakanları aşağılamaya kimsenin hakkının olmadığına ilişkin açıklaması*

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri... (CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen, değerli milletvekilleri... Lütfen...

Sayın milletvekilleri, lütfen sükûneti sağlayalım.

Mümkün ölçüde herkese hakkı olan sözü veriyoruz, açıklamalar yapılmasını sağlamaya çalışıyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu arada, Ali Tatar’ın ölüm yıl dönümü yarın. Bir taziyeye git istersen, Ali Tatar’ın ölüm yıl dönümü yarın!

BAŞKAN - Eğer sizler de yardımcı olursanız bu tartışmayı da daha olgun bir şekilde yürütmemiz mümkün olacaktır. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Sayın Ağbaba, lütfen...

Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan yani hukuka uygun söz almak mümkün değil, korsan söz aldığınız zaman her şeyi söyleyebiliyorsunuz. Bir sözün bir anlamının olması için vaktinde olması lazım. Bir buçuk saattir söz istiyorum. Evet, kural koymuşsunuz “Grup başkan vekillerine söz vermeyeceğim.” diye. Bir kamyon lafi duyduktan sonra söz alsak ne olacak yani, bir kamyon laf duyuyorsunuz.

Problem şu: Bir defa, parlamenter sistemdeki bir bakan ile şu an mevcut olan yeni sistemimizdeki bakan arasında hiçbir kategorik farklılık olamaz, olamaz! (CHP sıralarından gürültüler) Milletin referandumundan geçerek onay almış bir Anayasa’ya, hukuka dayanan bakanları aşağılamaya bu Mecliste hiç kimsenin hakkı yok! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden, dakika başı “atanmış, atanmış” diye bağırmanın bir anlamı yok. Bakan kardeşim, bakan! (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teknisyen!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Memur, memur!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, bakan. O yüzden, bu ülkede hiç kimse konuşurken ne bir milletvekiline ne bir bakana “sen” diye hitap edemez. Lütfen, bir defa, herkes konuşurken dikkat etsin. Devamında bütün...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kimse de milletin seçtiği bir vekile parmak sallayamaz!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Parmak sallamıyorum, susunuz diyorum. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen dinleyelim.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Başkan, yönetemiyorsun!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – ...siyasi kurgusunu FETÖ’cülerle ortak bir akılda devam ettirenlerin demokrasiden, hukuktan bahsetmesi olamaz. Darbeyle alakalı olarak neyin arkasındasınız? Yaptığınız bütün bu konuşmalar darbeyi savunan konuşmalardır, hepsi bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

Buyurun Sayın Danış Beştaş.

Süre iki dakikadır, ek süre vermeyeceğim.

66.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Dışişleri Bakanının sorularına sorulara yanıt vermek yerine had bildirmeye kalktığına ve Suriye halklarının kendi kaderini belirleme hakkına sahip olduğuna ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Biz Dışişleri Bakanlığına sorular yöneltmiştik ama Dışişleri Bakanı sorularımıza yanıt vermek yerine, yine her zamanki üslubuyla bizlere had bildirmeye kalktı. Buna öncelikle, hiçbir şekilde bize had bildirecek kimseyi tanımıyoruz demek istiyorum. Ayrıca biz... (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen dinleyelim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - ...sizlerin belirlediği sınırlar içinde siyaset yapmak zorunda değiliz. Biz sizin altınız değiliz ki hiyerarşik olarak aramızda bir fark da yoktur.

Şimdi siz, ısrarla Suriye halklarının geleceğini tayin edeceğinizden söz ediyorsunuz. Suriye halkları kendi kaderini belirleme hakkına sahiptir, bunu hiçbir zaman unutmuyoruz.

Ve gerçekten, atanmış bir Bakan olarak seçilmiş milletvekillerine “Siz korkuyorsunuz, biz sizi savunuyoruz.” demekten sizi men ediyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Vay, vay!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz her yerde, her zaman, istediğimiz şekilde düşüncelerimizi ifade ederiz.

Gülmenize gerek yok, gerçekten bulunduğunuz kuruma yakışmıyor!

Bir de son olarak: Yalan ve iftiralarla dış politika yürütüyorsunuz. Bu, sadece kendi yandaşlarımızı mutlu edebilir. Ama yarın, öbür gün Uluslararası Ceza Mahkemesinde yargıldığımızda, tekrar “Biz kandırıldık.” diyeceksiniz ama o zaman size inancak hiç kimse olmayacak. Biz sizi dinlerken gülmedik ama sizin ne kadar boş konuştuğunuzu şu anki gülüşünüz de ispatlıyor aslında.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yapmayın ya! Yapmayın ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu, AKP siyasetinin iki yüzölçümünü ortaya koyuyor.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biraz sonra size de söz sırası gelecek Sayın Bakan.

Buyurun Sayın Bülbül.

İki dakikadır süreniz.

Ek süre vermeyeceğim, tekrar hatırlatayım.

67.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın yedinci tur görüşmelerinde aleyhte yaptığı konuşmasını esefle kınadığına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, herhâlde, bu gece şahit olduğumuz bu görüşmeler, Türkiye’de, Türk siyasetinde hafızalarımıza kazınacak bir gece olarak kalacak diye düşünüyorum. Ben çok üzüntülüyüm, grubum da çok üzüntülü. Türkiye’de, Türkiye’nin canhıraş bir mücadele verdiği ve Türk milletine düşmanlığın had safhaya çıktığı, coğrafyamızda bizi çok görenlerin Türkiye Cumhuriyeti devletine yönelik saldırılarını en şiddetli noktaya getirdiği, çok farklı hesapların ve tezgâhların kurulduğunun artık dost düşman herkes tarafından bilindiği bir dönemde, bütçe görüşmeleri sırasında, önümüzde 3 bakan varken, Dışişleri, Sanayi ve Millî Savunma Bakanı varken sadece ve sadece Millî Savunma Bakanına özel bir konuşma hazırlayıp ve onun şahsiyetine yönelik olarak çok ağır ithamları içeren ve Türkiye’de şu an birliğe, beraberliğe en fazla ihtiyaç duyduğumuz dönemde, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bunu yapmış olmalarını milletin takdirine bırakıyorum ve esefle kınıyorum sizi. (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Sayın Türkkan, söz talebiniz vardı.

Buyurun Sayın Türkkan.

68.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Peygamber ocağı olduğuna ve bütçesi görüşülürken polemik yapmayı uygun bulmadığına, sanayi üretiminin küçüldüğüne, İsrail'in Türkiye'nin desteğini alarak OECD'yle ilgili yapılan oylamada örgüte kabul edildiğine, Türkiye'nin İsrail vetosunu kaldırdığına ve ülkedeki kayıtlı Suriyeli sayısına ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bizim kültürümüzde Türk Silahlı Kuvvetleri peygamber ocağı. Peygamber ocağının bütçesinin konuşulduğu bir yerde polemik yapmayı kültürümüze uygun bulmayız, o yüzden onu es geçiyorum.

Ben, müsaade ederseniz, bu akşam biraz Sayın Varank ve Sayın Çavuşoğlu'na sarmak istiyorum. Teşekkür ediyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bu meseleyle ilgili bir şey söylesene Lütfü Ağabey.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Polemik konusu...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ne polemigi Ağabey?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bir müsaade eder misiniz... Müsaade eder misiniz efendim.

BAŞKAN – Lütfen, müdahale etmeyin arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bırakın, Sayın Grup Başkan Vekili konuşsun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Şunu söyleyin.” demedim, “Değinin.” dedim sadece.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben bir dahaki sefer söyleyeceğim söyleyeceğimi.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) - Peygamber ocağına sahip çıkmak yakışır sana.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bakın, bir şey söyleyeceğim, bir daha tekrar ediyorum: Konuştuğumuz bütçe Millî Savunma Bakanlığı bütçesi. Bizim, hem Komisyonunda hem de burada “evet” vereceğimiz bir bütçe. Dolayısıyla şahsileştirilmiş bir meselede zaten Sayın Bakan da gerekli cevabı verdi, benim ilave savunmama ihtiyacı olduğunu da zannetmiyorum.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Komisyonunda “ret” oyu verdiniz mi? Komisyonunda “ret” oyu verdiniz mi?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben, Sanayi Bakanlığı bütçesiyle ilgili Sayın Varank'ın konuştuğu rakamlardan bahsedeceğim.

Sanayi üretimi küçülüyor Sayın Bakanım. Sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,7 azaldı, onu söyleyeyim. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2018 yılı Ekim ayında sanayi sektöründe yüzde 6,5; iklimlendirme üretimi -elektrik, gıda- yüzde 1,2 azaldı.

Dışişleri Bakanlığıyla ilgili de birkaç şey söyleyeceğim, vakit azalıyor. Dışişleri Bakanımız, İsrail'le ilgili “Biz Filistin'in yanındayız.” dedi. 2002 ile 2017 arasında İsrail'le olan dış ticaret hacmimiz 2,5 kat artmış yani Filistin'in ne kadar yanındasınız, burada belli oluyor.

Bir şey daha söylemek istiyorum: İsrail, OECD'yle ilgili yapılan oylamada, 4 Mayıs 2016'da Türkiye'nin desteğini alarak oy birliğiyle örgüte kabul edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İsrail vetosunu Türkiye kaldırdı. Bunu da ilave etmek istiyorum.

Bir de Suriye göçmenleriyle ilgili bir rakam vereceğim. “300 bin Suriyeli geriye döndü.” dediniz. Göç İdaresi henüz 8 Aralıkta bir rakam yayınladı; 2018 itibarıyla Türkiye’de kayıtlı Suriyeli sayısını 3 milyon 611 bin 834 kişi olarak verdi. Bu rakam bir önceki ayın 17.602 fazlası yani giden 300 bin kişi yok, 17.602 fazla. Bunu hatırlatmak istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, yedinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi, soru ve cevap işlemine geçiyoruz.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Sayın Başkan... Sayın Başkan... Sayın Başkan, 60’a göre söz istedim. Grup başkan vekili...

BAŞKAN – Sayın Bakan... Sayın Bakan... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ya, sıcaklığına niye söz vermiyorsun?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

RECEP ÖZEL (Manisa) – “Vereceğim.” dediniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Vereceğim.” dediniz, vermediniz.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – “Vereceğim.” dediniz ya Sayın Başkan!

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Sayın Başkan, kusura bakmayın...

BAŞKAN – Sayın Bakan, izah edeceğim.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – “Soru-cevaptan önce vereceğim.” dediniz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bakın...

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Sayın Başkan, söz vermiyorsunuz.

BAŞKAN – Siz söz talep ettiniz, ben değerlendireceğim, size şimdi neden söz vermediğimi açıklayacağım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – “Vereceğim.” dedin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir buyurun, yerinize oturun.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – HDP’ye gelince kürsüden verdiniz.

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Bakan...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Başkan, her şeye söz veriyorsunuz da...

BAŞKAN – Sayın Bakan, böyle bir konuşma yapmaya hakkınız yok!

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Var, var.

BAŞKAN – Bakın, “bakın” diye konuşmayın, “bak” değil.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – “Var” dedim “var”, “Böyle bir hakkım var.” dedim.

BAŞKAN – Hayır, Sayın Bakan...

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Şahsıma burada sataşma var.

BAŞKAN – Ben 60’a göre söz hakkını kendim takdir ederim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Biraz önce söyledin ya “Vereceğim.” diye.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Sataşma var Sayın Başkan!

RECEP ÖZEL (Isparta) – “Vereceğim.” dedin ya!

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Ben İç Tüzük’ü biliyorum.

BAŞKAN – Şimdi sizin soru-cevapta hakkınız var.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Hayır, soru-cevap ayrı bir şeydir ama grup başkan vekili bana hakarete bulundu.

BAŞKAN – Kimseye söz vermeyeceğim artık Sayın Bakan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, biraz evvel “Söz vereceğim.” dediniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakın, çok ağır konuştu, hakaret etti. Başkanım imkânı yok.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Biraz önce vereceğinizi söylediniz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen... Tamam, oturun lütfen yerinize.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Ama biraz önce vereceğinizi söylediniz.

BAŞKAN – Ya, oturun yerinize, bir bekleyin ne söyleyeceğimi, dinleyin.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – HDP’ye gelince nedense demokratlık...

BAŞKAN – Buyurun, lütfen...

Hemen böyle ithamlara gitmenin kimseye bir faydası yok.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) - O zaman söz verin.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Ama yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Sabahtan beri böyle bir şeyi... Şimdi, bakın ben...

YAŞAR KARADAĞ (İğdır) - Sayın Başkan, söz hakkı var, söz hakkı.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – “Söz vereceğim.” dediniz ya Sayın Başkan!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir izin verin, Bakan da izin versin...

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Başkan soru-cevapta verecektiniz.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – İşte, siz de izin verin de konuşsun Sayın Bakan.

BAŞKAN – Ben kendisine açıklama yapıp söz vereceğim ama dinlemeyi lütfen bir bekleyin. Size açıklama yapıyorum burada.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – İşinize gelince herkese veriyorsunuz.

BAŞKAN – Böyle ithamlarla herhangi bir yol almanın imkânı yoktur. Şimdi, daha önce... Bir açıklama yapmama izin verin değerli milletvekilleri.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Yeter artık, sabahtan beri açıklama yapıyorsunuz! Sabahtan beri üç saat açıklama yaptın.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar 'ın, İç Tüzük'te bakanlara sataşmadan söz verilmesiyle ilgili hüküm olmadığı hâlde gerektiğinde İç Tüzük 60'a ve 69'a göre söz vermeye bir engel olmadığı görüşünü savunduğuna ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Başkanlık Divanında bu konu konuşuldu. “Bakanlara sataşmadan söz verilmesini nasıl düzenleyeceğiz, İç Tüzük'te hüküm yok.” denildi.

Ayrıca, bakanlara konuşma, cevap için süre verme meselesi de İç Tüzük'te yok. Yeni İç Tüzük bu konuları içermedi, değişikliklerde bu hususlar dikkate alınmadı. Ben o Danışma Kurulu toplantısında bakanlara da gerektiğinde 60'a ve 69'a göre söz vermeye bir engel olmadığı görüşünü savunmuş biriyim. Dolayısıyla İç Tüzük'ün ilgili hükümlerini bu yönde uygulayacağımı söyledim fakat Sayın Bakan, sizin bu şekilde benimle bir polemığe girmeniz doğru değil. (AK PARTİ sıralarından gürültüler; CHP ve HDP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – “Vereceğim” dediniz ama!

BAŞKAN - Bir dinleyin... Bir dinleyin...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Vereceğim dediniz.

BAŞKAN - Ben size açıklama yapacağım, siz ithamda bulunuyorsunuz. Benim burada nasıl yönettiğimi sizin takdirinize ve milletin takdirine bırakıyorum.

Size söz vereceğim, size söz vereceğim açıklama için.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Başkan, biraz önce siz kendiniz Bakana “söz vereceğim” dediniz.

BAŞKAN - Lütfen sayın milletvekilleri... Lütfen... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Size söz vereceğim.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Tamam.

BAŞKAN - 60'a göre bir dakikadır süre, ben iki dakika süre veriyorum. İç Tüzük bu Sayın Bakan, siz de biliyorsunuz gerekirse uzatırım ama o benim takdirimde.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

69.- Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun, Mithat Sancar'ın uygulamasına itirazı olduğuna ve Halkların Demokratik Partisinin PKK'dan izin almadan bir şey yapamayacağına ilişkin açıklaması

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Sayın Başkan, öncelikle yüce Meclisimiz ve Divanınıza bizim saygımız var fakat bugün sizi dikkatlice dinledim ve tüm sataşmalarda sataşmalar için söz vermeyeceğinizi, konuşmalar bittikten sonra herkese söz vereceğinizi söylediniz ama Sayın Hişyar söz konusu olduğu zaman sataşmadan dolayı kürsüden söz verdiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, sizin daha önceki uygulamanızla çelişki ve bana da “Söz vereceğim.” dediniz önce, sonra da “Soru-cevapta cevap verirsiniz.” dediniz, benim de itirazım bunadır; bu bir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi, bugün, ben Suriye'de, Irak'ta PKK ve YPG'nin Kürtlere, Süryanilere ve de Yezidilere nasıl zulmettiğini örnekleriyle ve şahitleriyle gündeme getirdim ve buradaki milletvekillerinin, hak, hukuktan bahseden bu milletvekillerinin PKK'nın, YPG'nin Türkiye'ye gönderdiği, sürgüne gönderdiği ve YPG Suriye topraklarının yüzde 26'sını kontrol etmesine rağmen, bunların niye gidemediğini, bunları dinleyip dinlemediğinizi sordum ve bunların haklarını savunamayacağınızı iddia ettim çünkü PKK'dan izinsiz siz bir şey yapamazsınız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Ve bazı sorular sordum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bunu söyleyemezsiniz bize!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yakışmıyor size!

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Ben, sizlerin İnsan Hakları Mahkemesi dâhil sorduğunuz sorulara cevap verdim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Vermediniz.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Cevap verirken bazı sorular da sordum ama siz bu sorularıma cevap veremezsiniz, PKK'dan izin almadan konuşamazsınız. (HDP sıralarından gürültüler)

Ayrıca, ben bugün Türkiye Cumhuriyeti devletinin Dışişleri Bakanım, siz bir milletvekilisiniz; saygımız var, yüce Meclise saygımız var. Siz bırakın bir Dışişleri Bakanını, herhangi bir insanı herhangi bir şeyden menedemezsiniz. Sizin ile bizim ilişkilerimiz -müsaade edin- PKK ile sizin ilişkileriniz gibi değil, PKK sizi meneder ama siz beni menedemezsiniz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ne oldu, mazereti neymiş sormuyor musun bile?

BAŞKAN – İzin verin de bu açık ithama Grup Başkan Vekili bir cevap versin. (AK PARTİ ve MHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar ve gürültüler)

Buyurun Sayın Beştaş.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Allah Allah! Bir partili gibi davranma!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Orada militan bir partili gibi davranıyorsun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç kurala uymuyorsunuz, kendi koyduğunuz kurala uymuyorsunuz. Böyle şey olmaz!

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Adaletsizlik yapıyorsun Başkan!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gerçekten, sadece gülümsüyorsunuz yani. Haksızlığımızı sıralara vurarak kapatmaya çalışıyorsunuz.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Haksızlık yapıyorsun!

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Olamaz böyle bir şey! Koyduğunuz kurala önce siz uyacaksınız.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Başkan, pes sana, pes!

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Beştaş.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Tabii, biz çıkalım, siz devam edin.

70.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve kimseden emir almadıklarına, hukuka bağlı demokratik bir parti olduklarına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kısa bir açıklama lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çok kısa, çok kısa.

Sayın Bakan, yeni bir şey söylemedi, kendisini tekrar etti. Kendisinin IŞİD'le olan ilişkileri, o yetecileri nasıl Afrin'e, Suriye'ye yerleştirdikleri konusunda bir izahat yapmadığını bütün Türkiye'ye söyleyeyim. Biz kimseden emir almıyoruz. Biz hukuka bağlı demokratik bir partiyiz ama kendisinin kimlerden emir aldığını ve nasıl çalıştığını çok iyi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Amerika'daki korumalar gibi, şu anda milletvekilleri, sesimizi halk duymasın diye bağırıyor ama sesimizi bastıramazlar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Siz sırtınızı nereye dayamıştınız, bir hatırlayın. Dayadığınız yerleri hatırlayın!

BAŞKAN - Bir dakika süreyle söz veriyorum.

Buyurun Sayın Zengin.

71.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, hiçbir yerden emir almadıkları gibi hiç kimseye emir vermek istemediklerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, biraz evvel Sayın Meral Hanım konuşmasında ifade ederken dedi ki: “Biz biliyoruz sizin kimlerden emir aldığınızı.” Biz hiçbir yerden emir almıyoruz, hiç kimseye de emir vermek istemiyoruz. Biz hukuka uygun bir yönetim olsun istiyoruz. Buna itiraz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Asla, asla...

BAŞKAN – Lütfen siz devam edin Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, bir insanım. Yanımdaki arkadaşım her söylediğim cümleye “Asla, asla, asla” diyorsa lütfen, buna tepki vereceğim.

BAŞKAN – Cevap verin, istediğinizi verin.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, istediğimi vereceğim, cevap şu: Biz hukuktan yanayız. Asla da kimseden emir almıyoruz, asla, asla, asla! Bu kadar. Bu ne ya! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkürler.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk

Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

A) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Avrupa Birliği Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Değerli milletvekilleri, soru-cevap işlemi yirmi dakika sürecektir. İlk on dakika sorulara, sonraki on dakika cevaplara ayrılacaktır. Sayın bakanlar cevaplar için kaç dakika süre kullanacaklarını kendi aralarında belirleyeceklerdir.

Şimdi, sorulara başlıyoruz.

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1) “Keşan Gıda Organize Sanayi Bölgesi’nin her şeyi hazır.” denilmesine rağmen, neden hâlâ temeli atılmıyor?

2) TÜBİTAK bünyesindeki projelerde yerli tohum ıslah çalışmalarına ne kadar kaynak ayırıyorsunuz? FETÖ’cülerini temizleyebildiniz mi TÜBİTAK’tan?

3) KOBİ Finansman Destek Kredi Programı kapsamında firmalara verdiğiniz kredilerde geri dönüşler nasıldır?

4) Bedelli askerlik uygulamasına kaç kişi başvurmuş ve ne kadar gelir elde edilmiştir?

5) Fırat’ın doğusuna yapılacak operasyonun basın yoluyla ilan edilmesini, operasyonun güvenliği adına nasıl değerlendiriyorsunuz?

6) Sayın Dışişleri Bakanı, “demokratik seçimleri kazanması hâlinde Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad’la birlikte çalışmayı düşünebiliriz.” dediniz. Bu açıklama Emevi Cami’sinde namaz kılmaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, evet, oldukça gerilimli bir oturum oldu. Biz öncelikle Sayın Bakanın Grup Başkan Vekilimiz Özgür Özel'e ilişkin tavır ve sözlerini reddediyoruz bütün grup olarak ve Sayın Bakan, Atatürk'ün partisinin sadece varlığı dahi bu ülkenin tek güvencesidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Aslında soru sormayacaktım bu gerilimli ortam içerisinde ancak Sayın Dışişleri Bakanının sunumunda önemli bir nokta dikkatimi çekti, benim de sorum bunula ilgiliydi. IPA fonlarının kesintisiyle ilgili sizin değerlendirmenizi soracaktım ancak siz şöyle bir cümle söylediniz, dediniz ki: "IPA fonlarında kesintiye gidilmesi ülkemiz için bir sorun değil. Bu Avrupa Birliği'nin itibarı açısından bir sorun..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sayın Dışişleri Bakanımıza olacaktır. Türkiye son yıllarda başta 15 Temmuz hain FETÖ darbesi olmak üzere, ciddi terör ve ekonomik saldırılara maruz kalmıştır. Buna rağmen uyguladığınız çok yönlü girişimci ve insani dış politikayla Türkiye dünyada ve bölgemizde söz sahibi ve etkin bir ülke hâline gelmiştir.

Türkiye insani yardım ve insan hakları ihlallerinin dile getirilmesinde gerçekten aktif bir rol üstlenmiş, Filistinlilere, Arakanlı Müslümanlara, Yemen'deki ve tüm dünyadaki mazlumlara etkin bir şekilde sahip çıkmıştır. İnsani yardımda birinci olan Türkiye'nin gurur verici bu faaliyetleri diğer ülkeler tarafından nasıl karşılanıyor?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sorum Millî Savunma Bakanımıza. Bakanlığınıza bağlı eski ismiyle Harita Genel Komutanlığı, yeni ismiyle Harita Genel Müdürlüğü Millî Haritacılık Kurumu olup iki asırdan beri kalkınma, savunma, güvenlik ve istihbarat için ülke ölçeğinde harita üreten stratejik bir kurumdur. Özellikle iç güvenlik bölgesi ile sınır ötesi harekâtlarda ihtiyaç duyulan haritalar üreterek görevli birliklere sunan Harita Genel Müdürlüğü insansız hava araçlarının görüntülerindeki hedef noktaların koordinatlarını hassas bir şekilde hesaplayarak terör örgütünü imha etmekte görev yapmaktadır. Yeni Harita Genel Müdürlüğünün kamuoyunun kullanımına sunmak üzere iki ayrı yerli ve millî haritacılık uygulamasının olduğunu biliyoruz. Bu uygulamalar ne aşamada, bilgi verebilir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Aydın...

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Dışişleri Bakanım, son yıllarda Hükümetimizin veya Bakanlığımızın izlediği, millî değerlerimizi temel alan ve "Yurtta barış, dünyada barış." ilkesini hayata taşıyan girişimci ve insani dış politika sayesinde ülkemiz ve beraberinde Antalya'mız turizm ve tarımda altın yılını yaşıyor. Turizmin başkenti Antalya'mız, bu yıl 13 milyonu aşan turistle tüm zamanların rekorunu kırdı. Başarılı dış politikanın ekonomiye etkisini ve katkısını göstermiş oldunuz. Önümüzdeki yıllarda, başta Çin olmak üzere, bu açılım diğer, Asya, Afrika veya Güney Amerika ülkelerinde de devam edecek mi?

2019 yılı bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diler saygılar sunarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal... Yok.

Sayın Aydoğan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkürler Başkanım.

Avrupa Sayıştayı, Türkiye'ye yapılan mali yardımların daha denetlenebilir koşullara bağlanmasını tavsiye etti. Bu yılın kasım ayında Türkiye'ye göçmenler için ödenen 1,1 milyar avro tutarında paranın nereye harcandığı yönünde de kaygılarını dile getirdi. Bu paralar nereye harcanmıştır? Neden bu paraları veren Avrupa Birliğine tatmin edici yanıt verilmemektedir?

Türkiye, Rusya tarafından da Suriye Hükümeti tarafından da İdlib'de görevini yerine getirmemekle suçlanmıştır. Bu suçlamaları nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu suçlamaları gidermek adına hangi çalışmaları yürütüyorsunuz? İdlib'de son durum nedir?

Ayrıca, 3 Sayın Bakanın da Parlamente'ya karşı tavırlarını yakışsız bulduğumu belirtmek istiyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Devretmiştim Suzan Hanıma ama ben sorayım.

Millî Savunma Bakanımıza soruyorum: Uzman çavuşlarımız için kadro ve 3600 gösterge çalışması var mıdır? Uzman çavuşlarımızın geçici doğu görevlendirmeleri şark hizmetinden sayılacak mıdır? 6000 sayılı Kanun'la memur olarak emekli edilen uzman çavuşlarımıza özlük hakları ve kimlikleri iade edilecek midir? Astsubaylarımız için makam ve görev tazminatı sözü verilmişti, bu ne zaman yerine getirilecektir? Emekli astsubaylarımız, hâlihazırda, muvazzafken aldıkları maaşların yüzde 49'unu emekli maaş olarak almaktadırlar. Bu oran artırılacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Fırat'ın doğusuna yapılacak operasyonun basın yoluyla ilan edilmesini, operasyonun güvenliği adına nasıl değerlendiriyorsunuz? Suriye'nin toprak bütünlüğü vurgusu yapılıyor fakat Suriye Hükümetiyle herhangi bir temasta bulunulmuyor. Suriye Hükümetiyle bu konuda ne zaman görüşmeyi düşünüyorsunuz?

Sayın Dışişleri Bakanı, 2 Ekim günü 2 ayı uçakla İstanbul'a gelip, Cemal Kaşıkçı'yı başkonsolosluk binasında katledip aynı gün yine uçakla ülkemizden giden 15 kişi dokunulmazlığı olmadığı hâlde neden sorgulanmadı? Başkonsolosun 16 Ekimde ayrılmasına neden izin verildi?

BAŞKAN – Sayın Aydemir... Yok.

Sayın Özer... Yok.

Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sanayi ve Teknoloji Bakanına soruyorum:

1) Tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi, stratejik tarım ürünlerinin mamul hâle getirilmesi konusunda bir planınız var mı? Varsa hangi tür çalışmalarınız var?

2) Katma değeri yüksek olan ürünlerin üretilmesi için hangi tür malların üretilmesi gerektiği konusunda hazırladığınız bir ürün listeniz var mı? Bu ürünlerin üretilmesi ve ihracatı konusunda hangi tür çalışmalar yapıyorsunuz?

3) Türkiye'nin yatırım ve üretim odaklı bir ekonomi modeliyle kalkınması esastır. Bunun başında da sanayileşme yatmaktadır. Hem yerli sermayenin hem de doğrudan yabancı sermayenin yatırım yapması konusunda hangi tür tedbirleri almayı düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özyavuz...

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Millî Savunma Bakanımız ve Dışişleri Bakanımıza öncelikle terörle mücadelede gösterdikleri başarı ve dik duruşları için teşekkür ediyorum.

Zeytin Dalı ve Afrin Harekâtları devletimizin oradaki teröristleri temizleyerek bölge insanlarına verdiği en önemli kamu hizmetlerinden biridir. Bölgemiz, Fırat'ın doğusuna yapılacak operasyonu sabırsızlıkla beklemektedir. Fırat'ın doğusuna ne zaman gireceğiz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çepni... Yok.

Sayın Orhan... Yok.

Sayın Enginyurt, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra “Türk ordusu dağıldı, yıkıldı, parçalandı.” denilmesine rağmen,

“Yiğitler kan döker, bayrak solmaya.

Anadolu başlar, vatan olmaya.

Kızıllema'ya hey, Kızıllema'ya!

En güzel marşını vurmada mehter

Ya Allah, bismillah, Allahu ekber!”

diyerek Afrin'de 5 bin PKK'lıyı çukura gömenlerden Allah razı olsun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hulusi Akar'ın Genelkurmay Başkanlığında girilen Afrin, inşallah, bundan sonra Millî Savunma Bakanlığı döneminde Menbic, Telafer, Tel Abyad, Sincar dâhil olmak üzere Türk yurdu, Türk vatani olmalıdır diyor; Sayın Bakana en içten dileklerle saygılarımı, sevgilerimi sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Eksik, buyurun.

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Millî Savunma Bakanına sorumdur: Geçici güvenlik bölgeleri ilan edilerek hayvancılığa kapatılan yaylaların durumu ne olacak? Keyfi, basit nedenlerle yasak konulması ne kadar doğrudur?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi söz Sayın Bakanlarda.

Hangi sırayla konuşacağınızı saptadınız mı Sayın Bakanlar?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Saptamadık, ben başlayayım.

BAŞKAN – O zaman sizden başlayalım Sayın Varank.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, cevap alamadık ki sorularımıza.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – “Bu bütçede bilim, teknoloji, sanayi, AR-GE ve girişimcilik yok.” diyebilmek için -böyle bir soru geldi- böyle bir cümleyi kurabilmek için bu kavramlara dair zerre fikir sahibi olmamak gerekiyor diye düşünüyorum. Gerçekten, bu eleştirileri hayretle izledim.

“Fabrikalar açılmıyor.” denildi. Son dönemde açılan veya faaliyete geçen büyük yatırımlara kısa örnekler vermek istiyorum. SOCAR üretime başladı. Eti Bakır Maden, Mazıdağı’nda üretime başladı. Dalgakıran firmasının dünya çapında bir turbo kompresör fabrikasını Gebze’de açtık. Aksaray Mercedes kamyon fabrikası, kapasitesini artırmak üzere yan sanayi fabrikalarını devreye alıyor. Asgari 500 milyon lira yatırım yapacak olan Renault Mais, Süttaş, TAI, Bosch, Alvimedica, BMC, SASA, Pirelli gibi firmalar yatırımlarına başladılar. 2018 yılının ilk 11 ayında 143 milyar TL tutarında 5.559 yatırım teşvik belgesi düzenledik.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan, soruyu yanlış anlamışsın, “Kamu açtı mı?” diye soruyorlar.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Dolayısıyla bunları görmezden gelmek için ya gerçekten kötü niyetli olmak ya da olup bitenlerden bihaber olmak gerekiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yerleşme konusunda bir soru soruldu. Ara ve yatırım mallarını ülkemizde üretmek temel amacımız. 4 binden fazla ürünü inceledik, cari açığa etkileri, dünya ticaretindeki eğilimler, teknoloji seviyeleri ve yerli üretim yetkinliklerimizi dikkate alarak bu ürünleri önceledik. Öncelikli ürünleri, üretici ve alıcının bir arada desteklendiği, AR-GE’den seri üretime yakın takip ettiğimiz “uçtan uça yerleştirme” dediğimiz bir programla yerli olarak üreteceğiz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kaçınıcı sıradasınız patentte?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Yine denildi ki: “OSB’lerin yüzde 50’si boş.” Bu rakam da doğru değil. Bugün itibarıyla 311 OSB’de yer alan sanayi parsellerinin doluluk oranı inşaatlarla birlikte yüzde 74 seviyesinde. 2002 yılına göre OSB’lerde üretimdeki parsel sayısı 5 kat artarak 52.717 parselde ulaştı. Bakın, sadece 2018’de 2.179 parselde üretime geçildi, 3.430 parselde inşaat ve 4.548 parselde proje çalışmalarına başlandı. Üretime geçen işletmelerde yaklaşık 109 bin yeni istihdam imkânı sağlandı. Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İsterseniz orada kesin çünkü diğer bakanlara süre kalmayacak.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Peki, geri kalanına yazılı cevap vereyim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çavuşoğlu.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Lütfü Türkkan, biraz önce “İsrail’le ilişkiler kötü ama ticaret arttı.” dedi. Şunu hatırlatmak isterim: Ticaret özel şirketler arasında olur ve özel şirketlerimizin ticaretini engellemek Uluslararası Ticaret Örgütü kurallarına da aykırıdır ve bir ülkeyle ilişkiler kötü diye iş adamlarımızı da “Ticaret yapmayın.” diye cezalandırmak da doğru bir yaklaşım değildir, onu söylemek isterim.

Diğer taraftan, geri dönen Suriyelilerle ilgili rakamı söylediniz “Farklılıklar var.” dediniz. Doğu Guta, Homs, Hama gibi yerlerde rejim saldırınca, hatta İdlib Muhtırası’na kadar rejim İdlib’e de saldırınca bu bölgelerden de Türkiye’ye Suriyeli göçmen geldi ama Suriye’ye, bu biraz önce söylediğim

Afrin bölgesine ve Fırat Kalkanı Operasyonu, Harekâtı bölgesine dönen Suriyeli sayısı doğrudur. Hatta o bölgeye Suriye içinden yerinden edilmiş insanlar da dönmeye başladı bizden gidenlerin dışında.

Diğer taraftan, HDP'den, özellikle, IŞİD'e destek verip vermediğimiz iddia edildi, soruldu. Bugüne kadar Türkiye'den başka hiçbir ülke 4 bin IŞİD'liyi öldürmemiştir, göğüs göğüse IŞİD'le hiç kimse savaşmamıştır. Biz nasıl Afrin'de PKK'lıları gömdüysek -Türkiye içinde olduğu gibi- yine Fırat Kalkanı bölgesinde ve de Irak'ta 4 binden fazla IŞİD'liyi de yok ettik. Türkiye kadar hiç kimse bu mücadeleyi vermedi. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Ben "Esad'la çalışabiliriz." demedim. "Birleşmiş Milletler gözetiminde demokratik, adil ve herkesin katıldığı bir seçim olduktan sonra halk kimi seçerse onunla ilişkiler, herkes değerlendirilir." dedim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – "Esad" değil, "Esed" Sayın Bakan(!)

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Konuşmam da son derece açık, nettir, İngilizcesine de bakabilirsiniz.

"IPA fonları bizim ekonomimize zarar vermez ama Avrupa Birliğinin bizi böyle cezalandırmak için küçük kesintiler yapması Avrupa Birliğine yakışmaz." dedik.

Diğer taraftan, insani yardımların ve izlediğimiz politikaların Türkiye'ye olan itibarını zaten konuşmamda söyledim, tüm dünyanın takdirini kazanıyoruz ama biz takdir için değil; 8 milyar dolar insani yardımı yaparken yoksulların umudu olduğumuz için, mağdurların umudu, mazlumların umudu olduğumuz için yapıyoruz.

Dış politikada attığımız adımlar -zaten ekonomik ilişkiler önemli ama- izlediğiniz politikalar sayesinde Türkiye'nin itibarı arttıkça ekonomimiz de büyüyecek, ticaretimiz artacak, Türkiye'ye gelen turist de artacak.

Avrupa Birliği Sayıştay'ı kendi iç çalışmalarını denetler, Türkiye'yi denetleme hakkı yoktur. Tabii ki soracak "Bu rakamlar nereye harcandı?" diye. Avrupa Birliği ile bizim kurumlarımız arasında da burada zaten bir şeffaflık var ve bu bilgileri Avrupa Birliğiyle de bizler zaten paylaşıyoruz ve Avrupa Birliği Sayıştayının hiçbir şekilde bizi denetleme hakkı yoktur, onu da bildireyim.

İdlib'le ilgili de hiçbir sorun yoktur, Rusya'nın da bir şikâyeti yoktur ve biz, burada Rusya'yla beraber İdlib Mutabakatı'nı -Millî Savunma Bakanımız da burada- başarılı bir şekilde istihbaratımızı da uyguluyoruz. Yıl sonuna kadar yolları da inşallah açacağız, bir sıkıntı yok.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akar.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben, bir kez daha Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ben, bu takdimim sırasında bahsettim ama herhâlde gözden kaçmış, 635.582 yükümlü bedelli askerlik için müracaat etti. Bunların yaptığı müracaattan bize gelen rakamlara göre 9 milyar 533 milyon Türk lirası toplam gelir elde edildi.

Bunun dışında, dövizle askerlik, malumlarımız, yurt dışındaki gençlerimiz, vatandaşlarımız için geçerli. Onlara bir de internet sitesi kurmak suretiyle herhangi bir şekilde işlerinden güçlerinden olmadan gerekli işlemleri tamamlamaları mümkün hâle geldi. Dolayısıyla böyle bir kolaylık sağlandı.

Ayrıca, bunun ötesinde "tek tip askerlik" diye adlandırılan yeni askerlik kanunuyla ilgili çalışmalarımız da ayrıntılı bir şekilde, ilgili bakanlıklarla koordineli bir şekilde devam ediyor. İnşallah, önümüzdeki yıl için, daha gecikmeden bu açıklanacak ve bunun hem eğitim-öğretim süreleri bakımından hem mesleki eğitime katkısı bakımından, mesleki eğitim alanların statü kazanması bakımından bütün bakanlıklarla ayrıntılı bir şekilde görüştük, konuştuk, devam ediyoruz.

Uzman erbaşlar, tabii ki bizim öz evlatlarımız. Onların özlük hakları başta olmak üzere, astsubaylarımızın, subaylarımızın özlük haklarıyla ilgili bütün çalışmalar bir gün, beş gün, periyodik olarak değil sürekli olarak, gece gündüz demeden ilgili arkadaşlarımız, Bakanlıkta, Genelkurmayda bu konuda görevli asker-sivil arkadaşlarımız, Maliye Bakanlığı başta olmak üzere ilgili makamlarla özlük haklarının geliştirilmesi için çalışmalarını sürdürüyorlar. Burada önem arz eden veyahut da sembolik bir değeri olan -moral motivasyon için geçerli- “vardiya yatakhanesi” diye tabir ettiğimiz orduvine tekabül eden uzman erbaşlarımıza bazı yerler düzenlenmesi konusu vardı. Özellikle Ankara, İstanbul, İzmir’de kursa gelen gençlerimiz bazı sıkıntılar yaşıyorlardı, onun için Ankara’da başladık, bir yer temin ettik, örnek olarak bunu açacağız; daha sonra da ilk fırsatta İstanbul’da 2 –Avrupa ve Asya olmak üzere- İzmir’de 1 olmak üzere başlayıp bunu genişleteceğiz, ilgili yerlere dağıtacağız.

Yine, bu anda sorulmadı ama sabah bir soru intikal etmiş, arkadaşlarım bana verdiler. Bu, uzun kaybı olan, olmayan malul gaziler meselesi var. Bununla alakalı malul kalmayacak şekilde yaralanan Türk Silahlı Kuvvetleri ve İçişleri Bakanlığı personelinin sayısı elimizdeki rakamlara göre 19.987. Bunlarla alakalı mesele yüzde 40 uzuv kaybı olup olmaması meselesi değil, askerlik görevini yapıp yapamaması meselesi. Askerlik görevi yapamayanlara bu hak veriliyor. Bununla ilgili çalışma da Millî Savunma Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Maliye Bakanlığı arasında devam eden bir çalışma. Biz de Millî Savunma Bakanlığı olarak elimizden gelen katkıyı sağlıyoruz bu konunun bir an önce çözüme kavuşması için.

Diğer bir husus da, bu, önemli bir mevzu, efendim, Harita Genel Komutanlığımızın yaptığı bir çalışma var, bu çalışmayla alakalı... Tamamlandı bu çalışma. Küre konusunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

Şimdi, değerli milletvekilleri, sırasıyla 7’nci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

26) *SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI*

1) *Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

7.784.793.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

26) *BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI*

1) *Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek

5.921.746.137,30

Bütçe Gideri

5.848.485.805,91

İptal Edilen Ödenek

73.260.331,39

Ertesi Yıla Devredilen Ödenek

66.549.956,13

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabı kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.34) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	88.199.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	88.199.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	138.829.756,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	131.391.714,33
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	7.438.041,67
---------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	138.575.000,00
----------------------	----------------

Tahsilat	126.642.890,31
----------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*40.54) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

TOPLAM	89.950.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	89.950.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

*2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı***(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	187.985.000,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	169.988.396,02
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	17.996.603,98
---------------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	162.547.000,00
----------------------	----------------

Tahsilat	158.721.115,95
----------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*40.55) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

GENEL TOPLAM	117.343.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM

117.343.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) *Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek

204.539.100,00

Bütçe Gideri

198.008.327,02

İptal Edilen Ödenek

6.530.772,98

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini

184.748.000,00

Tahsilat

197.162.136,88

Ret ve İadeler

1.995,14

Net Tahsilat

197.160.141,74

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.56) *DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI*

1) *Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

GENEL TOPLAM

85.893.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM

85.893.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek

133.411.249,73

Bütçe Gideri

131.378.709,21

İptal Edilen Ödenek

2.032.540,52

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini

131.700.000,00

Tahsilat

132.887.525,47

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.30) *KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI*

1) *Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

GENEL TOPLAM

2.248.591.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	2.248.591.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezi yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2017 yılı merkezi yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	2.093.694.765,25
---------------	------------------

Bütçe Gideri	2.006.041.615,15
--------------	------------------

İptal Edilen Ödenek	87.653.150,10
---------------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	1.325.409.000,00
----------------------	------------------

Tahsilat	1.837.062.765,67
----------	------------------

Ret ve İadeler	591.175,89
----------------	------------

Net Tahsilat	1.836.471.589,78
--------------	------------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2017 yılı merkezi yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünün 2019 yılı merkezi yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.22) *TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ*

1) *Türk Standardları Enstitüsü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

GENEL TOPLAM	446.984.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	453.533.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Türk Standardları Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	420.158.000,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	347.727.417,54
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	72.430.582,46
---------------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	328.326.000,00
----------------------	----------------

Tahsilat	401.118.909,93
----------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türk Patent ve Marka Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.24) *TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU*

1) *Türk Patent ve Marka Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

GENEL TOPLAM	94.605.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	214.969.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Patent ve Marka Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Patent ve Marka Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Türk Patent ve Marka Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	86.381.100,00
Bütçe Gideri	80.023.892,04
İptal Edilen Ödenek	6.357.207,96

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	163.943.000,00
Tahsilat	210.402.900,90
Ret ve İadeler	676.921,10
Tahsilat	209.725.979,80

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Patent ve Marka Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.08) *TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU*

1) *Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

GENEL TOPLAM	3.074.236.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	3.072.986.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	4.401.180.609,38
Bütçe Gideri	3.475.905.747,91
İptal Edilen Ödenek	925.274.861,47
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	98.982.377,79
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	3.197.036.000,00
Tahsilat	3.910.963.995,46
Ret ve İadeler	2.442.273,19
Net Tahsilat	3.908.521.722,27
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisinin 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.09) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	16.900.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	16.900.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Türkiye Bilimler Akademisinin 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisinin 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	16.326.368,97
Bütçe Gideri	14.538.423,59
İptal Edilen Ödenek	1.787.945,38
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	15.986.000,00
Tahsilat	14.953.591,09
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Türkiye Bilimler Akademisinin 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

09) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

1) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	46.462.303.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	41.404.851.118,24
Bütçe Gideri	30.270.494.962,54
İptal Edilen Ödenek	10.902.141.810,77
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	11.104.646.732,47
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Millî Savunma Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Dışışleri Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

11) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

1) Dışışleri Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	4.635.760.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dışışleri Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Dışışleri Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Dışışleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	3.248.849.735,40
Bütçe Gideri	3.186.406.704,58
İptal Edilen Ödenek	36.554.066,86
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	25.888.963,96

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dışışleri Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

11.75) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	560.728.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*25) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	604.820.000,00
Bütçe Gideri	600.404.305,66
İptal Edilen Ödenek	4.415.694,34

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabı kabul edilmiştir.

Türk Akreditasyon Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*40.21) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU**1) Türk Akreditasyon Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

GENEL TOPLAM	23.185.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	44.851.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Akreditasyon Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Akreditasyon Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	28.939.000,00
Bütçe Gideri	25.729.197,13
İptal Edilen Ödenek	3.209.802,87

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	36.351.000,00
Tahsilat	41.305.560,59
Ret ve İadeler	2.605,44
Net Tahsilat	41.302.955,15

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Akreditasyon Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Böylece yedinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını temenni ederim.

Sayın milletvekilleri, yedinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için, 18 Aralık 2018 Salı günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.41

VII.-YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bazı İDO seferlerinin geçici olarak durdurulacağı açıklamasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/5933)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit TURHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat Bakan
İzmir Milletvekili

İDO Yönetim Kurulu, 07/11/2018 tarihli toplantısında çeşitli gerekçelerle bazı hatlarını kapatarak, Bostancı-Beşiktaş, Bostancı-Kadıköy-Yenikapı-Bakırköy, Adalar şehir içi deniz ulaşımı hatlarını 01 Aralık 2018 tarihinde geçici olarak durduracağını açıklamıştır.

Hızla artan nüfus, plansız kentleşme, köyden kente göç, araç sahipliğinde artış gibi etkenler günümüzde önemli bir sorun olan kent içi ulaşım sorunlarını ortaya çıkarmıştır. Ulaşım sorunları; çevre, enerji, sürdürülebilirlik, sosyal denge gibi konular dikkate alınarak öncelikle büyük kentlerde olmak üzere, bilimsel yöntemlerle çözümlenmeli ve kent içi ulaşım kamusal olmalıdır. Bugün ve saptanan hedef yıllar için; mevcut stratejik fiziki plan kararları dikkate alınarak analiz edilmeli, düzenlenmeli, toplu taşıma sistemlerine ve yaya/bisiklet gibi çevre dostu ulaşım biçimlerine öncelik verilerek, ulaşım ve trafik sorunlarına çözümler getirilmelidir. Bunlar yapılırken de özelleştirmeden uzak durulmalı, herkesin bu sistemlerden "kesintisiz" yararlanabilmesi sağlanmalıdır. Aynı şekilde; toplu taşıma ve ara-toplu taşıma türlerinin entegrasyonu ile bunların durak ve terminal alanları yine kamu eliyle düzenlenmelidir.

Toplu taşıma hizmetinin bir kamu hizmeti olduğu, idarelerin kâr elde etmek amacıyla yapacakları veya gelir getirici bir alan olarak görecekları bir hizmet olmadığını, verilecek olan toplu taşıma hizmetinin kamu veya özel sektör tarafından topluma değer katacak, toplumun beklentilerini karşılayacak, yüksek hizmet kalitesi ile sunulması gerektiğini peşinen kabul etmek gerekmektedir.

Sonuç itibarıyla, ulaşım, sağlık ve eğitim gibi temel bir kamu hizmetidir. Bugün yaşanan ve İDO şirketinin kararından kaynaklanan bu sorunun temelinde ulaşımda özelleştirme politikaları yatmaktadır. Ulaşım kamu hizmeti olarak kalmaya devam etmeli ve kar etme mantığıyla hareket edilmemelidir.

Bu bağlamda;

- 1) İDO seferlerinin İstanbul ilinin yoğun karayolu toplu taşıma trafiğine öncelikli alternatif olarak kullanılan ve tercih edilen bir taşıma aracı olduğu düşünülerek; 01 Aralık 2018 tarihinde geçici olarak durdurulacağı açıklanan Bostancı-Beşiktaş, Bostancı-Kadıköy-Yenikapı-Bakırköy, Adalar şehir içi hatlarının devam etmesi ve durdurulmaması için Bakanlığınız ne gibi önlemler alacaktır? Bu konuda bir çalışma yürütmekte misiniz?

- 2) Yukarıda bahsi geçen hatların durdurulmasını engelleyemezseniz bu hatlarda sekteye uğrayacak toplu taşımayı hangi alternatif yöntemlerle sağlayarak vatandaşın mağdur olmasını önleyeceksiniz?
- 3) Bakanlık olarak, yaşanan bu büyük sorunun temelinde yatan “ulaşımda özelleştirme” konusunu sona erdirmeye ve ulaşımı tamamen kamulaştırmaya yönelik çalışmalarınız mevcut mudur?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 44697349-610.01/9446
Konu : İzmir Milletvekili
Sayın Murat BAKAN'ın
yazılı soru önergesi

İ : Aralık 2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 30.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.391299 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Murat BAKAN'ın 7/5933 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT BAKAN'IN
7/5933 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

İDO Yönetim Kurulu, 07/11/2018 tarihli toplantısında çeŖitli gerekçelerle bazı hatlarını kapatarak, Bostancı-BeŖiktaŖ, Bostancı-Kadıköy-Yenikapı-Bakırköy, Adalar Ŗehir içi deniz ulaŖımı hatlarını 01 Aralık 2018 tarihinde geçici olarak durduracağını aıklamıŖtır.

Hızla artan nüfus, plansız kentleŖme, köyden kente göç, araç sahipliliğinde artıŖ gibi etkenler günümüzde önemli bir sorun olan kent içi ulaŖım sorunlarını ortaya ıkarmıŖtır. UlaŖım sorunları; evre, enerji, sürdürülebilirlik, sosyal denge gibi konular dikkate alınarak öncelikle büyük kentlerde olmak üzere, bilimsel yöntemlerle özümlemeli ve kent içi ulaŖım kamusal olmalıdır. Bugün ve saptanan hedef yıllar için; mevcut stratejik fiziki plan kararları dikkate alınarak analiz edilmeli, düzenlenmeli, toplu taŖım sistemlerine ve yaya/bisiklet gibi evre dostu ulaŖım biçimlerine öncelik verilerek, ulaŖım ve trafik sorunlarına çözümler getirilmelidir. Bunlar yapılırken de özelleŖtirmeden uzak durulmalı, herkesin bu sistemlerden “kesintisiz” yararlanabilmesi sağlanmalıdır. Aynı Ŗekilde; toplu taŖım ve ara-toplu taŖım türlerinin entegrasyonu ile bunların durak ve terminal alanları yine kamu eliyle düzenlenmelidir.

Toplu taŖıma hizmetinin bir kamu hizmeti olduğu, idarelerin kâr elde etmek amacıyla yapacakları veya gelir getirici bir alan olarak görecekları bir hizmet olmadığını, verilecek olan toplu taŖıma hizmetinin kamu veya özel sektör tarafından topluma değer katacak, toplumun beklentilerini karŖılayacak, yüksek hizmet kalitesi ile sunulması gerektiğini peŖinen kabul etmek gerekmektedir.

Sonuç itibariyle, ulaŖım, sağlık ve eğitim gibi temel bir kamu hizmetidir. Bugün yaŖanan ve İDO Ŗirketinin kararından kaynaklanan bu sorunun temelinde ulaŖımda özelleŖtirme politikaları yatmaktadır. UlaŖım kamu hizmeti olarak kalmaya devam etmeli ve kar etme mantığıyla hareket edilmemelidir.

Bu bağlamda;

SORULAR:

1) İDO seferlerinin İstanbul ilinin yoğun karayolu toplu taşıma trafiğine öncelikli alternatif olarak kullanılan ve tercih edilen bir taşıma aracı olduğu düşünülerek; 01 Aralık 2018 tarihinde geçici olarak durdurulacağı açıklanan Bostancı-Beşiktaş, Bostancı-Kadıköy- Yenikapı-Bakırköy, Adalar şehir içi hatlarının devam etmesi ve durdurulmaması için Bakanlığınız ne gibi önlemler alacaktır? Bu konuda bir çalışma yürütmekte misiniz?

2) Yukarıda bahsi geçen hatların durdurulmasını engelleyemezseniz bu hatlarda sekteye uğrayacak toplu taşımayı hangi alternatif yöntemlerle sağlayarak vatandaşın mağdur olmasını önleyeceksiniz?

3) Bakanlık olarak, yaşanan bu büyük sorunun temelinde yatan “ulaşımda özelleştirme” konusunu sona erdirmeye ve ulaşımı tamamen kamulaştırmaya yönelik çalışmalarınız mevcut mudur?

CEVAPLAR:

İstanbul Deniz Otobüsleri A.Ş. (İDO) seferlerinin düzenlenmesine ilişkin hususların İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının uhdesinde bulunması nedeniyle konuya ilişkin bilgilerin İçişleri Bakanlığından alınmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 2

35'İNCİ BİRLEŞİM
17 ARALIK 2018 PAZARTESİ
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.-2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarısının yapılacak görüşmelerinde, gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların 5'inci ve 8'inci turlarda 60'ar dakika, diğer turlarda 70'er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye 80'er dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10.12.2018 tarihli 28'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİSİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarısının Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 10 Aralık 2018 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması; bütçe görüşmelerine 10 Aralık 2018 Pazartesi günü saat 13.00'te başlanması, Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesinhesap Kanunu Tasarısının görüşmelerinin bitimine kadar, resmi tatil günleri dahil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

Görüşmelerin oniki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 21 Aralık 2018 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesinhesap Kanunu Tasarısının görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde Yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye de 60'ar dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların ise onar dakika ile sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesinhesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesinhesaplarının görüşülme günlerini belirten programın TBMM Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesinhesap Kanunu Tasarısının maddelerinin oylanması,

Tüm turlarda yapılacak görüşmelerde, gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların 60'ar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'nci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gereksiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye 60'ar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), İçtüzük'ün 86'nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4.12.2018 tarihli 25'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

* Dilekçe Komisyonu

17.12.2018 Pazartesi - Saat: 14.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

35'İNCİ BİRLEŞİM

17 ARALIK 2018 PAZARTESİ

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 10) 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.12.2018) (X)

2.- (S. Sayısı: 11) 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi:07.12.2018) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

8'inci Gün

17.12.2018 PAZARTESİ

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

VII. TUR

- 232-. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Bütçe)
233-. BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Kesinhesap)
234-. GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe)(Bütçe + Kesinhesap)
235-. DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
(Özel Bütçe)(Bütçe + Kesinhesap)
236-. KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
(Özel Bütçe)(Bütçe + Kesinhesap)
237-. DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
(Özel Bütçe)(Bütçe + Kesinhesap)
238-. KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME
İDARESİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe)(Bütçe + Kesinhesap)
239-. TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Özel Bütçe)(Bütçe + Kesinhesap)
240-. TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Özel Bütçe)(Bütçe + Kesinhesap)
241-. TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU
(Özel Bütçe)(Bütçe + Kesinhesap)
242-. TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Özel Bütçe)(Bütçe + Kesinhesap)
243-. MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap)
244-. DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap)
245-. AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Bütçe)
246-. AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI (Kesinhesap)
247-. TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Özel Bütçe)(Bütçe + Kesinhesap)

(İYİ PARTİ, AK PARTİ, HDP ,CHP, MHP)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi:
70'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

TBMM Basımevi / 2018